

**Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας: Η συμβολή των γιορτών, ηθών και εθίμων στην ανάπτυξη του τουρισμού των τοπικών κοινωνιών στην Ελλάδα, Γερμανία, Αυστρία και Ελβετία. Συγκριτική ανάλυση από διαπολιτισμική σκοπιά.

Σπουδάστρια : Κοσμόγιαννη Αγγελική –Αικατερίνη

Εποπτεύων Καθηγήτρια : Δρ. Σταφυλίδου Γεωργία

Πάτρα - 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	3
0.Εισαγωγή.....	4
1. Γέννηση των εορτών, ηθών και εθίμων.....	6
2. Κοινές γιορτές των τεσσάρων χωρών.....	12
2.1. Μη κοινές γιορτές.....	13
2.2. Παρουσίαση των εορτών για κάθε χώρα ξεχωριστά.....	14
3. Γιορτές του Ορθόδοξου και Καθολικού Χριστιανισμού.....	17
3.1. Παρουσίαση των κοινών γιορτών, ηθών και εθίμων και των διαφορών που υπάρχουν από χώρα σε χώρα, καθώς και από τον ορθόδοξο στον καθολικό χριστιανισμό. Παρουσίαση στοιχείων που αποδεικνύουν την προέλευση ορισμένων γιορτών, ηθών και εθίμων από την ειδωλολατρία.....	18
4. Η συνδρομή των γιορτών, ηθών και εθίμων, καθώς και των τοπικών εορτών και πανηγυριών, στην ανάπτυξη του τοπικού τουρισμού.	73
4.1. Τοπικές εορτές στην Ελλάδα.....	73
4.2. Τοπικές εορτές στην Γερμανία.....	83
4.3. Τοπικές εορτές στην Αυστρία.....	102
4.4. Τοπικές εορτές στην Ελβετία.....	105
5. Πληροφορίες σχετικά με την τουριστική ανάπτυξη στις περιοχές για τις οποίες παρουσιάστηκαν τοπικές εορτές και έθιμα.....	110
6. Γιορτινά εδέσματα.....	116
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	120
8.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	121
Παράρτημα.....	122

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία πραγματεύεται την συμβολή των γιορτών, ηθών και εθίμων στην ανάπτυξη του τουρισμού των τοπικών κοινωνιών στην Ελλάδα καθώς και στις τρεις γερμανόφωνες χώρες, Γερμανία, Αυστρία και Ελβετία. Έναυσμα για αυτήν την μελέτη μας έδωσαν οι διάφορες συγκριτικές μελέτες που πραγματοποιήσαμε από πολιτισμική σκοπιά στο μάθημα των Γερμανικών. Η παρούσα εργασία είναι πρωτότυπη, το μεγαλύτερο μέρος της βιβλιογραφίας ήταν στα γερμανικά και μεταφράστηκε από την υποφαινόμενη.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για την γέννηση των εθίμων στις τέσσερις χώρες. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά οι κοινές και μη κοινές γιορτές στις τέσσερις χώρες που θα εξεταστούν, ενώ στο τρίτο γίνεται αναλυτική παρουσίαση των κοινών θρησκευτικών εορτών που συναντώνται στις τέσσερις αυτές χώρες. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται η συνδρομή των τοπικών εορτών και παραδόσεων στην τουριστική ανάπτυξη των χωρών, καθώς και συνοπτικές πληροφορίες για κάθε χώρα και περιοχή, ενώ στο πέμπτο δίνονται ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τον τουρισμό στις περιοχές που εξετάστηκαν. Τέλος, στο έκτο κεφάλαιο παρουσιάζονται ενδεικτικά ορισμένα τυπικά εδέσματα που καταναλώνονται στις αντίστοιχες εορτές.

Στο τέλος της εργασίας γίνεται μια σύγκριση ανάμεσα στην μορφή που είχαν αρχικά οι γιορτές και την μορφή που έχουν σήμερα, καθώς και την σημασία που έχουν για τους πολίτες των χωρών αυτών.

0. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τότε που ο άνθρωπος άρχισε να σχηματίζει οργανωμένες κοινωνίες, δημιούργησε κανόνες και συνήθειες, που τον βοηθούν να διατηρεί μια τάξη στην ζωή του. Οι κανόνες, καθώς και οι συνήθειες αυτές, κληροδοτήθηκαν από γενιά σε γενιά και είτε έμειναν ίδιες, είτε άλλαξαν ανάλογα πάντα με το πόσο είχαν αλλάξει και οι κοινωνίες των ανθρώπων.

Πολλές από αυτές τις συνήθειες τις οποίες απέκτησαν οι άνθρωποι με την πάροδο των χρόνων, δημιουργήθηκαν από ασχολίες και γεγονότα της καθημερινής τους ζωής, που σε μεγάλο βαθμό ήταν άρρηκτα δεμένες με την φύση. Είχαν αναπτύξει και συνήθειες για να τιμήσουν κάποια γεγονότα, όπως για παράδειγμα τα φυσικά φαινόμενα ή την δημιουργία του κόσμου, τα οποία δεν μπορούσαν να τα εξηγήσουν με τα μέσα και τις γνώσεις τις οποίες είχαν εκείνη την εποχή. Για αυτό τον λόγο άλλωστε δημιουργήθηκαν και οι θεότητες. Οι συνήθειες αυτές επομένως, μετατράπηκαν σιγά σιγά σε τελετές ή γιορτές, οι οποίες γίνονταν προς τιμήν κάποιων θεών. Αυτή ίσως να είναι και η αφορμή για την δημιουργία των θρησκειών. Οι απλές λοιπόν, αρχικά συνήθειες των ανθρώπων έφτασαν με την συνεχή επανάληψη τους, να γίνουν αναπόσπαστο κομμάτι της θρησκείας και της ζωής τους γενικά. Δηλαδή οι συνήθειες μέσα από την μακρά παράδοση και την επιβίωσή τους από γενιά σε γενιά, έγιναν ήθη και έθιμα.

Τα ήθη και τα έθιμα δεν αφορούν μόνο τις θρησκείες και τις θρησκευτικές εορτές, αλλά συναντώνται και σε άλλες στιγμές της ζωής των ανθρώπων. Υπάρχουν πολλά έθιμα που κληρονομήθηκαν από γενιά σε γενιά και αφορούν κυρίως γιορτές και πανηγύρια οι οποίες δεν σχετίζονται με την θρησκεία. Έχουν δηλαδή μετατραπεί πλέον σε «πολιτιστικές εκδηλώσεις». Έτσι έχουμε την δυνατότητα να συναντήσουμε γιορτές που σχετίζονται με την φύση (1^η Μαΐου, Γιορτή του κάστανου, Γιορτή του κρασιού), γιορτές και εκδηλώσεις που σχετίζονται με την ιστορία του κάθε τόπου (Ελήκεια, Baseler Fastnacht)

και άλλα. Σε όλες αυτές τις εκδηλώσεις συναντάμε και διαφορετικά ήθη και έθιμα, όπως για παράδειγμα το έθιμο της κατασκευής του στεφανιού με λουλούδια την Πρωτομαγιά. Σήμερα πολλά από τα ήθη και τα έθιμα, ακόμη και αυτά που σχετίζονται με την θρησκεία, έχουν γίνει αφορμή να αναπτυχθεί ο τουρισμός. Σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα οι κάτοικοι, κυρίως μικρών και απομακρυσμένων χωριών, αναβιώνουν ήθη και έθιμα τα οποία είχαν ξεχαστεί για καιρό. Αυτά αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός λαού τα οποία οφείλει να κάνει γνωστά στις νεότερες γενιές, από την άλλη αυτή η ιδιαιτερότητα χρησιμοποιείται για την προσέλκυση τουριστών. Πολλές δηλαδή θρησκευτικές εορτές αλλά και παραδοσιακές εορτές και έθιμα κάθε χώρας, έχουν πλέον εμπορευματοποιηθεί απλά για χάρη της τουριστικής ανάπτυξης και της ευημερίας των πολιτών της εκάστοτε περιοχής. Από την άλλη πλευρά όμως, πολλοί είναι πλέον και οι τουρίστες οι οποίοι επισκέπτονται μια ξένη χώρα για να γνωρίσουν, εκτός από τις ομορφιές της και τον πολιτισμό της, τα ήθη και τα έθιμα της καθώς και τις παραδόσεις της. Επομένως συμπεραίνουμε, ότι για να αναπτύξει μία χώρα τον τουρισμό της δεν φτάνει πλέον να προβάλλει τις φυσικές ομορφιές που διαθέτει. Πρέπει να αναδείξει και την παράδοση και τα ήθη και έθιμά της.

1. Γέννηση των εορτών, ηθών και εθίμων

Περπατώντας στους δρόμους μιας σύγχρονης δυτικής πόλης, εκεί κάπου στις μέρες των Χριστουγέννων, ανάμεσα σε γιορτινές βιτρίνες, σε χρωματιστά λαμπιόνια πάνω στα στολισμένα δέντρα, σε χαρούμενες μουσικές μελωδίες, ανάμεσα σε ανθρώπους φορτωμένους με τσάντες γεμάτες ψώνια, ανθρώπους που, όλως παραδόξως, χαμογελούν πιο εύκολα απ' ό τι συνήθως, μπορεί κάποιος ν' αναρωτηθεί ποιο είναι το νόημα αυτής της μεταμόρφωσης.

Οι πιο κυνικοί θα κουνήσουν το κεφάλι και θα μιλήσουν για εμπορική εκμετάλλευση, για την αγγαρεία της οικογενειακής συγκέντρωσης, για την λαιμαργία μπροστά στις λιχουδιές, για την αύξηση των εξόδων τους λόγω των (υποχρεωτικών κοινωνικά) δώρων που θα αγοράσουν, και άλλα τέτοια «ευχάριστα»! Οι πιο ενθουσιώδεις με τις γιορτές, κυρίως τα μικρά παιδιά, θα μιλήσουν για την ομορφιά που φέρνει αυτή η διακόσμηση, για τη χαρά να παίρνουν και κυρίως να δίνουν δώρα, για την ευκαιρία να βρεθούν με αγαπημένα πρόσωπα, για την ξεκούραση που θα τους προσφέρει αυτή η αλλαγή του σκηνικού, και το μόνο τους παράπονο θα είναι ότι οι γιορτές κρατάνε λίγο!

Που βρίσκεται η αλήθεια όμως; Είναι οι γιορτές μια «εφεύρεση» κάποιων δαιμόνιων εμπόρων για να πλουτίσουν, πουλώντας τηνπραμάτεια τους, που διαφέρει ανάλογα με την περίσταση (χριστουγεννιάτικα στολίδια, αποκριατίκες στολές, πασχαλινά αυγά, πρωτομαγιάτικα στεφάνια, κλπ); Είναι απλά μια ευκαιρία για ξεφάντωμα, με φαγητό, ποτό, ξεκούραση και δώρα ή μήπως είναι μια ευκαιρία για να θυμηθούμε εξαιρετικά ιστορικά γεγονότα που συνέβησαν και που σημάδεψαν την ιστορία και την πορεία ενός λαού;

Αν ανατρέξουμε στην ιστορία ολόκληρης της ανθρωπότητας, θα δούμε (με έκπληξη μερικοί), ότι σε ΟΛΕΣ τις ανθρώπινες κοινωνίες, από τις πιο πρωτόγονες ως τις πιο εξελιγμένες, από τις αρχαιότερες ως και τις σύγχρονες, δεν λείπουν ποτέ οι ΓΙΟΡΤΕΣ. Υπάρχουν παντού και πάντα και φαίνεται να ακολουθούν τον άνθρωπο από τότε που απέκτησε την ανθρώπινη του

υπόσταση, σαν ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης ζωής. Τις βρίσκουμε στις πιο πρωτόγονες κοινωνίες, με τη μορφή φυσικών τελετών, με το άναμμα μιας φωτιάς, χορούς, θυσίες ζώων, κλπ. Τις βρίσκουμε σε Ανατολή και σε Δύση, σε πολιτισμούς που έγραψαν ιστορία, με τη μια ή την άλλη μορφή, στην Αίγυπτο, στην Αρχαία Ελλάδα, στην Μεσοποταμία, στην Ινδία, στην Κίνα, στην Ιαπωνία, στους Αμερικάνικους πολιτισμούς, τις βρίσκουμε παντού. Τις βρίσκουμε να φτάνουν μέχρι τις μέρες μας, άλλοτε ακολουθώντας τους παραδοσιακούς δρόμους, κι άλλοτε εκφυλισμένες και εκμεταλλευμένες από κερδοσκόπους. Τις βρίσκουμε να επαναλαμβάνονται κάποιες απ' αυτές, στις ίδιες χρονικές στιγμές, ξανά και ξανά, χωρίς να χάνουν τη μαγεία τους για τα μάτια εκείνου που ξέρει να βλέπει. Είναι πολλοί οι ερευνητές που προβληματίστηκαν και έψαξαν τις ρίζες αυτής της τόσο ανθρώπινης ανάγκης. Φαίνεται να πηγάζει μέσα από τον Χρόνο, τον Αιώνιο Χρόνο, που με το Μυστηριακό αγκάλιασμα του με το Αιώνιο Χώρο, γεννά το εκδηλωμένο Σύμπαν. Για να μπορέσουμε να ερευνήσουμε την συμβολή των γιορτών, ηθών και εθίμων θα πρέπει να προσδιορίσουμε τι σημαίνουν αυτές οι λέξεις-έννοιες(1).

Η έννοια των λέξεων γιορτή, ήθη και έθιμα.

Για να μπορέσουμε να παρουσιάσουμε τις γιορτές και τα κατά τόπους ήθη και έθιμα, πρέπει πρώτα να καταλάβουμε τι σημαίνουν αυτές οι λέξεις.

Γιορτή: 1^ο. ημέρα καθιερωμένη συμφωνά με τον νόμο η ανάλογα προς τα κατά τόπους έθιμα, που είναι αφιερωμένη στον πανηγυρισμό ενός σημαντικού ή ευχάριστου γεγονότος, 2^ο. ημέρα καθορισμένη σύμφωνα προς το θρησκευτικό εορτολόγιο, αφιερωμένη στη μνήμη αγίου ή στην ανάμνηση θρησκευτικού γεγονότος.

1. Οι αρχαίοι είχαν πολλές τέτοιες θρησκευτικές και εθνικές εορτές. Τα Διονύσια προς τιμήν του Διονύσου, τα Ελευσίνια προς τιμήν της Δήμητρας, τα

Παναθήναια προς τιμήν της Αθηνάς, ήταν θρησκευτικές εορτές. Τα Ολύμπια, τα Πύθια, τα Νέμεα και τα Ίσθμια ήταν εθνικές γιορτές και έδιναν σε όλους τους Έλληνες τη συναίσθηση της εθνικής ενότητας.

2. Μετά την επικράτηση του χριστιανισμού ως τον 2^ο αιώνα δεν φαίνεται να υπήρχαν άλλες γιορτές εκτός από την Κυριακή, το Πάσχα και την Πεντηκοστή. Κατά τον 4^ο αιώνα καθορίστηκαν οι γιορτές του Πάσχα και των Χριστουγέννων ως κέντρα, από τα οποία εξαρτάται ο χρονολογικός καθορισμός των εορτών, που ορίστηκαν για ανάμνηση σπουδαίων γεγονότων της ζωής του Ιησού Χριστού. Και επειδή γιορτάζονται προς τιμήν του δεσπότη Ιησού, λέγονται 'δεσποτικές'. Οι δεσποτικές εορτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Στις «κινητές» και στις «ακίνητες».

3. Παράλληλα με τις θρησκευτικές εορτές όμως, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, κάθε έθνος έχει και τις εθνικές του εορτές, για ανάμνηση σημαντικών γεγονότων της ιστορίας του.

4. Στην Ευρώπη σήμερα συναντάμε και κοινές εορτές μεταξύ των κρατών μελών, τις οποίες αποκαλούμε «διεθνικές γιορτές».

5. Γιορτές που εντάσσονται στην αιωνιότητα και γιορτές αναγέννησης. Εκτός από τις περιοδικές επαναλήψεις, όπου εντοπίζουμε σημεία «καμπύλωσης» του χρόνου, οπότε και βρίσκουμε να παίρνουν ζωή διάφορες Γιορτές-Τελετές, υπάρχουν και οι μη περιοδικές επαναλήψεις, όπου αναβιώνεται ο Μυθικός Χρόνος με την αφορμή μιας πράξης, που αν και φαίνεται να εντάσσεται στον βέβηλο χρόνο, ωστόσο έχει τις ρίζες της στον Μύθο, στην Αιώνια Πραγματικότητα, εκεί όπου όλα γεννιούνται. Έτσι, στιγμές που πρόκειται να ξεκινήσει κάτι σημαντικό για τον άνθρωπο ή για την ανθρώπινη ομάδα, υπάρχει η ανάγκη να ιεροποιηθεί ο χρόνος με μια παραδοσιακή τελετή, εντάσσοντας αυτή την πράξη στην αιωνιότητα (εναρκτήριες γιορτές ή γιορτές λήξης, π.χ. Τελετές έναρξης και λήξης των Ολυμπιακών αγώνων). Υπάρχουν επίσης οι Γιορτές αναγέννησης του Χρόνου, αυτές που κλείνουν έναν κύκλο και εγκαθιδρύουν ένα νέο, αναγεννώντας το χρόνο και τον ίδιο τον

άνθρωπο (Νέο Έτος, επέτειοι, γενέθλια, κλπ). Ιδιαίτερα οι γιορτές για το Νέο Έτος, συχνά εμπεριέχουν την ετήσια επανάληψη συμβολικά της Κοσμογονίας, όπου μέσα από το Χάος προκύπτει ο οργανωμένος με Τάξη και Νόμους Κόσμος, γι' αυτό και συνοδεύονται συνήθως από έθιμα που έχουν σωθεί σαν Αποκριάτικα.

6. Παραδοσιακές γιορτές. Οι γιορτές αυτές είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την παράδοση ενός λαού, δηλαδή με τα ήθη και τα έθιμά του. Οι Παραδοσιακές Γιορτές δεν είναι απλά τελετές ανάμνησης. Αν ήταν έτσι θα φθείρονταν και θα εξαφανιζόταν με τον καιρό, ή θα είχαν μόνο περιορισμένες και τοπικές εκφράσεις. Αντίθετα, οι Παραδοσιακές Γιορτές επιτρέπουν στην συνείδηση όσων συμμετέχουν να υπερβεί το συνηθισμένο της επίπεδο και να τοποθετηθεί για μια στιγμή σε μια διαχρονική κατάσταση, να βιώσει το Ιερό, παίρνοντας ενεργό μέρος, σαν πρωταγωνιστής σε ένα Μυστηριακό Θέατρο. Ο καθημερινός άνθρωπος γίνεται για λίγο Ιεροφάντης, δημιουργώντας μια γέφυρα ανάμεσα σ' αυτόν, στους υπόλοιπους συμμετέχοντες και στους Νόμους που διέπουν το Σύμπαν. Γι' αυτό η γιορτή απαιτεί μια προετοιμασία από τον καθένα, για να την βιώσει έντονα. Νηστεία, κάθαρση, περισυλλογή, αλλαγή ενδυμασίας και άλλα τυπικά, είναι συνηθισμένα σαν πρακτικές προετοιμασίας του ανθρώπου για να βιώσει την Γιορτή.

Ήθος : Στα ομηρικά τραγούδια η λέξη ήθος αναφέρεται στις συνήθειες των ανθρώπων και των ζώων. Στα χρόνια της ακμής του αρχαίου ελληνικού πνεύματος, περιορίστηκε κάπως η έννοια της και σήμαινε την καλή ψυχική διάθεση και πράξη του ανθρώπου. Σήμερα μεταχειριζόμαστε την λέξη ήθος, όταν θέλουμε να δείξουμε τον καλό χαρακτήρα ενός ανθρώπου. Ο άνθρωπος με ήθος είναι ειλικρινής, φρόνιμος και τίμιος.

Στην λέξη «**Ηθη**» αλλάζει κάπως η έννοια. Εδώ πλέον εννοούμε τις συνήθειες των πολλών ανθρώπων. Η δημιουργία των ηθών δεν απορρέει από εξωτερικό εξαναγκασμό ή από διαταγή νόμου, αλλά από την εσωτερική θέληση

των ανθρώπων. Οι άνθρωποι από τα πρώτα χρόνια που άρχισαν να ζουν σε μικρές κοινωνίες, επαναλάμβαναν διάφορες καλές πράξεις, που μεταδίδονταν από τους μεγάλους στους μικρούς από γενεά σε γενεά. Με την καθημερινή άσκηση οι συνήθειες αυτές, ριζώνουν βαθιά στην ψυχή των ανθρώπων και με τον καιρό γίνονται πεποιθήσεις τους. Έτσι τα ήθη και τα έθιμα του λαού συνθέτουν τους άγραφους νόμους. Κάτω από την ανάγκη της αυτοσυντηρήσεως και της προόδου της κοινωνίας οι κακές συνήθειες εξαφανίζονται, ενώ οι καλές διατηρούνται. Έτσι σιγά σιγά η έννοια της λέξεως ήθη περιορίζεται στις καλές εκδηλώσεις, που ριζώνουν στον άνθρωπο και γίνονται ισχυρότερες από τους νόμους.

Έθιμο: Σύμφωνα με το λεξικό του Γ. Μπαμπινιώτη(2) έθιμο θεωρείται μία παγιωμένη συνήθεια κοινωνικής ομάδας, που διαμορφώθηκε από μακρά παράδοση και επιβίωσε από γενιά σε γενιά. Στην εγκυκλοπαίδεια Θησαυρός(3), ως έθιμο αναφέρεται κάθε συνήθεια, που τηρείται εκ παραδόσεως και ρυθμίζει σε πολλές εκδηλώσεις τον ομαδικό βίο μεγάλων ή μικρών κοινωνικών ομάδων. Τα έθιμα είναι βαθιά ριζωμένα στην ψυχή των ομάδων και αντλούν την δύναμή τους από την πείρα του παρελθόντος ή την παράδοση. Αποτελούν την συνεκτική δύναμη της ανθρώπινης κοινωνίας, στην οποία αυτή οφείλει τη συντήρησή της. Συντελούν στην διατήρηση του φυλετικού, πολιτιστικού, ηθικού και θρησκευτικού χαρακτήρα της.

Τα έθιμα έχουν καθολικό χαρακτήρα και διαφέρουν από τις συνήθειες των ατόμων, γιατί αυτές δεν αφορούν κοινωνικά σύνολα. Επιβάλλονται όχι με την βία και τις νομικές κυρώσεις, όπως ο γραπτός νόμος. Αλλά με τον ηθικό εξαναγκασμό. Ο παραβάτης των εθίμων επισύρει την γενική αποδοκιμασία της κοινωνίας και εκτίθεται στον κίνδυνο του κοινωνικού αφανισμού. Τέλος, υπάρχουν έθιμα: α. κοινωνικά (φιλοξενία, επισκέψεις, ανταλλαγή ευχών, δώρα), β. θρησκευτικά (γέννηση, πανήγυρη, βασιλόπιτα, βάφτιση, γάμος κλπ.).

ἦθος και ἔθιμα: το σύνολο των ενεργειών και των κανόνων κοινωνικής συμπεριφοράς κάθε κοινωνικής ομάδας, που κληρονομούνται από την παράδοση.

1:<http://ouraniaefemirida.pblogs.gr/2007/11/154922.html>, 19/12/2008

2:Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Γ. Μπαμπινιώτη, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε. , Αθήνα 1998

3:Λεξικό Θησαυρός Γνώσεων, Γιώργος Δ. Παπαϊωάννου, Τόμος 2^{ος} , Έκδοση 5^η , Αθήναι

2. Κοινές γιορτές των τεσσάρων χωρών.

Στο κεφάλαιο ένα διευκρινίσαμε τις έννοιες εορτές, ήθη και έθιμα και καταγράψαμε τα είδη των εορτών. Σε αυτό το κεφάλαιο θα εξετάσουμε τις εορτές που εμφανίζονται από κοινού στην Ελλάδα και στις τρεις γερμανόφωνες χώρες. Πρόκειται για γιορτές θρησκευτικού χαρακτήρα που έχουν σχέση με τον χριστιανισμό καθώς επίσης και για διεθνικές γιορτές και τις γιορτές της αναγέννησης.

Κάποιες γιορτές, ήθη και έθιμα είναι κοινά, όχι μόνο στις χώρες τις οποίες εξετάζουμε αλλά και σε χώρες του υπόλοιπου κόσμου, για τον λόγο το ότι σχετίζονται με την χριστιανική θρησκεία ή με παραδόσεις οι οποίες με το πέρασμα του χρόνου διαδόθηκαν από πολιτισμό σε πολιτισμό.

- Πρωτοχρονιά, 1^η Ιανουαρίου
- Θεοφάνεια, 6 Ιανουαρίου
- Αγίου Βαλεντίνου/ Ακύλα και Πρίσκιλλα, 14 Φεβρουαρίου
- Καρναβάλι, Κινητή γιορτή
- Σαρακοστή, Κινητή γιορτή
- Πάσχα, Κινητή γιορτή
- 1η Απρίλη
- 1 Μάη
- Η Ημέρα της Μητέρας
- Της Αναλήψεως
- Αγίου Πνεύματος
- Κοίμηση της Θεοτόκου, 15 Αυγούστου
- Αγίου Νικολάου, 6 Δεκεμβρίου
- Σύλληψη της Θεοτόκου, 8 Δεκεμβρίου
- Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου

2.1. Μη κοινές γιορτές.

Εκτός λοιπόν από τις κοινές γιορτές, συναντάμε και διαφορετικά έθιμα σε αυτές τις χώρες. Αυτό οφείλεται στις διαφορετικές παραδόσεις που κυριαρχούν στην κάθε χώρα και τον πολιτισμό της. Παρακάτω θα παρουσιαστούν οι πιο αντιπροσωπευτικές εορτές και έθιμα.

- **Ελλάδα:** στην Ελλάδα συναντάμε την Τσικνοπέμπτη, την Καθαρά Δευτέρα και το Καρναβάλι.
- **Γερμανία:** στην Γερμανία συναντάμε τις εξής γιορτές Erntedankfest, Barbaratag (4 Dezember), Oktoberfest & Kölner Karneval, Halloween, Silvester.
- **Αυστρία:** στην Αυστρία συναντάμε τα εξής: Halloween, Rupertikirtag, Martinstag (11 November), Fronleichnam, Stefanitag (26 Dezember) & Silvester.
- **Ελβετία:** στην Ελβετία συναντάμε το Baseler Fastnacht, Halloween.

2.2. Παρουσίαση των εορτών για κάθε χώρα ξεχωριστά.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούν επιγραμματικά οι γιορτές και τα έθιμα που γιορτάζονται σε κάθε χώρα ξεχωριστά.

I. Ελλάδα:

Πρωτοχρονιά, 1^η Ιανουαρίου

Θεοφάνεια, 6^η Ιανουαρίου

Ακύλα και Πρίσκιλλα (Αγίου Βαλεντίνου), 14 Φεβρουαρίου

Καρναβάλι, Κινητή εορτή

Τσικνοπέμπτη, Κινητή εορτή

Καθαρά Δευτέρα, Κινητή εορτή

Σαρακοστή, Κινητή

Πάσχα, Κινητή εορτή

1^η Απρίλη

1^η Μάη

Ημέρα της Μητέρας, 11 Μαΐου

Της Αναλήψεως

Αγίου Πνεύματος

Κοίμηση της Θεοτόκου, 15 Αυγούστου

Αγίου Νικολάου, 6 Δεκεμβρίου

Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου

II. Γερμανία :

Πρωτοχρονιά, 1^η Ιανουαρίου

Θεοφάνεια, 6 Ιανουαρίου

Αγίου Βαλεντίνου, 14 Φεβρουαρίου

Καρναβάλι, Κινητή εορτή

Aschermittwoch, Κινητή εορτή

Σαρακοστή, Κινητή εορτή
Πάσχα, Κινητή εορτή
1^η Απρίλη
1^η Μάη
Ημέρα της Μητέρας, 11 Μαΐου
Της Αναλήψεως
Αγίου Πνεύματος
Κοίμηση της Θεοτόκου, 15 Αυγούστου
Halloween , 31 Οκτωβρίου
Αγίου Νικόλαου, 6 Δεκεμβρίου
Heiliger Abend, 24 Δεκεμβρίου
Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου
Silvester, 31 Δεκεμβρίου

III. Αυστρία:

Πρωτοχρονιά, 1^η Ιανουαρίου
Θεοφάνεια, 6 Ιανουαρίου
Αγίου Βαλεντίνου, 14 Φεβρουαρίου
Καρναβάλι, Κινητή εορτή
Aschermittwoch, Κινητή εορτή
Σαρακοστή, Κινητή
Πάσχα, Κινητή εορτή
1^η Απρίλη
1^η Μάη
Ημέρα της Μητέρας, 11 Μαΐου
Της Αναλήψεως
Αγίου Πνεύματος
Κοίμηση της Θεοτόκου, 15 Αυγούστου
Halloween, 31 Οκτωβρίου

Αγίου Νικόλαου, 6 Δεκεμβρίου
Heiliger Abend, 24 Δεκεμβρίου
Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου
Silvester, 31 Δεκεμβρίου

IV. Ελβετία :

Πρωτοχρονιά, 1^η Ιανουαρίου
Θεοφάνεια, 6 Ιανουαρίου
Αγίου Βαλεντίνου, 14 Φεβρουαρίου
Καρναβάλι, Κινητή εορτή
Aschermittwoch, Κινητή εορτή
Σαρακοστή, Κινητή
Πάσχα, Κινητή εορτή
1^η Απρίλη
1^η Μάη
Ημέρα της Μητέρας, 11 Μαΐου
Της Αναλήψεως
Αγίου Πνεύματος
Κοίμηση της Θεοτόκου, 15 Αυγούστου
Αγίου Νικόλαου, 6 Δεκεμβρίου
Heiliger Abend, 24 Δεκεμβρίου
Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου

3. Γιορτές του Ορθόδοξου και Καθολικού Χριστιανισμού.

Αν και ο Ορθόδοξος και ο Καθολικός Χριστιανισμός έχουν την ίδια βάση, εντούτοις υπάρχουν ορισμένες διαφορές όσον αφορά τις γιορτές και τα έθιμα. Πολλές γιορτές είναι κοινές, ωστόσο κάποιες μπορεί να εορτάζονται με διαφορετικό τρόπο ή πιο έντονα στον ορθόδοξο χριστιανισμό από ότι στον καθολικό ή και αντίστροφα.

Ορθόδοξος Χριστιανισμός

Καθολικός Χριστιανισμός

§ Πρωτοχρονιά	Πρωτοχρονιά
§ Θεοφάνεια	Θεοφάνεια
§ Ακύλα και Πρισκιλλα	Αγίου Βαλεντίνου
§ Καρναβάλι	Καρναβάλι
§ Μεγάλη Τετάρτη	Aschermittwoch (Τετάρτη της Τέφρας)
§ Σαρακοστή	Σαρακοστή / Fastenzeit
§ Πάσχα	Πάσχα
§ 1 ^η Απριλη	1 ^η Απριλη
§ 1 ^η Μάη	1 ^η Μάη
§ Ημέρα της Μητέρας	Ημέρα της Μητέρας
§ Της Αναλήψεως	Της Αναλήψεως
§ Αγίου Πνεύματος	Αγίου Πνεύματος
§ Κοίμηση της Θεοτόκου	Κοίμηση της Θεοτόκου
§ Αγίου Νικόλαου	Αγίου Νικόλαου
§ Σύλληψη της Θεοτόκου	Σύλληψη της Θεοτόκου
§ Χριστούγεννα	Χριστούγεννα
§	Silvester
§	Halloween
§	Erntedankfest

3.1. Παρουσίαση των κοινών γιορτών, ηθών και εθίμων και των διαφορών που υπάρχουν από χώρα σε χώρα, καθώς και από τον ορθόδοξο στον καθολικό χριστιανισμό. Παρουσίαση στοιχείων που αποδεικνύουν την προέλευση ορισμένων γιορτών, ηθών και εθίμων από την ειδωλολατρία.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστούν αναλυτικά οι γιορτές, τα ήθη και τα έθιμα που υπάρχουν στις χώρες που εξετάζονται, καθώς και οι ομοιότητες και οι διαφορές οι οποίες εντοπίζονται. Θα αναφερθούν κυρίως θρησκευτικές εορτές και τα έθιμα που τις πλαισιώνουν.

§ Πρωτοχρονιά :

Ο ερχομός του νέου χρόνου και ο αποχαιρετισμός από τον παλιό, είναι ένα γεγονός που γιορτάζεται έντονα σε όλον τον κόσμο, με πολλά διαφορετικά έθιμα.

Στην Γερμανία για παράδειγμα, το έθιμο να υποδέχονται το νέο έτος με πυροτεχνήματα και βεγγαλικά, Silvester, έχει τις ρίζες του στην ειδωλολατρία. Κατά την αλλαγή του χρόνου συνήθιζαν να ψάχνουν καταφύγιο σε ιερά μέρη και με τα βεγγαλικά, την φασαρία και τις τρομπέτες, έδιωχναν τα κακά δαιμόνια, ώστε να έχουν υγεία και καλή σοδιά το έτος που μόλις ήρθε.

Επίσης την Πρωτοχρονιά στην Γερμανία καθώς και στην Αυστρία, συνηθίζεται να χαρίζουν οι άνθρωποι ένα 'πρωτοχρονιάτικο κουλούρι', Neujahrsbrezel. Αυτό το κουλούρι το χαρίζουν σε συγγενείς και φίλους όταν

τους επισκέπτονται στο σπίτι τους και ο καθένας κόβει από ένα κομμάτι, για να του φέρει τύχη στην νέα χρόνια που ήρθε.

Στην Ελλάδα την προηγούμενη της Πρωτοχρονιάς, τα παιδιά βγαίνουν στους δρόμους και πάνε από σπίτι σε σπίτι για να πούνε τα Κάλαντα, περιμένοντας ως αντάλλαγμα χρήματα ή κάποιο γλυκό. Το ίδιο βράδυ στρώνετε το γιορτινό τραπέζι και με την αλλαγή του χρόνου ο νοικοκύρης του σπιτιού κόβει την βασιλόπιτα. Άλλα έθιμα που συναντάμε σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας είναι τα εξής:

§ Το γεύμα της παραμονής :

Είναι ένα έθιμο που διατηρείται μέχρι και σήμερα, έχοντας πάρει όμως έναν πιο κοσμικό χαρακτήρα. Στην παλιά Αθήνα περίμεναν τον Αϊ-Βασίλη από το βράδυ της παραμονής με ορθάνοιχτες τις πόρτες των σπιτιών τους. Επειδή όμως θα ήταν κουρασμένος και πεινασμένος από το μακρινό ταξίδι του, έστρωναν το πιο πλούσιο τραπέζι τους με τα πιο εκλεκτά εδέσματα για να τον φιλοξενήσουν. Τα μεσάνυχτα έσβηναν τις λάμπες τους κι έδωχναν με γιουχαΐσματα τον παλιό χρόνο, πετώντας πίσω του ένα παλιοπάπουτσο. Στις μέρες μας το έθιμο στις πόλεις τηρείται κάπως απλοποιημένο, πάντα στρώνεται το βράδυ της παραμονής το πιο πλούσιο τραπέζι της χρονιάς και σβήνουμε τα φώτα προκειμένου να υποδεχτούμε το νέο χρόνο, ενώ στην επαρχία ακολουθούν πιο πιστά το έθιμο.

§ Ποδαρικό :

Πολλές οικογένειες ακόμη και σήμερα ακολουθούν αυτό το έθιμο που σχετίζεται με την καλοτυχία του σπιτιού και κατ' επέκταση της οικογένειας όλη τη χρονιά. Γι' αυτό λένε σε κάποιο δικό τους άνθρωπο (συνήθως παιδί ή νέο άνθρωπο), που τον θεωρούν καλότυχο και ιδιαίτερα γουρλή, να έρθει την Πρωτοχρονιά να κάνει ποδαρικό, δηλαδή να μπει πρώτος και με το δεξί μέσα στο σπίτι. Σε κάποιες περιπτώσεις τον βάζουν να πατήσει ένα σίδερο για να είναι όλοι σιδερένιοι και γεροί μέσα στο σπίτι κατά τη διάρκεια του νέου χρόνου. Η νοικοκυρά τον φιλεύει για το καλό του χρόνου, δίνοντάς του συνήθως μήλα, καρύδια, μια κουταλιά γλυκό κυδώνι ή ότι άλλο γλυκό έχει φτιάξει για τις γιορτές.

§ Η βασιλόπιτα :

Η ιστορία της Βασιλόπιτας, είναι μια ιστορία που συνέβη πριν από 1500 χρόνια περίπου, στην πόλη Καισαρεία της Καππαδοκίας, στη Μικρά Ασία.

Το κόψιμο της Βασιλόπιτας είναι από τα ελάχιστα αρχέγονα έθιμα που επιβιώνουν. Στην αρχαιότητα υπήρχε το έθιμο του εορταστικού άρτου, τον οποίο σε μεγάλες αγροτικές γιορτές οι αρχαίοι Έλληνες πρόσφεραν στους θεούς. Τέτοιες γιορτές ήταν τα Θαλύσια και τα Θεσμοφόρια. Στα Κρόνια, εορτή του θεού Κ(Χ)ρόνου, που λατρεύονταν στην Ελλάδα και στα Σατουρνάλια (Saturnalia) της Ρώμης, έφτιαχναν γλυκά και πίτες, μέσα στα οποία έβαζαν νομίσματα και σε όποιον τύχαινε το κομμάτι, ήταν ο τυχερός της παρέας.

Η ορθόδοξη παράδοση συνέδεσε το έθιμο με τη Βασιλόπιτα. Στην πλειοψηφία τους οι Έλληνες κόβουν την Βασιλόπιτα αμέσως μετά την αλλαγή του χρόνου. Σε μερικές όμως, περιοχές της Ελλάδας η Βασιλόπιτα κόβεται στο μεσημεριανό τραπέζι, ανήμερα του Αγίου Βασιλείου την 1η μέρα του χρόνου. Το εθιμοτυπικό, εντούτοις παραμένει το ίδιο. Ο νοικοκύρης την σταυρώνει τρεις φορές με ένα μαχαίρι και μετά αρχίζει να κόβει τα κομμάτια. Το πρώτο είναι

του Χριστού, το δεύτερο της Παναγίας, το τρίτο του Αγίου Βασιλείου, το τέταρτο του σπιτιού και ακολουθούν τα κομμάτια των μελών της οικογένειας με σειρά ηλικίας. Κατόπιν ακολουθεί ένα τελευταίο κομμάτι, αυτό του φτωχού. Σε κάποιες περιοχές, κυρίως αγροτικές, κόβονται και δύο κομμάτια επιπλέον. Ένα για τα ζώα και ένα για τα σπαρτά. Όποιος βρει στο κομμάτι του το κρυμμένο φλουρί θεωρείται ο τυχερός της χρονιάς και συνήθως μαζί με το φλουρί ο νοικοκύρης του δίνει ένα δώρο ή ένα χρηματικό ποσό. Αν το φλουρί πέσει στα κομμάτια του Χριστού, της Παναγίας ή του Αγίου Βασιλείου, το ποσό αυτό δίνεται στην εκκλησία, ενώ αν πέσει στο κομμάτι του φτωχού το ποσό δίνεται σε κάποιον ζητιάνο.

Ας δούμε όμως ποιά είναι η καταγωγή του εθίμου της Βασιλόπιτας. Βρισκόμαστε στον 4ο αιώνα μ.Χ. στην Καισάρεια της Μικράς Ασίας. Πρεσβύτερος των χριστιανών της περιοχής εκείνο τον καιρό, ήταν ένας από τους σημαντικότερους Αγίους της εκκλησίας μας, ο Μέγας Βασίλειος. Την ίδια εποχή αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Ιουλιανός, που έμεινε στην ιστορία γνωστός με το όνομα Ιουλιανός ο Παραβάτης. Σε μια από τις εκστρατείες του κατά των Περσών, ο Ιουλιανός πέρασε από την Καισάρεια. Εκεί έγινε δεκτός από τον Μέγα Βασίλειο, ο οποίος του πρόσφερε τρία κριθαρένια ψωμιά. Σημειωτέον ότι οι κάτοικοι της Καισάρειας ήταν στην πλειοψηφία τους φτωχοί άνθρωποι και ότι ο Ιουλιανός είχε ζητήσει να του προσφέρουν ό,τι έχουν, εννοώντας όμως και περιμένοντας χρυσάφι και πολύτιμα δώρα. Θυμωμένος από τα τρία κριθαρένια ψωμιά έστειλε, μετά την αναχώρησή του, ως ανταπόδοση τρεις μπάλες σανό. Ο Μέγας Βασίλειος τότε του απάντησε τα εξής: «Όπως μας ζήτησες, εμείς σου προσφέραμε αυτό που έχουμε και τρώμε. Το ίδιο πιστεύουμε έκανες και εσύ. Σε ευχαριστούμε». Η απάντηση του Αγίου Βασιλείου θύμωσε περισσότερο τον Ιουλιανό, ο οποίος ορκίστηκε ότι γυρνώντας από την εκστρατεία θα καταστρέψει την Καισάρεια. Πέρασε ο καιρός και τα νέα ότι ο Ιουλιανός επιστρέφει έφτασαν στον Μέγα Βασίλειο. Εκείνος προσπαθώντας να σώσει το ποίμνιο του, κάλεσε όλους τους πιστούς να προσφέρουν ό,τι πολύτιμο

είχαν, ώστε να δοθεί στον Ιουλιανό και να κατευναστεί έτσι ο θυμός του. Ο λαός έκανε όπως του είπε ο ποιμενάρχης του και συγκεντρώθηκαν τα πολύτιμα αντικείμενα. Κατόπιν ο Μέγας Βασίλειος και ο λαός έκαναν αγρυπνία και προσεύχονταν για την σωτηρία τους. Στην διάρκεια της αγρυπνίας αυτής, ο Μέγας Βασίλειος είδε ένα όραμα. Στο όραμα αυτό η Παναγία έστειλε τον Άγιο Μερκούριο και στρατιά Αγγέλων κατά του Ιουλιανού. Το όραμα όμως απλά φανέρωσε στον Άγιο τα πραγματικά γεγονότα που έλαβαν χώρα λίγο έξω από την Καισάρεια. Έτσι, ο κίνδυνος εξέλειψε και τα πολύτιμα αντικείμενα έπρεπε να επιστραφούν στους κατόχους τους. Για να μην μπουν στον πειρασμό να πάρουν κάτι που δεν τους ανήκε, ο Μέγας Βασίλειος έδωσε εντολή να ζυμωθούν μικρές πίτες και μέσα σε αυτές να τοποθετηθούν τα πολύτιμα αντικείμενα που έπρεπε να μοιραστούν. Οι πίτες αυτές μοιράστηκαν στους πιστούς και ως εκ θαύματος, ο καθένας βρήκε στην πίτα που πήρε ότι είχε προσφέρει για την σωτηρία από τον Ιουλιανό.

Από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη Βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα, την πρώτη μέρα του χρόνου, τη μέρα του Αγίου Βασιλείου. Η Βασιλόπιτα, αγιοβασιλιάτικο έθιμο πολλών αιώνων, μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, για να μας θυμίζει την αγάπη και την καλοσύνη αυτού του Άγιου ανθρώπου.

§ Το σπάσιμο του ροδιού στην Πελοπόννησο :

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία και ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας (δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του) και έτσι να είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι, για να κάνει το καλό ποδαρικό με το ρόδι στο χέρι. Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη, για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού, και ταυτόχρονα λέει: «Με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά». Τα παιδιά μαζεμένα γύρω γύρω κοιτάζουν αν οι ρώγες είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Πληροφορίες από:

http://www.yupi.gr/ideas/c3302/Ta_E8ima_ths_Prwtoxronias.html, 27/1/2009

- Γουρουνάκι, Glücksschwein :

Το χοιρινό, γουρούνι, συμβόλιζε ανέκαθεν τόσο στον Γερμανικό λαό όσο και στους αρχαίους Έλληνες και Ρωμαίους, την ευφορία, την γονιμότητα και την αφθονία. Εκείνα τα χρόνια όποιος έκτρεφε ένα γουρουνάκι, θεωρούνταν τυχερός, διότι το κρέας από τον σφαγμένο χοίρο διατηρείται πολύ καιρό. Επομένως ο κτηνοτρόφος θα είχε τροφή για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος που το γουρουνάκι θεωρείται τυχερό.

Στην Γερμανία συνηθίζεται να χαρίζεται την ημέρα της Πρωτοχρονιάς ένα μικρό γουρουνάκι από Marzipan, ζαχαρωτό από αμύγδαλα και ζάχαρη, ή

από πηλό. Πολλές φορές το γουρουνάκι αυτό έχει στο στόμα του ένα τετράφυλλο τριφύλλι. Το γουρουνάκι αυτό θεωρείται ότι θα φέρει τύχη την νέα χρονιά.

- Πέταλο , Hufeisen :

Από τότε που εφευρέθηκε το πετάλωμα των αλόγων από τους αρχαίους Έλληνες, το πέταλο άρχισε να θεωρείται τυχερό σύμβολο από όλους τους λαούς, καθώς προστατεύει το πολύτιμο και δυνατό άλογο.

Το πέταλο κρεμιέται και από τους ορθόδοξους αλλά και από τους καθολικούς την πρώτη μέρα του χρόνου στην πόρτα ή ψηλά στον τοίχο για να φέρει τύχη. Για να είναι σίγουρο όμως ότι θα φέρει τύχη, πρέπει το άνοιγμα να είναι προς τα επάνω, ειδάλλως η τύχη θα 'πέσει' κάτω.

§ Θεοφάνεια, 6^η Ιανουαρίου :

Η 6^η Ιανουαρίου είναι η μέρα την οποία γιορτάζουμε τους Τρεις Μάγους, οι οποίοι είδαν το άστρο πάνω από την Βηθλεέμ. Σύμφωνα με την Βίβλο αυτοί είδαν το άστρο το βράδυ που γεννήθηκε ο Χριστός και πήγαν στην φάτνη. Του πρόσφεραν ως δώρα χρυσό, μύρο και λιβάνι.

Σήμερα στον καθολικό χριστιανισμό τα παιδιά, κυρίως στα χωριά, μεταμφιέζονται σε τρεις μάγους και πηγαίνουν, με το άστρο πάνω σε ένα κοντάρι, από πόρτα σε πόρτα και τραγουδάνε ένα τραγούδι για τους τρεις μάγους. Για αυτό παίρνουν λίγα χρήματα και λίγα γλυκά.

Αντίθετα στον ορθόδοξο χριστιανισμό, τελείται το πρωί της 6^{ης} Ιανουαρίου λειτουργία στην εκκλησία και έπειτα όλοι μαζί πάνε στην πλησιέστερη παραλία, λιμάνι ή ακόμα και ποτάμι ή σε δεξαμενή, όπου ο παπάς πετάει τον σταυρό, δεμένο με ένα σκοινί, στο νερό.

Στην συνέχεια οι νέοι βουτάνε στα παγωμένα νερά για να τον πιάσουν. Όποιος τον πιάσει παίρνει την ευλογία του και επίσης λέγεται πως θα έχει τύχη για όλη την χρονιά.

§ Αγίου Βαλεντίνου, 14 Φεβρουαρίου :

Στις 14^{ης} Φεβρουαρίου γιορτάζουμε τον Άγιο Βαλεντίνο. Σύμφωνα με τον καθολικό χριστιανισμό, αυτή η ημέρα γιορτάζεται σε ανάμνηση του Βαλεντίνου από την Τερνη (Bischof Valentin von Terni), ο οποίος χάριζε σε ερωτευμένα ζευγάρια λουλούδια από τον κήπο του. Αν και στον ορθόδοξο χριστιανισμό έχει επικρατήσει να γιορτάζεται ο Άγιος Βαλεντίνος, εντούτοις είναι λάθος. Θα έπρεπε να τιμάτε η μνήμη του Ακύλα και της Πρίσκιλλα.

Οι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα ήταν ένα ευλογημένο ανδρόγυνο. Κατάγονταν από τον Πόντο και κατοικούσαν στην Κόρινθο. Ήταν και οι δύο σκηνοποιοί στο επάγγελμα και είχαν την μεγάλη ευλογία στην ζωή τους να γνωριστούν με τον Απόστολο Παύλο, όταν εκείνος πήγε στην Κόρινθο. Οι άγιοι Ακύλας και Πρίσκιλλα συνδέθηκαν μαζί του και έγιναν έμπιστοι φίλοι και συνεργάτες του. Ήταν γι'αυτούς απλανής διδάσκαλος και φωτισμένος

πνευματικός Πατέρας. Το ότι δεν είχαν σαρκικά παιδιά τούς διευκόλυνε, σίγουρα, στις μετακινήσεις τους και τούς έδωσε την δυνατότητα να τον ακολουθήσουν σε διάφορες περιόδους του. Παρόλο το γεγονός ότι δεν απέκτησαν παιδιά η αγάπη τους ήταν πολλή ισχυρή και πρέπει να αποτελεί παράδειγμα.

Τέλος, είναι γνωστό ότι και οι Ρωμαίοι χάριζαν την ημέρα της θεάς Juno στις γυναίκες λουλούδια.

§ Καρναβάλι :

Η λέξη, σύμφωνα με μία εκδοχή, είναι ιταλική: carne (κρέας), vale (γειά σου) και σημαίνει ότι και η λέξη “αποκριά”. Κατά τον E. Fehrle προέρχεται η ονομασία από την απαγόρευση της κρεοφαγίας=carne vale=κρέας έχε γειά.

Σύμφωνα όμως με μια άλλη εκδοχή, το καρναβάλι ετυμολογικά προήλθε από τις λατινικές λέξεις: κάρνε (κρέας) και λεβάρε (αίρω, σηκώνω) και σημαίνει παύση της κρεοφαγίας, αντιστοιχεί δηλαδή ακριβώς στην δική μας λέξη: αποκριά, δηλαδή “αποχή από το κρέας, για την τελευταία εβδομάδα του τριωδίου και κατ’ επέκταση εννοεί όλη την χαρούμενη περίοδο του καρναβαλιού.

Ιστορική αναδρομή του καρναβαλιού :

Καρναβάλια υπήρχαν στην αρχαιότητα και στην αρχαία Αίγυπτο, κατά τις γιορτές της Ίσιδας και στην εβραϊκή θρησκεία στο Πονρίμ και στην αρχαία Ελλάδα στα Διονύσια. Επίσης υπήρχε και στην Μεσοποταμία το 3^ο αιώνα π.Χ.,

καθώς και στην αρχαία Ρώμη όπου τιμούσαν τον θεό Κρόνο (Saturnalien). Σ' όλες αυτές τις γιορτές το κοινό γνώρισμα είναι η μεταμφίεση.

Σύμφωνα με κάποιους το καρναβάλι έχει τις ρίζες του σε ειδωλολατρικά έθιμα των Ρωμαίων, Ελλήνων και Κελτών. Σύμφωνα με μερικούς άλλους είναι αποκλειστικά χριστιανικό έθιμο, το οποίο γιορτάζεται το βράδυ πριν από την σαρακοστή, όπου σταματάει και η κατανάλωση κρέατος.

Σίγουρο είναι ότι ειδωλολατρικά έθιμα απορροφήθηκαν από τον χριστιανισμό. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο συναντάμε τις μεταμφιέσεις, τα κουστούμια και τις μάσκες(1).

Γνωρίσματα του καρναβαλιού στην Ελλάδα :

Οι ανοιξιάτικες γιορτές, αρχίζουν με το ειδωλολατρικό έθιμο του καρναβαλιού. Οι διασκεδάσεις και οι μεταμφιέσεις του είναι προέκταση των εορτών της Πρωτοχρονιάς, όπως τις γιόρταζαν οι Ρωμαίοι και οι Βυζαντινοί, ενώ οι απαρχές του καρναβαλιού μας οδηγούν στην αρχαία Ελλάδα. Σκοπός της αποκριάς, είναι η μαγική υποβοήθηση της γης να βλαστήσει με την βοήθεια των χορών-πηδημάτων, των ποικίλων λαϊκών δρωμένων και των μεταμφιέσεων, με σκοπό να εξευμενίσουν τα κακά πνεύματα. Γι' αυτό και τα κύρια στοιχεία – γνωρίσματα του καρναβαλιού είναι:

α) Οι μεταμφιέσεις και οι άσεμνες παραστάσεις, που όπως οι αρχαίες διονυσιακές γιορτές, έχουν σαν στόχο την βλάστηση και την καρποφορία της γης, που όλο τον χειμώνα βρισκόταν σε νάρκη, ενώ τώρα την Άνοιξη ανασταίνεται, μια και ανοίγει ο καιρός.

Καλόγεροι: Αντιπροσωπευτικό είναι το έθιμο των καλογέρων, γνωστό και με άλλα ονόματα, όπως Κούκερος ή Χούχουτος ή Σταχτάς ή Μπέης ή Κιόρμπεκς. Πρόκειται, όπως γράφει ο λαογράφος Γ.Α.Μέγας, για μια τελετή που την συναντούμε στην Ανατολική και στην Βόρεια Θράκη, όχι βέβαια με

την ίδια, όπως στην Βιζύη, θεατρική ανάπτυξη, αλλά με μιμικές πράξεις. Ο Κούκερος ή ο Μπέης ή ο βασιλιάς εκλεγμένος από τους προύχοντες, γυρίζει σ' όλο το χωριό με συνοδεία μεταμφιεσμένων, ντυμένος με δέρματα ζώων, με κουδούνια κρεμασμένα στο σώμα του και με το φαλλόμορφο ραβδί στο χέρι.

Σ' ορισμένες περιοχές τον μεταφέρουν πάνω σε δίτροχη άμαξα που την κινούν νέοι, με τα πειράγματα και τις αισχρολογίες τους, αυτός και η ακολουθία του, θυμίζουν τον θίασο "των κωμαστών" και τα "εξ αμάξης", των αρχαίων Αθηναίων στα κατ' αγρούς Διονύσια, τους χόες και τα Λήναια, ενώ οι ονομασίες Μπέης ή Κιόρμπης, προύχοντες δείχνουν την επίδραση της τουρκοκρατίας στο λαϊκό αυτό έθιμο.

Μασκαράδες: Παλιότερα χρησιμοποιούσαν διάφορα ονόματα κατά τόπους για τους μασκαράδες. Τους έλεγαν: Κουδουνάτους, γιανίτσαρους,

κουκούγερους, μούσκουρους,

κουμουζέλε, καρνάβαλους, προσώπεια κ.ά.

Βασικό γνώρισμα των μασκαράδων η μάσκα, θεωρείται απόγονος των αρχαίων κωμικών και σατυρικών προσωπειών που φορούσαν οι ηθοποιοί, όταν έπαιζαν κωμωδίες και σατυρικά δράματα. Οι μάσκες αυτές ήταν πήλινες και όμοιες μεταξύ τους. Στην συνέχεια οι Ρωμαίοι έφτιαξαν μάσκες που διέφεραν η μια από την άλλη και παρίσταναν διάφορους τύπους της κωμωδίας. Πολλούς αιώνες αργότερα, στην Βόρεια Ιταλία, αναπτύχθηκε το θεατρικό είδος της Κομέντια ντελ άρτε, που εισήγαγε τύπους, όπως ο αρλεκίνος και η κολομπίνα με τις ανάλογες μάσκες και ενδυμασίες, αλλά και μάσκες χρυσές που έχουν την μορφή πουλιών.

Οι μασκαράδες σήμερα φορώντας την μάσκα δεν αναγνωρίζονται γι' αυτό νιώθουν απελευθερωμένοι από τον καθωσπρεπισμό και την σοβαροφάνειά

τους, με αποτέλεσμα να λένε και να κάνουν πράγματα, που οπωσδήποτε ούτε θα τολμούσαν να σκεφθούν χωρίς την μάσκα. Έτσι ευθυμούν και διασκεδάζουν ξεχνώντας, όπως νομίζουν, για λίγο τις έγνοιες και τα προβλήματά τους.

β) Κύριοι στοιχείο του καρναβαλιού είναι ο χορός: Τα χτυπήματα της γης με τα πόδια έχουν καρποφοριακή σημασία. Πολλές από τις κινήσεις τους πιστεύεται ότι ασκούν μια μαγεία ομοιοπαθητική. Οι παράδοξοι χοροί των μεταμφιεσμένων και τα ποδήματά τους, παριστάνουν την διέλευση των πνευμάτων της βλάστησης.

Γαϊτανάκι: Είναι ένα παραδοσιακό παιχνίδι. Αποτελείται από ένα ψηλό στύλο, από την κορυφή του οποίου κρέμονται λωρίδες υφάσματος διαφορετικών χρωμάτων. Τα παιδιά πιάνονται από μια λωρίδα και γυρνούν γύρω-γύρω από το στύλο χορεύοντας και τραγουδώντας.

Πιθανόν ο κυκλικός αυτός χορός να υποδηλώνει τον κύκλο της ζωής, από την χαρά στην λύπη, από τον χειμώνα στην άνοιξη, από την ζωή στον θάνατο και το αντίθετο.

γ) Δεν νοείται καλοπέραση και αποκριά χωρίς τα φαγοπότια: Είναι και αυτά, σύμφωνα με τα έθιμα, προσπάθειες για την ευφορία της γης. Η καθαυτό αποκριά με τα πολλά έθιμα είναι η τελευταία Κυριακή της Τυροφάγου, που λέγεται αλλιώς “τρανή αποκριά”. Με το αποκορύφωμά των εορτασμών και των εκδηλώσεων της αποκριάς, συνηθίζεται να καταναλώνονται μεγάλες ποσότητες ποτού και φαγητού, το οποίο αποτελείται κυρίως από γαλακτοκομικά προϊόντα.

δ) Η θύμηση των νεκρών, που πρέπει να εξευμενισθούν, για να δώσουν καρπό στην γη – σύμφωνα πάντα με τις παραπάνω παγανιστικές αντιλήψεις – και να επιτρέψουν το ξεφάντωμα στους ζωντανούς. Έτσι εξηγούνται και τα Ψυχοσάββατα στην διάρκεια της αποκριάς.

Πώς συμβιβάζονται τώρα οι νεκροί και τα πένθη με το γενικό εύθυμο και φαιδρό τόνο των αποκριάτικων εθίμων; Είναι άραγε απλή σύμπτωση το γεγονός ότι την άνοιξη ακριβώς (αρχές Μαρτίου) που γιορτάζεται η αποκριά με τα Ψυχοσάβατά της, οι αρχαίοι Αθηναίοι γιόρταζαν τα Ανθεστήρια, γιορτή που είχε διπλή όψη: από την μία δηλαδή γιορτή των λουλουδιών, του κρασιού και της αχαλίνωτης χαράς και από την άλλη γιορτή των νεκρών και των ψυχών;

Παρόμοια γιορτή των ψυχών βρίσκουμε και στους Πέρσες, στους Πρώσους και στους υπόλοιπους Ινδογερμανούς. Επομένως η ημέρα των ψυχών και η πιθανή σύνδεσή της με την γιορτή των λουλουδιών και της άνοιξης είναι πολύ παλιά. Ίσως Ινδογερμανική κληρονομιά – και ο Διόνυσος αργότερα μόνον, σαν Θεός της άνοιξης, συνδέθηκε με την γιορτή των νεκρών.

ε) Επίσης, γνώρισμα της αποκριάς είναι και οι φωτιές: Ανάβονται στα τρίστρατα σταυροδρόμια το βράδυ της παραμονής της 1ης Μαρτίου στην Θράκη ή το βράδυ της τελευταίας αποκριάς στην Ήπειρο και στην Δυτική Μακεδονία, έχουν καθαρτήριο, σύμφωνα με την λαογραφία, αλλά και μεταβατικό χαρακτήρα, από τον χειμώνα στην άνοιξη. Πηδούν πάνω απ' αυτές, νέοι και γέροι, “για το καλό, όπως λένε, αλλά και για να καούν οι ψύλλοι και κάθε κακό απομεινάρι του χειμώνα. Πιθανόν και η ονομασία Τριώδιο (τρεις οδοί-δρόμοι) να προήλθε ετυμολογικά απ' αυτές τις φωτιές στα τρίστρατα σταυροδρόμια. Ειδωλολατρική επομένως και η ονομασία αυτή και μαγική η προέλευσή της. Επίσης, φωτιές ανάβονται και στις πλατείες των χωριών ή και των πόλεων, το βράδυ “της τρανής αποκριάς” για να κάψουν τον καρνάβαλο(2).

1:NTINA ΣΑΜΟΥΡΚΑΣΙΔΟΥ, αναδημοσίευση από εφημερίδα Ο ΧΡΟΝΟΣ

2, Πληροφορίες από: <http://alex.eled.duth.gr/Htmlfiles/xronos/2002/karnival.htm>,

13/1/2009

§ 1^η Απρίλη :

Η 1^η Απριλίου είναι η μέρα όπου όλοι λέμε αθώα ψεματάκια. Τα ψέματα της πρωταπριλιάς είναι έθιμο που έχει έρθει από την Ευρώπη. Οι απόψεις σχετικά με το από πού ακριβώς προήλθε το έθιμο αυτό δίστανται.

Σύμφωνα με την πρώτη εκδοχή το έθιμο ξεκίνησε από τους Κέλτες. Οι Κέλτες, λαός της βορειοδυτικής Ευρώπης, ήταν ψαράδες και η εποχή του ψαρέματος ξεκινούσε την 1^η Απρίλη. Την εποχή όμως αυτήν, είναι δύσκολο να πιαστούν τα ψάρια και έτσι οι Κέλτες, όπως όλοι οι ψαράδες, ακόμη και σήμερα, έλεγαν ψέματα για την ποσότητα των ψαριών που είχαν πιάσει. Έτσι με την πάροδο του χρόνου αυτή η συνήθεια έγινε έθιμο.

Με μια δεύτερη εκδοχή η γενέτειρα του εθίμου είναι η Γαλλία του 16^{ου} αιώνα. Μέχρι το 1564 οι Γάλλοι γιόρταζαν την πρωτοχρονιά την 1^η Απρίλη. Την χρονιά αυτή και επί βασιλείας του Καρόλου του 9^{ου}, η ημερομηνία άλλαξε και θεωρούνταν πλέον η 1^η Ιανουαρίου Πρωτοχρονιά. Στην αρχή όμως αυτό δεν το δέχτηκαν όλοι οι πολίτες και συνέχισαν να γιορτάζουν, την ψεύτικη πλέον πρωτοχρονιά, την 1^η Απρίλη. Οι υπόλοιποι τους έστελναν τότε πρωτοχρονιάτικα δώρα για να τους κοροϊδέψουν. Αυτό σιγά σιγά μετατράπηκε σε έθιμο.

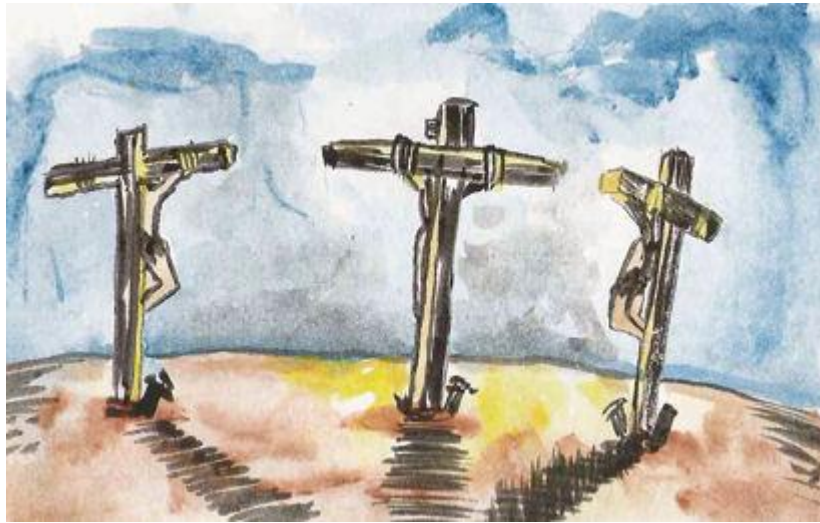
Τέλος, βάση μίας τρίτης εκδοχής, το έθιμο αυτό μπορεί να προήλθε από τον εορτασμό προς τιμήν της θεάς Αφροδίτης. Το όνομα ‘ Απρίλης ‘, στα λατινικά ‘aprilis’, είναι συγγενικό με το όνομα Αφροδίτη. Το όνομα Απρίλης λοιπόν, έχει άμεση σχέση με το όνομα της θεάς Αφροδίτης. Όπως είναι γνωστό η θεά Αφροδίτη δεν ήταν μόνο θεά του έρωτα αλλά και της χαράς και των

αστείων. Στη αρχαία Ρώμη γιόρταζαν προς τιμήν της θεάς την 1^η Απρίλη, με αστεία και πειράγματα .

Όπου και να γεννήθηκε το έθιμο αυτό, το σίγουρο είναι ότι έχει αφομοιωθεί από κάθε χώρα διαφορετικά. Στην Ελλάδα για παράδειγμα, λέμε αθώα ψέματα με σκοπό να ξεγελάσουμε το ‘ θύμα’ μας. Σε κάποιες περιοχές πιστεύουν ότι, αν καταφέρει κάποιος να ξεγελάσει κάποιον άλλο θα έχει τύχη για τον υπόλοιπο χρόνο. Όσο για το ‘θύμα’, σε αντίθεση με το ‘θύτη’, πιστεύεται ότι θα έχει γρουσουζιά για τον υπόλοιπο χρόνο.

Στην Γερμανία από την άλλη, πιστεύουν ότι ‘ Ο Απρίλης κάνει ότι θέλει’, ‘April, April macht was er will’. Είναι μια έκφραση που χρησιμοποιείται πολύ. Το πιθανότερο είναι να έχει προέλθει από τον καιρό που επικρατεί κατά την διάρκεια του Απρίλη. Όπως δηλαδή ο καιρός μπορεί να αλλάξει από ηλιόλουστη μέρα σε βροχερή μέσα σε λίγες ώρες, έτσι και την μέρα αυτήν μπορεί κάποιος να πει ψεματάκια που δεν ισχύουν.

§ Σαρακοστή και Μεγάλη Εβδομάδα :

Το Πάσχα είναι η σημαντικότερη εορτή για τους Χριστιανούς. Γιορτάζουν τα Πάθη, τη Σταύρωση και την Ανάσταση του Χριστού, το πέρασμα δηλαδή από τον Θάνατο στη Ζωή.

Η περίοδος προετοιμασίας για το Πάσχα είναι η < Μεγάλη Τεσσαρακοστή - Σαρακοστή > και ξεκινάει την Καθαρά Δευτέρα, τότε ξεκινάει και η νηστεία. Η νηστεία του Πάσχα είναι η μεγαλύτερη όλων των άλλων, όπως των Χριστουγέννων, του Δεκαπενταύγουστο και άλλα. Σε αυτήν την περίοδο οι περισσότεροι ετοιμάζουν τους εαυτούς τους για να μεταλάβουν την ημέρα της Ανάστασης. Από τις ημέρες της νηστείας, ξεχωρίζει η 25^η Μαρτίου < Ευαγγελισμός της Θεοτόκου >, είναι η μόνη μέρα που επιτρέπεται να καταναλωθεί ψάρι, σύμφωνα με τον Ορθόδοξο Χριστιανισμό. Κατά την ημέρα αυτή ανακοινώθηκε στην Παρθένο Μαρία από τον Αρχάγγελο Γαβριήλ το χαρμόσυνο νέο της γεννήσεως του Χριστού.

Το Σάββατο του Λαζάρου είναι η τελευταία μέρα της Σαρακοστής. Αυτή την μέρα κατά την παράδοση οι γυναίκες στην Ελλάδα ψήνουν ψωμάκια με την μορφή μικρού σώματος, τα γνωστά < Λαζαράκια > και τα μοιράζουν στα σπίτια.

Η πιο σημαντική εβδομάδα κατά την διάρκεια του Πάσχα είναι η Μεγάλη Εβδομάδα. Κάθε ημέρα αυτής της εβδομάδας χαρακτηρίζεται από διαφορετικές παραδόσεις.

Η Μεγάλη Εβδομάδα ξεκινάει με την Κυριακή των Βαΐων. Χαρακτηριστικό της ημέρας αυτής είναι ο στολισμός των εκκλησιών με βάγια, τα οποία μετά την λήξη της Θείας Λειτουργίας προσφέρονται στους πιστούς. Αυτό συμβολίζει την είσοδο του Χριστού στην Ιερουσαλήμ, πριν την Σταύρωση Του. Όσοι δεν ξεκίνησαν την νηστεία την Καθαρά Δευτέρα μπορούν να την ξεκινήσουν την ημέρα αυτή. Επίσης την ημέρα αυτή ξεκινούν και οι προετοιμασίες για το πασχαλινό τραπέζι.

Τη Μεγάλη Τρίτη, ενώ συνεχίζεται η νηστεία, ξεκινούν οι προετοιμασίες των παραδοσιακών γλυκών. Χαρακτηριστικό της ημέρας είναι ο Ύμνος της Κασσιανής.

Η Μεγάλη Τετάρτη είναι η ημέρα της συγχώρεσης. Στην εκκλησία γίνεται το Μεγάλο Ευχέλαιο, όπου οι ιερείς χρίζουν τους πιστούς με το Άγιο Λάδι, σχηματίζοντας ένα Σταυρό στο μέτωπο και στα χέρια.

Η Μεγάλη Πέμπτη είναι η μέρα που ξεκινούν οι προετοιμασίες για τον εορτασμό της Ανάστασης. Φτιάχνονται τα παραδοσιακά τσουρέκια και τα κουλούρια και βάφονται τα αυγά κόκκινα. Το αυγό συμβολίζει την αναγέννηση της ζωής και το κόκκινο χρώμα το αίμα του Κυρίου. Αυτό που χαρακτηρίζει την Μεγάλη Πέμπτη είναι τα < Δώδεκα Ευαγγέλια >, η αναπαράσταση της Σταύρωσης του Χριστού και ο στολισμός του Επιταφίου που ξεκινά αμέσως μετά το τέλος της Λειτουργίας και γίνεται από νέες κοπέλες.

Η Μεγάλη Παρασκευή είναι η μέρα της αποκορύφωσης των Παθών του Χριστού και η Ταφή Του. Κατά τη διάρκεια της ημέρας χτυπούν πένθιμα οι καμπάνες και το βράδυ γίνεται η περιφορά του Επιταφίου.

Το Μεγάλο Σάββατο είναι η σημαντικότερη μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας. Λίγο πριν τα Μεσάνυχτα οι πιστοί συγκεντρώνονται στους ναούς κρατώντας λαμπάδες για να πάρουν το < Άγιο Φώς > και κόκκινα αυγά για να

τσουγκρίσουν. Μετά τη Λειτουργία της Αναστάσεως οι πιστοί επιστρέφουν στα σπίτια τους για να φάνε την παραδοσιακή μαγειρίτσα, εφόσον η νηστεία έχει πλέον τελειώσει.

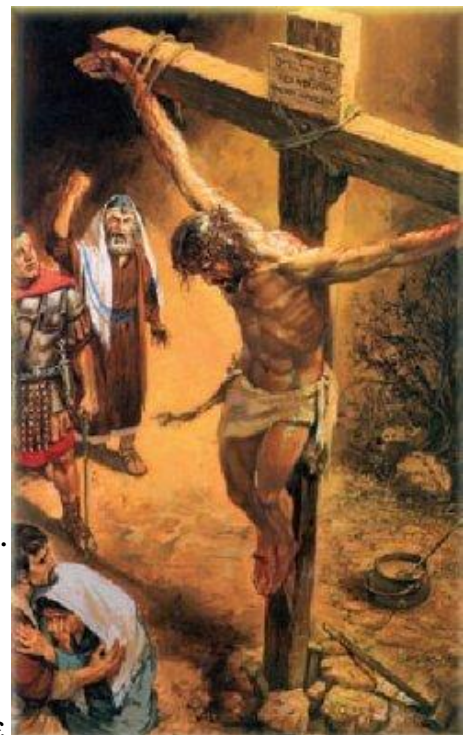
Η Μεγάλη Εβδομάδα κλείνει την Μεγάλη Κυριακή ή Κυριακή του Πάσχα. Κύριο χαρακτηριστικό της ημέρας αυτής στην Ελλάδα είναι το αρνί, στην σούβλα ή στον φούρνο, το οποίο συνοδεύεται από χορούς και τραγούδια.

Οι πιστοί της καθολικής εκκλησίας συνηθίζουν την Μεγάλη Παρασκευή να τρώνε ψάρι ψητό λόγω της νηστείας και την Κυριακή του Πάσχα μαγειρεύουν κουνέλι είτε στο φούρνο είτε στην κατσαρόλα και τσουγκρίζουν κόκκινα αυγά.

{ Πάσχα :

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη και πλουσιότερη σε λαογραφικές εκδηλώσεις γιορτή των ορθοδόξων και των καθολικών χριστιανών. Η λέξη Πάσχα προέρχεται από την εβραϊκή «pasah» που σημαίνει διάβαση. Οι Εβραίοι γιόρταζαν το Πάσχα σε ανάμνηση της απελευθέρωσής τους από τους Αιγυπτίους και της διάβασης της Ερυθράς θάλασσας, ενώ οι χριστιανοί γιορτάζουν την ανάσταση του Σωτήρα και τη διάβαση από το θάνατο στη ζωή. Η αντίστοιχη ελληνική λέξη για το Πάσχα είναι Λαμπρή, διότι η ημέρα της ανάστασης του Χριστού είναι μέρα ευφρόσυνη. Το Πάσχα είναι κινητή γιορτή. Ο εορτασμός της ορίζεται κάθε χρόνο για την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας.

Το χριστιανικό συμβολισμό του Πάσχα καθιέρωσε για πρώτη φορά ο Απόστολος Παύλος. Από την εποχή που οι χριστιανοί

άρχισαν να γιορτάζουν το Πάσχα, διατήρησαν ορισμένα χαρακτηριστικά του Εβραϊκού, όπως το σφάξιμο του οβελία, ενώ ταυτόχρονα προσέθεσαν άλλα. Ο Χριστιανισμός έδωσε ένα νέο περιεχόμενο στη γιορτή : τα πάθη του Κυρίου και την Ανάστασή Του μετά τρεις ημέρες.

Αρχικά δε γιορταζόταν το Πάσχα συγχρόνως σ' όλες τις χριστιανικές Εκκλησίες. Από τον Θ' αιώνα καθορίστηκε η γιορτή του Πάσχα να τελείται την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας.

Τα πρώτα χρόνια του χριστιανισμού δεν υπήρχε ακριβής ημερομηνία εορτασμού του Πάσχα. Ως μόνη προϋπόθεση θεωρείτο ο εορτασμός να πραγματοποιείται μετά το Πάσχα των Εβραίων, καθώς σύμφωνα με την Εκκλησία η Ανάσταση του Κυρίου έγινε μετά το Πάσχα των Εβραίων.

Ο καθορισμός της ημερομηνίας εορτασμού του Πάσχα, ήταν ένα από τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Α' Οικουμενική Σύνοδο το 325 μ.Χ. στη Νίκαια της Βιθυνίας. Εκεί, έπειτα από παρέμβαση του Μεγάλου Κωνσταντίνου, συντάχθηκε ο 'Όρος της Νίκαιας'. Σύμφωνα με τον όρο αυτόν το χριστιανικό Πάσχα θα έπρεπε να γιορτάζεται την Κυριακή μετά την πρώτη πανσέληνο της εαρινής ισημερίας. Σε περίπτωση που η Κυριακή εκείνη συνέπιπτε με το εβραϊκό Πάσχα, ο κανόνας όριζε πως η γιορτή θα μεταφερόταν μια εβδομάδα.

Οι υπολογισμοί εκείνης της εποχής στηρίζονταν σε κάποιους μαθηματικούς τύπους με βάση το Ιουλιανό ημερολόγιο και τους υπολογισμούς που είχε κάνει ο αρχαίος Έλληνας Μέτωνας, σύμφωνα με τους οποίους οι πανσέληνοι επαναλαμβάνονται κάθε 19 χρόνια.

Για τον ορθό λοιπόν, εορτασμό του Πάσχα, η Οικουμενική Σύνοδος όρισε ως υπεύθυνο τον εκάστοτε Πατριάρχη Αλεξανδρείας, ο οποίος σε συνεργασία με τους αστρονόμους της Αλεξανδρείας θα υπολόγιζε την ημερομηνία της εαρινής πανσέληνου. Στην συνέχεια θα ενημέρωνε και τις υπόλοιπες Εκκλησιές για την σωστή ημερομηνία .

Πως πρόεκυψε το πρόβλημα της ημερομηνίας ;

Η Εκκλησία υπολογίζει το Πάσχα με μια εικονική πανσέληνο. Η ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία υιοθέτησε το Νέο ημερολόγιο, το Γρηγοριανό, για τις σταθερές γιορτές το 1924. Υιοθέτησε αυτό το ημερολόγιο διότι, την προηγούμενη χρόνια ήταν η πρώτη φορά που εθνική επέτειος δεν συνέπεσε με την γιορτή του Ευαγγελισμού.

Για τον υπολογισμό του Πάσχα όμως διατηρήθηκε το παλαιό ημερολόγιο, το Ιουλιανό και ο υπολογισμός των πανσέλινων με βάση τον κύκλο του Μέτωνα, ο οποίος είχε δημιουργηθεί 2.500 χρόνια πριν.

Σύμφωνα με τους αστρονόμους όμως, εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα. Η πανσέληνος μπορεί να επανακάμπτει κάθε 19 χρόνια, έρχεται, όμως, δυο ώρες αργότερα . Οι δυο ώρες αυτές προστιθέμενες από τον 5^ο αιώνα μέχρι σήμερα, έχουν γίνει 5 μέρες. Επομένως, στο ήδη υπάρχον 'πρόβλημα' του Ιουλιανού ημερολογίου, το οποίο διαφέρει κατά 13 μέρες από το Γρηγοριανό, προστίθενται άλλες 5 μέρες, με αποτέλεσμα ο προσδιορισμός της πανσέληνου να ξεφεύγει κατά 18 εικοσιτετράωρα.

Έτσι λοιπόν η Εκκλησία χωρίς να κοιτάζει τον ουρανό και την πραγματική πανσέληνο, ορίζει μια εικονική και με βάση αυτήν υπολογίζει τον εορτασμό του Πάσχα.

Επομένως οι ορθόδοξοι δεν γιορτάζουν, σε αντίθεση με τους καθολικούς, το Πάσχα την Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας, δηλαδή την Κυριακή μετά την πανσέληνο του Μαρτίου, όπως ορίζει η Α' Οικουμενική Σύνοδος αλλά ένα μήνα μετά και κάποιες φορές την δεύτερη Κυριακή μετά την δεύτερη ισημερία .

Κάποιες φορές ωστόσο το καθολικό Πάσχα συμπίπτει με το ορθόδοξο τελείως συμπτωματικά.

Οι ρωμαιοκαθολικοί και οι προτεστάντες καθορίζουν την εαρινή ισημερία με βάση το νέο ημερολόγιο (Ιουλιανό), και γι' αυτό γιορτάζουν συνήθως το Πάσχα μια βδομάδα νωρίτερα από τους Ορθόδοξους.

Το Πάσχα συμβαίνει να γιορτάζεται ταυτόχρονα από τις Δυτικές εκκλησίες και την Ορθόδοξη, όταν η πρώτη πανσέληνος μετά την εαρινή ισημερία πέφτει μετά τις 28 Μαρτίου(1).

Το έθιμο του Πάσχα :

Το Πάσχα ήταν ανέκαθεν εαρινή γιορτή. Ως έθιμο προϋπήρχε στην αρχαία Αίγυπτο, όπου την άνοιξη γιόρταζαν το Πισάχ, δηλαδή την διάβαση του ήλιου από τον ισημερινό.

Για τους Εβραίους το Πάσχα ταυτίζεται με την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας, η οποία ξεκάνει την 1^η του μήνα Νισάν, ο οποίος σημαίνει καιρός όπου πρασινίζουν τα πάντα.

Στο χριστιανικό Πάσχα η έννοια της Ανάστασης είναι απόλυτα συνυφασμένη με την αναγέννηση της φύσης. Ακόμη, το Ιουδαϊκό Πάσχα γιορτάζεται μεταξύ 30 Μαρτίου και 27 Απριλίου.

1:www.eortologio.gr/arthra/paschalion.php,20/5/2009

{ Πασχαλινά Σύμβολα :

Το Πάσχα είναι εξίσου σημαντικό για τους καθολικούς και τους ορθόδοξους χριστιανούς και ας το γιορτάζουν σε διαφορετικές ημερομηνίες. Ωστόσο οι διαφορές δεν εντοπίζονται μόνο εκεί, αλλά και στα έθιμα και τα σύμβολα που έχει η κάθε πλευρά.

'Osterglocken' : Στην Γερμανία συνηθίζουν να χαρίζουν τις μέρες αυτές για να ευχηθούν Καλό Πάσχα, ένα είδος λουλουδιού το οποίο ονομάζεται 'Osterglocke' και μοιάζει με μικρή άσπρη καμπανούλα.

Πασχαλινή Λαμπάδα : Στην Ελλάδα η λαμπάδα ανάβει με το 'Άγιο Φώς' όταν ο παπάς ψάλλει το Χριστός Ανέστη, δηλαδή στις 12:00 το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου. Συνήθως έχει χρώμα καφέ ή άσπρο, εκτός αν κάποιος προτιμά να πάρει ένα κερί με κάποιο ζωγραφισμένο σχέδιο ή κάποιο στολίδι. Τα παιδιά παίρνουν πάντα την λαμπάδα τους από τους νονούς τους, μαζί με κάποια άλλα δώρα.

Στην Γερμανία, όπως και στις άλλες καθολικές χώρες, το κεράκι είναι πιο μικρό και έχει ζωγραφισμένο πάνω έναν κόκκινο σταυρό καθώς και τα γράμματα Α και Ω, τα οποία συμβολίζουν την φράση Του Χριστού 'Εγώ είμαι η αρχή και το τέλος του κόσμου'. Οι καθολικοί χριστιανοί ανάβουν το κεράκι πριν μπουν στην εκκλησία.

Το Πασχαλινό Κουνελάκι : Στην Γερμανία υπάρχει το έθιμο του πασχαλινού κουνελιού που φέρνει τα σοκολατένια και τα βαμμένα αυγά στα παιδιά. Την Κυριακή του Πάσχα τα παιδιά πηγαίνουν στο δάσος ή στον κήπο να βρουν τα κριμένα αυγά.

Το κουνελάκι αναφέρεται ήδη από την γερμανική μυθολογία, όπου συνόδευε την θεά της γονιμότητας και της άνοιξης Ostara, ως μια καλοσυνάτη μορφή που ήξερε πάντα τι ανάγκη είχε ο καθένας.

Κόκκινο Αυγό : το αυγό συμβολίζει την αναγέννηση και το κόκκινο χρώμα το αίμα Του Κυρίου. Τα αυγά βάφονται κόκκινα την Μεγάλη Πέμπτη και το Μεγάλο Σάββατο μετά την Ανάσταση στο γιορτινό τραπέζι, οι πιστοί τσουγκρίζουν τα αυγά και εύχονται Χρόνια Πολλά.

Σήμερα πλέον έχει επικρατήσει η συνήθεια τα αυγά να βάφονται όχι μόνο κόκκινα αλλά να έχουν άλλα χρώματα, ακόμη και σχέδια.

- 1^η Μαΐου :

Πριν από πολλά χρόνια, την 1η Μαΐου 1886, στις Η.Π.Α. και πιο συγκεκριμένα στο Chicago κάποιοι άνθρωποι της εργατικής τάξης έχασαν τη ζωή τους στα επεισόδια που συνέβησαν τότε κατά τη διάρκεια της συνάντησης όλων των απεργών για διαμαρτυρία στην πλατεία Haymarket, διεκδικώντας τα αυτονόητα. Μέχρι τότε τα αφεντικά έκαναν ότι ήθελαν. Οι εργάτες δούλευαν δέκα, δώδεκα και πολλές φορές παραπάνω ώρες σε άθλιες συνθήκες και πολλές φορές ανασφάλιστοι.

Αυτοί τα κατάφεραν αν και όχι αναίμακτα. Ανάλογες απεργίες υπήρξαν ανά τον κόσμο με την πάροδο των ετών.

Ωστόσο σήμερα θεωρείται ‘ γιορτή της άνοιξης’. Μια ημέρα όπου όλοι θέλουν να είναι κοντά στην φύση και τα ανθισμένα λουλούδια.

Σε πολλά χωριά και πόλεις της Γερμανίας και της Αυστρίας στήνουν στις πλατείες « Το δέντρο του Μάη», *Maibaum*. Το δέντρο του Μαΐου είναι ένα ψηλό, γεροδεμένο δέντρο, το οποίο στήνεται στην κεντρική πλατεία του χωριού παράλληλα με ένα εορταστικό γλέντι.

Από περιοχή σε περιοχή το δέντρο και ο στολισμός του διαφέρουν. Σε κάποιες περιοχές στήνεται κάθε χρόνο ένα νέο δέντρο, σε άλλες ο κορμός φυλάσσεται και στήνεται κάθε χρόνο.

Συνήθως οι κορμοί ξεφλουδίζονται και διακοσμούνται με σκαλιστά σχέδια, πολύχρωμες γιρλάντες, γιρλάντες σε πράσινο χρώμα. Σε κάποιες περιοχές αφήνουν το δέντρο με τα φυσικά του φύλλα. Πάντα όμως τοποθετείται στην κορυφή του ένα στεφάνι σαν στέμμα. Η προετοιμασία και το στήσιμο του δέντρου:

Ανάλογα πάντα με την περιοχή όπου στήνεται το δέντρο υπάρχουν διαφορετικά έθιμα. Συνήθως το δέντρο μεταφέρεται μέσα από το χωριό στην πλατεία όπου θα στηθεί. Εκεί θα στηθεί είτε το απόγευμα είτε το βράδυ.

Και ενώ οι θεατές πίνουν μύρα και τραγουδούν, οι νέοι του χωριού στήνουν το δέντρο και το στολίζουν ακόμη και με τοπικά σύμβολα.

Όταν πλέον το δέντρο είναι έτοιμο, την προηγούμενη της 1^{ης} Μαΐου, αρχίζει το γλέντι και ο χορός. Σε πολλές περιοχές το δέντρο μένει μέχρι το τέλος του μήνα. Έπειτα μαζεύεται και φυλάσσεται για την επόμενη χρονιά.

Αντίθετα στην Ελλάδα την 1^η Μαΐου, οι οικογένειες φτιάχνουν ένα στεφάνι από κλαδιά, στολισμένο με λουλούδια, το οποίο κρεμάνε στο εξωτερικό του σπιτιού, συνήθως πάνω από την εξώπορτα.

- Η ημέρα της Μητέρας, 11 Μαΐου :

Ιστορικοί πιστεύουν ότι το έθιμο της ‘ Ημέρας της Μητέρας’, προήλθε από γιορτές που γίνονταν για να τιμήσουν τις μητέρες των θεών. Στην αρχαία Ελλάδα για παράδειγμα τιμούσαν την θεά Ρέα, την μητέρα της Δήμητρας, του Ποσειδώνα, της Ήρας, του Άδη και άλλων. Στην αρχαία Ρώμη αντίθετα τιμούσαν την Κυβέλη (Kybele), την ‘Μεγάλη Μητέρα’ της φύσης, των θεών, των ανθρώπων και των ζώων.

Τον 13^ο αιώνα, ο Heinrich ο 3^{ος}, ο βασιλιάς της Αγγλίας, δημιούργησε την ‘Μητέρα Κυριακή’, Mothering Sunday. Αρχικά δεν ήταν αφιερωμένη στις μητέρες, αλλά είχε ως σκοπό να τιμήσει την Μητέρα Εκκλησία. Ο απλός λαός όμως, δεν κατάλαβε την σημασία του ονόματος και σύντομα άρχισε να τιμά την ημέρα εκείνη την δική του μητέρα. Αυτό άρχισε να γίνεται πιο έντονο τον 18^ο αιώνα. Εκείνη την εποχή πολλοί Άγγλοι και Αγγλίδες δούλευαν ως υπηρέτες σε σπίτια πλουσίων. Αυτοί λοιπόν είχαν την ημέρα αυτή, την Mothering Sunday, την μοναδική ελεύθερη τους μέρα και την χρησιμοποιούσαν για να επισκεφτούν τις μητέρες τους. Στον δρόμο για το σπίτι τους μάζευαν αγριολούλουδα και τα πρόσφεραν ως δώρο στις μητέρες τους. Ίσως από αυτή τους την συνήθεια, να έχει γίνει σήμερα έθιμο να προσφέρουμε λουλούδια την Ημέρα της Μητέρας στις μητέρες μας.

Με την ανάπτυξη ωστόσο της βιομηχανίας, άρχισε σιγά σιγά να χάνεται αυτό το έθιμο.

Για να μην χαθεί λοιπόν, η ιδέα τιμησης της μητέρας φρόντισαν οι Αμερικανίδες των Ηνωμένων Πολιτειών. Ωστόσο παραμένει αναπάντητο ερώτημα αν ήταν σύμπτωση η δημιουργία αυτού του εθίμου, το οποίο έχει και

το ίδιο όνομα, ή αν είχε διατηρηθεί προφορικά η ιδέα και το έθιμο του Mothering Sunday.

Διαφωνίες υπάρχουν ακόμα και στο ποια γυναίκα τελικά, εισήγαγε την Ημέρα της Μητέρας ξανά ως έθιμο.

Μερικοί πιστεύουν ότι την ημέρα αυτήν την εισήγαγε η Julia Ward Howe. Η συγγραφέας δημιούργησε το 1872 στις ΗΠΑ μια εθνική ημέρα της μητέρας.. Η ημέρα αυτή όμως, δεν είχε σκοπό να τιμήσει τις μητέρες, αντιθέτως είχε ως στόχο να ενώσει τις γυναίκες σε ένα αντί-πολεμικό κίνημα. Η Julia Ward Howe ήθελε να τις ενώσει, ώστε να μην συμφωνήσουν σε μελλοντικούς πόλεμους.

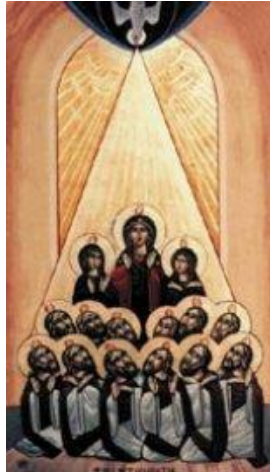
Η πρώτη λοιπόν που εισήγαγε στις ΗΠΑ μια ημέρα προς τιμήν των μητέρων, ήταν η Mary Towies Sasseen Wilson από το Kentucky. Ήταν δασκάλα και έβαλε ως στόχο της, να δημιουργηθεί στα σχολεία μια Ημέρα προς τιμήν όλων των Μητέρων. Δημιούργησε την ημέρα αυτή στο σχολείο όπου εργαζόταν ,το 1887 και η πόλη Springfield στο Ohio υιοθέτησε την ημέρα αυτή σε σχολεία το 1894. Το 1893 η συγγραφέας δημοσίευσε ένα βιβλίο με θέμα την ‘Ημέρα της Μητέρας’ και το αφιέρωσε στην νεκρή μητέρα της. Όταν το 1906 η συγγραφέας πέθανε, όρχησε σιγά σιγά το έθιμο πάλι να χάνετε.

Το γεγονός όμως, ότι τελικά εισηγήθηκε το έθιμο της ‘Ημέρας της Μητέρας’, το οφείλουμε μάλλον στην Ann Jarvis. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα πρόβαλε την ιδέα μιας ‘Ημέρας αφιερωμένης στις Μητέρες’. Με ένα της γράμμα προσπάθησε αρχικά να πείσει τον δήμαρχο της περιοχής της και αργότερα κυβερνητικά πρόσωπα καθώς και τους ανθρώπους της βιομηχανίας, για την ιδέα της. Και τελικά πέτυχε! Το 1909 η ‘Ημέρα της μητέρας’ γιορτάστηκε σε 45 πόλεις και το 1914 ψηφίστηκε από το κογκρέσο ως επίσημη μέρα αργίας. Την ίδια χρονιά το έθιμο μεταφέρθηκε και στην Αγγλία, όπου είχε αρχικά ξεκινήσει. Ο εορτασμός της ημέρας αυτής στην Αγγλία, ήταν και η αφορμή να μεταφερθεί το έθιμο αυτό και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

- **Της Αναλήψεως, 29/5 :**

Την ημέρα αυτή και οι ορθόδοξοι και οι καθολικοί χριστιανοί γιορτάζουν την Ανάληψη του Ιησού στον Ουρανό κοντά στον Πατέρα Του.

Το πρωί της ημέρας αυτής όλοι οι πιστοί πηγαίνουν στην Εκκλησία για να παρακολουθήσουν την λειτουργία και να υμνήσουν τον Χριστό(1).

1:<http://www.apostoliki-diakonia.gr>, 14/2/2008

- **Του Αγίου Πνεύματος, Ιούνιος :**

Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη στο χριστιανικό κόσμο, το Άγιο Πνεύμα είναι ομοούσιο με τον Πατέρα και τον Υιό. Κατά την Ορθόδοξη εκκλησία «εκπορεύεται» από τον Πατέρα, ενώ κατά την Καθολική εκκλησία και από τον Υιό. Η διαφορά αυτή είναι γνωστή ως *filioque* (λατ. «και εκ του Υιού»). Η εορτή του Αγίου Πνεύματος είναι κινητή. Είναι πάντοτε Δευτέρα, 7 εβδομάδες μετά το Πάσχα. Η ημέρα αυτή είναι αργία για τις δημόσιες υπηρεσίες και πολλούς εργαζόμενους γραφείου.

- **Κοίμηση της Θεοτόκου, 15^η Αυγούστου :**

Στις 15 Αυγούστου γιορτάζουμε την Κοίμηση της Παναγίας, της μητέρας του Ιησού. Η κοίμηση της Θεοτόκου γιορτάζεται και από τους καθολικούς χριστιανούς και από τους ορθόδοξους.

Ωστόσο οι ορθόδοξοι χριστιανοί τιμούν αυτήν την ημέρα λίγο πιο έντονα από τους καθολικούς. Αυτό μπορούμε να το διαπιστώσουμε από την μεγάλη προσέλευση προσκυνητών στα διάφορα μέρη την ημέρα αυτή, όπως για παράδειγμα στην Τήνο και από τα πολλά ονόματα που έχουν δοθεί στην Παναγία.

Τα ονόματα αυτά δεν δίνονται τυχαία. Για την δημιουργία ο λαός εμπνέεται από:

- § τον τόπο που βρέθηκε η εικόνα Της, αλλά και με ποιο τρόπο και σε ποια κατάσταση :Μυρτιδιώτισσα, Θαλασσινή, Ακρωτηριανή, Θεοσκέπαστη, Μαχαιρωμένη , κ.α.
- § την ιδιαίτερη πατρίδα Της: Σουμελά, Χοζοβιώτισσα, Αθηνιώτισσα, Μελικαρού.
- § από κάποιο θαύμα που έκανε η χάρη Της : Φιδούσα, Μπαλωμένη, Χελιδονού, Ελευθερώτρια κ.α.
- § από το πως παριστάνεται στις εικόνες Της : Γλυκοφιλούσα, Βρεφοκρατούσα , Γαλακτοτροφούσα, Γουρλομάτα κ.α.
- § τα άμπολλα χαρίσματα της : Φανερωμένη, Γιάτρισσα, Παρηγορήτρα κ.α.
- § από την εποχή και την ημερομηνία που γιορτάζει: Δεκαπεντούσα, Φλεβαριανή,Μεσοσπορίτισσα,κ.α.

Η Παναγία στην Ελλάδα συναντάται με πάρα πολλά ονόματα. Σε κάθε γωνία της χώρας υπάρχει και μια εικόνα Της με άλλο όνομα. Εκτός, λοιπόν από την

Κοίμηση της Θεοτόκου, γιορτάζουμε στην Ελλάδα πολλές φορές ακόμη κατά την διάρκεια του χρόνου την Παναγία, ανάλογα πάντα με το όνομα.

Η Θεοτόκος συμφωνά με την Εκκλησία έχει 500 ονόματα τα οποία συναντάμε στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες. Θα παραθέσουμε ενδεικτικά κάποια :

- Αμόλυντος (Σίφνος)
- Γριά Παναγιά (Μύκονος)
- Ευαγγελίστρια Μαβριανού (Σάμος)
- Θεομήτωρ
- Παναγία η Λακκοσκητιώτισσα (Άγιο Όρος)
- Παναγία η Λαύρα (Στην Αγία Λαύρα-Καλάβρυτα)
- Παναγία η Καρδιώτισσα
- Παναγία η Καρυονίτισσα (Ρόδος)
- Παναγία η Καταφυγή (Ζάκυνθος- Κρήτη)
- Παναγία η Κατεβατή (Κως)
- Παναγία η Κατσικάδα (Κυπαρισσία)
- Παναγία η Λεμονήτρα (Τήνος)
- Παναγία η Μανδαλούσα (Τήνος)

Η πιο δημοφιλής ωστόσο Παναγία στην Ελλάδα, είναι η Παναγία της Τήνου. Κάθε χρόνο στις 15 Αυγούστου χιλιάδες είναι οι επισκέπτες που πάνε στην Τήνο για να προσκυνήσουν στην εικόνα της Παναγίας. Σημαντική επίσης είναι και η Παναγία η Τρυπιτή στο Αίγιο, η οποία γιορτάζει στις 24 Απριλίου.

Επομένως, η γιορτή αυτή εκτός από μεγάλη γιορτή των Χριστιανών, παίζει και σημαντικό ρόλο για τον τουρισμό των περιοχών αυτών. Αυτό συμβαίνει γιατί τις μέρες τις οποίες γιορτάζει η Παναγία, έρχεται μεγάλος αριθμός προσκυνητών, ο οποίος, όπως είναι φυσικό χρειάζεται διαμονή και διατροφή. Έτσι δίνεται μία καλή ευκαιρία στους κατοίκους να προβάλουν τον τόπο τους

και ταυτόχρονα να αποκομίσουν κάποια κέρδη από την προσφορά των απαραίτητων στους επισκέπτες.

Πληροφορίες από: <http://apollonios.pblogs.gr/2008/11/γπαρθοyn-501-onomata-ths-panagias.html>, Παρασκευή, 21/9/2008

- **Αγίου Νικολάου, 6 Δεκεμβρίου :**

Η 6^η Δεκεμβρίου γιορτάζεται προς τιμήν του Νικόλαου από την Μύρα της Μικράς Ασίας, ο οποίος πέθανε το 342 μ.Χ. Υπάρχουν πολλοί μύθοι για το όνομα του. Ήταν ένας πολύ κάλος και πρόθυμος σε θέματα βοήθειας άνθρωπος.

Στην Ελλάδα συνηθίζεται την ημέρα αυτή να γιορτάζεται η ονομαστική εορτή του Νικόλαου, όπου το πρωί τελείται λειτουργία στην Εκκλησία. Στην Γερμανία, καθώς και στην Αυστρία και την Ελβετία, αυτή η ημέρα έχει μεγαλύτερη σημασία και γιορτάζεται πιο έντονα.

Από το 1555 καθιερώθηκε ως έθιμο, ότι ο Άγιος Νικόλαος επισκέπτεται τα παιδιά στα σπίτια. Τα παιδιά έπρεπε να διαβάσουν ύμνους και αποσπάσματα από την Βίβλο και για αυτό έπαιρναν γλυκά και μικρά δώρα. Αργότερα όσο περνούσε ο καιρός, το έθιμο όρχησε να αλλάζει λίγο. Από τον 17^ο αιώνα ο Άγιος Νικόλαος συνοδευόταν πλέον από έναν βοηθό, τον Knecht Ruprecht, ο οποίος είχε πάντα μαζί του ένα μαστίγιο. Ο Άγιος Νικόλαος δεν ήταν τιμωρός όπως φαίνεται από αυτό το έθιμο, απλά ήταν ένας βοηθός εκνευρισμένων γονέων.

Στης 6 λουπόν, Δεκεμβρίου γιορτάζεται στην Γερμανία η ‘Ημέρα του Αγίου Νικολάου’, Nikolaustag, ημέρα αφιερωμένη στην μνήμη του Bischof Nikolaus von Myra, ο οποίος έζησε τον 4^ο αιώνα και ενδιαφερόταν ιδιαίτερα για τα παιδιά.

Από το προηγούμενο βράδυ βάζουν τα κοριτσάκια και τα αγοράκια τις μπότες και τα παπούτσια τους μπροστά από την πόρτα. Περιμένουν να τους τα γεμίσει ο Άγιος Νικόλαος με ζαχαρωτά και φρούτα. Καμιά φορά το βράδυ έρχεται ο Άγιος Νικόλαος στα σπίτια ή περνά από την πόλη και έχει πάντα μαζί του ένα μαστίγιο για τα κακά παιδιά και ένα σάκο γεμάτο δώρα για τα φρόνημα παιδιά. Από ένα μεγάλο βιβλίο διαβάζει τις καλές και τις κακές πράξεις που έκαναν και μοιράζει τα δώρα. Τις περισσότερες φορές όμως παίρνουν όλα τα παιδάκια από ένα δώρο.

Πολλές φορές όμως, έχει και τον βοηθό του μαζί τον Knecht Ruprecht. Είναι πάντα ντυμένος με ένα μεγάλο παλτό, για αυτό είναι και τρομακτικός. Σε μερικές περιοχές εμφανίζεται την ημέρα του Αγίου Νικολάου και σε κάποιες άλλες όλο τον χρόνο, προσέχοντας ποια παιδιά είναι φρόνημα και ποια όχι. Ως βοηθός του Αγίου Νικολάου, μοιράζει μήλα, ξυρούς καρπούς και δώρα στα παιδιά ή τα φοβερίζει με το μαστίγιο όταν δεν είναι φρόνημα.

Ένα ακόμη έθιμο της ημέρας αυτής είναι η ‘Κάλτσα του Αγίου Νικολάου’, Nikolausstrumpf, την οποία κρεμάνε στο τζάκι. Ο μύθος λέει ότι ο Άγιος Νικόλαος άκουσε μια μέρα για τρία μικρά κοριτσάκια τα οποία ήταν πολύ

φτωχά. Έτσι λοιπόν από συμπόνια και αγάπη προς τα παιδιά, ανέβηκε ένα βράδυ στην στέγη του σπιτιού και πέταξε από την καμινάδα τρία κομμάτια χρυσού. Αυτά όμως, αντί να πέσουν στις στάχτες της φωτιάς, μπήκαν μέσα στις κάλτσες που κρέμονταν στο τζάκι για να στεγνώσουν. Έτσι λοιπόν έγινε έθιμο, οι άνθρωποι να κρεμάνε τις κάλτσες τους στο τζάκι την ημέρα του Αγίου Νικολάου, με την ελπίδα ότι θα πέσει και στις δίκες τους ένα κομμάτι χρυσού.

Από τον Άγιο Νικόλαο δημιουργήθηκε, με την πάροδο του χρόνου, στην Γερμανία ο Άνθρωπος τον Χριστουγέννων', Weihnachtsmann, και στην Αμερική ο Santa Claus ή ο Father Christmas. Στην Γερμανία ο 'Weihnachtsmann' φέρνει το βράδυ της 24^{ης} Δεκεμβρίου δώρα στα παιδιά και τα αφήνει κάτω από το δέντρο.

Ήδη από το 1880 ο Αμερικανός καρτουνίστας Thomas Nast σχεδίασε τον 'Santa Claus' με κόκκινη στολή, κάπα και άσπρα γένια, τα οποία συνεχίζουν ακόμη και σήμερα να είναι τα παραδοσιακά ρούχα του 'Αγίου Βασιλείου', όπως αποκαλείται ο Santa Claus στην Ελλάδα.

- Χριστούγεννα :

Η σημερινή ημερομηνία κατά την οποία γιορτάζονται τα Χριστούγεννα, 25 Δεκεμβρίου, ορίστηκε από τον Πάπα Ιούλιο τον Α', τον 4^ο αιώνα. Επέλεξε αυτήν την ημερομηνία για των εορτασμό των Χριστουγέννων επειδή συνέπιπτε με τα ειδωλολατρικά τελετουργικά για το χειμερινό ηλιοστάσιο και τον εορτασμό του Θεού Ήλιου. Η πρόθεση του ήταν να αντικατασταθεί ο ειδωλολατρικός εορτασμός με τον Χριστιανικό. Υπάρχουν όμως μαρτυρίες ότι τα Χριστούγεννα εορτάζονταν στη Ρώμη στις 25 Δεκεμβρίου από

το 336, ημερομηνία που συνέπιπτε με την Πρωτοχρονιά.

Ωστόσο τα Χριστουγεννιάτικα έθιμα, εκτός από τον στολισμό της φάτνης, έχουν ειδωλολατρική προέλευση. Για παράδειγμα τα λουλούδια και τα κλαδιά με τα πράσινα φύλλα προέρχονται από τους Ρωμαίους. Ο κισσός, το πουρνάρι και η δάφνη προήλθαν από τα ειδωλολατρικά έθιμα των Σαξόνων.

Το γκι που κρεμάνε στις πόρτες και τα παράθυρα για τύχη, χρησιμοποιούνταν από τους Κέλτες ως μαγικό φυτό και συμβόλιζε την ειρήνη και την ελπίδα . Το έθιμο του δένδρου προήλθε από την Γερμανία, όπου λάτρευαν τα αειθαλή δένδρα που δεν έχαναν τα φύλλα τους τον χειμώνα και τα θεωρούσαν αθάνατα. Η παράδοση του στολισμού του δένδρου είναι Σκανδιναβική καθώς εκεί είχαν αφθονία δασών.

ο Αναλυτική παρουσίαση ηθών και εθίμων των Χριστουγέννων :

Ñ Ο Αϊ-Βασίλης

Την παραμονή των Χριστουγέννων, σ' ολόκληρο τον κόσμο, τα παιδιά κρεμούν τις κάλτσες τους και περιμένουν με λαχτάρα τον Αϊ-Βασίλη. Προικισμένος με εξαιρετικές δυνάμεις, χωρίς τους ανθρώπινους περιορισμούς, μπορεί να κάνει το γύρο του κόσμου μέσα σε μία και μόνη νύχτα και δεν έχει καμία δυσκολία να βρίσκεται ταυτόχρονα σε αμέτρητα μέρη.

Ο Άγιος Βασίλης ή Αϊ-Βασίλης αποτελεί σήμερα μια διεθνή λαογραφική μορφή και είναι εκείνος που μοιράζει δώρα σε παιδιά και ενήλικους που υπήρξαν "καλοί" κατά τη διάρκεια του χρόνου. Είναι κυρίαρχο πρόσωπο του εορτασμού της Πρωτοχρονιάς και των Χριστουγέννων. Η γνωστή παρουσία του με κόκκινη στολή, λευκή γενειάδα, πάντα χαμογελαστός, με το σάκο γεμάτο με

δώρα, πάνω σε έλκηθρο που το σέρνουν ζωνρά ελάφια ή τάρανδοι, αποτελεί σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα τον πλέον αγαπημένο ήρωα των παιδιών τις ημέρες αυτές των εορτών, ακόμη και σε χώρες μη χριστιανικές. Ξεκινά κάθε χρόνο από την Λαπωνία, χώρα του Βορρά, παραμονές πρωτοχρονιάς, για να χαρίσει δώρα σε όλα τα παιδιά της γης.

Προέλευση της μορφής

Η σημερινή μορφή του Αϊ-Βασίλη, που ξέρουμε πλέον όλοι, διαμορφώθηκε από τον Αμερικανό σκιτσογράφο Τόμας Ναστ το 1863, με βάση παλαιότερες ευρωπαϊκές παραδόσεις. Ο Τόμας Ναστ απαθανάτισε τον Αϊ-Βασίλη για το τεύχος της 3^{ης} Ιανουαρίου 1863 'Harper's Weekly'. Απέκτησε όμως ακόμη περισσότερη δημοσιότητα με το παιδικό βιβλίο του Φρανκ Μπάουμ < Η ζωή και οι περιπέτειες του Αϊ-Βασίλη > (1902), το οποίο έδωσε ως σκοπό του ήρωα: την εξασφάλιση μιας ευτυχισμένης παιδικής ηλικίας. Το 1930 είναι η χρονιά που η εικόνα του Αϊ-Βασίλη συνδέεται με τη διαφημιστική καμπάνια της Coca-Cola, λόγω της χριστουγεννιάτικης διαφήμισης του Χάντον Σάντμπλομ. Πολλοί πιστεύουν ότι η εταιρεία αυτή επινόησε τον Αϊ-Βασίλη ως διαφημιστική προπαγάνδα. Όμως η Coca-Cola δεν ήταν η πρώτη εταιρεία που χρησιμοποίησε την εικόνα του για διαφημιστικό. Το έκανε το 1915 πρώτη η < White Rock Beverages >, για να πουλήσει μεταλλικό νερό. Και τέλος, τα κόκκινα χρώματα της στολής του, τα έδωσε ο Τομας Ναστ.

Ιστορικά στοιχεία

Στη Δύση το πρόσωπο του Αγίου Βασιλείου έχει ταυτιστεί με την ιστορία του Αγίου Νικολάου που φημιζόταν για τη γενναιοδωρία του. Στην ιστορία του Αγίου Νικολάου οι βόρειοι λαοί έχουν προσθέσει στοιχεία των δικών τους παραδόσεων (τάρανδοι, έλκηθρο, άστρο του Βορρά, μεγάλες κάλτσες κλπ), μια κουλτούρα που τον συνοδεύει μέχρι και σήμερα. Στα ελληνικά δεδομένα η μετατροπή αυτή φαίνεται να πέρασε περίπου στη δεκαετία του 1950-1960, κυρίως στον αστικό πληθυσμό, από τους "συγγενείς" μετανάστες που με τις ευχετήριες κάρτες τους εισήγαγαν τον "Δυτικό" Αϊ-Βασίλη.

Για τους Ορθόδοξους χριστιανούς ο Αϊ-Βασίλης ανάγεται στον Μέγα Βασίλειο, ο οποίος έζησε στη Καππαδοκία της Μικράς Ασίας και αφιέρωσε όλη του σχεδόν τη ζωή στη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο, ενώ θεωρείται στη παγκόσμια ιστορία ως ο εμπνευστής αλλά και πρώτος δημιουργός της οργανωμένης φιλανθρωπίας. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Μέγας Βασίλειος ήταν ψηλόλιγνος, με μαύρα μάτια και γένια. Ακόμη και ο Άγιος Νικόλαος στην Ορθόδοξη παράδοση αγιογραφείται ως ισχνός ασπρογένης γέροντας.

Ο Μέγας Βασίλειος πέθανε την 1 Ιανουαρίου του 379. Αυτή η ημερομηνία, ημέρα θανάτου του, διατηρούμενη στη παράδοση, θεωρήθηκε απ' όλους τους χριστιανικούς λαούς ότι φέρνει ευλογία και καλή τύχη στη νέα χρονιά. Γι' αυτό και την ημέρα της Πρωτοχρονιάς περιμένουμε όλοι τον Άγιο Βασίλη να ευλογήσει τα σπιτικά μας και να πάρει το δικό του κομμάτι από την βασιλόπιτα. Στα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς, πέρα από τα παινέματα, κύριο πρόσωπο είναι ακριβώς ο Μέγας Βασίλειος για το έργο του οποίου γίνεται υπενθύμιση στον σπιτονοικοκύρη ώστε να το επαναλάβει επ' ωφελεία βεβαίως των παιδιών που ψάλλουν τα κάλαντα.

Ñ Το στεφάνι

Το χριστουγεννιάτικο στεφάνι, αποτελούμενο κυρίως από γκι, κουκουνάρια και έναν τεράστιο κόκκινο φιόγκο, συνηθίζει να στολίζει τα σπίτια μας τα Χριστούγεννα. Πρόκειται για κυκλικές κατασκευές, αποτελούμενες από λουλούδια, φύλλα και πολλές φορές φρούτα, που χρησιμοποιούνται ως στολίδια, κρεμιούνται στον τοίχο ή στην πόρτα και άλλοτε τοποθετείται στο γιορτινό τραπέζι.

Όπως είναι γνωστό, τα έθιμα των Χριστουγέννων προέρχονται από τον παραδοσιακό εορτασμό της Γέννησης του Χριστού, που μετέπειτα συνδυάστηκε και με τους εορτασμούς του χειμερινού ηλιοστασίου στην Αρχαία Ρώμη. Από την αρχαιότητα, συνηθίζονταν να ανταλλάσσουν δώρα και να στολίζουν τα σπίτια με γκι σε μορφή στεφάνου ως επί το πλείστον.

Τα στεφάνια, με τα οποία στολίζουμε τα σπίτια μας σήμερα, έχουν κυκλική μορφή γιατί συμβολίζουν την αιωνιότητα. Πιστεύεται ότι φέρνουν ευτυχία για τη νέα χρονιά που έρχεται. Πολλές φορές, επάνω τους τοποθετούνται και κεριά, που συμβολίζουν τον ήλιο στο χειμερινό ηλιοστάσιο, ενώ το γκι, οι κόκκινοι καρποί του και τα κουκουνάρια συμβολίζουν το θέρο.

Τα χριστουγεννιάτικα στεφάνια κοσμούν διάφορα μέρη του σπιτιού, τόσο στο εσωτερικό του όσο και στο εξωτερικό του. Σε πολλά σπίτια μάλιστα συναντάμε αυτό το σύμβολο της γονιμότητας και της αιωνιότητας και μέσα και έξω.

Στις μέρες μας, πολλοί έχουμε ξεχάσει το πραγματικό νόημα των Χριστουγέννων. Το στεφάνι πάνω από το τζάκι ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο του σπιτιού έρχεται να ζεστάνει τις καρδιές των ανθρώπων και να τους υπενθυμίσει το πραγματικό νόημα αυτών των ιδιαίτερων εορταστικών ημερών.

Adventskranz: Στην Γερμανία συνηθίζεται ένα μήνα πριν τα Χριστούγεννα οι πιστοί να φτιάχνουν ένα στεφάνι από κλαδιά έλατου και να τοποθετούν πάνω του τέσσερα κεράκια, τα οποία ανάβουν διαδοχικά τις τέσσερις Κυριακές πριν τα Χριστούγεννα.

Το έθιμο έχει τις ρίζες του στην πόλη του Αμβούργου. Εκεί ο προτεστάντης παπάς Ιωάννης Χινριχ Βίχερν (1808 – 1881), ίδρυσε ένα οικοτροφείο για εγκαταλελειμμένα και άστεγα παιδιά. Στα μέσα του 19^{ου} αιώνα κατασκεύασε για πρώτη φορά ένα τέτοιο στεφάνι με 24 κεριά και το τοποθέτησε γύρω από το κέντρο της αίθουσας προσκυνήματος. Για κάθε μέρα των εβδομάδων το κεράκι ήταν μικρό. Μόνο για τις τέσσερις Κυριακές ήταν μεγάλο.

Το στεφάνι αυτό άρχισε σιγά σιγά να διαδίδεται σε όλες τις προτεσταντικές πόλεις και γρήγορα απέκτησε την θέση του σε όλα τα προτεσταντικά σπίτια. Στην καθολική εκκλησία και τα σπίτια, διαδόθηκε ύστερα από τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Υπάρχει όμως και συμβολική σημασία στο έθιμο αυτό. Από πολύ νωρίτερα τα κεριά, τα στεφάνια και τα πράσινα κλαδιά συμβόλιζαν τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά του χειμώνα. Το στεφάνι λοιπόν, χρησιμοποιείται ως σύμβολο για την αιωνιότητα, τον ήλιο, την γη, ακόμη και τον Θεό. Ενώ τα κεριά συμβολίζουν το Φώς που χαρίζεται στους ανθρώπους τα Χριστούγεννα.

Ñ Η χριστουγεννιάτικη κάλτσα

Η Χριστουγεννιάτικη κάλτσα είναι μία άδεια κάλτσα ή ένας σάκος σε σχήμα κάλτσας που συνηθίζουν να κρεμάνε τα παιδιά την παραμονή των Χριστουγέννων για να τη βρει ο Άγιος Βασίλης και να τη γεμίσει με μικρά παιχνίδια, γλυκίσματα, φρούτα και λεφτά όταν έρθει να τους επισκεφτεί.

Η παράδοση θέλει τα παιδιά που δεν ήταν φρόνιμα καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς να βρίσκουν μόνο ένα κομμάτι κάρβουνο μέσα στην κάλτσα τους.

Τα παιδιά σε κάθε γωνιά του κόσμου διατηρούν αυτή την παράδοση της Χριστουγεννιάτικης κάλτσας μέχρι και τις μέρες μας. Παραδοσιακά, η κάλτσα συνηθίζεται να κρεμάται στο τζάκι, αλλά στα σύγχρονα σπίτια που δεν υπάρχει τζάκι, κρεμιέται σε ένα μέρος όπου μπορεί να έχει εύκολη πρόσβαση ο Άγιος Βασίλης. Παλιότερα, τα παιδιά κρέμαγαν μία από τις κάλτσες που φορούσαν καθημερινά, αλλά με το πέρασμα των χρόνων, φτιάχτηκαν ιδιαίτερες κάλτσες, ειδικά για αυτό το σκοπό. Σήμερα, τα καταστήματα με χριστουγεννιάτικα είδη διαθέτουν μία τεράστια γκάμα από σχέδια και μεγέθη, από πολύ μικρές και συντηρητικές, μέχρι μακριές ή γιγάντιες και ελαστικές.

Πολλές οικογένειες φτιάχνουν από μόνες τους τις χριστουγεννιάτικες κάλτσες και γράφουν επάνω το όνομα του κάθε μέλους ώστε να μην μπερδεύεται ο Άγιος Βασίλης και να ξέρει ποιανού είναι η κάθε κάλτσα.

Ñ Το αστέρι

"Με οδηγό τους το φως αστέρος ον είδον εν τη Ανατολή" αναγράφεται στα ιερά βιβλία. "Άστρο λαμπρό τους οδηγεί" τραγουδάει ο λαός μας. Για αιώνες, επιστήμονες και απλοί άνθρωποι προσπαθούσαν να λύσουν το γρίφο σχετικά με τη φύση του Άστρου, που οδήγησε τους τρεις Μάγους από την Ανατολή στη Βηθλεέμ και τον Ιησού. Το Χριστουγεννιάτικο Αστέρι συνδέθηκε παραδοσιακά με το εορταστικό πνεύμα, ενώ η σπουδαιότητά του απαντάται σε όλες τις ιστορίες που σχετίζονται με τη γέννηση του Ιησού Χριστού.

Μία χειμωνιάτικη νύχτα, ένα νέο αστέρι ήρθε να επισκεφτεί τα άλλα άστρα στον ουρανό. Ήταν τόσο φωτεινό, που η λάμψη του έπεφτε στους γκρίζους λόφους και έκανε τη νύχτα μέρα. Οι βοσκοί είδαν το άστρο και τρομοκρατήθηκαν από την έντονη λάμψη του. Ένας άγγελος, όμως, εμφανίστηκε μπροστά τους και τους είπε: «Μην φοβάστε. Το αστέρι εμφανίστηκε για να σας φέρει χαρμόσυνα νέα, να σας γεμίσει με χαρά και να σας οδηγήσει στο μέρος όπου γεννήθηκε ένα βρέφος, ο Ιησούς, που θα φέρει επί γης ειρήνη και χαρά σε ολόκληρη την ανθρωπότητα.» Όταν ο άγγελος επέστρεψε στους ουρανούς, οι βοσκοί είπαν: «Ας πάμε να βρούμε αυτό το βρέφος.» Έτσι, άφησαν τα κοπάδια με τα ζώα τους να κοιμούνται στους λόφους και αφού πήραν τις γκλίτσες τους ακολούθησαν το λαμπερό Άστρο. Το Άστρο τους οδήγησε σε έναν μικρό στάβλο στη Βηθλεέμ, όπου ο μικρός Ιησούς βρίσκονταν μέσα σε μία φάτνη. Τότε, το άστρο μετακινήθηκε και πήγε σε μία χώρα, πολύ μακριά, για να συναντήσει τρεις Μάγους. Όταν οι Μάγοι είδαν το Άστρο, παρατήρησαν ότι κινείται συνέχεια, σαν να τους έδειχνε το δρόμο που έπρεπε να ακολουθήσουν. Έτσι, και αυτοί με τη σειρά τους, ακολούθησαν το

Άστρο μέχρι που αυτό σταμάτησε πάνω από το στάβλο όπου γεννήθηκε ο Ιησούς. Το Άστρο παρέμενε από πάνω τους, ρίχνοντας τριγύρω ένα γαλήνιο φως. Όταν, επιτέλους, ήρθε η Ανατολή, το Άστρο εξαφανίστηκε.

Όπως όλα τα σύμβολα των Χριστουγέννων, έτσι και το Αστέρι της Γέννησης έχει έναν συμβολισμό στις μέρες μας. Συμβολίζει την ελπίδα και τα υψηλά ιδανικά - την ελπίδα για καλή τύχη και την ελπίδα για κοινωνική καταξίωση.

Ñ Το караβάκι

Έθιμο πανάρχαιο της ναυτικής πατρίδας μας μαζί με τα κάλαντα, τα χριστουγεννιάτικα τραγούδια, τα γλυκίσματα, τα δώρα και την λειτουργία στην εκκλησία, το караβάκι σηματοδοτεί κι αυτό τις γιορτινές μέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Το ελληνικό παραδοσιακό караβάκι αποτελεί παράδοση των παλαιών εποχών της χώρας μας, που τα παιδιά με αγάπη, χαρά και δημιουργικό νου κατασκεύαζαν τα παιχνίδια τους. Αποτελούσε, όμως, και ένα είδος τιμής και καλωσορίσματος στους ναυτικούς, που επέστρεφαν από τα ταξίδια τους.

Πριν από 50 χρόνια, δηλαδή έως και την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία, συναντούσαμε το караβάκι σε πολλά ελληνικά σπίτια και στα χέρια των παιδιών που έλεγαν τα κάλαντα. Σήμερα, η παράδοση αυτή τείνει να εξαφανιστεί, μιας και έχει αντικατασταθεί από το ξενόφερτο έλατο.

Εντούτοις, η Χίος, ένα κατά κύριο λόγο ναυτικό νησί, συνεχίζει να τηρεί το παλαιό αυτό έθιμο, αποτίνοντας φόρο τιμής στους ναυτικούς της και κρατώντας ζωντανή τη λαϊκή μας παράδοση. Κάθε χρόνο την Πρωτοχρονιά

αναβιώνει το έθιμο με τα πρωτοχρονιάτικα караβάκια. Ομάδες ατόμων που εκπροσωπούν συνοικίες της πρωτεύουσας του νησιού κατασκευάζουν απομιμήσεις εμπορικών και πολεμικών πλοίων, φτιαγμένα με ιδιαίτερη προσοχή. Το μέγεθος των πλοίων είναι μέχρι 5,5 μέτρα όπως ορίζουν οι κανονισμοί. Σημασία για τα περισσότερα πληρώματα έχει η συμμετοχή και όχι τα χρηματικά βραβεία που έχουν καθιερωθεί για την καλύτερη παρουσία, που όμως δεν εξαρτάται μόνο από την τελειότητα του πλοίου αλλά και από τα παινέματα.

Στον ξεχωριστό, τον λαμπρό διάκοσμο της γιορτινής ατμόσφαιρας των ημερών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, που έρχονται, το παραδοσιακό караβάκι θα χαρίσει ένα ξεχασμένο άρωμα ελληνικότητας και θα κυριαρχήσει με τα χαρούμενα και ζωηρά χρώματά του στο ελληνικό σπίτι.

Ñ Η φάτνη

Στο Ευαγγέλιο του Λουκά, το μέρος όπου τοποθετήθηκε ο Χριστός αμέσως μετά τη γέννησή Του αναφέρεται ως φάτνη. Κατ' επέκταση, ο όρος φάτνη αποδίδεται σε ολόκληρο το στάβλο της γέννησης του Θεανθρώπου.

Σε ανάμνηση της φάτνης στην οποία γεννήθηκε ο Χριστός, οι χριστιανοί συνηθίζουν να κατασκευάζουν κατά τη περίοδο των "εορτών των Χριστουγέννων" ομοίωμα της φάτνης της Γεννήσεως με τα κύρια πρόσωπα των σχετικών ευαγγελικών περικοπών δηλαδή της Παναγίας, του Χριστού, του Ιωσήφ, των τριών Μάγων, των τριών βοσκών, αγγέλων καθώς και κάποιων ζώων.

Το 1224 μ.Χ. ο Ιταλός Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης έστησε μία φάτνη στο ιταλικό χωριό Greccio. Για την κατασκευή της χρησιμοποίησε ξύλα και άχυρα ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι τα ζώα ήταν πραγματικά. Το 1562 μ.Χ. και κυρίως στην Πράγα, γνωρίζοντας τη δύναμη που έχει ο συμβολισμός της φάτνης στον θρησκευόμενο λαό, οι Ιησουίτες κατασκευάζουν φάτνες μέσα στις

εκκλησίες, ενώ οι εν λόγω φάτνες θεωρούνται από τις παλαιότερες που υπάρχουν μέχρι και σήμερα.

Με την πάροδο των χρόνων, οι φάτνες μπαίνουν στα σπίτια. Στην αρχή ήταν μικρές κατασκευές από γυαλί, πορσελάνη, κερί, ψίχα ψωμιού ή ξύλο. Η παράδοση της φάτνης αρχίζει σιγά-σιγά να εξαπλώνεται σε όλο τον κόσμο και να παίρνει διάφορες μορφές: αφρικανική φάτνη από ξύλο, ασιατική φάτνη με τον Χριστό να έχει σχιστά μάτια, ακόμα και φάτνη από ασήμι στη Ρουμανία. Η φάτνη, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, προέρχεται από την Ιταλία μεταξύ του 15ου και του 16ου αι. Αποτελείται από έγχρωμες φιγούρες, που πολλές φορές φτάνουν ακόμα και το φυσικό μέγεθος του ανθρώπου. Η Νάπολη φημίζεται για τις φάτνες αυτές που έχουν διάφορα μεγέθη και μια μεγάλη ποικιλία σε φιγούρες. Τα πρόσωπα είναι από ζωγραφισμένο πυλό, έχουν γυάλινα μάτια, ο σκελετός είναι από στουπί ενισχυμένο με σύρμα, ενώ τα ρούχα είναι φτιαγμένα από πλούσια υφάσματα.

Σήμερα, συνηθίζουμε να τοποθετούμε τις φάτνες στη βάση του χριστουγεννιάτικου δέντρου, αλλά τις συναντάμε και σε υπαίθριους χώρους πλατειών, δήμων, οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών.

Μια από τις μεγαλύτερες Χριστουγεννιάτικες φάτνες που έχουν κατασκευαστεί ποτέ, φιλοξενείται στην Αυστρία, στο μουσείο της πόλης Στάιερ. Φτιάχτηκε το 1930 και οι φιγούρες που την αποτελούν ανέρχονται στον εκπληκτικό αριθμό των 778!

Ñ Η κρεμμύδα για γούρι

Η προσέλκυση της τύχης αποτελεί ευσεβή πόθο των ανθρώπων σε όλες τις εποχές. Χρησιμοποιούσαν και εξακολουθούν να χρησιμοποιούν πολλαπλούς τρόπους, προκειμένου να κερδίσουν την εύνοιά της.

Ειδικά οι ημέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς είναι γεμάτες δοξασίες για την προσέλκυση της καλής τύχης. Ένα από τα γούρια που έχει επικρατήσει να θεωρείται ότι ξορκίζει την κακοδαιμονία και προσελκύει την καλή τύχη είναι η γνωστή μας Πρωτοχρονιάτικη κρεμμύδα (*Scilla Maritima*).

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι τους προστάτευε από κάθε κακό, από καταστροφές, αρρώστιες ή βασκανίες. Ήδη, τον 6ο π.χ. αιώνα, κρέμαγε ο Πυθαγόρας την κρεμμύδα πάνω από την πόρτα του σαν σύμβολο καλής υγείας και αναγέννησης. Η Χρυσοβασιλίτσα, όπως αλλιώς τη λένε, ακόμα και ξεχασμένη σε κάποια γωνιά του σπιτιού, βγάζει φύλλα τέτοια εποχή, και ξαναρχίζει τον κύκλο της ζωής της. Ο λαός πιστεύει ότι αυτή τη μεγάλη ζωτική της δύναμη μπορεί να τη μεταδώσει σε έμψυχα και άψυχα. Λογικά, λοιπόν, συνδέθηκε με την Πρωτοχρονιά και το ξεκίνημα μιας καινούριας χρονιάς, γεμάτης ελπίδες και προσδοκίες.

Στις μέρες μας σε πολλές περιοχές της Ελλάδας τοποθετείται η κρεμμύδα έξω από το σπίτι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς. Ανήμερα της Πρωτοχρονιάς ο πατέρας ή η μητέρα της οικογένειας την παίρνει στα χέρια και χτυπώντας ελαφρά με την κρεμμύδα τα κεφάλια, ξυπνά τα μέλη της οικογένειας για να πάνε στην Θεία Λειτουργία του Αγίου Βασιλείου. Στην συνέχεια, η κρεμμύδα κρεμίζεται σε κάποιο σημείο του σπιτιού για να φέρει υγεία και τύχη στην

οικογένεια. Σαν το φως που ξαναγεννιέται στο χειμερινό ηλιοστάσιο, εύχεται καλές γιορτές και υγεία για την καινούργια χρονιά.

Ñ Οι τρεις Μάγοι

Η ιστορία των Μάγων, όπως τη μάθαμε στα παιδικά μας χρόνια, ξεκινά πολλά χρόνια πριν την γέννηση του Χριστού. Ένας Πέρσης προφήτης, ο Βαλαάμ, είπε ότι: «Θα ανατείλει άστρο από τον Ιακώβ και θα παρουσιαστεί άνθρωπος από τον Ισραήλ, που θα συντρίψει τους εχθρούς Μωαβίτες». Η προφητεία αυτή πέρασε από γενιά σε γενιά ως σημάδι για την γέννηση ενός μεγάλου Βασιλιά που θα εξουσιάζει όλες τις φυλές της γης.

Πολλά χρόνια πέρασαν και το «Άστρο της Βηθλεέμ» εμφανίστηκε στον ουρανό. Οι απόγονοι του Βαλαάμ το πρόσεξαν και κατάλαβαν ότι είχε έρθει το πλήρωμα του χρόνου. Έτσι ξεκίνησε από τα βάθη της Ανατολής μια τριμελής αποστολή που θα μετέφερε δώρα στον νέο βασιλιά. Αυτοί ήταν οι γνωστοί μας τρεις Μάγοι, Μελχιόρ, ο Γκασπάρ και ο Βαλτάσαρ. Μετά από ένα κοπιαστικό ταξίδι και ακολουθώντας πάντα το φωτεινό αστέρι της Βηθλεέμ, φτάνουν στον στάβλο όπου βρίσκουν τον Ιησού, τον «Νέο Βασιλιά των Ιουδαίων», που μόλις είχε γεννηθεί.

Μόλις οι τρεις Μάγοι έφτασαν στο στάβλο, μπήκαν και είδαν το βρέφος σε μία φάτνη, δίπλα στους γονείς του, τη Μαρία και τον Ιωσήφ και υποκλίθηκαν μπροστά του σε ένδειξη σεβασμού, φέρνοντάς του ως δώρα χρυσάφι, σμύρνα και λιβάνι. Η Παναγία θέλοντας να ανταποδώσει τα δώρα των Μάγων, έδωσε στον καθένα από αυτούς ένα κομμάτι από τα σπάργανα του Ιησού.

Οι τρεις Μάγοι ήταν από τα πιο μυστήρια πρόσωπα του αρχαίου κόσμου. Σύμφωνα με μια εκδοχή, λέγεται ότι ο Γκασπάρ ερχόταν από την Ταρσό, ο

Μελχιόρ από τη Βαβυλωνία και ο Βαλτάσαρ από την Αφρική. Τα δώρα που πρόσφεραν στο νεογέννητο Χριστό, δείχνουν ότι ήταν πλούσιοι άνθρωποι, ικανοί να εξοπλίσουν ένα στρατό για να τους συνοδέψει στο μακρινό ταξίδι τους. Αυτή την δυνατότητα σπάνια την είχαν απλοί άνθρωποι ακόμα κι αν ήταν σοφοί. Ο χρυσός ήταν και εξακολουθεί να είναι το πολυτιμότερο μέταλλο, ενώ το λιβάνι και τα σμύρνα ήταν τα ακριβότερα αρώματα εκείνης της εποχής. Μόνο βασιλείς μπορούσαν να προσφέρουν παρόμοια δώρα. Μάγοι; Σοφοί; Βασιλείς; Το μυστήριο παραμένει.

Τα δώρα που προσέφεραν οι τρεις Μάγοι στον νεογέννητο Χριστό έχουν έναν ιδιαίτερο συμβολισμό. Το χρυσάφι του Μελχιόρ συμβολίζει τη βασιλική καταγωγή του Χριστού, το λιβάνι του Βαλτάσαρ συμβολίζει τη θεϊκή Του καταγωγή και η σμύρνα του Γκασπάρ συμβολίζει τη θνητή Του καταγωγή.

Υπάρχει, όμως, και ένα μυστήριο σχετικό με τον αριθμό των Μάγων. Πόσοι ήταν τελικά; Η παράδοση αναφέρει άλλοτε δύο και άλλοτε περισσότερους. Τον αριθμό «τρεις» τον ανέφερε ο Πάπας Λέων τον 5ο αιώνα, ο οποίος, όπως και ο Ωριγένης, τον καθόρισε από τα τρία δώρα που προσφέρθηκαν στον Ιησού Χριστό, το χρυσό, το λιβάνι, και τη σμύρνα. Στις απεικονίσεις των Μάγων, ο Γκασπάρ, ο γεροντότερος και σχεδόν πάντοτε με γενειάδα, είναι ο πρώτος, ο Μελχιόρ, πάντα νέος και χωρίς γενειάδα, είναι δεύτερος, ενώ ο Βαλτάσαρ απεικονίζεται πάντα πολύ μελαχρινός ή μαύρος και έρχεται τρίτος κατά σειρά. Ο Ματθαίος αναφέρει ότι όταν γεννήθηκε ο Ιησούς, μάγοι από την Ανατολή κατέφθασαν στην Ιερουσαλήμ και ζητούσαν να μάθουν πού βρισκόταν ο νέος βασιλιάς για να τον προσκυνήσουν. Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν αναφέρει πουθενά τον αριθμό και τα ονόματα των Μάγων. Η άφιξή τους θορύβησε τον βασιλιά Ηρώδη (73-4 π.Χ), ο οποίος συγκάλεσε τους αρχιερείς του για να πληροφορηθεί τον τόπο της γέννησης. Οι αρχιερείς γνώριζαν τη σωστή απάντηση και έτσι ο Ηρώδης έστειλε τους μάγους στη Βηθλεέμ με την εντολή να τον ενημερώσουν μόλις εντοπίσουν τον Ιησού, ώστε και ο ίδιος να υποβάλει τα σέβη του. Οι μάγοι προσκύνησαν το νεογέννητο, του προσέφεραν

χρυσό, λίβανο και σμύρνα. Συγκεκριμένα στο εδάφιο 11 του δεύτερου κεφαλαίου γράφει: «και ελθόντες εις την οικίαν είδον το παιδίον μετά Μαρίας της μητρός αυτού, και πεσόντες προσεκύνησαν αυτώ, και ανοίξαντες τους θησαυρούς αυτών προσήνεγκαν αυτώ δώρα, χρυσόν και λίβανον και σμύρναν.» Επέστρεψαν στον τόπο τους, αποφεύγοντας επιμελώς τον Ηρώδη, καθώς είχαν ειδοποιηθεί από όνειρο για τις μη αγαθές του προθέσεις. Ο Ηρώδης εξοργίστηκε από τον εμπαιγμό και διέταξε τη σφαγή των νηπίων ηλικίας έως δύο ετών. Ο Ιωσήφ, η Μαρία και ο Ιησούς είχαν ήδη διαφύγει στην Αίγυπτο.

Ñ Το ρόδι

Άλλο ένα πανάρχαιο έθιμο του λαού μας είναι το «σπάσιμο του ροδιού». Το έθιμο αυτό ξεκίνησε από την Πελοπόννησο.

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία, ντυμένοι όλοι με τα καλά τους ρούχα για να παρακολουθήσουν τη Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και να υποδεχτούν το νέο χρόνο, καλό κι ευλογημένο. Στην επιστροφή, ο νοικοκύρης του σπιτιού έχει στην τσέπη του ένα λειτουργημένο ρόδι, που στην Μικρά Ασία το φυλούσαν στα εικονίσματα από τις 14 Σεπτέμβρη, δηλαδή τη μέρα του Σταυρού. Είναι αυτός που κάνει το ποδαρικό και σπάει το ρόδι. Πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας και να του ανοίξουν. Δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του. Έτσι είναι ο πρώτος που μπαίνει στο σπίτι για να κάνει το ποδαρικό με το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί πόδι, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα για να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: «με υγεία, ευτυχία

και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι , τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά». Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες να είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες , τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος. Άλλη ευχή που συνηθίζεται να λέγεται κατά το σπάσιμο του ροδιού είναι: «Όσο βαρύ είναι το ρόδι, τόσο βαρύ να είναι το πορτοφόλι μας, όσο γεμάτο καρπούς είναι το ρόδι, να είναι γεμάτο το σπίτι μας με καλά και όσο κόκκινο είναι το ρόδι, τόσο κόκκινη να είναι και η καρδιά μας!»

Στην Αράχωβα, μαζί με το ρόδι κρατούν κι ένα λιθάρι που το «ξαστρίζουν» αποβραδís, δηλαδή τ' αφήνουν τη νύχτα κάτω από τα άστρα. « Σαν το λιθάρι γεροί και σαν το ρόδι γεμάτοι» φωνάζουν πετώντας τα.

Η δύναμη του ροδιού πίστευαν στην αρχαία Ελλάδα πως ήταν οι κόκκοι του που είναι πολλοί και συμβολίζουν την αφθονία και τη γονιμότητα, αλλά και το χρώμα του που επειδή είναι κόκκινο πίστευαν ότι φέρνει καλή τύχη.

Όλα αυτά ξεκινούν από την ελληνική μυθολογία και προστάτιδες θεές της ροδιάς ήταν η θεά Ήρα και η Αφροδίτη. Η Ήρα ήταν θεά του γάμου και η Αφροδίτη του πάθους. Επομένως το ρόδι βοηθούσε στην οικογενειακή ευτυχία και τον έρωτα. Γι' αυτό ακόμη και οι νεόνυμφοι σπάζουν το ρόδι στο κατώφλι του νέου σπιτιού τους, συνήθεια που κρατάει από τα ομηρικά χρόνια.

Ñ Η γαλοπούλα

Η γεμιστή γαλοπούλα έχει πάντα μια ξεχωριστή θέση στο γιορτινό μας τραπέζι. Πρόκειται για ένα έθιμο που έχουν υιοθετήσει πολλές χώρες του κόσμου, ενώ λέγεται ότι το έθιμο έφεραν πρώτοι στην Ευρώπη οι Ισπανοί το 1824 μ.Χ από το Μεξικό και εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Ισπανία,

τη Γαλλία και την Αγγλία. Από πολύ παλιά υπήρχε το έθιμο να σερβίρεται στο Χριστουγεννιάτικο τραπέζι πουλερικό και κυρίως χήνα. Πίστευαν πως η χήνα είναι πτηνό του Ήλιου και όποιος την έτρωγε εξασφάλιζε την προστασία του.

Η γαλοπούλα καθιερώθηκε ως το κατεξοχήν γιορτινό φαγητό γιατί θεωρείτο ένα ασυνήθιστο πουλερικό και μαγειρευόταν μόνο σε μεγάλες γιορτές. Στην Ελλάδα, η γαλοπούλα μαγειρεύεται την Πρωτοχρονιά. Παλιότερα, η συνήθεια ήταν να φτιάχνουν κότα ή "κούρκο" (γαλοπούλα) γεμιστό με κάστανα, καρύδια, σταφίδες, κιμά, κρεμμύδι πιπέρι και μαϊντανό, όλα καβουρδισμένα.

Ωστόσο, σε αρκετές περιοχές της χώρας μας διατηρείται το έθιμο της κοτόσουπας, ιδιαίτερα στη Θεσσαλία και στην Κρήτη. Παλαιότερα η κοτόσουπα αποτελούσε το κυρίως πιάτο που έτρωγαν οι Έλληνες όταν επέστρεφαν από την εκκλησία.

Ñ Το γκί

Μήνας γιορτών ο Δεκέμβρης και τα κλαδιά ελάτου και γκι έκαναν την εμφάνισή τους στα σπίτια. Ένα εντυπωσιακό χριστουγεννιάτικο στεφάνι από γκι, στολισμένο με κόκκινη κορδέλα από κεντημένο τούλι καλωσορίζει τους επισκέπτες στην εξώπορτα με τον πιο ζεστό τρόπο αυτές τις ημέρες. Ένα στεφάνι που θα έχει ξεχωριστή αξία αν το φτιάξουμε μόνοι μας, αγοράζοντας κλαδιά γκι από τις υπαίθριες αγορές. Λίγοι είναι εκείνοι που γνωρίζουν ότι οι ρίζες της ιστορίας του γκι βρίσκονται στα αρχαία χρόνια. Οι περισσότεροι από εμάς γνωρίζουμε μονάχα πως για να έχουμε μια χρονιά ευημερίας και ευτυχίας με τον αγαπημένο ή την αγαπημένη μας, αρκεί να ανταλλάξουμε μαζί του φιλιά κάτω από ένα κλαδί γκι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Ένας παλιός μύθος λέει ότι το γκι φύτρωσε για πρώτη φορά στις πατημασιές του Χριστού όταν βάδιζε στη γη και τα αγκαθωτά φύλλα του αλλά και οι κόκκινοι καρποί του συμβολίζουν τα μαρτύρια του Σωτήρα και τις σταγόνες από το αίμα του, λόγος για τον οποίο το γκι λέγεται και «αγκάθι του Χριστού» σε πολλές γλώσσες της Βόρειας Ευρώπης. Πιθανότατα, η σχέση με

αυτούς τους μύθους ήταν ο λόγος που το γκι ονομάστηκε και «Άγιο Δέντρο», όπως αναφέρεται από τους παλιότερους συγγραφείς.

Στην πραγματικότητα, ο ιξός, όπως είναι η ελληνική ονομασία του φυτού, είναι μία από τις χριστιανικές παραδόσεις, ειδωλολατρικής όμως προέλευσης, και δεν έχει κανένα χριστιανικό συμβολισμό. Έλκει την καταγωγή του από τις παγανιστικές τελετές. Λέγεται ότι οι χριστουγεννιάτικες διακοσμήσεις προέρχονται από ένα έθιμο των Ρωμαίων, οι οποίοι συνήθιζαν να στέλνουν κλαδιά δέντρων μαζί με άλλα δώρα στους φίλους τους, κατά τη διάρκεια του εορτασμού της Saturnalia. Το έθιμο αυτό υιοθετήθηκε και από τους πρώτους χριστιανούς. Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται με την απαγόρευση της Εκκλησίας, αρκετά νωρίς, να διακοσμούνται τα σπίτια με κλαδιά δέντρων την ίδια εποχή με τους ειδωλολάτρες, καθώς η Saturnalia ξεκινούσε περίπου μία εβδομάδα πριν από τα Χριστούγεννα.

Το γκι, όμως, υπάρχει ήδη από τα αρχαία χρόνια. Ο Πλίνιος αναφέρει ότι αν το γκι φυτευτεί κοντά σε ένα σπίτι ή αγρόκτημα διώχνει μακριά το δηλητήριο, το προστατεύει από τους κεραυνούς και τη μαγεία, ενώ τα λουλούδια του κάνουν το νερό να παγώνει. Λέγεται ακόμα πως, αν πετάξει κανείς κομμάτι ξύλου από τον κορμό του σε οποιοδήποτε ζώο (ακόμα και χωρίς να το αγγίξει), έχει την ιδιότητα να κάνει τα ζώα να γυρίσουν πίσω και να ξαπλώσουν δίπλα του.

Σίγουρα, όμως, πιο ξεχωριστή θα είναι η στιγμή που θα δοθεί το πολυαναμενόμενο φιλί με το αγαπημένο μας πρόσωπο κάτω από το γιορτινό αυτό φυτό. Η προέλευση των διακοσμήσεων με το συγκεκριμένο φυτό φαίνεται να συνδέεται και με τους Δρυίδες, οι οποίοι διακοσμούσαν τις καλύβες τους με αειθαλή δέντρα κατά τη διάρκεια του χειμώνα, για να τα χρησιμοποιούν τα πνεύματα του δάσους ως κατοικία τους.

Όποια όμως και να είναι η προέλευση του γκι, το σίγουρο είναι ότι σε πολλά εκκλησιαστικά ημερολόγια βρίσκουμε την παραμονή των Χριστουγέννων να αναφέρεται ως η ημέρα που οι εκκλησίες είναι

δαφνοστόλιστες και το έθιμο του στολισμού είναι ριζωμένο το ίδιο βαθιά στη σύγχρονη εποχή όπως και στους ειδωλολάτρεις ή τους πρώτους Χριστιανούς.

Η παράδοση του φιλιού κάτω από το γκι

Οι βόρειοι λαοί, και κυρίως οι Άγγλοι, πιστεύουν ότι το γκι είναι το σύμβολο της αγάπης, της ειρήνης και της ευημερίας, γι' αυτό άλλωστε και το επιλέγουν για να στολίσουν μ' αυτό τα σπίτια τους τα Χριστούγεννα και το νέο έτος.

Σε ότι αφορά στις παραδόσεις που σχετίζονται με το φιλί κάτω από τον ιξό, αυτές προέρχονται από τον ρωμαϊκό εορτασμό της Saturnalia, οπότε και οι άνθρωποι πίστευαν ότι το φιλί κάτω από το γκι προήγε τη γονιμότητα. Σε πολλούς άλλους πολιτισμούς, όπως οι Κέλτες, αναφέρεται ότι ο ιξός είχε μαγικές ιδιότητες και χρησιμοποιούνταν ως αντίδοτο του δηλητηρίου, ενώ θεωρείτο ιερό φυτό και μάλιστα χρησιμοποιείτο στις τελετές των Δρυίδων.

Αυτό που πιθανότατα προσέθετε στη γοητεία και το μυστήριο του φυτού είναι ο τρόπος πολλαπλασιασμού του. Οι καρποί του, που μοιάζουν με κερασάκια, τρώγονται από τα πουλιά και οι σπόροι τους μπορούν να γονιμοποιηθούν μόνο αφού περάσουν από το πεπτικό σύστημα των πουλιών.

Σύμφωνα, τέλος, με τη μυθολογία των Σκανδιναβών, η θεά της αγάπης, Frigga συνδέεται με το γκι. Ο γιος της Frigga, Balder δεν μπορούσε να πληγωθεί από τίποτα πάνω ή κάτω από τη γη. Ένας εχθρός, όμως του Balder, ο

Loki, θεός του κακού, ήξερε πως μόνο ένα φυτό δεν φυτρώνει ούτε πάνω ούτε κάτω στη γη και αυτό ήταν το γκι, που φυτρώνει μόνο πάνω στον κορμό της μηλιάς και της βελανιδιάς. Έφτιαξε, λοιπόν, ένα βέλος από γκι και σκότωσε τον Balder. Για τρεις μέρες, όλα τα στοιχεία του σύμπαντος προσπαθούσαν να επαναφέρουν τον Balder στη ζωή. Τελικά, η μητέρα του Frigga κατάφερε να τον επαναφέρει. Η παράδοση λέει ότι τα δάκρυα που έχυσε για τον γιο της μεταμορφώθηκαν σε κόκκινους καρπούς πάνω στο γκι και από τη χαρά της η Frigga φιλούσε όποιον πέρναγε κάτω από το φυτό. Η ιστορία αυτή μπορεί να αποτέλεσε και την αρχή του εθίμου να φιλιούνται οι ερωτευμένοι κάτω από το γκι στην είσοδο του σπιτιού.

Ñ Το χριστουγεννιάτικο δέντρο

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο αποτελεί μια από τις πιο γνωστές παραδόσεις των Χριστουγέννων. Στην ουσία το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι ένα αειθαλές κωνοφόρο δέντρο το οποίο τοποθετείται στο εσωτερικό ενός σπιτιού ή στην αυλή και στολίζεται με χριστουγεννιάτικα φωτάκια και χρωματιστά στολίδια κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων.

Σύμφωνα με την παράδοση, το χριστουγεννιάτικο δέντρο δεν διακοσμείται έως την παραμονή των Χριστουγέννων (24 Δεκεμβρίου) και δεν πρέπει να παραμείνει στολισμένο αργότερα από τις 6 Ιανουαρίου. Ο στολισμός και η παραμονή του δέντρου στο σπίτι τις παραπάνω μέρες θεωρείται κακοτυχία. Σήμερα λόγω της ευρείας εμπορευματοποίησης της γιορτής των Χριστουγέννων τα δέντρα στολίζονται πολύ νωρίτερα και ειδικά τα μαγαζιά στολίζουν από τον Οκτώβριο.

Στην Ευρώπη, τα χριστουγεννιάτικα δέντρα δεν στολίζονται έως τα μέσα Δεκεμβρίου ενώ φυλάσσονται μέχρι τις αρχές του επόμενου έτους (6 Ιανουαρίου). Τέλος, οι καθολικοί φυλάσσουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου.

Πληροφορίες από: <http://christmas.pathfinder.gr/tradition/symbols>, 13/1/2009

ΝΙ Σύνοψη κεφαλαίου:

Η συμβολή των θρησκευτικών εορτών στην ανάπτυξη του τοπικού τουρισμού:

1. Χειμερινός τουρισμός: Η μορφή αυτή του τουρισμού είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη στις τρεις γερμανόφωνες χώρες, τα τελευταία όμως χρόνια παρουσιάζει μια σταδιακή ανάπτυξη και στην Ελλάδα. Οι υπεύθυνοι παροχής υπηρεσιών, εκμεταλλευόμενοι για παράδειγμα τις διακοπές των Χριστουγέννων, προσπαθούν να αναπτύξουν τον τοπικό τουρισμό προσφέροντας ξεκούραση, ντόπια εδέσματα, καθώς και την ευκαιρία να γνωρίσει ο επισκέπτης τα τοπικά ήθη και έθιμα.

2. Ανοιξιάτικος τουρισμός: Την άνοιξη ξεκινάει η καινούρια τουριστική περίοδος για κάθε χώρα που εξετάζουμε. Ιδιαίτερα για την Ελλάδα, η καινούρια τουριστική περίοδος ανοίγει με αφορμή τις διακοπές και την γιορτή του Πάσχα. Τα ξενοδοχεία τις ημέρες αυτές προσφέρουν τοπικά εδέσματα, πλούσια πασχαλινά τραπέζια, καθώς και διασκέδαση σύμφωνα με τα τοπικά έθιμα.

3. Καλοκαιρινός τουρισμός: Οι περισσότερες τοπικές θρησκευτικές εορτές, τυγχάνει να λαμβάνουν χώρα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, όπου είναι και η υψηλή περίοδος του τουρισμού. Με αφορμή λοιπόν τις εορτές αυτές πολλά νησιά, προβάλλουν τα έθιμα τους με σκοπό να αναπτύξουν τον τουρισμό τους, όπως για παράδειγμα η Παναγία της Τήνου, Άγιος Διονύσιος Ζακύνθου, Άγιος Γεράσιμος κ.α.

4. Η συνδρομή των γιορτών, ηθών και εθίμων, καθώς και των τοπικών εορτών και πανηγυριών, στην ανάπτυξη του τοπικού τουρισμού.

Εκτός από τις θρησκευτικές εορτές, συναντάμε και τοπικές καθώς και εθνικές εορτές σε κάθε χώρα του κόσμου. Κάποιες από αυτές μπορεί να παρουσιάζουν ομοιότητες, κάποιες άλλες πάλι μπορεί να είναι τελείως διαφορετικές.

Το σημαντικό ωστόσο είναι ότι σε όποια χώρα και αν αναφερόμαστε, οι γιορτές αυτές έχουν μεγάλη σημασία τόσο για τους ίδιους τους κατοίκους, όσο και για την ανάπτυξη του τοπικού τουρισμού.

Παρακάτω θα παρουσιάσουμε ενδεικτικά μερικές αντιπροσωπευτικές τοπικές εορτές και πανηγύρια, για τις χώρες τις οποίες εξετάζουμε.

4.1. Τοπικές εορτές στην Ελλάδα :

Ø Ελλάδα : Η Ελλάδα βρίσκεται στο νότιο-ανατολικό τμήμα της Ευρώπης και βρέχεται από τα νερά της Μεσογείου. Πρωτεύουσα της είναι η Αθήνα και επίσημη γλώσσα του κράτους η Ελληνική. Ο πληθυσμός της αγγίζει τα έντεκα εκατομμύρια, εκτός των τριών που υπολογίζεται ότι ζουν σε διάφορες χώρες του εξωτερικού.

Το πολίτευμα της χώρας είναι η Δημοκρατία, θρησκεία ο Ορθόδοξος Χριστιανισμός και το νόμισμα της το Ευρώ, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Λόγω της θέσης της στην Μεσόγειο, το κλίμα της είναι εύκρατο με ήπιους χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια. Επίσης η μορφολογία του εδάφους είναι

εξαιρετική. Η Ελλάδα είναι χώρα, κατά το πλείστο, ορεινή, χωρίς όμως να λείπουν οι εύφορες πεδιάδες. Τέλος πολύ σημαντικές τόσο για τον τουρισμό, όσο και για την οικονομία της χώρας είναι οι αμέτρητες παραλίες και τα λιμάνια.

Είναι πραγματικά μία πολύ ελκυστική χώρα για τους τουρίστες, όχι μόνο για τις φυσικές ομορφιές τις αλλά και για τον πλούσιο πολιτισμό της.

- **Ανθεστήρια Αγίου, Δήμος Αγίου:**

Τα "Ανθεστήρια" παραδοσιακή γιορτή των λουλουδιών, χαρακτηρίζουν την πολιτιστική διαδρομή του Αγίου από το 1927. Είναι μια γιορτή - ύμνος στα λουλούδια και γενικότερα τη φύση και τον έρωτα, δεμένη αρμονικά με τις ομορφιές της περιοχής, τα φυσικά λουλούδια και τις ευωδιές του τόπου και εκφράζει τις ρομαντικές ψυχές των Αιγιωτών αποτελώντας ένα μοναδικό σε πρωτοτυπία θέαμα. Τα Ανθεστήρια είναι από τις πιο παλιές εορταστικές εκδηλώσεις της πόλη του Αγίου και μοναδική στο είδος της σε όλη την Ελλάδα (και από τις λίγες στην Ευρώπη με την ίδια θεματική). Πρόκειται για μια παράδοση χρόνων που συναντά κανείς στην παλιά Βοστίτσα (Αίγιο) με τους υπέροχους κήπους της και η οποία διακόπηκε μόνο στην περίοδο του μεσοπολέμου και της δικτατορίας. Μία γιορτή με καθαρά τοπικό χαρακτήρα και ιδιαίτερη φυσιογνωμία, κινητοποιούσε ολόκληρη την πόλη σε πυρετώδεις προετοιμασίες για τον στολισμό της. Δρόμοι, βιτρίνες και μπαλκόνια σπιτιών έδιναν την τιμητική τους στα λουλούδια δημιουργώντας μία πανδαισία χρωμάτων για την πόλη εκπλήσσοντας όλους όσους την επισκέπτονταν.

Κορυφαία στιγμή των εκδηλώσεων αποτελεί η Παρέλαση των Άνθινων Αρμάτων που συγκέντρωνε και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Εκατοντάδες θέματα από τη μυθολογία αλλά και από την ιστορία του τόπου και την καθημερινότητα των Αιγιωτών, ζωντάνευαν στα μάτια των θεατών μέσα από τα χρώματα και τους συνδυασμούς των λουλουδιών που με τόσο μεράκι είχαν επιμεληθεί.

Σήμερα τα Ανθεστήρια εξακολουθούν να είναι η πλέον παραδοσιακή και κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση της πόλης διατηρώντας το προνόμιο της μοναδικότητας. Κάθε χρόνο το μήνα Μάιο, η πόλη παίρνει το χρώμα των λουλουδιών σε ένα τριήμερο λαϊκό γλέντι που εκτός από την μεγάλη Παρέλαση των Άνθινων (με φυσικά λουλούδια) Αρμάτων, περιλαμβάνει και θεατρικές παραστάσεις με θέμα την αναγέννηση της φύσης, μουσικά σεργιάνια στους δρόμους της πόλης, διαγωνισμούς ζωγραφικής και εκθέσεις ανθοκομικής, μουσικό-χορευτικές εκδηλώσεις και διαγωνισμούς στολισμού βιτρίνας και μπαλκονιών.

Οι προετοιμασίες για τη μεγάλη παρέλαση εξακολουθούν να είναι πυρετώδεις, όπως και τότε, και όλοι μαζί, μικροί και μεγάλοι εργάζονται με το ίδιο μεράκι και πάθος για το στολισμό των Αρμάτων. Το θέαμα, αντάξιο του παρελθόντος, συνεχίζει να μονοπωλεί το ενδιαφέρον των θεατών και να αγγίζει τις ψυχές των Αιγιωτών, υπενθυμίζοντας σε όλους τις ρίζες και τις παραδόσεις μας.

Τέλος τις ημέρες αυτές επισκέπτονται το Αίγιο, άνθρωποι όχι μόνο από άλλα μέρη της Ελλάδας αλλά και από άλλες χώρες του κόσμου(1).

1: www.aigio.gr , www.enet.gr , 18/2/2009

- **Ελίχεια – Ποσειδώνια, Δήμος Διακοπτού:**

Το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουλίου και το πρώτο δεκαήμερο του Αυγούστου, πραγματοποιούνται στον Δήμο Διακοπτού (Αχαΐα), οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις με το όνομα ‘Ελίχεια – Ποσειδώνια’.

Τόσο στην έδρα του δήμου όσο και στα άλλα δημοτικά διαμερίσματα πραγματοποιούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως για παράδειγμα χορευτικά συγκροτήματα, θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, εκθέσεις, φολκλορικά συγκροτήματα.

Κατά την διάρκεια των εκδηλώσεων, υπάρχει και η βραδιά που είναι αφιερωμένη στον σπουδαίο ηθοποιό Διονύση Παπαγιανόπουλο, ο οποίος καταγόταν από το Διακοπτό. Εκείνη την βραδιά πραγματοποιείται συνήθως μία θεατρική παράσταση και ο αριθμός των ηθοποιών και των καλλιτεχνών, καθώς και των κατοίκων που έρχονται να παρακολουθήσουν την παράσταση, είναι τόσο μεγάλος που πραγματικά δεν χωρούν στην πλατεία του χωριού και τα 1500 καθίσματα.

Οι εκδηλώσεις αυτές έχουν πολλή μεγάλη σημασία για τον Δήμο Διακοπτού, καθώς είναι μια μοναδική ευκαιρία να προσελκύσει μεγάλο αριθμό επισκεπτών και τουριστών.

Πληροφορίες από:

<http://www.phys.uoa.gr/~nektar/science/geography/aeghion/events.htm>,

2/2/2009

- **Πέρασμα του Βουραϊκού, Δήμος Διακοπτού:**

Άλλη μία πολλή σημαντική εκδήλωση για τον δήμο, είναι το Πέρασμα ή Κατάβαση του Βουραϊκού Ποταμού.

Την προτελευταία Κυριακή του Μαΐου καταβάτες – ορειβάτες, ξεκινούν, είτε από τον σταθμό των Καλαβρύτων είτε από τον ενδιάμεσο σταθμό της

Ζαχλωρούς, με τα πόδια να κατέβουν το Φαράγγι του Βουραϊκού Ποταμού έως το τέρμα του, που είναι το χωριό του Διακοπτού.

Ο Δήμος τους υποδέχεται στο τέρμα με παραδοσιακά αγαθά και ποτά. Επίσης απονεύμει ένα αναμνηστικό βραβείο στον μικρότερο και μεγαλύτερο ορειβάτη, που έχει πάρει μέρος στην εκδήλωση. Στους υπόλοιπους συμμετέχοντες διανέμονται αναμνηστικά διπλώματα, καπελάκια και μπλουζάκια.

Το έθιμο αυτό υπάρχει εδώ και πάρα πολλά χρόνια και κάθε χρόνο προσελκύει όλο και μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών.

Πληροφορίες από: www.diakopto.gr, 2/2/2009

- **Γιορτή του Κάστανου :**

Κάθε χρόνο σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας πραγματοποιούνται εκδηλώσεις για την συγκομιδή του κάστανου.

Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται στα τέλη του Οκτώβρη με αρχές Νοέμβρη. Στις πλατείες των χωριών, όπου παράγονται τα κάστανα, στήνονται φουφούδες στις οποίες οι καστανοπαραγωγοί ψήνουν κάστανα. Εκτός από τα ψημένα κάστανα προσφέρουν και βραστά, καθώς και τσίπουρο και τοπικά εδέσματα.

Στην Ελλάδα, στα περίπου 100 καστανοχώρια, παράγονται περί τους 12.000 τόνους κάστανου ετησίως, με τη συνολική καλλιεργούμενη έκταση να υπολογίζεται σε 450.000 στρέμματα.

Επομένως, αυτές οι εκδηλώσεις έχουν εκτός από πολιτιστική σημασία και οικονομική, καθώς είναι μία αφορμή να ενισχυθούν οι τοπικές οικονομίες με την προβολή και προώθηση των προϊόντων τους.

Υπολογίζεται ότι οι εκδηλώσεις συγκεντρώνουν 3.000 έως και 6.000 επισκέπτες οι κάθε μία ξεχωριστά.

Ενδεικτικά θα αναφέρουμε μερικά ‘καστανοχώρια’, στα οποία πραγματοποιούνται τέτοιου είδους εκδηλώσεις: Άρνα Φάριδος του Νομού Λακωνίας, Καστανίτσα Αρκαδίας, Παλαιοχώρι Καβάλας, Καρίτσα του Δήμου Ευρυμενών στο Νομό Λάρισας.

Πληροφορίες από: www.ethnos.gr, 27/1/2009

- **Γιορτή του Κρασιού:** η Γιορτή του Κρασιού είναι ένα αρκετά διαδεδομένο έθιμο, όχι μόνο στις διάφορες περιοχές της Ελλάδας αλλά και σε άλλες χώρες του κόσμου, όπως για παράδειγμα η Γερμανία και η Γαλλία.

Οι γιορτές αυτές πραγματοποιούνται συνήθως κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, παρόλο που η συγκομιδή γίνεται προς το τέλος του καλοκαιριού και τα πρώτα βαρέλια κρασιού ανοίγονται των φθινόπωρο.

Τέτοιου είδους γιορτές συναντάμε σε πολλά χωριά της Ελλάδας. Κατά την διάρκεια των γιορτών προσφέρεται άφθονο τοπικό κρασί από τους οινοπαραγωγούς, το οποίο συνοδεύεται από τοπικές λιχουδιές και χορό. Ο αριθμός των επισκεπτών στις εκδηλώσεις αυτές είναι αρκετά μεγάλος και με την πάροδο των χρόνων αυξάνεται περισσότερο.

4.1.1 Αποκριάτικα έθιμα στην Ελλάδα:

- **Τσικνοπέμπτη** : Η Τσικνοπέμπτη βρίσκεται στο μέσο των 3 εβδομάδων του εορτασμού του καρναβαλιού. Πρόκειται για τη Πέμπτη της 2ης εβδομάδας, της Κρεατινής. Την μέρα αυτή επιβάλλεται από το έθιμο το ψήσιμο κρέατος στα κάρβουνα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το μυρωδάτο καπνό που λέγεται “τσίκνα”. Από την τσίκνα λοιπόν αυτή έχει πάρει και το όνομά της η Πέμπτη και λέγεται Τσικνοπέμπτη.
- **Ο Γάμος του Κουτρούλη, Μεθώνη** : Στην ενετοκρατούμενη Μεθώνη και επί Πατριάρχου Αντωνίου του Α', ορθόδοξος επίσκοπος ήταν ο Νήφων (1397 – 1407), γνωστός για τις πολλές προστριβές του με τον λαό της περιοχής, διότι πάντα εκτελούσε κατά γράμμα τις εντολές του Ευαγγελίου, χωρίς καμία παρέκκλιση. Παρότι η Μεθώνη είχε και καθολικό επίσκοπο, τον Λουδοβίκο Α', τις υποθέσεις των ορθοδόξων χειρίζονταν αποκλειστικά η Ορθόδοξη Εκκλησία.

Ο Ιωάννης Κουτρούλης αγαπούσε μια γυναίκα που είχε λάβει διαζύγιο από τον πρώτο άντρα της, το οποίο είχε εγκρίνει ο προηγούμενος επίσκοπος Μεθώνης, Καλογλέννης.

Ο Νήφων δεν ήθελε να εγκρίνει τον γάμο της με τον Κουτρούλη και αυτός κατέφυγε στον Πατριάρχη Αντώνιο, ενοχλώντας τον διαρκώς ώστε να εξαναγκάσει τον Νήφωνα να δώσει την έγκριση.

Οι προσπάθειες του Ιωάννη Κουτρούλη, ο οποίος ήταν γνωστός Καβαλλάριος (ιπότης) της περιοχής, κρατούσαν πολλά χρόνια το ενδιαφέρον όλων των κατοίκων και ήταν το πρώτο θέμα για κουτσομπολιά.

Ο Αντώνιος, επειδή δεν μπορούσε να δώσει την έγκριση χωρίς την σύμφωνη γνώμη της Συνόδου, κατάφερε να πείσει ορισμένους άλλους επίσκοπους (Μεσσηνίας, Μονεμβασιάς κ.α.) και τελικά έπεισε και τον Νήφωνα. Όταν δόθηκε τελικά η έγκριση έγιναν πολλά ευτράπελα στη Μεθώνη. Στα στόματα των γυναικών και των περιέργων βρισκόταν η φράση <έγινε του Κουτρούλη ο γάμος> στην οποία η όλη σπουδαιότητα ήταν το ρήμα <έγινε>.

Κατά τον γάμο, που αναφέρεται το 1404 ή 1405, και ήταν μάλλον πανηγύρι, το γλέντι κράτησε αρκετές ημέρες, αφενός μεν σε πείσμα του πρώτου συζύγου, αφετέρου προς ικανοποίηση και τιμή του πολλά παθόντος και πολλά δαπανήσαντος Ιωάννη Κουτρούλη.

Έτσι στη φράση πλέον < έγινε του Κουτρούλη ο γάμος > τονιζόταν όχι η λέξη <έγινε>, αλλά η γενική <του Κουτρούλη> η οποία κατέστη συνώνυμη με κάτι θορυβώδες.

Η αναπαράσταση του γάμου έχει κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό επισκεπτών από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

- **Καρναβάλι της Πάτρας :**

Έχουμε ήδη αναφέρει, ότι το Καρναβάλι γιορτάζεται σε όλες τις χώρες που εξετάζουμε. Ωστόσο η κάθε χώρα έχει το δικό της δημοφιλέστερο Καρναβάλι. Στην Ελλάδα αυτό το Καρναβάλι είναι το Καρναβάλι της Πάτρας.

Το Πατρινό Καρναβάλι έχει τις ρίζες του στον 19^ο αιώνα. Τότε, βέβαια, τα ήθη ήταν διαφορετικά και η διασκέδαση περιοριζόταν μόνο σε συγκεντρώσεις με χορό.

Το Καρναβάλι όρχησε να παίρνει την σημερινή του μορφή μετά το 1950. Εκείνη την εποχή οι Πατρινοί απέκτησαν την φήμη των γλεντζέδων και φρόντισαν να το επιβεβαιώνουν κάθε χρόνο. Σχεδόν κάθε βράδυ γίνονταν χοροί

μεταμφιέσεων στο Δημοτικό Θέατρο, με αποκορύφωμα το χορό του Μαύρου Ντόμινο της Περιηγητικής Λέσχης, τα περίφημα Μπουρμπούλια. Εκεί όλες οι κυρίες ντύνονταν με στολές ντόμινο.

Οι εκδηλώσεις έκλειναν την τελευταία Κυριακή με την μεγάλη παρέλαση των αρμάτων, τον σοκολατοπόλεμο και το κάψιμο του Καρνάβαλου στο λιμάνι.

Επίσης το 1966 καθιερώθηκε το κυνήγι του Κρυμμένου Θησαυρού.

4.1.2 Καθαρά Δευτέρα στην Ελλάδα :

Ο εορτασμός του καρναβαλιού κλείνει με τα κούλουμα και το πέταγμα του χαρταετού. Με τον όρο: κούλουμα, εννοούμε την μαζική έξοδο του κόσμου στην ύπαιθρο και τον εορτασμό της Καθαρής Δευτέρας έξω στην φύση. Τα κούλουμα είναι γνωστά και σαν κούλουμπα, κούμουλες, κουμουλάθες ή κούμουλα.

Σύμφωνα με τον πατέρα της ελληνικής λαογραφίας Νικόλαο Πολίτη η προέλευση της λέξης είναι λατινική, από το “cuuiulus” που εκτός από την σημασία του σωρού, σημαίνει και την αφθονία, το περίσσειμα, το πέρας, αλλά και τον επίλογο. Η γιορτή λοιπόν της Καθαρής Δευτέρας θεωρείται ο επίλογος των βακχικών εορτών της αποκριάς, οι οποίες ουσιαστικά αρχίζουν την Τσικνοπέμπτη και τελειώνουν την Καθαρά Δευτέρα. Σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδος την Καθαρά Δευτέρα “καθαρίζουν” ότι απόμεινε από τα μη νηστίσιμα φαγητά της αποκριάς, διότι και τέτοιου είδους λιχουδιές γεύονται μερικοί, αντί για λαγάνες, χαλβά, ελιές και πίκλες που προτιμούν οι πιο πολλοί, σαν

αποτοξίνωση από τα πλούσια φαγοπότια της αποκριάς. Σε άλλα μέρη της Ελλάδας, όπως π.χ. στην Ήπειρο, οι νοικοκυρές καθαρίζουν τις κατσαρόλες και όλα τα χάλκινα σκεύη από τα λίπη της αποκριάς με ζεστό σταχτόνερο μέχρι ν' αστράψουν και βάφουν άσπρα τα πεζοδρόμια. Αντίθετα άλλοι βάφουν μαύρα τα πρόσωπά τους με καπνιά ή μπογιά παπουτσιών, καθώς χορεύουν και μεθούν όλη την ημέρα σε υπαίθριες συγκεντρώσεις.

Απαραίτητο συμπλήρωμα της Καθαρής Δευτέρας αποτελεί το πέταγμα του χαρταετού, με τα ποικίλα χρώματα και σχέδια, από μικρούς και μεγάλους, πιθανόν για να πετάξουν μακριά κάθε έγνοια του χειμώνα, μια και μπαίνει η άνοιξη και όλα, τουλάχιστον στην φύση, είναι πιο χαρούμενα λόγω της ανθοφορίας και της βελτίωσης του καιρού.

- **Η Γριά Συκού στην κρεμάλα, Μεσσήνη :**

Το πρωί της Καθαρής Δευτέρας γίνεται στην 'Κρεμάλα' η αναπαράσταση της εκτέλεσης μιας γερόντισσας της Μεσσήνης, της Γριάς Συκούς, που κατά την παράδοση, αλλά και με ιστορική τεκμηρίωση, κρεμάστηκε στην συγκεκριμένη τοποθεσία της πόλης με εντολή του Ιμπραήμ, επειδή είχε το θάρρος, εξηγώντας του ένα όνειρο που είχε δει, να του πει ότι η εκστρατεία του θα είχε οικτρό τέλος χάρη στην αντίδραση και το σθένος των επαναστατημένων Ελλήνων.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας οι πολιτιστικές εκδηλώσεις κορυφώνονται και περιλαμβάνουν παρελάσεις αρμάτων, μεταμφιεσμένους μικρούς και μεγάλους, χορευτικά συγκροτήματα και τέλος εκφώνηση σατυρικού λόγου.

4.2.1 Τοπικές εορτές στην Γερμανία:

Ø **Γερμανία** : Η Γερμανία βρίσκεται στην καρδιά της Ευρώπης. Από το 1990, όπου έπεσε το τοίχος που χώριζε την χώρα στην Ανατολική και Δυτική Γερμανία, πρωτεύουσα είναι το Βερολίνο.

Ο πληθυσμός της χώρας υπολογίζεται στα ογδονταδύο εκατομμύρια με επίσημη γλώσσα τα Γερμανικά. Η θρησκεία είναι ο Ρωμαιοκαθολικισμός ή ο Προτεσταντισμός, το πολίτευμα είναι η Δημοκρατία και το νόμισμα το Ευρώ.

Η μορφολογία του εδάφους αποτελείται κυρίως από πεδιάδες, ωστόσο η υψηλότερη κορυφή της Γερμανίας είναι η κορυφή του όρους Τσούγκσπιτσε, στις Βαυαρικές Άλπεις, που φτάνει τα 2.963 μέτρα.

Το κλίμα κατά μήκος των ακτών στα βόρεια της χώρας είναι ωκεάνιο και προς το εσωτερικό ηπειρωτικό με χαμηλές θερμοκρασίες τον χειμώνα και χιονοπτώσεις και αρκετά θερμά καλοκαίρια.

Σημαντικό κομμάτι της χώρας είναι και τα πάρα πολλά ποτάμια, με σπουδαιότερα τον Δούναβη, τον Ρήνο και τον Έλβα. Οι ποταμοί αυτοί αποτελούν πόλο έλξης για τουρίστες, καθώς είναι ιδανικοί για κρουαζιέρες με ποταμόπλοια και για κωπηλασία.

Κρατίδιο Bayern :

Πρωτεύουσα του κρατιδίου της Βαυαρίας είναι το Μόναχο και έχει πληθυσμό 12.519.728 κατοίκους. Επίσημη γλώσσα είναι η γερμανική και επίσημο θρήσκευμα Καθολικός Χριστιανισμός.

Τα τελευταία χρόνια η οικονομία του κρατιδίου μετατράπηκε από αγροτική σε τεχνολογική και βιομηχανική. Η Βαυαρία και ειδικά η πόλη του Μονάχου, αποτελούν το σημαντικότερο βιομηχανικό κέντρο της Γερμανίας. Εκεί εδρεύουν πολλές από τις αυτοκινητοβιομηχανίες της χώρας, εταιρίες πληροφορικής, μέσων μαζικής επικοινωνίας και έντυπης ενημέρωσης. Τέλος, την οικονομία του κρατιδίου βοηθά σε μεγάλο βαθμό και η ανάπτυξη του τουρισμού, καθώς προσφέρει πολλά τουριστικά αξιοθέατα στον επισκέπτη και πολλά δρώμενα, όπως για παράδειγμα το Oktoberfest στο Μόναχο.

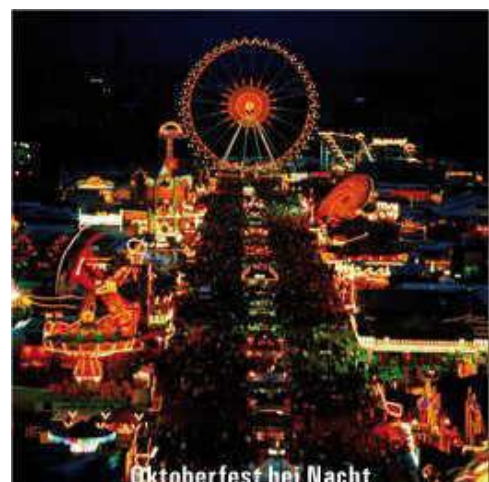
- **Münchner Oktoberfest :**

Αποκαλείται και ‘Wiesn’. Είναι η μεγαλύτερη λαϊκή γιορτή, πανηγύρι, του κόσμου. Πραγματοποιείται κάθε χρόνο τον Οκτώβρη και το επισκέπτονται πάνω από 6 εκατομμύρια τουρίστες. Από πού προήλθαν όμως οι ρίζες του;

Στις 12 Οκτωβρίου 1810 γιόρτασε ο βασιλιάς Λουδοβίκος (αργότερα Λουδοβίκος ο 1^{ος} της Βαυαρίας), τον γάμο του με την πριγκίπισσα Θηρεσία. Σε αυτό το γεγονός ήταν καλεσμένοι όλοι οι πολίτες της πόλης, σε ένα μεγάλο γλέντι στον κάμπο έξω από την πόλη. Για το κλείσιμο της γιορτής, πραγματοποιήθηκε ένας αγώνας με άλογα, για ολόκληρη την Βαυαρία. Επειδή λοιπόν, ο αγώνας αυτός εντυπωσίασε τους καλεσμένους, αποφάσισαν να τον πραγματοποιούν κάθε χρόνο από τότε και στο εξής, με αποτέλεσμα να γίνει ακόμα πιο δημοφιλής.

Κάθε χρόνο από τότε στήνονται στον ίδιο χώρο εκατοντάδες σκηνές, όπου μαζί με το γλέντι καταναλώνονται τεράστιες ποσότητες μύρας και λουκάνικων. Επίσης υπάρχουν πολλοί πάγκοι με διάφορα παιχνίδια και γλυκά, καθώς και πολλά λούνα παρκ. Από το πανηγύρι φυσικά δεν λείπουν οι διάσημες πλέον ιπποδρομίες.

- **Nürnberger Christkindlesmarkt, Χριστουγεννιάτικη αγορά της Νυρεμβέργης :**

Στην κεντρική αγορά της Νυρεμβέργης, στο κέντρο της πόλης, κάθε χρόνο πραγματοποιείται η διασημότερη Χριστουγεννιάτικη Αγορά της Γερμανίας. Την Παρασκευή πριν από την πρώτη Κυριακή των τεσσάρων εβδομάδων πριν από τα Χριστούγεννα (am Freitag vor dem ersten Advent), το ‘Παιδί των Χριστουγέννων’ , «Nürnberger Christkind», ανοίγει στις 17:30 μμ., με έναν εορταστικό πρόλογο από τον εξώστη της κεντρικής Εκκλησίας, τις πύλες της αγοράς του για τους χιλιάδες επισκέπτες.

Η αγορά αυτή χρονολογείται από τον 16^ο αιώνα, αν και υπάρχουν αρκετές διαφωνίες. Διαρκεί μέχρι τις 24 Δεκεμβρίου και κάθε χρόνο την επισκέπτονται πάνω από δύο εκατομμύρια άνθρωποι από όλον τον κόσμο.

Περίπου 180 ξύλινες καλύβες διακοσμημένες με κόκκινα και άσπρα υφάσματα αποτελούν την αγορά. Το ξύλο και τα υφάσματα που κυριαρχούν παντού, έδωσαν και το όνομα στην αγορά «Μικρή πόλη από ξύλο και πανί» („Städtlein aus Holz und Tuch“). Οι 200 περίπου πωλητές παρουσιάζουν τα παραδοσιακά για αυτές τις μέρες αγαθά στους πάγκους τους, όπως ζαχαρωτά, χριστουγεννιάτικα μπισκοτάκια (Nürnberger Lebkuchen), παιχνίδια, στολίδια και χριστουγεννιάτικα δένδρα. Το πιο συμβολικό ωστόσο ενθύμιο από την αγορά που θα μπορούσε να πάρει κανείς, είναι το «Ανθρωπάκι της Νυρεμβέργης», μια φιγούρα από δαμάσκηνα, σύκα και ένα καρύδι, „Nürnberger Zwetschgenmännle“.

Χαρακτηριστικό επίσης της αγοράς είναι το ‘παιδί των Χριστουγέννων’, Nürnberger Christkind, μία παράδοση που ξεκίνησε πριν από 50 χρόνια.

Κάθε δύο χρόνια εκλέγετε μία κοπέλα η οποία μεταμορφώνεται σε ‘παιδί των Χριστουγέννων’ φορώντας μία χρυσή στολή αγγέλου και έχει ως καθήκον να απαντάει στα γράμματα των παιδιών και να επισκέπτεται όσους έχουν ανάγκη.

Κρατίδιο Hessen :

Το κρατίδιο Hessen έχει πληθυσμό 6.064.953 κατοίκους και πρωτεύουσά του Wiesbaden. Επίσημη γλώσσα είναι η γερμανική και επίσημο θρήσκευμα ο Καθολικός Χριστιανισμός, ενώ υπάρχουν και μειονότητες Μουσουλμάνων, Εβραίων και Ινδουιστών, όπως και στην υπόλοιπη χώρα.

Η οικονομία αυτού του κρατιδίου βασίζεται εξολοκλήρου στην βιομηχανία, καθώς και στην ύπαρξη του αεροδρομίου της Στουτγάρδης και της σιδηροδρομικής γραμμής.

- **Erbacher Wiesenmarkt, Λαϊκή Αγορά του Erbach :** Η αγορά αυτή είναι ένα από τα μεγαλύτερα πανηγύρια νότια του κρατιδίου. Το πανηγύρι ξεκινάει την προτελευταία εβδομάδα του Ιουλίου και διαρκεί δέκα ημέρες. Η Αγορά ανοίγει πάντα Παρασκευή.

Ήδη από την προηγούμενη μέρα, την Πέμπτη, συναντιόνται οι κάτοικοι της περιοχής για να γιορτάσουν, οι μάγειροι όμως και οι μαγαζάτορες, δεν μπορούν να πουλήσουν κάτι παρά μόνο όταν ανοίξει η Αγορά.

Το αποκορύφωμα του πανηγυριού, είναι οι αγώνες με άλογα, που γίνονται την δεύτερη Κυριακή, καθώς και τα πυροτεχνήματα την πρώτη Κυριακή και την Τετάρτη.

Εκτός όμως, από τις σκηνές όπου παίζονται θεατρικές παραστάσεις, υπάρχουν και σκηνές στις οποίες γίνονται εκθέσεις με θέματα από τη τοπική κοινωνία και την περιοχή.

Η Αγορά ονομαζόταν μέχρι το 1960 'Eulbacher Markt' ή 'Eulbacher Wiesen(Vieh-)markt', δηλαδή 'Λαϊκή Αγορά ζώων του Eulbach. Μέχρι τον πόλεμο του 1930, το Eulbach, ήταν μια από τις σημαντικότερες περιοχές διακίνησης αγαθών και Λαϊκές Αγορές ζωντανών ζώων . Στο χωριό αυτό συναντιόντουσαν οι κυριότεροι εμπορικοί δρόμοι της εποχής.

Οι Κόμης του Erbach είχαν σε εκείνη την περιοχή έναν κήπο με ζώα και ένα 'Παλάτι για κυνήγι'. Η Λαϊκή Αγορά του Eulbach, μεταφέρθηκε μόλις στα τέλη του 19^{ου} αιώνα στην περιοχή του Erbach.

Μέχρι το 1960, το πανηγύρι αυτό ήταν στενά συνδεδεμένο με τους αγώνες αλόγων , καθώς και με άλλα αγωνίσματα που γίνονταν με άλογα.

Ακόμη και σήμερα το πανηγύρι προσελκύει πολλούς επισκέπτες. Όχι μόνο κατοίκους της περιοχής που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν αγορές, αλλά και μεγάλο αριθμό ξένων επισκεπτών που έρχονται για να γνωρίσουν από κοντά το έθιμο αυτό.

- **Bienenmarkt, ‘Μελισσοαγορά’ :** Η ‘Αγορά’ αυτή είναι το δεύτερο μεγαλύτερο και σημαντικό πανηγύρι μετά το Erbacher Wiesenmarkt. Το πανηγύρι αυτό, λαμβάνει χώρα στην πόλη Michelstadt.

Το πανηγύρι αυτό καθιερώθηκε το 1955 από τον τότε δήμαρχο Erwin Hasenzahl. Πραγματοποιείται κάθε χρόνο του Αγίου Πνεύματος. Ξεκινάει την Παρασκευή πριν από την Κυριακή του Αγίου Πνεύματος και διαρκεί δέκα μέρες.

Κατά την διάρκεια των δέκα ημερών, προσφέρονται στους επισκέπτες εκτός από τους πάγκους με τα διάφορα αγαθά και τις θεατρικές παραστάσεις και άλλες δραστηριότητες, όπως αγώνες με ποδήλατα, πεζοπορία στην γύρω περιοχή καθώς και μία βραδιά με πυροτεχνήματα.

Πληροφορίες από: www.wikipedia.org

- **Lullusfest , ‘ Πανηγύρι της Lullu’ :**

Είναι ένα από τα μεγαλύτερα πανηγύρια στην Γερμανία. Πραγματοποιείται στο κέντρο της πόλης Bad Hersfeld, κάθε χρόνο την δεύτερη εβδομάδα του Οκτώβρη, δηλαδή στις 16 του μήνα.

Με βάση κάποιες καταμετρήσεις που έχουν γίνει, ο μέσος όρος των επισκεπτών τα τελευταία χρόνια ήταν 500.000 άτομα.

Το πανηγύρι πήρε το όνομά του από τον επίσκοπο του Mainz, Lullus.

Ήταν ο διάδοχος του Βονιφάτιου, για τον επισκοπικό θρόνο του Mainz. Αυτός ίδρυσε το 769 το μοναστήρι Βενεδικτίνων. Πέθανε το 786 σε ηλικία 80 ετών στο Hersfeld. Στις 7 Απριλίου 852 χειροτονήθηκε η νέα βασιλική

εκκλησία της πόλης. Η μεταφορά των λειψάνων του επισκόπου Lullus σε αυτήν την εκκλησία, γιορτάστηκε με μία εκκλησιαστική πανήγυρη τον ίδιο χρόνο, στις 16 Οκτωβρίου. Από τότε κάθε χρόνο πραγματοποιούνται Θρησκευτική εορτή, κατά την οποία έρχονταν οι πιστοί να προσκυνήσουν στους αγίους τάφους. Από το 1038 καλούσαν τους πιστούς με το χτύπημα της καμπάνας του Lullu, της παλαιότερης καμπάνας της Γερμανίας.

Κατά την διάρκεια των εορτασμών στηνόταν στο κέντρο της πόλης μια ξύλινη καλύβα καθώς και μια φωτιά, για τους προσκυνητές που δεν είχαν χώρο για διανυκτέρευση. Αυτό είναι ένα έθιμο το οποίο μπορεί να έχει τις ρίζες του στην ειδωλολατρία. Μετά την επανένωση του Βερολίνου, η θρησκευτική πανήγυρης χάθηκε σιγά σιγά και μετατράπηκε σε ένα 'λαϊκό πανηγύρι'. Έτσι οι καμπάνες δεν σηματοδοτούσαν πλέον την έναρξη της θρησκευτικής εορτής, αλλά την έναρξη στις 12:00 μμ. την Δευτέρα, της Λαϊκής Αγοράς.

Η γιορτή ξεκινά το βράδυ του Σαββάτου, πριν από την Δευτέρα της εβδομάδας του πανηγυριού, με έναν χορό, τον „Lollsball“. Την επομένη, την Κυριακή δηλαδή, πραγματοποιείται μια πεζοπορία στην γύρω περιοχή.

Την Δευτέρα πραγματοποιεί ο δήμαρχος μια ομιλία και στις 12:00 ανάβει, όπως προστάζει το έθιμο, την φωτιά με έναν πυρσό. Την Τετάρτη γίνεται στο κέντρο η μεγάλη 'αγορά', „Dippenmarkt“, όπου μαζεύονται 130 πωλητές από ολόκληρη την Γερμανία. Η Κυριακή είναι η μέρα όπου όλοι οι πάγκοι παραμένουν ανοιχτοί και στις 19:00 ο αρχηγός της πυροσβεστικής σβήνει την φωτιά. Κάθε χρόνο για το κλείσιμο της γιορτής, πετάνε από το καμπαναριό της εκκλησίας πυροτεχνήματα.

Κρατίδιο Baden-Württemberg :

Πρωτεύουσα του κρατιδίου είναι η Στουτγάρδη και έχει πληθυσμό 10.749.506 κατοίκους. Επίσημη γλώσσα του κρατιδίου όπως και στην υπόλοιπη χώρα είναι τα γερμανικά, ενώ σε κάποιες περιοχές συναντάει κανείς και τοπικές διαλέκτους. Επίσης το επίσημο θρήσκευμα είναι ο Καθολικός Χριστιανισμός, ωστόσο υπάρχουν και Ευαγγελιστές, καθώς και μειονότητες Εβραίων και Μουσουλμάνων.

Η οικονομία του κρατιδίου εξαρτάται κυρίως από την βιομηχανία και τις επιστήμες. Η βιομηχανία εξειδικεύεται κυρίως στα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, στην έρευνα και την εφεύρεση. Σημαντικό ωστόσο ρόλο παίζουν ακόμα και σήμερα οι καλλιέργειες. Το κρατίδιο αυτό έχει το βασικό πλεονέκτημα, ότι η γη του είναι πολλή πιο έφορη από κάποια άλλα κρατίδια και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αναπτυχθεί μια ισχυρή αγροτική οικονομία. Τέλος, όπως και στα άλλα κρατίδια υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης του τουρισμού, καθώς έχει πολλά αξιοθέατα να προσφέρει και πολλές υποδομές για φιλοξενία επισκεπτών.

- **Peter und Paul Fest, Γιορτή του Πέτρου και του Παύλου:**

Αυτή η γιορτή γίνεται κάθε χρόνο το πρώτο Σαββατοκύριακο μετά την εκκλησιαστική γιορτή του Πέτρου και του Παύλου (29 Ιουνίου), στην πόλη Bretten.

Έχει τις ρίζες της σε μία γιορτή που γινόταν παλιά σε θύμηση της απελευθέρωσης της πόλης από την στρατιά του δούκα Ulrich από το Württemberg, το 1504. Προς τιμήν λοιπόν της ιστορίας του, κάθε χρόνο οι κάτοικοι της πόλης φορούν παραδοσιακές στολές και αναβιώνουν τοπικά έθιμα.

Στην επέτειο των 500 χρόνων το 2004, 500 κάτοικοι της πόλης ντύθηκαν με βαριές στολές και βάδισαν σε σχηματισμό και με συγχρονισμένο βήμα, για να τιμήσουν την στρατιά που αντιστάθηκε στην σουηβική (schwäbisch) πριν από μισό αιώνα.

Η γιορτή διαρκεί από την Παρασκευή έως και την Δευτέρα. Το βράδυ της Παρασκευής γίνεται αναπαράσταση της μάχης στον χώρο κάτω από το καμπαναριό της πόλης. Το βράδυ του Σαββάτου ρίχνονται τα πυροτεχνήματα, την Κυριακή πραγματοποιείται η ιστορική παρέλαση στο κέντρο της πόλης με άρματα, παραδοσιακές ενδυμασίες και μπάντες και τέλος την Δευτέρα εκτός από την γιορτή για τα παιδιά, μπορεί κανείς να ζήσει έντονες στιγμές με φασαρία και να διασκεδάσει.

Το σπουδαιότερο αυτής της γιορτής είναι ότι μπορεί κανείς να ζήσει από κοντά έθιμα που έχουν τις ρίζες τους στον μεσαίωνα, όπως χοροί και τραγούδια, τα οποία αναβιώνουν οι 3000 κάτοικοι της περιοχής που παίρνουν μέρος στις εκδηλώσεις.

Στην γιορτή αυτή συμμετέχουν κάθε χρόνο ομάδες ατόμων όχι μόνο από την Γερμανία, αλλά και από άλλες χώρες της Ευρώπης.

Σημαντικό επίσης είναι το γεγονός ότι η πόλη τις μέρες αυτές έχει μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

- **Mannheimer Maimarkt, Η αγορά του Μαΐου στο Mannheim :**

Είναι η μεγαλύτερη αγορά χρησιμοποιημένων και μεταχειρισμένων αγαθών στην Γερμανία. Ξεκινά κάθε χρόνο την τελευταία Κυριακή του Απρίλη και διαρκεί έντεκα ημέρες.

Η αγορά αυτή ήταν η σημαντικότερη μαζί με την αγορά του Zweibrücken, της οποίας έχασε τα προνόμια το 1613 ο άρχοντας Johann II. Στα χρόνια που πέρασαν η αγορά άλλαξε πολλές φορές χώρο. Στις αρχές του 1900 μεταφέρθηκε σε έναν ανοιχτό χώρο, ο οποίος ονομαζόταν Schlachthof. Άρχισαν πλέον να πουλιούνται εκτός από ζώα και άλογα και αλλά βασικά είδη, όπως σιτηρά και ρούχα. Μετά τον 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο μεταφέρθηκε για λίγο σε έναν χώρο εκδηλώσεων και έπειτα πάλι στον ανοιχτό χώρο.

Το 1989 χτίστηκε ένας χώρος ειδικά διαμορφωμένος για αυτήν την αγορά, ο οποίος τον υπόλοιπο χρόνο χρησιμοποιείται για άλλες εκδηλώσεις.

Εκτός λοιπόν από την αγορά που γίνεται κάθε χρόνο πραγματοποιούνται και πολλές συναυλίες οι οποίες προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

- **Rhein in Flamen, ο Ρήνος σε φλόγες:**

Ο τίτλος αυτός αναφέρεται στο σύνολο των ‘Μεγάλων Πυροτεχνημάτων’, που πραγματοποιούνται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές κάθε χρόνο σε πανηγύρια και εκδηλώσεις κατά μήκος του Ρήνου. Το βράδυ αυτό πλέουν κατά μήκος του Ρήνου τέσσερα ποταμόπλοια, τα οποία μεταφέρουν τους επιβάτες τους από πόλη σε πόλη, έτσι ώστε να δουν τα πυροτεχνήματα στο σύνολό τους από το ποτάμι. Το άναμμα των πυροτεχνημάτων γίνεται αφού φτάσουν τα πλοιάρια.

Κατά μήκος των ακτών πραγματοποιούνται Γιορτές Κρασιού και πανηγύρια, τα οποία προσελκύουν κάθε χρόνο εκατοντάδες επισκέπτες.

Η θεαματικότερη εκδήλωση πυροτεχνημάτων γίνεται κάθε χρόνο το δεύτερο Σαββάτο του Αυγούστου στην πόλη Koblenz.

www.wikipedia.org

Πανηγύρια στο Βερολίνο :

Το Βερολίνο είναι η πρωτεύουσα της Γερμανίας από το 1990, οπότε έπεσε και το τοίχος του Βερολίνου. Ο πληθυσμός της αγγίζει τα 3.431.675 κατοίκους και είναι η πολυπληθέστερη και μεγαλύτερη πόλη της χώρας. Αποτελεί το κέντρο του πολιτικού κόσμου, των μέσων μαζικής ενημέρωσης, της τέχνης και της επιστήμης. Η επίσημη γλώσσα της πόλης, όπως άλλωστε και της χώρας, είναι η γερμανική. Η οικονομία της πόλη εξαρτάται κατά πολύ από τις διάφορες μορφές επιστήμης καθώς και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Πολύ γνωστό κέντρο μέσων ενημέρωσης είναι το Sonny Center στο Potsdamer Platz, πλατεία Potsdam. Σε αυτό το κτήριο βρίσκονται πολλά από τα σημαντικότερα κανάλια της χώρας.

Σημαντική πηγή εσόδων τέλος, είναι και ο τουρισμός. Τα τελευταία χρόνια συναγωνίζεται μερικά από τα μεγαλύτερα τουριστικά κέντρα της Ευρώπης, καθώς προσφέρει καινούριες ξενοδοχειακές μονάδες και αρκετά σημαντικά αξιοθέατα, όπως η κεραία αναμετάδοσης σημάτων ραδιοφώνου, η οποία προσφέρει στον τουρίστα την δυνατότητα να την επισκεφθεί, ώστε να δει την θεά από ψηλά. Επίσης μεγάλο πλεονέκτημα για την πόλη αποτελεί το Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο.

- **Winterverbrennung, το ‘Κάψιμο του Χειμώνα’ :**

Ήταν μία παράδοση ιδιαίτερα διαδεδομένη στην νοτιοδυτική Γερμανία., η οποία άρχισε να αναβιώνει ξανά τα τελευταία χρόνια.

Η κύρια ιδέα του εθίμου αυτού είναι το κάψιμο ενός ‘χιονάνθρωπου’ από άχυρο, ο οποίος συμβολίζει τον χειμώνα. Το έθιμο αυτό γιορτάζεται πριν από την Σαρακοστή.

Το έθιμο έχει ως εξής: ο χειμώνας οδηγείται πρώτα στο δικαστήριο και έπειτα με ένα κάρο στο σημείο όπου θα καεί. Οι επισκέπτες κρατούν τα λεγόμενα „Sommertagsstöcke“, τα οποία είναι μικρά ξυλάκια τα οποία έχουν δεμένα πάνω τους πολύχρωμες κορδέλες και στο τέλος τους μικρά αλμυρά κουλούρια (Laugenbrezel). Πολλές φορές πετούν αυτά τα ξυλάκια στην φωτιά.

Σε κάποιες περιοχές πραγματοποιείται την μέρα αυτή το έθιμο της ‘μεταφοράς-μετακόμισης’. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία συμμετέχοντες κάνουν τον γύρω του χωριού με μία κούκλα από άχυρο η οποία συμβολίζει τον χειμώνα και οι νεότεροι με μία που συμβολίζει το καλοκαίρι. Ξεκινούν από την εκκλησία και κάνουν τον γύρω του χωριού, τραγουδώντας μπροστά από κάθε σπίτι το ‘τραγούδι του καλοκαιριού’ και ζητώντας ένα μικρό κέρασμα. Αφού έχουν πλέον πει το τραγούδι και οι ένοικοι τους έχουν δώσει το κέρασμα, τους εύχονται κάθε τύχη για την υπόλοιπη χρονιά (Glück ins Haus, vun unne ah bis owwe paus). Μετά το τέλος της περιφοράς, πραγματοποιείται μια συμβολική μάχη μεταξύ του χειμώνα και του καλοκαιριού, όπου φυσικά ο χειμώνας χάνει.

Η όλη ιδέα του εθίμου αυτού είναι να φέρει τύχη για ένα καλό καλοκαίρι. Ωστόσο ο αριθμός των επισκεπτών και των συμμετεχόντων στις γιορτές αυτές είναι μεγάλος.

4.2.2 Erntedankfest :

Είναι μια γιορτή, ένα έθιμο, το οποίο έχει σκοπό να ευχαριστήσει τον Θεό για την καλή σοδιά και τον καλό καιρό. Γιορτάζεται την Κυριακή μετά του Αγίου Μιχαήλ.

Το έθιμο έχει ως εξής : μετά την συγκομιδή των καρπών και των φρούτων, ευχαριστούσαν τον Θεό για την καλή σοδιά και τον καλό καιρό. Ακόμη οι δούλοι, τα παλιά χρόνια, έφερναν δώρα στους αφέντες τους και τις οικογένειες τους δώρα. Τέλος έστηναν έναν μεγάλο χορό όπου τραγουδούσαν και χόρευαν.

Σε πολλές περιοχές ακόμη και σήμερα, μεταφέρουν μέσα από την πόλη ένα 'τρενάκι' γεμάτο με την σοδιά που μαζεύτηκε και τα παιδιά μεταμφιεσμένα παρουσιάζουν μερικά παλιά έθιμα.

Στην Εκκλησία υπήρχε από νωρίς αυτή η γιορτή, ωστόσο από τον 19^ο αιώνα καθιερώθηκε ως επίσημη γιορτή και αργία. Κανονικά αυτή η μέρα γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή του Οκτωβρίου, κατά την οποία οι εκκλησιές στολίζονται με λουλούδια και καρπούς από την φύση. Ύστερα τελείται λειτουργία για να ευχαριστήσουν τον Θεό.

Αυτό το έθιμο υπάρχει από πολύ παλιά. Αρχικά τιμούσαν τους θεούς που υπήρχαν τότε και σήμερα τιμούν τον Θεό, τον δημιουργό των πάντων. Σε πολλές περιοχές αναβιώνουν αυτήν την μέρα πολλά έθιμα. Το σημαντικότερο όμως είναι στην περιοχή των Άλπεων, όπου πηγαίνουν κάθε χρόνο πολλοί τουρίστες για να συμμετέχουν στην γιορτή.

4.2.3 Halloween :

Αυτό το έθιμο έχει τις ρίζες του στην εποχή όπου ζούσαν οι Κέλτες στην Αγγλία και την Ιρλανδία. Αυτοί χώριζαν τον χρόνο σε δυο μισά, το καλοκαίρι και τον χειμώνα. Το βραδύ της 31^{ης} Οκτωβρίου προς 1^η Νοεμβρίου αποχαιρετούσαν το καλοκαίρι (που συμβόλιζε την ζωή) και καλωσόριζαν τον

χειμώνα (που συμβόλιζε τον θάνατο). Αυτή η νύχτα πίστευαν, έως και τον Μεσαίωνα, ότι ήταν το τοίχος, ένα σημείο ένωσης, μεταξύ του κόσμου των νεκρών και των ζωντανών και ότι ήταν μια ευκαιρία για τις ψυχές να επιστρέψουν για λίγο από τον κόσμο των νεκρών. Οι άνθρωποι λοιπόν, τελούσαν τελετές σε μορφή καθαρτηρίου, ώστε οι ψυχές να επιστρέψουν στον κόσμο των νεκρών.

Το 837 μ.Χ. ο Πάπας Γρηγόριος ο IV, καθιέρωσε την 1^η Νοέμβρη ως γιορτή για τους Αγίους 'Allerheiligen' και την επόμενη μέρα ως γιορτή για τις

Ψυχές 'Allerseelen' . Η λέξη Halloween εμφανίστηκε και καθιερώθηκε για πρώτη φορά τον 16^ο αιώνα. Η λέξη αυτή προήλθε από τις Αγγλικές λέξεις 'hallow', που σημαίνει 'Άγιος' και 'eve' που σημαίνει 'παραμονή' της εορτής.

Με το πέρασμα των χρόνων λοιπόν το έθιμο αυτό καθιερώθηκε σε πολλές χώρες της Ευρώπης και εορτάζεται ακόμα και σήμερα, με μεταμφιέσεις και χορούς. Τέλος, το πρωί της ημέρας αυτής τα παιδιά βγαίνουν στους δρόμους μεταμφιεσμένα και πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι χτυπώντας την πόρτα και λένε 'Κόλπο ή κέρασμα', για να τους δώσουν οι ένοικοι γλυκά.

4.2.4 Silvester :

Στις 31.12 γιορτάζεται αυτή η μέρα προς τιμήν του Πάπα Silvester του 1^{ου}, ο οποίος πέθανε το 335 μ.Χ. Αυτός καθιέρωσε τον χριστιανισμό ως επίσημη Ρωμαϊκή θρησκεία.

Την ημέρα αυτή τα καταστήματα είναι ανοιχτά μέχρι το μεσημέρι. Αργότερα το απόγευμα οι άνθρωποι μαζεύονται σε σπίτια φύλων για να υποδεχτούν τον νέο χρόνο με χορούς, πυροτεχνήματα και ένα ποτήρι σαμπάνια.

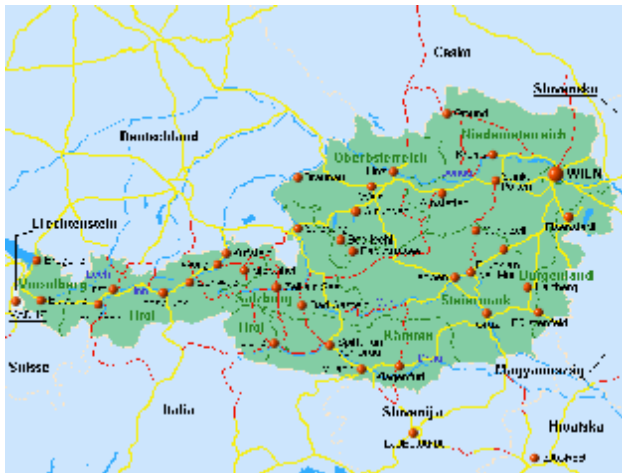
4.2.5 Aschermittwoch :

Η μέρα αυτή μπορεί να μεταφραστεί στα ελληνικά ως ‘ Τετάρτη της Τέφρας’ . Η ημέρα αυτή γιορτάζεται την Τετάρτη, 40 ημέρες πριν το Πάσχα, πριν την νηστεία δηλαδή.

Την ημέρα αυτήν οι πιστοί πηγαίνουν στην εκκλησία όπου γίνεται λειτουργία. Εκεί καίνε τους φοίνικες από την προηγούμενη χρονιά, οι οποίοι συμβολίζουν την είσοδο του Ιησού στην Ιερουσαλήμ. Με αυτήν την στάχτη οι πιστοί σχηματίζουν έναν μικρό σταυρό πάνω τους.

Πληροφορίες από: www.hallo-bergstrasse.de , www.derweg.de, 22/11/2008

4.3. Τοπικές εορτές στην Αυστρία:

Ø **Αυστρία** : Βρίσκεται στο κέντρο της Ευρώπης και πρωτεύουσά της είναι η Βιέννη. Ο πληθυσμός υπολογίζεται στα δέκα εκατομμύρια και η επίσημη γλώσσα είναι η Γερμανική.

Το πολίτευμά της είναι η ομοσπονδιακή Δημοκρατία, το θρήσκευμα ο Ρωμαιοκαθολικός Χριστιανισμός και το νόμισμα το Ευρώ.

Το έδαφος είναι κυρίως ορεινό, καθώς τα τρία τέταρτα σχεδόν της χώρας καταλαμβάνονται από τις Άλπεις. Επομένως το κλίμα της είναι αρκετά ψυχρό κατά την διάρκεια του χειμώνα, με πυκνές χιονοπτώσεις και αρκετά δροσερό το καλοκαίρι.

Αυτό όμως δεν εμποδίζει την ανάπτυξη του τουρισμού, καθώς είναι μεγάλος ο αριθμός των τουριστών που επισκέπτονται την Αυστρία τον χειμώνα, για να κάνουν σκι στις Άλπεις.

Εκτός από το Aschermittwoch, Silvester και το Halloween συναντάμε και τις εξής γιορτές:

- **Wiener Kathreintanz, O Kathreintanz χορός της Βιέννης** : είναι ή σημαντικότερη χορευτική εκδήλωση της Αυστρίας. Πραγματοποιείται το τελευταίο Σάββατο πριν αρχίσει ο τελευταίος μήνας πριν από τα Χριστούγεννα, (Advent).

Για πρώτη φορά αυτός ο χορός πραγματοποιήθηκε το 1950 στο κτίριο εκδηλώσεων Sofiensälen. Ύστερα από 40 περίπου χρόνια μεταφέρθηκε ο χορός στην αίθουσα συναυλιών της Βιέννης λόγω φωτιάς, η οποία κατέστρεψε την αίθουσα Sofiensälen.

Οι εκδήλωση αυτή έχει κάθε χρόνο γύρω στους 1000 επισκέπτες από διάφορες περιοχές της Αυστρίας, οι οποίοι συμμετέχουν ή όχι στους χορούς. Στην εκδήλωση συναντά κανείς τοπικούς λαϊκούς χορούς, καθώς και χορούς από άλλες περιοχές της χώρας.

- **Villacher Fasching** : Το Villacher καρναβάλι πραγματοποιείται κάθε χρόνο στην πόλη Villach της Αυστρίας. Το καρναβάλι αυτό ξεκίνησε με μία πετυχημένη παρέλαση αρμάτων το 1867.

Από το 1910 η πόλη πραγματοποιούσε ένα χορό, τον 'χορό των αγροτών', ένας χορός από τον οποίο μαζεύονταν χρήματα για το κοινό όφελος. Το 1955 ο γερουσιαστής Rudolf Horn είχε την ιδέα να δημιουργήσει από τον χορό αυτό το 'Καρναβάλι του Villach'. Από το 1958 άρχισαν να εμφανίζονται τα πρώτα κέντρα, εστιατόρια-σκηνές, για την διασκέδαση του κόσμου και από το 1961 άρχισαν πλέον να κατασκευάζονται και επίσημα τα άρματα για το καρναβάλι, τα οποία κάνουν πάντα το γύρω της πόλης σε μία παρέλαση.

Το αποκορύφωμα των εκδηλώσεων του καρναβαλιού είναι το τελευταίο Σάββατο του καρναβαλιού, κατά το οποίο γίνεται η μεγάλη παρέλαση στο κέντρο της πόλης.

Τα τελευταία χρόνια δεν λαμβάνουν μέρος μόνο ομάδες από την ίδια την πόλη, αλλά και γκρουπ από άλλες περιοχές της χώρας.

- **Martinstag**, 11 Νοέμβριου: η ημέρα αυτή δεν είναι αργία. Είναι μια ημέρα κατά την οποία καταναλώνονται μεγάλες ποσότητες φαγητού.
- **Rupertikirtag**, 24 Σεπτεμβρίου:
Είναι μια ακόμα πολλή σημαντική γιορτή για την χώρα της Αυστρίας. Είναι μια μέρα αφιερωμένη στον Άγιο Ρουμπέρτο, στο Σάλτσμπουργκ. Οι εκδηλώσεις γίνονται στο κέντρο της πόλης, γύρω από τον κεντρικό και μεγαλύτερο ναό.

Το πανηγύρι αυτό έχει τις ρίζες του σε μια γιορτή που γινόταν προς τιμήν του Αγίου Ρουμπέρτου, τον ιδρυτή της πόλης του Σάλτσμπουργκ.

Πληροφορίες από: www.justlanded.com , www.wikipedia.org

Πολλή μεγάλη σημασία για τον τουρισμό έχουν επίσης όπως και στην Γερμανία, τα κατά τόπους ‘Πανηγύρια’. Αυτά συνήθως γίνονται το καλοκαίρι. Μερικά από αυτά είναι τα : Bleiburger Wiesenmarkt, St. Veiter Wiesenmarkt, Urfahrner Markt.

4.4. Τοπικές εορτές στην Ελβετία :

Ø **Ελβετία** : Η χώρα βρίσκεται στην κεντρική Ευρώπη και έχει πληθυσμό γύρω στα επτά εκατομμύρια κατοίκους.

Το πολίτευμα της είναι η Δημοκρατία, το νόμισμα της το Ελβετικό φράγκο και η θρησκεία ο Προτεσταντισμός και Ρωμαιοκαθολικισμός. Επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων μιλούν την Γερμανική γλώσσα. Ωστόσο κυριαρχούν και άλλες τρεις γλώσσες ως εθνικές γλώσσες, τα Ιταλικά, τα Γαλλικά και Αρχαία Ρωμανικά.

Όσο για την μορφολογία του εδάφους, η χώρα καλύπτεται κυρίως από ορεινούς όγκους, καθώς κατά μήκος της έκτασής της απλώνονται οι θαυμαστές Άλπεις. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και αρκετές πεδιάδες ιδανικές για καλλιέργεια.

Οι Άλπεις μαζί με όλα τα καταπράσινα τοπία, αποτελούν μια βασική πηγή εσόδων για την χώρα, καθώς είναι από τους σημαντικότερους λόγους για τους οποίους οι τουρίστες επισκέπτονται την Ελβετία.

- **Albanifest:**

Είναι ένα από τα πιο παλιά πανηγύρια στην Ελβετία.

Πραγματοποιείται από το 1970 κάθε χρόνο την τελευταία εβδομάδα του Ιούνη στην πόλη Winterthur. Πήρε το όνομά του από τον Άγιο Alban, έναν από τους τρεις πολιούχους της πόλης.

Κάθε χρόνο έχει περίπου στους 100.000 επισκέπτες. Περιλαμβάνει μια σειρά εκδηλώσεων, χορών και συναυλιών. Το πανηγύρι εκτείνεται σε όλο το μήκος της παλιάς πόλης. Κάθε δημοτικός οργανισμός στήνει από μία σκηνή, όπου προσφέρεται φαγητό και ποτό. Επίσης στήνονται πάγκοι όπου πωλούνται παραδοσιακά αγαθά και γλυκίσματα.

- **Sechseläuten :** είναι ένα έθιμο αντίστοιχο του Winterverbrennung, που εορτάζεται στην Γερμανία.

Γιορτάζεται κάθε χρόνο στα μέσα του Απρίλη, στην πόλη της Ζυρίχης. Το επίκεντρο του εθίμου είναι μια κούκλα σε μορφή χιονάνθρωπου, η οποία συμβολίζει τον χειμώνα.

Την ημέρα των εκδηλώσεων, οι κάτοικοι της πόλης ντυμένοι με παραδοσιακές στολές ως εργάτες και αγρότες και με άρματα στολισμένα με λουλούδια, παρελαύνουν κατά μήκος της παλιάς πόλης.

Όταν φτάσουν όλες οι ομάδες στην κεντρική πλατεία ανάβει η φωτιά στην οποία θα καεί το ομοίωμα του χειμώνα. Οι αναβάτες κάθε ομάδας κάνουν

με τα άλογα τους τρεις φορές τον γύρω της φωτιάς. Όσο πιο γρήγορα χάσει ο ‘χιονάνθρωπος’ το κεφάλι του, τόσο πιο ωραίο θα είναι το καλοκαίρι.

Είναι ένα πανηγύρι που προσελκύει μεγάλο αριθμό επισκεπτών από ολόκληρη την Ελβετία.

- **Basler Fastnacht :**

Το καρναβάλι της Βασιλείας (γερμανικά: Basler Fasnacht) είναι το μεγαλύτερο καρναβάλι στην Ελβετία και πραγματοποιείται ετησίως μεταξύ του Φεβρουαρίου και του Μαρτίου στη Βασιλεία (Basler) . Έχει απαριθμηθεί πρόσφατα ως ένας από τους κορυφαίους πενήντα τοπικούς εορτασμούς στην Ευρώπη. [1] Το Basler Fasnacht αρχίζει τη Δευτέρα μετά από την Τετάρτη τέφρας (Aschermittwoch), στις 4:00μ.μ. ακριβώς με το αποκαλούμενο Morgestraich. Το καρναβάλι διαρκεί για ακριβώς 72 ώρες και επομένως τελειώνει το πρωί της Πέμπτης στις 4:00μ.μ. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου η παλαιά πόλη της Βασιλείας κυβερνιέται από το Fasnächtler (καρναβαλιστές), που τρέχουν χαλαρά στις οδούς και τα εστιατόρια. Αντίθετα

από τους εορτασμούς καρναβαλιού που κρατιούνται σε άλλες πόλεις στο Ρήνο (όπως εκείνοι στην Κολωνία, το Μάιντς και το Ντίσελντορφ), το καρναβάλι της Βασιλείας επιδεικνύει έναν σαφή χωρισμό μεταξύ των συμμετεχόντων και των θεατών.

Παραμένει ασαφής το γιατί το καρναβάλι αρχίζει μια εβδομάδα αργότερα στη Βασιλεία από άλλες περιοχές στην Ελβετία ή τη Γερμανία. Η κοινή εξήγηση είναι ότι μετά από τον ανασχηματισμό το 1520, η Βασιλεία συνέχισε το Καρναβάλι της, ενώ οι άλλες περιοχές σταμάτησαν επίσημα. Λέγεται, ότι προκειμένου να διαφέρει από τα καθολικά έθιμα, το Fasnacht (Καρναβάλι) σχεδιάστηκε μια εβδομάδα μετά, αρχικά το 1529. Δεν υπάρχει κανένα έγγραφο από αυτήν την εποχή που να υποστηρίζει αυτήν την θεωρία και τα ψηφίσματα από 1529 δεν αναφέρθηκαν μέχρι 200 έτη αργότερα. Οι ιστορικοί σημειώνουν ότι η καθολική ημερομηνία καρναβαλιού ξαναπρογραμματίστηκε 6 ημέρες νωρίτερα το 1091 στο Συμβούλιο Benevent επειδή οι Κυριακές αποκλείστηκαν από την περίοδο νηστείας των 40 ημερών πριν από το Πάσχα. Από τότε και έπειτα μέχρι τον 16ο αιώνα, υπήρξαν δύο ημερομηνίες καρναβαλιού. Η πρώτη, που τελειώνει την Τετάρτη της τέφρας, ήταν γνωστή ως Herren- ή Pfaffenfasnacht (καρναβάλι των αρχόντων ή των ιερέων) και παρατηρήθηκε από εκείνα τα μέλη των υψηλότερων μελών της κοινωνίας. Η δεύτερη, μια εβδομάδα μετά στον παλαιό χρόνο, ήταν γνωστή ως Bauernfasnacht (καρναβάλι των χωρικών). Κατόπιν, μόνο αυτό το δεύτερο καρναβάλι γιορτάστηκε στη Βασιλεία.

Σήμερα το καρναβάλι της Βασιλείας λέγεται ότι είναι «το μόνο προτεσταντικό καρναβάλι στον κόσμο» .

- Τέλος και στην Ελβετία όπως και στην Γερμανία και την Αυστρία, γιορτάζονται οι εξής γιορτές : Aschermittwoch, Halloween & Silvester. Άλλωστε είναι έθιμα που συναντώνται στις περισσότερες καθολικές χώρες.

www.wikipedia.org

5: Πληροφορίες σχετικά με την τουριστική ανάπτυξη στις περιοχές για τις οποίες παρουσιάστηκαν τοπικές εορτές και έθιμα.

Στο παραπάνω κεφάλαιο έγινε παρουσίαση τοπικών γιορτών και εθίμων των χωρών που εξετάζονται και ανάλυση της επιρροής στον τοπικό τουρισμό. Είναι σκόπιμο λοιπόν, να αναφερθούν μερικές πληροφορίες σχετικά με τις περιοχές που αναλύθηκαν και τα αξιοθέατά τους.

5.1 Ελλάδα :

- **Δήμος Αιγίου:** τον Δήμο Αιγίου επισκέπτονται κάθε χρόνο αρκετοί ξένοι τουρίστες καθώς και επισκέπτες από διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Ένας από τους πόλους έλξης της πόλης είναι ο υδροβιότοπος της Αλυκής. Πρόκειται για μια παράκτια λιμνοθάλασσα η οποία φιλοξενεί κατά καιρούς περισσότερα από 120 είδη πτηνών όπως κύκνους, πάπιες, γλαροειδή, φοινικόπτερα και άλλα.

Το μεγαλύτερο όμως γεγονός το οποίο ελκύει κυρίως επισκέπτες του εσωτερικού, είναι ο εορτασμός της Ζωοδόχου Πηγής (Παναγία Τρυπητή), την Παρασκευή του Πάσχα. Η Παναγία Τρυπητή είναι ο Πολιούχος της πόλης. Είναι κτισμένη μέσα σε βράχο πάνω από το λιμάνι της πόλης. Η παράδοση αναφέρει πως σε μια τρύπα του βράχου, το 1650 μ.Χ, κάποιος ναυαγός ψάχνοντας για στεριά, είδε ένα φως και όταν πλησίασε βρήκε την εικόνα της Παναγίας, που θεωρείται ότι φιλοτέχνησε ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Ο ναός προσελκύει πλήθος προσκυνητών καθώς η εικόνα της Παναγίας θεωρείται θαυματουργή. Κατά την διάρκεια των εορτασμών γίνεται περιφορά της Ιερής Εικόνας και λιτάνευση με συμμετοχή του κλήρου και των πολιτών.

- **Δήμος Διακοπτού :** Αποτελεί πόλο έλξης μεγάλου αριθμού τουριστών, τόσο του εξωτερικού όσο και του εσωτερικού.

Η σημαντικότερη αφορμή για να επισκεφθεί κάποιος το Διακοπτό, είναι ο μοναδικός Οδοντωτός Σιδηρόδρομος στην Ελλάδα. Ο Οδοντωτός, ο οποίος ενώνει το Διακοπτό με τα Καλάβρυτα από το 1896, είναι ο μοναδικός στην χώρα μας ο οποίος χρησιμοποιεί ‘δόντια’ και γρανάζια στο μέσο της σιδηροδρομικής γραμμής για να τον προστατεύουν από την οπισθοδρόμηση.

Η διαδρομή που κάνει το τρενάκι μέσα από το φαράγγι του Βουραϊκού, μαγεύει τους επισκέπτες. Έχουν την δυνατότητα να δουν το ποτάμι με τους άγριους χείμαρρους του, τα πολύ παλιά γεφύρια καθώς και την πλούσια βλάστηση.

Η διαδρομή ύστερα από μία ώρα περίπου, αφού πρώτα ο συρμός έχει κάνει μια στάση στο μικρό χωριό της Ζαχλωρούς, φτάνει στο τέλος της στα ιστορικά Καλάβρυτα.

Ωστόσο το Διακοπτό έχει να προσφέρει και αλλά στους επισκέπτες του. Εκτός από τις όμορφες και καθαρές παραλίες, ο επισκέπτης μπορεί να δει και τους αρχαιολογικούς χώρους της Αρχαίας Ελίκης καθώς και της αρχαίας Κερύνειας.

Τέλος το Διακοπτό μπορεί να αποτελέσει και ‘ορμητήριο’ για τον επισκέπτη ώστε να επισκεφθεί τα ιστορικά Καλάβρυτα, το Μέγα Σπήλαιο και την Αγία Λαύρα, μέρη τα οποία έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην Επανάσταση του 1821.

- **Δήμος Μεθώνης :** Σήμερα η κωμόπολη της Μεθώνης παραμένει ένας παραδοσιακός Οικισμός, με μεγάλη τουριστική ανάπτυξη. Μια από τις πιο ιστορικές περιοχές της Πελοποννήσου με μακραίωνη πολιτιστική ζωή. Η άλλοτε αρχαία πολιτεία "Αμπελόεσσα Πήδασος" όπως αναφέρεται από τον Όμηρο, υπήρξε στην διαδρομή των αιώνων σημαντικότετος σταθμός κάθε

πλοίου και ταξιδιώτη προς τα μέρη της Ανατολικής και Ν. Ανατολικής Μεσογείου. Υπήρξε μια πόλη φημισμένη για το σπουδαίο λιμάνι της, εμπορικής και στρατηγικής σημασίας.

Το επιβλητικό κάστρο της, ένα από τα μεγαλύτερα της Μεσογείου, καταλαμβάνει ολόκληρη την έκταση του ακρωτηρίου της ΝΔ ακτής. Χτισμένο πάνω σε αρχαία τείχη αποτέλεσε στο πέρασμα των αιώνων το μήλον της έριδος κάθε κατακτητή, Φράγκων, Ενετών, Οθωμανών. Η ταυτότητά τους διατηρήθηκε στα τείχη του κάστρου που και σήμερα ορθώνονται επιβλητικά σ' ένα περιβάλλον φορτισμένο με τις μνήμες του παρελθόντος. Η περιήγηση του επισκέπτη σ' αυτόν τον τόσο σημαντικό αρχαιολογικό χώρο αποτελεί αξέχαστη εμπειρία.

Εκτός όμως από το κάστρο, ο επισκέπτης μπορεί επίσης να δει την τοξωτή γέφυρα στην είσοδο του Κάστρου, τον Ι. Ναό Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, το Κοιμητήριο του Αγίου Ονουφρίου και τον Βυζαντινό Ναό του Αγίου Βασιλείου.

Η Μεθώνη έχει κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό επισκεπτών, ιδίως κατά την διάρκεια του καλοκαιριού.

5.2 Γερμανία :

- **Βερολίνο :** Το Βερολίνο είναι η πρωτεύουσα της Γερμανίας. Κάθε χρόνο την επισκέπτονται χιλιάδες τουρίστες από όλο τον κόσμο, για να δουν από κοντά τις αντιφάσεις που κυριαρχούν παντού γύρω, ύστερα από την ένωση του Ανατολικού με το Δυτικό Βερολίνο το 1990.

Ακόμη και σήμερα μπορεί κανείς να δει τις διαφορές που υπάρχουν. Πολλές φορές κάνοντας μία βόλτα μέσα στην πόλη, δεν ξέρεις αν βρίσκεσαι στο πρώην ανατολικό μέρος ή στο πρώην δυτικό μέρος του Βερολίνου.

Το μόνο σίγουρο είναι ότι η πόλη έχει πολλά να προσφέρει στον επισκέπτη της. Από αξιόλογα αξιοθέατα μέχρι βόλτες στα μαγαζιά για ψώνια και νυχτερινή ζωή.

Από τα σημαντικότερα αξιοθέατα που πρέπει να δει κανείς, αν αποφασίσει να πάει στην πόλη, είναι το Τείχος του Βερολίνου, η Πύλη Βραδεμβούργου, η πλατεία Πότσνταμ, το Κοινοβούλιο, ο Πύργος Τηλεπικοινωνιών, ο Καθεδρικός Ναός του Βερολίνου και άλλα.

Επίσης αξιόλογα είναι και τα μουσεία της πόλης, όπως το Γερμανικό Ιστορικό Μουσείο, το Μουσείο Κινηματογράφου, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης και άλλα.

Τέλος, όταν πλέον ο επισκέπτης έχει χορτάσει από ιστορία και πολιτισμό, μπορεί να κάνει τα ψώνια του στα πολλά και μεγάλα πολυκαταστήματα που υπάρχουν παντού στην πόλη.

- **Mannheim** : Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη του Baden-Württemberg. Προσελκύει τουρίστες όχι μόνο από το εσωτερικό της χώρας αλλά και από το εξωτερικό.

Το πιο δημοφιλές δρώμενο που πραγματοποιείται στην πόλη είναι το Maimarkt, Υπαίθρια Λαϊκή Αγορά, που γίνεται κάθε χρόνο τον Μάιο. Εκεί ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα εκτός από το να αγοράσει διάφορα αγαθά, να διασκεδάσει και να γευτεί τοπικά εδέσματα.

Τέλος η πόλη έχει να προσφέρει στον τουρίστα πολλά αξιόλογα αξιοθέατα, όπως τον Σιδηροδρομικό σταθμό - Hauptbahnhof, το Υδραγωγείο – Wasserturm, το Πλανητάριο - Planetarium, πολλά πάρκα με ζώα και διάφορα είδη φυτών όπως το Luisenpark, αρκετά παλάτια, το παλιό ατμοκίνητο ποταμόπλοιο που είναι πλέον μουσείο – Museumsschiff και πολλά άλλα.

5.3 Αυστρία :

- **Βιέννη :** Είναι η πρωτεύουσα την Αυστρίας. Ιδρύθηκε περίπου το 500 μ.Χ. ως Κελτικός οικισμός. Έκτοτε πέρασαν από την πόλη πολλοί κατακτητές, από το 1440 όμως αποτέλεσε έδρα της δυναστείας των Αψβούργων. Στην δυναστεία αυτή οφείλεται και η φήμη που έχει σήμερα η πόλη.

Κάθε χρόνο επισκέπτονται την πόλη χιλιάδες τουρίστες από όλο τον κόσμο για να δουν που περνούσε τους μήνες του καλοκαιριού η περίφημη πριγκίπισσα Σίτσι. Να επισκεφθούν δηλαδή το παλάτι του Σενμπρουν (Schönbrunn) και τον διάσημο ζωολογικό κήπο, ο οποίος ήταν και ο πρώτος του κόσμου.

Εκτός όμως από το παλάτι αυτό οι επισκέπτες μπορούν να δουν την επιβλητική Ρίνγκστράσσε (Ringstraße, κυκλική λεωφόρος), τα μέγαρα όπως την Όπερα (Staatsoper), το δημαρχείο, το κοινοβούλιο, τα μουσεία, την διάσημη Εκκλησία του Αγίου Στεφάνου, το Ρίξενραντ στο ιστορικό Λούνα Παρκ Πράτερ καθώς και τα υπόλοιπα παλάτια της πόλης.

Πολύ σημαντικός όμως λόγος για τους τουρίστες που αποφασίζουν να επισκεφθούν την πόλη, είναι τα διάσημα σοκολατάκια του Μότσαρτ. Τα σοκολατάκια αυτά πήραν το όνομά τους από τον μεγαλύτερο συνθέτη της Αυστρίας τον Μότσαρτ.

- **Villach :** Η πόλη αυτή είναι μία από τις σημαντικότερες της Αυστρίας. Τα παλαιότερα ίχνη ανθρώπινης ζωής στην περιοχή, χρονολογούνται από το 3500 π.Χ. Με την πάροδο των χρόνων κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους και για αυτό υπάρχουν πολλά ρωμαϊκά ευρήματα.

Ωστόσο, πρώτη φορά καταγράφηκε ως πόλη το 1240 και απέκτησε τον πρώτο της δήμαρχο τον 16^ο αιώνα.

Αποτελεί σημείο κόμβο στο οποίο ενώνονται όλοι οι βασικοί οδικοί άξονες της χώρας. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους για τους οποίους επιλέγουν οι τουρίστες να την επισκεφθούν.

Οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να δουν την παλιά πόλη με το ιστορικό της κέντρο, τις εκκλησίες, τα διάφορα μουσεία και να κάνει βαρκάδα στον ποταμό Drau. Επίσης μπορεί να επισκεφθεί τους ζωολογικούς κήπους και το αστεροσκοπείο.

6. Γιορτινά εδέσματα.

Οι γιορτές και τα διάφορα έθιμα που υπάρχουν σε κάθε χώρα, συνοδεύονται συχνά από παραδοσιακά εδέσματα, τα οποία μπορεί να συναντώνται μόνο σε κάποιες συγκεκριμένες περιοχές. Παρακάτω θα παρουσιάσουμε μερικά από τα πιο χαρακτηριστικά εδέσματα που συναντάμε σε ορισμένες γιορτές.

- **Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα εδέσματα :** οι δύο αυτές γιορτές είναι γεμάτες με παραδοσιακά φαγητά και γλυκά. Ωστόσο μπορεί να διαφέρουν από χώρα σε χώρα ή ακόμη και μέσα στην ίδια την χώρα, ανάλογα με το που βρισκόμαστε μπορεί να συναντήσουμε διαφορετικά φαγητά και γλυκά.

Στην Γερμανία το παραδοσιακό έδεσμα για την ημέρα των Χριστουγέννων είναι η ψητή χήνα. Σε πολλές περιπτώσεις τρώγεται όμως το προηγούμενο βράδυ ή την επόμενη μέρα των Χριστουγέννων. Η παράδοση αυτή ξεκινάει από ένα καθολικό έθιμο το οποίο ονομάζεται Martinsgans, χήνα του Αγίου Μαρτίνου. Στις 11 Νοεμβρίου την ημέρα του Αγίου Μαρτίνου, οι καθολικοί έτρωγαν την τελευταία χήνα πριν από την αρχή της νηστείας. Το βράδυ της παραμονής των Χριστουγέννων τελειώνει η περίοδος της νηστείας, όπου μαγειρεύεται ξανά ψητή χήνα. Πολλές οικογένειες όμως διατηρούν ακόμη και σήμερα ένα άλλο έθιμο, το οποίο θέλει το βράδυ αυτό οι πιστοί να τρώνε ψάρι. Την εποχή του Μεσαίωνα το παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο έδεσμα ήταν το ψητό χοιρινό. Έθιμο το οποίο συναντούσαμε και στην Ελλάδα μέχρι πρόσφατα, διότι η περίοδος των Χριστουγέννων είναι η εποχή κατά την οποία σφάζουν τους χοίρους, τρώνε ένα μέρος για να γιορτάσουν τα Χριστούγεννα και το υπόλοιπο το κάνουν παστό. Ωστόσο το έθιμο της γαλοπούλας έχει διαδοθεί και στις υπόλοιπες χώρες που εξετάζουμε.

Σημαντικό επίσης συμπλήρωμα του εορταστικού τραπέζιού στην Γερμανία και την Αυστρία είναι τα αμέτρητα είδη μπισκότων και μικρών γλυκών σε διάφορα σχέδια, στολισμένα με ξυρούς καρπούς ή διάφορα χρώματα, που φτιάχνουν οι νοικοκυρές.

Στην Ελλάδα το κατεξοχήν χριστουγεννιάτικο έδεσμα είναι η γαλοπούλα, έθιμο το οποίο εντοπίζεται στο Μεξικό και συμβολίζει την καλοπέραση. Παλαιότερα όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, οι πιστοί έτρωγαν κυρίως χοιρινό κρέας, γουρουνόπουλο, μαγειρεμένο με σέλινο την ημέρα αυτή. Το έθιμο αυτό διατηρείται ακόμη στις Κυκλάδες και τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Πολύ διαδεδομένο χριστουγεννιάτικο έθιμο είναι και το Χριστόψωμο, του οποίου η προέλευση είναι από την Κρήτη. Με την μισή από την ζύμη που πλάθουν οι νοικοκυρές παρασκευάζεται μία κουλούρα και με την υπόλοιπη ένας σταυρός ο οποίος τοποθετείται πάνω στην κουλούρα μέσα άσπαστο καρύδι στην μέση. Το ευλογημένο ψωμί κόβεται ανήμερα των Χριστουγέννων, με την συνοδεία ευχών. Το έθιμο του χριστόψωμου διατηρείται και στην Μάνη όπου την ημέρα αυτή φτιάχνουν και τηγανίτες. Απαραίτητο συμπλήρωμα όμως για το γιορτινό τραπέζι στην Ελλάδα είναι τα μελομακάρονα και οι κουραμπιέδες, γλυκίσματα τα οποία μπορούν να φαγωθούν και την περίοδο της νηστείας.

Πρωτοχρονιάτικο έθιμο στην Ελλάδα είναι η βασιλόπιτα. Πρόκειται στην ουσία για την εξέλιξη του εθίμου του εορταστικού άρτου που προσέφεραν οι αρχαίοι Έλληνες στους θεούς. Την πρώτη μέρα λοιπόν του νέου έτους η οικογένεια μαζεύεται στο τραπέζι, όπου κόβεται η πίτα και καθένας δοκιμάζει την τύχη του με το κέρμα που κρύβεται μέσα τα, τα οποίο λέγεται ότι φέρνει τύχη σε αυτόν που θα το βρει. Στην Γερμανία το έθιμο της ημέρας αυτής είναι να χαρίζεται στους συγγενείς και τους φίλους το Neujahrsbrezel. Αυτό είναι ένα αλμυρό κουλούρι σε σχήμα καρδιάς. Ο καθένας κόβει ένα κομμάτι από αυτό ώστε να του πάει καλά η χρονιά που ήρθε.

Τέλος στην Ελβετία την Πρωτοχρονιά, σερβίρεται στο γιορτινό τραπέζι Φοντύ, Fondue, με κρέας ή με τυρί. Είναι μικρά κομματάκια τυριού ή κρέατος

που μαγειρεύονται με ένα σιδερένιο ραβδάκι σαν σουβλάκι, μέσα σε ένα κατσαρολάκι με καυτό λάδι το οποίο βράζει πάνω από μια φλόγα. Αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για τους συγγενείς και τους φίλους να μαζευτούν γύρω από το τραπέζι και να γιορτάσουν τον ερχομό του νέου έτους.

- **Πασχαλινά έδεσματα :** Το πιο διαδεδομένο εορταστικό έδεσμα στην Ελλάδα την Κυριακή του Πάσχα, είναι ψητό αρνί ή κατσίκι στην σούβλα. Οι πιστοί την ημέρα αυτή με το τέλος της νηστείας, περνούν στην σούβλα ένα αρνί το οποίο το ψήνουν πάνω στα κάρβουνα από τις φωτιές που έχουν ανάψει από νωρίς το πρωί είτε στις ψησταριές των σπιτιών τους είτε στις ‘γούβες’, ένα κομμάτι γης στο οποίο τοποθετούνται πολλές σούβλες μαζί όπου συνήθως συγκεντρώνεται όλη η γειτονιά. Το προηγούμενο βράδυ οι οικογένειες μετά το τέλος της λειτουργίας στην εκκλησία και αφού έχουν κοινωνήσει, μαζεύονται γύρω από το γιορτινό τραπέζι και τρώνε την παραδοσιακή μαγειρίτσα.

Στην Γερμανία και την Αυστρία την Κυριακή του Πάσχα μαγειρεύουν κουνελάκι ή αρνί στο φούρνο για να γιορτάσουν την Ανάσταση του Χριστού. Ως γλύκισμα έχουν όπως και στην Ελλάδα το κλασσικό τσουρέκι ή το τυπικό γερμανικό αρνάκι από ζύμη. Είναι ένα αρνάκι από ζύμη το οποίο το ψήνουν μέσα σε μία φόρμα και το γαρνίρουν με ζάχαρη άχνη.

Πολύ σημαντικό τέλος, έθιμο και έδεσμα του Πάσχα είναι το βαμμένο αυγό. Το αυγό συμβολίζει την ζωή, την αναγέννηση και το κόκκινο χρώμα το αίμα του Χριστού. Με την λήξη της νηστείας και την Ανάσταση του Χριστού, οι πιστοί τσουγκρίζουν τα αυγά τους και εύχονται Καλό Πάσχα.

Τέλος απαραίτητο γλυκό τις ημέρες αυτές στην Ελλάδα είναι τα ‘αυγοκούλουρα’ και το ‘τσουρέκι’ που φτιάχνουν οι νοικοκυρές την Μεγάλη Πέμπτη.

- **Εδέσματα της Τσικνοπέμπτης και της Καθαρής Δευτέρας στην Ελλάδα :**

Η Τσικνοπέμπτη είναι η τελευταία Πέμπτη του καρναβαλιού πριν ξεκινήσει η νηστεία της Σαρακοστής. Την μέρα αυτή σε κάθε γωνιά της Ελλάδας ψήνονται μεγάλες ποσότητες κρέατος στην σχάρα και καταναλώνονται με άφθονο κρασί.

Με την Καθαρά Δευτέρα τελειώνει η περίοδος του καρναβαλιού και ξεκινάει η Σαρακοστή. Είναι μέρα νηστείας και όλοι οι πιστοί τρώνε νηστίσιμα εδέσματα, όπως ταραμοσαλάτα, φασόλια νερόβραστα, ντολμαδάκια και λαγάνα, ένα είδος ψωμιού το οποίο φτιάχνεται χωρίς μαγιά.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Οι άνθρωποι πλέον χρησιμοποιούν την παράδοση τους, έτσι ώστε να αναπτύξουν τον τουρισμό της περιοχής τους. Έχουν μετατρέψει δηλαδή σε πολλές περιπτώσεις τα έθιμά τους, ακόμα και τα θρησκευτικά, σε εμπορικές γιορτές και πανηγύρια.

Παρατηρώντας το φαινόμενο αυτό μπορούμε να διαπιστώσουμε, ότι ακόμη και οι γιορτές του Πάσχα και των Χριστουγέννων έχουν πλέον εμπορευματοποιηθεί. Λαμβάνοντας μόνο υπόψη την φράση που λέει ο λαός μας « Χριστούγεννα στην πόλη και Πάσχα στο χωριό», μπορούμε να καταλάβουμε το ρόλο που παίζουν οι γιορτές αυτές στην ανάπτυξη του τουρισμού των περιοχών αυτών.

Στην Γερμανία, όπως και στις περισσότερες καθολικές χώρες, οι θρησκευτικές εορτές έχουν μετατραπεί πλέον σε εμπορικές εορτές και πανηγύρια. Σε αυτές τις χώρες ανέκαθεν συναντούσαμε εμπορικές πανηγυρεις ή «αγορές» όπως αλλιώς λέγονται, όπου συνήθως πωλούνταν ζώα και παραδοσιακά προϊόντα. Με την πάροδο των χρόνων όμως οι θρησκευτικές εορτές έχασαν το νόημά τους και έφτασαν σε σημείο σήμερα να είναι μόνο πανηγύρια όπου ο κόσμος μπορεί να χορέψει και να διασκεδάσει.

Αντίθετα στην Ελλάδα ακόμη διατηρούνται οι θρησκευτικές εορτές και τα έθιμα τους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχει εμπορευματοποίηση των εορτών.

Ωστόσο τα τελευταία χρόνια εμφανίζονται διαρκώς καινούρια 'έθιμα'. Δηλαδή πραγματοποιούνται γιορτές και πανηγύρια που έχουν κυρίως κοινωνικό χαρακτήρα ή πανηγύρια που δημιουργήθηκαν απλά και μόνο για να προβάλλουν μια συγκεκριμένη περιοχή.

Διαβάζοντας τα παραπάνω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι γιορτές, τα ήθη και τα έθιμα σήμερα, δεν είναι σημαντικά για τους πολίτες της κάθε χώρας μόνο για να μην ξεχάσουν την παράδοσή τους, αλλά είναι σημαντικά και για την οικονομική τους επιβίωση.

8.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

■ Εγκυκλοπαίδεια : *Χώρες και Λαοί – Ευρώπη*, Τόμος 3^{ος} και 4^{ος}, Εκδόσεις «Δομική», Αθήνα.

■ Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Γ. Μπαμπινιώτη, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε. , Αθήνα 1998

■ Λεξικό Θησαυρός Γνώσεων, Γιώργος Δ. Παπαιωάννου, Τόμος 2^{ος}, 5^η Έκδοση, Αθήνα

✚ Άρθρα εφημερίδων :

■ «Διακοπές», *Τα Νέα*, 20 Φεβρουαρίου 2009, σελ. 35/7.

■ Δέσποινα Τσαγκαράκη, Ελένη Μανωλοπούλου, «Ήθη και Έθιμα», *Διαδρομές με τρένο*, Ιανουάριος 2005, Τεύχος 8^ο, σελ. 30.

✚ Ιστοσελίδες διαδικτύου :

■ Πρωτ. π. Γεώργιος Παπαβαρνάβας, «Ακύλας και Πρίσκιλλα», Link : http://www.parembasis.gr/2002/02_02_06.htm .

■ www.wikipedia.com, <http://de.wikipedia.org>

■ «Εργατική Πρωτομαγιά», Link :

<http://hackaday-thema.blogspot.com/2008/05/blog-post.html>

■ «Feste und Bräuche», Link :

<http://www.hallo-bergstrasse.de>

■ «Feste und Bräuche in Deutschland», Link :

www.derweg.de, <http://derweg.org/feste/kultur>

■ «Müncher Oktoberfest», Link:

<http://www.oktoberfest.de/de/index.php>

■ «Γιατί υπάρχουν γιορτές;» {2007}, Link:

<http://ouraniaefemirida.pblogs.gr/2007/11/154922.html>,

<http://www.nationalgeographic.gr/0100/geographica.html>

■ www.ethnos.gr

■ <http://www.enet.gr/online>

■ www.diakopto.gr

■ «Feste und Bräuche in Österreich», <http://www.gjar-po.sk>

■ «Καρναβάλι», Link:

<http://alex.eled.duth.gr/Htmlfiles/xronos/2002/karnival.htm>

■ <http://christmas.pathfinder.gr/tradition/symbols>

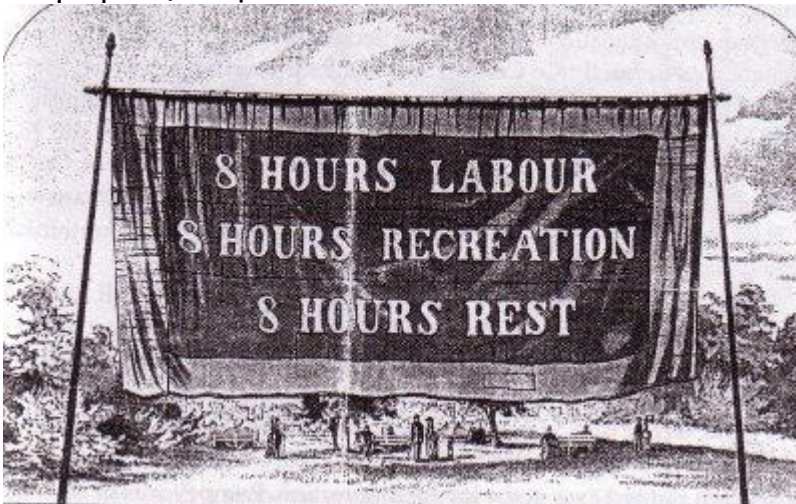
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1.ΕΛΛΑΔΑ

- [ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ](#)

Πριν από πολλά χρόνια, στις 1η Μαΐου 1886, στις Η.Π.Α. και πιο συγκεκριμένα στο Chicago κάποιοι άνθρωποι της εργατικής τάξης έχασαν τη ζωή τους στα επεισόδια που συνέβησαν τότε κατά τη διάρκεια της συνάντησης όλων των απεργών για διαμαρτυρία στην πλατεία Haymarket, διεκδικώντας τα αυτονόητα. Μέχρι τότε τα αφεντικά έκαναν ότι ήθελαν. Οι εργάτες δούλευαν δέκα, δώδεκα και πολλές φορές παραπάνω ώρες σε άθλιες συνθήκες και πολλές φορές ανασφάλιστοι. Αυτοί τα κατάφεραν αν και όχι αναίμακτα. Ανάλογες απεργίες υπήρξαν ανά τον κόσμο με την πάροδο των ετών.

<http://hackaday-thema.blogspot.com/2008/05/blog-post.html>, 3/1/2009

- http://www.parembasis.gr/2002/02_02_06.htm, 19/12/2009

ΖΕΥΓΟΣ ΑΓΙΟΛΕΚΤΟΝ» ΑΚΥΛΑΣ ΚΑΙ ΠΡΙΣΚΙΛΛΑ

(13 Φεβρουαρίου)

Πρωτ. π. Γεωργίου Παπαβαρνάβα

Οι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα ήσαν ένα ευλογημένο ανδρόγυνο. Κατάγονταν από τον Πόντο και κατοικούσαν στην Κόρινθο. Ήσαν και οι δύο σκηνοποιοί στο επάγγελμα και είχαν την μεγάλη ευλογία στην ζωή τους να γνωριστούν με τον Απόστολο Παύλο, όταν εκείνος πήγε στην Κόρινθο. Τον φιλοξένησαν στο σπίτι τους και εργάζονταν μαζί, αφού ήσαν ομότεχνοι. Όπως είναι γνωστόν ο Απόστολος των Εθνών για να εξασφαλίξη τα καθημερινά έξοδά του και να μην επιβαρύνη κανέναν, ασκούσε το επάγγελμα του σκηνοποιού. Οι άγιοι Ακύλας και Πρίσκιλλα συνδέθηκαν μαζί του και έγιναν έμπιστοι φίλοι και συνεργάτες του. Ήταν γι' αυτούς απλανής διδάσκαλος και φωτισμένος πνευματικός Πατέρας. Το ότι δεν είχαν σαρκικά παιδιά τούς διευκόλυνε, σίγουρα, στις μετακινήσεις τους και τούς έδωσε την δυνατότητα να τον ακολουθήσουν σε διάφορες περιόδους του. Τον διακονούσαν και συγχρόνως τρέφονταν με τα ζώηρρυτανάματα της θεόπνευστης διδασκαλίας του. Σε μερικές επιστολές του, όπως στην Α' προς Κορινθίους και στην Β' προς Τιμόθεον, τούς στέλλει χαιρετισμούς. Στην προς Ρωμαίους επιστολή του τούς επαινεί και τούς ευχαριστεί ο ίδιος προσωπικά, αλλά και εκ μέρους των κατά τόπους Εκκλησιών, για την αυταπάρνηση και την ανιδιοτελή τους αγάπη. «Χαιρετήστε την Πρίσκιλλαν και τον Ακύλαν, τούς συνεργάτας μου εν Χριστώ Ιησού, οι οποίοι χάριν της ζωής μου εκινδύνευσαν να αποκεφαλισθούν και τούς οποίους όχι μόνον εγώ ευχαριστώ, αλλά και όλαι αι Εκκλησίαι των εθνών» (κεφ. 1στ', 3-4).

Μελετώντας τις Πράξεις των Αποστόλων, που συνέγραψε ο Ευαγγελιστής Λουκάς, τούς βλέπουμε μαζί με τον Απόστολο Παύλο στην Συρία και κατόπιν στην Έφεσο. Μάλιστα στην Έφεσο συναντήθηκαν με τον Απολλώ, τον οποίον επήραν κοντά τους και του ανέπτυξαν ακριβέστερα την «οδόν του Θεού». Ο Απολλώ ήταν φλογερός κήρυκας του Ευαγγελίου, αλλά δεν γνώριζε τα περί της ελεύσεως του Αγίου Πνεύματος, «δη' επιθέσεως των χειρών των Αποστόλων», στους βαπτιζομένους. Αυτός γνώριζε μόνον το βάπτισμα του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, το οποίο όμως ήταν βάπτισμα μετανοίας.

Λαμβάνοντας αφορμή από τον βίο και την πολιτεία του αγίου αυτού ανδρόγυνου πολλά μπορούμε να αναπτύξουμε. Περιοριζόμαστε όμως στα παρακάτω:

Πρώτον, το γεγονός ότι δεν είχαν αποκτήσει παιδιά δεν έπαιξε αρνητικό ρόλο στην ζωή τους και δεν στάθηκε ικανό να παγώσει την αγάπη τους και να ψυχράνει τις μεταξύ τους σχέσεις, όπως συμβαίνει, δυστυχώς, σε πολλές περιπτώσεις. Και τούτο γιατί η ποιότητα της αγάπης τους ήταν τέτοια, που δεν ήταν δυνατόν να επηρεασθή από αυτό το γεγονός. Ήταν αληθινή αγάπη, ανιδιοτελής και όχι σαρκική και εμπαθής. Αγαπούσαν και οι δύο τον Θεό και αυτή η αγάπη τούς ένωσε και μεταξύ τους. Το γεγονός ότι δεν τεκνοποίησαν το είδαν σαν θέλημα του Θεού και έκαναν υπακοή, διατηρούντες έτσι την εσωτερική ειρήνη και την ενότητα μεταξύ τους.

Βέβαια, τα παιδιά είναι καρπός της συζυγίας και η απουσία τους δημιουργεί ίσως κάποια προβλήματα. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι η παρουσία των παιδιών στον γάμο είναι χωρίς προβλήματα. Πρέπει να συνειδητοποιηθεί από τούς συζύγους ότι τα παιδιά είναι καρπός και όχι σκοπός του γάμου. Γιατί σκοπός του κατά Χριστών γάμου, όπως και της κατά Χριστόν παρθενίας, είναι η θέωση, η σωτηρία της ψυχής. Ο γάμος, όπως και η παρθενία είναι δύο δρόμοι που οδηγούν στο ίδιο τέλος. Όταν τίθεται η τεκνοποιία ως ο σκοπός του γάμου, τότε είναι φυσικόν στην αντίθετη περίπτωση να υπάρχει απογοήτευση με όλα τα επακόλουθα. Εάν θεωρείται πρόβλημα και δοκιμασία η απουσία των παιδιών στον γάμο, η παρουσία και η ανατροφή τους είναι στην πραγματικότητα γολγοθάς και σταυρός. Η αποδοχή του θελήματος του Θεού, σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζει την εσωτερική ειρήνη και την ενότητα μεταξύ των συζύγων. Η ανιδιοτελής προσφορά και η διακονία προς τούς «ελαχίστους αδελφούς του Χριστού», συμβάλλει τα μέγιστα στην απόκτηση εσωτερικής πληρότητας.

Δεύτερον, το ότι δέχονταν την καθοδήγηση και τις συμβουλές του Αποστόλου Παύλου στα διάφορα προβλήματα που αναφέρονταν στις μεταξύ τους σχέσεις, αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να διασφαλίζεται η μεταξύ τους ενότητα και να αυξάνη η αγάπη. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό, το να μη φθίνη, δηλαδή, και να ξεθωριάξη η αγάπη με το πέρασμα του χρόνου, αλλά αντίθετα να αυξάνεται και να δυναμώνη. Τό να έχουν οι σύζυγοι πνευματικό Πατέρα και να τον συμβουλευονται, αυτό δεν δεσμεύει την ελευθερία τους. Αντίθετα, μάλιστα, την διασφαλίζει και τούς βοηθά να αποφεύγουν τα μεγαλύτερα και σοβαρότερα λάθη και να φθάνουν στην, κατά το δυνατόν, ορθότερη λύση των διαφόρων προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν, κατά καιρούς, στην ζωή τους. Ο πνευματικός Πατέρας έχει την δυνατότητα να βοηθά ουσιαστικά, επειδή το κάνει με τον φωτισμό του Θεού, αλλά και επειδή είναι έξω από το πρόβλημα και γι' αυτό έχει την δυνατότητα να βλέπη τα πράγματα καθαρότερα και να τα αντιμετωπίζει με νηφαλιότητα και ψυχραιμία.

Κατά την διάρκεια του μυστηρίου του γάμου, όταν ψάλλεται ο «χορός του Ησαΐα», ο Ιερέυς προπορεύεται των Νεονύμφων κρατώντας στα χέρια του το Ευαγγέλιο. Αυτό σημαίνει ότι ο Ιερέυς, ως πνευματικός Πατέρας, πρέπει να προπορεύεται και οι νεόνυμφοι να τον ακολουθούν, δηλαδή να τον συμβουλευονται και να τον υπακούουν. Και, βέβαια, αυτός θα πρέπει να τούς καθοδηγή όχι βάσει δικών του σκέψεων και στοχασμών, αλλά σύμφωνα με το πνεύμα του ιερού Ευαγγελίου.

Τα λόγια του Αποστόλου Παύλου για τούς αγίους Ακύλα και Πρίσκιλλα: «χάριν της ζωής μου εκινδύνευσαν να αποκεφαλίσθουν», φανερώνουν το μεγαλείο της ψυχής των Αγίων, τον τρόπο της ζωής τους και την ποιότητα της αγάπης τους, που δοκιμάστηκε και άντεξε στις πιο αντίξοες συνθήκες και που με το πέρασμα του χρόνου αυξανόταν συνεχώς και δυνάμωνε.

2, [http://www.orthodoxie-waiblingen.net/html/gr/Heilige/Heilige%20\(12\).html](http://www.orthodoxie-waiblingen.net/html/gr/Heilige/Heilige%20(12).html)

Ακύλας και Πρίσκιλλα

Οι Άγιοι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα ήταν ένα αγαπημένο ζευγάρι Ιουδαίων που καταγόταν από την Πόντα και μαρτύρησαν επί Νέρωνα. Η μνήμη τους εορτάζεται στις 13 Φεβρουάριου, και θεωρούνται η Ορθόδοξη εκδοχή του Καθολικού Βαλεντίνου.

Το 49 μ.Χ. ο Κλαύδιος (41-54 μ.Χ.), ο τέταρτος ρωμαίος αυτοκράτορας, ο οποίος είχε διαδεχθεί τον Καλιγούλα, εξέδωσε ένα διάταγμα με το οποίο έδιωχνε όλους τους Εβραίους από την Ρώμη, λόγω των αναταραχών που γινόντουσαν μεταξύ τους στις συναγωγές, με αιτία κάποιον «ΧΡΙΣΤΟ».

Ανάμεσα στους Εβραίους πρόσφυγες που εγκαταλείπουν την Ρώμη είναι και ένα ζευγάρι. Ο Ακύλας (=Αετός, κατασκευαστής χοντρών Σικελικών μάλλινων υφασμάτων για σκηνές) και η σύζυγός του Πρίσκιλλα ή Πρίσκα. Το όνομά της θυμίζει μία σπουδαία ρωμαϊκή οικογένεια και το επίπεδο της μορφώσεως της ίσως ήταν από τα ανώτερα εκείνης της εποχής.

Οι δυο τους κατευθύνθηκαν προς την Κόρινθο, εγκαταστάθηκαν εκεί και εξασκούσαν το επάγγελμα του σκηνοποιού. Ήσαν δε άνθρωποι ενάρετοι και ευσεβείς.

Ο Απόστολος Παύλος αμέσως μετά από την 1η Αποστολική Περιοδεία και λίγο πριν την 2η, μετά από ένα επεισόδιο με τον Βαρνάβα, παίρνει τον Σίλα για βοηθό του. Αμέσως μετά στα Λύστρα κατηχεί τον Τιμόθεο και τον παίρνει επίσης μαζί του. Στην Τρωάδα βλέπει το όραμα με τον Μακεδόνα και εκεί συναντά τον Λουκά, ο οποίος γίνεται αργότερα ο συγγραφέας των Πράξεων και του τρίτου Ευαγγελίου. Ξεκινά ένα μακρύ ταξίδι και περνά από πολλές πόλεις διδάσκοντας τον λόγο του θεού. Σαμοθράκη, Νεάπολη, Αμφίπολη, Απολλωνία, Θεσσαλονίκη, Βέροια, Πύδνα ή Δίον, Αθήνα, Κόρινθος, Κεγχρεές.

Στις Πράξεις ΙΗ διαβάζουμε: «Μετά από αυτά αναχώρησε από την Αθήνα και ήρθε στην Κόρινθο. Και βρήκε κάποιον Ιουδαίο με το όνομα Ακύλας, Πόντιος στο γένος, που είχε έρθει πρόσφατα από την Ιταλία, και την Πρίσκιλλα τη γυναίκα του, γιατί είχε διατάξει ο Κλαύδιος να αναχωρήσουν όλοι οι Ιουδαίοι από τη Ρώμη, και προσήλθε σ αυτούς. Και επειδή ήταν ομότεχνος, έμενε κοντά τους και εργαζόταν, γιατί ήταν σκηνοποιός στην τέχνη.»

Δεν ξέρουμε σίγουρα αν ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα γνώριζαν το ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού και αν ήταν βαπτισμένοι Χριστιανοί πριν γνωρίσουν τον Απόστολο Παύλο. Είναι πολύ πιθανόν να είχαν ακούσει γύρω από όλη την υπόθεση του Ιησού στην Ρώμη μια και εκεί γινόταν τόση «φασαρία» ανάμεσα στους εβραίους Χριστιανούς και στους εβραίους αντιρρησίες. Αλλά να ήταν ακριβείς γνώστες του ευαγγελίου και μάλιστα βαπτισμένοι στο όνομα του Ιησού αυτό μάλλον πρέπει να το αποκλείσουμε. Συγκεκριμένα ο Λουκάς γράφει για τον Απόστολο Παύλο «εὕρων τινά Ιουδαίων ονόματι Ακύλαν και Πρίσκιλλα γυναίκα αυτού δια το ομότεχνον είναι έμεινε παρ αυτοίς» Αν ο Ακύλας ήταν Χριστιανός δεν θα έλεγε «τινά» αλλά θα έλεγε «εὕρων τινά μαθητή ή αδελφόν ονόματι Ακύλα».

Ο Απόστολος Παύλος έμεινε μαζί τους για 18 περίπου μήνες. Εκείνοι τον άκουγαν να τους μιλάει, τον ρωτούσαν και μάθαιναν, έπαιρναν από αυτόν ότι πολυτιμότερο μπορούσαν. Τόσο πολύ τους άγγιξε ο φλογερός και σωτήριος λόγος του, ώστε αφού κατηχήθηκαν και βαπτίσθηκαν από αυτόν, αποφάσισαν να τον ακολουθήσουν στις περιοδείες του ως βοηθοί του. Έτσι, οι άγιοι Ακύλας και Πρίσκιλλα συνδέθηκαν μαζί του και έγιναν έμπιστοι φίλοι και συνεργάτες του. Ήταν γι αυτούς απλανής διδάσκαλος και φωτισμένος πνευματικός Πατέρας. Με αρχηγό τον Απόστολο Παύλο έπλευσαν τον Σαρωνικό και διέσχισαν το Αιγαίο Πέλαγος. Προορισμός τους η Έφεσος της Μ. Ασίας. Εδώ καλλιεργούνται τα γράμματα και οι τέχνες. Υπήρχαν θέατρα, αγορά, υδραγωγεία, μα το θεαματικότερο ήταν ο τεράστιος ναός της θεάς Αρτέμιδος. Ένα έργο τέχνης του Χειροκράτους (Δ΄ αιώνα π.Χ.), που θεωρούνταν ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου. Σε αυτήν την «ξακουστή» πόλη υπήρχαν τρία χαρακτηριστικά :

- α) Η λατρεία της θεάς Αρτέμιδος που ήταν και προστάτιδα της πόλης .
- β) Η λατρεία του Ρωμαίου Αυτοκράτορα.
- γ) Η μαγεία.

Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα τον πρώτο χρόνο της παραμονής τους στην Έφεσο δεν έκαναν φανερή Ιεραποστολή. Όμως με το φωτεινό παράδειμά τους έδειχναν στους γύρω τους πως

γίνεται ο άνθρωπος όταν ασπασθεί και ακολουθήσει στα σοβαρά και με συνέπεια τον Χριστιανισμό.

Κάποιο Σάββατο στην Έφεσο ήταν μαζεμένοι όλοι στην συναγωγή για να ακούσουν κάποιον λόγιο άνδρα από την Αλεξάνδρεια. Ο ομιλητής, με το γλυκό ύφος και την συναρπαστική γλώσσα, πολυμαθής, εύλωτος, πειστικός, συναρπαστικός, με πύρινο πνεύμα. Από το κήρυγμα του όμως έλειπε ο Εσταυρωμένος Ιησούς, η Ανάστασή του, απουσίαζε το βάπτισμα, το Άγιο Πνεύμα. Σημεία στο κήρυγμα που αποτελούν την σπονδυλική του στήλη. Σ αυτό το σημείο φαίνεται το αποτέλεσμα της μαθητείας του ζευγαριού από τον Απόστολο Παύλο.

Όταν απομακρύνθηκαν όλοι και άδειασε η συναγωγή, στην έξοδο περίμενε ένα ζευγάρι για να γνωρίσει τον ομιλητή. Ήταν ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα οι οποίοι τον πήραν κατά μέρος και του εξέθεσαν ακριβέστερα την οδό του Θεού.

Το αποτέλεσμα ήταν ότι ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα προετοίμασαν και κατήχησαν άρτια τον Απολλώ και ο λόγιος ζηλωτής από την Αλεξάνδρεια εξελίχθηκε σε ένα σπουδαίο κήρυκα του Ευαγγελίου, και πολύτιμος συνεργάτης του Αποστόλου Παύλου

Το διάταγμα του Κλαύδιου για την εξορία των Εβραίων ήταν πλέον παρελθόν, αφού ήδη από το 54 μ.Χ. ανέβηκε στον θρόνο ο Νέρωνας που έμεινε μέχρι το 68 μ.Χ. Το 68 μ.Χ. περίπου μετακομίζουν ξανά για 4η φορά, γυρίζοντας στην Ρώμη. Εκεί συνεχίζουν να διδάσκουν τον λόγο του Θεού.

Στις πράξεις των Αποστόλων και στις επιστολές του Αποστόλου Παύλου αφιερώνονται πάνω από 10 εδάφια για το ζευγάρι αυτό. Πουθενά όμως δεν γίνεται λόγος ούτε υπαινιγμός για το θέμα των παιδιών τους. Αν είχαν παιδιά δεν θα ήταν εύκολες οι τόσες μετακινήσεις τους (Ρώμη, Κόρινθος, Έφεσος, Ρώμη, Έφεσος) που σχεδόν όλες γινόντουσαν με ευκολία και προθυμία, με μόνο σκοπό την ιεραποστολή και την διάδοση του Χριστιανισμού.

Για το τέλος των αποστόλων, δεν ξέρουμε και πολλά πράγματα. Από βιβλίο που γράφτηκε τον 4ο αιώνα, με τίτλο «Διαταγαί Αποστόλων», λέγεται ότι «υπό Παύλου χειροτονήθη επίσκοπος Ακύλας και Νικητής των κατά Ασίαν παροικιών». Πότε, όμως, και σε ποιες «παροικίες» της Ασίας δεν διευκρινίζεται. Άλλη μία πληροφορία που βρίσκουμε προέρχεται από την Ορθόδοξη Εκκλησία και την συναντάμε σε σχετικό υπόμνημα το οποίο διαβάζεται στην Ακολουθία του Όρθρου: «Τμηθέν γύναιον Ακύλας φησί βλέπων, Ούκ ανδριούμαι προς τομήν ανήρ κάρας;» (Βλέποντας ο Ακύλας την γυναίκα του να αποκεφαλίζεται και να μαρτυρεί λέει: «Μπορώ να μην φανώ άνδρας εγώ ανάλογα προς την γυναίκα μου ανδρείος και πρόθυμος για αποκεφαλισμό υπέρ της Πίστεως του Χριστού;»). Από αυτό αντλούμε δύο πληροφορίες: Ότι έφυγαν από τον κόσμο αυτό με μαρτυρικό τρόπο και ότι στην σειρά πρώτη μαρτύρησε η Πρίσκιλλα και ακολούθησε ο Ακύλας.

Έτσι με τον μαρτυρικό τους θάνατο, η εκκλησία κατέταξε τους Αποστόλους Ακύλα και Πρίσκιλλα, στις τάξεις των Αγίων.

- Παρασκευή, 15.3.2002

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΘΡΑΚΙΩΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΟΥ

Οι απαρχές του οδηγούν στην αρχαία Ελλάδα και ο σκοπός της η μαγική υποβοήθηση της γης να βλαστήσει με βοήθεια χορών, πηδημάτων, ποικίλων λαϊκών δρωμένων και μεταμφιέσεων με σκοπό να εξευμενισθούν τα βλαπτικά πνεύματα.

Βασικό γνώρισμα των μασκαράδων είναι η μάσκα, που θεωρείται απόγονος των αρχαίων κωμικών και σατυρικών προσωπειών που φορούσαν οι ηθοποιοί όταν έπαιζαν κωμωδίες και σατυρικά δράματα. Ήταν πήλινες και όμοιες μεταξύ τους.

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Όταν μιλάμε για το καρναβάλι, αναφερόμαστε στην μεγάλη λαϊκή εορταστική εκδήλωση, συνήθως μεταμφιεσμένων ανθρώπων που φορώντας ή όχι μάσκες διασκεδάζουν στους δρόμους χορεύοντας, πίνοντας, λέγοντας αστεία και τραγουδώντας. Οι αποκριές ή καρναβάλια διαρκούν τρεις εβδομάδες, γι' αυτό και περίοδος αυτή ονομάζεται Τριώδιο. Η πρώτη εβδομάδα λέγεται "Προφωνέσιμη", γιατί παλιότερα "προφωνούσαν", δηλαδή διαλαλούσαν, στα χωριά κυρίως, την αρχή της αποκριάς. Η δεύτερη εβδομάδα είναι "η κρεατική ή κρεοφάγος", επειδή έτρωγαν κρέας και η τρίτη ονομάζεται "τυρινή ή τυροφάγος", επειδή έτρωγαν γαλακτοκομικά προϊόντα. Όταν λέμε: "ανοίγει το τριώδιο", εννοούμε ότι τότε αρχίζουν οι αποκριές", αυτό γίνεται κάθε χρόνο, όταν το ημερολόγιο γράφει: του Τελώνου και του Φαρισαίου, πιθανόν για ν' αποκαλυφθεί, καθ' όλη την διάρκεια του καρναβαλιού, η υποκρισία των ανθρώπων σε όλο της το μεγαλείο, γιατί, όπως αναφέρει και ο Νίκος Καζαντζάκης: ο άνθρωπος έχει πολλά προσωπεία, αλλά ένα πρόσωπο.

Η Τσικνοπέμψη βρίσκεται στο μέσο των 3 εβδομάδων του εορτασμού του καρναβαλιού. Πρόκειται για τη Πέμπτη της 2ης εβδομάδας, της Κρεατινής. Την μέρα αυτή επιβάλλεται από το έθιμο το ψήσιμο κρέατος στα κάρβουνα. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το μυρωδάτο καπνό που λέγεται "τσίκνα". Από την τσίκνα λοιπόν αυτή έχει πάρει και το όνομά της η Πέμπτη και λέγεται Τσικνοπέμψη.

Ετυμολογία της λέξης: καρναβάλι

Η λέξη, σύμφωνα με μία εκδοχή, είναι ιταλική: carne (κρέας), vale (γεια σου) και σημαίνει ό,τι και η λέξη "αποκριά". Κατά τον E. Fehrle προέρχεται η ονομασία από την απαγόρευση της κρεοφαγίας=carne vale=κρέας έχε γεια.

Σύμφωνα όμως με μια άλλη εκδοχή, το καρναβάλι ετυμολογικά προήλθε από τις λατινικές λέξεις=κάρνε (κρέας) και λεβάρε (αίρω, σηκώνω) και σημαίνει πάυση της κρεοφαγίας, αντιστοιχεί δηλαδή ακριβώς στην δική μας λέξη: αποκριά, δηλαδή "αποχή από το κρέας, για την τελευταία εβδομάδα του τριωδίου και κατ' επέκταση εννοεί όλη την χαρούμενη περίοδο του καρναβαλιού.

Η ετυμολογία από το "carrus navalis"= αμαξίδιο ναυτικό, καρότσι ναυτικό, λόγω του ιερού, πλοίου του Διόνυσου, θεωρείται αβάσιμη και ανεπιτυχώς από τους Έλληνες λαογράφους.

Γνωρίσματα του καρναβαλιού

Οι ανοιξιάτικες γιορτές, όπως αναφέρει ο λαογράφος Δημ. Λουκάτος, στο βιβλίο του: "Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία", αρχίζουν με το ειδωλολατρικό έθιμο του καρναβαλιού. Οι διασκεδάσεις και οι μεταμφιέσεις του είναι προέκταση των εορτών της Πρωτοχρονιάς, όπως τις γιόρταζαν οι Ρωμαίοι και οι Βυζαντινοί, ενώ οι απαρχές του καρναβαλιού μας οδηγούν στην αρχαία Ελλάδα. Σκοπός της κοσμικής αποκριάς, σύμφωνα με τον Λουκάτο, είναι η μαγική υποβοήθηση της γης να βλαστήσει με την βοήθεια των χορών-πηδημάτων, των ποικίλων λαϊκών δρωμένων και των μεταμφιέσεων, με σκοπό να

εξευμενίσουν τα βλαπτικά πνεύματα. Γι' αυτό και τα κύρια στοιχεία – γνωρίσματα του καρναβαλιού είναι:

α) Οι μεταμφιέσεις και οι άσεμνες παραστάσεις, που όπως οι αρχαίες διονυσιακές γιορτές, έχουν σαν στόχο την βλάστηση και την καρποφορία της γης, που όλο τον χειμώνα βρισκόταν σε νάρκη, ενώ τώρα την Άνοιξη ανασταίνεται, μια και ανοίγει ο καιρός.

Καλόγεροι: Αντιπροσωπευτικό είναι το έθιμο των καλογέρων, γνωστό και με άλλα ονόματα, όπως Κούκερος ή Χούχουτος ή Σταχτάς ή Μπέης ή Κιόρμπεκς.

Πρόκειται, όπως γράφει ο λαογράφος Γ.Α.Μέγας, για μια τελετή που την συναντούμε στην Ανατολική και στην Βόρεια Θράκη, όχι βέβαια με την ίδια, όπως στην Βιζύη, θεατρική ανάπτυξη, αλλά με μιμικές πράξεις. Ο Κούκερος ή ο Μπέης ή ο βασιλιάς εκλεγμένος από τους προύχοντες, γυρίζει σ' όλο το χωριό με συνοδεία μεταμφιεσμένων, ντυμένος με δέρματα ζώων, με κουδούνια κρεμασμένα στο σώμα του και με το φαλλόμορφο ραβδί στο χέρι.

Σ' ορισμένες περιοχές τον μεταφέρουν πάνω σε δίτροχη άμαξα που την κινούν νέοι, με τα πειράγματα και τις αισχρολογίες τους, αυτός και η ακολουθία του, θυμίζουν τον θίασο “των κωμαστών” και τα “εξ αμάξης”, των αρχαίων Αθηναίων στα κατ' αγρούς Διονύσια, τους χόες και τα Λήναια, ενώ οι ονομασίες Μπέης ή Κιόρμπεκς, προύχοντες δείχνουν την επίδραση της τουρκοκρατίας στο λαϊκό αυτό έθιμο. Για το πόσο πολύ το δρώμενο των Καλογέρων της Βιζύης σχετίζεται με την λατρεία του Διόνυσου και την αθηναϊκή γιορτή των Ανθεστηρίων μας πληροφορεί ο Κ. Ρωμαίος στην εργασία του “θρακικές λατρείες”, που δημοσιεύθηκε στον 11ο τόμο του “αρχείου θρακικού θησαυρού”, αλλά και η κ. Κουκούρη στην εισήγησή της: Λαϊκά Δρώμενα Ευετηρίας, που βρίσκεται στον 27ο τόμο των “πρακτικών της ακαδημίας Αθηνών”.

Μασκαράδες: Παλιότερα χρησιμοποιούσαν διάφορα ονόματα κατά τόπους για τους μασκαράδες. Τους έλεγαν: Κουδουνάτους, γιανίτσαρους, κουκούγερους, μούσκουρους, κουμουζέλε, καρνάβαλους, προσώπεια κ.ά.

Βασικό γνώρισμα των μασκαράδων η μάσκα, θεωρείται απόγονος των αρχαίων κωμικών και σατυρικών προσωπειών που φορούσαν οι ηθοποιοί, όταν έπαιζαν κωμωδίες και σατυρικά δράματα. Οι μάσκες αυτές ήταν πήλινες και όμοιες μεταξύ τους. Στην συνέχεια οι Ρωμαίοι έφτιαξαν μάσκες που διέφεραν η μια από την άλλη και παρίσταναν διάφορους τύπους της κωμωδίας. Πολλούς αιώνες αργότερα, στην Βόρεια Ιταλία, αναπτύχθηκε το θεατρικό είδος της Κομέντια ντελ άρτε, που εισήγαγε τύπους, όπως ο αρλεκίνος και η κολομπίνα με τις ανάλογες μάσκες και ενδυμασίες, αλλά και μάσκες χρυσές που έχουν την μορφή πουλιών.

Οι μασκαράδες σήμερα φορώντας την μάσκα δεν αναγνωρίζονται γι' αυτό νιώθουν απελευθερωμένοι από τον καθωσπρεπισμό και την σοβαροφάνειά τους, με αποτέλεσμα να λένε και να κάνουν πράγματα, που οπωσδήποτε ούτε θα τολμούσαν να σκεφθούν χωρίς την μάσκα. Έτσι ευθυμούν και διασκεδάζουν ξεχνώντας, όπως νομίζουν, για λίγο τις έγνοιες και τα προβλήματά τους.

β) Κύριοι στοιχεία του καρναβαλιού είναι ο χορός: Τα χτυπήματα της γης με τα πόδια έχουν καρποφοριακή σημασία. Πολλές από τις κινήσεις τους πιστεύεται ότι ασκούν μια μαγεία ομοιοπαθητική. Οι παράδοξοι χοροί των μεταμφιεσμένων και τα ποδήματά τους, πρεσβεύει η λαογραφία, πώς παρίσταναν την διέλευση των πνευμάτων της βλάστησης.

Γαϊτανάκι: Είναι ένα παραδοσιακό παιχνίδι. Αποτελείται από ένα ψηλό στύλο, από την κορυφή του οποίου κρέμονται λωρίδες υφάσματος διαφορετικών χρωμάτων. Τα παιδιά

πιάνονται από μια λωρίδα και γυρνούν γύρω-γύρω από το στύλο χορεύοντας και τραγουδώντας.

Πιθανόν ο κυκλικός αυτός χορός να υποδηλώνει τον κύκλο της ζωής, από την χαρά στην λύπη, από τον χειμώνα στην άνοιξη, από την ζωή στον θάνατο και το αντίθετο.

γ) Δεν νοείται καλοπέραση και αποκριά χωρίς τα φαγοπότια: Είναι και αυτά ομοιοπαθητικές προσπάθειες για την ευφορία της γης, τονίζει ο λαογράφος Λουκάτος.

Η τρανή αποκριά: Η καθαυτό αποκριά με τα πολλά έθιμα είναι η τελευταία Κυριακή της Τυροφάγου, που λέγεται αλλιώς “τρανή αποκριά”, διότι τότε φθάνουν με το αποκορύφωμά τους τα φαγοπότια και τα γλέντια. Ο Γ. Α. Μέγας αναφέρει στο έργο: ελληνικές γιορτές και έθιμο της λαϊκής λατρείας τα εξής: όταν φθάσει η Κυριακή αυτή, εκτείνονται στο έπακρο η ευθυμία, οι αθυροστομίες των μεταμφιεσμένων, οι άσεμνες εμφανίσεις και οι χοροί. Η ημέρα όλη περνά με την κίνηση των μασκαράδων με τις επισκέψεις και προπάντων με τα πλούσια φαγοπότια με κύριο γνώρισμα τα γαλακτώδη εδέσματα. Τον γενικό θόρυβο επιτείνουν οι εκπυρσοκροτήσεις των κροτίδων και των ρουκετών.

Πρόσθετα στοιχεία στην περίοδο του καρναβαλιού είναι:

δ) Η θύμηση των νεκρών, που πρέπει να εξευμενισθούν, για να δώσουν καρπό στην γη – σύμφωνα πάντα με τις παραπάνω παγανιστικές αντιλήψεις – και να επιτρέψουν το ξεφάντωμα στους ζωντανούς. Έτσι εξηγούνται και τα Ψυχοσάββατα στην διάρκεια της αποκριάς.

Πώς συμβιβάζονται τώρα οι νεκροί και τα πένθη με το γενικό εύθυμο και φαιδρό τόνο των αποκριάτικων εθίμων; Είναι άραγε απλή σύμπτωση το γεγονός ότι την άνοιξη ακριβώς (αρχές Μαρτίου) που γιορτάζεται η αποκριά με τα Ψυχοσάββατά της, οι αρχαίοι Αθηναίοι γιόρταζαν τα Ανθεστήρια, γιορτή που είχε διπλή όψη: από την μία δηλαδή γιορτή των λουλουδιών, του κρασιού και της αχαλίνωτης χαράς και από την άλλη γιορτή των νεκρών και των ψυχών;

Παρόμοια γιορτή των ψυχών βρίσκουμε και στους Πέρσες, στους Πρώσους και στους υπόλοιπους Ινδογερμανούς. Επομένως η ημέρα των ψυχών και η πιθανή σύνδεσή της με την γιορτή των λουλουδιών και της άνοιξης είναι πολύ παλιά. Ίσως Ινδογερμανική κληρονομιά – και ο Διόνυσος αργότερα μόνον, σαν Θεός της άνοιξης, συνδέθηκε με την γιορτή των νεκρών.

ε) Επίσης, γνώρισμα της αποκριάς είναι και οι φωτιές: Ανάβονται στα τρίστρατα σταυροδρόμια το βράδυ της παραμονής της 1ης Μαρτίου στην Θράκη ή το βράδυ της τελευταίας αποκριάς στην Ήπειρο και στην Δυτική Μακεδονία, έχουν καθαρτήριο, σύμφωνα με την λαογραφία, αλλά και μεταβατικό χαρακτήρα, από τον χειμώνα στην άνοιξη. Πηδούν πάνω απ’ αυτές, νέοι και γέροι, “για το καλό, όπως λένε, αλλά και για να καούν οι ψύλλοι και κάθε κακό απομεινάρι του χειμώνα. Πιθανόν και η ονομασία Τριώδιο (τρεις οδοί-δρόμοι) να προήλθε ετυμολογικά απ’ αυτές τις φωτιές στα τρίστρατα σταυροδρόμια. Ειδωλολατρική επομένως και η ονομασία αυτή και μαγική η προέλευσή της. Επίσης, φωτιές ανάβονται και στις πλατείες των χωριών ή και των πόλεων, το βράδυ “της τρανής αποκριάς” για να κάψουν τον καρνάβαλο.

στ) Απαραίτητα τέλος στοιχεία της αποκριάς θεωρούνται τα κούλουμα και ο χαρταετός: Ο εορτασμός του καρναβαλιού κλείνει με τα κούλουμα και το πέταγμα του χαρταετού. Με τον όρο: κούλουμα, εννοούμε την μαζική έξοδο του κόσμου στην ύπαιθρο και τον εορτασμό της Καθαρής Δευτέρας έξω στην φύση. Τα κούλουμα είναι γνωστά και σαν κούλουμπα, κούμουλες, κουμουλάθες ή κούμουλα.

Σύμφωνα με τον πατέρα της ελληνικής λαογραφίας Νικόλαο Πολίτη η προέλευση της λέξης είναι λατινική, από το “cuiuslibet” που εκτός από την σημασία του σωρού, σημαίνει και την αφθονία, το περίσσευμα, το πέρας, αλλά και τον επίλογο. Η γιορτή λοιπόν της Καθαρής Δευτέρας θεωρείται ο επίλογος των βακχικών εορτών της αποκριάς, οι οποίες ουσιαστικά αρχίζουν την Τσικνοπέμπτη και τελειώνουν την Καθαρά Δευτέρα. Σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδος την Καθαρά Δευτέρα “καθαρίζουν” ό,τι απόμεινε από τα μη νηστίσιμα φαγητά της αποκριάς, διότι και τέτοιου είδους λιχουδιές γεύονται μερικοί, αντί για λαγάνες, χαλβά, ελιές και πίκλες που προτιμούν οι πιο πολλοί, σαν αποτοξίνωση από τα πλούσια φαγοπότια της αποκριάς. Σε άλλα μέρη της Ελλάδας, όπως π.χ. στην Ήπειρο, οι νοικοκυρές καθαρίζουν τις κατσαρόλες και όλα τα χάλκινα σκεύη από τα λίπη της αποκριάς με ζεστό σταχτόνερο μέχρι ν’ αστράψουν και βάφουν άσπρα τα πεζοδρόμια. Αντίθετα άλλοι βάφουν μαύρα τα πρόσωπά τους με καπνιά ή μπογιά παπουτσιών, καθώς χορεύουν και μεθούν όλη την ημέρα σε υπαίθριες συγκεντρώσεις.

Απαραίτητο συμπλήρωμα της Καθαρής Δευτέρας αποτελεί το πέταγμα του χαρταετού, με τα ποικίλα χρώματα και σχέδια, από μικρούς και μεγάλους, πιθανόν για να πετάξουν μακριά κάθε έγνοια του χειμώνα, μια και μπαίνει η άνοιξη και όλα, τουλάχιστον στην φύση, είναι πιο χαρούμενα λόγω της ανθοφορίας και της βελτίωσης του καιρού.

Ιστορική αναδρομή του καρναβαλιού

Καρναβάλια υπήρχαν στην αρχαιότητα και στην αρχαία Αίγυπτο, κατά τις γιορτές της Ίσιδας και στην εβραϊκή θρησκεία στο Πονρίμ και στην αρχαία Ελλάδα στα Διονύσια. Σ’ όλες αυτές τις γιορτές το κοινό γνώρισμα είναι η μεταμφίεση.

α) Στην αρχαία Ελλάδα: Στην Αττική των αρχαίων χρόνων από το μεσοχέιμωνο μέχρι την Άνοιξη τελούντο προς τιμήν του Διόνυσου ή Βάκχου οι Διονυσιακές ή Βακχικές γιορτές. Σύμφωνα με αντιλήψεις των αρχαίων, ο Διόνυσος, σαν σύμβολο της ζωής που αναγεννάται την Άνοιξη, φεύγει το χειμώνα σε χώρα μακρινή και την Άνοιξη επανέρχεται διασχίζοντας με πλοίο την θάλασσα. Το πλοίο του θεού φορτώνεται μετά σε άμαξα, για να μεταδοθεί παντού η ευετηρία (καλή χρονιά). Ο θεός που ερχόταν από την θάλασσα ήταν θεός της βλάστησης και της γονιμότητας.

Στην διάρκεια των διονυσιακών γιορτών οι οπαδοί του Διονύσου φορούσαν δέρματα ζώων, άλειφαν το πρόσωπό τους με την τρυγία (κατακάθι του κρασιού) και στεφανώνονταν με κισσό, το αιθαλές ιερό φυτό του Διόνυσου. Γενικά προσπαθούσαν να έχουν την μορφή Σατύρων που έμοιαζαν με τράγους, μια και χαρακτηριστικό των τράγων είναι η μεγάλη ροπή προς τα αφροδίσια. Στις διονυσιακές γιορτές τραγουδούσαν το “Διθύραμβο, οι μαλλιαροί σάτυροι χορευτές μεταμφιεσμένοι σε γάστρωνες:κοιλαράδες) δαιμονικές φιγούρες θα λέγαμε, έτσι όπως τους βλέπουμε στις παραστάσεις των διαφόρων αγγείων της αρχαιότητας. Ο Αριστοτέλης στην “ποιητική” του αναφέρει ότι η κωμωδία προέρχεται από τον “κόμο” που ήταν η συντροφιά μεθυσμένων που τραγουδούσαν τα “φαλλικά”, δηλαδή πειρακτικά τραγούδια και βωμολοχικά. Οι παρέες αυτές κρατώντας έναν πελώριο “φαλλό” (ανδρικό γεννητικό όργανο), σύμβολο της γονιμότητας, περιφέρονταν στους δρόμους της πόλης ή του χωριού και πετούσαν αισχρολογίες και χοντρά αστεία για τους συντοπίτες τους.

Επίσης, αστείοι τύποι τριγυρνούσαν με άμαξες και περιέλουζαν με τα αδιάντροπα αστεία τους, τους θεατές. Στην Σπάρτη, κατά την διάρκεια των γιορτών του Διονύσου διασκεδάζαν με τις φάρσες των δεικηλικτών ή δεικηλιστών (μασκαράδων), σε άλλες πόλεις με τους

αυτοκαβδάλους (ασουλούπωτους) και τους ιθυφάλλους (φαλλοφόρους), στις πόλεις της Μεγάλης Ελλάδος με τους φλύακες= γελωτοποιούς και τέλος στην Σικώνα με τους φαλλοφόρους δηλαδή αυτούς που κρατούσαν τον φαλλό. Οι φαλλοφόροι ήταν στεφανωμένοι με πολλά κλαδιά και λουλούδια και είχαν επικεφαλής ένα παλικάρι μουντζουρωμένο με καπνό που κρατούσε το φαλλό.

Όλες αυτές οι πομπές συνοδεύονταν από τραγούδια και οι φαλλοφόροι ξεχώριζαν ορισμένους από τους θεατές, για να τους περιλούσουν με την κοροϊδία τους. Επίσης, γίνονταν και πολλοί ασκωλιασμοί, κυρίως στα κατ' αγρούς ή Μικρά Διονύσια και στα Ανθεστήρια. Πρόκειται για ένα παιχνίδι, σύμφωνα με το οποίο νεαροί χωρικοί προσπαθούσαν να κρατήσουν ισορροπία πάνω σε ασκιά φουσκωμένα και λαδωμένα. Επίσης, γίνονταν και πολλοί διαγωνισμοί για το ποιος θα κρατήσει ισορροπία για περισσότερη ώρα. Σύμφωνα με μια άλλη εκδοχή, προσπαθούσαν να κρατήσουν ισορροπία πάνω στο ένα πόδι και παιζόταν, όπως το δικό μας "κουτσό". Συναγωνίζονταν μεταξύ τους και όποιος έκαμνε τα περισσότερα πηδήματα, κέρδιζε. Συγκεκριμένα προς τιμήν του Διονύσου τελούνταν 4 γιορτές:

I) Τα μικρά ή κατ' αγρούς Διονύσια. II) Τα Λήνιαια. III) Τα Ανθεστήρια και IV) Τα μεγάλα ή εν άστει Διονύσια.

Αναλυτικά για το καθένα απ' αυτά μπορούμε να πούμε τα εξής:

I) Τα μικρά ή κατ' αγρούς Διονύσια: Γιορτάζονταν το μήνα Ποσειδεώνα (Από 18 Δεκεμβρίου – 17 Ιανουαρίου). Κρατούσαν μόνο μια μέρα. Στην γιορτή αυτή, τελούνταν οι κώμοι, δηλαδή τα ξεφαντώματα και τραγουδιόνταν τα φαλλικά. Στην διάρκεια της γιορτής γίνονταν ασκωλιασμοί. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, από τους αρχηγούς αυτών των τραγουδιστών των φαλλικών γεννήθηκε η κωμωδία. Μίαν ιδέα της γιορτής παίρνουμε από τους "Αχαρνές" του Αριστοφάνη. Φαίνεται πως η γιορτή αυτή, όπως και τα Ανθεστήρια είχε, στα παλιότερα χρόνια, χαρακτήρα "δρώμενου". Έτρωγαν ξερά σύκα και γίδα, έπιναν κρασί, στεφανώνονταν με κλαδί αμπελιού και κρατούσαν φαλλό, σύμφωνα με πληροφορία που διασώζει, ο Πλουτάρχος.

II) Τα Λήνιαια: Γιορτάζονταν τον μήνα Γαμηλιώνα (Από 18 Ιανουαρίου – 17 Φεβρουαρίου περίπου), στον οποίο συνήθως γίνονταν πολλοί γάμοι. Λεγόταν επίσης αυτός ο μήνας και "Ληναιών". Το όνομα της γιορτής σχετίζεται με το "λήναι ή ληναιί" που σημαίνει Μαινάδες-Βάκχες, τις γυναίκες οπαδούς του Διονύσου, καμία σχέση με το ληνό (πατητήρι). Κατά την διάρκεια της γιορτής αυτής τελούνταν γιορτές για τις μνηστευμένες γυναίκες, που μουσούνταν στα Διονυσιακά μυστήρια στο ιερό του Διόνυσου, που λεγόταν Λήναιο. Χόρευαν εκεί αναμαλλιασμένες τους γεμάτους έκσταση χορούς. Ήταν η γιορτή της γυναίκας, θα λέγαμε, για την αρχαιότητα.

III) Τα Ανθεστήρια: Τελούνταν το μήνα Ανθεστηριώνα (από 18 Φεβρουαρίου – 17 Μαρτίου περίπου). Ήταν η αρχαιότερη από τις βακχικές γιορτές, σύμφωνα με το Θουκυδίδη και κρατούσαν 3 μέρες. Η 1η μέρα λεγόταν Πιθιογία, γιατί τότε ανοίγονταν τα πιθάρια, για να δοκιμαστεί το καινούργιο κρασί. Η 2η μέρα λεγόταν χόες, γιατί σ' αυτήν οι νιόπαντροι, αλλά και άλλοι, έπιναν από το νέο κρασί και υπήρχε και έπαθλο για το μεγαλύτερο πότη, ένα κύπελλο κρασιού, που λεγόταν "χους" πιθανόν πήλινο, γιατί χους=χώμα. Ακόμη την 2η μέρα γινόταν μια πομπή που συνόδευε τον Διόνυσο, ανεβασμένο σ' ένα άρμα που είχε σχήμα πλοίου, τα μέλη της ακολουθίας φορούσαν μάσκα. Τον ρόλο του Διόνυσου έπαιζε ο άρχων βασιλεύς.

Στα σημερινά χρόνια υποκατάστατο του Διόνυσου θεωρείται ο βασιλιάς καρνάβαλος. Η βασίλισσα, η γυναίκα του άρχοντα βασιλιά έπρεπε να ενωθεί μαζί του με ιερογαμία. Η 3η μέρα λεγόταν “χύτροι” και είχε χαρακτήρα τελείως διαφορετικό, ήταν αφιερωμένη στους νεκρούς και στους ετοιμοθάνατους. Γι’ αυτό ετοίμαζαν μέσα σε πήλινες χύτρες ένα χυλό από χόρτα και διάφορους σπόρους. Αυτό το φαγητό λεγόταν πανσπερμία και έπρεπε να φαγωθεί, όπως πίστευαν, από τις ψυχές των νεκρών, προτού να νυχτώσει. Στα Ανθεστήρια έπαιρναν μέρος και οι μικροί. Όσο κρατούσαν οι γιορτές, ήτα συνήθεια να τους αγοράζουν παιχνίδια – αμαξάκια ή μικρά αγγεία. Επίσης, γίνονταν και ασκωλιασμοί. Το δρώμενο των Ανθεστηρίων αναφερόταν στον θάνατο, ενώ το δρώμενο “των κατ’ αγρούς Διονυσίων”, στην ζωή και τα απαραίτητα γι’ αυτήν: κρασί, σύκα, κλαδί για βλάστηση, γίδι για τα ζώα, φαλλός για την διαιώνιση του ανθρώπινου γένους.

IV) Τα μεγάλα ή εν άστει Διονύσια (Από 18 Μαρτίου – 17 Απριλίου). Ήταν η πιο λαμπρή απ’ όλες τις γιορτές του Διονύσου. Η διάρκειά της ήταν 7 μέρες. Γιορταζόταν τον μήνα Ελαφηβολιώνα. Τότε παρουσιάζονταν νέες δραματικές παραστάσεις.

Ο Διόνυσος ήταν ο κατ’ εξοχήν Θεός των λαϊκών στρωμάτων, προστάτης του αμπελιού και του κρασιού, σύμβολο της χαράς της ζωής και του αχαλίνωτου κεφιού. Γι’ αυτό και στην λατρεία του ενίσχυσαν όλοι οι τύραννοι στην αρχαιότητα πολλά στοιχεία για το Διόνυσο, την λατρεία του και τις ιδιότητές του βλέπουμε στις “Βάκχες” του Ευριπίδη.

Στο Βυζάντιο

Οι περισσότερες από τις διονυσιακές γιορτές και έθιμα των αρχαίων Ελλήνων πέρασαν στο Βυζάντιο και έφτασαν μέχρι τα χρόνια μας. Σ’ αυτό βοήθησε και η ανεξιθρησκεία, που κατοχύρωσε ο Μ. Κων/νος με το διάταγμα των Μεδιολάνων (313 μ.Χ.). Επίσης, πολύ συνετέλεσε στην διάδοση των ειδωλολατρικών εθίμων και ο αυτοκράτορας Ιουλιανός που τάχθηκε υπέρ της ειδωλολατρίας των αρχαίων με διατάγματα.

Ο Θεοδόσιος κυρίως και ο Ιουστινιανός αργότερα, με τα πολύ σκληρά μέτρα που πήραν και τους σχετικούς κώδικες διατάγματα, προσπάθησαν να καταπνίξουν τα ειδωλολατρικά έθιμα, φθάνοντας μάλιστα και σε ακραίες καταστάσεις (σφαγές) για την εδραίωση της ορθοδοξίας. Πολλά από τα έργα τέχνης του αρχαίου πολιτισμού καταστράφηκαν και έκλεισε η ακαδημία του Πλάτωνα που λειτούργησε για 1.000 περίπου χρόνια. Κατά την διάρκεια της Βυζαντινής περιόδου, οι αποκριές γιορτάζονταν στον Ιππόδρομο. Στις εκδηλώσεις που γίνονταν δεν έπαιρναν μέρος μόνον οι πλούσιοι, αλλά και ο απλός λαός.

Η αποκριά έγινε θέμα πολλών συνόδων και προπαντός μια αποκριάτικη παράδοση η λεγόμενη “Ημέρα των τρελών και των αθώων”.

Στην μεσαιωνική Ευρώπη: Στην μορφή που έχει σήμερα διαμορφώθηκε στην Ιταλία κατά τον μεσαίωνα, όπου οι γιορτές της αποκριάς και το καρναβάλι έχουν ιδιότυπο χρώμα.

Το καρναβάλι σήμερα: Από την Ιταλία και κυρίως την Βενετία, που φημίζεται για το καρναβάλι της, το έθιμο διαδόθηκε σ’ όλες τις χώρες, αφού βέβαια επηρεάστηκε και εμπλουτίστηκε από τα τοπικά έθιμα και τις παραδόσεις. Κυρίαρχο γνώρισμα όλων των αποκριάτικων εκδηλώσεων παραμένει πάντα: το άρμα του βασιλιά καρνάβαλου και οι χοροί των μεταμφιεσμένων.

Συμπεράσματα για το καρναβάλι

Γενικά: Απ’ όσα αναλύθηκαν στις προηγούμενες ενότητες, φαίνεται καθαρά πως το καρναβάλι και σαν έθιμο και σαν εκδήλωση είναι ειδωλολατρικό. Ωστόσο, διατηρείται

σήμερα σαν θεσμός και στις χριστιανικές χώρες, όπου και γιορτάζεται πολύ πανηγυρικά. Αυτό συμβαίνει για τους εξής λόγους: α) Πολιτιστικούς: με σκοπό την αναβίωση και την διάσωση των τυπικών παραδόσεων και την διατήρηση της φυσιογνωμίας και της ταυτότητας του κάθε τόπου. β) Διαφημιστικούς και ανάπτυξης τουρισμού: με στόχο την προσέλκυση του κόσμου και την προβολή της περιοχής. γ) Ψυχαγωγικούς: για την διασκέδαση και την εκτόνωση των πολυάσχολων ανθρώπων με την αποφυγή της ρουτίνας και δ) Οικονομικούς: με κίνητρο την ευρύτερη ανάπτυξη και την σφαιρικότερη μετεξέλιξη της περιοχής. Πολύ γνωστό σε όλους το καρναβάλι της Πάτρας, αλλά και της Ξάνθης, όπως επίσης και της Νάουσας με τους Γενίτσαρους και τις Μπούλες (φανερή η επίδραση της τουρκοκρατίας), αλλά και της Καστοριάς. Φημισμένο επίσης, είναι και το αριστοτεχνικό της Βενετίας και το πολύ θεαματικό του Ρίο της Βραζιλίας.

Ειδικά: Καθένας όμως που έχει φόβο θεού και πιστεύει ειλικρινά ότι είναι χριστιανός, δεν θα πρέπει να επιτρέπει στον εαυτό του να συμμετέχει σε τέτοιου είδους ειδωλολατρικές γιορτές, γιατί προσβάλλει και τον εαυτό του και το μοναδικό και αληθινό Θεό, στον οποίο ισχυρίζεται ότι πιστεύει. Εξάλλου καθένας που ζει σύμφωνα με την διδασκαλία του Χριστού και μελετά τον λόγο του Θεού δηλαδή την Παλαιά και Καινή Διαθήκη, που συγκροτούν την Αγία Γραφή, νιώθει πλήρης και χαρούμενος και δεν χρειάζεται να ντυθεί καρναβάλι ή να μεθύσει και να ξεφαντώσει, για να νιώσει ικανοποιημένος. Θυμάται πάντα πως πρέπει να συμμορφώνεται με τις εντολές του Θεού και να τις εφαρμόζει στην ζωή του: Περιπατείτε εν φρονήσει... μη εν ασελγείαις, εν οινοποσίαις, εν συμποσίοις, εν κώμοις, εν αθεμίτοις ειδωλολατρείας (να συμπεριφέρεστε με σύνεση... Να μην συμμετέχετε σε ακολασίες, σε μέθες, σε αχαλίνωτα γλέντια, σε συντροφικές μεθυσμένων και σε ασεβείς ειδωλολατρικές συνήθειες), συμβουλεύει η Καινή Διαθήκη.

Ο πιστός και γνήσιος χριστιανός, δηλαδή αυτός που αναγνωρίζει την αμαρτωλότητά του και ζητά ταπεινά συγγνώμη από τον Ιησού Χριστό που σταυρώθηκε από αγάπη για τον καθένα μας και στην συνέχεια προσπαθεί να ζει προσεκτικά, δεν είναι ανεργάτιστος και χωρίς προσωπικότητα. Δεν παρασύρεται εύκολα από τον κόσμο, τις ποικίλες παγίδες και τις περίεργες συνήθειες. Κρατά παντού και πάντοτε την πρέπουσα θέση.

Οι ηθικές του αντιστάσεις, αλλά και η πίστη του και η πνευματική του δύναμη ενισχύονται από τα εξής: Αδιάλειπτη προσευχή στον πατέρα Θεό. Συνεχή μελέτη της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. Συναναστροφή με ανθρώπους που σέβονται και υπολογίζουν τον Θεό στην καθημερινή τους ζωή. Προσέλευση στην εκκλησία, που “εν πνεύματι και αληθεία” λατρεύει τον Θεό.

Γι’ αυτό πάντα, με οδηγό στην ζωή του το Άγιο Πνεύμα, έχει υπόψη του το: Δει πειθαρχείν Θεού μάλλον ή ανθρώποις (πρέπει να πειθαρχώμε στον Θεό περισσότερο παρά στους ανθρώπους).

NTINA ΣΑΜΟΥΡΚΑΣΙΔΟΥ
φιλόλογος

αναδημοσίευση από εφημερίδα Ο ΧΡΟΝΟΣ

<http://alex.eled.duth.gr/Htmlfiles/xronos/2002/karnival.htm>, 13/1/2009

- http://2dim-efkarp.thess.sch.gr/old-web/EFIMERIDA/ELLINIKA/istoria_karnavaliou.htm

Η αποκριά για το χριστιανικό εορτολόγιο είναι ένας σταθμός και μια αφετηρία. Σταματά τη μέρα αυτή η κατανάλωση αρτυμένων φαγητών και αρχίζει την επόμενη, την "Καθαρή Δευτέρα", η μεγάλη Σαρακοστή, που διαρκεί επτά εβδομάδες.

Στα χρόνια της τουρκοκρατίας και στην προβιομηχανική εποχή των παππούδων μας αλλά και παλιότερα ακόμη, όλες οι κοινωνικές τάξεις ζούσαν "λαϊκά". Κι αναζητούσαν στον κύκλο του χρόνου, στη φύση και στις πνευματικές εμπνεύσεις ή τις ελευθεριότητες την ψυχαγωγία τους.

Οι αποκριάτικες λοιπόν αυτές ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, που δεν έχουν απολύτως καμιά σχέση με το χριστιανικό πνεύμα και το χριστιανικό εορτολόγιο, έχουν πανάρχαιες τις ρίζες τους και ο χριστιανισμός όχι μόνο δεν τις εξάλειψε αλλά τις ανέχτηκε και τις άφησε να προσαρμοστούν με το εορτολόγιό του. Κι επειδή γινόταν στο τέλος του χειμώνα με τις αρχές της άνοιξης, καθιερώθηκαν να γίνονται την Αποκριά. Η αρχή των αποκριάτικων αυτών εκδηλώσεων, όπως και σήμερα συμβαίνει με τη αναβίωση των εθίμων, γινόταν αισθητή την "Τσικνοπέμπτη". Αυτή την ημέρα και ο πιο φτωχός έπρεπε να "τσικνώσει τη γωνιά του" αφού κάτι θα έβρισκε να ψήσει στη φωτιά και η τσίκνα, η κνίσα δηλαδή, θα μοσχοβολούσε το σπίτι κι όλη τη γειτονιά.

Βασικό χαρακτηριστικό είναι το τρικούβεργο γλέντι. Συγγενείς και φίλοι τρώνε όλοι μαζί, πίνουν, τραγουδούν, χορεύουν και γλεντούν στα σπίτια τους, στα κέντρα διασκέδασης, στους οργανωμένους χορούς, στο καρναβάλι και στους φανούς. Το κύριο γνώρισμα στις εκδηλώσεις αυτές είναι οι μεταμφιέσεις. Οι μεταμφιεσμένοι έχουν διάφορα ονόματα, αλλά το κοινότερο που έχει επικρατήσει είναι "Μασκαράδες" και "Καρναβάλια".

Προέλευση καρναβαλιών

Οι μεταμφιέσεις επικρατούσαν από τα παλιά χρόνια, όχι μόνο στο Βυζάντιο, που η Αποκριά έπαιρνε πάνδημο χαρακτήρα, αλλά και σε όλη την Ευρώπη και σε άλλους λαούς. Το καρναβάλι θεωρείται σήμερα υπερεθνική γιορτή με κοινή καταγωγή κι αφετηρία ανεξάρτητα από τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους γίνεται από τόπο σε τόπο. Είναι, κατά τους εθνολόγους, κατάλοιπο μιας πανάρχαιας γιορτής που έχει τις ρίζες του στην νεολιθική εποχή.

Γενικά επικρατεί η γνώμη ότι οι γιορτές αυτές των καρναβαλιών καθιερώθηκαν για να συμβολίζουν το θάνατο του χειμώνα με τον ερχομό της άνοιξης και για να προκαλούν οι πρωτόγονοι λαοί με τις μεταμφιέσεις την "καλή χρονιά" για "καρποφορία και γονιμότητα της γης".

Κυρίαρχο στοιχείο, λένε, των παλιών μεταμφιέσεων είναι οι προσωπίδες από γιδοτόμαρο και τραγίσια κέρατα ώστε να μοιάζουν με τράγους, που είναι αρχηγό των κοπαδιών, στα γκισέμια. Οι μεταμφιεσμένοι φορούν επίσης κυπριά και κουδούνια όπως τα γιδοπρόβατα και κάνουν άσεμνες κινήσεις μιμούμενοι τους τράγους. Τα φαγητά που τρώγονται τις αποκριές είναι κατ' εξοχήν κτηνοτροφικά ώστε να έχουμε την εβδομάδα της κρεατινής με κρέατα και της τυρινής με γαλακτοκομικά προϊόντα. Τα στοιχεία αυτά συναντιόνται στην Αρχαία Ελλάδα και Αρχαία Ρώμη, όπου γιόρταζαν τα Κρόνια και τα Σατουρνάλια με τον ίδιο τρόπο και οι εορταστές ντύνονταν με τραγοτόμαρα μιμούμενοι τους τράγους, τις κατσίκες και τα πρόβατα.

Από τους παλιούς θεούς - ζώα αναδειχθηκαν το βόδι, ο τράγος και το κριάρι. Τα ζώα αυτά ασκούσαν σημαντικό ρόλο στη ζωή του ανθρώπου και οι κτηνοτροφικές φυλές ξεχώριζαν σε «Βοοτρόφους» και «Αιγοπροβατοτρόφους». Σε σύγκρουση, που έγινε μεταξύ των δύο φυλών, υπερίσχυσαν οι αιγοπροβατοτρόφοι, όπως μαρτυρεί ο μύθος ότι οι Πάνες, οι τραγόμορφοι θεοί, αιχμαλώτισαν τις ιερές αγελάδες αφού συγκρούστηκαν με το ήρωα της φυλής των βοοτρόφων.

Η νικήτρια φυλή καθιέρωσε, λένε ερευνητές, τις γιορτές αυτές τιμώντας τους θεούς της, τα Τοτέμ, και η αμφίεση σε ζώα τράγους αποτελούσε την επίσημη πανηγυρική φορεσιά με κουδούνια και κυπριά και οι πανηγυριστές παρίσταναν περισσότερο τον τράγο ως στοιχείο γονιμότητας και ευφορίας.

Κατάλοιπο της μεγάλης σύγκρουσης των δύο φυλών ήταν η καθιερωμένη παράστασή της, που επικρατούσε παλιότερα: να χωρίζονται δηλαδή οι καρναβαλιστές σε δύο στρατόπεδα και να συγκρούονται μεταξύ τους χωρίς λόγο μέχρι θανάτου για να μην αφήσουν τόπο στους άλλους να περάσουν αν το δρομάκι ήταν στενό κι έπρεπε κάποια από τις ομάδες να παραμερίσει. Οι συγκρούσεις αυτές ήταν το κυρίαρχο στοιχείο παντού στις γιορτές του καρναβαλιού κι είναι πολλές οι περιοχές που φέρουν ονόματα όπως: Βαρεμένοι στις Γούλες, Κομμένοι στην Αιανή, Ματωμένες πέτρες στα Οντρια, Κοφτερή Ράχη στη Δραγασιά, και "της Μπίλιως τα Νημόρια" στην Κοζάνη. Οι πέτρες με τα όπλα που μεταχειρίζονταν παλιότερα στις συγκρούσεις αυτές, αντικαταστήθηκαν στις μέρες μας με τον ακίνδυνο χαρτοπόλεμο που γίνεται με σερπαντίνες και κομφετί, ως τελευταία ανάμνηση κι αναπαράσταση των τρομερών μαχών που έγιναν .

Η ερμηνεία της λέξης "Καρναβάλι", που δίνουν οι Έλληνες και οι ξένοι λαογράφοι, ότι δηλαδή προέρχεται από το λατινικό CARNE και LEYALEM, που σημαίνει αποχή από το κρέας, φαίνεται ότι δεν είναι σωστή, γιατί πρωταρχικό γνώρισμα των εορτών αυτών δεν είναι η αποχή αλλά η υπερκατανάλωση και το πλούσιο φαγοπότι, που πρέπει και ο πιο φτωχός να κάνει. Η λέξη αυτή, τονίζει ο ερευνητής και λαογράφος Μάνος Φαλτλαϊτς, πρέπει να προέρχεται από τις λέξεις "ΚΟΡΝ", δηλαδή κέρατο, και "ΒΑΑΛ ή ΒΗΛΟΣ", που ήταν η επίσημη ονομασία του Θεού-Βοδιού. Η γιορτή των καρναβαλιών λοιπόν σημαίνει "ΒΟΪΔΟΚΕΡΑΤΟ" και δόθηκε ειρωνικά για να θυμίζει τη νίκη των αιγοπροβατοτρόφων εναντίον των βοϊδοτρόφων και του θεού ΒΑΑΛ.

Αριστέα Νταρετζή

Κατασκευή ιστοσελίδας Γιάννης Ανδρεάδης
Copyright © 2003

- <http://newsfree.pblogs.gr/2008/02/h-istoria-toy-karnabaliouy.html>

Οι ρίζες του πιο διάσημου καρναβαλιού της Ευρώπης εντοπίζονται στο 1162, όταν μια αποφασιστικής σημασίας μάχη της Δημοκρατίας της Βενετίας κατέληξε σε νίκη, οδηγώντας το πλήθος σε χορούς και πανηγύρι στην πλατεία του Αγίου Μάρκου. Έκτοτε το Καρναβάλι της Βενετίας έμελλε να γίνει θεσμός. Σε αυτό συνετέλεσε ιδιαίτερα και η παρουσία της μάσκας από το 1268. Οι Βενετσιάνοι φορούσαν μάσκες για πολλούς μήνες κατά τη διάρκεια

του έτους προκειμένου να κρατούν μακριά από τις ιδιωτικές τους στιγμές τα αδιάκριτα βλέμματα. Σε τέτοιο βαθμό τούς είχε κυριεύσει η φρενίτιδα της μάσκας, που οι Αρχές της πόλης αναγκάστηκαν να απαγορεύσουν διά νόμου οποιαδήποτε μεταμφίεση ακόμη και την εποχή του καρναβαλιού, καθώς η κατάσταση είχε ξεφύγει. Από το 18ο αιώνα στις καρναβαλικές εκδηλώσεις άρχισαν να προστίθενται και οι περίφημοι μεγάλοι χοροί, στους οποίους μπορούσε να συμμετάσχει με τη βοήθεια του μασκαρέματος και ο απλός λαός.

Το πρώτο πάρτι καρναβαλικών ρυθμών στη Βραζιλία έγινε το 1641, όταν ο κυβερνήτης του Ρίο αποφάσισε να καθιερωθεί μια ολόκληρη εβδομάδα εορτασμού προς τιμήν της στέψης τού τότε βασιλιά της Πορτογαλίας. Ο λαός της Βραζιλίας ενθουσιάστηκε με την απόφαση αυτή, και από τότε συντηρήθηκε και φυσικά ενισχύθηκε το «καρναβαλικό» πνεύμα των συγκεκριμένων ημερών. Τα πρώτα πληρώματα μάλιστα εμπνεύστηκαν από το «entrudo», το έθιμο των Πορτογάλων μεταναστών να πετούν ο ένας στον άλλον υλικά που έφτιαχναν αναμειγνύοντας υγρά με σκόνη κάθε μορφής. Σε αυτή την περίοδο εντοπίζονται οι ρίζες των σύγχρονων μαχών με αυγά, λεμόνια ή αλεύρι, έθιμο που εξακολουθεί να αναβιώνει σε πολλές βραζιλιάνικες γειτονιές. Οι μασκέ χοροί εισήχθησαν στο Ρίο από την Ιταλία στα τέλη του 19ου αιώνα και η χρυσή εποχή τους ήταν τις δεκαετίες του '30 και του '50 με τους πιο μυθικούς να γίνονται στο «Copacabana Palace» και στο «Municipal Theater».πηγη:citypress

Από abelina στις Κυριακή, 9 Μαρτίου 2008 @ Κυριακή, 9 Μαρτίου 2008 1:42 μμ
Permalink

•

http://www.ithacos.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=809&Itemid=4
1

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΟΥ

17.02.08

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΟΥ

Η λέξη Καρναβάλ - Καρναβάλι έχει Γαλλική και Ιταλική προέλευση και η <<αποκρία>> γενικά δηλώνει την τελευταία ημέρα που επιτρέπεται η κρεοφαγία, πριν αρχίσει η περίοδος νηστείας.Ειδικότερα η λέξη, κυρίως στον πληθυντικό, Απόκριες, σχετίζεται με την κρεοφαγία που προηγείται της νηστείας της Μεγάλης Σαρακοστής για το Πάσχα.

Συνώνυμο των Αποκριών είναι το λατινικής προέλευσης Καρναβάλι.(carnem levare ή carnis levamen που σημαίνει εξαφανίζω το κρέας. Το καρναβάλι, αντίθετα με τη Σαρακοστή, είναι περίοδος χαράς, ηθικής ελευθερίας και χαλάρωσης κατά την οποία οι κανόνες του κόσμιου βίου αναστέλλονται προσωρινά. Ο κόσμος <<γυρίζει ανάποδα>> και βασιλεύει η λησμονιά της καθημερινότητας. Τα ταμπού και οι απαγορεύσεις παραμερίζονται και σχεδόν όλες οι εκτροπές επιτρέπονται.

Αρχίζοντας λοιπόν την περιήγησή μας σ' αυτή την περίοδο γλεντιού και κεφιού συναντάμε αρχικά την πρώτη εβδομάδα του Τριωδίου η οποία ονομάζεται Προφωνή ή Προφωνέσιμη, επειδή παλιά προφωνούσαν, δηλαδή διαλαλούσαν ότι άρχιζαν οι Απόκριες. Η δεύτερη εβδομάδα λέγεται Κρεατινή. Η Κυριακή της εβδομάδας αυτής, η Κυριακή της Απόκρεω, έχει καθιερωθεί από την εκκλησία ως τελευταία μέρα κρεοφαγίας της όλης περιόδου του Τριωδίου. Η τρίτη τέλος εβδομάδα λέγεται Τυρινή ή της Τυροφάγου, επειδή στη διάρκειά της επιτρέπεται μόνο η κατανάλωση γαλακτερών ειδών.

Το κύριο γνώρισμα της Αποκριάς αποτελούν οι μεταμφιέσεις. .Πολλές φορές οι μεταμφιεσμένοι σχηματίζουν ομάδες και δίνουν υπαίθριες, κωμικού περιεχομένου παραστάσεις

Ιδιαίτερη θέση στην αποκριάτικη περίοδο έχει η Πέμπτη της Κρεατινής εβδομάδας, η λεγόμενη <<Τσικνοπέμπτη>>, γιατί την ημέρα αυτή όλα τα σπίτια ψήνουν κρέας και η τσίκνα είναι διάχυτη παντού.

Από πολλά χρόνια τώρα το Καρναβάλι γιορτάζεται σε όλα τα μέρη του κόσμου με την ίδια διάθεση και ενδιαφέρον από όλους τους ανθρώπους. Πιο γνωστά σε όλους μας είναι τα Καρναβάλια: της Βενετίας, της Νίκιας, της Πάτρας και ασφαλώς του Ρίο ντε Ζανέιρο,(που κατέχει αυτή τη στιγμή τα σκήπτρα, αφού εκεί η ατμόσφαιρα που δημιουργείται τις μέρες του Καρναβαλιού είναι πανοραμική, φαντασμαγορική και δικαιολογημένα αλησμόνητη).

Ο παραδοσιακός εορτασμός της Αποκριάς κορυφώνεται την τελευταία Κυριακή, της Τυροφάγου. Μεταμφιέσεις, χοροί, τραγούδια, διασκεδάσεις, διαρκούν όλη μέρα μέχρι αργά το βράδυ. Με το πέραςμα της Τυρινής Κυριακής και τον πανηγυρισμό, την επόμενη μέρα της <<Καθαρής Δευτέρας>> κλείνει η χαρούμενη αποκριάτικη περίοδος και αρχίζει η ψυχική και σωματική προετοιμασία για το Πάσχα.

Καλό Καρναβάλι σε όλους μας!

ΜΠΕΣΣΥ ΚΑΡΩΚΗ

• Πασχαλινά έθιμα

Πρόκειται για τα έθιμα που σχετίζονται με τη θρησκευτική εορτή του Πάσχα. Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη και πλουσιότερη σε λαογραφικές εκδηλώσεις γιορτή των ορθοδόξων χριστιανών. Η λέξη Πάσχα προέρχεται από την εβραϊκή «pasah» που σημαίνει διάβαση. Οι Εβραίοι γιόρταζαν το Πάσχα σε ανάμνηση της απελευθέρωσής τους από τους Αιγυπτίους και της διάβασης της Ερυθράς θάλασσας, ενώ οι χριστιανοί γιορτάζουν την ανάσταση του Σωτήρα και τη διάβαση από το θάνατο στη ζωή. Η αντίστοιχη ελληνική λέξη για το Πάσχα είναι Λαμπρή, διότι η ημέρα της ανάστασης του Χριστού είναι μέρα ευφρόσυνη.

Το Πάσχα είναι κινητή γιορτή. Ο εορτασμός της ορίζεται κάθε χρόνο για την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας. Πληθώρα εθίμων και παραδόσεων αναβιώνουν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας που προηγείται του Πάσχα (Μεγάλη Εβδομάδα) σε όλες τις περιοχές του ελληνικού χώρου.

Οι προετοιμασίες για τον εορτασμό της Ανάστασης ξεκινούν από τη Μεγάλη Πέμπτη. Την ημέρα αυτή οι νοικοκυρές κατά παράδοση ετοιμάζουν τα τσουρέκια και βάφουν αβγά με ειδικές βαφές κόκκινου χρώματος. Το αυγό συμβολίζει από την αρχαιότητα την ανανέωση της ζωής και το κόκκινο χρώμα το αίμα του Χριστού. Παλιότερα συνήθιζαν να τοποθετούν το πρώτο κόκκινο αβγό στο εικονοστάσι του σπιτιού για να ξορκίζουν το κακό. Σε κάποια χωριά, πάλι, σημάδευαν το κεφάλι και την πλάτη των μικρών αρνιών με την κόκκινη μπογιά που είχε χρησιμοποιηθεί για το βάψιμο των αβγών. Συνήθιζαν επίσης να φυλάσσουν μία από τις κουλούρες της Μεγάλης Πέμπτης στο εικονοστάσι για να προστατεύονται τα μέλη της οικογένειας από τα μάγια.

Την πιο ιερή μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας αποτελεί η Παρασκευή, μέρα κορύφωσης του θείου δράματος με την Αποκαθήλωση από το σταυρό και την Ταφή του Χριστού. Λόγω του πένθους της ημέρας οι νοικοκυρές δεν ασχολούνται με τις δουλειές του σπιτιού, αποφεύγοντας ακόμη και το μαγείρεμα. Με λουλούδια που μαζεύουν ή αγοράζουν, γυναίκες και παιδιά πηγαίνουν στις εκκλησίες για να στολίσουν τον Επιτάφιο. Το πρωί της Μεγάλης Παρασκευής γίνεται στις εκκλησίες αναπαράσταση της ταφής του Χριστού και το ίδιο απόγευμα η περιφορά του Επιταφίου.

Από το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου ξεκινούν οι ετοιμασίες για το γιορτινό τραπέζι της Ανάστασης και οι νοικοκυρές μαγειρεύουν τη μαγειρίτσα. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα οι πιστοί συγκεντρώνονται στις εκκλησίες κρατώντας λευκές λαμπάδες, τις οποίες ανάβουν με το «Άγιο φως», που μοιράζει ο ιερέας. Όταν ο τελευταίος ψάλλει το «Χριστός Ανέστη» οι πιστοί ανταλλάσσουν ευχές και το λεγόμενο «φιλί της Αγάπης». Με το «Άγιο φως» συνηθίζουν να σταυρώνουν το ανώφλι της εξώπορτας των σπιτιών τρεις φορές για καλή τύχη. Κατόπιν κάθονται γύρω από το γιορτινό στρωμένο τραπέζι για να τσουγκρίσουν τα κόκκινα αυγά και να γευματίσουν με την παραδοσιακή μαγειρίτσα.

Το πρωί της Κυριακής σουβλίζεται σε πολλές περιοχές της χώρας ο οβελίας. Σε άλλες πάλι, το κρέας για το πασχαλινό τραπέζι, αρνί ή κατσίκι κατά περίπτωση, ψήνεται στο φούρνο. Μέσα σε εορταστική ατμόσφαιρα ακολουθεί πλούσιο γεύμα και το γλέντι διαρκεί συνήθως μέχρι αργά το βράδυ.

Σε ολόκληρη την Ελλάδα, η Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα γιορτάζονται με ξεχωριστή λαμπρότητα και κατάνυξη. Μεταξύ άλλων, αναφέρονται ενδεικτικά:

<http://www.visitgreece.gr/pages.php?pageID=417&langID=1>, 19/11/2008

• Το έθιμο του ροδιού

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία, ντυμένοι όλοι με τα καλά τους ρούχα για να παρακολουθήσουν τη λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και να υποδεχτούν το νέο χρόνο, καλό κι ευλογημένο.

Ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι, για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας και να του ανοίξουν, δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του. Έτσι θα είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι για να κάνει το καλό ποδαρικό, με το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί ποδάρι, σπάζει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: "με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά".

Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες να είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες , τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

(κείμενο που το βρήκαμε στο βιβλίο της δασκάλας Αγγελικής Μαστρομιχαλάκη "Χριστούγεννα-Πρωτοχρονιά-Θεοφάνεια")

<http://christmas.pathfinder.gr/tradition/greece/573740.html>, 15/8/2008

- http://www.yupi.gr/ideas/c3302/Ta_E8ima_ths_Prwtoxronias.html,4/7/2009

Τα Έθιμα της Πρωτοχρονιάς

Διαχρονικές αξίες και συνήθειες που περνούν από γενιά σε γενιά. Εσείς ποιο έθιμο ακολουθείτε;

Η παιδικότητα που χαρακτηρίζει την συνήθεια των εθίμων είναι εκείνη που τα κάνει μοναδικά. Για πολλούς η πίστη στην δύναμη τους και η ευλαβική τήρηση τους είναι δεδομένη. Εσείς; Σκεφτείτε μόνο το έθιμο του ποδαρικού και θα καταλάβετε τι εννοούμε.

Το σπάσιμο του ροδιού στην Πελοπόννησο

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία και ο νοικοκύρης κρατάει στην τσέπη του ένα ρόδι για να το λειτουργήσει. Γυρνώντας σπίτι, πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας -δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του- και έτσι να είναι ο πρώτος που θα μπει στο σπίτι, για να κάνει το καλό ποδαρικό με το ρόδι στο χέρι. Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα, το ρίχνει δηλαδή κάτω με δύναμη, για να σπάσει και να πεταχτούν οι ρώγες του παντού, και ταυτόχρονα λέει: «Με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά». Τα παιδιά μαζεμένα γύρω γύρω κοιτάζουν αν οι ρώγες είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Το γεύμα της παραμονής

Είναι ένα έθιμο που διατηρείται μέχρι και σήμερα, έχοντας πάρει όμως έναν πιο κοσμικό χαρακτήρα. Στην παλιά Αθήνα περίμεναν τον Αϊ-Βασίλη από το βράδυ της παραμονής με

ορθάνοιχτες τις πόρτες των σπιτιών τους. Επειδή όμως θα ήταν κουρασμένοι και πεινασμένοι από το μακρινό ταξίδι του, έστρωναν το πιο πλούσιο τραπέζι τους με τα πιο εκλεκτά εδέσματα για να τον φιλοξενήσουν. Τα μεσάνυχτα έσβηναν τις λάμπες τους κι έδιωχναν με γιουχαΐσματα τον παλιό χρόνο, πετώντας πίσω του ένα παλιοπάπουτσο. Στις μέρες μας το έθιμο στις πόλεις τηρείται κάπως απλοποιημένο (πάντα στρώνεται το βράδυ της παραμονής το πιο πλούσιο τραπέζι της χρονιάς και σβήνουμε τα φώτα προκειμένου να υποδεχτούμε το νέο χρόνο), ενώ στην επαρχία ακολουθούν πιο πιστά το έθιμο.

Ποδαρικό

Πολλές οικογένειες ακόμη και σήμερα ακολουθούν αυτό το έθιμο που σχετίζεται με την καλοτυχία του σπιτιού και κατ' επέκταση της οικογένειας όλη τη χρονιά. Γι' αυτό λένε σε κάποιον δικό τους άνθρωπο (συνήθως παιδί ή νέο άνθρωπο), που τον θεωρούν καλότυχο και ιδιαίτερα γουρλή, να έρθει την Πρωτοχρονιά να κάνει ποδαρικό, δηλαδή να μπει πρώτος και με το δεξί μέσα στο σπίτι. Σε κάποιες περιπτώσεις τον βάζουν να πατήσει ένα σίδερο για να είναι όλοι σιδερένιοι και γεροί μέσα στο σπίτι κατά τη διάρκεια του νέου χρόνου. Η νοικοκυρά τον φιλεύει για το καλό του χρόνου, δίνοντάς του συνήθως μήλα, καρύδια, μια κουταλιά γλυκό κυδώνι ή ό,τι άλλο γλυκό έχει φτιάξει για τις γιορτές.

www.eortologio.gr/arthra/paschalion.php, 20/5/2009

ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΑΣΧΑ (η γιορτή και ο υπολογισμός της ημερομηνίας του)

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη και πλουσιότερη σε λαογραφικές εκδηλώσεις γιορτή των Ορθοδόξων Χριστιανών.

Η λέξη Πάσχα προέρχεται από την εβραϊκή «pesah» που σημαίνει "διάβαση" :

- Οι Εβραίοι γιόρταζαν το Πάσχα σε ανάμνηση της απελευθέρωσής τους από τους Αιγυπτίους και της διάβασης της Ερυθράς θάλασσας
- οι Χριστιανοί γιορτάζουν την ανάσταση του Σωτήρα και τη διάβαση από το θάνατο στη ζωή

Η αντίστοιχη ελληνική λέξη για το Πάσχα είναι Λαμπρή, διότι η ημέρα της Ανάστασης του Χριστού είναι μέρα ευφρόσυνη.

Το Πάσχα είναι κινητή γιορτή και **γιορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας (δηλ. Κυριακή μετά την πανσέληνο του Μαρτίου).**

Πληθώρα εθίμων και παραδόσεων αναβιώνουν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας που προηγείται του Πάσχα (Μεγάλη Εβδομάδα) σε όλες τις περιοχές του ελληνικού χώρου.

Οι προετοιμασίες για τον εορτασμό της Ανάστασης ξεκινούν από τη Μεγάλη Πέμπτη. Την ημέρα αυτή οι νοικοκυρές κατά παράδοση ετοιμάζουν τα τσουρέκια και βάφουν αβγά με ειδικές βαφές κόκκινου χρώματος. Το αυγό συμβολίζει από την αρχαιότητα την ανανέωση

της ζωής και το κόκκινο χρώμα το αίμα του Χριστού. Παλιότερα συνήθιζαν να τοποθετούν το πρώτο κόκκινο αβγό στο εικονοστάσι του σπιτιού για να ξορκίζουν το κακό. Σε κάποια χωριά, πάλι, σημάδευαν το κεφάλι και την πλάτη των μικρών αρνιών με την κόκκινη μπογιά που είχε χρησιμοποιηθεί για το βάψιμο των αβγών. Συνήθιζαν επίσης να φυλάσσουν μία από τις κουλούρες της Μεγάλης Πέμπτης στο εικονοστάσι για να προστατεύονται τα μέλη της οικογένειας από τα μάγια.

Την πιο ιερή μέρα της Μεγάλης Εβδομάδας αποτελεί η Παρασκευή, μέρα κορύφωσης του θείου δράματος με την Αποκαθήλωση από το σταυρό και την Ταφή του Χριστού. Λόγω του πένθους της ημέρας οι νοικοκυρές δεν ασχολούνται με τις δουλειές του σπιτιού, αποφεύγοντας ακόμη και το μαγείρεμα. Με λουλούδια που μαζεύουν ή αγοράζουν, γυναίκες και παιδιά πηγαίνουν στις εκκλησίες για να στολίσουν τον Επιτάφιο. Το πρωί της Μεγάλης Παρασκευής γίνεται στις εκκλησίες αναπαράσταση της ταφής του Χριστού και το ίδιο απόγευμα η περιφορά του Επιταφίου.

Από το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου ξεκινούν οι ετοιμασίες για το γιορτινό τραπέζι της Ανάστασης και οι νοικοκυρές μαγειρεύουν τη μαγειρίτσα. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα οι πιστοί συγκεντρώνονται στις εκκλησίες κρατώντας λευκές λαμπάδες, τις οποίες ανάβουν με το «Αγιο φως», που μοιράζει ο ιερέας. Όταν ο τελευταίος ψάλλει το «Χριστός Ανέστη» οι πιστοί ανταλλάσσουν ευχές και το λεγόμενο «φιλί της Αγάπης». Με το «Αγιο φως» συνηθίζουν να σταυρώνουν το ανώφλι της εξώπορτας των σπιτιών τρεις φορές για καλή τύχη. Κατόπιν κάθονται γύρω από το γιορτινά στρωμένο τραπέζι για να τσουγκρίσουν τα κόκκινα αυγά και να γευματίσουν με την παραδοσιακή μαγειρίτσα.

Το πρωί της Κυριακής σουβλίζεται σε πολλές περιοχές της χώρας ο οβελίας. Σε άλλες πάλι, το κρέας για το πασχαλινό τραπέζι, αρνί ή κασίκι κατά περίπτωση, ψήνεται στο φούρνο. Μέσα σε εορταστική ατμόσφαιρα ακολουθεί πλούσιο γεύμα και το γλέντι διαρκεί συνήθως μέχρι αργά το βράδυ.

Το χριστιανικό Πάσχα ονομάζεται και "Πάσχα το Καινόν", ενώ το εβραϊκό λέγεται Νομικό Πάσχα.

ΕΒΡΑΙΚΟ ΠΑΣΧΑ

Το Πάσχα προϋπήρχε ως έθιμο στην αρχαία Αίγυπτο, όπου γιόρταζαν την άνοιξη το Πισάχ, δηλ. τη διάβαση του Ήλιου από τον ισημερινό (με άλλα λόγια την εαρινή ισημερία). Από τους Αιγύπτιους πήραν εθιμικά στοιχεία οι Εβραίοι και μαζί το έθιμο του Πάσχα.

Το χριστιανικό Πάσχα διαφέρει από το εβραϊκό. Εως τον 4ο αιώνα μ.Χ. ο γιορτασμός του ήταν κοινός.

Διαφοροποιήθηκε ωστόσο από τους Αποστόλους το 51 μ.Χ., ενώ χριστιανοί και Εβραίοι διαχωρίστηκαν απόλυτα (σε σχέση με τη γιορτή του Πάσχα) μετά την Α' Οικουμενική σύνοδο. Η σύνοδος αυτή επέμενε να γιορτάζουν όλοι οι Χριστιανοί μαζί (Δύσης και Ανατολής) και μάλιστα να γιορτάζουν χρονολογικά μετά το εβραϊκό Πάσχα.

Μετά την αλλαγή του ημερολογίου από τον πάπα Γρηγόριο ΙΓ', τον Οκτώβριο του 1582 και την θέσπιση του "Γρηγοριανού ημερολογίου", σταθεροποιήθηκε η ασυμφωνία όχι μόνο μεταξύ Εβραίων και Χριστιανών αλλά και μεταξύ των Χριστιανικών Εκκλησιών (Ρωμαιοκαθολικών, Προτεσταντών και Ορθοδόξων).

Στοιχεία για το γιορτασμό του Πάσχα από τους Ιουδαίους (Εβραίους) υπάρχουν στο Δευτερονόμιο, όπου ερμηνεύεται η αιτία του τρόπου του γιορτασμού τους.

Η εαρινή ισημερία για τους Εβραίους είναι η 1η Νισάν. Σύμφωνα με την Έξοδο κάθε αρχηγός οικογένειας έπαιρνε στις 10 Νισάν ένα πρόβατο αρσενικό, το οποίο θυσίαζε στις 14 Νισάν στο ναό των Ιεροσολύμων. Όσοι έμεναν έξω από την πόλη, στην επαρχία, δεν ήταν υποχρεωμένοι να εφαρμόσουν αυτό το έθιμο της θυσίας του αρνιού και μπορούσαν να το αντικαταστήσουν με άλλα φαγητά.

Το αρνί που θυσιαζόταν, το έψηναν αργότερα με τον όρο να το φάνε όλο το ίδιο βράδυ. Απαγορευόταν να περισσέψει από το ψημένο αρνί για την επόμενη ημέρα. Κατά τη γιορτή, το βράδυ, οι Εβραίοι άπλωναν στο τραπέζι όλα τα φαγητά, δηλ. το αρνί, τις πικρίδες (είδος πικρών χόρτων), τα άζυμα και το βάμμα. Από όλα αυτά έτρωγαν πρώτα τις πικρίδες και προσεύχονταν. Στη συνέχεια, οι πιο γέροι της οικογένειας διηγούνταν όλη την ιστορία της δουλείας και της απελευθέρωσης από την αιγυπτιακή σκλαβιά και εξηγούσαν το συμβολισμό κάθε είδους φαγητού που βρισκόταν στο τραπέζι. Έτσι, τα άζυμα συμβόλιζαν τη βιαστική φυγή των Εβραίων, τόσο βιαστική ώστε δεν πρόλαβαν να ζυμώσουν. Επίσης οι πικρίδες συμβόλιζαν την πικρία της σκλαβιάς. Σε όλη τη διάρκεια του γιορτασμού υπήρχε ρητή απαγόρευση να φάνε ζυμωμένο ψωμί για επτά μέρες, ενώ όλοι οι Εβραίοι φορούσαν παπούτσια οδοιπορίας, θέλοντας να συμβολίσουν τη φυγή.

Εκτός από την απελευθέρωση από την Αιγυπτιακή σκλαβιά και το πέραςμα της Ερυθράς Θάλασσας, οι Εβραίοι γιόρταζαν με το Πάσχα και την ανοιξιάτικη συγκομιδή. Γι' αυτό όλοι οι αρχηγοί των οικογενειών έφερναν ως τάμα στο ναό των Ιεροσολύμων και ένα δεμάτι κριθαριού. Έτσι κήρυσσαν και τη γιορτή της συγκομιδής και τότε μόνον επιτρεπόταν να φάνε ζυμωμένο ψωμί.

Κατά το Πάσχα, επίσης, έδιναν χάρη σε έναν κατάδικο, συνήθεια που μάλλον εισήγαγαν οι Ρωμαίοι.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΑΣΧΑ

Το Χριστιανικό Πάσχα διαρκεί δύο εβδομάδες: από την Κυριακή των Βαΐων (συμβολίζει την είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα) ως την Κυριακή του Θωμά.

Η πρώτη εβδομάδα ονομάζεται Μεγάλη Εβδομάδα ή Εβδομάδα των Παθών, αρχίζει με την Κυριακή των Βαΐων και λήγει το Μεγάλο Σάββατο. Όλη τη Μεγαλοβδομάδα υπάρχει συνήθεια να νηστεύουν οι χριστιανοί και να παρακολουθούν τακτικά τις εκκλησιαστικές λειτουργίες.

Η δεύτερη εβδομάδα του Πάσχα ονομάζεται Εβδομάδα του Πάσχα ή Λαμπροβδομάδα ή Λαμπρή και αρχίζει με την Κυριακή του Πάσχα. Όλες οι ημέρες που ακολουθούν θεωρούνται ημέρες χαράς και διασκέδασης (Διακαινήσιμες και η εβδομάδα ονομάζεται Διακαινησίμου).

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ο προσδιορισμός της Κυριακής του Πάσχα αποτέλεσε περίπλοκο πρόβλημα για τις Εκκλησίες και προκάλεσε σφοδρές έριδες.

Η Α' Οικουμενική σύνοδος της Νίκαιας (325) όρισε ως μέρα του Πάσχα την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο που ακολουθεί την εαρινή ισημερία της 21ης Μαρτίου.

Καθόρισε επίσης ότι, εφόσον η πανσέληνος είναι Κυριακή, το Πάσχα θα γιορτάζεται την αμέσως επόμενη Κυριακή.

Επειδή η πρώτη μέρα της Σελήνης τοποθετείται μεταξύ 8ης Μαρτίου και 5ης Απριλίου, το Πάσχα μπορεί να πέσει στο διάστημα μεταξύ 22ας Μαρτίου και 25ης Απριλίου.

Οι ημερομηνίες αυτές υπολογίζονται με το παλαιό ημερολόγιο (Γρηγοριανό), γιατί μ' αυτό καθορίζεται η εαρινή ισημερία. Για να βρούμε τα όρια μέσα στα οποία γιορτάζεται το Πάσχα, σύμφωνα με το νέο ημερολόγιο, προσθέτουμε 13 μέρες.

Έτσι βρίσκουμε ότι **οι ημερομηνίες του ορθόδοξου Πάσχα κυμαίνονται από τις 4 Απριλίου ως τις 8 Μαΐου**. Επειδή για τον καθορισμό του ορθόδοξου Πάσχα η εαρινή ισημερία υπολογίζεται με βάση το παλαιό ημερολόγιο, οι παλαιοημερολογίτες και οι νεοημερολογίτες γιορτάζουν το Πάσχα την ίδια μέρα. Αντίθετα, οι ρωμαιοκαθολικοί και οι προτεστάντες καθορίζουν την εαρινή ισημερία με βάση το νέο ημερολόγιο και γι' αυτό γιορτάζουν συνήθως το Πάσχα μια βδομάδα νωρίτερα από τους Ορθόδοξους.

Το Πάσχα συμβαίνει να γιορτάζεται ταυτόχρονα από τις Δυτικές εκκλησίες και την Ορθόδοξη, όταν η πρώτη πανσέληνος μετά την εαρινή ισημερία πέφτει μετά τις 28 Μαρτίου.

Το Ιουδαϊκό (Εβραϊκό) Πάσχα γιορτάζεται σήμερα κατά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας, δηλ. μεταξύ 30 Μαρτίου και 27 Απριλίου. Παλιότερα το ιουδαϊκό Πάσχα (γνωστό ως Νομικό Πάσχα) γιορταζόταν σύμφωνα με το Μωσαϊκό νόμο μεταξύ 3ης Απριλίου και 1ης Μαΐου.

Γιατί όμως υπάρχει αυτή η διαφορά στην ημερομηνία εορτασμού του Πάσχα, αφού πρόκειται για την ίδια χριστιανική γιορτή και δεν υπάρχει καμιά δογματική ή θεολογική διαφορά στο θέμα αυτό;

Ο Χριστός και οι απόστολοι εόρταζαν το Ιουδαϊκό Πάσχα με το οποίο συνδέθηκε και ο Μυστικός Δείπνος. Επειδή οι πρώτοι χριστιανοί, όπως ήταν φυσικό, ήταν Εβραίοι, παρέλαβαν την εορτή αυτή από αυτούς και διατήρησαν το όνομα Πάσχα σε ανάμνηση της Ανάστασης του Κυρίου δηλ. "της διαβάσεως από τον θάνατον στην ζωή" και συμβολικά της "διαβάσεως από του θανάτου της αμαρτίας εις την ζωήν της αλήθειας" και ονομαζόταν σε αντιδιαστολή με το Εβραϊκό Πάσχα "Πάσχα το καινόν".

Κατά τα πρώτα έτη του Χριστιανισμού, οι Ιουδαϊζοντες Χριστιανοί τόνιζαν στην εορτή του Πάσχα το γεγονός της σταύρωσης του Χριστού και επέμεναν να το εορτάζουν την 14η του μήνα Νισάν, μαζί με τους Εβραίους. Αυτό συνέβαινε και με τους "τεσσαρεσκαίδεκατίτες" της Μικράς Ασίας.

Αντίθετα, οι Χριστιανοί άλλων εθνών, τόνιζαν την ανάσταση του Χριστού και συνέδεσαν τον εορτασμό του Πάσχα με την αναστάσιμη ημέρα της εβδομάδας, την Κυριακή, η οποία ακολουθούσε την 14η του μήνα Νισάν, με την έννοια ότι το Χριστιανικό Πάσχα δεν ήταν δυνατόν να προηγείται ή και να συμπίπτει με το εβραϊκό Πάσχα. Μόνο οι εκκλησίες της Μικράς Ασίας επέμεναν στην Ιουδαϊζουσα παράδοση, ενώ όλες οι άλλες τοπικές εκκλησίες εόρταζαν το Πάσχα μετά το Ιουδαϊκό και σε ημέρα Κυριακή.

Λύση στο πρόβλημα της ημερομηνίας εορτασμού του Πάσχα έδωσε η Α' Οικουμενική σύνοδος που έγινε στην Νίκαια της Βιθυνίας το 325 μ.Χ., η οποία λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εβραίοι εόρταζαν το Πάσχα κατά την ημέρα της Πανσελήνου που γινόταν μετά την εαρινή ισημερία και επειδή ο Χριστός αναστήθηκε μετά την εορτή του εβραϊκού Πάσχα, δηλαδή μετά την εαρινή πανσέληνο, καθόρισε τον εξής κανόνα:

Το χριστιανικό Πάσχα πρέπει να εορτάζεται την πρώτη Κυριακή μετά την Πανσέληνο, που θα γίνει κατά την ημέρα της εαρινής ισημερίας ή μετά από αυτήν. Αν η πανσέληνος γίνει Κυριακή τότε το Πάσχα θα εορτάζεται την επομένη Κυριακή.

Αυτό έγινε για να μην συμπίπτει ποτέ το χριστιανικό με το εβραϊκό Πάσχα. Η πανσέληνος που συμβαίνει κατά ή μετά την εαρινή ισημερία λέγεται και πανσέληνος του Πάσχα ή πασχαλινή πανσέληνος.

Η Α' Οικουμενική σύνοδος ανέθεσε στον Πατριάρχη της Αλεξάνδρειας, πόλη στην οποία άκμαζε η αστρονομία τα χρόνια εκείνα, να φροντίσει τον καθορισμό της πανσελήνου του Πάσχα και κατ' επέκταση την ημερομηνία του Πάσχα για όλες τις χριστιανικές εκκλησίες. Στην Αλεξάνδρεια όμως χρησιμοποιούσαν τον κύκλο του Μέτωνα για τον προσδιορισμό των μελλοντικών Πανσελήνων, σύμφωνα βέβαια και με το Ιουλιανό ημερολόγιο.

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΩΝΑ

Ο Αθηναίος Αστρονόμος Μέτων (432 π.Χ.) ανακάλυψε ότι 235 συνοδικοί μήνες ισοδυναμούν με 19 τροπικά (ηλιακά) έτη.

- ο συνοδικός μήνας είναι το χρονικό διάστημα μεταξύ δυο διαδοχικών ομωνύμων φάσεων της σελήνης (π.χ. μεταξύ δυο πανσελήνων ή μεταξύ δυο πρώτων τέταρτων) και είναι ίσος με 29,530588 ημέρες
- το τροπικό έτος, είναι το χρονικό διάστημα ανάμεσα σε δυο διαδοχικές διαβάσεις του ήλιου από το εαρινό ισημερινό σημείο (κατά την φαινόμενη ετήσια κίνηση του ήλιου πάνω στην εκλειπτική) και είναι ίσο με 365,242199 (μέσες ηλιακές) ημέρες.

Αυτή η περίοδος των 19 τροπικών ετών ή 6940 ημερών περίπου, ονομάστηκε κύκλος του Μέτωνα ή κύκλος της σελήνης. Ο κύκλος αυτός είναι πρακτικά χρήσιμος, διότι αν καταγράψουμε τις ημερομηνίες των φάσεων της σελήνης επί 19 συνεχόμενα έτη, οι φάσεις θα επανέρχονται στις ίδιες ημερομηνίες και κατά την ίδια σειρά στα επόμενα 19 έτη κ.ο.κ.

Η ανακάλυψη αυτή έκαμε τεράστια εντύπωση στους Αθηναίους ώστε αποφάσισαν να γράψουν "χρυσούς γράμμασι" σε όλα τα δημόσια καταστήματα τον αριθμό που φανερώνει την τάξη του εκάστοτε τρέχοντος έτους μέσα στον κύκλο του Μέτωνα.

Όμως ο κύκλος του Μέτωνα παρουσιάζει κάποιο σφάλμα. Το σφάλμα αυτό έχει συγκεντρωθεί από το 325 μ.Χ. και σήμερα είναι 5 περίπου ημέρες.

Με βάση λοιπόν τον κύκλο του Μέτωνα σχηματίστηκε (από τους Αλεξανδρινούς αστρονόμους) ο πίνακας των πανσελήνων του Πάσχα, (Πασχάλιοι πίνακες) δηλαδή των μετά την 21η Μαρτίου Ιουλιανού ημερολογίου πανσελήνων, που ακόμη και σήμερα χρησιμοποιούν οι ορθόδοξοι Χριστιανοί, άλλοι αυτούσιο (π.χ. Ρώσοι) και άλλοι (π.χ. εμείς οι Έλληνες) σε σχέση και με το Νέο (Γρηγοριανό) ημερολόγιο.

Αυτό συνεχίστηκε μέχρι το 1582 που η Καθολική εκκλησία καθιέρωσε το νέο (Γρηγοριανό) ημερολόγιο (αυτό που έχουμε σήμερα και εμείς) για να διορθώσει τα συσσωρευμένο λάθος του παλαιού (Ιουλιανού) ημερολογίου (π.η.) (τότε υπήρχε 10 μέρες καθυστέρηση του π.η., δηλαδή η εαρινή ισημερία του 1582 αντί να γίνει στις 21/3 έγινε στις 11/3). Οι ορθόδοξοι Χριστιανοί, κυρίως από μίσος στον πάπα, δεν δέχτηκαν την ρύθμιση αυτή και ορισμένοι (οι παλαιοημερολογίτες) συνεχίζουν κανονικά μέχρι σήμερα να χρησιμοποιούν το π.η.

Όμως **η Εκκλησία της Ελλάδας δέχθηκε το νέο ημερολόγιο (ν.η.) στις 10 Μαρτίου 1924**, ακολουθώντας την Ελληνική πολιτεία που το είχε αποδεχθεί το 1923, αλλά χωρίς μετακίνηση του Πάσχα και των κινητών εορτών που εξακολουθούν να εξαρτώνται από το παλαιό ημερολόγιο (π.η.).

Από την ημερομηνία του Πάσχα εξαρτώνται πολλές γιορτές (π.χ., Κυριακή της Σταυροπροσκυνησεως 28 μέρες πριν το Πάσχα, Αγίου Πνεύματος 50 μέρες μετά το Πάσχα κλπ) γεγονός που δείχνει την σπουδαιότητα της ημερομηνίας του τόσο στο ορθόδοξο όσο και στο καθολικό εορτολόγιο.

Η ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ο υπολογισμός της ημερομηνίας του Πάσχα είναι ένα σύνθετο Μαθηματικό θέμα, αν και απαιτεί ουσιαστικά τις 4 πράξεις της αριθμητικής. Παλαιότερα την ημερομηνία του Πάσχα την υπολόγιζαν από ορισμένους πίνακες, τους περίφημους Πασχάλιους πίνακες. Σήμερα την ημερομηνία του Πάσχα (ορθόδοξου και καθολικού) την βρίσκουμε με ορισμένους Μαθηματικούς τύπους.

Για τον καθορισμό της ημερομηνίας του ορθόδοξου (Ιουλιανού) Πάσχα ενός έτους E , σύμφωνα με το νέο ημερολόγιο (ν.η.) απαιτούνται :

α) Η εύρεση της ημερομηνίας της Ιουλιανής (Μετώνειας, όχι πραγματικής) πασχαλινής πανσελήνου, έστω IP μέρες Απριλίου με το ν.η. και

β) Ο υπολογισμός των ημερών από την επόμενη της προηγούμενης ημερομηνίας μέχρι και την Κυριακή του Πάσχα, έστω H ημέρες.

Τότε η ημερομηνία του Πάσχα θα είναι $HP = IP + H$ ημέρες Απριλίου.

Οι Καθολικοί (και Διαμαρτυρόμενοι) εορτάζουν το Πάσχα (Λατίνων Πάσχα) σύμφωνα με τον κανόνα της Α' Οικουμενικής συνόδου, όμως η εαρινή ισημερία και η εαρινή πανσέληνος προσδιορίζονται σύμφωνα με το Γρηγοριανό ή νέο ημερολόγιο (ν.η.), λαμβάνοντας ακόμη υπόψη και το σφάλμα του κύκλου του Μέτωνα, την λεγόμενη εκκλησιαστική πρόπτωση. Ας σημειωθεί ότι οι παλαιοημερολογίτες (που ακολουθούν το Ιουλιανό ημερολόγιο) έχουν Πάσχα πάντα την ίδια Κυριακή με τους ορθόδοξους, αλλά με ημερομηνία 13 μέρες (μέχρι το 2099) μικρότερη.

ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

Όπως είδαμε η Ελληνική πολιτεία το 1923 και στην συνέχεια η εκκλησία της Ελλάδας, δέχθηκε το νέο ημερολόγιο (ν.η.) στις 10 Μαρτίου 1924, αλλά χωρίς μετακίνηση του Πασχάλιου και των κινητών εορτών που εξακολουθούν να εξαρτώνται από το παλαιό ημερολόγιο (π.η.).

Έτσι άρχισαν τα προβλήματα με τις διαφορετικές ημερομηνίες του Πάσχα στην χώρα μας (και σε όσες χώρες έχουν όμοιες ρυθμίσεις). Αυτά οφείλονται στα δυο σφάλματα στα οποία στηρίζεται ο υπολογισμός της ημερομηνίας του ορθόδοξου Πάσχα :

α) Χρησιμοποιεί τον κύκλο του Μέτωνα που έχει ήδη συγκεντρωμένο σφάλμα 4-5 ημερών, δηλαδή δίνει την Μετώνεια (ή Ιουλιανή) πανσέληνο 4-5 μέρες αργότερα από την Γρηγοριανή (και με μεγάλη ακρίβεια πραγματική) πανσέληνο.

β) Χρησιμοποιεί το παλαιό ημερολόγιο για τον προσδιορισμό της εαρινής πανσελήνου, με αποτέλεσμα να μην χρησιμοποιεί την Γρηγοριανή πανσέληνο και έτσι μερικές πανσέληνοι αν και είναι μετά τις 20 Μαρτίου (ν.η) να μην τις θεωρεί πασχαλινές.

Αποτέλεσμα του πρώτου σφάλματος είναι να έχουμε τον εορτασμό του ορθόδοξου Πάσχα πολλές φορές όχι την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο, αλλά την επομένη, όπως π.χ. το 2003.

Αποτέλεσμα του δεύτερου σφάλματος είναι να έχουμε τον εορτασμό του ορθόδοξου Πάσχα πολλές φορές μετά την δεύτερη εαρινή πανσέληνο π.χ. το 2005.

Ενώ το πρώτο σφάλμα είναι μόνιμο, το δεύτερο μπορεί και να μην υπάρχει. Όταν η εαρινή πανσέληνος είναι από τις 30 Μαρτίου και μετά, τότε βοηθώντας του πρώτου σφάλματος, η Μετώνεια πανσέληνος δίνεται από τις 3 Απριλίου και μετά, και έτσι δεν υπάρχει το δεύτερο σφάλμα, αφού η πανσέληνος αυτή θεωρείται πασχαλινή (αφού είναι από τις 21/3 π.η. και μετά) και από τους ορθόδοξους.

Στην περίπτωση αυτή το Καθολικό Πάσχα συμπίπτει ή εορτάζεται νωρίτερα κατά μια (μόνο) βδομάδα από το Ορθόδοξο Πάσχα.

Κοινό Πάσχα έχουμε όταν η Γρηγοριανή και η Ιουλιανή πασχαλινή πανσέληνος πέσουν από την Κυριακή μέχρι και το Σάββατο της ίδιας βδομάδας, οπότε την αμέσως επόμενη Κυριακή έχουμε κοινό Πάσχα.

Έτσι π.χ. το 2004, που τυχαίνει να είναι και δίσεκτο, η Ιουλιανή πασχαλινή πανσέληνος δίνεται την Παρασκευή 9 Απριλίου (ν.η.), ενώ η Γρηγοριανή πασχαλινή πανσέληνος ήταν την Δευτέρα 5 Απριλίου (4 μέρες διαφορά λόγω του σφάλματος του κύκλου του Μέτωνα). Έτσι αίρεται τόσο το πρώτο σφάλμα (αφού είναι και οι δυο την ίδια βδομάδα) όσο και το δεύτερο, αφού η πανσέληνος είναι μετά τις 3 Απριλίου, οπότε έχουμε κοινό Πάσχα την αμέσως επόμενη Κυριακή 11 Απριλίου. Το προηγούμενο κοινό Πάσχα ήταν το 2001 (15/4).

Το επόμενο κοινό Πάσχα θα είναι το έτος 2007 (8 Απριλίου), ενώ το αμέσως επόμενο κοινό Πάσχα σε έτος δίσεκτο θα είναι το 2028 (16 Απριλίου). Αν δεν συνεορτάζουμε, στην περίπτωση αυτή, έχουμε μια βδομάδα ακριβώς νωρίτερα το Καθολικό Πάσχα από το Ορθόδοξο: έτσι π.χ. το 2003, η Ιουλιανή πασχαλινή πανσέληνος ήταν στις 20 Απριλίου (Κυριακή) και η Γρηγοριανή πασχαλινή πανσέληνος στις 16 Απριλίου (Τετάρτη), δηλαδή και οι δυο μετά τις 3/4, άρα δεν υπάρχει το δεύτερο σφάλμα. Υπάρχει όμως το σφάλμα των 4 ημερών (16/4-20/4) λόγω του κύκλου του Μέτωνα (αλλά και του ότι δεν πέφτουν την ίδια βδομάδα οι δυο πανσέληνοι) και έτσι είχαμε το Ορθόδοξο Πάσχα στις 27 Απριλίου, ενώ το καθολικό στις 20 Απριλίου, δηλαδή μια βδομάδα ενωρίτερα.

Το δεύτερο σφάλμα υπάρχει μόνο όταν η εαρινή πανσέληνος γίνει από 21- 29 Μαρτίου (ν.η.).

Στην περίπτωση αυτή το Πάσχα των Καθολικών προηγείται αυτό των Ορθόδοξων από 4 μέχρι 6 βδομάδες και ενδέχεται να μην έχουμε Πάσχα τον Απρίλιο, όπως συνέβη το 2002.

Η Ιουλιανή πανσέληνος του Μαρτίου του 2005 θα είναι στις 29 Μαρτίου (με το ν. η.), δηλαδή στις 16 Μαρτίου με το π.η. Έτσι, δεν θεωρείται πασχαλινή για τους Ορθόδοξους (αφού είναι πριν τις 21 Μαρτίου π.η.). Η Γρηγοριανή όμως είναι στις 25 Μαρτίου - 4 μέρες ενωρίτερα - και θεωρείται (δίκαια) από τους καθολικούς Πασχαλινή και έτσι θα έχουν Πάσχα στις 27 Μαρτίου. Οι Ορθόδοξοι λοιπόν θα περιμένουμε την επόμενη πανσέληνο που γίνεται στις 28 Απριλίου, οπότε θα έχουμε Πάσχα την 1η Μαΐου.

- <http://www.fatsimare.net/profile/forum/viewtopic.php?t=2082>, 14/12/2008

ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

Na δώσει η Μεγαλόχαρη κι η Παναγιά η Κανάλα να μεγαλώσεις γρήγορα σαν τα κορίτσια τ' άλλα να δώσει η Καλαμιώτισσα γυναίκα να σε πάρω ...
(Μ. Χατζιδάκις - Ν. Γκάτσος " Κυκλαδίτικα")

Η Μεγαλόχαρη, Η Παναγιά η Κανάλα η Καλαμιώτισσα που διαβάζουμε στο παραπάνω τετράστιχο είναι μόνο τρία από τα δεκάδες Θεοτοκούνια, τα ονόματα δηλαδή, που ο λαός μας έχει δώσει στην Θεοτόκο.

Με αφορμή τα ονόματα αυτά, μέρες που είναι, ας ταξιδέψουμε λίγο γιατί αυτά τα ονόματα δεν δίνονται τυχαία. Για την δημιουργία ο λαός εμπνέεται από *τον τόπο που βρέθηκε η εικόνα Της, αλλά και με ποιο τρόπο και σε ποια κατάσταση :

Μυρτιδιώτισσα, Θαλασσινή, Ακρωτηριανή, Θεοσκέπαστη, Μαχαιρωμένη, κ.α.

* την ιδιαίτερη πατρίδα Της: Σουμελά, Χοζοβιώτισσα, Αθηνιώτισσα, Μελικαρού

* από κάποιο θαύμα που έκανε η χάρη Της : Φιδούσα, Μπαλωμένη, Χελιδονού, Ελευθερώτρια κ.α.

* από το πως παριστάνεται στις εικόνες Της : Γλυκοφιλούσα, Βρεφοκρατούσα, Γαλακτοτροφούσα, Γουρλομάτα κ.α.

* τα πάμπολλα χαρίσματα της : Φανερωμένη, Γιάτρισσα, Παρηγορήτρα κ.α.

* από την εποχή και την ημερομηνία που γιορτάζει: Δεκαπεντούσα, Φλεβριανή, Μεσοσπορίτισσα, κ.α.

Ακρωτήρι Χανίων

Παναγιά η Αρκουδιώτισσα

Εδώ βρίσκεται η περίφημη σπηλιά της Αρκουδιώτισσας. Στο κέντρο της ένας τεράστιος σταλαγμίτης θυμίζει αρκούδα που σκύβει να πει νερό από μια γούρνα πλάι της. Στην περιοχή αυτή το πρόβλημα της λειψυδρίας είναι μεγάλο. Οι κάτοικοι μάζευαν το νερό σταγόνα σταγόνα, αλλά κάποτε μια θεόρατη αρκούδα ανακάλυψε τη σπηλιά κι ερχόταν και τους το 'πινε. οι κάτοικοι παραφύλαξαν να δουν ποιος τους κλέβει το νερό. αλλά όταν αντίκρισαν το πελώριο ζώο, φοβήθηκαν και κάποιος έβγαλε μια κραυγή: "Παναγιά μου, πρόφταξε!" και πριν προλάβουν να καταλάβουν τι έγινε το ζώο πέτρωσε. Για να θυμούνται το θαύμα Της, έχτισαν μέσα στη σπηλιά το εκκλησάκι "Της Παναγιάς της Αρκουδιώτισσας" που γιορτάζει της Υπαπαντής κάθε 2 Φεβρουαρίου.

Κηφισιά:

Παναγιά η Χελιδονού

Οι παλιοί Αθηναίοι μπορεί και να θυμούνται ένα από τα ωραιότερα ρέματα της Αττικής, αυτό της Χελιδονούς, στο δρόμο που οδηγεί από Μενίδι στην Κηφισιά. Κατάφυτο από πεύκα και πλατάνια και με ένα μικρό σπήλαιο περιτριγυρισμένο από τρεχούμενα νερά, υπήρξε στην αρχαιότητα χώρος λατρείας των νυμφών, του τραγοπόδαρου Πάνα και της θεάς Αρτέμης.

Από παλιά πίστευαν ότι στο ρέμα της Χελιδονούς κατοικούσαν νεράιδες και δράκοι. Κάποτε, ένας μοναχός έφραξε την είσοδο της σπηλιάς για να πεθάνουν. Αλλά μια γυναίκα ντυμένη στα μαύρα μπήκε στη φυλακή τους, τις σκέπασε με το πέπλο της και βγήκε μαζί τους έξω. Όταν το ξεδίπλωσε, αντί για νεράιδες, πλήθος χελιδόνια πέταξαν στον ουρανό. Ήταν η Παναγιά η Χελιδονού. Μια άλλη

παράδοση λέει ότι κάποτε οι κάτοικοι της περιοχής κινδύνευαν να παγιδευτούν από επίδοξους κατακτητές. Τη στιγμή που ένα χελιδόνη φτερούγιζε μέσα από την σπηλιά προς την ελευθερία, πήραν θάρρος και νίκησαν. Έτσι έχτισαν το εκκλησάκι και το ονόμασαν Παναγία η Χελιδονού. Τέλος μια τρίτη εκδοχή λέει ότι η Παναγία μεταμόρφωσε σε χελιδόνια τις μοναχές που ζούσαν εκεί, ύστερα από παράκλησή τους, όταν το μοναστήρι τους κινδύνεψε με αφανισμό εξαιτίας ενός τούρκου πασά.

Λειψοί:

Η Παναγία του Χάρου

Η εικόνα της Παναγίας που κρατά τον Εσταυρωμένο Χριστό είναι μοναδική. Την ονόμασαν "Παναγία του Χάρου", επειδή κρατά το γιό Της όχι - όπως συνήθως - ως βρέφος, αλλά επάνω στο Σταυρό, αφού εκεί έχει πια ξεψυχήσει. Βρίσκεται στο ομώνυμο μοναστήρι στους Λειψούς και χρονολογείται από το 1600 μ.Χ. . Κάθε άνοιξη την στολίζουν με ευωδιαστά κρινάκια που ξεραίνονται, αλλά στις 23 Αυγούστου στα εννιάμερα της Παναγίας που γιορτάζει, τα κρινάκια πετάνε καινούργια μπουμπούκια.

Λέρος:

Παναγία η Γουρλομάτα & Παναγία η Καβουράδαινα

Χτισμένο το 14ο αιώνα από αρχαία υλικά, το βυζαντινό εκκλησάκι της Παναγίας της Γουρλομάτας είναι γνωστό για τις εξαιρετικές τοιχογραφίες του, από τις οποίες πιθανότατα και τ' όνομά του. Χρονολογούνται από το 1327 και αποτελούν υπέροχο δείγμα λαϊκής τέχνης. Συντοπίτισσα της Γουρλομάτας, η Παναγία Καβουράδαινα είναι εάν ακόμη γραφικό εκκλησάκι της Λέρου, πελεκημένο μέσα σε μια βραχώδη σχισμή, όπου σε οδηγούν αρκετά σκαλοπάτια. Κάποτε, ένας ψαράς που έψαχνε καβούρια, βρήκε εδώ μια εικόνα της Παναγίας. Μερικοί μάλιστα ισχυρίζονται ότι την βρήκε μαγκωμένη στις δαγκάνες ενός καβουριού. Έτσι πήρε τ' όνομά του το εκκλησάκι.

Λέσβος:

Παναγία η Γοργόνα

Το μικρό πανέμορφο αυτό εκκλησάκι που βρίσκεται σκαρφαλωμένο σε ένα βράχο στο γραφικό ψαροχώρι Σκάλα Συκαμνιάς, στη Λέσβο, πήρε το όνομα του από ομώνυμη εικόνα που παρουσιάζει την Παναγία με ουρά γοργόνας!. Την έχει φιλοτεχνήσει άγνωστος λαϊκός ζωγράφος, αλλά έχει γίνει ξακουστή και από ομότιπλο μυθιστόρημα του μεγάλου μας πεζογράφου Στρατή Μυριβήλη.

Κεφαλλονιά

Παναγία η Φιδούσα

Τα χωριά Αργίνα και Μαρκόπουλο της Κεφαλλονιάς ζουν από τις 6 έως τις 16 κάθε Αυγούστου μια ασυνήθιστη εμπειρία. Εκατοντάδες μικρά φίδια βγαίνουν από τις φωλιές τους, κυκλοφορούν στους δρόμους, μπαينوβγαίνουν στις εκκλησίες και κουλουριάζονται πάνω στις εικόνες. Είναι ακίνδυνα, έχουν μικρούς σταυρούς στο κεφάλι τους και δεν αποφεύγουν τους ανθρώπους, οι οποίοι τα ονομάζουν "φιδάκια της Παναγίας". Μετά τον Δεκαπενταύγουστο εξαφανίζονται. Έτσι ονομάστηκε "Φιδούσα" η εικόνα της Παναγίας που βρέθηκε στην περιοχή, μέσα σε σκίνο που λαμποκοπούσε. Μιά άλλη παράδοση λέει ότι πήρε το όνομα Φιδούσα, όταν η Παναγία έζωσε με φίδια το μοναστήρι Της, για να γλιτώσει τις μοναχές από τους περαστικούς.

Ιος

Παναγία η Γκρεμνιώτισσα

Η βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας της Γκρεμνιώτισσας στην Ίο πήρε το όνομά της επειδή βρίσκεται σκαρφαλωμένη σ' έναν απόκρημνο βράχο. Η παράδοση λέει ότι στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, κάποιοι Κρητικοί έβαλαν την εικόνα της Παναγίας, που φιλοξενείται πλέον εδώ πάνω, σε μια σχεδία, για να την φυγαδεύσουν από το νησί τους και να τη σώσουν. Η θαυματουργή εικόνα, που ονομάζεται και "Οδηγήτρια", έφτασε στη Ίο και οι ντόπιοι αποφάσισαν μια εκκλησία για να τη στεγάσουν. αλλά ότι έχτιζαν την ημέρα, την νύχτα γκρεμιζόταν. Ωσπου κατάλαβαν ότι η χάρη Της ήθελε την εκκλησιά Της να βλέπει προς την ιδιαίτερη πατρίδα της! και πραγματικά, από το μέρος που τελικά χτίστηκε η εκκλησία, όταν ο ορίζοντας είναι καθαρός, φαίνεται η Κρήτη.

3. <http://www.geocities.com/panagiatrias/500onomataA.htm>

500 ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

1. Αγία Ζώνη
2. Αγία Σκέπη (Κων/πολη)
3. Αμόλυντος (Σίφνος)
4. Άξιον Εστί
5. Γρηά Παναγιά (Μύκονος)
6. Ευαγγελίστρια Μαβριανού (Σάμος)
7. Ευαγγελίστρια Μοντέ (Σάμος)
8. Η Νέα Ιερουσαλήμ (Δαυλεία)
9. Θεομήτωρ
10. Θεοτόκισσα (Τήλος)
11. Θεοτόκος των Χαλκοπρατειών (Κωνσταντινούπολη)
12. Κυρά Παναγιά (Κάρπαθος)
13. Μεγάλη Παναγία (Μύκονος- Πάτμος-Αρναία)
14. Μεγάλη Παναγία Σαμαρίνας (Γρεβαννά)
15. Μητηρ Θεού, η Αλιθινή (*βρίσκεται στο καθολικό της Παναγίας της Γηροκομήτισσας και είναι η μόνη σωζόμενη εικόνα με την ονομασία αυτή*) (Πάτρα)
16. Νέα Παναγιά (Θεσσαλονίκη)
17. Παλιοπαναγιά Μανωλάδος (Κάτω Παναγιάς Κυλλίνης)
18. Παναγία η Ερυθιανή (Χίος)
19. Παναγία η Ζερμπίτσα ή η Κυρία Ζερμπίτσα (*Η ονομασία «Ζερμπίτσα» είναι πιθανόν σλαβικό τοπωνύμιο και ερμηνεύεται «Μετόχι»*)(Σπάρτη-Λακωνίας)

20. Παναγία η Ζώνη
21. Παναγία η Λακκοσκητιώτισσα (Άγιο Όρος)
22. Παναγία η Λαύρα (Στην Αγία Λαύρα-Καλάβρυτα)
23. Παναγία η Λαυρέτου
24. Παναγία η Μακαριώτισσα (Κρήτη, Δομβραίνα)
25. Παναγία η Μακεδονίτισσα (Σκόπελος)
26. Παναγία η Μάννα των παιδών (Κύπρος)
27. Παναγία στο Μοργονήσι
28. Παναγία της Μηχανιώνας (Θεσ/νίκη)
29. Παναγία της Λύδδης
30. Παναγία του Μητροπολίτου
31. Παναγία του Ευγενίου
32. Παναγία του Μαχαιρά
33. Παναγία των Ελεγμών
34. Παναγία των Μιασηνών
35. Παναγία Γηρομερίου (Φιλιάτες-Θεσπρωτία)
36. Παναγία Ελεούσα-Άξιον Εστί (Παναχαϊκό Όρος)
37. Παναγία Ζιτανίου (Σέρβια Κοζάνης)
38. Παναγία η Κιβωτός
39. Παναγία η Μαχαιρώτισσα
40. Παναγία η Μυρολαιοτίσσα (Σαλαμίνα)
41. Παναγία η - (Σαλαμίνα—Αίγιο—Αρτάκη - Λευκάδα - Λέσβο-Ροδόπολη-Ξυνιάδα Δομοκο-Χιλιομόδι Κορινθίας-Κομοτινή-Καστοριά-Νάξος)
42. Παναγία η Αγγελόκτιστος
43. Παναγία η Αγία Σιών (Λέσβος)

44. Παναγία η Αγορίτσα (Βόλος)
45. Παναγία η Αγρού
46. Παναγία η Αιρκώτισσα
47. Παναγία η Αιτωλικού
48. Παναγία η Ακαδημιώτισσα
49. Παναγία η Ακάθιστος
50. Παναγία η Ακρωτηριανή (Σητεία)
51. Παναγία η Αλιγιώτισσα (Κύπρος)
52. Παναγία η Αμαπγού
53. Παναγία η Αμηρού
54. Παναγία η Αντιβουνιώτισσα (Κέρκυρα)
55. Παναγία η Απειρανθείτισσα (Νάξος)
56. Παναγία η Απουτίγιε Απούϊ (Παλαιστίνη)
57. Παναγία η Αργοκοιλιώτισσα
58. Παναγία η Αρδευούσα (Αλβανία)
59. Παναγία η Αρείας
60. Παναγία η Αρεοβίνδου (Πελοπόννησος)
61. Παναγία η Άρσους
62. Παναγία η Αρτάκης (Εύβοια)
63. Παναγία η Ασένης
64. Παναγία η Ασπροβουνιώτισσα (Αφέντρικα)
65. Παναγία η Ασπροπαναγιά
66. Παναγία η Ασπροποτάμου
67. Παναγία η Ασπροφορούσα

68. Παναγία η Αφροδίτισσα
69. Παναγία η Αχειροποίητος (την ονομασία «Αχειροποίητος» την πήρε από εικόνα της Παναγίας που λατρευόταν στο Ναό κατά την βυζαντινή εποχή) (Θεσσαλονίκη)
70. Παναγία η Αχερά
71. Παναγία η Αχιβάδενα
72. Παναγία η Βαγγελίστρα (Μύκονος)
73. Παναγία η Βαλουκλιώτισσα
74. Παναγία η Βαραγγιώτισα
75. Παναγία η Βαρδιανιώτισσα
76. Παναγία η Βαρκού (Ιθάκη)
77. Παναγία η Βαρνακώβα (Δωρίδα)
78. Παναγία η Βασίλισσα Ουρανού και γης (Πόρος)
79. Παναγία η Βατοπεδιανή
80. Παναγία η Βάτος (Γαλάζιο)
81. Παναγία η Βατούσαινα (Ψαρά)
82. Παναγία η Βεβαία Έλπις
83. Παναγία η Βελανιδιά
84. Παναγία η Βελλά (Ιωάννινα)
85. Παναγία η Βέργη
86. Παναγία η Βεργοπουλιανή (Κρήτη)
87. Παναγία η Βηματάρισσα
88. Παναγία η Βιγλιώτισσα
89. Παναγία η Βιδιανή
90. Παναγία η Βιργιωμένη
91. Παναγία η Βλαδιμήροσκαγια (Ρωσία)

92. Παναγία η Βλασσαρού (Αθήνα)
93. Παναγία η Βλαχαίρενα (Κέρκυρα)
94. Παναγία η Βλαχερνίτισσα
95. Παναγία η Βλαχερωνίτισσα (Κυδωνία)
96. Παναγία η Βλαχιόρινα (Άρτα)
97. Παναγία η Βλέπουσα
98. Παναγία η Βοηθούσα
99. Παναγία η Βορειάτισσα (Κεφ/νία)
100. Παναγία η Βορεινή (Πεδουλάς)
101. Παναγία η Βορνιώτισσα
102. Παναγία η Βουλανιώτισσα
103. Παναγία η Βούλιστα (Τήνος)
104. Παναγία η Βουλκάνου (Μεσσηνία)
105. Παναγία η Βουναριώτισσα (Σύμη)
106. Παναγία η Βουναρκώτισσα (Κύπρος)
107. Παναγία η Βουνάσσα (Ηπειρος)
108. Παναγία η Βουνιώτισσα
109. Παναγία η Βουργάρα (Άνδρος)
110. Παναγία η Βουργαρελίου (Ληξούρι)
111. Παναγία η Βουρλιώτισσα
112. Παναγία η Βρεφοκομούσα
113. Παναγία η Βρεφοκρατούσα (Άγιο Όρος- Σινά)
114. Παναγία η Βροντοχίου (Μύστρας)
115. Παναγία η Βροχής

116. Παναγία η Βυτουμά (Μετέωρα)
117. Παναγία η Γαλακτινή
118. Παναγία η Γάλακτος (Βηθλεέμ)
119. Παναγία η Γαλακτοτροφούσα
120. Παναγία η Γαλαταρκιώτισσα (Κύπρος)
121. Παναγία η Γαλατινή (Κάλυμνος)
122. Παναγία η Γενάθ (Ιβηρία)
123. Παναγία η Γηροκομίτισσα (Πάτρα)
124. Παναγία η Γιαλούσα
125. Παναγία η Γιαννακοπούλου
126. Παναγία η Γιάτρισσα (Λουτράκι-Ταϋγετος)
127. Παναγία η Γιορμουτσάνισσα (Λαμπεία)
128. Παναγία η Γκεχριονιώτισσα (Ληξούρι)
129. Παναγία η Γκιζιλκιζιώτισσα (Σώκια)
130. Παναγία η Γκιορμιώτισσα
131. Παναγία η Γκούρα (Τρίκαλα)
132. Παναγία η Γλαστριανή
133. Παναγία η Γλυκειά (Χίος)
134. Παναγία η Γλυκιώτισσα
135. Παναγία η Γλυκογαλούσα (Ρόδος)
136. Παναγία η Γλυφαδιώτισσα (Σάμος)
137. Παναγία η Γλωσσά
138. Παναγία η Γουβερνιώτισσα
139. Παναγία η Γουδή (Αθήνα)

140. Παναγία η Γουμερά (Τραπεζούντα)
141. Παναγία η Γρηγορίτσα (Κύζικος)
142. Παναγία η Γριλά (Ψαρά)
143. Παναγία η Γυψένη (Ρίδος)
144. Παναγία η Γωνιά
145. Παναγία η Δακρυρροούσα
146. Παναγία η Δαβίδ
147. Παναγία η Δεκαπεντούσα (Σίφνος) (*επειδή γιορτάζει τον δεκαπενταύγουστο*)
148. Παναγία η Δεμρλή
149. Παναγία η Δένδρον (Ρουμανία)
150. Παναγία η Δεξιά (Θεσ/νίκη)
151. Παναγία η Δερματά (Ζάκυνθος)
152. Παναγία η Δέσποινα (Ικαρία)
153. Παναγία η Δευτέρου
154. Παναγία η Δημοκράνια (Θράκη)
155. Παναγία η Δημοσιάνα (Κέρκυρα)
156. Παναγία η Διακόνισσα (Κων/πολη)
157. Παναγία η Διενή (Ρόδος)
158. Παναγία η Διμοβίτισσα (Μεσσηνία)
159. Παναγία η Διότισσα
160. Παναγία η Δουπανή (Μετέωρα)
161. Παναγία η Δοχειάρισσα (Άγιο Όρος)
162. Παναγία η Δρεπανιώτισσα (Κεφ/νία)
163. Παναγία η Δροχούσαινα (Ψαρά)

164. Παναγία η Εγκλειστριανή
165. Παναγία η Εικονίστρια (Σκιάθος)
166. Παναγία η Εισοδιώτισσα (Παγγαίο Όρος)
167. Παναγία η Εκατοπουλιανή (Πάρος)
168. Παναγία η Ελαιά (Σύμη)
169. Παναγία η Ελαιοβρότις
170. Παναγία η Έλατος
171. Παναγία η Έλεημονήτρια
172. Παναγία η Ελέους
173. Παναγία η Ελεούσα (Κοκκιναράς- Αγρίνιο- Ρωσία-Καστοριά)
174. Παναγία η Ελευθερούσα (Πάτμος)
175. Παναγία η Ελιγμότισσα
176. Παναγία η Ελπίς (Κων/πολη)
177. Παναγία η Εμπορείου (Κάσσος)
178. Παναγία η εν τω Νεωρίω
179. Παναγία η Εξακουστή (Κρήτη)
180. Παναγία η Εξαπτέρου (Θράκη)
181. Παναγία η Εξοχική (Νίσυρος)
182. Παναγία η Επακούουσα
183. Παναγία η Επανωχωριανή
184. Παναγία η Επί Σοι χαίρει (Αμοργός)
185. Παναγία η Επίσκεψις (Νίσυρος)
186. Παναγία η Επισκοπιανή
187. Παναγία η Εσφαγμένη

188. Παναγία η Ευαγγελίστρια (Τήνος-Όρος Αμώμων-Λευκάδα-Σάμος)
189. Παναγία η Ευρετή
190. Παναγία η Έφορος (Άγιο Όρος)
191. Παναγία η Ζαλακιώτισσα
192. Παναγία η Ζερβάτι (Βορ. Ήπειρος)
193. Παναγία η Ζεριχιώτισσα
194. Παναγία η Ζερών
195. Παναγία η Ζινδγιγλή (Σύμη)
196. Παναγία η Ζυλή
197. Παναγία η Ζωοδόχος Πηγή (Ήπειρος-Λέσβος)
198. Παναγία η Ζωοπηγή (Κύπρος)
199. Παναγία η Θαλασσίστρα (Μήλος)
200. Παναγία η Θαλασσομάχισσα Θεμάτων
201. Παναγία η Θεματισσιάννα (Κεφ/νία)
202. Παναγία η Θεοσκέπαστη (Κύπρος- Άνδρος)
203. Παναγία η Θεοτοκά (Αμοργός)
204. Παναγία η Θεοφάνα (Κέα)
205. Παναγία η Θεραπειώτισσα (Κων/πολη)
206. Παναγία η Θερμιανή
207. Παναγία η Θημιανή (Κρήτη)
208. Παναγία η Θρηνωδούσσα (Νίσυρος)
209. Παναγία η Θρυλιδιώτισσα (Λευκωσία)
210. Παναγία η Ιεροσολυμίτισσα (Ιερουσαλήμ)
211. Παναγία η Ικεσία των χαμένων (Ρωσία)

212. Παναγία η Καγακαρκάς (Πάτμος)
213. Παναγία η Καγιά (Προύσα)
214. Παναγία η Καζάν (Ρωσία)
215. Παναγία η Καθαρών (Ιθάκη)
216. Παναγία η Καθολική (Ρόδος, Γαστούνη-Ηλείας)
217. Παναγία η Κακοπερατιανή
218. Παναγία η Καλαβρέζα (Κεφ/νιά)
219. Παναγία η Καλαθή
220. Παναγία η Καλαμιώτισσα (Ανάφη)(*κτισμένο στην θέση του ιερού του Αιγλήτη Απόλλωνα*)
221. Παναγία η Καλάμου (Ξάνθη)
222. Παναγία η Καληαρμένισσα (Σάμος)
223. Παναγία η Καλογηριανή (Τρίκαλα)
224. Παναγία η Καλορρίττισσα
225. Παναγία η Καμαριανή
226. Παναγία η Καμαριώτισσα
227. Παναγία η Καμένη Χάλκη
228. Παναγία η Καμπάδενα (Λέσβος)
229. Παναγία η Καμπαναριώτισσα
230. Παναγία η Καμπιόνη
231. Παναγία η Καμπιώτισσα (Σύμη)
232. Παναγία η Κανάλα (Κύθνος)(*Λέγεται έτσι επειδή βρέθηκε από φαράδες μέσα σε ένα κανάλι, ίσως να είναι έργο του Εναγ. Λουκά*)
233. Παναγία η Κανδήλη (Κύνθος)
234. Παναγία η Κανίστρα

235. Παναγία η Καντάρας (Σκιάθος)
236. Παναγία η Κανταριώτισσα
237. Παναγία η Καπεταγιώτισσα
238. Παναγία η Κάπραινα
239. Παναγία η Καρακονησαία (Χαιρώνεια)
240. Παναγία η Καρβίτζιν
241. Παναγία η Καρδιοφορίτισσα (Γανόχωρα)
242. Παναγία η Καρδιώτισσα
243. Παναγία η Καρυονίτισσα (Ρόδος)
244. Παναγία η Καρύπη
245. Παναγία η Κασσιόπεια
246. Παναγία η Κασσιωπία (Κέρκυρα)
247. Παναγία η Κασταλλιώτισσα
248. Παναγία η Καστανόλογγον
249. Παναγία η Καστελλιώτισσα (Κύπρος)
250. Παναγία η Καστριώτισσα
251. Παναγία η Κατακεκρυμμένη
252. Παναγία η Καταλωνική (Μήλος)
253. Παναγία η Καταστάρα
254. Παναγία η Κατασύρτη (Άνδρος)
255. Παναγία η Καταφυγή (Ζάκυνθος- Κρήτη)
256. Παναγία η Κατεβατή (Κως)
257. Παναγία η Κατοικάδα (Κυπαρισσία)
258. Παναγία η Κατωπυλιανή

259. Παναγία η Καφατιανή
260. Παναγία η Καψοδερματούσα (Αμοργός)
261. Παναγία η Κελλίου
262. Παναγία η Κεραυλίδενα
263. Παναγία η Κερκού
264. Παναγία η Κερνίτση (Αρκαδία)
265. Παναγία η Κεροπολίτισσα
266. Παναγία η Κεφαλαριώτισσα
267. Παναγία η Κεφαλληνού
268. Παναγία η Κεχαριτωμένη
269. Παναγία η Κεχρινιώτισσα
270. Παναγία η Κηπουριώτισσα
271. Παναγία η Κιρμονζι
272. Παναγία η Κίρτονος
273. Παναγία η Κισσεώτισσα
274. Παναγία η Κιτιού
275. Παναγία η Κλωτά
276. Παναγία η Κόκκινη
277. Παναγία η Κονίστρα
278. Παναγία η Κορκοδιλιά
279. Παναγία η Κορονιώτεσσα
280. Παναγία η Κορφιάτισσα
281. Παναγία η Κορφυνή
282. Παναγία η Κοσκινιστή (Χίος)

283. Παναγία η Κοσσινάσση (Καβάλα)
284. Παναγία η Κότσικα
285. Παναγία η Κουβουκλιώτισσα
286. Παναγία η Κουδούρη
287. Παναγία η Κουμάννα (Πάτμος)
288. Παναγία η Κουμαριώτισσα (Νεοχώρι)
289. Παναγία η Κουμαρού (Μύκονος)
290. Παναγία η Κουμνίου
291. Παναγία η Κούμουλον
292. Παναγία η Κουρταλή
293. Παναγία η Κουσουλιώτισσα
294. Παναγία η Κουτούλια
295. Παναγία η Κοφινού
296. Παναγία η Κοχλίου
297. Παναγία η Κρητικιά (Μονεμβασία)
298. Παναγία η Κρίνα
299. Παναγία η Κρομμυδιώτισσα
300. Παναγία η Κρουσταλλένια
301. Παναγία η Κρύπη
302. Παναγία η Κτιστή
303. Παναγία η Κτιτόρισα (Άγιο Όρος)
304. Παναγία η Κυνοσάργους
305. Παναγία η Κυπαρισιώτισσα
306. Παναγία η Κυρά των Αγγέλων

307. Παναγία η Κύρου (Κων/πολη)
308. Παναγία η Λαμιώτισσα (Κεφ/νία)
309. Παναγία η Λαμπηδών (Πήλιο)
310. Παναγία η Λαμποβίτη (Κέρκυρα)
311. Παναγία η Λαμπρινούσα
312. Παναγία η Λαουτοάνισσα (Εύβοια)
313. Παναγία η Λατομίτισσα
314. Παναγία η Λάχνη (Πάτμος)
315. Παναγία η Λειβαδώτισσα
316. Παναγία η Λεμονήτισσα (Σύμη)
317. Παναγία η Λεμονήτρα (Τήνος)
318. Παναγία η Λεπαβίνσκαγια (Κροατία)
319. Παναγία η Λέτσωνα (Χίος)
320. Παναγία η Λευκουσιάς
321. Παναγία η Λέφαινα
322. Παναγία η Λήμνου (Ικαρία)
323. Παναγία η Λιβαδιώτισσα – (Λουβαρά)
324. Παναγία η Λιμενιώτισσα (Κύπρος)
325. Παναγία η Λιμνιώτισσα (Μύκονος)
326. Παναγία η Λινοβρόχια (Ιθάκη)
327. Παναγία η Λοβός (Κων/πολη)
328. Παναγία η Λογγοβάρδα
329. Παναγία η Λουβιαρίτισσα (Ρόδος) (*επειδή στα κελιά της έμεναν οι λουβιάρηδες (λεπροί) του νησιού*)
330. Παναγία η Λουλουδιανή (Ηράκλειο)

331. Παναγία η Λουτριώτισσα
332. Παναγία η Λυμπιανή (Σκύρος)
333. Παναγία η Λυπημένη
334. Παναγία η Μαγγάνα (Κεφ/νία)
335. Παναγία η Μαγδαλινή
336. Παναγία η Μαδύτου
337. Παναγία η Μακρινίτισσα
338. Παναγία η Μακρομάλλη (Ψαχνά-Εύβοιας)
339. Παναγία η Μαλαματένια
340. Παναγία η Μανδαλάκη
341. Παναγία η Μανδαλούσα (Τήνος)
342. Παναγία η Μανωλίτισσα
343. Παναγία η Μαρδακίου
344. Παναγία η Μαρινακίου
345. Παναγία η Μαρμαριώτισσα
346. Παναγία η Μαρμαριώτισσα
347. Παναγία η Μαρούλη
348. Παναγία η Ματαριέ (Χαλάνδρι)
349. Παναγία η Μαύρη (Λέρος)
350. Παναγία η Μαυρομάτα (Σώκια)
351. Παναγία η Μαυρώτισσα (Καστοριά)
352. Παναγία η Μεγάλη
353. Παναγία η Μεγαλογένους
354. Παναγία η Μεγαλομάτα (Πήλιο)

355. Παναγία η Μεγαλοσπηλιώτισσα (Καλάβρυτα)
356. Παναγία η Μεγαλόχαρη
357. Παναγία η Μελαθρότισσα (Άνδρος)
358. Παναγία η Μελαχρινή (Μέλισσες)
359. Παναγία η Μερτιώτισσα (Ηλιοπούλη, Αθήνα)
360. Παναγία η Μεσίτρια των Χριστιανών
361. Παναγία η Μεσοπόντισσα (Μετέωρα)
362. Παναγία η Μήλι
363. Παναγία η Μικρά
364. Παναγία η Μισσοπορίτισσα (Κρήτη)
365. Παναγία η Μισοχωριανή (Σκύρος)
366. Παναγία η Μολυβδοσκεπάστου (Κόνιτσα)
367. Παναγία η Μούσεννα
368. Παναγία η Μουσταπίδαινα (Αττική)
369. Παναγία η Μουχλιώτισσα
370. Παναγία η Μυροβλύτισσα (Άγιο Όρος)
371. Παναγία η Μυρσινιώτισσα (Λέσβος)
372. Παναγία η Μυρτενή (Ρόδος)
373. Παναγία η Μυρτιδιώτισσα (Κήθυρα-Κέρκυρα-Νάξος)
374. Παναγία η Νάπα
375. Παναγία η Ναυπλιώτισσα (Ρόδος)
376. Παναγία η Νέα Μονή (Κρήτη)
377. Παναγία η Νεοφανείσα (Σαλαμίνα)
378. Παναγία η Νερατζιώτισσα (Μαρούσι)

379. Παναγία η Νεροφορούσα (Κύπρος)
380. Παναγία η Νεροχιονίτισσα
381. Παναγία η Νιαμονίτισσα (Χίος)
382. Παναγία η Νικητιάτου
383. Παναγία η Νικοποιός
384. Παναγία η Νοτική (Άνδρος)
385. Παναγία η Ντόλιαννη (Καστοριά)
386. Παναγία η Ντολορόζα (Ζάκυνθος)
387. Παναγία η Ντουβαριώτισσα (Σμύρνη)
388. Παναγία η Ξαρφανιώτισσα
389. Παναγία η Ξηροπηγαδιώτισσα
390. Παναγία η Ξιδού
391. Παναγία η Ξισώτισσα
392. Παναγία η Οικοκυρά
393. Παναγία η Ολυμπιώτισσα (η Εικόνα έφτασε στην Μονή από την Καρυά του Ολύμπου) (Ελασσώνα)
394. Παναγία η Ομπλού (Πελοπόννησος)
395. Παναγία η Ορφανή
396. Παναγία η Ουρβικίου
397. Παναγία η Οφιδιώτισσα
398. Παναγία η Παζαργιώτισσα
399. Παναγία η Παληανή
400. Παναγία η Παληοπαναγιά
401. Παναγία η Παλιοκαστρινή
402. Παναγία η Παμμακάριστος

403. Παναγία η Παντάνασσα (Μυοτρά-Αρκίους)
404. Παναγία η Πελεκιτή *(Για να μπορέσει να χτιστεί το Μοναστήρι στον ψηλό και απότομο βράχο, χρειάστηκε πρώτα να πελεκηθεί ο βράχος αυτός και μάλιστα με ξύλινα εργαλεία, σύμφωνα με ντόπια παράδοση, το δύσκολο αυτό πελέκημα έγινε με ξύλινα εργαλεία ύστερα από σύσταση της Παναγίας που παρουσιάστηκε στο όνειρο των μαστόρων)* (Ευρυτανία)
405. Παναγία η Πέτρα(114 σκαλία στην Καλλονή της Μυτιλήνης οδηγούν στην Παναγία Γλυκοφιλούσα)(Λέσβος, Καρδίτσα)
406. Παναγία η Πισωτοιχώτισσα (Κρήτη)
407. Παναγία η Πορτοκαλεούσα (Άργος)
408. Παναγία η Πυργιανή (Μύκονος)
409. Παναγία η Ραγίου
410. Παναγία η Ραϊθού
411. Παναγία η Ρευματοκράτειρα
412. Παναγία η Ρίζα του Ιεσσαί (Σάμος)
413. Παναγία η Ροδινή
414. Παναγία η Ροιδίτισσα
415. Παναγία η Ρόμβη
416. Παναγία η Ροχονιάτη
417. Παναγία η Σαμακιώτισσα
418. Παναγία η Σάριζα
419. Παναγία η Σεϊδανάγια
420. Παναγία η Σεντουκιώτισσα
421. Παναγία η Σεπετιώτισσα
422. Παναγία η Σερβουνιώτισσα
423. Παναγία η Σηλυβριανή
424. Παναγία η Σιδηρόπετρα

425. Παναγία η Σκαφιδιά (Ηλεία)
426. Παναγία η Σουδιώτισσα (Ηλεία)
427. Παναγία η Σπανιώτισσα (Σιάτιστα)
428. Παναγία η Τελωναριά
429. Παναγία η Τοπλού (Κρήτη)
430. Παναγία η Τουρλωτή (Μύκονος)
431. Παναγία η Τρεμιθιώτισσα
432. Παναγία η Τρέμπελη
433. Παναγία η Τρικοσκιώτισσα
434. Παναγία η Τριμάρτυρος (Ηράκλειο - Μύκονος - Σκύρος)
435. Παναγία η Τροοδίτισσα ή Αφροδίτισσα (Κύπρος)
436. Παναγία η Υψηλή
437. Παναγία η Φαλάνδρα
438. Παναγία η Φαρμακολύτρια
439. Παναγία η Φειδού (Κεφ/νία)
440. Παναγία η Φιδοποταμινή
441. Παναγία η Φραγγαβίλλα (Αμαλιάδα)
442. Παναγία η Χρυσαιθική
443. Παναγία η Χρυσοβίτζα
444. Παναγία η Χρυσοβουνώτισσα
445. Παναγία η Χρυσογιαλιώτισσα
446. Παναγία η Χρυσοδαφνιώτισσα
447. Παναγία η Χρυσοθείστρια
448. Παναγία η Χρυσοκάβα

449. Παναγία η Χρυσοκαστριώτισσα (Αθήνα)
450. Παναγία η Χρυσοκουλλουριώτισσα
451. Παναγία η Χρυσολεόντισσα (Αίγινα)
452. Παναγία η Χρυσομαλλούσα (Λέσβος)
453. Παναγία η Χρυσονεγκωμίτισσα
454. Παναγία η Χρυσοπατερίτισσα
455. Παναγία η Χρυσοπηγή (Σκύρος)
456. Παναγία η Χρυσοποδαρίτισσα (*Ονομάζεται έτσι επειδή, κατά την παράδοση, ένας ευσεβής Χριστιανός γιατρεύτηκε από ασθένεια των ποδιών του. Έτσι, πρόσφερε στην εικόνα της Παναγίας ένα χρυσό πόδι*) (Καλάβρυτα)
457. Παναγία η Χρυσοσκαλίστρια
458. Παναγία η Χωστή (Κρήτη)
459. Παναγία η Χρυσσαυγιώτισσα
460. Παναγία η Αγάπη
461. Παναγία η Αγγελόκτιστη (Κίτι)
462. Παναγία η Αγία Νάπα
463. Παναγία η Αγιογαλούσα
464. Παναγία η Αγιογαλούσaina (Άνδρος)
465. Παναγία η Αγιοδεκτινή
466. Παναγία η Αγιοσορίτισσα
467. Παναγία η Αγιοσωρείτισσα (Σινά)
468. Παναγία η Αγιοηλιώτισσα
469. Παναγία η Αγκαράθου (Κρήτη)
470. Παναγία η Αγρελοπούσaina (Χίος)
471. Παναγία η Αγριλιώτισσα

472. Παναγία η Αγρινιώτισσα (Κεφ/νία),
473. Παναγία η Αερική
474. Παναγία η Αθηναιώτισσα (Σιάτισσα)
475. Παναγία η Αθηνιώτισσα
476. Παναγία η Αιματούσα (Κύπρος)
477. Παναγία η Αιμιαλών (Δημητσάνα)
478. Παναγία η Ακαθή (Ακαθίστου Ύμνου)
479. Παναγία η Ακλειδιού (Λέσβος)
480. Παναγία η Αλανιώτισσα (Σμύρνη)
481. Παναγία η Αλεθινή (Σύμη)
482. Παναγία η Αλεξιώτισσα (Πάτρα)
483. Παναγία η Αλεύρου (Μύκονος)
484. Παναγία η Αλινδά (*εξωκκλήσιον των Βυζαντινών χρόνων*)
485. Παναγία η Αμαλιφίτων
486. Παναγία η Αμαρτωλών Σωτηρία (Αγία Λαύρα Καλαβρύτων)
487. Παναγία η Αμαστή (ιαματική)
488. Παναγία η Αμιαντος
489. Παναγία η Άμμωμος
490. Παναγία η Αμουρίου
491. Παναγία η Αμπελακιώτισσα (Ναύπακτος,Αρκαδία)
492. Παναγία η Αμπελοκήπισσα (Λοιδωρίκι)
493. Παναγία η Άμωμος
494. Παναγία η Ανάληψις
495. Παναγία η Αναφωνήτρια (Ζάκυνθος),

496. Παναγία η Ανέμη (Σαμοθράκη) (λέγεται έτσι επειδή φουσάει δυνατός άνεμος σε εκείνο το σημείο)

497. Παναγία η Άνθος το Αμάραντον (Καστελλόριζο)

498. Παναγία η Αντινίτσα(Λαμία)

499. Παναγία η Αντιφωνήτισσα

500. Παναγία η Αντιφωνήτρια

- <http://el.wikipedia.org>,14/12/2008

Άγιο Πνεύμα

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Μετάβαση σε: [πλοήγηση](#), [αναζήτηση](#)

Το Άγιο Πνεύμα ως περιστέρι σε βιτρώ στη Βασιλική του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη.

Ο όρος **Άγιο Πνεύμα**, χρησιμοποιείται από θρησκείες που βασίζονται στην [Αγία Γραφή](#) για να περιγράψει είτε τη θεία δύναμη που βρίσκεται σε ενέργεια είτε το τρίτο πρόσωπο της [Αγίας Τριάδος](#).

Χριστιανισμός

Σύμφωνα με την επικρατούσα άποψη στο [χριστιανικό κόσμο](#), το Άγιο Πνεύμα είναι ομοούσιο με τον Πατέρα και τον Υιό.

Κατά την [Ορθόδοξη εκκλησία](#) «εκπορεύεται» από τον Πατέρα, ενώ κατά την [Καθολική εκκλησία](#) και από τον Υιό. Η διαφορά αυτή είναι γνωστή ως *filioque* (*λατ.* «και εκ του Υιού»).

Το Άγιο Πνεύμα στο Ορθόδοξο εορτολόγιο

Η εορτή του Αγίου Πνεύματος είναι κινητή. Είναι πάντοτε Δευτέρα, 7 εβδομάδες μετά το [Πάσχα](#). Η ημέρα αυτή είναι αργία για τις δημόσιες υπηρεσίες και πολλούς εργαζόμενους γραφείου.

- <http://christmas.pathfinder.gr/tradition/symbols>, 13/1/2009

Χριστουγεννιάτικα Σύμβολα

Το στεφάνι

Το χριστουγεννιάτικο στεφάνι, αποτελούμενο κυρίως από γκι, κουκουνάρια και έναν τεράστιο κόκκινο φιόγκο, συνηθίζει να στολίζει τα σπίτια μας τα Χριστούγεννα. Πρόκειται για κυκλικές κατασκευές, αποτελούμενες από λουλούδια, φύλλα και πολλές φορές φρούτα, που χρησιμοποιούνται ως στολίδια, κρεμιούνται στον τοίχο ή στην πόρτα και άλλοτε τοποθετείται στο γιορτινό τραπέζι.

Όπως είναι γνωστό, τα έθιμα των Χριστουγέννων προέρχονται από τον παραδοσιακό εορτασμό της Γέννησης του Χριστού, που μετέπειτα συνδυάστηκε και με τους εορτασμούς του χειμερινού ηλιοστασίου στην Αρχαία Ρώμη.

Από την αρχαιότητα, συνηθίζονταν να ανταλλάσσουν δώρα και να στολίζουν τα σπίτια με γκι σε μορφή στεφάνου ως επί το πλείστον.

Τα στεφάνια, με τα οποία στολίζουμε τα σπίτια μας σήμερα, έχουν κυκλική μορφή γιατί συμβολίζουν την αιωνιότητα. Πιστεύεται ότι φέρνουν ευτυχία για τη νέα χρονιά που έρχεται. Πολλές φορές, επάνω τους τοποθετούνται και κεριά, που συμβολίζουν τον ήλιο στο χειμερινό ηλιοστάσιο, ενώ το γκι, οι κόκκινοι καρποί του και τα κουκουνάρια συμβολίζουν το θέρο.

Τα χριστουγεννιάτικα στεφάνια κοσμούν διάφορα μέρη του σπιτιού, τόσο στο εσωτερικό του όσο και στο εξωτερικό του. Σε πολλά σπίτια μάλιστα συναντάμε αυτό το σύμβολο της γονιμότητας και της αιωνιότητας και μέσα και έξω.

Στις μέρες μας, πολλοί έχουμε ξεχάσει το πραγματικό νόημα των Χριστουγέννων. Το στεφάνι πάνω από το τζάκι ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο του σπιτιού έρχεται να ζεστάνει τις καρδιές των ανθρώπων και να τους υπενθυμίσει το πραγματικό νόημα αυτών των ιδιαίτερων εορταστικών ημερών.

Η χριστουγεννιάτικη κάλτσα

Η Χριστουγεννιάτικη κάλτσα είναι μία άδεια κάλτσα ή ένας σάκος σε σχήμα κάλτσας που συνηθίζουν να κρεμάνε τα παιδιά την παραμονή των Χριστουγέννων για να τη βρει ο Άγιος Βασίλης και να τη γεμίσει με μικρά παιχνίδια, γλυκίσματα, φρούτα και λεφτά όταν έρθει να τους επισκεφτεί.

Η παράδοση θέλει τα παιδιά που δεν ήταν φρόνιμα καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς να βρίσκουν μόνο ένα κομμάτι κάρβουνο μέσα στην κάλτσα τους.

Τα παιδιά σε κάθε γωνιά του κόσμου διατηρούν αυτή την παράδοση της Χριστουγεννιάτικης κάλτσας μέχρι και τις μέρες μας. Σε μερικές χώρες, υπάρχουν παρόμοια έθιμα. Στη Γαλλία, για παράδειγμα, τα παιδιά βάζουν τα παπούτσια τους δίπλα στο τζάκι, ένα έθιμο που χρονολογείται από τότε που τα παιδιά φορούσαν ακόμα ξύλινα φτωχικά παπούτσια.

Παραδοσιακά, η κάλτσα συνηθίζεται να κρεμάται στο τζάκι, αλλά στα σύγχρονα σπίτια που δεν υπάρχει τζάκι, κρεμιέται σε ένα μέρος όπου μπορεί να έχει εύκολη πρόσβαση ο Άγιος Βασίλης.

Παλιότερα, τα παιδιά κρέμαγαν μία από τις κάλτσες που φορούσαν καθημερινά, αλλά με το πέρασμα των χρόνων, φτιάχτηκαν ιδιαίτερες κάλτσες, ειδικά για αυτό το σκοπό. Σήμερα, τα καταστήματα με χριστουγεννιάτικα είδη διαθέτουν μία τεράστια γκάμα από σχέδια και μεγέθη, από πολύ μικρές και συντηρητικές, μέχρι μακριές ή γιγάντιες και ελαστικές.

Πολλές οικογένειες φτιάχνουν από μόνες τους τις χριστουγεννιάτικες κάλτσες και γράφουν επάνω το όνομα του κάθε μέλους ώστε να μην μπερδεύεται ο Άγιος Βασίλης και να ξέρει ποιανού είναι η κάθε κάλτσα.

Στην Ολλανδία τα παιδιά γεμίζουν τις κάλτσες τους με άχυρα και καρότα για τα ελάφια του Άγιου Βασίλη. Στην Ουγγαρία γυαλίζουν τα παπούτσια τους πριν τα βάλουν δίπλα στην πόρτα ή στο περβάζι του παραθύρου. Στην Ιταλία, τα παιδιά αφήνουν τα παπούτσια τους έξω από το σπίτι την παραμονή των Επιφανιών, στις 5 του Γενάρη για να τα βρει η Μπεφάνα, η καλή μάγισσα, ενώ στο Πουέρτο Ρίκο βάζουν γρασίδι και λουλούδια σε μικρά κουτάκια και τα τοποθετούν κάτω από τα κρεβάτια τους για τις καμήλες των τριών Μάγων.

Το αστέρι

"Με οδηγό τους το φως αστέρος ον είδον εν τη Ανατολή" αναγράφεται στα ιερά βιβλία.
"Άστρο λαμπρό τους οδηγεί" τραγουδάει ο λαός μας.

Για αιώνες, επιστήμονες και απλοί άνθρωποι προσπαθούσαν να λύσουν το γρίφο σχετικά με τη φύση του Άστρου, που οδήγησε τους τρεις Μάγους από την Ανατολή στη Βηθλεέμ και τον Ιησού. Το Χριστουγεννιάτικο Αστέρι συνδέθηκε παραδοσιακά με το εορταστικό πνεύμα, ενώ η σπουδαιότητά του απαντάται σε όλες τις ιστορίες που σχετίζονται με τη γέννηση του Ιησού Χριστού.

Μία χειμωνιάτικη νύχτα, ένα νέο αστέρι ήρθε να επισκεφτεί τα άλλα άστρα στον ουρανό. Ήταν τόσο φωτεινό, που η λάμψη του έπεφτε στους γκρίζους λόφους και έκανε τη νύχτα μέρα. Οι βοσκοί είδαν το άστρο και τρομοκρατήθηκαν από την έντονη λάμψη του. Ένας άγγελος, όμως, εμφανίστηκε μπροστά τους και τους είπε: «Μην φοβάστε. Το αστέρι εμφανίστηκε για να σας φέρει χαρμόσυνα νέα, να σας γεμίσει με χαρά και να σας οδηγήσει στο μέρος όπου γεννήθηκε ένα βρέφος, ο Ιησούς, που θα φέρει επί γης ειρήνη και χαρά σε ολόκληρη την ανθρωπότητα.»

Όταν ο άγγελος επέστρεψε στους ουρανούς, οι βοσκοί είπαν: «Ας πάμε να βρούμε αυτό το βρέφος.» Έτσι, άφησαν τα κοπάδια με τα ζώα τους να κοιμούνται στους λόφους και αφού πήραν τις γκλίτσες τους ακολούθησαν το λαμπρό Άστρο. Το Άστρο τους οδήγησε σε έναν μικρό στάβλο στη Βηθλεέμ, όπου ο μικρός Ιησούς βρισκονταν μέσα σε μία φάτνη. Τότε, το άστρο μετακινήθηκε και πήγε σε μία χώρα, πολύ μακριά, για να συναντήσει τρεις καλούς Μάγους. Όταν οι Μάγοι είδαν το Άστρο, παρατήρησαν ότι κινείται συνέχεια, σαν να τους έδειχνε το δρόμο που έπρεπε να ακολουθήσουν. Έτσι, και αυτοί με τη σειρά τους, ακολούθησαν το Άστρο μέχρι που αυτό σταμάτησε πάνω από το στάβλο όπου γεννήθηκε ο Ιησούς.

Το Άστρο παρέμενε από πάνω τους, ρίχνοντας τριγύρω ένα γαλήνιο φως. Όταν, επιτέλους, ήρθε η Ανατολή, το Άστρο εξαφανίστηκε και επέστρεψε πίσω στους βαθυγάλανους ουρανούς για να διηγηθεί στα υπόλοιπα αστέρια την ιστορία των Χριστουγέννων.

Όπως όλα τα σύμβολα των Χριστουγέννων, έτσι και το Αστέρι της Γέννησης έχει έναν συμβολισμό στις μέρες μας. Συμβολίζει την ελπίδα και τα υψηλά ιδανικά - την ελπίδα για καλή τύχη και την ελπίδα για κοινωνική καταξίωση.

Τα δώρα

Τα δώρα των Χριστουγέννων έχουν αναμφισβήτητα συμβολική σημασία. Συμβολίζουν τα δώρα που προσέφεραν οι τρεις Μάγοι στο Χριστό.

Το έθιμο της ανταλλαγής δώρων τις μέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς μας έρχεται από την αρχαιότητα. Κατά τη διάρκεια των Σατουρναλίων, οι Ρωμαίοι συνήθιζαν να ανταλλάσσουν δώρα μεταξύ τους.

Και το Μεσαίωνα, όμως, μαθαίνουμε ότι ήταν της μόδας τότε, στα σπίτια της καλής κοινωνίας, να στολίζονται τα αριστοκρατικά σαλόνια με ξυλόγλυπτες θρησκευτικές παραστάσεις, που έφερναν μαζί τους οι καλεσμένοι στο εορταστικό δείπνο. Για τους συγγενείς που βρίσκονταν σε άλλες πόλεις, οι παραγγελίες για τα ξυλόγλυπτα έργα συνοδεύονταν πάντα με διεύθυνση αποστολής, για να ταχυδρομηθούν εγκαίρως. Περίτεχνες παραστάσεις με ευχές για τύχη και καλή υγεία στην οικογένεια του παραλήπτη συνόδευαν το δέμα με τα δώρα του αποστολέα.

Τον 18ο και 19ο αι. το έθιμο αυτό αρχίζει να εξαπλώνεται σε όλον τον κόσμο.

Τα χρόνια της βασιλείας του Καίσαρα, οι αυλικοί του προσέφεραν δώρα στο λαό. Ακόμα και οι σκλάβοι συνήθιζαν να παίρνουν δώρα από τα αφεντικά τους.

Πριν από τη γέννηση του Χριστού, κάθε σπίτι συνήθιζε να κάνει θυσίες στους θεούς κατά τη διάρκεια του εορτασμού του χειμερινού ηλιοστασίου, προκειμένου οι θεοί να προστατεύουν τα σπίτια τους από τα κακά πνεύματα και να είναι γόνιμα τα χωράφια τους.

Οι γιορτές πριν από τα Χριστούγεννα έδιναν την ευκαιρία στα παιδιά να γυρίζουν από χωριό σε χωριό και να φιλεύονται διάφορες λιχουδιές, από φρούτα μέχρι γλυκά και πίτες. Χτυπούσαν μία-μία τις πόρτες και τραγουδούσαν κάλαντα. Οι νοικοκυραίοι συνήθιζαν να τους δίνουν ως δώρα διάφορα καλούδια, που τους εξασφάλιζαν μία άνετη χρονιά.

Οι πρόγονοί μας συνήθιζαν να παίρνουν ως δώρα πορτοκάλια, ένα αγαθό που εκείνη την εποχή ήταν πολύτιμο. Με το πέρασμα των χρόνων, τα πορτοκάλια μετατράπηκαν σε ζαχαρωτά και στη συνέχεια σε παιχνίδια, μικρά στην αρχή, πιο μεγάλα και πιο εξεζητημένα μετέπειτα.

Το караβάκι

Έθιμο πανάρχαιο της ναυτικής πατρίδας μας μαζί με τα κάλαντα, τα χριστουγεννιάτικα τραγούδια, τα γλυκίσματα, τα δώρα και την λειτουργία στην εκκλησία, το караβάκι σηματοδοτεί κι αυτό τις γιορτινές μέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.

Το ελληνικό παραδοσιακό караβάκι αποτελεί παράδοση των παλαιών εποχών της χώρας μας, που τα παιδιά με αγάπη, χαρά και δημιουργικό νου κατασκεύαζαν τα παιχνίδια τους.

Αποτελούσε, όμως, και ένα είδος τιμής και καλωσορίσματος στους ναυτικούς, που επέστρεφαν από τα ταξίδια τους.

Πριν από 50 χρόνια, δηλαδή έως και την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία, συναντούσαμε το караβάκι σε πολλά ελληνικά σπίτια και στα χέρια των παιδιών που έλεγαν τα κάλαντα.

Σήμερα, η παράδοση αυτή τείνει να εξαφανιστεί, μιας και έχει αντικατασταθεί από το ξενόφερτο έλατο.

Εντούτοις, η Χίος, ένα κατά κύριο λόγο ναυτικό νησί, συνεχίζει να τηρεί το παλαιό αυτό έθιμο, αποτίνοντας φόρο τιμής στους ναυτικούς της και κρατώντας ζωντανή τη λαϊκή μας παράδοση. Κάθε χρόνο την Πρωτοχρονιά αναβιώνει το έθιμο με τα πρωτοχρονιάτικα караβάκια. Ομάδες ατόμων που εκπροσωπούν συνοικίες της πρωτεύουσας του νησιού κατασκευάζουν απομιμήσεις εμπορικών και πολεμικών πλοίων, φτιαγμένα με ιδιαίτερη προσοχή. Το μέγεθος των πλοίων είναι μέχρι 5,5 μέτρα όπως ορίζουν οι κανονισμοί. Σημασία για τα περισσότερα πληρώματα έχει η συμμετοχή και όχι τα χρηματικά βραβεία που έχουν καθιερωθεί για την καλύτερη παρουσία, που όμως δεν εξαρτάται μόνο από την τελειότητα του πλοίου αλλά και από τα παιχνήματα.

Στον ξεχωριστό, τον λαμπρό διάκοσμο της γιορτινής ατμόσφαιρας των ημερών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, που έρχονται, το παραδοσιακό караβάκι θα χαρίσει ένα ξεχασμένο άρωμα ελληνικότητας και θα κυριαρχήσει με τα χαρούμενα και ζωηρά χρώματά του στο ελληνικό σπίτι.

Τα λαμπάκια

Τα Χριστούγεννα συνηθίζουμε να στολίζουμε το σπίτι μας και το χριστουγεννιάτικο δέντρο με λαμπάκια. Τα λαμπάκια και η φωτιά στο τζάκι, που ανάβουμε αυτές τις μέρες, συμβολίζουν τη ζωή και τη ζεστασιά καταμεσής του κρύου και σκοτεινού χειμώνα. Τι πιο όμορφο θέαμα από ένα λαμπερό και πολύχρωμο χριστουγεννιάτικο έλατο!

Το στόλισμα του Χριστουγεννιάτικου δέντρου είναι ένα οικογενειακό γεγονός. Τα λαμπάκια, τα στολίδια και το άστρο στην κορυφή του δέντρου εξυμνούν την ομορφιά του έλατου και γεμίζουν την ατμόσφαιρα με ζεστασιά, αγάπη και ευτυχία, τρεις συμβολικές έννοιες για τις γιορτινές αυτές μέρες.

Εκτός από το Χριστουγεννιάτικο δέντρο, όμως, και το εσωτερικό του σπιτιού, τα λαμπάκια στολίζονται και φέγγουν παντού. Από τα μπαλκόνια μας, μέχρι τους δρόμους, τις βιτρίνες των καταστημάτων, τα εστιατόρια και τα εμπορικά κέντρα.

Από πού, όμως, προέρχεται το έθιμο του στολισμού;

Ο στολισμός του χριστουγεννιάτικου δέντρου έχει τις ρίζες του στις παλιές παραδόσεις. Οι μπάλες συμβολίζουν το μήλο του προπατορικού αμαρτήματος, τα λαμπάκια και τα κεριά είναι αρχαία σύμβολα του θριάμβου της άνοιξης επί του σκότους του χειμώνα αλλά και του φωτός που έφερε ο Χριστός στις ζωές των ανθρώπων.

Τα πρώτα χριστουγεννιάτικα δέντρα στολίζονταν με κεριά. Με το πέρασμα των χρόνων τη θέση των κεριών πήραν λάμπες που έπαιρναν μέσα κερι ή μεταλλικά φανάρια με μικρά φυτίλια που κρεμόντουσαν από τα κλαδιά σαν στολίδια. Με την ανακάλυψη του ηλεκτρικού ρεύματος, όμως, οι άνθρωποι χρησιμοποίησαν κόκκινα, άσπρα και μπλε λαμπάκια που αναβόσβηναν και φώτιζαν τις χριστουγεννιάτικες γιορτές τους.

Η φάτνη

Στο Ευαγγέλιο του Λουκά, το μέρος όπου τοποθετήθηκε ο Χριστός αμέσως μετά τη γέννησή του αναφέρεται ως φάτνη. Κατ' επέκταση, ο όρος φάτνη αποδίδεται σε ολόκληρο το στάβλο της γέννησης του Θεανθρώπου.

Σε ανάμνηση της φάτνης στην οποία γεννήθηκε ο Χριστός, οι χριστιανοί συνηθίζουν να κατασκευάζουν κατά τη περίοδο των "εορτών των Χριστουγέννων" ομοίωμα της φάτνης της Γεννήσεως με τα κύρια πρόσωπα των σχετικών ευαγγελικών περικοπών δηλαδή της Παναγίας, του Χριστού, του Ιωσήφ, των τριών Μάγων, των τριών βοσκών, αγγέλων καθώς και κάποιων ζώων.

Το 1224 μ.Χ. ο Ιταλός Άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης έστησε μία φάτνη στο ιταλικό χωριό Greccio. Για την κατασκευή της χρησιμοποίησε ξύλα και άχυρα ενώ αξιοσημείωτο είναι ότι τα ζώα ήταν πραγματικά.

Το 1562 μ.Χ. και κυρίως στην Πράγα, γνωρίζοντας τη δύναμη που έχει ο συμβολισμός της φάτνης στον θρησκευόμενο λαό, οι Ιησουίτες κατασκευάζουν φάτνες μέσα στις εκκλησίες, ενώ οι εν λόγω φάτνες θεωρούνται από τις παλαιότερες που υπάρχουν μέχρι και σήμερα.

Με την πάροδο των χρόνων, οι φάτνες μπαίνουν στα σπίτια. Στην αρχή ήταν μικρές κατασκευές από γυαλί, πορσελάνη, κεριά, ψίχα ψωμιού ή ξύλο.

Στη Γαλλία, κατά τη διάρκεια της Επανάστασης, η απαγόρευση της αναπαράστασης θρησκευτικών σκηνών σε δημόσιους χώρους ευνοεί τη δημιουργία φατνών μέσα στα σπίτια και το εμπόριο μικρών φιγούρων, μεταξύ των οποίων βοσκοί με κατακόκκινα μάγουλα και ενδυμασίες του 18ου αι.

Η παράδοση της φάτνης αρχίζει σιγά-σιγά να εξαπλώνεται σε όλο τον κόσμο και να παίρνει διάφορες μορφές: αφρικανική φάτνη από ξύλο, ασιατική φάτνη με τον Χριστό να έχει σχιστά μάτια, ακόμα και φάτνη από ασήμι στη Ρουμανία.

Στη Λατινική Αμερική, οι φάτνες είναι όσες σχεδόν και τα χωριά. Άλλες από ξύλο, άλλες από πυλό ή ζυμάρι, ακόμα και από ζάχαρη.

Η εκλέπτυνση της φάτνης φτάνει στο απόγειό της με τις ναπολιτάνικες φάτνες, όπου όλες οι φιγούρες είναι πλούσια στολισμένες.

Η φάτνη, όπως τη γνωρίζουμε σήμερα, προέρχεται από την Ιταλία μεταξύ του 15ου και του 16ου αι. Αποτελείται από έγχρωμες φιγούρες, που πολλές φορές φτάνουν ακόμα και το φυσικό μέγεθος του ανθρώπου. Η Νάπολη φημίζεται για τις φάτνες αυτές που έχουν διάφορα μεγέθη και μια μεγάλη ποικιλία σε φιγούρες. Τα πρόσωπα είναι από ζωγραφισμένο πυλό, έχουν γυάλινα μάτια, ο σκελετός είναι από στουπί ενισχυμένο με σύρμα, ενώ τα ρούχα είναι φτιαγμένα από πλούσια υφάσματα.

Σήμερα, συνηθίζουμε να τοποθετούμε τις φάτνες στη βάση του χριστουγεννιάτικου δέντρου, αλλά τις συναντάμε και σε υπαίθριους χώρους πλατειών, δήμων, οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών.

Μια από τις μεγαλύτερες Χριστουγεννιάτικες φάτνες που έχουν κατασκευαστεί ποτέ, φιλοξενείται στην Αυστρία, στο μουσείο της πόλης Στάιερ. Φτιάχτηκε το 1930 και οι φιγούρες που την αποτελούν ανέρχονται στον εκπληκτικό αριθμό των 778!

Η κρεμμύδα για γούρι

Η προσέλευση της τύχης αποτελεί ευσεβή πόθο των ανθρώπων σε όλες τις εποχές. Χρησιμοποιούσαν και εξακολουθούν να χρησιμοποιούν πολλαπλούς τρόπους, προκειμένου να κερδίσουν την εύνοιά της.

Ειδικά οι ημέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς είναι γεμάτες δοξασίες για την προσέλευση της καλής τύχης. Ένα από τα γούρια που έχει επικρατήσει να θεωρείται ότι

ξορκίζει την κακοδαιμονία και προσελκύει την καλή τύχη είναι η γνωστή μας Πρωτοχρονιάτικη κρεμμύδα (Scilla Maritima).

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι τους προστάτευε από κάθε κακό, από καταστροφές, αρρώστιες ή βασκανίες. Ήδη, τον 6ο π.χ. αιώνα, κρέμαγε ο Πυθαγόρας την κρεμμύδα πάνω από την πόρτα του σαν σύμβολο καλής υγείας και αναγέννησης. Η Χρυσοβασιλίτσα, όπως αλλιώς τη λένε, ακόμα και ξεχασμένη σε κάποια γωνιά του σπιτιού, βγάζει φύλλα τέτοια εποχή, και ξαναρχίζει τον κύκλο της ζωής της. Ο λαός πιστεύει ότι αυτή τη μεγάλη ζωτική της δύναμη μπορεί να τη μεταδώσει σε έμψυχα και άψυχα.

Λογικά, λοιπόν, συνδέθηκε με την Πρωτοχρονιά και το ξεκίνημα μιας καινούριας χρονιάς, γεμάτης ελπίδες και προσδοκίες.

Στις μέρες μας σε πολλές περιοχές της Ελλάδας τοποθετείται η κρεμμύδα έξω από το σπίτι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς. Ανήμερα της Πρωτοχρονιάς ο πατέρας ή η μητέρα της οικογένειας την παίρνει στα χέρια και χτυπώντας ελαφρά με την κρεμμύδα τα κεφάλια, ξυπνά τα μέλη της οικογένειας για να πάνε στην Θεία Λειτουργία του Αγίου Βασιλείου. Στην συνέχεια, η κρεμμύδα κρεμιέται σε κάποιο σημείο του σπιτιού για να φέρει υγεία και τύχη στην οικογένεια.

Σαν το φως που ξαναγεννιέται στο χειμερινό ηλιοστάσιο, μας εύχεται καλές γιορτές και υγεία για την καινούργια χρονιά.

Οι τρεις Μάγοι

Η ιστορία των Μάγων, όπως τη μάθαμε στα παιδικά μας χρόνια, ξεκινά πολλά χρόνια πριν την γέννηση του Χριστού.

Τότε, ένας Πέρσης προφήτης, ο Βαλαάμ, είπε ότι: «Θα ανατείλει άστρο από τον Ιακώβ και θα παρουσιαστεί άνθρωπος από τον Ισραήλ, που θα συντρίψει τους εχθρούς Μωαβίτες». Η προφητεία αυτή πέρασε από γενιά σε γενιά ως σημάδι για την γέννηση ενός μεγάλου Βασιλιά που θα εξουσιάσει όλες τις φυλές της γης.

Πολλά χρόνια πέρασαν και το «Άστρο της Βηθλεέμ» εμφανίστηκε στον ουρανό. Οι απόγονοι του Βαλαάμ το πρόσεξαν και κατάλαβαν ότι είχε έρθει το πλήρωμα του χρόνου. Έτσι ξεκίνησε από τα βάθη της Ανατολής μια τριμελής αποστολή που θα μετέφερε δώρα στον νέο βασιλιά. Αυτοί ήταν οι γνωστοί μας τρεις Μάγοι, Μελχιόρ, ο Γκασπάρ και ο Βαλτάσαρ. Μετά από ένα κοπιαστικό ταξίδι και ακολουθώντας πάντα το φωτεινό αστέρι της Βηθλεέμ, φτάνουν στον στάβλο όπου βρίσκουν τον Ιησού, τον «Νέο Βασιλιά των Ιουδαίων», που μόλις είχε γεννηθεί.

Μόλις οι τρεις Μάγοι έφτασαν στο στάβλο, μπήκαν και είδαν το βρέφος σε μία φάτνη, δίπλα στους γονείς του, τη Μαρία και τον Ιωσήφ και υποκλίθηκαν μπροστά του σε ένδειξη σεβασμού, φέρνοντάς του ως δώρα χρυσάφι, σμύρνα και λιβάνι. Η Παναγία θέλοντας να ανταποδώσει τα δώρα των Μάγων, έδωσε στον καθένα από αυτούς ένα κομμάτι από τα σπάργανα του Ιησού.

Οι τρεις Μάγοι ήταν από τα πιο μυστήρια πρόσωπα του αρχαίου κόσμου. Σύμφωνα με μια εκδοχή, λέγεται ότι ο Γκασπάρ ερχόταν από την Ταρσό, ο Μελχιόρ από τη Βαβυλωνία και ο Βαλτάσαρ από την Αφρική. Τα δώρα που πρόσφεραν στο νεογέννητο Χριστό, δείχνουν ότι ήταν πλούσιοι άνθρωποι, ικανοί να εξοπλίσουν ένα στρατό για να τους συνοδέψει στο μακρινό ταξίδι τους. Αυτή την δυνατότητα σπάνια την είχαν απλοί άνθρωποι ακόμα κι αν ήταν σοφοί. Ο χρυσός ήταν και εξακολουθεί να είναι το πολυτιμότερο μέταλλο, ενώ το λιβάνι και τα σμύρνα ήταν τα ακριβότερα αρώματα εκείνης της εποχής. Μόνο βασιλείς μπορούσαν να προσφέρουν παρόμοια δώρα. Μάγοι; Σοφοί; Βασιλείς; Το μυστήριο παραμένει.

Τα δώρα που προσέφεραν οι τρεις Μάγοι στον νεογέννητο Χριστό έχουν έναν ιδιαίτερο συμβολισμό. Το χρυσάφι του Μελχιόρ συμβολίζει τη βασιλική καταγωγή του Χριστού, το λιβάνι του Βαλτάσαρ συμβολίζει τη θεϊκή Του καταγωγή και η σμύρνα του Γκασπάρ συμβολίζει τη θνητή Του καταγωγή.

Υπάρχει, όμως, και ένα μυστήριο σχετικό με τον αριθμό των Μάγων. Πόσοι ήταν τελικά; Η παράδοση αναφέρει άλλοτε δύο και άλλοτε περισσότερους. Τον αριθμό «τρεις» τον ανέφερε ο Πάπας Λέων τον 5ο αιώνα, ο οποίος, όπως και ο Ωριγένης, τον καθόρισε από τα τρία δώρα που προσφέρθηκαν στον Ιησού Χριστό, το χρυσό, το λιβάνι, και τη σμύρνα. Στις απεικονίσεις των Μάγων, ο Γκασπάρ, ο γεροντότερος και σχεδόν πάντοτε με γενειάδα, είναι ο πρώτος, ο Μελχιόρ, πάντα νέος και χωρίς γενειάδα, είναι δεύτερος, ενώ ο Βαλτάσαρ απεικονίζεται πάντα πολύ μελαχρινός ή μαύρος και έρχεται τρίτος κατά σειρά.

Ο Ματθαίος αναφέρει ότι όταν γεννήθηκε ο Ιησούς, μάγοι από την Ανατολή κατέφθασαν στην Ιερουσαλήμ και ζητούσαν να μάθουν πού βρισκόταν ο νέος βασιλιάς για να τον προσκυνήσουν. Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν αναφέρει πουθενά τον αριθμό και τα ονόματα των Μάγων. Η άφιξή τους θορύβησε τον βασιλιά Ηρώδη (73-4 π.Χ), ο οποίος συγκάλεσε τους αρχιερείς του για να πληροφορηθεί τον τόπο της γέννησης. Οι αρχιερείς γνώριζαν τη σωστή απάντηση και έτσι ο Ηρώδης έστειλε τους μάγους στη Βηθλεέμ με την εντολή να τον ενημερώσουν μόλις εντοπίσουν τον Ιησού, ώστε και ο ίδιος να υποβάλει τα σέβη του. Οι μάγοι προσκύνησαν το νεογέννητο, του προσέφεραν χρυσό, λίβανο και σμύρνα. Συγκεκριμένα στο εδάφιο 11 του δεύτερου κεφαλαίου γράφει: «και ελθόντες εις την οικίαν είδον το παιδίον μετά Μαρίας της μητρός αυτού, και πεσόντες προσεκύνησαν αυτό, και ανοίξαντες τους θησαυρούς αυτών προσήνεγκαν αυτό δώρα, χρυσόν και λίβανον και σμύρναν.» Επέστρεψαν στον τόπο τους, αποφεύγοντας επιμελώς τον Ηρώδη, καθώς είχαν ειδοποιηθεί από όνειρο για τις μη αγαθές του προθέσεις. Ο Ηρώδης εξοργίστηκε από τον

εμπαιγμό και διέταξε τη σφαγή των νηπίων ηλικίας έως δύο ετών. Ο Ιωσήφ, η Μαρία και ο Ιησούς είχαν ήδη διαφύγει στην Αίγυπτο.

Το ρόδι

Άλλο ένα πανάρχαιο έθιμο του λαού μας είναι το «σπάσιμο του ροδιού». Το έθιμο αυτό ξεκίνησε από την Πελοπόννησο.

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία, ντυμένοι όλοι με τα καλά τους ρούχα για να παρακολουθήσουν τη Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου και να υποδεχτούν το νέο χρόνο, καλό κι ευλογημένο. Στην επιστροφή, ο νοικοκύρης του σπιτιού έχει στην τσέπη του ένα λειτουργημένο ρόδι, που στην Μικρά Ασία το φυλούσαν στα εικονίσματα από τις 14 Σεπτέμβρη, δηλαδή τη μέρα του Σταυρού. Είναι αυτός που κάνει το ποδαρικό και σπάει το ρόδι. Πρέπει να χτυπήσει το κουδούνι της εξώπορτας και να του ανοίξουν. Δεν κάνει να ανοίξει ο ίδιος με το κλειδί του. Έτσι είναι ο πρώτος που μπαίνει στο σπίτι για να κάνει το ποδαρικό με το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνοντας μέσα, με το δεξί πόδι, σπάει το ρόδι πίσω από την εξώπορτα για να πεταχτούν οι ρώγες του παντού και ταυτόχρονα λέει: «με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος κι όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη τη χρονιά.»

Τα παιδιά μαζεμένα γύρω-γύρω κοιτάζουν οι ρώγες να είναι τραγανές και κατακόκκινες. Όσο γερές κι όμορφες είναι οι ρώγες, τόσο χαρούμενες κι ευλογημένες θα είναι οι μέρες που φέρνει μαζί του ο νέος χρόνος.

Άλλη ευχή που συνηθίζεται να λέγεται κατά το σπάσιμο του ροδιού είναι: «Όσο βαρύ είναι το ρόδι, τόσο βαρύ να είναι το πορτοφόλι μας, όσο γεμάτο καρπούς είναι το ρόδι, να είναι γεμάτο το σπίτι μας με καλά και όσο κόκκινο είναι το ρόδι, τόσο κόκκινη να είναι και η καρδιά μας!»

Στην Αράχωβα, μαζί με το ρόδι κρατούν κι ένα λιθάρι που το «ξαστρίζουν» αποβραδής, δηλαδή τ' αφήνουν τη νύχτα κάτω από τα άστρα. «Σαν το λιθάρι γεροί και σαν το ρόδι γεμάτοι» φωνάζουν πετώντας τα.

Η δύναμη του ροδιού πίστευαν στην αρχαία Ελλάδα πως ήταν οι κόκκοι του που είναι πολλοί και συμβολίζουν την αφθονία και τη γονιμότητα, αλλά και το χρώμα του που επειδή είναι κόκκινο πίστευαν ότι φέρνει καλή τύχη.

Όλα αυτά ξεκινούν από την ελληνική μυθολογία και προστάτιδες θεές της ροδιάς ήταν η θεά Ήρα και η Αφροδίτη. Η Ήρα ήταν θεά του γάμου και η Αφροδίτη του πάθους. Επομένως το ρόδι βοηθούσε στην οικογενειακή ευτυχία και τον έρωτα. Γι' αυτό ακόμη και οι νεόνυμφοι σπάζουν το ρόδι στο κατώφλι του νέου σπιτιού τους, συνήθεια που κρατάει από τα ομηρικά χρόνια.

Το ποδαρικό

Το έθιμο του ποδαρικού είναι ένα έθιμο που δεν ξεκίνησε μέσα από τα χριστιανικά περιβάλλοντα αλλά έχει συμβολική σημασία.

Οι νοικοκυραίοι πιστεύουν ότι αν ένας τυχερός και γουρλής άνθρωπος μπει στο σπίτι τους μόλις αλλάξει ο χρόνος και ευχηθεί όλα τα αγαθά, τότε θα πάει καλά όλη η χρονιά, η οικογένεια θα έχει υγεία, ευτυχία, αγάπη και όλες τις οικονομικές ανέσεις.

Πολλές φορές, από την παραμονή κιόλας, λένε σε κάποιο δικό τους άνθρωπο να έρθει αμέσως μετά την αλλαγή του χρόνου να τους κάνει ποδαρικό. Συνήθως προτιμούν ένα μικρό παιδί (αγόρι, αν το σπίτι έχει πολλά κορίτσια, αλλιώς κορίτσι), επειδή τα παιδιά είναι αθώα και αγνά και στην καρδιά τους δεν υπάρχει η ζήλια κι η κακία.

Μόλις μπει στο σπίτι με το δεξί πόδι, ώστε ο καινούργιος χρόνος να τα φέρει όλα δεξιά και καλότυχα, τον βάζουν να πατήσει ένα σίδερο για να είναι όλοι σιδερένιοι και γεροί μέσα στο σπίτι στη διάρκεια του νέου χρόνου.

Η νοικοκυρά φιλεύει τον άνθρωπο που κάνει ποδαρικό για το καλό του χρόνου. Συνήθως του δίνει μήλα ή καρύδια και μια κουταλιά γλυκό κυδώνι ή ότι άλλο γλυκό έχει φτιάξει για τις γιορτές. Αν ανήμερα της Πρωτοχρονιάς έχει λιακάδα, πιστεύουν πως ο καιρός θα είναι ο ίδιος σαράντα μέρες.

Λένε: *"Τ' άλιασε η αρκούδα τα αρκουδάκια της, δε θα 'χουμε χειμώνα βαρύ"*.

Αν όμως ο καιρός είναι άσχημος την Πρωτοχρονιά θα συμβεί το αντίθετο, δηλαδή σαράντα μέρες θα έχουμε βαρυχειμωνιά.

Το έθιμο αυτό είναι πολύ παλιό. Υπήρχε στους αρχαίους Έλληνες, τους Ρωμαίους αλλά και τους Ιουδαίους. Οι βυζαντινοί ονόμαζαν τους τυχερούς ανθρώπους «καλόποδες» και τους έβαζαν στο σπιτικό τους την Πρωτοχρονιά.

Στις αγροτικές περιοχές της πατρίδας μας το ποδαρικό συνδέθηκε με την καλή σοδειά και την ευκαρπία της γης. Σε μερικά χωριά (Ρούμελη) ο καλοπόδαρος σκόρπιζε και ρύζι για να ριζώσει το καλό. Η συνήθεια αυτή συναντάται και σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως για παράδειγμα στην Αγγλία.

Οι πατέρες στο Βυζάντιο κατέκριναν το έθιμο αυτό, και ιδιαίτερα ο Άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης, αδελφός του Μεγάλου Βασιλείου.

Το ποδαρικό σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας

Σε πολλά μέρη της Ελλάδας μας το ποδαρικό το κάνει ο ίδιος ο νοικοκύρης ή ο πρωτότοκος γιός ή ένα τυχερό παιδί.

Κρήτη: Το πρωί της Πρωτοχρονιάς κάθε μέλος της οικογένειας βγαίνει έξω, παίρνει μια πέτρα και τη βάζει μέσα στο σπίτι και αφού κάτσει πάνω σ' αυτή λέει μια ευχή κάνοντας το σταυρό του και λέγοντας:

«Κλου-κλου στα ορνίθια μας, καλοχρονιά στο σπίτι μας, αρνιά και ρίφια θηλυκά και κοπέλια αρσενικά.»

Μετά οι γονείς κάνουν τη καλή χέρα στα παιδιά. Το ίδιο κάνει και κάθε επισκέπτης, επαναλαμβάνοντας το παραπάνω δίστιχο ή λέγοντας «Σιδερένιο και στέρεο το σπίτι σας» ή «Καλημέρα στην αφεντιά σας καλή Αγία Αρχιμηνιά. Όσο βάρος έχει τούτη εδώ η πέτρα, τόσο χρυσάφι να μπαίνει στο σπιτικό σας.»

Αμοργό: Το ποδαρικό το κάνει ένας του σπιτιού, καθώς γυρίζει από την εκκλησία με ένα εικονισματάκι στο χέρι . Μπαίνει δύο βήματα στο σπίτι λέγοντας: «Μέσα καλό.» Γυρίζει πάλι δύο, τρία βήματα πίσω και ξαναλέει «Κι όζω το κακό.»

Τούτο το κάνει τρεις φορές. Ρίχνει έπειτα ένα ρόδι να σπάσει μέσα στο σπίτι. Κατόπιν βάζουν όλοι το δάχτυλο μέσα στο μέλι για να είναι γλυκιά η ζωή τους όλο το χρόνο, και αμέσως μετά βάζουνε και τρώνε καλούδια για χάρη του Άγιου Βασίλη.

Καστοριά: Στη περιοχή της Καστοριάς φωνάζουν ένα παιδί που έχει καλό ποδαρικό και το βάζουνε με την «τζουμάγια» (ξύλο με κόμπο κάτω) και ανακατώνει την φωτιά και λέει «Αρσενικά παιδιά, θηλυκά αρνιά.»

Κάρπαθο: Στην Κάρπαθο, του Αγίου Βασιλείου βάζουν άσπρο σκύλο πρωί-πρωί μες το σπίτι για το καλό και του δίνουνε να φάει μπακλαβά . Τούτο το κάνουν για να σκυλιάσει το σπίτι και να θεριέψουν οι άνθρωποι του.

Λήμνο: Στη Λήμνο, βάζουν στο τραπέζι ρόδι, για να' ναι όπως το ρόδι γεμάτο. Βάζουν γλυκίσματα και μέλι απαραίτητως καθώς και τηγανόπιτες. Έτσι όπως είναι το τραπέζι στολισμένο το αφήνουν όλη μέρα.

Κορώνη: Στην Κορώνη, του Αγίου Βασιλείου δεν σφάζουν κότα, γιατί η κότα , καθώς σκάβει το χώμα διώχνει τα καλά του σπιτιού κατά πίσω. Σφάζουν γουρούνι που τα σπρώχνει μπρος του, ή κατσίκι που τρώει όλα όσα του ρίχνουν.

Ο Αϊ-Βασίλης

Την παραμονή των Χριστουγέννων, σ' ολόκληρο τον κόσμο, τα παιδιά κρεμούν τις κάλτσες τους και περιμένουν με λαχτάρα τον Αϊ-Βασίλη...

Προικισμένος με εξαιρετικές δυνάμεις, χωρίς τους ανθρώπινους περιορισμούς, μπορεί να κάνει το γύρο του κόσμου μέσα σε μία και μόνη νύχτα και δεν έχει καμία δυσκολία να βρίσκεται ταυτόχρονα σε αμέτρητα μέρη.

Ο Άγιος Βασίλης ή Αϊ-Βασίλης αποτελεί σήμερα μια διεθνή λαογραφική μορφή η οποία διανέμει δώρα σε παιδιά και ενηλίκους που υπήρξαν "καλοί" κατά τη διάρκεια του χρόνου. Είναι κυρίαρχο πρόσωπο του εορτασμού της Πρωτοχρονιάς και των Χριστουγέννων. Η γνωστή παρουσία του με κόκκινη στολή, λευκή γενειάδα, πάντα χαμογελαστός, με το σάκο γεμάτο με δώρα, πάνω σε έλκηθρο που το σέρνουν ζωνηρά ελάφια ή τάρανδοι, αποτελεί σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα τον πλέον αγαπημένο ήρωα των παιδιών τις ημέρες αυτές των εορτών, ακόμη και σε χώρες μη χριστιανικές. Ξεκινά κάθε χρόνο από την Λαπωνία, χώρα του Βορρά, παραμονές πρωτοχρονιάς, για να χαρίσει δώρα σε όλα τα παιδιά της γης.

Πρόελευση της μορφής

Η σημερινή μορφή του Αϊ-Βασίλη, που ξέρουμε πλέον όλοι, διαμορφώθηκε από τον Αμερικανό σκιτσογράφο Τόμας Ναστ το 1862, με βάση παλαιότερες ευρωπαϊκές παραδόσεις. Η κόκκινη στολή και η άσπρη γενειάδα φαίνεται ότι καθιερώθηκε το 1931 όταν γνωστή αμερικάνικη εταιρεία αναψυκτικών παρουσίασε τον Αϊ-Βασίλη με πρωτοχρονιάτικα δώρα τα προϊόντα της εταιρείας στα χρώματα βεβαίως εκείνης. Η διαφήμιση δε αυτή υπήρξε εμπορικά τόσο επιτυχής που έμελλε να γίνει σήμα δημοτικότητάς του ανά τον κόσμο.

Ιστορικά στοιχεία

Στη Δύση το πρόσωπο του Αγίου Βασιλείου έχει ταυτιστεί με την ιστορία του Αγίου Νικολάου που φημιζόταν για τη γενναιοδωρία του. Στην ιστορία του Αγίου Νικολάου οι βόρειοι λαοί έχουν προσθέσει στοιχεία των δικών τους παραδόσεων (τάρανδοι, έλκηθρο, άστρο του Βορρά, μεγάλες κάλτσες κλπ), μια κουλτούρα που τον συνοδεύει μέχρι και σήμερα. Στα ελληνικά δεδομένα η μετατροπή αυτή φαίνεται να πέρασε περίπου στη δεκαετία του 1950-1960, κυρίως στον αστικό πληθυσμό, από τους "συγγενείς" μετανάστες που με τις ευχητήριες κάρτες τους εισήγαγαν τον "Δυτικό" Αϊ-Βασίλη.

Για τους Ορθόδοξους χριστιανούς ο Αϊ-Βασίλης ανάγεται στον Μέγα Βασίλειο, ο οποίος έζησε στη Καππαδοκία της Μικράς Ασίας και αφιέρωσε όλη του σχεδόν τη ζωή στη βοήθεια προς τον συνάνθρωπο, ενώ θεωρείται στη παγκόσμια ιστορία ως ο εμπνευστής αλλά και πρώτος δημιουργός της οργανωμένης φιλανθρωπίας. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Μέγας Βασίλειος ήταν ψηλόλιγνος, με μαύρα μάτια και γένια. Ακόμη και ο Άγιος Νικόλαος στην Ορθόδοξη παράδοση αιογραφείται ως ισχνός ασπρογένης γέροντας.

Ο Μέγας Βασίλειος πέθανε την 1 Ιανουαρίου του 379. Αυτή η ημερομηνία, ημέρα θανάτου του, διατηρούμενη στη παράδοση, θεωρήθηκε απ' όλους τους χριστιανικούς λαούς ότι φέρνει ευλογία και καλή τύχη στη νέα χρονιά. Γι' αυτό και την ημέρα της Πρωτοχρονιάς

περιμένουμε όλοι τον Άγιο Βασίλη να ευλογήσει τα σπιτικά μας και να πάρει το δικό του κομμάτι από την βασιλόπιτα. Στα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς, πέρα από τα παινήματα, κύριο πρόσωπο είναι ακριβώς ο Μέγας Βασίλειος για το έργο του οποίου γίνεται υπενθύμιση στον σπιτονοικοκύρη ώστε να το επαναλάβει επ' ωφελεία βεβαίως των παιδιών που ψάλλουν τα κάλαντα.

Η γαλοπούλα

Η γεμιστή γαλοπούλα έχει πάντα μια ξεχωριστή θέση στο γιορτινό μας τραπέζι.

Πρόκειται για ένα έθιμο που έχουν υιοθετήσει πολλές χώρες του κόσμου, ενώ λέγεται ότι το έθιμο έφεραν πρώτοι στην Ευρώπη οι Ισπανοί το 1824 μ.Χ από το Μεξικό και εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Ισπανία, τη Γαλλία και την Αγγλία.

Από πολύ παλιά υπήρχε το έθιμο να σερβίρεται στο Χριστουγεννιάτικο τραπέζι πουλερικό και κυρίως χήνα. Πίστευαν πως η χήνα είναι πτηνό του Ήλιου και όποιος την έτρωγε εξασφάλιζε την προστασία του.

Η γαλοπούλα καθιερώθηκε ως το κατεξοχήν γιορτινό φαγητό γιατί θεωρείτο ένα ασυνήθιστο πουλερικό και μαγειρευόταν μόνο σε μεγάλες γιορτές.

Στην Ελλάδα, η γαλοπούλα μαγειρεύεται την Πρωτοχρονιά. Παλιότερα, η συνήθεια ήταν να φτιάχνουν κότα ή "κούρκο" (γαλοπούλα) γεμιστό με κάστανα, καρύδια, σταφίδες, κιμά, κρεμμύδι πιπέρι και μαϊντανό, όλα καβουρδισμένα.

Ωστόσο, σε αρκετές περιοχές της χώρας μας διατηρείται το έθιμο της κοτόσουπας, ιδιαίτερα στη Θεσσαλία και στην Κρήτη. Παλαιότερα η κοτόσουπα αποτελούσε το κυρίως πιάτο που έτρωγαν οι Έλληνες όταν επέστρεφαν από την εκκλησία.

Το γκί

Μήνας γιορτών ο Δεκέμβρης και τα κλαδιά ελάτου και γκι έκαναν την εμφάνισή τους στα σπίτια μας. Ένα εντυπωσιακό χριστουγεννιάτικο στεφάνι από γκι, στολισμένο με κόκκινη κορδέλα από κεντημένο τούλι καλωσορίζει τους επισκέπτες στην εξώπορτα με τον πιο ζεστό τρόπο αυτές τις ημέρες. Ένα στεφάνι που θα έχει ξεχωριστή αξία αν το φτιάξουμε μόνοι μας, αγοράζοντας κλαδιά γκι από τις υπαίθριες αγορές.

Λίγοι είναι εκείνοι που γνωρίζουν ότι οι ρίζες της ιστορίας του γκι βρίσκονται στα αρχαία χρόνια. Οι περισσότεροι από εμάς γνωρίζουμε μονάχα πως για να έχουμε μια χρονιά ευημερίας και ευτυχίας με τον αγαπημένο ή την αγαπημένη μας, αρκεί να ανταλλάξουμε μαζί του φιλιά κάτω από ένα κλαδί γκι την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Ένας παλιός μύθος λέει ότι το γκι φύτευσε για πρώτη φορά στις πατημασιές του Χριστού όταν βάδιζε στη γη και τα αγκαθωτά φύλλα του αλλά και οι κόκκινοι καρποί του συμβολίζουν τα μαρτύρια του Σωτήρα και τις σταγόνες από το αίμα του, λόγος για τον οποίο το γκι λέγεται και «αγκάθι του Χριστού» σε πολλές γλώσσες της Βόρειας Ευρώπης. Πιθανότατα, η σχέση με αυτούς τους μύθους ήταν ο λόγος που το γκι ονομάστηκε και «Άγιο Δέντρο», όπως αναφέρεται από τους παλιότερους συγγραφείς.

Στην πραγματικότητα, ο ιξός, όπως είναι η ελληνική ονομασία του φυτού, είναι μία από τις χριστιανικές παραδόσεις, ειδωλολατρικής όμως προέλευσης, και δεν έχει κανένα χριστιανικό συμβολισμό. Έλκει την καταγωγή του από τις παγανιστικές τελετές. Λέγεται ότι οι χριστουγεννιάτικες διακοσμήσεις προέρχονται από ένα έθιμο των Ρωμαίων, οι οποίοι συνήθιζαν να στέλνουν κλαδιά δέντρων μαζί με άλλα δώρα στους φίλους τους, κατά τη διάρκεια του εορτασμού της Saturnalia. Το έθιμο αυτό υιοθετήθηκε και από τους πρώτους χριστιανούς. Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται με την απαγόρευση της Εκκλησίας, αρκετά νωρίς, να διακοσμούνται τα σπίτια με κλαδιά δέντρων την ίδια εποχή με τους ειδωλολάτρες, καθώς η Saturnalia ξεκινούσε περίπου μία εβδομάδα πριν από τα Χριστούγεννα.

Το γκι, όμως, υπάρχει ήδη από τα αρχαία χρόνια. Ο Πλίνιος αναφέρει ότι αν το γκι φυτευτεί κοντά σε ένα σπίτι ή αγρόκτημα διώχνει μακριά το δηλητήριο, το προστατεύει από τους κεραυνούς και τη μαγεία, ενώ τα λουλούδια του κάνουν το νερό να παγώνει. Λέγεται ακόμα πως, αν πετάξει κανείς κομμάτι ξύλου από τον κορμό του σε οποιοδήποτε ζώο (ακόμα και χωρίς να το αγγίξει), έχει την ιδιότητα να κάνει τα ζώα να γυρίσουν πίσω και να ξαπλώσουν δίπλα του.

Σίγουρα, όμως, πιο ξεχωριστή θα είναι η στιγμή που θα δοθεί το πολυαναμενόμενο φιλί με το αγαπημένο μας πρόσωπο κάτω από το γιορτινό αυτο φυτό.

Η προέλευση των διακοσμήσεων με το συγκεκριμένο φυτό φαίνεται να συνδέεται και με τους Δρυίδες, οι οποίοι διακοσμούσαν τις καλύβες τους με αιθαλή δέντρα κατά τη διάρκεια του χειμώνα, για να τα χρησιμοποιούν τα πνεύματα του δάσους ως κατοικία τους.

Όποια όμως και να είναι η προέλευση του γκι, το σίγουρο είναι ότι σε πολλά εκκλησιαστικά ημερολόγια βρίσκουμε την παραμονή των Χριστουγέννων να αναφέρεται ως η ημέρα που οι εκκλησίες είναι δαφνοστόλιστες και το έθιμο του στολισμού είναι ριζωμένο το ίδιο βαθιά στη σύγχρονη εποχή όπως και στους ειδωλολάτρες ή τους πρώτους Χριστιανούς.

Η παράδοση του φιλιού

Οι βόρειοι λαοί, και κυρίως οι Άγγλοι, πιστεύουν ότι το γκι είναι το σύμβολο της αγάπης, της ειρήνης και της ευημερίας, γι' αυτό άλλωστε και το επιλέγουν για να στολίσουν μ' αυτό τα σπίτια τους τα Χριστούγεννα και το νέο έτος.

Σε ό,τι αφορά στις παραδόσεις που σχετίζονται με το φιλί κάτω από τον ιξό, αυτές προέρχονται από τον ρωμαϊκό εορτασμό της Saturnalia, οπότε και οι άνθρωποι πίστευαν ότι το φιλί κάτω από το γκι προήγε τη γονιμότητα. Σε πολλούς άλλους πολιτισμούς, όπως οι Κέλτες, αναφέρεται ότι ο ιξός είχε μαγικές ιδιότητες και χρησιμοποιούνταν ως αντίδοτο του δηλητηρίου, ενώ θεωρείτο ιερό φυτό και μάλιστα χρησιμοποιείτο στις τελετές των Δρυίδων.

Αυτό που πιθανότατα προσέθετε στη γοητεία και το μυστήριο του φυτού είναι ο τρόπος πολλαπλασιασμού του. Οι καρποί του, που μοιάζουν με κερασάκια, τρώγονται από τα πουλιά

και οι σπόροι τους μπορούν να γονιμοποιηθούν μόνο αφού περάσουν από το πεπτικό σύστημα των πουλιών.

Σύμφωνα, τέλος, με τη μυθολογία των Σκανδιναβών, η θεά της αγάπης, Frigga συνδέεται με το γκι. Ο γιος της Frigga, Balder δεν μπορούσα να πληγωθεί από τίποτα πάνω ή κάτω από τη γη. Ένας εχθρός, όμως του Balder, ο Loki, θεός του κακού, ήξερε πως μόνο ένα φυτό δεν φυτρώνει ούτε πάνω ούτε κάτω στη γη και αυτό ήταν το γκι, που φυτρώνει μόνο πάνω στον κορμό της μηλιάς και της βελανιδιάς. Έφτιαξε, λοιπόν, ένα βέλος από γκι και σκότωσε τον Balder. Για τρεις μέρες, όλα τα στοιχεία του σύμπαντος προσπαθούσαν να επαναφέρουν τον Balder στη ζωή. Τελικά, η μητέρα του Frigga κατάφερε να τον επαναφέρει. Η παράδοση λέει ότι τα δάκρυα που έχυσε για τον γιο της μεταμορφώθηκαν σε κόκκινους καρπούς πάνω στο γκι και από τη χαρά της η Frigga φιλούσε όποιον πέρναγε κάτω από το φυτό.

Η ιστορία αυτή μπορεί να αποτέλεσε και την απαρχή του εθίμου να φιλιούνται οι ερωτευμένοι κάτω από το γκι στην είσοδο του σπιτιού.

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο αποτελεί μια από τις πιο γνωστές παραδόσεις των Χριστουγέννων.

Στην ουσία το χριστουγεννιάτικο δέντρο είναι ένα αειθαλές κωνοφόρο δέντρο το οποίο τοποθετείται στο εσωτερικό ενός σπιτιού ή στην αυλή και στολίζεται με χριστουγεννιάτικα φωτάκια και χρωματιστά στολίδια κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων.

Σύμφωνα με την παράδοση, το χριστουγεννιάτικο δέντρο δεν διακοσμείται έως την παραμονή των Χριστουγέννων (24 Δεκεμβρίου) και δεν πρέπει να παραμείνει στολισμένο αργότερα από τις 6 Ιανουαρίου.

Ο στολισμός και η παραμονή του δέντρου στο σπίτι τις παραπάνω μέρες θεωρείται κακοτυχία. Σήμερα λόγω της ευρείας εμπορευματοποίησης της γιορτής των Χριστουγέννων τα δέντρα στολίζονται πολύ νωρίτερα και ειδικά τα μαγαζιά στολίζουν από τον Οκτώβριο.

Στην Αμερική, το δέντρο στολίζεται συνήθως αμέσως μετά από την γιορτή των Ευχαριστιών (τέταρτη εβδομάδα του Νοεμβρίου) και φυλάσσεται μέχρι τον ερχομό του νέου έτους.

Στην Ευρώπη, τα χριστουγεννιάτικα δέντρα δεν στολίζονται έως τα μέσα Δεκεμβρίου ενώ φυλάσσονται μέχρι τις αρχές του επόμενου έτους (6 Ιανουαρίου).

Τέλος, οι καθολικοί φυλάσσουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο μέχρι τις αρχές Φεβρουαρίου.

Η κάρτα

Οι Χριστουγεννιάτικες και Πρωτοχρονιάτικες κάρτες, αγγελιοφόροι ευχών και μηνυμάτων, αποτελούν αναπόσπαστο συμπλήρωμα των Εορτών.

Στις κάρτες απεικονίζονται κατά κύριο λόγο η γέννηση του Χριστού με τη φάτνη, οι τρεις μάγοι με τα δώρα, άγγελοι και αστέρια. Το στερεότυπο κείμενο ευχών στις κάρτες είναι το "Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένος ο Καινούριος Χρόνος".

Το έθιμο της αποστολή δώρων και άλλων γουριών τις άγιες μέρες των Χριστουγέννων συνηθιζόταν στην καλή κοινωνία από την εποχή του Μεσαίωνα. Μαθαίνουμε ότι ήταν της μόδας τότε να στολίζονται τα αριστοκρατικά σαλόνια με ξυλόγλυπτες θρησκευτικές παραστάσεις που έφερναν μαζί τους οι καλεσμένοι στο εορταστικό δείπνο. Για τους συγγενείς που βρίσκονταν σε άλλες πόλεις, οι παραγγελίες για τα ξυλόγλυπτα έργα συνοδεύονταν πάντα με διεύθυνση αποστολής, για να ταχυδρομηθούν εγκαίρως.

Περίτεχνες παραστάσεις με ευχές για τύχη και καλή υγεία στην οικογένεια του παραλήπτη συνόδευαν το δέμα με τα δώρα του αποστολέα.

Έτσι, σιγά-σιγά φτάσαμε μέχρι το 1843, όταν ο Callcott Horsley από την Αγγλία, έλαβε εντολή από τον Sir Henry Cole για να σχεδιάσει μια πρωτότυπη παράσταση επάνω σε εύχρηστο υλικό, σε 1.000 αντίτυπα. Η εικόνα περιλάμβανε ένα σκηνικό βικτωριανού χαρακτήρα που έδειχνε μια οικογένεια γύρω από το γιορτινό τραπέζι, ενώ γύρω υπήρχαν μικρότερες παραστάσεις, όπως μια άμαξα φορτωμένη με δώρα και άλλα σχετικά, μαζί με ένα κείμενο που έγραφε «Χαρούμενα Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το Νέο Έτος». Η εικόνα αυτή, φτιάχτηκε με τη μέθοδο της λιθογραφίας, σε σκούρα σέπια, επάνω σε χοντρό χαρτόνι και οι λεπτομέρειές της ζωγραφίστηκαν με το χέρι, ενώ στο κάτω μέρος έφερε την υπογραφή του ίδιου του Sir Henry Cole, ο οποίος στη συνέχεια ανέλαβε να πουλήσει την κάρτα, και να αφιερώσει τα έσοδα για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Την πατρότητά της, όμως, διεκδικεί και ο William Endley, ο οποίος φέρεται ως ο σχεδιαστής της πρώτης κάρτας το 1842, που βρίσκεται σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο.

Στις ΗΠΑ, ο κύριος Pease, ιδιοκτήτης ενός καταστήματος στο Albany της Ν. Υόρκης, κατασκεύασε στα μέσα του 19ου αιώνα μία κάρτα με «Χριστουγεννιάτικες ευχές από το μεγάλο κατάστημα του Pease, το ναό της μόδας».

Η Δανία θεωρείται ότι είναι η χώρα με τις μεγαλύτερες πωλήσεις καρτών. Διακινεί κάθε χρόνο 50.000.000 κάρτες. Στην Ελλάδα οι κάρτες παρουσιάστηκαν στις αρχές του 20ού αιώνα από Έλληνες μετανάστες στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και στην Αυστραλία.

Στις μέρες μας, οι ηλεκτρονικές διαδικτυακές κάρτες έχουν αντικαταστήσει τις παραδοσιακές χάρτινες κάρτες, ενώ επιτρέπουν την άμεση και χωρίς τη γνωστή καθυστέρηση του συμβατικού ταχυδρομείου αποστολή των γιορτινών ευχών σας στα αγαπημένα σας πρόσωπα.

Οι καλικάντζαροι

Λέγανε οι γιαγιάδες τα παλιά χρόνια στα εγγονάκια τους για να κάθονται ήσυχα ότι κάθε νύχτα του Δωδεκαήμερου στους δρόμους του χωριού και στα χαλάσματα κυκλοφορούν οι τρομεροί Καλικάντζαροι!

Μα τι ήταν αυτοί οι καλικάντζαροι; Όπως λοιπόν έλεγαν οι παλιές γιαγιάδες, ήταν αερικά, ξωτικά.

Η πιο δημοφιλής κατηγορία όντων της λαϊκής μας παράδοσης είναι αναμφίβολα οι καλικάντζαροι. Η φαντασία του λαού μας σχετικά με το πώς είναι αυτά τα όντα οργιάζει.

Η αρχή των μύθων που είναι σχετικοί με τους καλικάντζαρους βρίσκεται στα πολύ παλιά χρόνια. Οι Αρχαίοι πίστευαν πως όταν οι ψυχές έβρισκαν την πόρτα του Άδη ανοιχτή, ανέβαιναν στον απάνω κόσμο και τριγύριζαν παντού, χωρίς έλεγχο και περιορισμούς.

Πολύ αργότερα, οι Βυζαντινοί γιόρταζαν το Δωδεκαήμερο με μουσικές, τραγούδια και μασκαρέματα. Οι άνθρωποι, έχοντας κρυμμένα τα πρόσωπά τους, έκαναν με πολύ θάρρος και χωρίς ντροπή ό,τι ήθελαν. Πείραζαν τους ανθρώπους στους δρόμους, έμπαιναν απρόσκλητοι σε ξένα σπίτια κι αναστάτωναν τους νοικοκύρηδες. Ζητούσαν λουκάνικα και γλυκά και για να γλιτώσουν απ' αυτούς έκλειναν πόρτες και παράθυρα. Οι μασκαρεμένοι, όμως, έβρισκαν πάντα κάποιους τρόπους να εισβάλλουν στα ξένα σπίτια, ακόμα κι από τις καμινάδες. Κι όλα αυτά για δώδεκα μέρες, ως την παραμονή των Φώτων, οπότε με τον Μεγάλο Αγιασμό όλα σταματούσαν κι οι άνθρωποι ησύχαζαν.

Με το πέρασμα του χρόνου όλα αυτά τα παράξενα φερσίματα, τα μασκαρέματα και οι φόβοι των ανθρώπων έμειναν ζωντανά στη μνήμη του λαού μας κι η πλούσια φαντασία του γέννησε σιγά-σιγά τα μικρά, αλαφροΐσκιωτα πλάσματα που τα ονόμασε καλικάντζαρους.

Τι είναι, όμως τελικά οι καλικάντζαροι; Οι γιαγιάδες μας παλιά έλεγαν πως είναι αερικά, ξωτικά. Σύμφωνα με σύγχρονη δοξασία, πρόκειται για «δαιμόνια» που εμφανίζονται κατά το Δωδεκαήμερο (25 Δεκεμβρίου 6 Ιανουαρίου). Επειδή από τα Χριστούγεννα μέχρι τα Φώτα ο Χριστός είναι ακόμη αβάφτιστος, είναι και «τα νερά αβάφτιστα». Έτσι βρίσκουν ευκαιρία οι καλικάντζαροι ν' αλωνίσουν τον κόσμο.

Κάποιοι πιστεύουν πως οι καλικάντζαροι είναι μαυριδεροί, ασχημομούριδες, ψηλοί και ξερακιανοί. Άλλοι λένε ότι φοράνε σιδεροπάπουτσα. Για άλλους, έχουν κόκκινα μάτια, πόδια τράγου και τριχωτό σώμα. Καθένας τους έχει κι από ένα κουσούρι. Άλλος κουτσός, άλλος στραβός ή μονόφθαλμος, άλλος μονοπόδαρος ή στραβοπόδαρος, άλλοι στραβοχέρηδες, στραβοπρόσωποι, με καμπούρα ή ουρά. Είναι διχόγνωμα όντα και φιλόνοι και έτσι δεν μπορούν να κάνουν μέχρι το τέλος μία δουλειά και όλα τα αφήνουν στη μέση. Γι' αυτό και δεν μπορούν να κάνουν κακό και στους ανθρώπους, παρόλο που αυτή είναι η μεγάλη τους επιθυμία. Όσο, όμως, και αν διαφωνεί ο λαός για το πώς μοιάζουν οι καλικάντζαροι, όλοι συμφωνούν σε ένα πράγμα: στην ατελείωτη βλακεία και κουταμάρα τους.

Καθώς η παράδοση ρίζωνε, οι καλικάντζαροι απέκτησαν και άλλα ονόματα όπως: καλιοντζήδες, καλκάνια, καλιτσάντεροι, καρκάντζαροι, σκαλικαντζέρια, σκαντζάρια, τζόγιες, βερβελούδες, καλλισπούρδοι, καρκαλάτζαροι, καρκατσέλια, καρκαντζόλοι, καψιούρηδες, κολοβελόνηδες, λυκοκάντζαροι, μνημοράτοι, παγανοί, παρωρίτες, πλανητάροι, σιφιώτες, τσιλικρωτά, σταχτοπάτηδες κ.α.

Ολόκληρο το χρόνο οι καλικάντζαροι ζουν κάτω από τη γη, προσπαθώντας άλλος με τσεκούρι, άλλος με πριόνι ή μπαλτά και άλλοι με τα νύχια και τα σουβλερά τους δόντια να κόψουν το δέντρο που βαστάει τη γη. Κόβουν-κόβουν, μέχρι που έχει απομείνει πολύ λίγο ακόμα, αλλά τότε έρχονται τα Χριστούγεννα και, επειδή φοβούνται μην πέσει η γη και τους πλακώσει, λένε "αφήστε το να πάμε πάνω στη γη και θα πέσει μοναχό του". Ανεβαίνουν λοιπόν πάνω στη γη για να τυραννήσουν τους ανθρώπους και τα Θεοφάνεια που γυρίζουν, βλέπουν το δέντρο ολάκερο, ακέραιο, άκοπο. Και πάλι κόβουν και πάλι έρχονται τα Χριστούγεννα, και όλο απ' την αρχή.

Και τι δεν κάνουν οι καλικάντζαροι ξεπροβάλλοντας ένας-ένας από τις τρύπες τους πάνω στη γη. Την παραμονή των Χριστουγέννων ανεβαίνουν στη γη και περιμένουν να σμίξει η μέρα με τη νύχτα για να μπουν μέσα στα σπίτια. Αν και είναι κακά και πονηρά όντα, δεν μπορούν να βλάψουν τους ανθρώπους, γι' αυτό και οι γυναίκες ακόμα τα περιπαίζουν και τα βρίζουν και τα λεν σταχτοπόδηδες, σταχτιάδες, κατουρλήδες κ.λ.π.

Αλλοίμονο σε κείνον που θα πρέπει να βγει τη νύχτα και να πάει σε μακρινή δουλειά. Παρουσιάζονται μπροστά του οι καλικάντζαροι με διάφορες μορφές για να τον εκφοβίσουν ή να τον βλάψουν. Τον τραβολουγούν, τον πειράζουν, τον καβαλικεύουν και χορεύουν γύρω του, εμποδίζοντάς τον να γυρίσει σπίτι. Η μανία τους, όμως, είναι να πειράζουν προπάντων τις κακόμοιρες τις γριές.

Είναι πολύ ευκίνητοι ανεβαίνουν στα δένδρα πηδούν από στέγη σε στέγη σπάζοντας κεραμίδια και κάνοντας μεγάλη φασαρία. Τις νύχτες του Δωδεκαήμερου μπαίνουν στα σπίτια από τις καπνοδόχους, γι' αυτό και τα τζάκια είναι αναμμένα όλο το δωδεκάημερο και έχουν πολύ φωτιά, γιατί τη φοβούνται πολύ. Αν καταφέρουν και μπουν σε κάποιο σπίτι, αρχίζουν να ανακατεύουν ό,τι βρουν μπροστά τους και να κάνουν ζημιές, μα πιο πολύ θέλουν να μαγαρίσουν τα φαγητά. Ό,τι βρουν απλωμένα τα ποδοπατούν. Τους αρέσει να πλατσουρίζουν μέσα στα δοχεία που έχουν οι νοικοκυρές το λάδι, στα τηγάνια, στα τσουκάλια, στα πιάτα, στους λύχνους που παλαιότερα χρησιμοποιούσαν για το φωτισμό στα χωριά. Λερώνουν τα φαγητά με τα ακάθαρτα νύχια τους και αφήνουν τις ακαθαρσίες τους όπου βρουν. Τίποτε βέβαια δεν κλέβουν, αλλά αναστατώνουν τόσο πολύ το σπίτι που το κάνουν αγνώριστο. Όταν οι νοικοκυρές ψήνουν τηγανίτες ή άλλα σκευάσματα στο τηγάνι από αλεύρι (πλαστά), οι καλικάντζαροι ανεβαίνουν στην καπνοδόχο και απλώνουν το χέρι τους ως κάτω στην εστία (γιατί μπορούν να απλώνουν και να μακραίνουν τα χέρια τους και τα πόδια τους όσο θέλουν)

και ζητούν ή βουτούν ότι υπάρχει στο τηγάνι ή στη θράκα. Η πιο αγαπημένη τροφή, όμως, των καλικαντζάρων είναι το χοιρινό κρέας και κυρίως το παστό του (το πάχος), το οποίο όταν ψήνεται και πέφτει στη θράκα, σκορπάει μια πολύ ευώδη και πολύ ευάρεστη μυρωδιά.

Γι' αυτό οι νοικοκυραίοι για να γλιτώσουν από δαύτους σκεπάζουν το χοιρινό με σπαράγγια. Το σπαράγγι όταν είναι χλωρό είναι πολύ νόστιμο και τρώγεται, όταν όμως παλιώσει γίνεται πολύ σκληρός αγκαθωτός θάμνος και γι' αυτό σκεπάζουν μ' αυτές το χοιρινό για να μην πλησιάζουν οι καλικάντζαροι. Με σπαράγγια επίσης σκεπάζουν και τα λουκάνικα και οτιδήποτε έχουν ετοιμάσει που έχει σαν πρώτη ύλη το χοιρινό.

Επίσης, οι νοικοκυρές μαζεύουν μέσα στο σπίτι ό,τι αγγεία βρίσκονται έξω και βάζουν στο άνοιγμα της καπνοδόχου ή πίσω από την πόρτα ένα κόσκινο. Οι καλικάντζαροι, ως περιέργοι που είναι και πάρα πολύ βλάκες αρχίζουν να μετρούν τις τρύπες: «ένα-δύο, ένα-δύο, ένα-δύο» Παρακάτω δεν ξέρουν να μετρήσουν γιατί μπερδεύονται. Έτσι, χάνουν την ώρα τους, έχει πια ξημερώσει και οι καλικάντζαροι πρέπει να εξαφανιστούν.

Άλλοι κρεμούν το κατωσάγωνο ενός χοίρου στην καπνοδόχο, ή ένα δερμάτινο παλιοπάπουτσο ή ρίχνουν αλάτι στη φωτιά. Η απαίσια μυρωδιά του καμένου δέρματος και ο κρότος από το αλάτι κρατάει τους καλικάντζαρους μακριά.

Άλλοι πάλι, κρεμούν στο χερούλι της πόρτας μία τούφα λινάρι. Μέχρι να μετρήσουν οι καλικάντζαροι τις τρίχες του λιναριού φτάνει το ξημέρωμα και όπου φύγει φύγει.

Ένα ακόμα όπλο εναντίων των καλικαντζάρων είναι το λιβάνι. Το σιχαίνονται και γι' αυτό οι νοικοκυρές θυμιατίζουν το σπίτι κάθε απόγευμα και αφήνουν το θυμιατήρι να λιβανίζει δίπλα στο τζάκι καθ' όλη τη διάρκεια του Δωδεκαημέρου.

Του "Σταυρού" που περνάει ο Παπάς και αγιάζει τα σπίτια οι καλικάντζαροι, όπου φύγει φύγει.

«Φεύγετε να φεύγουμε
τι έρχεται ο τουρλόπαπας
με την αγιαστούρα του
και με τη βρεχτούρα του.
Μας άγιασε μας έβρεξε
και μας εκατέκαψε!» ή «και θα μας μαγαρίσει»

Υπάρχουν, όμως, και φυτά που διώχνουν τους καλικάντζαρους και ταυτόχρονα φέρνουν καλή τύχη για τον καινούργιο χρόνο. Ένα τέτοιο φυτό, που βάζουμε ακόμα και σήμερα στα σπίτια μας τέτοιες μέρες είναι η κρεμμύδα. Η Χρυσοβασιλίτσα, όπως αλλιώς τη λένε, ακόμα και ξεχασμένη σε κάποια γωνιά του σπιτιού, βγάζει φύλλα τέτοια εποχή, και ξαναρχίζει τον κύκλο της ζωής της. Σαν το φως που ξαναγεννιέται στο χειμερινό ηλιοστάσιο, μας εύχεται καλές γιορτές και υγεία για την καινούργια χρονιά.

Άλλοι τρόποι για να αποφύγουν οι νοικοκυραίοι τους καλικάντζαρους είναι το σημείο του Σταυρού στη πόρτα, στα παράθυρα, στις καμινάδες, τους στάβλους και στα αγγεία λαδιού και κρασιού, ο Αγιασμός των σπιτιών και μάλιστα τη παραμονή των Φώτων καθώς και η απαγγελία του «Πάτερ ημών»

Υπάρχουν, όμως, και εκείνοι που θέλουν να τους καλοπιιάσουν και τους πετούν γλυκά και τηγανίτες στην καπνοδόχο ή στις στέγες των σπιτιών.

Ο πιο γνωστός καλικάντζαρος είναι ο «Μανδρακούκος ο αρχηγός». Ο «Μανδρακούκος ο Ζυμαρομούτης» κρατάει για σκύπτρο την ποιμαντορική του γκλίτσα και συχνάζει στα μαντριά και τα βοσκοτόπια. Η σκούφια του, που την έχει υφάνει μόνος του από γουρουνότριχες, δεν φτάνει να σκεπάσει τα αυτιά του, που είναι μεγάλα σαν του γαϊδάρου. Έχει και μία τεράστια μύτη που του κρέμεται σαν μαλακό ζυμάρι. Ο Μανδρακούκος ρίχνει γάντζο από την καμινάδα και κλέβει λουκάνικα από την φωτιά και πειράζει τα πρόβατα στα βοσκοτόπια.

Με την αναχώρηση των καλικάντζαρων την ημέρα των Φώτων, η στάχτη από το τζάκι μαζεύεται και το τζάκι καθαρίζεται. Η στάχτη πετιέται σε μέρος που δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κανένα λόγο (αλυσίβα, λίπασμα κ.λ.π.).

Επίσης, καθαρίζονται και οι κοπριές των ζώων από τα κατώγια και οι άνθρωποι πλένονται, το εικονοστάσι καθαρίζεται, αλλάζει το νερό στο καντήλι κ.λ.π. γιατί οι σταχτοπάτηδες πέρα από τα προβλήματα που έχουν προξενήσει στους νοικοκυραίους έχουν μαγαρίσει και όλους τους χώρους, γι' αυτό τους λέμε και κατουρλήδες.

Δεν ξέρω αν οι Καλικάντζαροι τρόμαζαν ποτέ στ' αλήθεια τους ανθρώπους, μιας και η μορφή που τους έδιναν και τα πράγματα που έκαναν ήταν πιο πολύ διασκεδαστικά, παρά τρομακτικά.

Η βασιλόπιτα

Η ιστορία της Βασιλόπιτας, είναι μια ιστορία που συνέβη πριν από 1500 χρόνια περίπου, στην πόλη Καισαρεία της Καππαδοκίας, στη Μικρά Ασία.

Το κόψιμο της Βασιλόπιτας είναι από τα ελάχιστα αρχέγονα έθιμα που επιβιώνουν. Στην αρχαιότητα υπήρχε το έθιμο του εορταστικού άρτου, τον οποίο σε μεγάλες αγροτικές γιορτές οι αρχαίοι Έλληνες πρόσφεραν στους θεούς. Τέτοιες γιορτές ήταν τα Θαλύσια και τα Θεσμοφόρια. Στα Κρόνια (εορτή του θεού Κ(Χ)ρόνου, που λατρεύονταν στην Ελλάδα και στα Σατουρνάλια (Saturnalia) της Ρώμης, έφτιαχναν γλυκά και πίτες, μέσα στα οποία έβαζαν νομίσματα και σε όποιον τύχαινε το κομμάτι, ήταν ο τυχερός της παρέας...

Η ορθόδοξη παράδοση συνέδεσε το έθιμο με τη Βασιλόπιτα.

Στην πλειοψηφία τους οι Έλληνες κόβουν την Βασιλόπιτα αμέσως μετά την αλλαγή του χρόνου. Σε μερικές όμως, περιοχές της Ελλάδας η Βασιλόπιτα κόβεται στο μεσημεριανό τραπέζι, ανήμερα του Αγίου Βασιλείου την 1η μέρα του χρόνου. Το εθιμοτυπικό, εντούτοις παραμένει το ίδιο. Ο νοικοκύρης την σταυρώνει τρεις φορές με ένα μαχαίρι και μετά αρχίζει να κόβει τα κομμάτια. Το πρώτο είναι του Χριστού, το δεύτερο της Παναγίας, το τρίτο του Αγίου Βασιλείου, το τέταρτο του σπιτιού και ακολουθούν τα κομμάτια των μελών της οικογένειας με σειρά ηλικίας. Κατόπιν ακολουθεί ένα τελευταίο κομμάτι, αυτό του φτωχού. Σε κάποιες περιοχές, κυρίως αγροτικές, κόβονται και δύο κομμάτια επιπλέον. Ένα για τα ζώα και ένα για τα σπαρτά. Όποιος βρει στο κομμάτι του το κρυμμένο φλουρί θεωρείται ο τυχερός της χρονιάς και συνήθως μαζί με το φλουρί ο νοικοκύρης του δίνει ένα δώρο ή ένα χρηματικό ποσό. Αν το φλουρί πέσει στα κομμάτια του Χριστού, της Παναγίας ή του Αγίου Βασιλείου, το ποσό αυτό δίνεται στην εκκλησία, ενώ αν πέσει στο κομμάτι του φτωχού το ποσό δίνεται σε κάποιον ζητιάνο.

Ας δούμε όμως ποια είναι η καταγωγή του εθίμου της Βασιλόπιτας. Βρισκόμαστε στον 4ο αιώνα μ.Χ. στην Καισάρεια της Μικράς Ασίας. Πρεσβύτερος των χριστιανών της περιοχής εκείνο τον καιρό, ήταν ένας από τους σημαντικότερους Αγίους της εκκλησίας μας, ο Μέγας Βασίλειος. Την ίδια εποχή αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Ιουλιανός, που έμεινε στην ιστορία γνωστός με το όνομα Ιουλιανός ο Παραβάτης. Σε μια από τις εκστρατείες του κατά των Περσών, ο Ιουλιανός πέρασε από την Καισάρεια. Εκεί έγινε δεκτός από τον Μέγα Βασίλειο, ο οποίος του πρόσφερε τρία κριθαρένια ψωμιά. Σημειωτέον ότι οι κάτοικοι της Καισάρειας ήταν στην πλειοψηφία τους φτωχοί άνθρωποι και ότι ο Ιουλιανός είχε ζητήσει να του προσφέρουν ό,τι έχουν, εννοώντας όμως και περιμένοντας χρυσάφι και πολύτιμα δώρα. Θυμωμένος από τα τρία κριθαρένια ψωμιά έστειλε, μετά την αναχώρηση του, ως ανταπόδοση τρεις μπάλες σανό. Ο Μέγας Βασίλειος τότε του απάντησε τα εξής: «Όπως μας ζήτησες, εμείς σου προσφέραμε αυτό που έχουμε και τρώμε. Το ίδιο πιστεύουμε έκανες και εσύ. Σε ευχαριστούμε».

Η απάντηση του Αγίου Βασιλείου θύμωσε περισσότερο τον Ιουλιανό, ο οποίος ορκίστηκε ότι γυρνώντας από την εκστρατεία θα καταστρέψει την Καισάρεια. Πέρασε ο καιρός και τα νέα ότι ο Ιουλιανός επιστρέφει έφτασαν στον Μέγα Βασίλειο. Εκείνος προσπαθώντας να σώσει το ποίμνιο του, κάλεσε όλους τους πιστούς να προσφέρουν ό,τι πολύτιμο είχαν, ώστε να δοθεί στον Ιουλιανό και να κατευναστεί έτσι ο θυμός του. Ο λαός έκανε όπως του είπε ο ποιμενάρχης του και συγκεντρώθηκαν τα πολύτιμα αντικείμενα. Κατόπιν ο Μέγας Βασίλειος και ο λαός έκαναν αγρυπνία και προσεύχονταν για την σωτηρία τους. Στην διάρκεια της αγρυπνίας αυτής, ο Μέγας Βασίλειος είδε ένα όραμα. Στο όραμα αυτό η Παναγία έστειλε τον Άγιο Μερκούριο και στρατιά Αγγέλων κατά του Ιουλιανού. Το όραμα όμως απλά φανέρωσε στον Άγιο τα πραγματικά γεγονότα που έλαβαν χώρα λίγο έξω από την Καισάρεια. Έτσι, ο κίνδυνος εξέλειψε και τα πολύτιμα αντικείμενα έπρεπε να επιστραφούν στους κατόχους τους. Για να μην μπουν στον πειρασμό να πάρουν κάτι που δεν τους ανήκε, ο Μέγας Βασίλειος έδωσε εντολή να ζυμωθούν μικρές πίτες και μέσα σε αυτές να τοποθετηθούν τα πολύτιμα

αντικείμενα που έπρεπε να μοιραστούν. Οι πίτες αυτές μοιράστηκαν στους πιστούς και ως εκ θαύματος, ο καθένας βρήκε στην πίτα που πήρε ό,τι είχε προσφέρει για την σωτηρία από τον Ιουλιανό.

Από τότε φτιάχνουμε κι εμείς τη Βασιλόπιτα με το φλουρί μέσα, την πρώτη μέρα του χρόνου, τη μέρα του Αγίου Βασιλείου. Η Βασιλόπιτα, αγιοβασιλιάτικο έθιμο πολλών αιώνων, μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, για να μας θυμίζει την αγάπη και την καλοσύνη αυτού του Αγίου ανθρώπου.

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=11421&subid=2&tag=8334&pubid=1746687>,
27/1/2009

- **Αρχίζει η γιορτή του... κάστανου!**

Σκοπός των καταστανογιορτών, πάνω από όλα, είναι να αναδείξουν ένα προϊόν, με μεγάλη θρεπτική αξία και τεράστιες δυνατότητες εμπορικής εκμετάλλευσης 12:02

Οι φουφούδες και τα καζάνια στήνονται στην Πλατεία του χωριού και σε λίγη ώρα η μυρωδιά από τα αχνιστά κάστανα, που διαχέεται μέσα στη φθινοπωρινή ατμόσφαιρα, δίνει το έναυσμα να ξεκινήσει το λαϊκό πανηγύρι.

Το σκηνικό είναι λίγο-πολύ το ίδιο στις Γιορτές Κάστανου, που διοργανώνονται κάθε χρόνο σε διάφορες γωνιές της Ελλάδας, οι οποίες παράγουν τον αγαπημένο καρπό.

Από τις βουνοπλαγιές του Παϊκου και του Ταΰγετου, μέχρι το όρος Παγγαίο και το Λεσβιακό Όλυμπο, κάθε Οκτώβρη, πολιτιστικοί σύλλογοι, δήμοι και καστανοπαραγωγοί, γιορτάζουν με τους κατοίκους των χωριών και όσους... πιστούς προσέλθουν, τη συγκομιδή του κάστανου. Οι εκδηλώσεις συγκεντρώνουν από 3.000 έως 6.000 επισκέπτες η καθεμία. Το γεγονός αυτό προσδίδει, σαφώς, και μία οικονομική διάσταση στο χαρακτήρα των γιορτών, καθώς, με αφορμή την πραγματοποίησή τους, ενισχύονται οι τοπικές οικονομίες. Καταλύματα, εστιατόρια, καφετέριες, τοπικοί συνεταιρισμοί, είναι κάποιοι από τους ωφελημένους.

Παράλληλα οι γιορτές λειτουργούν και ως εργαλεία μάρκετινγκ, για την τουριστική προβολή των περιοχών που τις φιλοξενούν, ενώ συμβάλλουν και στην ανάδειξη των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι καστανοπαραγωγοί.

Στην Ελλάδα, στα περίπου 100 καστανοχώρια, παράγονται περί τους 12.000 τόνους κάστανου ετησίως, με τη συνολική καλλιεργούμενη έκταση να υπολογίζεται σε 450.000 στρέμματα.

Σκοπός των καταστανογιορτών, πάνω από όλα, είναι να αναδείξουν ένα προϊόν, με μεγάλη θρεπτική αξία και τεράστιες δυνατότητες εμπορικής εκμετάλλευσης.

Το πρόγραμμα των εορτασμών

§ Άρνα φαρίδος Λακωνίας

Στις υψηλότερες κορυφές του Ταΰγετου, στην Άρνα Φάριδος του Νομού Λακωνίας, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Άρνας και ο δήμος Φάριδος διοργανώνουν την γιορτή κάστανου από Παρασκευή 24 έως την Κυριακή 26 Οκτωβρίου.

Οι επισκέπτες θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν ψητό και βραστό κάστανο, αλλά και ζεστό τσίπουρο, απευθείας από το καζάνι, που θα καίει στην πλατεία. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν, ακόμη, έκθεση φωτογραφίας με τα πουλιά και τα λουλουδία της περιοχής, με θέμα «Το δάσος εμπνέει τους δημιουργούς», ενώ οι μουσικές εκδηλώσεις θα ταξιδεύσουν τους επισκέπτες από το Βέρντι, στον Πιάτσολα, και στα δημοτικά και παραδοσιακά τραγούδια.

Κάτω από τον πλάτανο της Άρνας θα απλώνονται σειρά από πάγκους που θα φιλοξενούν τα ντόπια φθινοπωρινά προϊόντα. Το κάστανο, το ρόδι, το καρύδι, το κυδώνι, το μήλο, η κολοκύθα θα αναμειχθούν με τα αρώματα του μελιού, του κρασιού, του γλυκού κουταλιού και τα αρωματικά φυτά του Ταΰγετου.

§ Καστανιέτα Αρκαδίας

Στα τέλη του 18ου αιώνα απαντώνται οι ρίζες της Γιορτής Κάστανου στην Καστανίτσα Αρκαδίας. Διοργανώνεται από το Μορφωτικό και Φυσιολατρικό Σύλλογο Καστανίτσας «ο Άγιος Παντελεήμων» και το Σύλλογο Απανταχού Καστανισιωτών «η Μεταμόρφωση του Σωτήρος» σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο και τον Αγροτικό Συνεταιρισμό.

Φέτος η γιορτή θα πραγματοποιηθεί το Σαββατοκύριακο 25-26 Οκτωβρίου.

Το χωριό αντηχεί από το κέφι και τη ζωντάνια των κατοίκων και των φιλοξενούμενων, καθώς η γιορτή εκτός από την προσφορά κάστανων περιλαμβάνει και ένα μεγάλο «τσιμπούσι», με παραδοσιακές συνταγές της περιοχής, όπως τα «παντρεμένα» φασόλια με μακαρόνια, αλλά και σουβλες με αρνιά και γουρουνόπουλα.

Πληροφορίες: τηλ. 210-6843325, 210-6858699

§ Καρίτσα Ευρυμενων Λάρισας

Είκοσι πέντε χρόνια μετρά η γιορτή Κάστανου στην Καρίτσα του Δήμου Ευρυμενων, Νομού Λάρισας. Στην πλατεία του χωριού οι παραγωγοί προσφέρουν τα κάστανα, οι οινοπαραγωγοί το τοπικό κρασί και οι γυναίκες τις σπιτικές παραδοσιακές πίτες. Στον ίδιο χώρο εκτίθενται τοπικά προϊόντα.

Η φετινή γιορτή θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 25 Οκτωβρίου και θα πλαισιωθεί από παράλληλες εκδηλώσεις, όπως ομιλίες από επιστήμονες για τα προβλήματα και τις προοπτικές του αγροτικού τομέα της περιοχής, παραδοσιακούς χορούς από το χορευτικό τμήμα του Πολιτιστικού Συλλόγου Πυργετού, λαϊκό γλέντι.

§ Παλαιοχωρι καβάλας

Στο όρος Παγγαίο, στο καστανοδάσος του Παλαιοχωριού ο τοπικός Πολιτιστικός Σύλλογος και ο Δήμος Παγγαίου διοργανώνουν γιορτή κάστανου το Σαββατοκύριακο 25 και 26 Οκτωβρίου. Οι διήμερες εκδηλώσεις ξεκινούν με παραδοσιακές μουσικές στην πλατεία του χωριού και συνεχίζονται την επόμενη μέρα μέσα στο καστανοδάσος, με χορό και μουσική. Σε όλη τη διάρκεια της γιορτής προσφέρονται ψητά και βραστά κάστανα με συνοδεία κρασιού. Οι επισκέπτες, επιπλέον έχουν την ευκαιρία να μαζέψουν κάστανα από το δάσος απολαμβάνοντας τη φύση του Παγγαίου που προετοιμάζεται να υποδεχθεί το χειμώνα.

§ Ξουριχτι δήμου Μουρσειου Μαγνησίας

Στο Ξουριχτι του Δήμου Μουρσειού Νομού Μαγνησίας, οι τοπικές αρχές διοργανώνουν την 6η Γιορτή Κάστανου, από 25 έως 28 Οκτωβρίου. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν εκτός από την προσφορά κάστανων (ψητών και βραστών), γλέντια με χορούς από παραδοσιακά συγκροτήματα, αλλά και έκθεση στην οποία οι Συνεταιρισμοί και οι παραγωγοί της περιοχής θα πωλούν τα προϊόντα τους.

§ Δήμος Αγιάσου Λέσβου

Ένα ιδιαίτερο γλυκό από κάστανο θα έχουν την ευκαιρία να γευθούν όσοι βρεθούν το πρώτο σαββατοκύριακο του Νοέμβρη στην Αγιάσο του Νομού Λέσβου, όπου ο δήμος διοργανώνει και φέτος γιορτή για τη ολοκλήρωση της συγκομιδής του προϊόντος. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν, επίσης, περίπατο στο Αγιασώτικο Καστανιώνα, εκθέσεις προϊόντων καστανιάς, μέσων καστανοσυλλογής και ξυλόγλυπτων από ξύλο καστανιάς, ενώ θα πραγματοποιηθούν διαλέξεις με θέματα που αφορούν τον καστανιώνα της Αγιάσου, τη βιοποικιλότητα των καστανών κ.α

http://www.enet.gr/online/online_text/c=112,dt=09.05.2002,id=38072820,60271860

Ανθεστήρια» Αιγίου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΙΟΥΣΗΣ

Με χρώματα και αρώματα της άνοιξης και με σειρά λαμπρών εκδηλώσεων γιορτάζουν από αύριο έως και την Κυριακή τα «Ανθεστήρια» ο Δήμος Αιγίου και η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης, συνεχίζοντας μια παράδοση 70 χρόνων.

Επί τρεις ημέρες η όμορφη πόλη της Αχαΐας προσφέρει σε ντόπιους και επισκέπτες ένα μοναδικό θέαμα με άνθινα αρμάτα, μουσικά σεργιάνια στην πόλη, συναυλίες, μουσικοθεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις ανθοκομικής και ζωγραφικής, παρασύροντας μικρούς και μεγάλους σε μια γιορτή.

Κορυφαία εκδήλωση θα είναι η παρέλαση των άνθινων αρμάτων την Κυριακή, όπου αναμένεται να σχηματιστούν μορφές από την τοπική παράδοση, τη μυθολογία και τις φυσικές ομορφιές της περιοχής, τη λίμνη της Αλυκής με τους κύκνους, τον πύργο των Ψηλών Αλωνιών, τα Ελευσίνια Μυστήρια, το χορό των λουλουδιών κ.ά.

«Τα Ανθεστήρια χαρακτηρίζουν την πολιτιστική διαδρομή του Αιγίου από το 1930 με μικρές διακοπές και συνεχίστηκαν στα μέσα της δεκαετίας του '70 ως "Ελίκεια" με περισσότερες εκδηλώσεις πολιτιστικού, οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα», λέει ο δήμαρχος Αιγίου, Αλέκος Μέγαρης.

«Αν με το περσινό ξεκίνημα αναβιώσαμε το θεσμό, έμεινε μπροστά μας η δύσκολη προσπάθεια της συνέχειας και της αναβάθμισης του θεσμού σε όλα τα επίπεδα», συμπληρώνει η Μαρία Αγγελοπούλου, αντιδήμαρχος Πολιτιστικού Τομέα.

«Όταν τα λουλούδια ανθίζουν, εμείς δίνουμε το χρώμα τους στην πόλη», λένε οι Αιγιώτες. 70 χρόνια υμνούν την άνοιξη με τα «Ανθεστήρια». Υπενθυμίζοντας σε όλους τις παραδόσεις μας

Στο τριήμερο των εορταστικών εκδηλώσεων θα γίνει μαθητικός διαγωνισμός ζωγραφικής, ενώ θα ακολουθήσουν συναυλία του Θάνου Μικρούτσικου και μουσικοθεατρική παράσταση αφιερωμένη στην άνοιξη και στα λουλούδια με τραγούδια, χορούς και θεατρικά δράματα από την Πελοπόννησο, τη Ρούμελη, τη Θράκη, την Ηπειρο, τη Μ. Ασία, στην οποία τραγουδούν η Δόμνα Σαμίου, ο Χρόνης Αηδονίδης και ο Σάββας Σιάτρας.

- http://aigio.gr/gr/index.php?option=com_content&task=view&id=105&Itemid=72, 18/2/2009

Ανθεστήρια

Τα "Ανθεστήρια" παραδοσιακή γιορτή των λουλουδιών, χαρακτηρίζουν την πολιτιστική διαδρομή του Αιγίου από το 1927. Είναι μια γιορτή, ύμνος στα λουλούδια και γενικότερα τη φύση και τον έρωτα, δεμένη αρμονικά με τις ομορφιές της περιοχής, τα φυσικά λουλούδια και τις ευωδιές του τόπου μας και εκφράζει τις ρομαντικές ψυχές των Αιγιωτών αποτελώντας ένα μοναδικό σε πρωτοτυπία θέαμα. Τα Ανθεστήρια είναι από τις πιο παλιές εορταστικές εκδηλώσεις της πόλης του Αιγίου και μοναδική στο είδος της σε όλη την Ελλάδα (και από τις λίγες στην Ευρώπη με την ίδια θεματική). Πρόκειται για μια παράδοση χρόνων που συναντά κανείς στην παλιά Βοστίτσα (Αίγιο) με τους υπέροχους κήπους της και η οποία διακόπηκε μόνο στην περίοδο του μεσοπολέμου και της δικτατορίας. Μία γιορτή με καθαρά τοπικό χαρακτήρα και ιδιαίτερη φυσιογνωμία, κινητοποιούσε ολόκληρη την πόλη σε πυρετώδεις προετοιμασίες για τον στολισμό της. Δρόμοι, βιτρίνες και μπαλκόνια σπιτιών έδιναν την τιμητική τους στα λουλούδια δημιουργώντας μία πανδαισία χρωμάτων για την πόλη εκπλήσσοντας όλους όσους την επισκέπτονταν.

Κορυφαία στιγμή των εκδηλώσεων αποτελούσε η Παρέλαση των Άνθινων Αρμάτων που συγκέντρωσε και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Εκατοντάδες θέματα από τη μυθολογία αλλά και από την ιστορία του τόπου μας και την καθημερινότητα των Αιγιωτών, ζωντανεύουν στα μάτια των θεατών μέσα από τα χρώματα και τους συνδυασμούς των λουλουδιών που με τόσο μεράκι είχαν επιμεληθεί.

Σήμερα τα Ανθεστήρια εξακολουθούν να είναι η πλέον παραδοσιακή και κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση της πόλης μας διατηρώντας το προνόμιο της μοναδικότητας. Κάθε χρόνο το μήνα Μάιο, η πόλη παίρνει το χρώμα των λουλουδιών σε ένα τριήμερο λαϊκό γλέντι που εκτός από την μεγάλη Παρέλαση των Άνθινων (με φυσικά λουλούδια) Αρμάτων, περιλαμβάνει και θεατρικές παραστάσεις με θέμα την αναγέννηση της φύσης, μουσικά σεργιάνια στους δρόμους της πόλης, διαγωνισμούς ζωγραφικής και εκθέσεις ανθοκομικής, μουσικό-χορευτικές εκδηλώσεις και διαγωνισμούς στολισμού βιτρίνας και μπαλκονιών.

Οι προετοιμασίες για τη μεγάλη παρέλαση εξακολουθούν να είναι πυρετώδεις, όπως και τότε, και όλοι μαζί, μικροί και μεγάλοι εργάζονται με το ίδιο μεράκι και πάθος για το στολισμό των Αρμάτων. Το θέαμα, αντάξιο του παρελθόντος, συνεχίζει να μονοπωλεί το ενδιαφέρον των θεατών και να αγγίζει τις ψυχές των Αιγιωτών, υπενθυμίζοντας σε όλους τις ρίζες και τις παραδόσεις μας

<http://www.phys.uoa.gr/~nektar/science/geography/aeghion/events.htm>

Αΐγιον Αϊγιαλείας Ἀχαΐας
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ἑλίκεια

Μὲ τὸν τίτλο «Ἑλίκεια-Ἀνθεστήρια» ὀνομάστηκαν τὸ **1975** ἀπὸ τὸν τότε δήμαρχο Αἰγίου Γεώργιο Παναγόπουλο, οἱ ἐτήσιες πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Δήμου Αἰγίου, ποὺ διεξάγονταν κάθε καλοκαίρι καὶ συμπεριλάμβαναν καὶ τὴν παρέλαση τῶν ἀρμάτων τῶν Ἀνθεστηρίων. Ἡ ὀνομασία αὐτὴ δόθηκε πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρχαίας Ἑλίκης, ἡ ἀνακάλυψη καὶ ἀνασκαφὴ τῆς ὁποίας εἶναι τὸ ὄραμα ὄλων τῶν Αἰγιαλέων. Στὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς συμμετέχουν ἑλληνικὰ καὶ ξένα φολκλορικὰ συγκροτήματα, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ πολιτιστικοὶ φορεῖς τῆς πόλης (Χορευτικὸς Ὅμιλος Αἰγίου, Φιλαρμονικὴ, Μουσικὸ Ἐργαστήρι, Χορωδία Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Ε.Φ.Α, ΙΛΕΑ κ.λ.π.) μὲ παραδοσιακοὺς χορούς, θεατρικὲς παραστάσεις, φεστιβάλ χορωδιῶν, μουσικὲς καὶ ποιητικὲς βραδιές, συζητήσεις γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς Ἀρχαίας Ἑλίκης κλπ. Ἀπὸ τοῦ ἔτους **2001** ποὺ ἀποφασίστηκε ἀπὸ τὸν Δήμαρχο Ἀλέκο Μέγαρη καὶ ἀπὸ τὴ Δημοτικὴ Ἐπιχείρηση Πολιτιστικῆς Ἀνάπτυξης Αἰγίου (Δ.Ε.Π.Α.Α.), τὰ Ἀνθεστήρια νὰ γίνονται τὴν ἀνοιξή, ὅπως παλαιότερα, καὶ μὲ τὸν τίτλο «ΕΛΙΚΕΙΑ» ὀνομάζονται οἱ πολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Δήμου καθ' ὅλη τὴ διάρκειά τοῦ ἔτους, μὲ κορυφαία ἐκδήλωσή τους τὰ Ἀνθεστήρια.

Ἀνθεστήρια

Τὰ «Ἀνθεστήρια», παραδοσιακὴ ἑορτὴ τῶν λουλουδιῶν, χαρακτηρίζουν τὴν πολιτιστικὴ διαδρομὴ τοῦ Αἰγίου ἀπὸ τὸ **1930**. Εἶναι μία γιορτὴ, «ῥυθμὸς» στὰ λουλούδια καὶ γενικότερα τὴν φύση, δεμένη ἀρμονικὰ μὲ τὶς ὁμορφιὲς τῆς περιοχῆς, τὰ φυσικὰ λουλούδια καὶ τὶς εὐωδιές, ἐκφράζοντας τὶς ρομαντικὲς ψυχὲς τῶν Αἰγιωτῶν ἀποτελώντας ἕνα μοναδικὸ σὲ πρωτοτυπία θέαμα. Πρόκειται γιὰ μία παράδοση χρόνων ποὺ συναντᾶ κανεὶς στὴν παλιὰ Βοστίτσα (Αἶγιο) μὲ τοὺς ὑπέροχους κήπους τῆς καὶ ἡ ὁποία διακόπηκε μόνο στὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου καὶ τῆς δικτατορίας. Μία γιορτὴ μὲ καθαρὰ τοπικὸ χαρακτήρα καὶ ιδιαίτερη φυσιογνωμία, κινητοποιοῦσε ὁλόκληρη τὴν πόλη σὲ πυρετώδεις προετοιμασίες γιὰ τὸν στολισμὸ τῆς. Δρόμοι, βιτρίνες καὶ μπαλκόνια σπιτιῶν ἔδιναν τὴν τιμητικὴ τους στὰ λουλούδια δημιουργώντας μία πανδαισία χρωμάτων γιὰ τὴν πόλη ἐκπλήσσοντας ὅλους ὅσους τὴν ἐπισκέπτονταν.

Κορυφαία στιγμή τῶν ἐκδηλώσεων ἀποτελοῦσε ἡ Παρέλαση τῶν Ἀνθινῶν Ἀρμάτων ποὺ συγκέντρωνε καὶ τὸ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον. Ἑκατοντάδες θέματα ἀπὸ τὴ μυθολογία ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ τόπου καὶ τὴν καθημερινότητα τῶν Αἰγιωτῶν, ζωντάνευαν στὰ μάτια τῶν θεατῶν μέσα ἀπὸ τὰ χρώματα καὶ τοὺς συνδυασμοὺς τῶν λουλουδιῶν ποὺ μὲ τόσο μεράκι εἶχαν ἐπιμεληθεῖ.

Σήμερα **70** χρόνια μετὰ, τὰ Ἀνθεστήρια ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ἡ πλέον παραδοσιακὴ καὶ κορυφαία πολιτιστικὴ ἐκδήλωση τῆς πόλεως τοῦ Αἰγίου, διατηρώντας τὸ προνόμιο τῆς μοναδικότητος. Κάθε χρόνο τὸ μῆνα Μάιο, ἡ πόλη παίρνει τὸ χρῶμα τῶν λουλουδιῶν σὲ ἕνα τριήμερο λαϊκὸ γλέντι ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μεγάλη Παρέλαση τῶν Ἀνθινῶν (μὲ φυσικὰ λουλούδια) Ἀρμάτων, περιλαμβάνει καὶ θεατρικὲς παραστάσεις μὲ θέμα τὴν ἀναγέννηση τῆς φύσης, μουσικὰ σεργιάνια στοὺς δρόμους τῆς πόλης, διαγωνισμοὺς ζωγραφικῆς καὶ ἐκθέσεις ἀνθοκομικῆς, μουσικό-χορευτικὲς ἐκδηλώσεις καὶ διαγωνισμοὺς στολισμοῦ βιτρίνας καὶ μπαλκονιῶν.

Οἱ προετοιμασίες γιὰ τὴ μεγάλη παρέλαση ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι πυρετώδεις, ὅπως καὶ τότε, καὶ ὅλοι μαζί, μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐργάζονται μὲ τὸ ἴδιο μεράκι καὶ πάθος γιὰ τὸ στολισμὸ τῶν Ἀρμάτων. Τὸ θέαμα, ἀντάξιό του παρελθόντος, συνεχίζει νὰ μονοπωλεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν θεατῶν καὶ νὰ ἀγγίζει τὶς ψυχὲς τῶν Αἰγιωτῶν, ὑπενθυμίζοντας σὲ ὅλους τὶς ρίζες καὶ τὶς παραδόσεις.

-
- http://www.diakopto.gr/politismos_athlitismos.htm, 2/2/2009

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κούλουμα την Καθαρή Δευτέρα

Διοργανώνεται στην Ανατολική Παραλία της έδρας του Δήμου με Μουσική και Χορό από Χορευτικά Συγκροτήματα Πολιτιστικών Σωματείων , και Δωρεάν Σαρακοσιανά και άφθονο Κρασί .
Επίσης πραγματοποιείται με πολλά Βραβεία (Ύψος- Σχήμα - Χρώμα κ.λ.π) το Πέταγμα του Χαρταετού .

Πέρασμα του Βουραϊκού

Την Προτελευταία Κυριακή του Μαΐου στο χώρο του μηχανοστασίου του Ο.Σ.Ε ο Δήμος υποδέχεται του ορειβάτες που κατεβαίνουν το Φαράγγι του Βουραϊκού Ποταμού με τοπικά παραδοσιακά προϊόντα .

Επίσης δρομολογεί ΔΩΡΕΑΝ λεωφορεία για την μεταφορά των ορειβατών στα Καλάβρυτα , απ' όπου και η αφετηρία του Ετήσιου περάσματος του Φαραγγιού .
Στους ορειβάτες διανέμονται αναμνηστικά διπλώματα -Μπλουζάκια και Καπελάκια .

Γιορτή της Σαρδέλας

Το 2ο Σάββατο του Ιουνίου διοργανώνεται ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΣΑΡΔΕΛΑΣ στο γραφικό λιμανάκι του Διακοπού .
Σε συνεργασία με τον Ναυτικό όμιλο Διακοπού ψήνονται χιλιάδες Σαρδέλες που συνοδεύονται από το γευστικότατο Κρασί της περιοχής μας και διανέμονται ΔΩΡΕΑΝ .
Χορευτικά Συγκροτήματα και ζωντανή Μουσική βοηθούν στο να δημιουργείται ένα κλίμα κεφιού που συνεχίζεται μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες όπου και τελειώνει με την φαντασμαγορική Καύση των Πυροτεχνημάτων .
Η Γιορτή αυτή είναι τόσο πολύ πετυχημένη ώστε να δημιουργείται το αδιαχώρητο από την συγκέντρωση τόσο των Δημοτών μας όσο και των επισκεπτών από τη γύρω περιοχή .

Εκδήλωση Παρουσίασης Ευρημάτων Ανασκαφών Αρχαίας Ελίκης

Στο Δημοτικό Διαμέρισμα των Νικολαιικών το μήνα Νοέμβριο παρουσιάζονται τα ευρήματα των συνεχιζόμενων ανασκαφών της Αρχαίας Ελίκης. Η Εταιρεία Φίλων Αρχαίας Ελίκης σε συνεργασία με το Δήμο Διακοπού οργανώνουν μια Βραδιά για την παρουσίαση των ευρημάτων των ανασκαφών της περιόδου που πέρασε . Η συμμετοχή του κοινού είναι τέτοια που ήδη προσανατολιζόμαστε για την εξεύρεση μεγαλύτερου χώρου .

Ο Πολιτικός κόσμος , οι ειδικοί επιστήμονες και ερευνητές αλλά και ο απλός δημότης βρίσκεται μαζί μας και έχει την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα αποτελέσματα των ερευνών. Γίνεται εμπειριστατωμένη παρουσίαση με προβολή διαφανειών κ.λ.π και ακολουθεί συζήτηση ειδικών επιστημόνων η οποία παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον. Τέλος για όλους τους παρευρισκόμενους ακολουθεί δεξίωση .

Αρχαιολογικό Συνέδριο

Τον Οκτώβριο του έτους 2000 πραγματοποιήθηκε στο Δήμο μας και συγκεκριμένα στο Δημοτικό Διαμέρισμα Νικολαϊκών το 2ο Αρχαιολογικό Συνέδριο με συμμετοχή Ελλήνων και Ξένων Ειδικών Επιστημόνων (ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ - ΓΕΩΛΟΓΩΝ - ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΩΝ Κ.Λ.Π.).

Το συνέδριο παρακολούθησαν εκατοντάδες φοιτητές πανεπιστημίων αλλά και πλήθος κοινού με Αρχαιολογικό Ενδιαφέρον. Κατά το τετραήμερο των εργασιών του συνεδρίου πραγματοποιήθηκαν Πολιτιστικές Εκδηλώσεις (ΧΟΡΩΔΙΑ - ΦΟΛΚΛΟΡΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ - ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ - ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ). Επισημάνθηκε το ΓΕΩΛΟΓΙΚΟ - ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΚΟ & ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ενδιαφέρον της περιοχής και προτάθηκε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να εκπαιδεύονται μαθητές και φοιτητές σε Γεωλογικά - Σεισμολογικά & Αρχαιολογικά φαινόμενα .

Επίσης από τους συνέδρους προτάθηκε η καθιέρωση του Αρχαιολογικού Συνεδρίου και η πραγματοποίηση του πάντα στην περιοχή του Δήμου Διακοπτού

ΚΟΡΥΦΑΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΘΕΣΜΟ

Ελίχεια - Ποσειδώνια

Το τελευταίο 10ήμερο του Ιουλίου και το πρώτο 10ήμερο του Αύγουστου πραγματοποιούνται οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις ΕΛΙΚΕΙΑ - ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ. Τόσο στην έδρα του Δήμου αλλά και σε όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα πραγματοποιούνται Πολιτιστικές Εκδηλώσεις (ΧΟΡΕΥΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ - ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ - ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ - ΒΡΑΔΙΕΣ ΜΕ ΦΟΛΚΛΟΡΙΚΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ - ΛΑΪΚΕΣ ΒΡΑΔΙΕΣ - ΠΑΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - Κ.Λ.Π.) με πολύ μεγάλη συμμετοχή των Δημοτών και κατοίκων των γύρω περιοχών και τούτο γιατί οι Πολιτιστικές αυτές εκδηλώσεις είναι τέτοιου υψηλού επιπέδου που προκαλούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον .

Κατά την διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων υπάρχει και η Βραδιά που είναι αφιερωμένη στο συμπατριώτη μας ηθοποιό Διονύση Παπαγιαννόπουλο. Ηθοποιοί , καλλιτέχνες , άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών κατακλύζουν το Διακοπτό συμμετέχοντας σε αυτή την εκδήλωση. Η συμμετοχή του κοινού είναι τόσο μεγάλη ώστε η Πλατεία και τα 1500 καθίσματα να είναι τόσο λίγα για να τους χωρέσουν. Κυριολεκτικά πλημμυρίζει το Διακοπτό από κόσμο.

Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και κατά την ημέρα λήξης των πολιτιστικών εκδηλώσεων όπου είναι προσκεκλημένο για να μας διασκεδάσει κάποιο από τα μεγάλα ονόματα του Ελληνικού Τραγουδιού .

Αξίζει δε να τονίσουμε ότι σε όλες τις εκδηλώσεις η συμμετοχή του κοινού είναι ΔΩΡΕΑΝ .

2.FEPMANIA

- <http://de.wikipedia.org/wiki/Aschermittwoch>,26/12/2008

Aschermittwoch

Der **Aschermittwoch** (lat.: *Dies Cinerum*) markiert im **Christentum** der **Westkirche** den Beginn des 40-tägigen **Fastens** und soll an die 40 Tage erinnern, die **Jesus** in der **Wüste** verbrachte (**Mt** 4,2 **LUT**). Die **Fastenzeit** umfasst 46 Kalendertage, und dauert bis **Karsamstag**, die sechs fastenfreien **Sonntage** (1.–5. **Fastensonntag** und **Palmsonntag**) sind abzuziehen. Die Ostkirche kennt dagegen keinen Aschermittwoch, weil ihre Fastenzeit bereits am Sonntagabend beginnt.

 gespendetes Aschenkreuz

Obwohl der Aschermittwoch in Deutschland kein **Feiertag** ist, müssen nach überwiegender Ansicht Arbeitgeber ihren Angestellten den Besuch eines Gottesdienstes ermöglichen und sie deshalb von der Arbeit für diese Zeit freistellen. Hierdurch soll den Gläubigen der Empfang dieser **Sakramentalie** ermöglicht werden, ohne dass dafür ein zusätzlicher freier Tag eingeführt werden müsste.

Geschichte

Der Name Aschermittwoch kommt vom Brauch, die [Asche](#) vom Verbrennen der [Palmzweige](#) des Vorjahres zu segnen und die Gläubigen mit einem [Kreuz](#) aus dieser Asche zu bezeichnen. In der Kirche Galliens wurden – in Anlehnung an die Vertreibung aus dem Paradies ([Gen 3 EU](#)) – Menschen, die sich einer schweren Sünde schuldig gemacht hatten, am Anfang der Bußzeit dramatisch gestaltet aus der Kirche vertrieben. Dafür zogen sie ein Bußgewand an und wurden mit Asche bestreut. Während dieser Brauch um das Ende des 10. Jahrhunderts verloren ging, setzte sich die allgemeine Aschenbestreuung durch, nachdem zunächst einzelne aus Solidarität mit den Büssern die Aschenbestreuung auf sich genommen hatten. Das erste Gebet zur Aschensegnung stammt aus dem 11. Jahrhundert, die Vorschrift, für die Gewinnung der Asche die Palmzweige des Vorjahres zu verwenden, stammt aus dem 12. Jahrhundert. Das Aschenkreuz wird meist durch Bezeichnung auf die Stirn gespendet, alternativ kann die Asche auch in Kreuzform auf den Kopf gestreut werden.

Mit diesem [Ritual](#) soll der Mensch an seine Vergänglichkeit erinnert und zur Umkehr aufgerufen werden. Der Priester oder Diakon spricht bei der Bezeichnung mit dem Aschenkreuz die Worte: „Gedenke Mensch, dass du Staub bist, und zum Staub zurückkehrst“ ([1. Mose 3,19](#)) bzw. lateinisch: „*Memento homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris*“, oder: „Kehrt um und glaubt an das [Evangelium](#)“ ([Mk. 1,15](#)). In der katholischen Kirche ist der Aschermittwoch ein strenger Fast- und [Abstinenztag](#).

Der Aschermittwoch ist auch das Ende der [Karneval, Fastnacht und Faschingszeit](#). In der Bibel wird der „fleischlich“ gesinnte dem geistlich gesinnten Menschen entgegengestellt (z. B. [Röm 8,5 EU](#)). Der auch symbolisch durch Fasten vollzogene Abschied vom Fleisch in der Fastenzeit soll helfen, sich auf das geistliche Leben und somit auf Gott zu besinnen. Am Aschermittwoch findet als Auftakt der Fastenzeit oft ein Fischessen, Froschschenkel- oder auch Schneckenessen statt.

Politischer Aschermittwoch

Der so genannte „politische Aschermittwoch“ stammt aus [Bayern](#) und hat seine Wurzeln im 16. Jahrhundert in [Vilshofen](#). Dabei trafen sich die Bauern an Aschermittwoch zum Vieh- und Rossmarkt und feilschten nicht nur über die Preise, sondern ließen sich auch über die bayerische Politik aus.

1919 rief der [Bayerische Bauernbund](#) aus diesem Anlass erstmals zu einer Kundgebung auf, und der politische Aschermittwoch war geboren. Richtig bekannt wurde der politische Aschermittwoch 1953, als die [CSU](#) unter der Führung von [Franz Josef Strauß](#) ihren ersten politischen Aschermittwoch im bayerischen Vilshofen durchführte (seit 1975 nach [Passau](#) verlegt, weil dort eine größere Halle zur Verfügung steht). Diese [Aschermittwochsreden](#) waren humorvolle Abrechnungen mit den politischen Gegnern, mit Wortspielen und Seitenhieben auch zu der Schwesterpartei [CDU](#) und [Koalitionspartner FDP](#) und fast frei von jeder politischen Korrektheit (so zum Beispiel 1975: „... das eklatante Versagen derer, die ausgezogen waren, Deutschland zu reformieren, und einen Saustall ohne gleichen angerichtet haben.“). Diese Tradition wird auch heute noch fortgesetzt und dies nicht nur mehr bei der CSU, sondern von fast allen Parteien.

Auch in Österreich gibt es den Politischen Aschermittwoch. Zum Beispiel hält die [FPÖ](#) an diesen Tag ihre traditionelle Aschermittwoch-Rede in der Jahn-Turnhalle in [Ried im Innkreis](#) (Oberösterreich).

Termine

Der Termin des Aschermittwoches (46 Tage vor dem Ostersonntag) wird wie bei vielen christlichen Tagen, die im [liturgischen Jahr](#) eine besondere Funktion haben, nach der [Osterformel](#) des beweglichen [Ostersonntags](#) berechnet. Der frühestmögliche Termin ist der [4. Februar](#), der spätestmögliche ist der [10. März](#).

- 2009: 25. Februar
- 2010: 17. Februar
- 2011: 9. März
- 2012: 22. Februar
- 2013: 13. Februar
- 2014: 5. März

- <http://www.christkindlesmarkt.de/index.php?navi=1&rid=1>, 16/12/2008

"Städtlein aus Holz und Tuch"

Auf dem Nürnberger Hauptmarkt, im Herzen der Stadt, öffnet in jedem Jahr Deutschlands berühmtester Weihnachtsmarkt, der Nürnberger Christkindlesmarkt, seine Buden für Besucher aus der ganzen Welt. Immer am Freitag vor dem ersten Advent eröffnet das Nürnberger Christkind um 17.30 Uhr von der Empore der Frauenkirche aus mit dem feierlichen Prolog seinen Markt. Bis zum Heiligen Abend besuchen jährlich mehr als zwei Millionen Menschen aus aller Welt den Christkindlesmarkt.

Etwa 180 Holzbuden, dekoriert mit rot-weißem Stoff, geben dem Christkindlesmarkt den Beinamen „Städtlein aus Holz und Tuch“. Die gut 200 Händler präsentieren ein bewusst traditionell gehaltenes Warenangebot: Nürnberger Lebkuchen, Früchtebrot, Back- und Süßwaren, typische Weihnachtsartikel wie Rauschgoldengel, Krippen, Christbaumschmuck sowie Kerzen, Spielzeug und Kunstgewerbe. Beliebte Erinnerungsstücke oder Mitbringsel sind die „Nürnberger Zwetschgenmännle“, Figuren aus getrockneten Pflaumen. Für die Stärkung während des Marktbummels dürfen natürlich Nürnberger Rostbratwürste und Glühwein nicht fehlen.

Ein kritisches Auge auf die Buden und die angebotenen Waren haben die Mitarbeiter des Marktamts. So sind Tannengirlanden aus Plastik ebenso tabu wie eine Dauerberieselung mit Weihnachtsmusik vom Band oder Fahrgeschäfte. Auch die Marktbesucher legen ihren Ehrgeiz in eine stimmungs- und geschmackvolle Gestaltung. Und diese Mühe wird belohnt: Seit 1981 verleiht die Stadt alljährlich für die schönsten Buden den „Zwetschgermoh“ in Gold, Silber und Bronze.

Mit seinem traditionellen Gesicht ist der Nürnberger Christkindlesmarkt auch Vorbild für andere Weihnachtsmärkte. Als malerische Kulisse für Fernsehproduktionen ist das „Städtlein aus Holz und Tuch“ ebenfalls gefragt.

- <http://de.wikipedia.org/wiki/Palmsonntag>, 26/12/2008

Palmsonntag

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

Einzug Jesu in Jerusalem. Darstellung aus dem [Melisende-Psalter](#), um 1140

Der **Palmsonntag** ([lat.](#): *Dominica in Palmis de passione Domini* für die römisch-katholische Kirche; *Palmarum* für die Evangelische Kirche) ist der 6. und letzte Sonntag der Fastenzeit und der Sonntag vor [Ostern](#). Mit dem Palmsonntag beginnt die [Karwoche](#), die in der lutherischen Kirche auch Stille Woche genannt wird, in der römisch-katholischen Tradition auch als *Große* oder [Heilige Woche](#) bezeichnet wird.

Kirchliche Tradition

Einzug Jesu in Jerusalem. Fresko in der [Pfarrkirche Zirl](#), Tirol, Österreich

W. G. Schwarz, Palmsonntag in Moskau zur Zeit des Zaren Alexej Michajlowitsch (1865)

Palmsonntag wird der Einzug Jesu in Jerusalem gefeiert. Zum Zeichen seines Königtums streute das Volk dem nach Jerusalem Kommenden [Palmzweige](#) und jubelte ([Joh](#) 12,13-15 [EU](#)). Die Palmen wurden vielerorten als heilige Bäume verehrt, waren etwa in [Delos](#) dem Apollo heilig. In Israel waren sie von alters her das Symbol für die Unabhängigkeit und Sinnbild für den siegreichen König ([1 Makk](#) 13,51 [EU](#); [2 Makk](#) 14,4 [EU](#)) und von daher für die

[Römer](#) eine besondere Provokation. Der Esel wiederum war nach [Sach](#) 9,9 [LUT](#) das Symbol des gewaltlosen Friedenskönigs und das Bekenntnis zur Bescheidenheit.

Der Ursprung der christlichen Palmsonntagsfeier geht wohl auf die [Liturgie von Jerusalem](#) zurück, wo man die einzelnen Ereignisse des Leidensweges Jesu in eigenen Feiern und Riten nachbildete.

Römisch-Katholische Kirche

 Kommunionkinder bei der Palmprozession in Bingen.jpg

An diesem Sonntag wird in der römisch-katholischen [Liturgie](#) am ersten Tag der Heiligen Woche

1. mit Palmweihe und Prozession das Gedächtnis des Einzugs [Jesu Christi](#) in [Jerusalem](#) gefeiert, als Christus auf einem [Esel](#) in die Stadt Davids einzog und ihm mit Palmwedeln und dem Ruf „[Hosanna](#) dem Sohne Davids!“ als [Messias](#)-König gehuldigt wurde.
2. das Evangelium von der [Passion](#) Christi aus einem der [synoptischen Evangelien](#) gelesen.

Dies erklärt den lateinischen Doppelnamen des Palmsonntags, der übersetzt „*Palm- und Passionssonntag*“ bedeutet. Die Lesung der Passion entspricht altrömischer Liturgietradition, die Prozession ist aus dem altgallischen und ostkirchlichen Brauchtum herübergenommen.

Die [liturgische Farbe](#) des Palmsonntags ist rot. Bei der Lesung der Passion kommen weder [Weihrauch](#) noch [Leuchter](#) zum Einsatz.

Evangelische Kirchen

Die evangelische [Perikopenordnung](#) sieht als Evangelium die Geschichte vom Einzug Jesu in Jerusalem nach ([Johannes](#) 12,12-19 [LUT](#)) vor, während die Leidensgeschichte dem Karfreitag zugeordnet ist. Die Selbsterniedrigung für die Menschen kommt in der Sonntagsepistel [Phil](#) 2,5-11 [LUT](#) zur Sprache.

Die liturgische Farbe des Sonntages *Palmarum* ist violett.

In der Liturgie entfallen in der [Passionszeit](#) das [Gloria](#) und das [Halleluja](#). An *Palmarum* wird auch das [Gloria Patri](#) nicht gesungen.

Weitere Gemeinschaften

In der [neupostolischen Kirche](#) findet am Palmsonntag traditionell die [Konfirmation](#) statt.

Brauchtum

„Palmesel“, Ende 17. Jahrhundert (Museum am Kornhaus, [Bad Waldsee](#))

Bereits seit dem 8. Jahrhundert ist der Brauch der Prozession am Palmsonntag bekannt. Am Palmsonntag werden Palmkätzchen, Palmbuschen, Palmstöcke, in den südlichen Ländern auch echte [Palmzweige](#) in der kirchlichen [Prozession](#) als „Zeichen des Lebens und des Sieges“ mitgetragen, zuvor mit [Weihwasser](#) gesegnet und anschließend in Wohnungen im [Herrgottswinkel](#) hinter ein [Kruzifix](#) gesteckt. In Norddeutschland werden gesegnete Palmstöcke von den Kindern zu ihren Paten und Großeltern gebracht. Dafür bekommen sie meistens eine Kleinigkeit oder etwas Süßes geschenkt.

Im Mittelalter und besonders im Barock wurde bei Palmprozessionen oft ein Esel (später aus Holz) mit Christusfigur mitgeführt, ein so genannter „[Palmesel](#)“. In [Thomatal](#) im Lungau führte der Pfarrer [Valentin Pfeifenberger](#) auf einem Esel reitend alljährlich die Palmprozession an. In Tirol findet in der Ortschaft [Thaur](#) als einziger Gemeinde Tirols noch eine Palmprozession statt, in der eine Christusfigur auf einem Holzesel durchs Dorf gezogen wird. In [Möttlingen](#) bei Calw findet jährlich der Calwer Palmritt statt, eine von Eseln angeführte Reiterprozession, die mit einem evangelischen Open-Air-Gottesdienst abschließt. Im nordhessischen Fritzlar findet am Palmsonntag eine feierliche Prozession zum Dom statt. Dort wird im Anschluss ein festliches [Hochamt](#) mit den Chorherren der [Prämonstratenser](#) gehalten. In [Heiligenstadt](#) im [Eichsfeld](#) findet die Palmprozession unter Mitführung von sechs überlebensgroßen figürlichen Darstellungen aus der Leidensgeschichte Jesu statt. Diese jesuitisch inspirierte Prozession wurde Mitte des 18. Jahrhunderts von Karfreitag auf den Palmsonntag vorverlegt.

Eine besondere Prozession findet in [Jerusalem](#) statt. Tausende von Menschen schließen sich mit Palmen und Instrumenten den [Franziskanern](#) an, und pilgern vom Ölberg durch das [Löwentor](#) in die Altstadt von Jerusalem. In der St. Anna-Kirche wird dann traditionell der [Segen](#) gespendet.

Palmbuschen, Palmbesen, Palmstange, Palmstock

Ein *Palmbuschen* ist ein Gebinde aus (traditionellerweise) [sieben](#) Naturmaterialien:

- „Palmkätzchen“, auch „Weidenkätzchen“, die graugrünen, walzenförmigen Blütenstände der männlichen [Sal-Weide](#)
- [Buchsbaum](#)
- [Wacholder](#) (Kranewitt)
- [Stechpalme](#) (Schredler)
- [Eibe](#)
- [Zeder](#)
- [Sadebaum](#) (Segen)

Zusammengebunden werden die Buschen mit [Sal-Weide](#) (Feberergerten) und auf lange [Haselnussäste](#) oder Stangen (bis 10 m Länge) gesteckt. Oft werden die Palmbuschen mit Äpfeln, Orangen, Bändern, Hobelscharten, [Brezeln](#) und mehr geschmückt.

Der *Palmstock* ist ein geschnittener und verzierter Weidenstock, den Kinder am Palmsonntag ihren [Taufpaten](#) bringen, nachdem er in der Kirche gesegnet wurde.

Die Ausführung des Palmstockes ist regional sehr unterschiedlich. Er kann aus einem kleinen Kreuz bestehen, das mit Weidenspänen geflochten wird und an den drei oberen Enden kleine Büschel aus [Buchsbaum](#) trägt. Es kann aber auch ein 50–60 cm langer Stock mit einem oder mehreren Krüseln sein. Krüsel sind kleine Büschel aus geschnitzten Spänen, die sich durch eine spezielle Schnitztechnik spiralförmig aufdrehen. Sie werden am Stock geschnitzt, also nicht abgeschnitten. An den Stock werden mit bunten Schleifen einige Äpfel oder Orangen gebunden, und die Spitze ziert natürlich der geweihte Buchsbaum. Zwischen die Palmzweige wird manchmal ein Palmvogel gesteckt, ein als Vogel geformtes Stück Weißbrot. Kinder, die einen Palmstock bringen, bekommen in der Regel dann von ihren Paten ein Geschenk, meist aus Süßigkeiten und ein bisschen Geld bestehend.

Kreuzschmuck

Am Palmsonntag wird das [Vortragekreuz](#) mit grünen und blühenden Zweigen festlich geschmückt. Daheim werden die gesegneten Zweige als österliches Zeichen an die Wandkreuze gesteckt.

Palmkätzchen

Oberschwäbischer Palmbuschen, [Steinhausen](#)

Palmbesen aus [Tamsweg](#)

Palmen aus Baden

Wandkreuz mit
Palmzweig

Palmesel und Palmhase

Das Familienmitglied, das am Palmsonntag als letztes morgens aufsteht, wird in vielen Gegenden als „Palmesel“ bezeichnet.

Im [Hessischen Ried](#), in Rheinhessen und im [Odenwald](#) ist es Brauch, dass an Palmsonntag der sogenannte [Palmhase](#) kommt. Er bringt meist ein bis zwei gekochte braune Eier und eine kleine Nascherei, immer häufiger auch kleine Geldgeschenke. Er ist ein kleiner Vorgeschmack auf den Osterhasen.

•

<http://www.hallo-bergstrasse.de/Familie/FesteBr%C3%A4uche/FesteimJahreslauf/tabid/439/Default.aspx>,
22/11/2008

Feste - die Höhepunkte im Jahr

Feste und Bräuche

Feste sind der Höhepunkte im Jahr. Sie sind besondere Tage für Groß und Klein. Alle was zu einem Fest gehört, Traditionelles und Brauchtum wie: Schmuck, Licht, Speisen, Gedichte, Lieder, Spiele us.w.tragen dazu bei, uns auf das Fest einzustimmen und gehören zur Vorfreude.

Jahreszeitenfeste

Frühling

Meteorologisch gesehen beginnt der Frühling am **1. März**. **Astronomisch** betrachtet beginnt er mit der **Tag- und Nachtgleiche** um den **21. März**.

Dann werden die Tage zunehmend länger und die Natur erwacht zusehenst. Auf der Nordhalbkugel ist das am 20. oder 21. März (in seltenen Fällen bereits am 19. März).

Das zunehmendem Licht weckt Frühlingsgefühle und zieht uns wieder vermehrt in die Natur.

In vielen Kulturen wird der Frühling feierlich begrüßt. In den zentralasiatischen Ländern ist das Frühlingsfest gleichzeitig das Neujahrsfest.

Auch bei uns finden jetzt vermehrt Frühlingsfeste, Sommertagsumzüge und Volksfeste statt.

Maria Lichtmess läutet am 2. Februar den nahenden Frühling ein. Zu den **historischen Frühlingsfesten** gehören: die keltische Walpurgisnacht und das christliche Osterfest. Christi Himmelfahrt und Pfingsten.

Sommer

Am **21. Juni** erreicht die Sonne auf ihrer Wanderung um die Erde den nördlichsten Punkt ihrer Bahn - diese Konstellation bringt der Nordhalbkugel nicht nur den längsten Tag, sondern zugleich auch die kürzeste Nacht des Jahres - kurzum: den kalendarischen Sommeranfang, die sogenannte **Sommersonnenwende**.

Tag-und Nachtgleiche

Jetzt ist die Zeit der längsten Tage und der kürzesten Nächte. Am **24. Juni**, am Johannistag, sind Tag und Nacht gleich lang. Danach werden die Tage schon wieder kürzer.

In dieser Nacht erleben die Menschen der nördlichen Erdhalbkugel, etwa zwischen dem 60° Breitengrad (z.B. in Oslo, Helsinki oder Sankt Petersburg) und dem nördlichen Polarkreis eine kurze und gleichzeitig helle Nacht, da die Sonne nur kurz untergeht. Dabei „glüht“ der Nordhimmel in allen nur erdenklichen roten und violetten Farbtönen und jenseits des Polarkreises lacht - wenn Petrus mitspielt - sogar die Mitternachtssonne vom Himmel. Dieses Naturereignis wird - vor allem in den skandinavischen und baltischen Ländern - traditionell mit dem Mittsommerfest oder der „Weißen Nacht“ gefeiert. Überlieferungen zufolge entfachten die Menschen bereits seit dem 6. Jahrhundert hierbei große Freudenfeuer und tanzten im Schein des Lichts.

Auch in unseren Breitengraden wird der Sommeranfang gefeiert. Traditionell werden in der Johannisnacht (Nacht vom 23. zum 24. Juni) sog. Johannis- und Sonnwendfeuer (große Holzfeuer) angezündet – ein christlicher Brauch heidnischen Ursprungs.

Herbst

Nach meteorologischer Auffassung heißt es bereits am **1. September**: Abschiednehmen vom Sommer - denn seit Beginn der Wetteraufzeichnung (Mitte des 19. Jahrhunderts) gilt der 31. August als letzter Sommertag.

Die Erfahrung lehrt uns, dass sich der Sommer um diese Zeit mit einem ordentlichen Wetterumschwung „verabschiedet“ und dem Herbst langsam aber sicher Einlass gewährt.

Der kalendarische Start der „goldenen“ Jahreszeit ist erst rund drei Wochen später am **23. September**. Hier orientiert man sich am Stand der Sonne über dem Äquator. Zwischen Sonnenaufgang und Sonnenuntergang liegen an diesem Tag genau zwölf Stunden. Diese sogenannte "Tag und Nachtgleiche" läutet somit den kalendarischen Herbst ein. Das bedeutet, dass ab jetzt die Nächte immer länger und die Tage kürzer, die Sonnenstunden immer seltener und viele Menschen melancholisch werden.

Seit jeher begehen die verschiedensten Kulturen den Rhythmus der Natur mit Feierlichkeiten. Die **Tag- und Nachtgleiche** gehört dabei zu den besonderen Momenten im Jahreslauf. Im Frühjahr steht die Sonne genau senkrecht über dem Äquator. Tag und Nacht sind 12 Stunden lang, Sonnenstrahlen und -wärme werden zunehmen. Im Spätsommer dagegen, genauer gesagt **Ende September**, fängt langsam die dunkle Jahreszeit an. Mit einem **traditionellen Feuer** trifft man sich an diesem Tag auch heute noch vielerorts zu einem gemütlichen Beisammensein am **Sonnenwendfeuer**.

Ostern

Hoppla, bald ist Ostern!

Für die einen steht das christliche Osterfest der Auferstehung im Vordergrund, für die anderen bedeutet Ostern vier freie Tage am Stück, ein reichhaltiger Osterbrunch und Einladungen von Freunden und Verwandten.

Foto: CMA

OSTERN

Der Hase kommt! Seid alle still,
ihr Kinder, haltet Ruh'!
Weil er euch überraschen will,
macht eure Augen zu !

Er hüpf't zum Neste in der Nacht,
Springt fort im schnellen Lauf.
Was hat er schönes mitgebracht?
Macht eure Augen auf!

Hedwig Diestel

Wie feiert Europa Ostern?

Ostern gilt neben Pfingsten als das älteste und höchste Fest der Christenheit. Seine Wurzeln liegen im jüdischen Passah-Fest.

Das deutsche Wort „Ostern“ leitet sich vom indogermanischen Wort für „Morgenröte“ ab. Der Ostersonntag fällt immer auf den ersten Sonntag nach dem ersten Vollmond nach der Frühling-Tag und Nachtgleiche.

Im **vereinten Europa** wird Ostern allerdings recht unterschiedlich begangen. Während die Italiener mit Familie und Freunden ins Grüne fahren und beim Picknick traditionelle Osterspisen verzehren, finden in den meisten spanischen Städten in der **Karwoche** **Prozessionen** statt.

Weltberühmt ist die prachtvolle Karfreitagsprozession in Sevilla, eine Nachstellung des Kreuzwegs Jesu in Jerusalem. In Wales hingegen ziehen die Waliser am Ostermontag vor Sonnenaufgang auf einen nahe gelegenen Hügel und begrüßen die Sonne mit Tänzen. Sportlich begabte Landsleute schlagen gemäß eines alten Brauches drei Purzelbäume.

Mögen sich die europäischen Nachbarn in unseren Augen recht kurios zwischen Picknick, Prozession und Purzelbäumen bewegen, so stellt sich doch die Frage:

Wie feiern wir eigentlich Ostern?

In Deutschland verstecken Horden imaginärer **Osterhasen** kleine Schokoeckenbilder, Schokoeier, Schokoküken oder buntgefärbte Hühnereier, die dann von den durchschnittlich 1,4 Kindern pro deutscher Familie gesucht werden müssen. Ostereier und Osterhase gelten als Symbol für Ostern.

Übrigens: zu Ostern essen die Deutschen die meiste Schokolade. Das Statistische Bundesamt hat herausgefunden, dass der Schoko-Konsum im Ostermonat April pro Haushalt durchschnittlich ein Kilo betragen kann – rund 50 Prozent mehr als in anderen Monaten.

Weitaus weniger merkwürdig, aber nicht minder traditionsreich ist die Tatsache, dass deutsche Wohnungen alljährlich zum Osterfest österlich herausgeputzt werden. Neben all dem Hasen-Eier-Küken-Federn-Krimskrams sind frische Blumen und Zweige ein unbedingtes Muss.

Ganz egal ob sonnengelbe Forsythien, strahlende **Osterglocken**, bunte Tulpen, offenherzige Anemonen, edle Lilien oder pomponförmige Ranunkeln – auf Blumen als Zeichen des Neubeginns und des **Wiedererwachens der Natur** können wir nicht verzichten. Sie gehören einfach dazu wie der Becher zum Ei oder der Löffel zum Hasen. Und der Fantasie beim **Dekorieren und Kombinieren** sind keine Grenzen gesetzt. Ministräube aus Viburnum, Muscari und Ranunkeln in einer Schale mit Gänseeiern sehen ebenso schnuckelig aus wie ein verspieltes Sträußchen Narzissen in einem Sisalkragen oder niedliche Gänseeiervasen gefüllt mit Miniaturtulpensträußen in einem Nest aus Weidenzweigen. Ja, so sind wir Deutschen halt, einfach super süß. (BBH)

Ostern fällt auf den Sonntag, der dem ersten Vollmond nach der Frühlings-Tag-und-Nachtgleiche folgt. Zur Osterzeit beginnt sich die die Natur wieder zu öffnen. Die Eier und der Osterhase gelten als Symbol für Ostern.

Die Karwoche

Die Karwoche ist die Woche vor **Ostern**. Sie ist die wichtigste Woche des Kirchenjahres für Christen.

Die Karwoche beginnt mit dem Palmsonntag. An diesem Tag werden - im Gedenken an Jesus Einzug in Jerusalem - feierliche Prozessionen veranstaltet und Palmen- oder Buchsbauzweige der Christen gesegnet.

In der Karwoche liegen auch: der Gründonnerstag, der Karfreitag, der Karsamstag

Der Gründonnerstag erinnert an den Tag des Abendmahls vor dem Todestag Jesu. Dieses Abendmahl am Vorabend des Karfreitag nahm Jesus mit seinen engsten Vertrauten, den zwölf Jüngern ein.

Der Karfreitag ist der Todestag Jesu. Er dient der Besinnung um die Leiden Christi am Kreuz. Am Karfreitag werden heute noch verschiedene Brauchtümer gepflegt: Christen essen am Karfreitag Fisch, für manche ist der Karfreitag auch ein strenger **Fastentag**.

Der Karsamstag, ist der erste Tag nach Jesu Tod und der Tag der Grabesruhe. Dieser Tag bedeutet für vielen Menschen den Glauben an einen neuen Anfang.

In der Nacht zum **Osterfest** kommen die Christen zur Feier der Auferstehung zusammen. Die Weihung des Osterwassers, des Osterfeuers und der **Osterkerze** findet statt. Die **Glocken**, die sich am Gründonnerstag mit vollem Geläute nach dem Abendmahls-Gottesdienst verabschiedet hatten, kehren am Osternacht wieder mit vollem Klang zurück.

Ostersymbole

Wie so viele christliche Feste, ist auch Ostern samt Eiern und Osterhase ein Mix von heidnischem, jüdischem und christlichem Brauchtum!

An das Judentum erinnert die Tatsache, dass das christliche Osterfest aus dem jüdischen Passah-Fest hervorgegangen ist. Daran erinnern die Bezeichnungen 'pasqua' oder 'pâques' im Italienischen und Französischen, während man sich über die Herkunft des Wortes 'Ostern' noch heute streitet. Einige meinen, dass sich das Wort aus dem Wort 'Osten' (Sonnenaufgang – Hoffnung) gebildet habe, wieder andere ordnen es der germanischen Fruchtbarkeitsgöttin Ostara zu. Tatsache ist, dass der Ehrentag dieser heidnischen

Göttin 'Ostarun' hiess, und interessant ist auch, dass das Symboltier der Göttin der Hase war und man an Ostarun Eier versteckt und verschenkt haben soll. Trotzdem ist das österliche Eieressen nicht darauf zurückzuführen. Denn Grund dafür war die im 7. Jh. eingeführte Fastenzeit, während der man weder Fleisch noch Eier essen durfte. Da man nämlich die Hennen schlecht dazu bringen konnte, während der Fastenzeit keine Eier zu legen, kam es bis Ostern zu einem Eier-Überschuss. Um diese haltbar zu machen, kochte man sie in der Fastenzeit. Am Gründonnerstag verwendete man einen Teil davon zur Bezahlung der Zinsen an den Lehnherren, andere liess man am Ostersonntag in der Kirche segnen. Um die gesegneten von den ungesegneten Eiern zu unterscheiden, färbte man sie ein. Das oft verwendete Rot galt dabei als Urfarbe für das Blut Christi.

Die Protestanten begannen dann, die Ostereier zu verstecken, statt sie segnen zu lassen. Sie waren es auch, die den Kindern erstmals sagten, dass die Eier – je nach Region unterschiedlich - vom Fuchs, Hahn, Storch, Kuckuck oder Kranich versteckt worden seien. Aber dann einigte man sich doch auf den 'Osterhasen'. Sein häufiges Auftauchen im Frühling und sein niedliches Aussehen waren wahrscheinlich ausschlaggebend.

Übrigens: Das Blumen-Schenken an Ostern entwickelte sich laut Fleurop ebenfalls vor langer Zeit. Dieser Brauch hiess Ostergruss, und gemeint war damit die Tradition, bei Freunden und Bekannten vorbeizugehen, ihnen schöne Ostern zu wünschen und '**Osterglocken**' vorbeizubringen.

Diese Tradition hat sich bis heute gehalten. Denn abgesehen vom Strauss oder Blumenkörbchen, die man als frühlingshaftes Mitbringsel zum Oster-Brunch mitnimmt,

überraschen auch abwesende Familienmitglieder ihre Lieben mit Blumen, indem sie sie ihnen überbringen lassen.

Die Osterkerze

In katholischen Kirchen wird die Osterkerze zu Beginn der Osternachtfeier angezündet. Sie ist mit einem Kreuz aus rotem Wachs geschmückt, in dessen vier Feldern die aktuelle Jahreszahl steht. Außerdem sind der erste und letzte Buchstabe des griechischen Alphabetes (Alpha/Omega) angegeben, die dafür stehen, dass Christus das Anfang und das Ende der Welt ist. Nach Ostern wird die Osterkerze in der Taufkapelle aufgestellt, um daran die Taufkerze und die Hochzeitskerze zu entzünden

Diese 105 Kilo schwere Osterkerze ist ein außergewöhnliches Geschenk für Papst Benedikt XVI, der die Kerze persönlich auf dem Petersplatz in Rom im Rahmen einer Generalaudienz im April 2006 entgegennahm. Überreicht wurde sie von der Deggendorfer Oberbürgermeisterin Anna Eder und dem Geschäftsführer der Wachswarenfabrik Wiedemann, Peter Trenner. Die elfenbeinfarbene Osterkerze ist mit hand modellierten Applikationen in Rot und Gold geschmückt.

Als Zeichen des Lebens darf die Osterkerze auch auf dem Ostertisch nicht fehlen. **Mit Kindern kann man sie selbst herstellen**, indem man Wachsreste in einem kleinen Topf oder einer Blechdose zum Schmelzen bringt. Zuvor wird ein Kerzendocht mit etwas Wachs oder Knete in der Mitte des Gefäßes fixiert und mit Draht am oberen Ende befestigt. Wenn der geschmolzene Wachs abgekühlt ist, kann man die Kerze herausziehen, wenn man das Gefäß zuvor kurz in kochendes Wasser stellt. Die Kerze kann jetzt mit **Knetbienenwachs** schöne verziert werden

Der Osterhase

Der Hase spielte bereits in der germanischen Mythologie als Begleiter der Fruchtbarkeitsgöttin Ostara eine Rolle. Der Hase gilt auch als Sinnbild eines friedlichen, selbstlosen Wesens, das die Not anderer erkennt

Der **Osterhase** ist der österliche Bote, der den Kindern nach mitteleuropäischen Brauch zu Ostern die bunten Oster-Eier bringt, nachdem er sie zuvor mit bunten Farben bemalt hat. Die Eier werden vom Osterhasen im Garten bzw. im Freien versteckt und werden am Morgen des Ostersonntags voller Freude und Begeisterung von den Kindern gesucht.

Das Osterei

Das Ei gilt als Sinnbild des werdenden Lebens. Das buntbemalte Osterei wird traditionell an Ostern verschenkt. Der Osterhase ist der Überbringer der hartgekochten, buntbemalten Eier. Er versteckt die **Ostereier** traditionell im Garten, wo sie von den Kindern am Ostersonntag gesucht werden.

Palmzweige und Palmkätzchen werden traditionell mit kunstvoll bemalten, ausgeblasenen Eiern geschmückt und verwandeln sich so in einen dekorativen Osterstrauß. Kunsthandwerklich gestaltete Eier werden ebenfalls als Dekoration im Osternest verwendet.

Naturfarben aus dem Garten fürs Osterei

Der schöne Brauch, gekochte wie auch ausgeblasene Eier zu verzieren und zu färben, macht nicht nur Kindern Spaß. Besonders faszinierend ist es, wenn die Farbstoffe aus der Natur und

aus dem eigenen Garten stammen und selbst gewonnen werden. Die Mitarbeiter der Bayerischen Gartenakademie stellen Ihnen Färbepflanzen vor.

Fast jeder kennt das Färben der Eier in einem Zwiebelchalensud. Nach einer halbstündigen Kochzeit brauner oder roter Zwiebelchalen in ausreichend Wasser entsteht ein Farbad. Die gekochten und ausgeblasenen Eier färben sich im heißen Sud nach etwa fünf bis acht Minuten. Im erkalteten Sud wird erst nach längerer Liegezeit (über eine halbe Stunde) ein Ergebnis erkennbar. Die Farbschattierungen variieren je nach Zwiebelfarbe und Färbezeit von gelb bis rotbraun.

Auch viele Blüten, Blätter und Beeren von Gartenpflanzen enthalten Farbstoffe. Jetzt im Frühjahr können getrocknete Pflanzenteile verwendet werden. Sie werden mehrere Stunden eingeweicht. Nach einer anschließenden Kochzeit von einer halben bis ganzen Stunde ist der Farbsud fertig. Nach dem Abseihen kann er zum Einsatz kommen.

Die Blüten der echten und der unechten Kamille ergeben ein schönes Gelb auf weißen Eiern. Zarte Gelbtöne liefern die Blüten der Schafgarbe, des Odermennigs und der Ringelblume. Malvenblüten, rote Stockrosen, schwarze Johannisbeeren und Aronia (Apfelbeere) färben in unterschiedlichem Rot bis Violett.

Selbst Kräuter wie Weinraute, Petersilie, Wermut und Ysop enthalten noch genügend Farbstoffe. Auch unter den Wildkräutern finden sich viele Färbepflanzen wie Brennnessel und Schachtelhalm.

Mit dem Laub des Ahorns, der Birke, des Apfels, des Haselnussstrauchs oder des Holunders lassen sich gelbe bis rötliche Farbtöne auf den ausgeblasenen Eiern erzielen.

Karotten, Spinat, Rotkohl und Rote Bete bringen schöne Farbspiele hervor. Das Gemüse muss nicht eingeweicht werden. Schon nach einer Kochzeit von einer halben Stunde kann das Färben beginnen.

Viele Wurzeln, Rinden und Hölzer enthalten ebenfalls Farbstoffe. Zerkleinerte Stücke werden ein bis zwei Tage eingeweicht und mindestens 30 Minuten gekocht. Apfel- und Birkenrinde ergeben einen rötlichen Farbton, Eichenrinde färbt braun.

Mit Zusätzen können Sie die Farbwirkung und -entwicklung beeinflussen. Durch Alaun (erhältlich in Apotheken und Drogerien) werden die Farben meist intensiver. Man gibt dazu einen Teelöffel Alaun auf ein bis zwei Liter des Sudes. Pottasche steigert gelbe Farben, während andere rötlicher werden. Hellere Farben entstehen durch die Zugabe von Essig.

Naturfarben bieten ungeahnte Möglichkeiten. Im Laufe des Gartenjahres können viele Färbepflanzen gesammelt und getrocknet werden. Essbare Beeren, Kräuter und Gemüse sind bedenkenlos als Färbepflanzen für gekochte Eier einsetzbar. Bei anderen Pflanzenfarben sollten Sie Vorsicht walten lassen. Nehmen Sie diese ausschließlich für ausgeblasene Eier. Seien Sie ruhig experimentierfreudig und probieren Sie weitere Pflanzen zum Färben aus, aber verwenden Sie nur solche, von denen bekannt ist, dass sich nicht giftig sind.

Übrigens: die Farben verblassen, wenn Ihre Eierkreationen in der Sonne liegen. Bewahren Sie Ihre ausgeblasenen Eier nach der Osterzeit dunkel auf.

Wie lange sind gekochte Ostereier haltbar?

Bunte Eier gehören zu Ostern einfach dazu. Wichtig für die Haltbarkeit: Die Schale sollte unversehrt und möglichst glatt sein, die Garzeit der Eier je nach Größe und Ausgangstemperatur 10 bis 12 Minuten betragen.

Die gängige Praxis, Eier mit kaltem Wasser abzuschrecken, beeinflusst entscheidend die Haltbarkeit: Hartgekochte Eier, die nicht kalt abgeschreckt werden, sind bei Raumtemperatur ca. 10 Tage lagerfähig; Eier, die abgeschreckt werden, dagegen höchstens zwei bis drei Tage. Letztere sind daher besser im Kühlschrank aufgehoben. Dort sind sie bei fünf Grad Celsius bis zu einer Woche haltbar.

Der Grund für den Unterschied: Beim Kochen wird das Ei-Oberhäutchen, ein natürlicher Selbstschutz des Eies, zerstört. Dieses umgibt das Ei außen auf der Schale. Daher sollte man frische Eier auch nicht waschen. Denn mit dem Wasser können durch die poröse Eierschale Keime eindringen und das Ei schneller verderben.

Auch lassen sich abgeschreckte Eier nicht besser schälen. Hier kommt es vielmehr auf die Frische an: 14 Tage gereifte Eier lassen sich viel besser pellen als legefrische. Im Lebensmittelhandel erhältliche bunte Eier sind entsprechend dem aufgedruckten Mindesthaltbarkeitsdatum verwendbar, da die aufgebraute Farbe die poröse Eierschale verschließt. CMA-

Kunstvoll gefertigte Ostereier

Das Ei, Symbol des Lebens und der Fruchtbarkeit, spielt eine zentrale Rolle in fast allen Kulturen. In ägyptischen Gräbern wurden Toneier gefunden (2000 – 500 v. Chr.). Aus Griechenland stammen ebenfalls Eier aus Ton sowie Reste bemalter Hühnereier (500 – 200 v. Chr.).

In einem römisch-germanischen Grab in Worms wurden die ältesten dekorierten Gänseeier aus dem frühen 4. Jahrhundert n. Chr. entdeckt. Fragmente befinden sich im Wormser Stadtmuseum. Geweihte, vorwiegend rot gefärbte Eier, (Blut Jesu symbolisierend) wurden seit dem 12. Jahrhundert in West- und Mitteleuropa verschenkt.

In Osteuropa war das goldfarbene Ei weit verbreitet. Das bemalte oder kunstvoll verzierte Ei wurde so im Laufe der Zeit das Ostersymbol schlechthin. Von Land zu Land entwickelte sich eine unterschiedliche Art Eier zu verzieren.

In Russland des 18. Jahrhunderts beispielsweise fertigte der französische Goldschmied Fabergé für den Zaren Alexander III. sehr wertvolle Eier an. Diese Kleinodien wurden aus Gold, Silber, Email und Juwelen hergestellt. Die Fabergé-Eier, überaus wertvolle Sammlerstücke, befinden sich in Museen und in Privatbesitz.

Die Russen verstanden es, Holzeier mit religiösen Motiven in der Art der Ikonenmalerei zu verzieren. Batikeier aus Rumänien, Kratzeier aus Polen, Tschechien und der Slowakei, Metallapplikationen aus Ungarn, Porzellaneier aus Limoges in Frankreich, Email-Eier aus

Österreich und England, Glaseier aus Murano in Italien, Cloisonné und geschnitzte Eier aus China zeigen die Vielfalt und die Verbreitung der Verziertechniken.

"Hase"
von Ursula Treutler

"Sibiria Efimov"
handgefertigten
Holzornamenten von Valery
Efimov + Tochter (Russland)

"Früchte"
Aquarelltechnik
Gisela Stadlberger
(Österreich)

"Tiere"
Helga Eeuwyk
Mannheim

"Grün-Blau"
Helga Eeuwyk
Mannheim

Schwarz-Goldene Eier mit
22,5 karätigem Blattgold und
Tusche Ornamente
Daniele Volkmer

Das Ei steht im Mittelpunkt der **Internationalen Ostereiermärkte** in **Schwetzingen und Mannheim**. Künstler aus vielen Ländern Europas zeigen in Vollendung, auf vielfältige Art und Weise, die Gestaltung des Eies. Keines gleicht dem anderen. Verzierte Hühner-, Gänse-, Enten-, und die großen Straußeneier, aber auch kleinste Wellensitticheier, sind gefragte Sammelobjekte. Techniken wie ausgefräste Eier, mit Scherenschnitten beklebte Eier, Ätz- und Gravurtechniken, winzige Perlenapplikationen, Batikeier, Collagen aus Stickereien, Spitzen und Gräsern, Motiveier mit Temperafarben, Ölfarben oder Aquarellfarben bemalt, Tuschezeichnungen u.s.w. werden vom interessierten Publikum bewundert und begehrt. Während der Ostereiermärkte kann man einigen Künstlern bei ihrer Arbeit zuschauen. Sie geben auch gerne Ratschläge zur eigenen, kreativen Gestaltung schöner Eier.

"Vögel" Tusche und Aquarell (Brigitte Wander)

Foto: Hessenpark 2008

Foto: Hessenpark 2008

Foto: Hessenpark 2008

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen/Spruchbänder

Internationaler Ostereiermarkt Schwetzingen

Das Osternest

Mit der Gestalt des Osterhasens ist der Brauch des Eiersuchens fest verbunden. Die gefundenen Eier werden im Osterkörbchen oder im Osternest gesammelt.

Besonders spannend für kleinere Kinder ist es, ein Osternest mit frischem Ostergras zu ziehen.

Hierzu benötigt man eine kleine Tonschale und Sprißkornweizen. Die Saat muß gut feuchtgehalten werden; bei Raumtemperatur wächst sie dann innerhalb von 2 Wochen hoch genug für ein Nest, das dann am Abend vor Ostersonntag ins Freie gestellt werden kann, damit der Osterhase seine Eier hineinlegt.

Osterstrauss

Das Blumen-Schenken an Ostern entwickelte sich ebenfalls vor langer Zeit. Dieser Brauch hiess Ostergruss, und gemeint war damit die Tradition, bei Freunden und Bekannten vorbeizugehen, ihnen schöne Ostern zu wünschen und 'Osterglocken' vorbeizubringen.

Diese Tradition hat sich bis heute gehalten. Denn abgesehen vom Strauss oder Blumenkörbchen, die man als frühlingshaftes Mitbringsel zum Oster-Brunch mitnimmt, überraschen auch abwesende Familienmitglieder ihre Lieben mit Blumen, indem sie sie ihnen überbringen lassen.

Schnuckelig: kleine Sträußchen aus Viburnum, Muscari und Ranunkeln in einer Schale mit Gänseeiern. (BlumenbüroHolland)

Niedlich: Gänseeier gefüllt mit Minitulpensträußen in einem Nest aus Weidenzweigen und Federn.

Osterglocken

An Ostern kehren Millionen Glocken aus Rom zurück

Gelbe Narzissen – oder Osterglocken – gehören zu Ostern wie die Schwalben zum Frühling. Das hängt damit zusammen, dass man mit ihnen die Kirchenglocken willkommen hiess. Im Mittelalter pflegten jene vor Ostern nämlich nach Rom zu fliegen ...!

Als im frühen Mittelalter die ersten Kirchenglocken aufkamen, entschied man, dass diese für den Karfreitag zu fröhlich seien und deshalb zu schweigen hätten. Damals sagte der Volksmund, dass diese nach Rom 'flögen', um dort von Gründonnerstag bis zur Osternacht Andacht zu halten.

Kein Wunder, erwartete man an Ostern die wohl tönenden Glocken sehnsüchtig zurück. Und als sich später der Brauch des Ostergrusses entwickelte, bei dem man bei Freunden und Bekannten vorbei ging, um ihnen schöne Ostern zu wünschen, nahm man gelbe Narzissen mit. Diese sollten die lang ersehnten Glocken willkommen heissen. - Damals kam der Name 'Osterglocken' auf.

Heute ist man nicht mehr so leichtgläubig. Aber Osterglocken sind dennoch en vogue und laut [Fleurop](#) nebst anderen Frühlingsblühern weit oben auf der Beliebtheitskala. Gelb ist allerdings nicht die einzige Farbe, mit der diese schönen Zwiebelblumen aufwarten können. Denn ihr Farbspektrum umfasst auch Schneeweiss, Creme- und Orangetöne.

Walpurgisnacht und 1.Mai

In der **Nacht vor dem 1. Mai** sind alle Zaubermächte entfesselt. Dann reiten die Hexen auf Besen durch die Nacht und treffen sich auf dem Blocksberg/Harz und tanzen mit wildem Geschrei mit dem Teufel.

Der Ursprung dieser Sage liegt vermutlich im Beginn der Christianisierung. Im Volksglauben lebte die Hexenfurcht noch lange weiter. Am Abend vor der Walpurgisnacht versteckte man in vielen Häusern die Besen. Die Angst der Menschen, dass die Hexen bei ihrem Flug über die Äcker und Felder Schaden anrichten könnten, begegneten sie durch Feuer und Fackeln, durch Brüllen, Peitschenknallen und Böllerschüsse.

Heutzutage wird **die Nacht vom 30. April zum 1. Mai** in unseren Regionen - möglicherweise in Anlehnung an die Hexentänze - mit Tänzen in Form von Hexenfesten, Walpurgisfesten, Hexenfeuer (Beltanfeuer), Tanz in den Mai-Veranstaltungen gefeiert.

Eines der größten Feste zur Walpurgisnacht oder Hexennacht in Deutschland wird jedes Jahr auf dem Brocken im Harz (Blocksberg) gefeiert. Hier landen die Hexen nach Ihrem Hexenflug vom Hexenplatz aus, um den Winter auszutreiben und sich mit dem Teufel zu vermählen. Zu diesem Walpurgisritual gehört auch, dass sich der Teufel die schönsten Hexe aussucht und sie heiratet.

Auf vielen Burgen finden ebenfalls Parties zur Walpurgisnacht mit Tänzen und Walpurgisfeuer statt. Der Tanz um das Feuer ist nämlich ebenfalls ein Walpurgisritual.

Andere Namen für die Walpurgisnacht sind auch: Hexennacht, Walpurgisnightfestival, Walpurgisnight, Walpurgisnachtchallenge, Witches Night, Witches Day.

Der auf die Walpurgisnacht folgende **1. Mai** ist in Deutschland, Österreich, der Schweiz und vielen anderen Ländern gesetzlicher Feiertag. In der Kirche wird der 1. Mai als Gedenktag "Josef des Arbeiters" gefeiert.

Je nach Region werden am 1. Mai weitere Bräuche gepflegt wie zum Beispiel: das Aufstellen des Maibaums, das Maibaumkraxln.

Der Maibaum gilt als Glückssymbol und Liebeszeugnis

In vielen Gemeinden ist es üblich, am 1. Mai einen Maibaum aufzustellen. Im Süden und Norden Deutschlands ist diese Tradition deutlicher ausgeprägt als im Osten oder Westen. Ursprünglich als Bote des Frühlings und der Fruchtbarkeit, wurde der Maibaum im Laufe der Zeit ein Symbol für Unabhängigkeit und Freiheit. Heute ist der 1. Mai als Feiertag in vielen Europäischen Ländern „Der Tag der Arbeit“.

Für Kinder kann man zuhause ein kleines Maibäumchen mit bunten Kreppbändern und einem kleinen Hefekranz schmücken. Dazu umwickelt man einen dickeren Ast mit Krebbändern und befestigt ihn in einen Blumentopf und bindet daran den geschmückten Hefezopf mit vier Geschenkbandern fest (ähnlich einem Richtkranz).

Nach Angaben des Hauptverbandes der Deutschen Holzindustrie werden in Deutschland jährlich Zehntausende Maibäume als „Liebeszeugnis“ aufgestellt.

Es ist eine der romantischsten Arten „Ich liebe dich“ zu sagen. Vor allem junge Männer gestehen damit am Haus bzw. auf dem Dach der Umschwärmtten ihre Zuneigung. Ganze Birken oder Birkenäste, gern mit bunten Bändern geschmückt, überraschen dann die Angehimmelte am Maimorgen.

Muttertag

Der Ehrentag für Mütter ist alt. Aber ob nun der heutige Muttertag aus dem Mutterkult der Antike oder dem 'Mothering Sunday' der Engländer hervorgegangen ist, bleibt ein Rätsel. Fest steht höchstens, dass ihm zwei hartnäckige US-Amerikanerinnen auf die Sprünge halfen.

Wer hat den Muttertag nun wirklich 'erfunden'?

Geschichtskundige behaupten, dass der Muttertag aus Festen zu Ehren der Mütter von Gottheiten hervorgegangen sei: Im antiken Griechenland z.B. galt der Ehrenkult Rhea, der Mutter von Hestia, Demeter, Hera, Hades, Poseidon und Zeus; im alten Rom hingegen verehrte man Kybele, die 'Grosse Mutter' der Natur, der Götter, Menschen und Tiere.

Im 13. Jh. wurde in England von König Heinrich III. der 'Mothering Sunday' eingeführt. Dieser galt allerdings nicht den Müttern, sondern war vielmehr dafür gedacht, 'Mutter Kirche' zu danken. Vom einfachen Volk wurde der Name missverstanden. Und so wurde er bald dazu benützt, die eigene Mutter zu ehren. Dies vor allem ab dem 18. Jahrhundert. Damals arbeiteten viele Engländer als Haushälterinnen oder Diener für reiche Leute auswärts. Diese hatten am 'Mothering Sunday' ihren einzigen freien Tag; und so benützten sie diesen, um ihre Mutter zu besuchen. Unterwegs nach Hause pflückte man Wildblumen oder Veilchen und brachte sie der Mutter als kleine Gabe mit. Mit Anbruch des Industriezeitalters ging dieser Brauch allerdings verloren.

Dafür, dass die Idee eines Ehrentags für Mütter dann doch nicht ganz verloren ging, sorgten US-Amerikanerinnen. Ob es Zufall ist, dass diese angelsächsische Namen hatten und ob also ihre eingewanderten Vorfahren den Brauch des 'Mothering Sunday' eventuell mündlich weitergaben, bleibe dahingestellt. Strittig ist allerdings, welcher der Frauen die Ehre zufällt, den Muttertag eingeführt zu haben.

Die einen nennen fälschlicherweise Julia Ward Howe. 1872 forderte die Schriftstellerin und Frauenrechtlerin in den USA nämlich einen nationalen Muttertag. Dieser sollte allerdings nicht die Mütter ehren, sondern sie – in Zeiten des amerikanischen Bürgerkriegs – zu einer Art 'Anti-Kriegs-Bewegung' formieren: Julia Ward Howe wollte die Mütter dazu bringen, sich gegen den Krieg einzusetzen, damit keine weiteren Menschenleben mehr geopfert würden.

Die erste, die in den USA einen Muttertag zu Ehren der Mütter forderte, war also wahrscheinlich Mary Towles Sasseen Wilson aus Henderson (Kentucky). Sie war als Lehrerin

tätig und setzte sich dafür ein, dass in den Schulen ein Muttertag eingeführt würde. An der Schule, an der sie tätig war, gelang ihr das 1887; und die Stadt Springfield in Ohio führte 1894 den Muttertag für kurze Zeit sogar an allen Schulen ein. 1893 publizierte Mary Towles Sasseen Wilson zudem ein Buch über den Gedanken eines Muttertags und widmete es ihrer verstorbenen Mutter. – Der Durchbruch blieb ihr allerdings verwehrt. Und als Mary Towles Sasseen Wilson 1906 starb, geriet der Muttertag wieder in Vergessenheit.

Dass der Muttertag dann aber doch noch eingeführt wurde, verdanken wir wahrscheinlich der Ausdauer von Ann Jarvis. Diese forderte zu Beginn des 20. Jh. einen Gedenktag für alle Mütter. Mit einem Brieffeldzug versuchte sie, den Bürgermeister ihres Wohnorts, dann aber auch Gouverneure, Abgeordnete und Industrielle für ihre Idee zu begeistern ... und hatte Erfolg: 1909 wurde der Muttertag in 45 Bundesstaaten gefeiert, 1914 wurde er vom Kongress zum offiziellen Feiertag erklärt, und noch im gleichen Jahr kam er dann nach England, wo vor allem die Heilsarmee half, ihn durchzusetzen. Diese war es auch, die den Muttertag auf den europäischen Kontinent brachte, wobei der Zusammenschluss führender Blumenfachgeschäfte zur weltweit tätigen Fleurop-Interflora das Schenken von Blumen – selbst über weite Distanzen – wesentlich erleichterte.

Wer hätte das gedacht: Die Rose ist nicht nur am Valentinstag die Meistgeliebte unter den Blumen. Auch an Muttertag steht sie an erster Stelle auf der Beliebtheitskala. Wer ihre Symbolik kennt, ist indes nicht erstaunt. Denn die Rose steht nicht nur für Liebe, sondern ist auch Sinnbild der Frau.

Schon früh war die Rose ihrer grossen Schönheit wegen begehrt, und bereits 600 v. Chr. prägte die griechische Lyrikerin Sappho den Begriff 'Königin der Blumen'. Kein Wunder, wurde sie den Liebesgöttinnen Aphrodite und Venus zugeordnet ... und deshalb wurde sie zum Symbol der Liebe und später zum Sinnbild der Frau. In der Antike jedenfalls genoss die Rose grosse Bedeutung.

Die ersten, die den Rosenanbau förderten, waren die Alten Griechen. Aber die Ägypter und die römischen Kaiser waren es, die den Rosenkult ad absurdum führten: Man badete in Rosenwasser, goss sich Rosenöl über den ganzen Körper, wandelte auf Rosenteppichen, ass Rosen-Desserts und trank Wein, auf dem Rosenblätter schwammen. Beim historischen Zusammentreffen von Cleopatra mit ihrem späteren Liebhaber Antonius sei der Rosenteppich über 30 cm dick gewesen, munkelt man; und beim römischen Kaiser Nero mussten selbst dann Rosenblätter gestreut werden, wenn er am Strand von Neapel spazieren ging. In seinem Goldenen Haus auf dem Esquilin liess er jeweils Rosenblätter oder Rosenparfum von der Decke rieseln. Und hundertfünfzig Jahre nach Nero ging Kaiser Heliogabalus gar so weit, dass er eine wahre Sintflut von Rosenblättern auf seine Gäste niedergehen liess. Die Gäste hatten eben noch Zeit, diese neue Extravaganz zu beklatschen, bevor sie in den Blüten erstickten.

Nun, so weit geht man heute nicht mehr. Aber fest steht, dass die Rose an Beliebtheit nichts eingebüsst hat und an erster Stelle auf der Beliebtheitskala steht. Das gilt auch für den Muttertag. Farben? Laut Fleurop ist Rot auch an Muttertag 'in'; dann aber auch pastellene Töne, bunte Sträusse sowie Bouquets mit duftenden Rosen.

Nicht zuletzt sind auch Rosen mit dem Fairtrade-Label von Max Havelaar ein Thema. Denn Mütter sind verantwortungsvolle Konsumentinnen und freuen sich darüber, wenn die Rosen, die sie erhalten, auch Müttern in Entwicklungsländern zu einem besseren Leben verhelfen.

Rosen stehen für ...

Die 'Königin der Blumen' ist symbolträchtig wie kaum eine andere Blume:

- In der Antike galt die Rose als Blume der Liebesgöttinnen Aphrodite und Venus und war somit Symbol der Liebe und Schönheit sowie Sinnbild der Frau.
- Die fünfteilige Blütenanordnung symbolisiert das Pentagramm und damit das Geheimnis. Deshalb gilt die Rose seit uralten Zeiten als Symbol der Verschwiegenheit.
- In der Alchemie galt die Rose als Blume der Weisheit und als Bild des klaren Geistes.
- Ausserdem ist die Rose seit dem Streik von 14'000 Textilarbeiter/Innen von 1912 in den USA ein Symbol der Arbeiterbewegung. Damals lautete das Motto 'Brot und Rosen'. Deshalb wird sie von vielen sozialistischen und sozialdemokratischen Parteien und Verbänden im Logo verwendet.
- In der Freimaurerei steht das Symbol der Rose für Liebe, Licht und Leben.
< FONT >

So halten die Rosen fürs Mami länger!

Mamis, die zum Muttertag Rosen bekommen, sollten laut Fleurop folgende Pflege-Tipps beherzigen:

Im Fachgeschäft werden Rosen immer im richtigen Knospenstadium angeboten. Dies ist wichtig, weil sie sonst nicht richtig aufblühen.

- Vor dem Einstellen sollte man sie mit einem scharfen Messer (nie Schere!) schräg anschneiden.
- Nun werden die Rosen mindestens bis zur Hälfte des Stiels in handwarmes (nie eiskaltes) Wasser eingestellt, das mit Frischhaltungsmittel angereichert wurde.
- Wählen Sie einen möglichst kühlen, zugfreien Standort (keine direkte Sonne).
- Vergessen Sie nicht, täglich genug Wasser nachzufüllen. Manche Rosen sind sehr durstig. Übrigens: Wenn man die Rosen nachts in einen kühlen Raum stellt, verlängert man die Haltbarkeit erheblich.

Muttertag - Internationale Bräuche

Egal, ob man mit den Müttern singt und tanzt, ob man ihnen Blumen oder spezielle Kuchen verehrt, ob man ihnen die Beine zusammenbindet oder ihr Ehrentag mit dem Geburtstag der Königin, Prophetentochter oder Gottesmutter verbindet: Der Muttertag ist ein von Herzen kommender und zu Herzen gehender Anlass!

Überall auf der Welt werden Mütter an ihrem Ehrentag verwöhnt. Auch in andern Ländern der Erde lässt man sich fürs Mami allerhand Schönes, Amüsantes und auch Kurioses einfallen:

Bräuche zum Muttertag in anderen Ländern

- In Äthiopien ist für den Muttertag kein präzises Datum vorgesehen. Dieser hängt vom Beginn der Fruchtbarkeit bringenden Regensaison im Oktober oder November ab. Wenn die ersten Regentropfen fallen, finden sich alle Kinder im Elternhaus ein und feiern mehrere Tage bei gutem Essen, Musik und Tanz. Apropos Tanz: Während sich die Mütter ihr Gesicht mit Butter einschmieren und tanzen, besingen die Männer die Familie.
- In **Frankreich** geht die Liebe durch den Magen. Deshalb erhalten Mütter nebst „normalen“ Blumen auch einen besonderen Kuchen in Form eines stilisierten Blumenstrausses.
- Einen speziellen Muttertags-Kuchen kennt man auch in Grossbritannien. Dort erhalten viele Mütter noch heute den so genannten „Simnel Cake“. Er geht auf die Geschwister Simon und Nell zurück, die ihrer Mutter einen Kuchen schenken wollten. Leider wurden sie sich nicht einig, ob sie ihn kochen oder backen sollten ... und taten schliesslich beides. Offenbar wurden sie sich auch über den Kuchennamen nicht einig – und taufte ihre Kreation deshalb „Simnel“. Heute besteht der „Simnel“ aus Fruchtebiscuit und einer Marzipanschicht.
- Und in Indien? Dort gibt es für Mütter nebst einem modernen Muttertag im Mai auch das 10tägige Fest „Durga Puja“ im Oktober. Dieses ist der sowohl gütigen wie auch strafenden Göttin Durga gewidmet. Mit den Müttern hängt dieses Festival insofern zusammen, als der

10. Tag „Vijaya“ allen Müttern gewidmet ist und deshalb gläubigen Hindus als zweiter Muttertag gilt. • In Indonesien wird der Muttertag am 22. Dezember gefeiert. Er wurde vom ersten indonesischen Frauenkongress in Jogjakarta inspiriert, 1959 als nationaler Feiertag eingeführt und hat zum Ziel, nicht nur die aktive Rolle der Mutter und Frau in der Familie, sondern auch im Staat hervorzuheben. Entsprechend werden Mütter an diesem Tag nicht nur beschenkt; vielmehr werden auch viele Seminare über die Entwicklung der Frau angeboten, wohl um ihnen Lust zu machen, ihren Platz am Herd um einen beruflichen zu erweitern.

• Im Iran findet der Muttertag am Geburtstag der jüngsten Tochter des Propheten Mohammed, Fatima bint Muhammad statt. • Italienische Mamas erhalten einen herzförmigen Kuchen.

• In Japan wurde der Muttertag nach US-Vorbild während des 2. Weltkrieges verboten. 1949 wurde er aber wieder aufgenommen, wobei Zeichenwettbewerbe ausgeschrieben wurden, bei denen Kinder ihre Mutter abbilden sollten. Die besten Bilder „tourten“ anschließend durchs ganze Land. Heute wird der Muttertag ähnlich wie bei uns gefeiert.

• In Mexiko steht am Muttertag die Musik im Vordergrund: Kinder und andere Familienmitglieder singen der Mutter Lieder vor oder mieten sogar eine Mariachi-Band, um ihr ein Ständchen zu bringen. Zudem sind auch Familien-Frühstück oder Brunch sowie Blumengeschenke gang und gäbe.

• In Panama fällt der Muttertag auf das Kirchenfest „Maria Empfängnis“. Dies kommt daher, dass die ersten Christen den Mutterkult, der den Göttinnen Rhea, Kybele oder Isis galt, in einen Muttergotteskult umwandelten. Das Fest „Maria Empfängnis“ findet am 8. Dezember statt, und Panama fand dies ein gutes Datum, um auch den Muttertag zu feiern.

• In Schweden kauft man der Mutter nicht nur natürliche Blumen, sondern auch kleine Plastikblumen, deren Einnahmen armen Müttern mit Kindern zugute kommen. • In Serbien schleichen sich Kinder ins Schlafzimmer ihrer Mutter und binden ihr die Füße zusammen. Damit sie wieder freigelassen wird, muss sich die Mutter mit Süßigkeiten freikaufen.

• In Thailand wird der Geburtstag der beliebten Königin und „Landesmutter“ Sirikit zum Anlass genommen, die Mütter zu verwöhnen. Dann ist nämlich auch Muttertag! Fazit: Der Muttertag ist ein Fest, an dem Kinder und Erwachsene in der ganzen Welt ihrer Mutter danken, und zwar auf ganz persönliche Art und Weise. Auf die Echtheit der Gefühle kommt es an. Denn das beste Geschenk ist immer noch jenes, das von ganzem Herzen kommt und die Mutter fühlen lässt, dass man sie gern hat.

Muttertag – hier und anderswo

Muttertag gibts zwar praktisch überall, aber er findet nicht überall am zweiten Maisonntag statt.

Apropos Muttertagsdatum: In der Deutschland und vielen anderen Ländern der Erde findet der diesjährige Muttertag am 11. Mai statt. Dies, obwohl er mit Pfingsten zusammenfällt und obwohl eine so genannte Pfingstregel besagt, dass der Muttertag dann, wenn er mit Pfingsten kollidiert, auch eine Woche früher gefeiert werden darf.

Hier die wichtigsten Daten:

4. Mai 08
Litauen, Ungarn, Portugal, Spanien

10. Mai 08
El Salvador, Guatemala, Mexiko

11. Mai 08

Anguilla, Aruba, Australien, Bahamas, Bangladesh, Barbados, Belgien, Belize, Bermuda, Bonaire, Brasilien, Brunei, Bulgarien, Chile, China, Curaçao, Dänemark, **Deutschland**, Ecuador, Estland, Finnland, Ghana, Grenada, **Griechenland**, Honduras, Hongkong, Indien, Island, Italien, Jamaica, Japan, Kanada, Kolumbien, Kroatien, Kuba, Liechtenstein, Litauen, Malaysien, Malta, Myanmar, Neuseeland, Niederlande, **Österreich**, Pakistan, Peru, Philippinen, Puerto Rico, Schweiz, Singapur, Slowakei, Südafrika, St. Lucia, Surinam, Taiwan, Trinidad und Tobago, Tschechische Republik, Türkei, Ukraine, Uruguay, USA, Venezuela, Zimbabwe, Zypern

25. Mai 08
Algerien, Dominikanische Republik, Frankreich, Haiti, Marokko, Mauritius, Schweden, Tunesien

26. Mai 08
Polen

27. Mai 08
Bolivien

30. Mai 08
Nicaragua

8. Juni 08
Luxemburg

12. August 08
Thailand

15. August 08
Costa Rica

19. Oktober 08
Argentinien

8. Dezember 08
Panama

16. Dezember 08
Iran

22. Dezember 08
Indonesien

8. Februar 09 Norwegen

24. Februar 09

Israel (30. Tag des Monats Shevat nach jüd. Kalender)

3. März 09

Georgien

8. März 09

Albanien, Bosnien und Herzegowina, Bulgarien, Montenegro, Rumänien, Russland, Serbien

21. März 09

Ägypten, Bahrain, Irak, Jordanien, Kuwait, Libanon, Oman, Palästina, Qatar, Saudi Arabien, Sudan, Syrien, Vereinigte Arabische Emirate, Yemen

22. März 09

Grossbritannien und Irland

7. April 09

Armenien

(Quelle:Fleurop)

Pfingsten

Pfingsten gehört zu den höchsten christlichen Festen. Die Apostelgeschichte erzählt, dass fünfzig Tage nach Ostern, die Jünger vom Heiligen Geist erfüllt wurden. Die Taube gilt als Sinnbild des heiligen Geistes und der christlichen Nächstenliebe und wurde zum Symbol für Pfingsten erwählt.

Sommer

Am **21. Juni** erreicht die Sonne auf ihrer Wanderung um die Erde den nördlichsten Punkt ihrer Bahn - diese Konstellation bringt der Nordhalbkugel nicht nur den längsten Tag, sondern zugleich auch die kürzeste Nacht des Jahres - kurzum: den kalendarischen Sommeranfang, die sogenannte **Sommersonnenwende**.

Tag-und Nachtgleiche

Jetzt ist die Zeit der längsten Tage und der kürzesten Nächte. Am **24. Juni**, am Johannistag, sind Tag und Nacht gleich lang. Danach werden die Tage schon wieder kürzer.

In dieser Nacht erleben die Menschen der nördlichen Erdhalbkugel, etwa zwischen dem 60° Breitengrad (z.B. in Oslo, Helsinki oder Sankt Petersburg) und dem nördlichen Polarkreis eine kurze und gleichzeitig helle Nacht, da die Sonne nur kurz untergeht. Dabei „glüht“ der Nordhimmel in allen nur erdenklichen roten und violetten Farbtönen und jenseits des Polarkreises lacht - wenn Petrus mitspielt - sogar die Mitternachtssonne vom Himmel. Dieses Naturereignis wird - vor allem in den skandinavischen und baltischen Ländern - traditionell mit dem Mittsommerfest oder der „Weißen Nacht“ gefeiert. Überlieferungen zufolge entfachten die Menschen bereits seit dem 6. Jahrhundert hierbei große Freudenfeuer und tanzten im Schein des Lichts.

Auch in unseren Breitengraden wird der Sommeranfang gefeiert. Traditionell werden in der Johannisnacht (Nacht vom 23. zum 24. Juni) sog. Johannis- und Sonnwendfeuer (große Holzfeuer) angezündet – ein christlicher Brauch heidnischen Ursprungs.

Der erste Schultag

Laut aktueller Bevölkerungsvorausberechnung des Statistischen Bundesamtes werden 2007 ca. 800.000 Kinder in die deutschen Grundschulen eingeschult. Ab August, bzw. in einigen Bundesländern erst ab September, beginnt damit für die Erstklässler der „Ernst des Lebens“.

Wichtiger als ein Schulranzen nach dem neuestem Schrei und eine vollgepackte Schultüte mit vielen Süßigkeiten ist allerdings ein entspannter Start in den ersten Schultag:

Ein ausgiebiges Frühstück im Kreise der Familie lenkt die kleinen ABC-Schützen von ihrer Aufregung ab und bietet eine gute Grundlage für den ereignisreichen Tag. Studien der Universität Helsinki haben bewiesen, dass sich Kinder nach einem ballaststoffreichen Frühstück besser konzentrieren können und insgesamt ausgeglichener sind.

Fördern und unterstreichen lässt sich die entspannende Wirkung des Frühstücks mit einem hübsch gedeckten Tisch und Kerzen mit dem, die dem Einschulungstag eine besondere Note verleihen. Liebevoller Dekorationen für kleine Erstklässlerinnen lassen sich z.B. mit Teelichten in Blütenform (entsprechend der Lieblingsfarbe kleiner Prinzessinnen natürlich in Pastell) zaubern. Farbenfrohe Schwimmkerzen oder Teelichte in den Farben des geliebten Fußballvereins sind andererseits für die Jungs ein stimmungsvoller „Anpfiff“ für den neuen Lebensabschnitt. (kerzenguete)

Herbstanfang

Nach meteorologischer Auffassung heißt es bereits am **1. September**: Abschiednehmen vom Sommer - denn seit

Beginn der Wetteraufzeichnung (Mitte des 19. Jahrhunderts) gilt der 31. August als letzter Sommertag.

Die Erfahrung lehrt uns, dass sich der Sommer um diese Zeit mit einem ordentlichen Wetterumschwung „verabschiedet“ und dem Herbst langsam aber sicher Einlass gewährt.

Der kalendarische Start der „goldenen“ Jahreszeit ist erst rund drei Wochen später am **23. September**. Hier orientiert man sich am Stand der Sonne über dem Äquator. Zwischen Sonnenaufgang und Sonnenuntergang liegen an diesem Tag genau zwölf Stunden. Diese sogenannte "Tag und Nachtgleiche“ läutet somit den kalendarischen Herbst ein. Das bedeutet, dass ab jetzt die Nächte immer länger und die Tage kürzer, die Sonnenstunden immer seltener und viele Menschen melancholisch werden.

Seit jeher begehen die verschiedensten Kulturen den Rhythmus der Natur mit Feierlichkeiten. Die **Tag- und Nachtgleiche** gehört dabei zu den besonderen Momenten im Jahreslauf. Im Frühjahr steht die Sonne genau senkrecht über dem Äquator. Tag und Nacht sind 12 Stunden lang, Sonnenstrahlen und -wärme werden zunehmen. Im Spätsommer dagegen, genauer gesagt **Ende September**, fängt langsam die dunkle Jahreszeit an. Mit einem **traditionellen Feuer** trifft man sich an diesem Tag auch heute noch vielerorts zu einem gemütlichen Beisammensein am **Sonnenwendfeuer**.

Tag- und Nachtgleiche

Nach **meteorologischer** Auffassung heißt es bereits am **1. September**: Abschiednehmen vom Sommer - denn seit Beginn der Wetteraufzeichnung (Mitte des 19. Jahrhunderts) gilt der **31. August als letzter Sommertag und der 1. September als Herbstanfang**

Die Erfahrung lehrt uns, dass sich der Sommer um diese Zeit mit einem ordentlichen Wetterumschwung „verabschiedet“ und dem Herbst langsam aber sicher Einlass gewährt.

Der **kalendarische Start der „goldenen“ Jahreszeit** ist erst rund drei Wochen später am **23. September**. Hier orientiert man sich am Stand der Sonne über dem Äquator. Zwischen Sonnenaufgang und Sonnenuntergang liegen an diesem Tag genau zwölf Stunden. Diese sogenannte „**Tag-und-Nacht-Gleiche**“ läutet somit den kalendarischen Herbst ein. Das bedeutet, dass ab jetzt die Nächte immer länger und die Tage kürzer, die Sonnenstunden immer seltener und viele Menschen melancholisch werden.

Seit jeher begehen die verschiedensten Kulturen den Rhythmus der Natur mit Feierlichkeiten. Die **Tag- und Nachtgleiche** gehört dabei zu den besonderen Momenten im Jahreslauf.

Im **Frühjahr** steht die Sonne genau senkrecht über dem Äquator. Tag und Nacht sind **12 Stunden** lang, Sonnenstrahlen und -wärme werden zunehmen.

Im Spätsommer dagegen, genauer gesagt **Ende September**, fängt langsam die dunkle Jahreszeit an.

Mit einem **traditionellen Feuer** trifft man sich an diesem Tag auch heute noch vielerorts zu einem gemütlichen Beisammensein am **Sonnenwendfeuer**.

Halloween

Am Abend des **31.Oktober** wird Halloween gefeiert!. Das ist der Tag vor „Allerheiligen“, an dem Katholiken den Seelen ihrer Verstorbenen gedenken. Der Name Halloween wurde von dem englische Wort für Allerheiligen „All Hallows Eve“ (Vorabend von Allerheiligen) abgeleitet und wurde früher vor allem in Irland und Nordamerika gefeiert.

Der Sage nach besuchten in dieser Nacht die Seelen der Toten die Erde. Zum Schutz vor bösen Geistern verkleideten sich die Menschen und versuchten sie mit mit kleinen Gaben (treats) wohl zu stimmen.

Deshalb sind die typischen **Halloween-Verkleidungen** auch ziemlich gruselig: Gespenster, Skelette, Hexen und Teufel, Vampire, Fledermäuse, Skelette u.v.m
Traditionelle **Halloweenfarben** sind schwarz, orange, weiß und gelb

In den letzten Jahren hat sich der Brauch Halloween zu feiern auch in Deutschland stark verbreitet und ist neben Weihnachten sogar zum zweitgrößten Fest geworden.

Auch der Brauch „**Trick or Treat**“ (Süßes oder Saures) wird immer beliebter: hierbei wandern verkleidete Kinder in ihrer Nachbarschaft von Tür zu Tür und bitten bzw. „fordern“ von den Leuten, die sie zu Hause antreffen, Süßigkeiten – ansonsten drohen Streiche. Der alte Brauch, am 11.Novemer, am St.Martins-Tag, an den Haustüren Lieder zu singen, von dem Ruf „Süßes oder Saures“ verdrängt.

Häuser und Wohnungen werden mit Papiergirlanden, Kürbissen und Lichterketten geschmückt. In vielen Orten werden spektakuläre und ausgefallene Gruselpartys

Der Brauch, **Kürbisse** auszuhöhlen und von Innen mit einer Kerze zu beleuchten soll die Bösen Geister fernhalten. Damit man das Kürbisfleisch nicht wegwerfen muss,

gibt es viele Kürbisrezepte.

St. Martin

Legende und Brauchtum

Der heilige Martin wurde im Jahr 316 geboren. Er lehrte den christlichen Glauben und wurde im Jahre 371 zum Bischoff von Tours gewählt. Heute feiern wir im **November** traditionell das

St. Martinsfest mit Laternenumzügen.

Ich geh´ mit meiner Laterne

Es ist ein rheinländischer Brauch zu Ehren des Heiligen St.Martins Laternenfeste zu feiern. Mit Freude und Eifer basteln Kinder ihre Laternen, um am Martinszug mit ihnen umherzuziehen, Martinslieder zu singen und am Martinsfeuer die Martinsbrezeln zu teilen. Hier findet man Bastelanleitungen und Lieder:

- [Tierlaternen](#)
- [Rudi-Laterne](#)
- [Traditionelle Laterne](#)
- [Lieder, Noten und Hörproben](#)

Die Martinsgans und andere Köstlichkeiten

Die Martinsgans gehört zu den traditionellen St.Martinsgerichten. Sie ist aber nicht die einzige Köstlichkeit für den Martinstag. Beliebte sind ebenso: Bratäpfel, Martinsbrezeln, Weckmänner, Punsch u.v.m.

[Unser Rezeptvorschlag: Martinsgans mit Weintrauben>>](#)

Erntedankfest

Traditionell werden **Anfang Oktober** allorts **Erntedankfeste** gefeiert. Sie sind der krönende Abschluß der Sommer- und Herbstarbeit auf den Feldern. Früher haben die Menschen den Zyklus von Saat und Ernte, Hitze und Kälte, Hunger und Überfluss intensiver wahrgenommen. Eine gute Ernte bedeutete Sicherheit, eine schlechte nicht selten Leid oder Tod. Heute lassen Supermärkte, in denen es immer alles zu kaufen gibt, fast vergessen, wie wichtig die Ernte ist.

Feiern Sie doch mal ein buntes **Erntedankfest zu Hause**. Dazu bedarf es vor allem **Selbstgemachte m aus der eigenen Küche** und einer **herbstlichen Tischdekoration**. Das kommt immer gut an!

Kürbissuppe & mehr

Mit seiner enormen Sortenvielfalt ist der Kürbis in der Küche vielseitig wie kaum ein anderes Gemüse. Er lässt sich braten, grillen, dünsten, überbacken, kochen, einlegen, pürieren und noch mehr. Man kann ihn süß oder pikant zubereiten. Setzen Sie die Kürbissuppe einfach auf Ihrem Tisch in Szene, indem Sie sie in der

ausgehöhlten
Kürbisschale servieren.
[weitere Rezepte](#)

Aromatische Gemüsesuppe

Ganz wichtig für das Gelingen einer schmackhaften Gemüsesuppe ist es, dass Sie frische Zutaten verwenden!

Dann können Sie Ihrer Phantasie freien Lauf lassen. Verwenden Sie neben den traditionellen Zutaten wie Möhren, Sellerie und Lauch auch: Zucchini, Tomaten, Weisskraut, Rosenkohl.

Selbstgebackene s Brot

Backen Sie doch einmal selbst. Das ist leichter als man denkt, schmeckt prima und macht Kindern Spaß.

Tipp: Lassen Sie Ihre Kinder Mehl selbst mahlen. Dazu benötigen Sie nur ein paar reife Getreideähren (Hafer oder Weizen) und zwei raue Steine. Zuerst werden die Körner mit den Fingern aus den Ähren geholt (auch schlagen funktioniert), danach werden sie zwischen die beiden Steine gelegt und kräftig gedrückt und kreisförmig

gemahlen. [weitere
Rezepte](#)

Ein Feuerwerk der Farben

...so präsentiert sich der Herbst. Nutzen Sie die Vielfalt der Natur um eine **farbenfrohe Tischdekoration** zu zaubern. Einfache Tücher in warmen gelb-, rot- oder orange-Tönen genügen als Unterlage. Auch farbiges Seidenpapier unter einem einfachen Teelicht, bringen Farbe auf den Tisch. Dekorieren sie zusätzlich noch mit Kastanien, schön gefärbten Blättern, Zierkürbissen und einem Strauß Sonnenblumen oder Getreide - das genügt für ein perfektes Herbststyling.

Das passt außerdem:

-
- Selbstgemachte Marmelade
- Eingelegte Kürbisse
- Quark mit frischen Kräutern
- Zwiebelkuchen
- Selbstgemachter Kochkäse
- Früchtetee
- Frischgepresste Säfte
- Apfelwein, Federweisser

Allerheiligen & Allerseelen

Allerheiligen und Allerseelen sind in der römisch-katholischen Kirche wichtige Festtage mit langer Tradition. Das Hochfest Allerheiligen wird am 1. November - und - einen Tag später, am 2. November, Allerseelen gefeiert. Während an Allerheiligen allen Heiligen gedacht wird, ist Allerseelen dem Gedenken an die Verstorbenen gewidmet. Ohne Kerzen und Kerzenlicht sind diese Tage der stillen

Andacht undenkbar.

Geschichte und Tradition

Im Jahr 835 legte der damalige Papst Gregor IV. das Fest **Allerheiligen** offiziell für die römisch-katholische Kirche auf den

1. November fest. Traditionell werden die Gräber der Verstorbenen - schon im Hinblick auf Allerseelen - zu Allerheiligen mit Pflanzen und Blumen geschmückt. Eine Kerze erhellt als „ewiges Licht“ oder „Seelenlicht“ die Ruhestätte und brennt bis Allerseelen weiter, um den Verstorbenen zu leuchten.

Am **2. November** folgt **Allerseelen**, an dem der Verstorbenen gedacht wird. Durch Gebete, Fürbitten und Almosen soll das Leiden der Seelen im Fegefeuer erleichtert werden. Bereits im 9. Jahrhundert wurde Allerseelen als Gedenktag für „Normalsterbliche“ zum offiziellen Feiertag erhoben. Der alte christliche Volksglaube besagt, dass an Allerseelen die Seelen der Verstorbenen aus dem Fegefeuer auf die Erde herauf kommen. Daher wurden die Gräber mit Weihwasser bespritzt – das Wasser sollte ihre Qualen in der heißen Hölle bzw. dem Fegefeuer lindern. Speisen wurden auf das Grab gestellt und, wie noch heute, eine Kerze entzündet.

Das Licht auf den Gräbern kann dabei verschiedene Bedeutungen haben: Einerseits soll das Licht der Kerze den Seelen den Weg zur Ruhestätte ihres Körpers weisen. Andererseits dient das Licht als Barriere zwischen den Lebenden und den Toten und vertreibt die bösen Geister. Dieser „Aberglaube“ ist zwar längst überholt, aber Allerheiligen und Allerseelen haben ihre Bedeutung als hohe Festtage im Christentum bewahrt.

Nicht zufällig liegen Allerheiligen und Allerseelentag am Ende des Kirchenjahres. Sie weisen auf das Ende, das Unwiederbringliche eines abgeschlossenen Zyklus' hin. Jedoch verdeutlicht der Kirchenkalender auch, dass der Tod nicht die Endstation ist. Ein neuer Zyklus folgt: Advent und Weihnachten symbolisieren den Neuanfang. (Kerzenguete)

Advent

Das Wort **Advent** stammt aus dem lateinischen und bedeutet **Ankunft**.

Im **5. Jahrhundert** wurde die Adventszeit **erstmalig** in Italien gefeiert. **Papst Gregor der Große** setzte im **6. Jahrhundert** die Anzahl der Adventssonntage auf vier fest. Erst **1570** schrieb Pius V die **römische Adventsliturgie** für die gesamte Kirche fest.

Der Adventskranz

Brauchtum: Adventskranz

In den Wochen vor der Ankunft Christi darf der Adventskranz nicht fehlen.

Immergrünes in der Wohnung gab es schon vor 600 Jahren. Zweige von Wacholder, Misteln und Tannen symbolisierten ungebrochene Lebenskraft. Haus und Hof sollten vor Schaden bewahrt bleiben.

Auch die **Kerzen** haben ihre Geschichte: Im 14. Jahrhundert galten sie als Zeichen der Hoffnung auf eine neue, hellere Zeit... Das traditionelle **rot** steht sinnbildlich für Blut, welches Christus für die Menschen vergoß.

Das **Licht** ist Symbol für Christus und das Licht der Welt. Der Brauch, Sonntag für Sonntag eine Kerze anzuzünden kann als Sinnbild für etwas werdendes gesehen werden. Das ganz besonders für Kinder am Heiligabend mit dem Weihnachtsbaum seine Erfüllung findet.

Bereits aus der Antike ist der **Kranz** als Siegeszeichen bekannt. Die Sitte, wöchentlich eine Kerze am Adventssonntag anzuzünden symbolisiert ebenfalls den Kampf gegen das Dunkle Licht. Der Brauch selbst ist noch recht jung und war zu Beginn unserer Jahrhunderte noch relativ unbekannt.

Um 1800 schmückte der Hamburger Theologe **Jahann Hinrich Wichern** seinen Kronleuchter mit viel Tannengrün und setzte 24 Kerzen darauf. Für jeden Tag im Dezember bis zum Heiligabend eine.

Erstmals **1925** hing aber ein **Adventskranz** mit 4 Kerzen in einer katholischen Kirche in Köln. Dieser Brauch verbreitete sich bis heute weltweit.

Um 1935 wurde die ersten häuslichen Adventskränze kirchlich geweiht, so wie es bis heute Brauch ist. Heute werden nur noch 4 Kerzen auf einen Kranz gesetzt, für jeden Sonntag im Advent eine. [mehr](#)

Quelle: Sellmer-Verlag

Der Adventskalender

Der heute nicht mehr wegzudenkende Adventskalender entstand erst am Anfang dieses Jahrhunderts. Die Ursprünge lassen sich bis in das 19. Jahrhundert zurückverfolgen. So wurde in religiösen Familien im Dezember 24 Bilder nach und nach an die Wand gehängt. Einfach, aber nicht weniger effektiv, war eine andere Variante. 24 an die Wand oder Türe gemalte Kreidestriche, von denen die Kinder täglich einen wegwischen durften. Oder es wurden Strohhalme in eine Krippe gelegt, für jeden Tag bis Heiligabend. Weitere Formen sind die Weihnachtsuhr oder eine Adventskerze, die jeden Tag bis zur nächsten Markierung abgebrannt werden durfte.

Die Geschichte des Adventskalenders

Einer der schönsten Vorweihnachts-Bräuche ist das Aufhängen eines Adventskalenders, an dem man ablesen kann, wie lange es noch bis zum Heiligen Abend dauert.

Der erste Adventskalender von 1946 (c) Sellmer-Verlag

Der Adventskalender entstand erst am Anfang dieses Jahrhunderts. Heute ist er in der Adventszeit nicht mehr wegzudenken.

Die eigentlichen Ursprünge lassen sich jedoch bis in das **19. Jahrhundert** zurückverfolgen. Die ersten Formen kommen aus dem protestantischen Umfeld. So wurde in religiösen Familien im Dezember 24 Bilder nach und nach an die Wand gehängt.

Einfach, aber nicht weniger effektiv, war eine andere Variante: **24** an die Wand oder Türe **gemalte Kreidestriche**, von denen die Kinder täglich einen wegwischen durften (sog. Strichkalender). Oder es wurden **Strohhalme in eine Krippe gelegt**, für jeden Tag bis Heiligabend. Weiter Formen sind die **Weihnachtsuhr**, oder aber eine **Adventskerze** die jeden Tag bis zur nächsten Markierung abgebrannt werden durfte.

Die wohl früheste Form eines **selbstgebastelten Adventskalenders** stammt aus dem Jahre **1851**. Im Jahr 1902 veröffentlichte die Evangelische Buchhandlung in Hamburg den wohl ersten gedruckten Adventskalender: Eine Weihnachtsuhr für Kinder, die in der Handhabung absolut vergleichbar ist mit jener, die 1922 bei der St. Johannis Druckerei erschienen ist (Dominik Wunderlin, lic.phil Schweiz).

Im Jahr 1904 wurde dem "Neuen Tagblatt Stuttgart" ein Adventskalender als Präsent beigelegt. Das NÖ Landesmuseum gibt jedoch das Jahr 1903 als das Entstehungsjahr des gedruckten Adventskalenders an.

Im Gegensatz dazu, bezeichnet **Esther Gajek, Gerhard Lang (1881-1974) als Erfinder** des Adventskalenders. Das erste gedruckte Exemplar verdankt seine Existenz den **Kindheitserlebnissen** des schwäbischen Pfarrersohnes aus Maulbronn. Seine Mutter zeichnete 24 Kästchen auf einen Karton - auf jedes war ein "Wibele" genäht. Als Teilhaber der lithographischen Anstalt Reichhold & Lang verzichtete Gerhard Lang auf die Gebäckstücke und verwendete stattdessen farbenprächtige Zeichnungen, die ausgeschnitten und auf einen Pappkarton geklebt werden konnten.

1908 verließ dieser erste, wenn auch noch fensterlose Adventskalender die Druckpresse. Damals sprach man noch von "Weihnachts-Kalender", oder "Münchener

Weihnachts- Kalender". Seit ca. 1920 erschienen die ersten Adventskalender mit Türchen zum Öffnen auf den Markt, so wie wir sie heute kennen. Ebenso fertigte die badische Sankt Johannis Druckerei Anfang der 20er Jahre religiöse Adventskalender, deren geöffnete Fenster Bibel Verse anstatt Bilder zeigten. Ende der 30er Jahre mußte Gerhard Lang seinen Betrieb aufgeben, bis zu diesem Zeitpunkt hatte er etwa 30 verschiedene Motive herausgegeben.

Der 2. Weltkrieg setzte dem Höhenflug des Adventskalenders ein jähes Ende. Grund hierfür war die Knappheit des Papiers und das Verbot, Bildkalender herzustellen. Erst in der Nachkriegszeit konnte der Adventskalender wieder an seinem Erfolg anknüpfen. 1946 gründete **Richard Sellmer** einen Verlag und brachte den ersten Adventskalender nach dem zweiten Weltkrieg heraus. Uns ist bekannt, dass es bereits im Jahr 1958 mit Schokolade gefüllte Adventskalender gab. Quelle: Sellmer-Verlage

Ein **stadteigener Darmstädter Adventskalender** wird zum ersten Mal die kommende Vorweihnachtszeit begleiten. Alle Bürgerinnen und Bürger, aber auch Freunde und Gäste der Stadt können sich am wunderschönen Motiv der winterlichen Stadtkulisse erfreuen. Hinter den 24 Türchen warten Schokoladenfiguren, die Kindern aber auch Erwachsenen die Wartezeit bis Weihnachten versüßen sollen.

Erhältlich ist der Kalender ab dem 6. November 2007 für 2,90 € zum Beispiel in der Galeria Kaufhof, bei info & ticket im Luisencenter sowie in zahlreichen weiteren Verkaufsstellen.

Brauchtum: Adventskranz

In den Wochen vor der Ankunft Christi darf der Adventskranz nicht fehlen.

Immergrünes in der Wohnung gab es schon vor 600 Jahren. Zweige von Wacholder, Misteln und Tannen symbolisierten ungebrochene Lebenskraft. Haus und Hof sollten vor Schaden bewahrt bleiben.

Auch die **Kerzen** haben ihre Geschichte: Im 14. Jahrhundert galten sie als Zeichen der Hoffnung auf eine neue, hellere Zeit... Das traditionelle **rot** steht sinnbildlich für Blut, welches Christus für die Menschen vergoß.

Das **Licht** ist Symbol für Christus und das Licht der Welt. Der Brauch, Sonntag für Sonntag eine Kerze anzuzünden kann als Sinnbild für etwas werdendes gesehen werden. Das ganz besonders für Kinder am Heiligabend mit dem Weihnachtsbaum seine Erfüllung findet.

Bereits aus der Antike ist der **Kranz** als Siegeszeichen bekannt. Die Sitte, wöchentlich eine Kerze am Adventssonntag anzuzünden symbolisiert ebenfalls den Kampf gegen das Dunkle Licht. Der Brauch selbst ist noch recht jung und war zu Beginn unserer Jahrhunderts noch relativ unbekannt.

Um 1800 schmückte der Hamburger Theologe **Jahann Hinrich Wichern** seinen Kronleuchter mit viel Tannengrün und setzte 24 Kerzen darauf. Für jeden Tag im Dezember bis zum Heiligabend eine.

Erstmals **1925** hing aber ein **Adventskranz** mit 4 Kerzen in einer katholischen Kirche in Köln. Dieser Brauch verbreitete sich bis heute weltweit.

Um 1935 wurde die ersten häuslichen Adventskränze kirchlich geweiht, so wie es bis heute Brauch ist. Heute werden nur noch 4 Kerzen auf einen Kranz gesetzt, für jeden Sonntag im Advent eine.

Ideen für einen etwas anderen Adventskranz

Es müssen nicht immer Tannenzweige sein: Auch Miniazaleen oder kleine Alpenveilchen sehen weihnachtlich verziert wunderschön aus. Kleine Usambaraveilchen, Flammende Kätchen und Wolfsmilch sind ein hübsches Geschenk zum Weihnachtskaffee oder eine überraschende Aufmerksamkeit zum Nikolaus.

Ganz ohne Tannenzweige präsentiert sich dieser Adventskranz, der alternativ mit Orchideen-Blüten und vielen, unterschiedlich großen Kerzen bestückt wurde. Je nach Lust und Laune können die Kerzen entweder im Wechsel oder alle auf einmal angezündet werden: So entsteht immer wieder eine neue Stimmung.

Dieses Arrangement mit vier roten Stumpenkerzen ist eine praktische Alternative zum klassischen Adventskranz und besteht aus einer Blumensäule, die großzügig mit Efeu bestückt wurde. So bleibt der Tisch frei und das Gesteck kann immer wieder umgestellt werden.

Hier wurde ein großer Tannenkranz mit 24 Klammern versehen, an denen kleine Päckchen befestigt werden können.

Adventskranzkalender : Die 24 Päckchen sind eingebettet in einen Tannenkranz mit roter Stumpenkerze.

Küsse unterm Mistelzweig versprechen Glück und ein langes Leben.

Der dunkle Winter wird vergehen, diese hoffnungsvolle Botschaft verkünden die **immergrünen Zweige**.

Die Fichte galt schon den alten Germanen als **Symbol** der **Lebensfülle** und **Stärke**. Sie war hilfreich gegen Hexen und Dämonen, die in der dunklen Jahreszeit, vor allem in der Adventszeit und um die Jahreswende, ihr Unwesen trieben.

Auch Eibe, Buchsbaum, Lebensbaum und Stechpalme spielen als **Überwinder des Todes** und der Dunkelheit eine Rolle im **Volksglauben**.

Schmückt man den **Türkranz** schließlich noch mit ein paar Mistelzweigen, knüpft man an alte **keltische Traditionen** an. Ihnen galt die Mistel als eine der stärksten Kräfte gegen das im Dunkeln lauernde Böse.

Als **„Allheilende“** war sie so wertvoll, dass nur die Druiden sie mit goldener Sichel schneiden durften – wie man nicht zuletzt auch bei Asterix nachlesen kann!

Das **Küssen unter dem Mistelzweig** ist heute noch in vielen Ländern Sitte. Der Brauch besagt, dass man beim durchgehen eines Türrahmens, der mit Misteln geschmückt ist, ein Mädchen ungefragt küssen darf. Außerdem verspricht es Glück und Fruchtbarkeit, wenn sich ein verliebtes Paar unter dem Mistelzweig küsst. Küsse unterm Mistelzweig versprechen Glück und ein langes Leben

Engelhafte Wegbegleiter

Engel behüten und beschützen uns. Sie sind Wegbegleiter in allen Situationen des Lebens.

Der Schutzengel ist erhältlich bei [Ideen und Inspirationen](#) dem Online-Shop von Hallo-Bergstrasse.

Das Wort „Engel“ stammt aus dem griechischen und bedeutet Himmelswesen, das zwischen Himmel und Erde und sind **Vermittler und Überbringer** der Botschaften. Sie brauchen deshalb Flügel. Alle Religionen kennen Engel. In der Bibel sind drei Engel namentlich genannt: Michael, Raphael und Gabriel. Der gefallene Engel Lucifer wird als gefallener Engel bezeichnet. Seit dem späten Mittelalter wird der Schutzengel als unsichtbare Begleiter. Der **persönliche Schutzengel**, der uns behütete, sorgte schon in früheren Zeiten für die geistige und Unversehrtheit. So entstanden aus den Himmelswesen langsa

Weihnachtsengel.

Engel in der Bibel

Er hat seinen Engeln befohlen, dass sie dich behüten auf aller
(Psalm 91,11)

Ich werde einen Engel schicken, der dir vorausgeht. Er soll dich
und dich an den Ort bringen, den ich bestimmt habe. Achte auf
Stimme!
(Exodus 23,20-24)

Weihnachtsbäckerei

Zu einem Fest gehört auch ein Festtagsessen. Gerade die einfachere Bevölkerung dachte seit jeher in dieser Beziehung an das Nächstliegende. Daher stammt in manchen Gegenden Norddeutschlands wohl auch der treffende Namen „Vollbauchabend“ oder „Dickbauchabend“ für Weihnachten.

Dass dieses Fest aber nicht zu verdorbenen Mägen führen soll, führt uns die Form des berühmten Christstollen vor Augen. Dieses Backwerk war früher nämlich ein Brot (deshalb auch noch das ähnliche Aussehen), das man den Göttern der Naturgöttern zur Besänftigung übergab.

Bei den Kindern sehr beliebt ist auch ein mit Zuckerwerk verziertes Hexenhaus oder Lebkuchenhaus.

[Panettone](#)

Genau wie Christstollen, Striezel oder Klaffen ist auch der Panettone ein aromatischer Früchtekuchen, den man im Advent besonders in Italien gerne genießt.

Weihnachtsgeschichten

Wenn es draußen dunkel wird und vielleicht schon die ersten Schneeflocken fallen, dann ist es an der Zeit, die Kerzen des Adventskranzes anzuzünden, den Duft des Räuchermännchens zu schnuppern und es sich mit einem schönen warmen Getränk, ein paar Weihnachtsplätzchen und einem schönen Buch gemütlich zu machen.

Kaum ein anderes Fest wird von so vielen Gedichten und Geschichten begleitet wie Weihnachten. Es gibt fröhliche Erzählungen, besinnliche Worte und spannende Geschichten. Viele Klassiker sind darunter, deren Zauber bereits Generationen fesselnden.

Solange Weihnachten ein Familienfest ist, wird man Kindern Geschichten und Märchen vorlesen und mit ihnen Gedichte aufsagen. Wie Lichterglanz, Weihnachtlieder und Festtagsmenue, so sind auch sie ein fester Bestandteil unserer weihnachtlichen Tradition. Wo immer Menschen unseres Kulturkreises Weihnachten feiern, wird man die alten Geschichten und Lieder hören. Erzählungen, die zum Teil schon unsere Urgroßeltern faszinierten.

Weihnachtskrippen

Die Anbetung des Jesuskindes wurde seit dem 11. Jahrhundert in Krippendarstellungen zum Ausdruck gebracht. Der Brauch eine Krippe aufzustellen, wird auf Franz von Assissi zurückgeführt.

Im Laufe der Jahrhunderte entwickelten sich traditionelle Figuren, die zu einer richtigen Weihnachtskrippe gehören:

Der Mittelpunkt bildete schon immer die Krippe mit dem Christuskind, als Zentrum eines Stalles. An der Seite der Krippe ruht die Mutter. Diese Demuthaltung der Jungfrau Maria wurde seit jeher bei allen volkstümlichen Krippen beibehalten. Als bevorzugtes Gewand dient

ein blauer Mantel. Joseph meist als Mann mit einem langen grauen Barte dargestellt, ist demgegenüber unauffällig gekleidet. Er trägt einen Mantel und in der Hand einen langen Wanderstab.

Traditionell gehören auch die Tiere zu Bethlehem in den Stall. Der Esel, der Ochse, Schafe. Sie bilden den Hintergrund für das Wunder der Geburt und symbolisieren die Freude auch unter den Tieren über das himmlische Ereignis.

Eine zweite wichtige Gruppe bilden die Hirten. Sie, die nach dem evangelium eilend herbeieilten um das Wunder zu schauen, werden häufig als anbetende Gruppe dargestellt.

Eine weitere Gruppe bilden die Drei Weisen aus dem Morgenland.

Weihnachtslieder

Weihnachten ohne Weihnachtslieder sind hierzulande undenkbar. Die meisten Weihnachtslieder sind über mehrere Hundert Jahre alt. Bereits seit dem 11. Jahrhundert kennt man spezielle Weihnachtslieder, doch wurden diese Art von Musikstücken erst in unserem Jahrhundert so richtig populär – nicht zuletzt dank Rundfunk, Fernsehen und Schallplatte sowie moderner Arrangements und gefälliger Neukompositionen.

Ursprünglich entstanden viele Weihnachtslieder aus einem tiefen christlichen Lebensgefühl heraus. Teilweise drückten Dichter und Komponisten ihr Verlangen nach Frieden und christlicher Nächstenliebe aus.

Noch immer singen die Menschen die alten Lieder und noch immer begrüßen sie damit das große Fest des Jahres. Gerade die älteren Lieder sind es, die traditionell gesungen werden.. Vielleicht deshalb, weil sie ehrlich und überzeugend klingen? Übrigens wurde eins der bekanntesten Lieder „Stille Nacht“, im Jahre 1818 von einem Lehrere und einem Organisten in nur wenigen Stunden geschrieben. Es hieß ursprünglich „Kirchenlied auf die heilige Christnacht für Sopran und Alt mit stiller Orgelbegleitung“.

Weihnachtsgrußkarten

Ob sie wirklich Glück bringen, die mit der Post versandten Briefe und Karten zur Weihnachtszeit? Ein netter Gruß sind sie allemal und für viele auch der Anlass, endlich einmal wieder von sich hören zu lassen. Zum Brauch wurden sie allerdings erst durch die Findigkeit eines Engländers, der seine Kunsthandlung beleben wollte. Er verkaufte ab 1843 vorgedruckte Karten mit schönene Ornamenten und vorformulierten Sprüchen, unter die die Absender nur noch ihre Namen zu setzen hatten. Im entgegen kam der alte Brauch, zum Valentinstag, dem 14. Februar, ähnliche Karten zu versenden.

Fröhliche Fettnäpfchen: Wenn Weihnachtgrüße die Wirkung verfehlen

Köln. Gut gemeint, falsch verstanden. Gerade zu Weihnachten häufen sich die **Fauxpas** in der Geschäftswelt. Global grüßen und schenken ist in Zeiten der weltweiten Kommunikation beliebter denn je. Doch wer auf internationale Weihnachtspost und Präsente setzt, braucht festliches **Fingerspitzengefühl**, weiß Eberhard Schenk, Leiter der Abteilung Interkulturelles Training von den Carl Duisberg Centren: „**In vielen Ländern wird Weihnachten ja gar nicht gefeiert:** China, Indien, Russland oder Ägypten sind da nur einige Beispiele und hier ist man mit Seasonal Greetings statt Fröhliche Weihnachten einfach auf der besseren Seite.

Das gilt auch für die Weihnachtspost in die **USA** mit ihren vielen Religionsgemeinschaften, nicht immer ist dort ein Merry Christmas angebracht. In **Russland** schickt man Karten, E-Mails oder Geschenke ohnehin besser zu Silvester verbunden mit Neujahrsgrüßen.“ Die internationalen Weihnachtswünsche sind das eine, komplizierter wird es, wenn mit dem Gruß zum Fest auch eine **kleine Überraschung** verbunden sein soll.

Denn: **Andere Länder, andere Sitten, andere Geschenke!** Beispiel China, hier kommt traditionelles Gebäck oder klassische Musik aus Deutschland sehr gut an, aber Uhren sind bei älteren, traditionsverbundenen Menschen tabu, denn sie verkünden den Tod. Weiß ist die Farbe der Trauer – Geschenke in dieser Farbe sind in China wie auch in Indien besser zu vermeiden. Ein Regenschirm deutet auf eine Scheidung hin und wer ein Buch bekommt, wird Geld verlieren. Gutes Parfum ist bei Chinesinnen allerdings beliebt, ebenso kann etwas Lokales, wie ein Bierkrug, das ideale Geschenk sein. Ausgepackt werden die Präsente aber meist erst dann, wenn die Gäste längst gegangen sind. Da hat es sich bewährt, die **Preisschilder nicht zu entfernen**, denn es ist äußerst wichtig, dass Geschenke gleichermaßen zurückgegeben werden können.

Kleine, originelle oder gar selbst gemachte Gaben haben nicht den gleichen Wert wie bei uns. Ganz anders präsentiert sich die Lage in Kamerun, hier wird fast alles glücklich angenommen und auch sehr gerne Weihnachten gefeiert.

In Lateinamerika bekommen Kinder ihre Geschenke erst am **6. Januar** und auch in Russland werden die Präsente zum Jahreswechsel übergeben. Beliebt sind dort landestypische Dinge wie Porzellan, klassische Musik, Baumkuchen, Stollen und Füllfederhalter oder Terminkalender sowie Mappen in Leder. Die festlichen Fehlerquellen sind groß und die Tatsache, dass immer mehr junge Menschen weltweit Weihnachten hip finden, ist kein Garant dafür, dass Weihnachtspost und Präsente immer die gewünschte Wirkung erzielen.

In den großen Metropolen stehen Partys und Dekoration zum Weihnachtsfest zwar hoch im Kurs, doch für viele kommt spätestens beim Auspacken der Geschenke aus der Ferne wieder die Tradition ins Spiel, erklärt Schenk. „**Sehr unverfänglich ist die Deutsche Schokolade**, sie kommt immer gut an. In muslimische Länder sollte selbstverständlich kein Wein geschickt werden, in Ägypten sind Pralinen eine üblich nette Geste.

Eine gute Krawatte für Männer ist in China beispielsweise gern gesehen und russische Frauen mögen Süßigkeiten, wertvolle Tücher oder Schals.“ Wer die kulturellen Gegebenheiten beim Weihnachtskontakt mit Geschäftspartnern berücksichtigt, wird sicher positive Resonanz auf seine Weihnachtsgrüße bekommen. Da kann es sogar passieren, dass,

wie ein Beispiel aus Indien zeigt, ein Geschenk aus Begeisterung direkt an Verwandte weiterverschenkt wird.

Wunschzettel

Weihnachten ist nicht nur das Fest des Lichtes, es ist auch die rechte Zeit für Geschenke. Aber wie soll man seine Wünsche bekanntmachen – und zwar so, dass man nicht aufdringlich ist?

Da bietet der gute alte Wunschzettel die beste Gelegenheit, seine kleinen und große Sehnsüchte den anderen mitzuteilen. Es muss ja nicht der Weihnachtsmann selbst sein, an den man ihn abgibt...

Aber wer den direkten Weg wählen will, kann das auch tun. Das Christkind ist unter folgender Postanschrift zu erreichen:

An das Christkind
Kirchplatz
97267 Himmelstadt

Barbaratag

Am 4.Dezember ist Barbaratag

Die Legende

Die heilige Barbara wurde gegen Ende des 3.Jh geboren. Ihr Vater war der griechische Kaufmann Dioskuros. Er entstammte einem fürstlichen Geschlecht und war Heide.

Eines Tages musste er zu einer weiten Reise aufbrechen. Aus Sorge, dass der Tochter während seiner Abwesenheit etwas zustoßen könnte, ließ er sie mit einer Dienerin in einen Turm sperren. Durch diese Frau erfuhr Barbara von der christlichen Lehre und bekannte sich dazu. Als der Vater versuchte er, sie umzustimmen. Doch Barbara lies sich von ihrem Glauben nicht mehr abbringen.

Da verwandelte sich die Liebe des Vaters in Hass. Er befahl, das Mädchen ins Gefängnis zu bringen. Auf dem Weg dorthin blieb Barbara an einem Kirschzweig hängen. Sie brach ihn und stellte ihn in ihrer Zelle in einen Krug mit Wasser. Dort blühte er an dem Tag, als ihr Todesurteil gesprochen wurde.

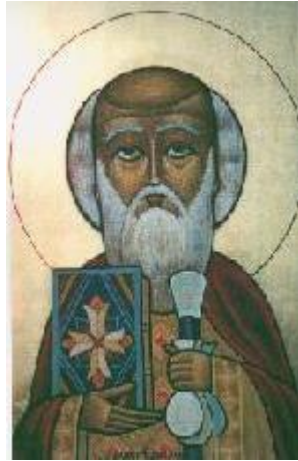
Brauchtum

Aus der Legende entwickelte sich der Brauch, am 4. Dezember (Barbaratag) Kirchzweig zu schneiden und ins Wasser zu stellen. Bei guter Pflege tragen sie um die Weihnachtszeit blühen.

Tipp: Entfernen Sie von den schräg abgeschnittenen Zweigen am Ende die Rinde und legen sie die Zweige über Nacht in lauwarmes Wasser. Am nächsten Tag in eine Vase stellen und das Wasser alle 3 Tage erneuern.

Nikolaus

Die Legende

Um die Gestalt des Nikolaus ranken sich viele Legenden. Eine davon berichtet, dass Nikolaus im 3.Jh als Sohn wohlhabender Eltern in der Stadt Patara (Kleinasien) geboren wurde. Nikolaus selbst legte keinen Wert auf Reichtum und Prunk. Er lebte in Demut und Bescheidenheit. Mit dem Erbe seiner Eltern half er, die Not der Armen zu lindern. Seine besondere Aufmerksamkeit galt den Kindern. Er soll am Abend verhüllt durch die Strassen gezogen sein und beschenkte Notleidende. Wegen seiner Frömmigkeit wurde er zum **Bischof von Myra**, der Hauptstadt Lyykiens (Kleinasien) ernannt. Er war ein angesehener Bischof und Vorbild für seine Mitmenschen.

Brauchtum

Aus der Legende entwickelte sich der heutige "Nikolaus-Brauch".

Seit 1555 ist Nikolaus als **Gabenbringer** für die Kinder bekannt. Der evangelische Theologe Kirchmeyer schrieb: „Vor dem St.Nikolaustag

legen Mütter für ihre Kinder geschenke und seine Rute bereit“. Schon damals beschenkte Nikolaus die Kinder mit Nüssen, Kletzenbrot, Dörrobst und anderen nützlichen Dingen. Ab dem 17. Jh bekam er einen **Begleiter**.

Knecht Ruprecht

In frühere Zeiten erschien Nikolaus immer mit der Begleitperson „Knecht Ruprecht“. Eine alte Gepflogenheit war es, den Kindern anzudrohen, sie kämen in den Sack, wenn sie nicht lieb seien. Daher wird auch heute immer noch die Frage gestellt: **Wart ihr auch lieb?**

Diese Weihnachtliche Gestalt ist eigentlich ein Überbleibsel aus heidnischer Vorzeit, als man sich zu Beginn des Winters vermummte, um dem rauhen Wetter zu trotzen. Wie damals schon, ist Knecht Ruprecht auch heute noch in einen dicken Mantel verpackt – daher sieht er oft etwas unheimlich aus. Jenach Landstrich erfüllt er seine Aufgabe. In mnchen Gegenden erscheit er am Nikolaustage, in anderen in der ganzen Adventszeit. Meistens jedoch ist er der Begleiter des Nikolaus, der entweder Äpfel und Nüsse an die Kinder verteilt oder mit der Rute droht. Andere Namen für ihn sind Krampus, Pelzebock oder Rumpelklas.

Nikolaus

Heute ist die Gestalt „Nikolaus“ sehr vermenschlicht. Er erscheint mit langem weißen Bart und rotem Mantel und beschenkt die „braven“ Kinder mit Süßigkeiten. In anderen Ländern trägt er folgende Namen: Father christmas (England), Pere Noel (Frankreich), Santa Claus (Nordamerika), Papai Noel (Brasilien) Sinterklaas (Niederlande)

Nikolausstiefel

Am Nikolaustag – mancherorts auch am Vorabend des Nikolaustages – stellen die Kinder frisch geputzte Schuhe vor die Tür, damit ihnen der Nikolaus etwas hineinlegt.

Nikolaustrumpf

Früher – und in manchen Gegenden auch heute noch - hing man an Nikolaus Strümpfe auf. Das kam der Legende nach so: Nikolaus, der für seine guten Taten schon zu Lebzeiten bekannt war, hörte eines Tages von drei Schwester, die sehr arm waren. Aus Mitleid schlich er nachts zu ihrem Haus und warf drei Goldstücke durch den Kamin. Sie landeten aber nicht in der Feuerstelle, sondern in den Strümpfen, die zum Trocknen aufgehängt waren. So hofften die Leute später, dass auch ihre am Schornstein aufgehängten Strümpfe am Morgen eine Überraschung enthalten würden.

Unsere Link-Tipps: www.nikolaus-von-myra.de
www.bischof-nikolaus.de

Weihnachten Das Fest der Liebe

Im Lukasevangelium wird von der Geburt des Christuskindes berichtet. Den Hirten, die des Nachts ihre Herde hüteten wurde die frohe Botschaft von einem Engel verkündet „...und sie kamen eilend und fanden beide, Maria und Joseph, dazu das Kind in der Krippe liegen.“

Geburtstage zu feiern, auch den, des Christkindes, war nicht immer üblich. Viel verbreiteter war die Sitte, die Todestage von wichtigen Persönlichkeiten festlich zu begehen. Auch die frühen Christengemeinden handelten danach, erst relativ spät – im 4. Jahrhundert – ging man dazu über, der „geweihten Nacht“ besonders zu gedenken.

Die Nacht vom 24. auf den 25. Dezember ist die **Heilige Nacht**. Sie wird gefeiert, wenn die Sonne ihren tiefsten Stand überwunden hat. (Wintersonnenwende). Übrigens fällt die Geburt des Christkindes durch verschiedene Kalenderverschiebungen in manchen Ländern auf ganz andere Tage.

In der Nacht vom 24. auf den 25. Dezember beginnen die **13 Heiligen Nächte**. Sie verbinden das alte mit dem neuen Jahr. Über den Zeitraum zwischen Weihnachten und dem Dreikönigstag hat sich vielerlei Volksglauben erhalten. Diese Zeit kann aber auch Anlass

sein, geistige Kräfte für das neue Jahr zu sammeln und einen Ruhepunkt zwischen den Jahren zu bilden.

Neben den religiösen Hintergründen ist Weihnachten vor allem auch ein **Familienfest**. Wer erinnert sich nicht an seine Kindheit, als im Lichterglanz des Christbaumes die lang ersehnte Stunde der Bescherung schlug. Als sich Eltern und Kinder versammelten, um gemeinsam den **Höhepunkt des Jahres** zu begehen und zu erleben.

Kirchen und Konsumforscher beobachten, dass sich die Menschen heutzutage wieder mehr mit der eigentlichen Bedeutung des Weihnachtsfestes auseinandersetzen und familiäre Traditionen, wie Singen von Weihnachtsliedern oder den gemeinsamen Kirchengang pflegen und auf ursprüngliche Advents- und Weihnachtsbräuche zurückbesinnen.

Adventskranz, Adventskalender, Weihnachtsbaum, Weihnachts-Geschichten und -Lieder, Weihnachtskrippen, Weihnachtsbaum und Geschenke sind ein fester Bestandteil unserer weihnachtlichen Traditionen.

Neujahr

Die Sitte, den ersten Tag des Jahres mit Feuerwerk und Knallerei zu begrüßen, hat ihren Ursprung in der Heidenzeit. In dieser als Geisterstunde empfundenen Zeit suchte man Schutz in geselligen Kreisen. Durch Glockenläuten, Peitschenknallen und Trommeln wollte man die Dämonen des Winters abwehren., damit Gesundheit und Wachstum einkehren könnten. Der Brauch, das neue Jahr mit Feuern oder einem Feuerwerk zu begrüßen, ist bis heute beliebt.

Heilige Drei Könige

Am 6. Januar ist Heilige Drei Könige.

Die Heiligen drei Könige waren die Weisen aus dem Morgenland, von denen das Matthäusevangelium berichtet:

Der Stern führte sie vom Morgenland nach Bethlehem. Sie gingen in das Haus, über welchem er stillstand, "und fanden das Kindlein mit Maria, seiner Mutter, und fielen nieder und beteten es an und taten ihre Schätze auf und schenkten ihm Gold,

Weihrauch und Myrrhe".

Die Opfergaben der Heiligen Drei Könige gelten als Symbole.

Gold für die Einsicht in das Göttlich Geistige, **Weihrauch** für Opferdienst und menschliche Tugend, **Myrrhe** für die Verbindung der Menschenseele mit dem Unsterblichen.

Auch die **Gewänder der Könige haben besondere Farben**

Rot für Melchior, der das Gold opferte, Blau für Balthasar, der den Weihrauch brachte und Grün für Kaspar, den Mohren, der die Myrrhen darreichte.

Traditionell ziehen am 6. Januar die Sternsinger von Haus zu Haus um für eine Gabe zu bitten und das Haus zu segnen. Dabei werden die Initialen C+M+B sowie die Jahreszahl an die Haustür geschrieben. Nach kirchlicher Auffassung kann das Kürzel auch für "Christus Mansionem Benedicat" (Christus segne dieses Haus) oder für "Christus möge bleiben" stehen.

Fastnacht

Helau und Alaaf zu Fasching, Fastnacht, Karneval ...

Hierzulande beginnt am **11.11. um 11:11 Uhr** die Fastnachtszeit oder die Karnevals-Saison. Interpretationen der Zahl gibt es viele. Zum einen gilt die Zahl als Symbol der Sünde und mahnt zur Umkehr. Sie ist die erste Zahl, die die zehn Gebote überschreitet. Zum anderen bedeutet die 1 plus 1 die Einheit und Gleichberechtigung aller Jecken im Karneval. Die Elf hat auch einen politischen Bezug. Seit der Französischen Revolution steht ELF für E = Egalité, L = Liberté und F = Fraternité (Gleichheit, Freiheit und Brüderlichkeit).

Während der **Weiberfastnacht** herrschen die Frauen in den Karnevalshochburgen. Schon im 14. Jahrhundert erhielten die Frauen an diesem Tag Einladungen zum Tanz und veranstalteten später selbst Feste, während derer Sie über die Männer befahlen durften. Heutzutage stürmen die Frauen die Innenstädte und bemächtigen sich der Krawatten sowie Schnürsenkel des vermeintlich stärkeren Geschlechtes.

Auf das Weiberspektakel folgt der **Rosenmontag**. Der Begriff geht vermutlich auf den altdeutschen Ausdruck „rosen“ zurück, was toben und rasen bedeutet. An diesem besonderen Montag säumen mehrere hunderttausende Jecken die Straßen und bejubeln die oft kilometerlangen Karnevalsumzüge. Mit Mutzenmandeln, Krapfen, eindrucksvollen Kostümen, Alaaf und Helau geht die Fünfte Jahreszeit dem Ende zu.

Ob Fastnacht, Karneval oder Fasching – die fünfte Jahreszeit hat viele Anhänger! Ausgelassen, fröhlich und voller Lebensfreude feiern die Narren und Jecken die Tage vor der

entbehrungsreichen Fastenzeit. Denn am **Aschermittwoch**, 46 Tage vor Ostern, ist das bunte Treiben dann wieder vorbei!

Masken wurden in früheren Zeiten kunstvoll aus Holz geschnitzt und von Generation zu Generation weitervererbt. Einen ganz besonderen Reiz übt heute der Carneval in Venedig aus. Eine unbeschreibliche Vielfalt an Eleganz, Schönheit und Phantasie in immer neuen Kostümen und Masken.

Früher wie heute waren bzw. sind Feste ohne Kerzenschein undenkbar - früher allerdings mussten die Kerzen ständig „geschneuzt“ (d.h. die Dochte mussten von Dienern ständig gekürzt werden, um rußen und tropfen zu verhindern), erklärt uns Ingrid Grimm, Sprecherin der Gütegemeinschaft Kerzen. Heute ist dies nicht mehr nötig, da Kerzen über eine bessere Wachsqualität sowie über ein ausgewogenes Verhältnis von Kerzenumfang und Dochtdicke verfügen!

Tipp: Arrangieren Sie Masken und farblich abgestimmte Teelichter als Tischdekoration. Nach der Party erhält jeder Gast eine Maske als Erinnerung an ein schönes Karnevalsfest.

Wie Karneval entstand und was es sonst noch so mit der Fünften Jahreszeit auf sich hat, verrät Ingrid Grimm in einem kleinen Glossar zum Karneval:

Mit **Karneval** ist in erster Linie die rheinische Variante in den Hochburgen von Köln, Düsseldorf und Mainz gemeint. Der Ursprung des Wortes ist umstritten: Der Spruch der Fastenzeit „carne vale“ (aus dem Lateinischen), der „Fleisch lebe wohl“ bedeutet, ist vermutlich der Ursprung des Wortes „Karneval“.

Das Wort **Fastnacht** und seine regionalen Abwandlungen wie Fassenacht, Fasnacht, Fasnet, Fasent, Faslam werden vor allem in Hessen und Rheinhessen, in der Pfalz, sowie in Baden, Schwaben und dem Saarland verwendet. **Fasching** heißt es eher in Bayern, Sachsen und in Norddeutschland.

Die **Fastnacht** bezeichnete ursprünglich den letzten Tag (später die letzte Woche) vor dem Beginn der Fastenzeit.

In der christlichen Tradition hatte dieser Tag eine besondere didaktische Bedeutung: Die gotteslästernden Ausschweifungen in der Fastnacht sollten die Herrschaft des Teufels symbolisieren – die jedoch nur einen Tag anhielt, was die Vergänglichkeit des Teufels und des Menschen zeigte. Denn am Aschermittwoch waren die rauschenden Feste vorbei....! Dies verdeutlichte die unausweichliche Umkehr zu Gott.

Alaaf und Helau

Wenn der Kölner "Alaaf" ruft meint er „all ab“. "Kölle alaaf" heißt daher soviel wie „Köln vor allen oder allem anderen“.

Der Düsseldorfer Karnevalsruf "Helau" leitet sich wahrscheinlich aus dem Zuruf "hell auf" her - „hell“ bedeutet hier gescheit.

Aschermittwoch

Die Karneval-Saison ist vorbei und die Fastenzeit beginnt.

Der Brauch im Wandel der Jahrhunderte

Das närrische Fest hat eine lange Tradition. Ob nun in Mesopotamien im 3. Jahrhundert vor Christus oder im antiken Rom zu Ehren des Gottes Saturn (Saturnalien): all diese vorchristlichen öffentlichen Feste haben mit dem heutigen Karneval etwas gemeinsam! Jedermann konnte mitfeiern und sich ohne Einschränkungen zu Wort melden, da die bestehende gesellschaftliche Ordnung außer Kraft gesetzt wurde. Sklave und Herr, Mächtiger und Untertan tauschten zeitweise sogar ihre Rollen. So wie auch heutzutage die Narren mit Hilfe von Kostümen, Perücken und Schminke in „eine andere Haut schlüpfen“, die Rathäuser „stürmen“ und statt des Bürgermeisters bis Aschermittwoch „regieren“.

Es gibt verschiedene Theorien über den Ursprung des Karnevals. Zum einen soll der Karneval seinen Ursprung in den heidnischen Bräuchen der Kelten, Römer und Griechen haben, zum anderen ausschließlich in der christlichen Feier der Fastnacht, also in der Nacht vor dem Fastenbeginn. Vorstellbar ist, dass die heidnischen Bräuche und Sitten in den christlichen Kontext übernommen und integriert wurden. So kann man z. B. die Kostüme und Masken erklären: Im Frühjahr verkleideten sich die Kelten mit Masken der Fruchtbarkeitsgottheiten, um die bösen Winterdämonen zu vertreiben. Die heidnischen Masken und Verkleidungen blieben auch in der christlichen Zeit erhalten, die Symbole wurden aber den christlichen Bedürfnissen angepasst.

Im mittelalterlichen Europa vom 12. Jahrhundert bis zum Ende des 16. Jahrhunderts veranstaltete man in Kirchen und Klöstern „Narrenfeste“ - zuerst Anfang Januar, am Epiphaniastag, dann in der Fastnacht. Einmal im Jahr durften die strengen Regeln des klösterlichen und kirchlichen Lebens ungestraft gebrochen, ja sogar verhöhnt werden – wie beispielsweise in der Eselsmesse: Alle Beteiligten trugen Tierkostüme, ein „Narrenbischof“ hielt die Messe, statt Messgesang erklangen Tierlaute und zweideutige Lieder in der Kirche. Die Kirche duldet die ausartenden Feste als mahnendes Negativbeispiel, in der kirchliche Hierarchien auf den Kopf gestellt und Rituale verspottet wurden. So tauschten die unteren Kleriker Rang und Privilegien mit den höheren Geistlichen, sogar ein „Narrenpapst“ wurde gewählt. Die Einwohner der Städte wurden durch die Prozessionen am Fest beteiligt.

Im deutschen Raum wurde die Fastnacht insbesondere im 14. und 15. Jahrhundert gefeiert. Die gotteslästernden Ausschweifungen in der Fastnacht sollten die Herrschaft des Teufels symbolisieren – die jedoch nur einen Tag anhielt, was die Vergänglichkeit des Teufels und des Menschen zeigte: Denn am Aschermittwoch war ja alles vorbei...! Dies verdeutlichte die unausweichliche Umkehr zu Gott und seinen Sieg. Durch die Fastenzeit begann eine Zeit der Reue und Vergebung. Der Spruch der Fastenzeit „carne vale“, der „Fleisch lebe wohl“ bedeutet, ist Ursprung des Wortes „Karneval“.

Die Reformation schaffte die Fastenzeit ab. Deswegen verlor die Fastnacht und deren Bräuche bei den protestantischen Gläubigen ihre Bedeutung und überlebte fast nur in den katholisch geprägten Gebieten.

Im Barock und Rokoko entfernte man sich von der christlichen Tradition der Fastnacht und feierte rauschende Masken- und Kostümbälle auf Schlössern und Fürstenhöfen, inspiriert von den Figuren der italienischen Comedia dell'Arte.

Die Entwicklung zum Straßenkarneval ist den Handwerkszünften in den Städten des 18. Jahrhunderts zu verdanken. Sie verkleideten sich und veranstalteten satirische Aufführungen insbesondere vor den Häusern reicher Bürger. Auf witziger und ironischer Weise konnten sie an den Hierarchien der Stände rütteln und wurden am Ende sogar von den reichen Bürgern bewirtet.

Im frühen 19. Jahrhundert übernahm das Bürgertum die Festveranstaltung, so z.B. auch in der Karnevalshochburg Köln. Die Karnevalsvereine in Köln, Düsseldorf und Mainz entstehen und haben bis heute regen Zulauf!

Kein närrisches Treiben ohne Berliner, Krapfen & Co.

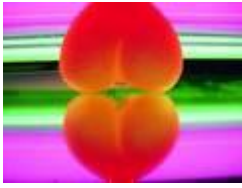
Zu Karneval, Fasching oder Fastnacht ist fettreiches Gebäck sehr beliebt. Der Brauch, an Weiberfastnacht Schmalz- und Fettgebäck wie Berliner oder Krapfen zuzubereiten, geht bis ins Mittelalter zurück. "Besonders im alemannischen Raum ist der Weiberdonnerstag auch als ‚fetter Donnerstag‘ bekannt.

Um sich auf die närrischen Tage vorzubereiten, wurden an dem allgemeinen Back- und Schlachttag fettreiche Speisen aus Hefeteig hergestellt", so Gabriele Kaufmann, Wissenschaftsredakteurin für Lebensmittelkunde beim aid infodienst aus Bonn. Die Siedegebäcke stehen als Fastnachtsimbiss in vielen Regionen hoch im Kurs. Je nach Landstrich genießen Narren Berliner Ballen (Ruhrgebiet), Pfannkuchen (Ostdeutschland), Krapfen (Franken, Südtirol), Fasnetsküchle (alemannischer Raum) oder Kräppel (Hessen, Westthüringen) und meinen damit die in heißem Fett ausgebackenen, faustgroßen Hefeballen.

"In früheren Zeiten wollte man mit dem Verzehr der typischen Fettgebäcke an den närrischen Tagen noch einmal richtig genießen und die Vorräte aufbrauchen, da in der Fastenzeit bewusst auf Fleisch, Fett und Süßes verzichtet wurde", weiß Kaufmann.

In den meisten Karnevals- und Fastnachtshochburgen füllt man die Leckerei traditionell mit Konfitüre oder Pflaumenmus, in Schwaben und Franken mit Hagebuttenmark. Ebenso ist das mit Zuckerguss und Puderzucker überzogene Gebäck mit Obst, zum Beispiel als Apfel-Krapfen, gefragt. "Die Bezeichnung ‚Krapfen‘ ist aber nicht überall als Synonym für ‚Berliner‘ gebräuchlich. Regional bedingt, werden rheinische Krapfen nicht aus Hefeteig, sondern aus einem Brandteig mit Rosinen hergestellt", so Kaufmann. Weitere begehrte Siedegebäcke in der fünften Jahreszeit sind Muzen oder Muzenmandeln aus Mürbeteig, Donuts aus Rührteig und Quarkballen aus Quarkteig. aid, Ira Schneider

Valentinstag

Der **14. Februar** gilt seit Jahrhunderten als Tag der Liebenden.

Um den Ursprung des Valentinstages ranken sich unterschiedliche Sagen: Häufig wird der Valentinstag in Verbindung gebracht mit der Sage um Bischof Valentin von Terni, der heimlich Liebespaare getraut und den frisch Vermählten dann Blumen aus seinem Garten geschenkt haben soll. Aber auch die alten Römer beschenkten am Tag der Göttin Juno Ihren Gattinnen mit Blumen und im England des 15.J.h. beglückten sich die Herrschaften der gehobenen Gesellschaft mit kleinen Präsenten und Gedichten. Von England aus gelangte der Brauch dann auch in die USA und von dort aus nach dem Zweiten Weltkrieg zu uns nach Deutschland.

Der Valentinstag wird auch heutzutage nicht nur in Deutschland, sondern auch bei unseren Nachbarn und in Amerika in Form von Valentins-Geschenken an den geliebten Menschen zelebriert.

Dabei stehen Blumenpräsente - insbesondere Rosen - als Zeichen der Liebe - weltweit an erster Stelle. Zu kaum einem anderen Zeitpunkt werden in Deutschland so viele Rosen gekauft.

Zunehmender Beliebtheit erfreuen sich aber auch romantische Liebesgrüße in Form von Liebes-SMS, E-cards oder [Liebesgedichten](#).

Während in Deutschland zum traditionellen Blumenstrauß eher kleinere Valentins-Präsente wie Süßigkeiten oder andere "Herzliche Aufmerksamkeiten" geschenkt werden, lieben es unsere europäischen Nachbarn deutlich opulenter.

Franzosen, Spanier, Briten oder Italiener verwöhnen ihre Liebste gerne mit romantischen Kurz-Trips zum Beispiel nach Paris, Rom oder Mailand. Auch luxuriöse Schmuck-

Geschenke oder [exklusive Dessous](#) Partnerschaft bee
www.adbutler.de stehen bei unseren Nachbarn an erster Stelle der Liebesbekundungen am Valentinstag.

Die Damenwelt nimmt - freudig, überrascht, verschämt oder verlegen - die Liebesgaben des Tages entgegen: Blumensträuße Süßigkeiten oder in rosa zellophan verpackte Geschenkchen, an denen kleine Kärtchen mit Liebesgedichten hängen.

Müssen es immer Rosen oder Süßigkeiten sein? Wie hebt sich der Schenker von der Masse ab? Besonders romantische Geschenkideen haben wir für Sie zusammengestellt [>>>weiter lesen](#)

• Feste und Bräuche in Deutschland

In Deutschland gibt es sehr viele Feste und Bräuche. Jede Region hat ihre eigenen Bräuche und es ist unmöglich auf jeden Brauch und jedes Fest einzugehen. Wir wollen uns daher besonders auf die großen Feste in Deutschland konzentrieren und sie Ihnen vorstellen. Auch historische Hintergründe und Geschichten bieten wir Ihnen teilweise an. Wir hoffen, daß Sie dadurch Deutschland und seine Traditionen noch besser kennenlernen.

 [Advent und Weihnachten](#)

 [Karneval](#)

 [Feste und Bräuche im Frühling](#)

 [Der 1. April](#)

 [Karfreitag und Ostern](#)

 [Himmelfahrt](#)

 [Pfingsten](#)

 [Der 1. Mai](#)

 [Der Johannistag](#)

 [Feste und Bräuche im Sommer](#)

 [Feste und Bräuche im Herbst](#)

- [Weitere Feste und Bräuche im Herbst](#)
- [Münchner Oktoberfest](#)

 [Das Erntedankfest](#)

 [Halloween](#)

 [Feste und Bräuche im Winter](#)

 [Silvester und Neujahr](#)

1. Das Wunder von Weihnachten

Christmas

Noël

Weihnachten - eine Zeit des Jahres, die die Menschen immer wieder verzaubert. Weihnachten ist das bedeutendste Familienfest in Deutschland. Ab Anfang Dezember riecht es auf vielen Strassen weihnachtlich. Weihnachtsmärkte werden aufgeschlagen, Christbäume aufgestellt und geschmückt. Am Höhepunkt der Weihnachtszeit, dem Heiligen Abend, versammeln sich viele Familien unter dem Christbaum und feiern.

Wenn Sie deutsche Weihnachten näher kennenlernen möchten, sind Sie hier richtig. Rund um das Thema Weihnachten stellen wir Ihnen vor, was Sie schon immer wissen wollten.

Vergessen Sie aber nicht das wichtigste: Entdecken Sie auch das [Wunder von Weihnachten!](#) Denn nur weil Jesus Christus als Mensch für uns auf die Erde kam, können wir überhaupt Weihnachten feiern. Gott liebt Sie und möchte, daß auch Sie das Wunder von Weihnachten entdecken: Jesus Christus! [Sie können ihn persönlich kennenlernen!](#)

a) Bräuche im Advent

Advent

Der lateinische Ausdruck „*adventus*“ bedeutet Ankunft. Die Christen bereiten sich in dieser Zeit auf die Ankunft des Messias vor. Die Adventszeit ist von zentraler Bedeutung für das christliche Kirchenjahr und wird diesem vorangestellt. Mit dem Martinstag, dem 11. November, begann der Advent als eine Zeit des Fastens, aber vorher wurde nochmals gut und reichlich gegessen. Zum Martinstag gab es neben einer gebratenen Gans - die zu dieser Zeit am fettesten war -

Martinshörnchen aus [Mürbe - und Hefeteig](#)^[1] mit Mandeln, Rosinen und Korinthen sowie [Schmalzgebäck](#)^[2], einen Hefezopf, Weißbrot oder einen Kartoffelkuchen.

Der Adventskranz

Der Adventskranz hat in Europa eine lange Tradition. In vorchristlicher Zeit schmückte er als Kranz aus Grünzeug oder Stroh die Häuser und Höfe. Er sollte Segen und Fruchtbarkeit bringen. Goldene und rote Bänder symbolisierten Licht und Leben.

Im Advent heiß begehrt: Der Glühwein

Von den zahlreichen Weihnachtsmärkten in Deutschland ist er einfach nicht mehr wegzudenken. Der Glühwein gehört hier zu Lande längst genauso zu Weihnachten wie der Stollen und der Christbaum.

Dabei ist der heiße Wein sogar älter als das Weihnachtsfest. Die Geschichte des Glühweins liegt im Würzwein der alten Römer. Sie versetzten den Wein zur besseren Haltbarkeit mit kostbaren Gewürzen.

Etwa 40 Millionen Liter Glühwein trinken die Deutschen alljährlich im Advent. Der klassische Glühwein enthält meist eine Mischung verschiedener Rotweine und hat zwischen 7 und 14,5 Volumenprozent Alkohol. Dazu kommen Gewürze wie Anis, Kardamom, Muskat, Nelken, Orangen- und Zitronenschalen, Piment und Zimt.

Glühwein
(Bild: Fa. Gerstacker)

Zu den Marktführern gehört die Weinkellerei Gerstacker in [Nürnberg](#).

Alleine vom „*Original Nürnberger Christkindlesmarkt Glühwein*“ setzt Gerstacker rund 10 Millionen Liter pro Saison ab. Bei 70 Grad wird dieser 24 Stunden lang mit den Gewürzen erwärmt, um ihm das typische Aroma zu geben. Die Gewürze bezieht die Firma von den Herstellern der Nürnberger Lebkuchen. Schließlich sind die Zutaten zu einem großen Teil identisch.

Nikolaus

(Από πού προήλθαν οι γιορτές?)

Der heutige „*Nikolaustag*“, der am 6. Dezember begangen wird, ist der Todestag des Bischofs Nikolaus von Myra in Kleinasien im Jahr 342. Um seine Person gibt es viele Legenden. Er war ein sehr gütiger und hilfsbereiter Hirte seiner Gläubigen.

Im 17. Jahrhundert entstand der Brauch, dass der Nikolaus in die Wohnungen kam und die Kinder besuchte. Die Kinder mussten Gebete und Bibeltexte aufsagen und bekamen Süßigkeiten und kleine Geschenke. Später wurde der Nikolaus von Knecht Ruprecht begleitet, der eine Rute mit sich führte. Der „strafende“ Nikolaus hatte mit seinem historischen Vorbild nichts mehr gemein, aber er diente „genervten^[3]“ Eltern oft als „Erziehungshilfe“.

Aus dem Nikolaus wurde im Laufe der Zeit in Deutschland der Weihnachtsmann und in Amerika „*Santa Claus*“ oder „*Father Christmas*“, in Russland „Väterchen Frost“. Er ist also ein auf Weihnachten „verlegter“ Nikolaus. In Deutschland bringt der Weihnachtsmann am 24. Dezember abends, am „*Heiligen Abend*“, den Kindern Geschenke, die er unter den Weihnachtsbaum legt. Der gebürtige Rheinländer Thomas Nast zeichnete schon 1880 in den USA Santa Claus mit rotem Mantel. Roter Mantel, rote Mütze mit Pelzbesatz und langer

weißer Bart, dies ist auch heute noch die traditionelle Kleidung des Nikolaus und des Weihnachtsmannes.

Der Weihnachtsbaum

Zuerst wurde der Weihnachtsbaum in protestantischen Familien heimisch. Doch Martin Luther ist nicht, wie angenommen, der „Erfinder“ des Baumes. Das Bild „Weihnachten in Luthers Haus“ wurde von C.A. Schwerdgeburth um 1640, also rund 100 Jahre nach Luthers Tod gemalt. 1539 wird zum ersten Mal ein Weihnachtsbaum in Straßburg erwähnt. Aber erst in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts kam er in alle Häuser. Der erste gusseiserne Weihnachtsbaumständer wurde 1866 patentiert. Mit dem Weihnachtsbaum zog das Weihnachtsfest die Bescherung vom Nikolaustag auf den 24. Dezember, so wie auch Nikolaus als Weihnachtsmann auftauchte. Wurde der Baum zunächst mit Backwerk und Äpfeln geschmückt, so kamen zwischen 1880 und 1890 [Lametta](#)^[4], bunte Kugeln und Glaswerk dazu. Sie symbolisieren die Geschenke, die die Weisen aus dem Morgenland dem Kind in der Krippe brachten.

Eine Weihnachts-Fabel

Die Tiere diskutierten einmal über Weihnachten. Sie stritten, was wohl die Hauptsache an Weihnachten sei.

„Na klar, Gänsebraten“, sagte der Fuchs, „was wäre Weihnachten ohne Gänsebraten!“
„Schnee“, sagte der Eisbär, „viel Schnee!“ Und er [schwärmte](#)^[5] [verzückt](#)^[6]: „Weiße Weihnachten!“

Das Reh sagte: „Ich brauche aber einen Tannenbaum, sonst kann ich nicht Weihnachten feiern.“

„Aber nicht so viele Kerzen“, heulte die Eule, „schön [schummerig](#)^[7] und gemütlich muss es sein, Stimmung ist die Hauptsache.“

„Aber mein neues Kleid muss man sehen“, sagte der Pfau, „wenn ich kein neues Kleid kriege, ist für mich kein Weihnachten.“

„Und Schmuck!“, krächzte die Elster, „jedes Weihnachtsfest kriege ich was: einen Ring, ein Armband, eine Brosche oder eine Kette, das ist für mich das Allerschönste an Weihnachten.“

„Na, aber bitte den [Stollen](#)^[8] nicht vergessen“, brummte der Bär, „das ist doch die Hauptsache. Wenn es den nicht gibt und all die süßen Sachen, verzichte ich auf Weihnachten.“

„Mach's wie ich“, sagte der Dachs, „[pennen](#)^[9], pennen, das ist das Wahre. Weihnachten heißt für mich: mal richtig pennen!“

„Und [saufen](#)^[10]“, ergänzte tierisch der Ochse, „mal richtig einen saufen und dann pennen -“, aber dann schrie er „Aua!“, denn der Esel hatte ihm einen gewaltigen Tritt versetzt: „Du Ochse, denkst du denn nicht an das Kind?“

Da senkte der Ochse beschämt den Kopf und sagte: „Das Kind, ja, das Kind, das ist doch die Hauptsache.“ - „Übrigens“, fragte er dann den Esel: „Wissen das die Menschen eigentlich?“
Ingeborg Füldebrandt

b)

Advent und Weihnachten **

Die Vier Kerzen am Adventskranz **

Vier Kerzen brannten am Adventskranz. Es war still. So still, dass man hörte, wie die Kerzen zu reden begannen. Die erste Kerze [seufzte](#)^[1] und sagte: Ich heiße Frieden. Mein Licht leuchtet, aber die Menschen halten keinen Frieden, sie wollen mich nicht. Ihr Licht wurde immer kleiner und verlosch schließlich ganz.

Die zweite Kerze [flackerte](#)^[2] und sagte: Ich heiße Glauben, aber ich bin überflüssig. Die Menschen wollen von Gott nichts wissen. Es hat keinen Sinn mehr, dass ich brenne. Ein Luftzug wehte durch den Raum, und die Kerze war aus.

Leise und sehr traurig meldete sich nun die dritte Kerze zu Wort. Ich heiße Liebe. Ich habe keine Kraft mehr zu brennen. Die Menschen stellen mich an die Seite. Sie sehen nur sich selbst und nicht die anderen, die sie lieb haben sollen. Und mit einem letzten Aufflackern war auch dieses Licht ausgelöscht.

Da kam ein Kind in den Raum. Es schaute die Kerzen an und sagte: Aber, aber ihr sollt doch brennen und nicht aus sein!

Und fast fing es an zu weinen. Da meldete sich auch die vierte Kerze zu Wort. Sie sagte: Hab nur keine Angst! So lange ich brenne, können wir auch die anderen Kerzen wieder anzünden. Ich heiße Hoffnung.

Mit einem Streichholz nahm das Kind Licht von dieser Kerze und zündete die anderen Lichter wieder an.

c)

"Alle Jahre wieder...": Advent und Weihnachten in Deutschland

Advent und Weihnachten. Dies ist für viele Menschen die schönste Zeit im Jahr. Überall auf der Welt wird sie gefeiert, wenn auch viele Bräuche in Europa ihren Anfang genommen haben. Wie diese Zeit in Deutschland gefeiert wird, möchten wir in diesem Artikel kurz beschreiben.

Advent: Jesus kommt bald wieder

In der Adventszeit bereiten wir uns auf Weihnachten vor. Das Wort "Advent" kommt aus der lateinischen Sprache und heißt "Ankunft". In dieser Zeit denken wir daran, daß Jesus Christus als Kind in diese Welt gekommen ist und daß er als HERR bald wiederkommen wird.

Zur Adventszeit sind die Straßen der Städte hell beleuchtet.

Überall hängen Lichterketten und bunter Schmuck. In den Fenstern hängen Sterne und andere Figuren aus Papier. Und aus vielen Küchen kommt ein schöner Duft. Die Menschen fangen an, Weihnachtsplätzchen und besondere Weihnachtskuchen zu backen.

Erfurter Weihnachtsmarkt (Bild: Pixelio.de)

Viele Kinder haben auch einen **Adventskalender**. Für jeden der 24 Tage im Dezember bis zum Weihnachtstag findet man ein Stückchen Schokolade oder etwas anderes hinter kleinen Türen. Es gibt aber auch Adventskalender, die die Mütter oder größere Kinder selber machen und mit schönen Sachen, wie z. B. Nüssen, Obst, Schokolade und kleinem Spielzeug füllen. In alten Adventskalendern findet man noch hinter jedem Fenster eine biblische Verheißung, die auf den kommenden Christus hinweist.

In vielen Wohnungen findet man in diesen Wochen einen **Adventskranz**, aus grünen Tannenästen gebunden. Auf ihm stecken vier Kerzen. An jedem Sonntag im Advent wird eine neue Kerze angezündet. Wenn alle vier Kerzen brennen, dann ist es bald Weihnachten. Dazu singen die Kinder: *"Advent, Advent, ein Lichtlein brennt, erst eins, dann zwei, dann drei, dann vier; dann steht das Christkind vor der Tür."*

Nikolaus komm in unser Haus...

Am 6. Dezember feiert man in Deutschland den **Nikolaustag**, den Gedenktag für den Bischof Nikolaus von Myra, der im 4. Jahrhundert lebte und sich besonders um die Kinder gekümmert hat. Schon am Vorabend stellen die Mädchen und Jungen ihre Stiefel und Schuhe vor die Türe. Sie möchten, daß der Nikolaus sie mit Süßigkeiten und Obst füllt. Abends kommt dann auch manchmal der Nikolaus, angezogen mit einem weiten Mantel und einer Bischofsmütze, selber ins Haus, oder er geht durch die Stadt. Er hat immer eine Rute für die bösen Kinder bei sich und einen Sack voller kleiner Geschenke für die lieben Kinder. Aus einem großen Buch liest er ihnen vor, was sie für gute und böse Dinge getan haben, und er verteilt kleine Geschenke. Meistens aber bekommt jeder etwas. Manchmal wird der Nikolaus auch von einem Helfer begleitet, dem Knecht Ruprecht.

Nikolaus von Myra
(Russische Ikone von
Aleksa Petrov, 1294
Bild: Wikipedia
Commons)

Erst im vorigen Jahrhundert kam die Tradition vom "Weihnachtsmann" auf, der die Weihnachtsgeschenke bringt. Dieser kommt ursprünglich aus Amerika, wo er "Santa Claus" genannt wird. In vielen Gegenden Deutschlands, besonders im Süden, werden die Geschenke an Weihnachten aber vom "Christkind" gebracht.

Weihnachten: Jesus ist geboren

Das **Christkind** und das Verteilen der Geschenke, die sogenannte "Bescherung", gehören zu Weihnachten. Seit dem 16. Jahrhundert gibt es diesen Brauch. Das Christkind schickte damals einen Beutel mit fünf Dingen ins Haus: Spielzeug, Süßigkeiten, einem Geldstück, einem Kleidungsstück und Sachen für die Schule. Erst als die Weihnachtsgeschenke immer zahlreicher wurden, legte man sie auf den sogenannten "Gabentisch".

Krippe, Nürnberger
Christkinlesmarkt (Bild:
pixelio.de)

Im Mittelpunkt des Gabentisches steht heute ein **Tannenbaum** mit leuchtenden Kerzen und bunten Kugeln. Kein anderer deutscher Brauch hat in der Welt eine solche Verbreitung gefunden. Manche Menschen stellen auch eine Weihnachtskrippe unter den Tannenbaum. Das Ereignis von Bethlehem wird hier mit verschiedenen, oft kunstvoll gestalteten Figuren nachgestellt. In einem Stalle stehen ein Esel

und ein Ochse, sowie Maria und Josef. Manchmal kann man auch die Hirten mit ihren Schafen sehen oder die drei Weisen aus dem Morgenland. In der Mitte steht ein Futtertrog, eine Krippe. Darin liegt eine kleine Puppe, die Jesus als Kind darstellen soll.

Der Abend vor dem Weihnachtstag ist der **Heilige Abend** (24.12.). Viele Menschen gehen an diesem Abend zum Gottesdienst in die Kirche. Dort singt man Lieder und hört die Weihnachtsgeschichte aus der Bibel. Manchmal spielen die Kinder auch ein "*Krippenspiel*", in dem die Weihnachtsgeschichte dargestellt wird, wie sie im Lukasevangelium steht. Manchmal treten auch die weisen Männer aus dem Orient auf, von denen der Evangelist Matthäus erzählt.

Weihnachtsbaum geschmückt
(Bild: pixelio.de)

Nach dem Gottesdienst ist es Zeit für die Geschenke, die vorher unter den Weihnachtsbaum gelegt worden sind. Darauf haben sich alle gefreut, am meisten aber die Kinder. Manche Kinder haben vorher auch schon einen "Wunschzettel" geschrieben und ihn den Eltern gegeben. Ob sie nun auch die Dinge unter dem Weihnachtsbaum finden, die sie sich gewünscht haben?

Abgeschlossen wird der Heilige Abend oft mit einem gemeinsamen Essen, aber am **Weihnachtstag** (25.12.) geht das Feiern dann weiter. Die Hausfrauen machen etwas besonders Gutes zu essen, häufig Karpfen, Gans oder einen leckeren Braten und selbst gebackenen Kuchen. Zu diesem Fest kommt dann auch jeder aus der Familie, der auswärts wohnt und der eben kommen kann. Weihnachten ist ein Familienfest.

Die Advents- und Weihnachtszeit ist eine Zeit der **Hoffnung**. In dieser Zeit denken wir daran, daß Gott uns seine große Liebe gezeigt hat. [So groß ist seine Liebe, daß sein einziger Sohn als kleines Kind in einem Stall zur Welt kam.](#) Das war Gottes Geschenk an uns! Wir brauchen es nur anzunehmen. Und aus diesem Grund können wir Weihnachten feiern. Auch dann, wenn die äußeren Umstände nicht gut sind und wir eigentlich gar nicht feiern wollen. Jesus will jedem Hoffnung und Hilfe geben!

d) Weihnachten im Erzgebirge

Wenn die ersten Schneeflocken auf den Höhen des Erzgebirges fallen, dann ist es nicht mehr weit bis Weihnachten. Dann kommen viele Menschen in die sonst so ruhigen Dörfer, um etwas von diesem Zauber des weihnachtlichen Erzgebirges mitzuerleben.

Wo liegt das Erzgebirge? Es ist Teil des Freistaates Sachsen, im östlichen Teil Deutschlands. Es gehört zu den deutschen Mittelgebirgen und liegt eingebettet zwischen dem Vogtland im Westen und dem Elbsandsteingebirge im Osten. Ein Teil des Erzgebirges liegt auf der Seite der Tschechischen Republik.

Ursprünglich war das Erzgebirge dünn besiedelt. Viele Menschen dort lebten vom Bergbau, besonders dem Erzbergbau, von dem die Gegend ihren Namen hat. Orte wie Freiberg stehen für diese Tradition. Die höchste Erhebung ist mit 1214 m der Fichtelberg. An seinem Fuße liegt der Wintersportort Oberwiesenthal. Von hier kamen zu Zeiten der ehemaligen DDR viele bekannte Olympiasieger. In dieser Gegend fährt auch noch die Dampfeisenbahn, die es im Westen Deutschlands nur noch selten gibt. Im Erzgebirge liegen viele kleine Dörfer, zu denen oft nur schmale Straßen durch Täler und über Höhen führen.

Lichter im Dunkeln

Bahn im Erzgebirge (Bild: pixelio.de)

Besonders schön ist das Erzgebirge aber im Winter. Zwar ist es draußen sehr kalt, und die eisige Kälte und die oft brausenden Stürme machen einen Aufenthalt im Freien nicht immer so angenehm. Um so schöner ist es aber dann in den Stuben. Wenn man im Dezember durch die Straßen der Dörfer geht, so sieht man sehr viel Beleuchtung in den Fenstern. Wunderschön strahlt das Licht aus den Häusern

heraus. Lampen, Figuren, Puppen und Räuchermännchen, sowie geschnitzte Bergmänner werden in die Fenster gestellt und zieren auch die Wohnstuben. Aber auch auf den Straßen und Plätzen der Städte und Dörfer findet man oft beleuchtete Figuren und sogenannte Pyramiden. Hier sieht man zur Weihnachtszeit auch einmal Bergmannskapellen mit Blasmusik durch die Straßen ziehen, und bunte Weihnachtsmärkte ziehen immer wieder Besucher an. Da kann man dann allerlei erzgebirgische Handarbeit kaufen, und der Geruch von gebrannten Mandeln und Räucherkerzen erinnert an das nahe Weihnachtsfest.

Die Herstellung von Holzwaren hat im Erzgebirge eine lange Tradition. Schon seit mehreren Jahrhunderten schnitzen die Menschen im Erzgebirge. Am Anfang war es eher eine Feierabendbeschäftigung der Bergleute, aber mit dem Rückgang des Bergbaus wurde dies bald die wichtigste Erwerbsquelle. Das Holz wird geschnitzt oder gedreht. Besonders bekannt durch seine schönen Holz- und Spielwaren ist das Dorf Seiffen. Hier findet man in fast jedem Haus jemanden, der sich mit der Herstellung von Holzwaren beschäftigt. Pyramiden und Weihnachtsschmuck, Räuchermänner, Nußknacker und kleine Miniaturen werden hier von Hand gefertigt und dann in alle Welt verkauft.

Annaberg Buchholz-Blick auf die Pyramide (Bild: pixelio.de)

Ein Licht erhellt die Dunkelheit

Erzgebirgische Volkskunst - Seiffener Kirche (Bild: pixelio.de)

Eine besondere Geschichte wird auf vielen der schönen Pyramiden erzählt. Da verkündigen Engel die frohe Botschaft, daß Jesus Christus geboren wurde. Da finden wir Maria und Josef mit dem Kind und die Hirten mit ihren Schafen. Auch die drei weisen Männer aus dem Morgenland, die Jesus ihre Geschenke gebracht haben, sind hier anzutreffen. Sie alle erinnern uns daran, warum wir überhaupt Weihnachten feiern. Wenn wir die Kerzen anzünden und sich die Pyramide in der Wärme dreht, denken wir an Jesus Christus als das Licht der Welt, welches in der Dunkelheit strahlt. Von diesem Licht singen auch die Menschen im Erzgebirge gerne. Eine besondere Tradition hat in Seiffen die "Kurrende". Die Kurrende ist der Kinderchor. In jedem Gottesdienst am Sonntag singt die Kurrende. Und an den Adventsonntagen, den vier Sonntagen vor Weihnachten, kommt noch eine zusätzliche Aufgabe hinzu: In möglichst vielen Häusern werden von der Kurrende Weihnachtslieder gesungen. Jeweils fünf Mädchen und Jungen ziehen von Haus zu Haus. In der Hand haben sie einen leuchtenden Stern. An vielen Haustüren warten schon die Menschen auf ihr Kommen. Das Singen

kann schon ganz schön anstrengend sein aber es macht viel Spaß.

Am Heiligabend läuten ab 16 Uhr im Erzgebirge überall die Kirchenglocken und rufen zu den Gottesdiensten und Krippenspielen. Am ersten Weihnachtsfeiertag heißt es dann früh aufstehen, denn schon um fünf Uhr finden in vielen Gebirgsorten die Weihnachtsgottesdienste statt und viele Menschen feiern die Geburt von Jesus Christus. Jetzt ist es wirklich Weihnachten im Erzgebirge!

2. Deutsche Bräuche: Karneval

In Deutschland gibt es viele verschiedene Bräuche und Feste. Die größten und wichtigsten Feste sind Weihnachten und Ostern. Darüber haben wir schon geschrieben. Heute kommt ein anderes Fest an die Reihe. Es ist kein religiöses Fest. Das Fest heißt Karneval.

Ein alter Brauch

Karneval wird nicht überall in Deutschland gefeiert. Besonders viele Menschen feiern es im Rheinland. Gut bekannt sind die Feiern in den Städten Köln, Düsseldorf und Mainz. Aber auch in anderen Teilen Deutschlands feiert man dieses Fest. Nur gibt man dort dem Fest einen anderen Namen. Dort heißt es "Fastnacht" oder "Fasching".

Der Brauch, Karneval oder Fastnacht zu feiern ist sehr alt. Schon im 13. Jahrhundert gab es Karnevalsumzüge, und ein Karnevalskönig wurde gewählt. Karneval ist eine Zeit, um einmal richtig lustig zu sein. Man verkleidet sich und zieht bunte Kleider oder Masken an. Dann geht man zu Karnevalsfeiern oder auf Karnevalsumzüge mit großen bunt geschmückten Wagen.

Den Winter vertreiben

In Süddeutschland, aber auch in der Schweiz und in Österreich, heißt der Karneval "Fas(t)nacht". Oft sieht man in der Fastnachtszeit Menschen mit Masken durch die Straßen ziehen. Diese Masken sollen Angst machen. Auch Hexen mit ihren Besen kann man sehen. Manche der Gestalten tragen auch Glocken oder Peitschen, mit denen sie viel Lärm machen.

Dieser Brauch ist schon sehr alt. Früher wollte man damit den Winter vertreiben. Die bösen Geister, die Wachstum und Ernte bedrohen, sollten verscheucht werden. Und die guten Geister, die den Frühling bringen, sollten geweckt werden. Heute glauben nicht mehr viele Menschen daran. Aber es ist ein alter Brauch, und den Menschen macht es Spaß, dabei mitzumachen.

Karneval in Blankenheim (Bild: Wikipedia Commons)

Feste und Festzüge

Im [Rheinland](#) wird der Karneval anders gefeiert. Vieles erinnert dort an die Zeit von 1823. Der Krieg gegen die Franzosen war gerade vorbei, und in Köln fand wieder der erste Karnevalsumzug statt. So haben auch heute noch viele Menschen die Kleider an, die man damals getragen hat. Soldatenkleider und schöne Kostüme. Schon am 11.11. beginnt die Zeit des Karnevals mit lustigen Festen in großen Häusern, sogenannte "Sitzungen". Richtig gefeiert wird dann im Frühling. Fast eine Woche lang sieht man verkleidete Menschen auf der Straße oder bei Festen. Höhepunkt ist ein langer Zug mit vielen bunten Wagen und verkleideten Menschen am Rosenmontag. Viele Stunden lang gehen die Festzüge durch die Stadt, und viele Menschen stehen an den Straßen und schauen zu. Die Schulen und die meisten Geschäfte sind an diesem Tag geschlossen.

Am Aschermittwoch ist alles vorbei

Zwei Tage später ist dann alles vorbei. Am sogenannten "Aschermittwoch" endet der Karneval. Jetzt beginnt die 40tägige Fastenzeit als Vorbereitung auf das Osterfest. Heute gibt es aber nur noch wenige Menschen, die während dieser Zeit auf bestimmte Nahrungs- und Genußmittel verzichten. Früher ließ sich diese Zeit aber besser ertragen, wenn man vorher ausgiebig gefeiert und gegessen hatte.

Karneval: Eine närrische Zeit

Im Frühling feiert man in manchen Gegenden Deutschlands Karneval. Es ist ein altes Brauchtumsfest, aber nicht zu verwechseln mit der Fas(t)nacht. In diesem Artikel soll es um den Kölner Karneval gehen. Er gehört zu den bekanntesten in ganz Deutschland und wird hier stellvertretend für den Karneval des Rheinlandes beschrieben.

Feste feiern

Der Karneval, so wie er heute gefeiert wird, hat seinen Ursprung im Jahre 1823. Damals war das Rheinland von den Franzosen besetzt, und diese Besetzung wurde nun endgültig aufgehoben.

Karneval wird jeweils vom 11.11. bis zum Aschermittwoch des folgenden Jahres gefeiert. Am 11.11. wird die neue Karnevalssession eröffnet. Nun folgen bis "Weiberfastnacht" Karnevalssitzungen. Zu diesen Sitzungen geht man verkleidet. Der Sitzungsvorstand ist ein sog. Elferrat, dessen Name unter Spott an die französische Besatzungszeit erinnern soll. Mitglied im Elferrat zu sein ist eine große Ehre. Während der Sitzung wird viel gesungen, hauptsächlich in "Kölsch" (Kölner Dialekt); Tanzgarden und Büttnerreden treten auf.

Höhepunkt einer jeden Sitzung ist die Ankunft des Dreigestirns, bestehend aus Prinz, Bauer und Jungfrau. Das Dreigestirn wird jedes Jahr neu bestimmt. Es trägt prächtige Uniformen und besteht aus drei Männern, die für die Zeit vom 11.11. bis Aschermittwoch unbezahlten Urlaub nehmen, um allen Verpflichtungen nachkommen zu können.

Auf den Straßen ist was los

Von Weiberfastnacht bis Veilchendienstag gehört Köln dem Straßenkarneval. Viele Geschäfte haben in diesen sechs Tagen geschlossen. Schulen und Universitäten sind Rosenmontag und Veilchendienstag auf jeden Fall geschlossen. Der Straßenkarneval bindet alle Bewohner Kölns ein. Zu allen Tages- und Nachtzeiten findet man verkleidete, fröhlich feiernde Menschen in der Altstadt und in den Kneipen der einzelnen Stadtviertel. Höhepunkt des Straßenkarnevals ist der Rosenmontagszug. Der Zug besteht aus Themenwagen, Fußgruppen, Musikkapellen, Garden und dem Wagen des Dreigestirns. Die Themenwagen sind dekorierte Trecker- oder LKW-Anhänger, die einem aktuellen Thema (z.B. aus der Politik) entsprechend meist humorvoll gestaltet werden.

Karneval in Köln (Bild: Wikipedia Commons Autor: Neva Micheva)

Themenwagen werden von Vereinen und Gruppen in mühevoller Kleinarbeit erstellt. Oft dauert die Herstellung der Dekoration fast das ganze Jahr. Fußgruppen werden aus kleinen Vereinen und Gruppen gebildet. Sie tragen alle die gleichen Kostüme. Garden sind Männergruppen, die zu Karnevalsvereinen gehören. Sie tragen Uniformen, die das französische Militär verspotten sollten. Statt der Gewehre mit dem Bajonett tragen sie Holzgewehre mit Rosen im Lauf.

Die Mitfahrenden auf den Themenwagen, die Fußgruppen und das Dreigestirn werfen Bonbons ("Kamelle") und andere Süßigkeiten in die am Straßenrand stehende Menge. In Köln stehen beim Rosenmontagszug über eine Million Menschen am Straßenrand. Der Umzug führt durch die Innenstadt und dauert mehrere Stunden. In Auszügen wird er vom Fernsehen übertragen.

Am Aschermittwoch ist alles vorbei ...

Die Karnevalssession endet am Aschermittwoch, sechs Wochen vor Ostern. Mit dem Aschermittwoch beginnt in der katholischen Kirche die Fastenzeit. Diese Zeit wird erst am Ostersonntag beendet.

In den vergangenen Jahrhunderten wurde der Karneval von der katholischen Kirche sehr gefördert und gestützt. Das hatte auch folgenden Grund: Im Februar wurden die Vorräte, die die Menschen eingelagert hatten allmählich knapp. Bis Ostern, wenn das erste Gemüse wieder geerntet werden konnte, würden sie nie reichen. Daher sollte das Volk während des Straßenkarnevals noch einmal ordentlich feiern, essen und trinken. Die Fastenzeit danach war nötig, um mit dem wenigen, das es dann noch gab über die Runden zu kommen. Diese sechs kargen Wochen waren leichter zu ertragen, wenn man vorher ausschweifend von allem genossen hatte.

3. Feste und Bräuche im Frühling **

Ostern - das Fest der Auferstehung

Über Ostern haben wir schon viel geschrieben. Als die alten Germanen noch nichts von dem lebendigen Gott und seinem Sohn Jesus Christus wussten, wurde dieses Frühlingsfest schon gefeiert.

Später hörten sie, dass Jesus am Kreuz gestorben ist für alles Böse, das sie getan haben. Und dass Jesus stärker ist als der Tod, weil er aus dem Grab auferstanden ist. Jeder, der an ihn glaubt, muss nun auch nicht mehr den ewigen Tod erleiden. Diese gute Nachricht machte viele Menschen froh. Damals und auch heute noch.

Ostern wurde so zum Fest der Auferstehung, dem wichtigsten christlichen Fest. Aber viele alte Bräuche haben sich erhalten. So versteckt man an Ostern gerne gekochte und bunt gefärbte Eier. Viele sagen auch, das täte der Osterhase. Die Kinder müssen dann die Eier suchen. Auch werden rohe Eier ausgeblasen, bunt bemalt und als Schmuck aufgehängt. Das Ei symbolisiert das neue Leben, das durch Jesus Christus gekommen ist.

April

Der Termin von Ostern ist [beweglich](#)^[1], andere Feste werden immer am selben Tag gefeiert. So ist zum Beispiel der **1. April** ein lustiger Tag. An diesem Tag versucht man, Menschen „in den April zu schicken“. Das heißt, man gibt Ihnen einen Auftrag, den sie gar nicht durchführen können. Auch in den Zeitungen findet man an diesem Tag „Aprilscherze“; Berichte von Ereignissen, die sich wahr anhören, es aber gar nicht sind.

In der Nacht vom 30. April auf den 1. Mai ist die **Walpurgisnacht**. Dann sollen sich nach altem Volksglauben die Hexen mit dem Teufel auf dem Brocken im Harz versammeln. Wie dieser Aberglaube entstanden ist, weiß man nicht genau ^[2]. Später hat die katholische Kirche diesen Tag der heiligen Walburga gewidmet. Auch heute noch wird das Hexenfest für Touristen gefeiert.

Mai

Der **1. Mai** ist in vielen Ländern als „Tag der Arbeit“ ein Feiertag. Aber vor allen ist er ein wichtiges Frühlingsfest. Jetzt sind die Bäume grün und es wird wärmer. Die Menschen gehen in die Natur. In den Dörfern und Städten wird ein *Maibaum* aufgestellt. Am Abend vorher feiert man den „Tanz in den Mai“. Es gibt noch viele andere Bräuche im Mai.

Immer am 2. Sonntag im Mai feiert man den „[Muttertag](#)“^[3]. Dann werden viele Mütter von ihren Kindern beschenkt oder die ganze Familie geht zum Essen in ein Restaurant.

Am 11.-15. Mai kann es noch einmal kalt und frostig werden. Man nennt diese Tage die „**Eisheiligen**“. Es sind die Gedenktage von christlichen Märtyrern und Bischöfen. ^[4] Erst nach diesen Tagen sät und setzt man frostempfindliche Pflanzen.

Vierzig Tage nach Ostern kehrte Jesus Christus zu Gott, seinem Vater, zurück. Dieser lebt in einer anderen Dimension, die die Bibel als „Himmel“ bezeichnet. Dort ist er jetzt und regiert über die Welt. Von dort wird er auch auf diese Erde wiederkommen, um diese Welt zu richten und einen neuen Himmel und eine neue Erde zu erschaffen. Den Tag seiner Rückkehr zu Gott feiert man an „**Christi Himmelfahrt**“. Dies ist immer ein Donnerstag. Da viele Menschen heute mit der Himmelfahrt nichts mehr anfangen können, feiern sie stattdessen den

„Vatertag“: Am „Vatertag“ gehen die Männer zu Fuß oder mit dem Fahrrad auf einen [feuchtfrohlichen^{\[5\]}](#) Vatertagsausflug.

4. Der 1. April April, April

Schon seit dem 17. Jahrhundert sind sie in Deutschland überliefert: die Aprilscherze. Auch heute besteht in Deutschland der scherzhafte Brauch, am 1. April jemanden mit einem drolligen Auftrag oder einer lächerlichen Botschaft in den April zu schicken. Meist sollen dabei irgendwelche unmöglichen Dinge besorgt werden wie Mückenfett, Hahneneier, Gänsemilch oder getrockneter Schnee. Im ganzen deutschen Sprachgebiet kennt man den volkmündlichen Reim: „*Am ersten April schickt man die Narren hin, wo man will.*“

Die Redensart „in den April schicken“ findet sich zuerst 1618 in Bayern. Warum dieser Brauch am 1. April stattfindet, ist nicht sicher geklärt. Da er vermutlich von Frankreich nach Deutschland gelangte, könnte es damit zusammenhängen, dass Karl IX. im Jahr 1564 den Neujahrstag vom 1. April auf den 1. Januar verlegte. Wer das vergaß, traf seine Vorbereitungen umsonst.

Man hat allerdings das Aprilschicken auch anders zu deuten und herzuleiten versucht, so u.a. vom Termin des römischen Narrenfestes oder vom Augsburger Reichstag am 1. April 1530. Dort sollte unter anderem das Münzwesen geregelt werden. Aus Zeitgründen kam es jedoch nicht dazu, so dass für den 1. April ein besonderer Münztag ausgeschrieben wurde. Als dann der 1. April kam, fand dieser Münztag dann doch nicht statt. Zahlreiche Spekulanten, die auf diesen Münztag gesetzt hatten, verloren ihr Geld und wurden auch noch ausgelacht

Auch in der Literatur ist der Brauch bezeugt. So dichtet Goethe:

*Willst du den März nicht ganz verlieren,
So lass nicht in April dich führen.
Den ersten April musst überstehen,
Dann kann dir manches Gute geschehen.*

Schließlich ist der April wegen seines veränderlichen Wetters bekannt und zum Bild der Unbeständigkeit geworden. So gibt es die Wetterregel „*April, April, der weiß nicht, was er will*“. Andere Wendungen sind umgangssprachlich noch ganz geläufig, z.B. „*er ist launisch wie der April; ein Gesicht wie Aprilwetter*“ (zwischen Lachen und Weinen).

April, April! – Woher kommt der April-Scherz?

Wer als erstes die Idee mit den Aprilscherzen hatte, das weiß heute keiner mehr genau.

Aber es gibt doch einige Erklärungen, wieso wir unsere Späße gerade in diesem Monat und nicht im Januar oder Juni oder im November treiben.

Der April macht was er will

Ist vielleicht das Wetter schuld? Bei einem Aprilscherz erzählt man ja gerne Dinge, die gar nicht stimmen. Und genauso macht es auch das Aprilwetter: Am Morgen scheint noch warm und sommerlich die Sonne und wir lassen unsere Jacke zu Hause. Und schon mittags wird es plötzlich eisig kalt und es regnet in Strömen. Dann stehen wir ganz schön doof da, so ohne Regenjacke und werden pitsch nass. Da hat uns dann das Wetter reingelegt!

Kommt der Aprilscherz aus Frankreich?

Bis zum Jahr 1564 war es noch ganz normal, dass man Neujahr am 1. April feierte. Dann beschloss der französische König Karl IX. eine Kalenderreform – also eine neue Zeiteinteilung. Ab da begann das neue Jahr immer am 1. Januar, so wie heute noch. Doch einige konnten sich das nicht merken und wollten immer noch am 1. April Neujahr feiern. Die wurden von den anderen als "April-Narren" verspottet und mussten sich mit spaßigen Lügengeschichten hinters Licht führen lassen.

Die Göttin der Späße!

Es könnte natürlich auch sein, dass die Göttin Venus schuld daran ist, dass wir uns am 1. April auf den Arm nehmen. Denn der Name April, auf Latein "aprilis", ist mit dem Wort "aprodita" verwandt. Und Aphrodite wiederum ist der griechische Name für die Göttin Venus. Weil Venus aber nicht nur die Göttin der Liebe, sondern auch die Göttin der Späße ist, feierte man im alten Rom am 1. April ein Narrenfest mit üblen Streichen. Alles der gewitzten Göttin zu Ehren.

... weil wir jetzt aber immer noch nicht schlauer sind, wer den Aprilscherz erfunden hat: Denkt euch doch einfach selbst eine witzige Geschichte aus, woher er kommt und schickt eure Freunde damit in den April ...

5. Karfreitag und Ostern

a) Symbole und Bräuche rund um Ostern **

Vor vielen Jahrhunderten kamen Menschen mit der frohen Botschaft von Jesus auch zu den Germanen. Aus diesem Volk ist später das deutsche Volk entstanden. Als die Menschen mit der Nachricht von Jesus kamen, waren die Germanen zuerst nicht sehr froh. Aber bald merkten sie, dass Jesus stärker war als ihre alten Götter.

Und so wurden viele von ihnen Christen. Aber die Germanen hatten viele Bräuche. Das sind alte Sitten oder Gewohnheiten. Als sie dann von Karfreitag und Ostern hörten, dachten sie an ihre alten Bräuche. Und bald hatten sich die alten Bräuche mit dem christlichen Glauben vermischt.

Ostern - Das Licht siegt über die Dunkelheit.

Ein Beispiel dafür ist das Osterfest selber. Schon die Germanen hatten im Frühling ein großes Fest. Es wurde gefeiert, weil nun nach dem langen Winter endlich der Frühling kam. Und in diese Zeit fiel auch das Osterfest. Es findet immer nach dem Frühlingsanfang statt und zwar am Sonntag nach dem ersten Frühlingsvollmond. Frühlingsanfang ist am 21. März. Danach werden die Tage wieder länger als die Nächte. Die Sonne siegt über den Winter und die Dunkelheit, so wie Jesus über den Tod gesiegt hat.

Das Osterei - Zeichen neuen Lebens

Bild: Mónica Ochoa Melik
(Kuba)

Auch das Bemalen und Verschenken von Ostereiern ist ein alter Brauch. Das Ei ist ein Zeichen des Lebens und der Lebenskraft. Außen ist es hart. Es scheint leblos zu sein. Aber das Küken zerbricht die Schale von innen und befreit sich. Es lebt! Auch die alten Germanen [verehrten^{\[1\]}](#) das Ei. Sie erkannten darin ein Bild, wie die Natur aus dem Winterschlaf erwacht. Als man die frohe Botschaft von Jesus hörte, erhielt das Bild eine neue Bedeutung:

Wie das Küken aus der Eierschale, so stieg Jesus aus dem Grab und zerbrach damit die Macht des Todes. Und um an Jesu Tod am Kreuz zu erinnern, färbte man die Eier oft rot. Diese Eier verschenkte man an andere. Damit wollte man dann sagen: „*Freue dich! Christus ist auferstanden!*“

Osterhase und Osterfeuer

Wenn Kinder im Haus sind, verstecken die Eltern oder Großeltern gerne die bunt gemalten Eier im Garten oder im Haus. Wer findet sie am schnellsten, und wer findet am meisten? Das macht natürlich immer viel Spaß. Und wer hat die Ostereier versteckt? Natürlich der Osterhase! Woher die Tradition des eierlegenden und -bringenden Osterhasen kommt, weiß man nicht so genau. Zum ersten Mal erwähnt wird sie im 17. Jahrhundert. Schon in vorchristlicher Zeit gab es den Brauch des Osterfeuers. Damit begrüßte man die Sonne, ein Symbol für das Leben und den Sieg über den Winter.

Bild: Mónica Ochoa Melik (Kuba)

Auch heute noch ist dieser Brauch sehr lebendig. Am Abend vor Ostern oder am Abend des Ostersonntags versammeln sich viele Menschen um das Osterfeuer. Man redet, spielt oder singt miteinander. Und natürlich gehören auch Essen und Trinken dazu.

Christus ist auferstanden!

Ostern ist natürlich ein christliches Fest. Von daher gehört der Ostergottesdienst unbedingt dazu. Viele Christen treffen sich schon, bevor es hell wird, zum Osternachtsgottesdienst. Und wenn die Sonne aufgeht und es hell wird, rufen sie sich die Osterbotschaft zu: „*Christus ist auferstanden, er ist wahrhaftig auferstanden!*“

b) Jesus kam für uns auf diese Erde **

Warum feiern wir eigentlich Karfreitag und Ostern? Den Grund dafür finden wir in der Bibel. Da können wir lesen, warum Gott seinen Sohn Jesus Christus auf diese Erde geschickt hat. Die Menschen waren von Gott getrennt. Sie waren nicht mehr Gottes Freunde. Und darum kam Jesus auf diese Erde, um sie wieder zu Gottes Freunden zu machen.

Jesus erzählte den Menschen von Gott. Und er sagte ihnen, dass sie wieder zu Gott zurückkehren können. Gott wartet auf sie. Die Menschen können wieder Gottes Freunde werden.

Aber ganz so einfach war das nicht. Warum waren denn die Menschen von Gott getrennt? Weil sie mit Gott nichts mehr zu tun haben wollten. Weil sie ohne Gott leben wollten. Weil sie selbst entscheiden wollten, was gut und was böse ist.

Darüber aber war Gott sehr traurig. Was aber sollte er tun? Wie eine große Mauer hatte sich etwas zwischen Gott und die Menschen geschoben. Die Bibel nennt diese Mauer, die Gott und die Menschen trennt, Sünde. Die Sünde stand zwischen Gott und den Menschen, und die Menschen konnten aus eigener Kraft nicht zu Gott zurückkehren.

Kreuze (Bild: Mónica Ochoa Melik (Kuba))

Das aber ist durch Jesus Christus anders geworden.

Jesus kam auf diese Erde, um die Mauer der Sünde zu zerstören. Er allein war dazu fähig, denn er kam von Gott auf diese Erde. Er war Gottes Sohn.

Jesus starb für uns am Kreuz

Die große Mauer, die Sünde, musste weg. Aber da gab es nur eine Möglichkeit: Jesus musste sterben! Damit wir wieder Gottes Freunde werden können, ist Jesus gestorben. Er hat die Sünde für uns ans Kreuz getragen und sie damit zerstört. In der Bibel können wir nachlesen, wie Menschen ihn verraten haben. Wir lesen dort, wie sie ihn schlecht behandelt haben. Die Leute sagten, dass er schuldig sei.

Aber er war unschuldig. Zuletzt verurteilten sie Jesus zum Tod am Kreuz. Das war die schlimmste Strafe, die es damals gab. Nur die schwersten Verbrecher bekamen eine solche Strafe.

Aber auch wenn Menschen ihn ans Kreuz gebracht haben – Gott wollte es so. Nur so konnte die Mauer entfernt werden. Jesus hat die Sünde - unsere Sünde - ans Kreuz getragen. Und dort ist er - für dich und für mich - gestorben.

Um an den Tod von Jesus zu erinnern, feiern Christen jedes Jahr ein Fest. Man nennt es den „Karfreitag“. „Kara“ ist ein altes deutsches Wort und bedeutet so viel wie „Trauer“, „Schmerz“. Karfreitag ist also ein Tag der Trauer. Jesus ist am Kreuz gestorben, und er wurde in ein Grab gelegt. Große Trauer war bei seinen Freunden.

Jesus wurde für uns vom Tod auferweckt

Aber Jesus blieb nicht in dem Grab. Nach zwei Tagen rief Gott ihn ins Leben zurück, und Jesus wurde wieder lebendig. Er kam wieder aus dem Grab heraus. Aus Trauer wurde Freude.

Alle Menschen waren erschrocken, als sie dies sahen und hörten. Noch nie war ein toter Mensch wieder lebendig geworden! Der große Stein, der vor dem Grab gelegen hatte, war weggerollt. Jesus ging umher. Er konnte essen und mit Menschen sprechen.

Aber Jesus war nicht mehr derselbe wie früher. Jesus hatte einen neuen Körper. Und er blieb auch nicht mehr lange auf der Erde. Nach 40 Tagen ging er zurück zu seinem Vater in den Himmel. Jesus hatte seinen Auftrag erfüllt. Die Mauer zwischen Gott und den Menschen war weg. Jesus hatte sie zerstört und beseitigt.

Jetzt können alle Menschen wieder zu Gott kommen. Jeder kann Gott als seinen Freund haben. Auch du und ich! Du musst Gott nur sagen, dass du ihn als deinen Freund haben willst. Danke Jesus dafür, dass er auch für deine Sünde, für deine Gottlosigkeit, gestorben ist. Dann kann Gott auch dein Leben neu machen. Und du wirst besser verstehen, warum Jesus gestorben und auferstanden ist. Und dass er auch heute noch lebt!

c) Rund um Ostern

Ostern und auch die Wochen davor gehören zu den schönsten und wichtigsten Wochen im Kalender. Obwohl Weihnachten noch größer gefeiert wird, so ist doch Ostern für Christen der Höhepunkt des Jahres. In der Woche vor Ostern, der sogenannten "Karwoche", denken wir an das Leiden von Jesus Christus. Er litt Schläge, Spott und letztendlich den Tod am Kreuz, damit wir Menschen wieder zu Gott kommen konnten. Unsere Schuld hatte er auf sich geladen und somit den Weg zu Gott freigemacht. Aber Jesus blieb nicht tot. Am dritten Tag hat Gott ihn wieder zum Leben erweckt.

Seit dem geschehen von Karfreitag und Ostern gibt es eine Hoffnung in dieser Welt. Und alle, die davon wußten, mußten anderen davon weitersagen. So verbreitete sich langsam die Botschaft von Jesus in viele Enden der Erde. Und immer wieder vermischte sich auch diese Botschaft mit alten Bräuchen, die schon aus vorchristlicher Zeit stammten. So entstand unser heutiges Brauchtum.

Es gibt viele Osterbräuche. Heute wollen wir uns zwei Themen näher ansehen: wie Ostern in unseren Kalender kam, und was es mit dem Osterei auf sich hat. Von dem Osterei gibt es auch noch andere Geschichten, die aber kommen später einmal.

Wie Ostern in unseren Kalender kam

Als das Christentum zu den germanischen und keltischen Völkern kam, die auf dem Gebiet des heutigen Deutschland lebten, fanden die Missionare dort viele tief verwurzelte Bräuche vor, die das Leben der Menschen prägten.

Daher versuchte man, die alten Sitten mit neuem Glaubensgut zu füllen und umzuwandeln. Mit dem christlichen Osterfest ging dies fast problemlos.

Da man die Leidenszeit Christi für die Frühlingszeit berechnet hatte, griffen die alten Kirchenlehrer auf das alte Frühlingsfest der Germanen zurück, um es in ein christliches umzugestalten. Um den genauen Termin wurde allerdings längere Zeit diskutiert.

Erst im Jahre 325 nach Christi Geburt, auf dem Konzil von Nicäa, bestimmte man einen einheitlichen Termin für die ganze christliche Kirche. So wird das Osterfest nun jeweils am ersten Sonntag nach der ersten Vollmondnacht seit Frühlingsbeginn gefeiert.

Der Frühlingsanfang am 21. März wird auch Tagundnachtgleiche genannt. An ihm sind, wie der Name sagt, Tag und Nacht genau gleich lang. Ab dem 22. März aber werden die Tage länger. Die Sonne siegt über den Winter und die Dunkelheit, so wie Jesus über den Tod gesiegt hat.

Da Ostern ein vom Mondwechsel abhängiges Fest ist, findet es jedes Jahr an einem anderen Tag zwischen dem 22. März und dem 25. April statt.

Vom Ostereierschenken

Zeichen, Bilder und Sprache sind die wichtigsten Hilfsmittel des Menschen, um etwas zu verstehen und einander mitzuteilen. Eines dieser Zeichen ist überall auf der Welt das Ei. Es ist ein Zeichen des Lebens und der Lebenskraft.

Wenn man ein Ei von außen betrachtet, sieht man zunächst nur die harte Schale. Es scheint leblos zu sein. Aber wenn es genügend Wärme bekommt, entweder durch eine Henne oder einen Brutkasten, dann regt sich plötzlich Leben in der Schale. Das Küken zerbricht das tote Äußere, es befreit sich und lebt. Die Schale war also nicht das Ende, sondern vielmehr ein Schutz für das Leben, das dahinter wachsen und sich entwickeln konnte.

Frühere Völker, wie die alten Ägypter, Griechen und Römer, legten ihren Toten Eier in das Grab. Damit drückten sie aus, daß irgendwann ein neues Leben anfangen werde und der Tod nur ein langer Schlaf sei. Auch die Germanen und Kelten verehrten das Ei. Sie erkannten darin ein Sinnbild für die aus dem Winterschlaf erwachende Natur. Als sich der christliche Glaube ausbreitete, erhielt das Ei eine neue Bedeutung. Jetzt sah man es als Zeichen für die Auferstehung des Gottessohnes an. Wie das Küken aus der Eierschale, so stieg Jesus aus dem Grab und zerbrach damit die Macht des Todes.

Um an das Erleiden seines Todes am Kreuz zu erinnern, färbte man Ostereier besonders oft rot. Schenkte man einander ein solches Ei, so drückte man damit den Wunsch aus: *"Freue dich! Christus ist auferstanden!"*

d) Woher kommt das Wort „Ostern“? ***

Bisher waren sich die meisten Wissenschaftler einig: Das Wort „Ostern“ kommt von einer germanischen Göttin „Ostara“, oder aber man verbindet es mit dem Wort „Osten“. Es hat aber nie eine Göttin „Ostara“ gegeben und auch die andere Lösung ist wenig wahrscheinlich. Jetzt gibt es aber eine neue Deutung. Der Sprachwissenschaftler Jürgen Udolph hat die nordgermanischen Sprachen untersucht. Sie kennen eine Wortfamilie, die sprachlich zu Ostern passt: ausa^[1] „(Wasser) schöpfen, (be)gießen“.

Das Wort „Ostern“ bezieht sich daher eher auf die Taufe^[2], das zentrale Ereignis des christlichen Festes in den ersten Jahrhunderten. Früher fanden die meisten Taufen in der Osternacht statt.

So wie Jesus Christus starb und dann in der Osternacht auferstand, so symbolisiert es auch die Taufe: Das alte Leben eines Menschen geht zu Ende, und Gott schenkt ihm ein neues Leben. Das Übergießen mit oder das Untertauchen in Wasser symbolisieren den Tod, die weißen Kleider das neue Leben. Das Wort „Ostern“ stellt uns also die Frage: „Wie stehen wir zu Jesus Christus?“

Beliebte Osterbräuche **

Jedes Kind in Deutschland kennt den **Osterhasen**. Er legt die Ostereier, bemalt sie und bringt sie den Kindern.

Am liebsten legt er die schön buntgemalten **Ostereier** in ein selbstgemachtes Nest.

Woher aber kommt dieser Brauch? Genau weiß man es nicht. Seit dem 17. Jahrhundert ist er bekannt. Im Frühling kommt der Hase in die Nähe von Menschen, um Futter zu suchen. Er ist ein Frühlingsymbol und sehr fruchtbar. Bis zu 20 Jungtiere zieht er im Jahr groß. Manche meinen auch, der Osterhase sollte eigentlich ein **Osterlamm** sein. Schon im Mittelalter backte man zu Ostern das Osterlamm.

Es erinnert an Jesus Christus, der für uns unschuldig gestorben ist. Oft wird das Lamm mit der Fahne, dem Zeichen des Sieges, dargestellt.

Schon in vorchristlicher Zeit gab es den Brauch des **Osterfeuers**. Man begrüßte damit die Sonne, ein Symbol für das Leben und den Sieg über den Winter. Später deutete man es auf Jesus, das Licht des Lebens und den Sieger über den Tod. In den Kirchen wird die **Osterkerze** in der Osternacht angezündet und in die dunkle Kirche getragen. Die Gemeinde begrüßt sie mit dem Ruf: „*Christus ist das Licht – Gott sei ewig Dank!*“ In vielen Gegenden Deutschlands leuchtet auch ein großes Osterfeuer aus allerlei Brennbarem^[3] in die Osternacht hinein.

Osterspiele **

Bei Jung und Alt beliebt ist das **Ostereier-Verstecken**. Auf der Wiese, in Bäumen oder auch im Haus werden die bunten Eier versteckt. Wer findet sie am schnellsten und wer findet am meisten? Das macht viel Spaß! Oder man wirft Ostereier aus Schokolade beim Osterspaziergang. Was der Hase unterwegs nicht so alles „verliert“?!

Kinder stoßen auch gerne die Eierspitzen aneinander. Das sogenannte „**Eierticken**“ oder „**Andotzen**“ zeigt, wer das stärkste Ei hat. Wenn die Spitze eingedrückt ist, hat man verloren und wenn man Pech hat, verliert man sogar sein Ei an den Gewinner!

Mit hart gekochten Eiern kann man aber noch mehr machen. Beim **Eierrollen**, lässt man sie einen Hügel hinunter rollen. Gewinner ist derjenige, dessen Ei am weitesten kommt. Oder man wirft die Eier, so weit es geht. Wessen Ei fliegt am weitesten und wessen Ei ist ganz geblieben? Oder, wessen Ei hat ein anderes auf dem Boden getroffen? Bei diesem Spiel gibt es viele Varianten.

Wenn man das Ei auf einen großen Löffel legt, kann man einen **Eierwettlauf** machen. Derjenige, der am schnellsten am Ziel ist und dabei sein Ei nicht verloren hat, hat gewonnen. Schön, dass man mit Eiern so schön spielen kann, bevor man sie aufisst!

E) Der König kommt ***

Es war an einem Sabbat^[1]. Jesus ging auf einem Weg nahe bei der großen Stadt Jerusalem. Seine Jünger waren bei ihm und noch viele andere Menschen. Sie sahen alle ehrfurchtsvoll^[2] auf Jesus und fragten einander: „Wird er jetzt nach Jerusalem gehen, um dort König zu werden?“ Sie wollten so gern, dass Jesus ihr König würde, denn im Land waren Feinde, die Römer, und die quälten^[3] die Menschen zuweilen sehr. Wenn aber Jesus König wäre, könnte er gegen sie kämpfen und sie alle vertreiben. Er war ja so mächtig. Er konnte alles!

Jesus ließ einen Esel holen. Die Menschen zogen ihre Mäntel aus und legten sie auf den Rücken des Esels. Dann halfen sie Jesus hinauf, und er ritt los. Die Jünger gingen nebenher.

Und die Menschen liefen auch mit. Plötzlich begannen sie zu rufen: „*Da reitet unser König! Hosanna ^[4], unser König!*“ Es kamen immer mehr Menschen hinzu. Aus Jerusalem kamen sie auch schon gelaufen. Dort hatten sie gehört, dass Jesus käme. Und alle Menschen riefen und sangen: „*Unser König kommt! Gesegnet sei er, der da kommt im Namen des Herrn ^[5]. Hosanna, unser König!*“

Sie pflückten lange Palmblätter von den Bäumen und winkten damit. Die Blätter waren wie große Fahnen. Sie zogen ihre Mäntel aus und breiteten sie auf dem Weg aus. Darüber sollte der Esel laufen. So brauchte ihr König nicht über den staubigen Boden zu reiten. Sie jauchzten ^[6] und sangen. Und sie dachten: „*Nun wird Jesus unser König werden, unser Kampfkönig. Dann wird er in einem schönen Palast ^[7] wohnen, genauso wie früher der König David. Und uns alle wird er reich und glücklich machen.*“ Je näher sie an die Stadt kamen, um so lauter sangen sie: „*Hosanna, Hosanna!*“

Jesus reitet in Jerusalem ein

Am Wegrand aber standen reiche und vornehme Männer. Das waren die *Priester ^[8] und Pharisäer ^[9]*. Die sangen nicht mit. Sie waren eifersüchtig ^[10], weil die Menschen Jesus so liebten und ihm so gern zuhörten. Sie dachten: „*Die Menschen müssen auf uns hören, wir wissen, was sie tun sollen.*“! Jetzt sahen sie Jesus heranreiten und hörten, was die Menschen riefen. Da sagten sie zu ihm: „*Meister, sag doch deinen Jüngern, dass sie das nicht rufen dürfen!*“

Aber Jesus ließ sie ruhig rufen. Es stimmte ja: Er war ein König, aber ein anderer König, als die Menschen dachten: Kein gewöhnlicher König, kein Kampfkönig, ein Friedenskönig war er! Die Menschen verstanden das nicht. Sie dachten, dass er sofort König werden würde. Darum waren sie so froh. Sie lachten und sangen und jubelten.

So zog Jesus in Jerusalem ein und ritt durch die Straßen zum Tempel. Eines Tages würde er doch König sein.

F) Die Karwoche

Zur Erinnerung an den Tag, an dem Jesus in Jerusalem einzog und wie ein König mit Palmwedeln begrüßt wurde, nennen wir den letzten Sonntag vor Ostern den "Palmsonntag".

Es war ein Tag der Hoffnung und der Freude, weil Jesus als Retter des jüdischen Volkes und als Befreier der Vorherrschaft der Römer erwartet wurde. Seit dem sechsten Jahrhundert wird der Palmsonntag als christlicher Festtag gefeiert.

Mit dem Palmsonntag beginnt die Leidenswoche als letzte Lebenswoche Jesu. Nach dem lateinischen Wort für Leid wird sie oft als "Passionszeit" bezeichnet. Andere nennen sie "Karwoche". Darin steckt das althochdeutsche Wort "Kara", welches übersetzt "Wehklage", "Trauer" oder "Schmerz" bedeutet.

Der Gründonnerstag und der Karfreitag sind wohl die bedeutendsten Tage der Karwoche.

Früher hieß der Gründonnerstag "Greindonnerstag". An diesem Tag durften alle seit Aschermittwoch "Greinenden", das heißt weinenden Sünder und Bűber, erstmals wieder am Gottesdienst teilnehmen. Sie konnten ihre Schuld bekennen und empfangen Vergebung.

Am Karfreitag denken die Christen an die Kreuzigung, den Tod und die Grablegung Jesu.

Um ihre Trauer auszudrücken, fasten viele Gläubige an diesem Tag. Die beliebteste Fastenspeise ist dabei die Brezel. Ihre verschlungene Form weist auf die Unendlichkeit des Lebens und damit schon auf Ostersonntag und Jesu Auferstehung hin.

Karsamstag schließlich ist der letzte Tag vor Ostern. Die Wochen des vorösterlichen Fastens enden mit ihm. In jedem Haushalt wird nun eifrig geputzt, gebacken und geschmückt. Viele malen an diesem Tag die Ostereier an und basteln. Teilweise werden lange Ostereierketten an Sträuchern, Bäumen oder Sträußen aufgehängt. Diese Ketten sind nicht nur eine Zierde, sondern auch ein Hinweis darauf, daß der auferstandene Jesus die Ketten des Todes gelöst hat.

G) Im Garten Gethsemane

Jesus stieg mit elf seiner Jűnger auf den Ölberg. Der zwölfte, Judas, war nicht dabei. "Es ist eine schreckliche Nacht, die vor uns liegt. Und ich sage euch jetzt schon: Ihr werdet es bereuen, daß ihr meine Freunde geworden seid." Alle waren entsetzt, als sie das hörten. Jesus fuhr fort: "Der Prophet Sacharja hat vor langer Zeit gesagt: *Gott spricht: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe werden sich zerstreuen. Das wird heute nacht geschehen.*"

Da konnte Petrus nicht mehr an sich halten: "Nein, Herr, auch wenn alle es bereuen sollten, daß sie zu dir gehören - ich bestimmt nicht!" Jesus antwortete: "Ich sage dir, Petrus, dreimal wirst du behaupten, daß du mich gar nicht kennst. Noch in dieser Nacht wird das passieren, ehe morgen früh der Hahn kräht." "Niemals, Meister!" beteuerte Petrus. "Eher würde ich mit dir sterben, als dich zu verleugnen."

Es dauerte nicht mehr lange, da kamen sie bei einem Gehöft an, zu dem ein Garten gehörte. Das Gehöft hieß Gethsemane. Jesus sagte zu den Jűngern: "Setzt euch hierhin. Aber ihr, Petrus und Johannes und Jakobus, kommt noch ein Stück mit mir in den Garten hinein." Das taten die drei. "Ich habe schreckliche Angst vor dem, was nun geschehen soll", sagte Jesus. "Darum brauche ich euch in meiner Nähe. Bitte, betet mit mir! Ich habe Todesangst."

Die Jűnger waren bestűrzt. Daß Jesus, der sie immer so getröstet hatte, nun selbst Hilfe suchte, machte ihnen Angst. Die drei Jűnger setzten sich. Jesus selbst ging noch ein Stückchen weiter in den dunklen Garten hinein. Er war so verzweifelt, daß er sich hinlegte, mit dem Gesicht zur Erde, um Gott sein ganzes Herz auszuschűtten.

Immer hatte er seinem Vater im Himmel vertraut und war dabei auch in großer Gefahr ganz ruhig gewesen. Aber hier war es etwas anderes. Jesus sollte ja die Sűnde der ganzen Welt auf sich nehmen. Das war viel schlimmer als Schmerzen oder sogar der Tod.

Er war Gott immer so nahe gewesen wie niemand sonst. Nie hatte Sűnde ihn von Gott getrennt. Und nun sollte die Sűnde aller Menschen der ganzen Welt auf ihn gelegt werden.

Gott würde sich von seinem geliebten Sohn abwenden müssen. Aber es gab keinen anderen Weg, um die Menschen von ihrer Last zu befreien. Das wußte er. Darum betete er zwar: "Vater, wenn es möglich ist, erspare mir das Schreckliche." Aber zitternd fügte er hinzu: "Doch es soll nicht so kommen, wie ich will, sondern wie du willst."

Nach längerer Zeit stand Jesus auf, um zu den drei Jüngern zu gehen und durch ihre Freundschaft ein wenig getröstet zu werden. Aber welche Enttäuschung - sie waren eingeschlafen! Als Jesus zu ihnen trat, wachte Petrus auf. Der Meister sagte zu ihm: "Könnt ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen?"

Petrus schämte sich und weckte die anderen. Jesus sagte: "Bleibt wach und betet. Ihr werdet das, was nun kommt, nur ertragen können, wenn ihr nicht der Müdigkeit nachgibt, sondern betet." Damit wandte er sich um und ging wieder an den Ort, um erneut zu beten.

Nach einiger Zeit kam er zu den dreien zurück - und sie waren wieder eingeschlafen! Er weckte sie aber nicht, sondern ging wieder zu seinem Gebetsplatz zurück und sprach mit seinem Vater.

Als er ein drittes Mal zu den schlafenden Jüngern kam, weckte er sie und sagte: "Kommt, es ist soweit. Jetzt ist nicht die Zeit, um zu schlafen. Jetzt werde ich denen in die Hände fallen, die mich töten wollen. Steht auf, laßt uns gehen! Er ist da, der mich verrät!" Jetzt war er nicht mehr voller Angst, sondern ging ruhig seinen Feinden entgegen. Gott hatte ihn für seinen Weg gestärkt.

H) Golgatha **

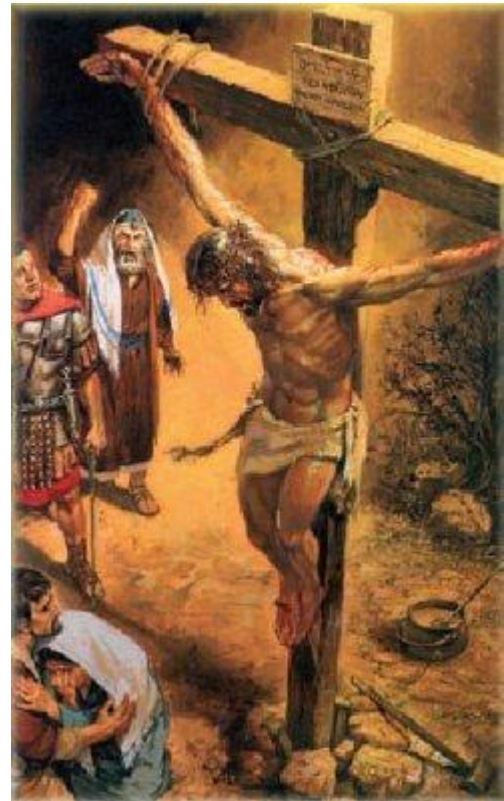
Sie hatten Jesus gefangen genommen. Er wurde verhört und dann verurteilt. Obwohl er nicht schuldig war. Die Menschen wollten es so. Aber Gott hatte einen anderen Plan. Jesus musste für die Schuld der Menschen sterben. Durch seinen Tod soll jeder die Möglichkeit bekommen, wieder zu Gott zurückzukehren.

In dieser Geschichte begleiten wir Jesus in seinen letzten Stunden. Die Soldaten hatten ein schweres Holz auf den Rücken von Jesus gelegt. Das war das Kreuz. Er musste es selbst tragen.

So zogen sie durch die Straßen von Jerusalem. Soldaten voraus, Soldaten hinterher, und Jesus in der Mitte mit dem schweren Kreuz aus Holz.^[1] So kamen sie vor die Stadt. Dort lag ein Hügel. Der hieß Golgatha. Dort legten die Soldaten Jesus auf das Kreuz. Sie schlugen Nägel durch seine Hände und Füße und stellten dann das Kreuz aufrecht in den Boden.

Jesus betete zu Gott. Er sprach: „Vater, vergib ihnen, denn sie wissen nicht, was sie tun!“ Dann wurden noch zwei weitere Kreuze in den Boden [gerammt](#)^[2], an jeder Seite eins, und an jedem der Kreuze hing auch ein Mann. Es waren zwei Mörder, die zum Tode verurteilt worden waren. So hing Jesus zwischen zwei Mördern.

Die Menschen standen da und sahen sich alles an. Auch die Feinde Jesu, die Priester und Pharisäer, standen da. Sie verfolgten ihn immer noch mit ihrem [Spott](#)^[3]. Auch die Soldaten trieben Spott mit Jesus.

Auch Freunde Jesu standen beim Kreuz: Maria, die Mutter Jesu, und Johannes, einer der Jünger Jesu, dazu einige Frauen. Maria war voll Trauer. Sie sah, wie ihr Sohn leiden musste, und sie konnte ihm nicht helfen.

Jesus hing lange am Kreuz. Es war schon Mittag. Die Sonne stand hoch am Himmel und brannte auf Jesus hernieder. Doch auf einmal ging die Sonne fort. Es war noch lange nicht Abend, und doch wurde es dunkel. Es war noch Tag, und doch sah es aus, als wäre es Nacht. So dunkel war es überall! Die Menschen bekamen einen Schrecken. Keiner wagte mehr zu spotten. Es wurde ganz still auf Golgatha.

Und in dieser Stille hing Jesus und litt solche Not. Es schien, als wolle sein Vater im Himmel nichts mehr von ihm wissen. Alle seine Freunde waren fort, sie hatten ihn verlassen. Hatte Gott ihn auch verlassen?

Drei Stunden blieb es dunkel. Dann konnte Jesus es nicht mehr [aushalten](#)^[4]. Er rief: „*Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen?*“ Da wurde es wieder hell. Und jetzt wusste Jesus, dass sein Vater im Himmel ihn nicht verlassen hatte. Dass Gott ihn lieb hatte und ganz nahe bei ihm war.

Jetzt war die [Todesqual](#)^[5] fast vorüber. Jesus hatte alles ertragen, aber er litt immer noch und rief: „*Mich dürstet.*“ Da kam ein Mann mit einem langen Stab. Am Ende des Stabes saß ein Schwamm. Den machte er nass und drückte ihn dann gegen die Lippen Jesu.

Als Jesus getrunken hatte, blickte er um sich und rief: „*Es ist vollbracht!*“ Das klang so froh! Jetzt konnte Jesus ruhig sterben. Nach den Worten „*Vater, in deine Hände befehle ich meinen Geist*“ senkte er den Kopf und schloss die Augen. Jesus war tot.

Der Tod von Jesus geschah am Karfreitag. Er wurde in ein Grab gelegt. Aber er blieb nicht tot. Am Ostersonntag machte Gott Jesus wieder lebendig. Und auch heute noch können wir wissen: „Jesus lebt!“

I) Der Palmstocksegen **

Palmen ^[1] und Palmwedel ^[2] sind schon seit vorchristlicher Zeit ein Zeichen von Frieden und Freude. Wenn die Soldaten und Feldherren ^[3] im Krieg einen Sieg gewonnen hatten, winkte das Volk ihnen mit Palmwedeln zu. Auch die Juden hatten diesen Brauch. Und als Jesus auf einem Esel in Jerusalem einzog, warfen sie Palmwedel auf seinen Weg und winkten damit.

Um daran zu erinnern, gibt es in vielen katholischen Gegenden Deutschlands den Brauch des Palmbindens. Da es in Deutschland keine Palmen gibt, nimmt man dazu besonders gerne die „Palmkätzchen“. Das sind die Zweige von der Salweide, die oft um diese Zeit zu blühen beginnen. Aber auch andere immergrüne Zweige werden benutzt, um die „Palmstöcke“ zu binden. Geschmückt werden sie je nach Region noch mit bunten Bändern, besonderen Broten, Eiern, Früchten oder Würstchen. Sie sind etwas mehr als einen Meter hoch.

Mit diesen selbstgebastelten und bunt geschmückten Palmstöcken ^[4] ziehen die Kinder am Palmsonntag dann zur Kirche oder vor die Schule. Der Pfarrer weiht ^[5] dann die Palmstöcke. Das nennt man den „Palmstocksegen“, denn damit sollen sie zu einem Zeichen des göttlichen Segens ^[6] werden. Anschließend geht man damit in die Kirche.

Nach dem Gottesdienst, in katholischen Kirchen nennt man ihn „Messe“, geht man in manchen Gegenden noch durch den Ort. Wenn viele Leute für eine Feier hintereinander durch das Dorf oder die Stadt gehen, nennt man dies eine „Prozession“. Die Palmstöcke werden anschließend noch eine Zeitlang im Haus aufbewahrt; angeblich wird das Haus durch sie geschützt und gesegnet.

Palmsonntag in Südtirol

J) Vom Ostereierfärben

Lange bevor man das Geld als Zahlungsmittel erfand, kaufte man ein, indem man tauschte.

Für ein Hasenfell bekam man vielleicht ein Huhn, für einen Korb voll Äpfel ein paar Fische, für eine scharfe Axt ein Pferd und so weiter.

Auch Eier waren ein beliebtes Tauschobjekt. Man bekam nicht viel für ein Ei. Aber eine größere Anzahl von Eiern hatte schon ihren Wert.

Das wußten auch die Grundbesitzer, die ihr Land an arme Bauern verpachteten. Diese mußten dafür eine Art Mietgeld, den Pachtzins, zahlen, indem sie einen großen Teil ihrer Erträge auf dem Hof ihres Grundbesitzers ablieferten. Und dazu gehörten natürlich auch Eier.

Wenn die Hühner gesund blieben, konnte die Bäuerin, die auf jedem Hof das Kleinvieh versorgte, die Zinseier gut zusammenbringen. Nur Ostern wurde es schwierig. In den langen Fastenwochen vor dem Fest durfte ja kein Ei gegessen werden, und es kamen natürlich viele zusammen. Aber ein großer Teil davon verdarb während der langen Lagerzeit, und faule Eier nahm kein Grundbesitzer als Zinszahlung an. Da war guter Rat teuer.

Endlich kam eine kluge Bäuerin auf eine Idee. Sie beschloß, die meisten Eier zu kochen und auf diese Weise haltbarer zu machen. Und sie wußte auch, wie sie die rohen von den gekochten Eiern unterscheiden konnte. Sie kochte sie einfach zusammen mit Pflanzen, die starke Säfte absonderten, und färbte die Eier damit bunt. Gelbe Eier färbte sie zum Beispiel mit Zwiebelschalen, grüne mit Spinat, rote mit dem Saft der Hagebutten oder roter Beete. Bald standen Körbe voll bunter Eier für den Grundbesitzer bereit. Ja, die Bäuerin konnte sogar noch einige davon auf dem Wochenmarkt verkaufen. "Es sind Ostereier", sagte die Bäuerin. "Sie bringen Glück."

Da wurde sie ihre Ware so schnell los wie nie zuvor. Jeder wollte die bunten Glückseier kaufen.

Seit dieser Zeit im Mittelalter gehören nicht nur weiße, sondern auch farbige Eier zu jedem Osterfest. Die Lieblingsfarbe aber ist rot. Rot, wie das Osterfeuer, rot wie das ewige Licht und rot wie das Blut des gekreuzigten, vom Tode auferstandenen Heilands.

K) Das Osterfeuer

Die Sitte, vornehmlich am Abend des Karsamstags oder des ersten Ostertags auf freien Feldern oder Anhöhen hohe Holzhaufen zu errichten und anzuzünden, ist der wohl bekannteste Osterbrauch.

Mit dem Osterfeuer feiert man die Auferstehung Jesu, die Befreiung von allem Bösen und das ewige Leben.

Normalerweise beteiligt sich daran ein ganzes Dorf oder zumindest ein großer Freundes- und Bekanntenkreis. So ist das Abbrennen des Osterfeuers noch immer ein Gemeinschaftsfest, wie es in seiner ursprünglichen Form als Frühlingsfest der Germanen einmal entstanden war.

Bis vor wenigen Jahrzehnten war das Aufsichten und Abbrennen des Osterfeuers reine Männersache. Heute ist es ein Fest für alle, nicht zuletzt für die Kinder, die am Ende in der heruntergebrannten Glut Kartoffeln rösten dürfen.

Das Holz für das Osterfeuer wird meist im Wald gesammelt. Vielleicht hat aber auch jemand noch Holz, das er auf diese Weise gut loswerden kann. Besonders glücksbringend soll gestohlenes Holz sein. Bis heute gibt es dafür ein Gewohnheitsrecht, ein sogenanntes "Stehlrecht", das den ertappten Dieb von jeder Strafe freistellt.

Zuoberst auf den Holzhaufen stellt man manchmal alte Bienenkörbe, deren Wachs das Feuer besonders schüren soll, sowie eine kleine, mit bunten Ostereiern und Bändern geschmückte Tanne. Diese ist, wie das Feuer selbst, das die Germanen als Abbild der Sonne verstanden, ein Sinnbild des Lebens.

Steht der Holzhaufen endlich in Brand, bedeutet der weithin sichtbare Schein des Feuers Glück für alle, die ihn erblicken.

Früher glaubte man, daß alle Häuser, die noch vom Feuerschein erfaßt würden, vor Brandgefahr und ihre Bewohner vor Krankheit geschützt seien.

Glück bedeutete auch der Sprung über das Feuer. Liebespaare sprangen Hand in Hand darüber, weil ihnen das eine lange gemeinsame Zukunft beschern sollte. Junge Bauern wagten den Sprung in der Hoffnung auf eine reiche Ernte.

Aber wehe dem, der bei einem solchen Sprung stürzte! Ihm sagte man den Tod noch in demselben Jahr voraus. Um das Unglück abzuwenden oder zu mindern, konnte da höchstens noch die Asche des Osterfeuers helfen. Wer sich damit das Gesicht schwärzte, zog Glück und Gesundheit für ein ganzes Jahr auf sich.

Heute hält kaum jemand mehr diese Überlieferung für wahr. Das Abbrennen eines Osterfeuers ist ein Fest, eine schöne Gelegenheit, Freunde zu treffen und miteinander Spaß zu haben.

L) Der eierlegende Osterhase

Wenn man in Deutschland über Ostern spricht, dann ist einer immer im Gespräch: der Osterhase. Was aber hat der Osterhase mit Ostern zu tun?

Früher, als die Germanen noch an verschiedene Götter und Göttinnen glaubten, sah man den Hasen als einen Boten der Frühlingsgöttin Ostara an. Wenn er über Felder und Wiesen hoppelte und die Hasenmütter viele junge Häschen zur Welt brachten, wußte man, daß der Winter vorbei war. Der Frühling war gekommen.

Später, als der christliche Glaube nach Deutschland gekommen war, behielt der Hase weiterhin seine besondere Rolle. Man sah ihn zwar nicht mehr als Götterboten, aber man betrachtete die vielen Hasenkinder als ein Zeichen der Fruchtbarkeit und der Neuentstehung von Leben. Dies stellte dann auch eine Verbindung zum Osterfest her.

Vor gut dreihundert Jahren kam dann ein besonderer Osterbrauch immer mehr in Mode: man schenkte sich Ostereier. Und ziemlich schnell entstand dann auch die Legende vom eierlegenden Osterhasen. Es kam schon einmal vor, daß ein Hase im Hausgarten auftauchte - da konnte es doch gut möglich sein, daß er auch die Ostereier legte und versteckte...

So ist auch heute noch das Verstecken von Ostereiern in vielen Gegenden ein beliebter Brauch. Auch Osternester aus Moos werden im Garten aufgestellt, damit der Osterhase sie füllen kann. Besonders beliebt sind die bunten Eier, die der Osterhase selber bemalt hat. So wenigstens glauben es die Kinder, die immer wieder voller Freude die bunten Ostereier suchen und natürlich auch essen. Egal, ob es richtige Ostereier oder solche aus leckerer Schokolade sind.

6. Himmelfahrt: Jesus kehrt zurück zum Vater

Weihnachten und Ostern kennen wir fast alle. Aber was ist "Himmelfahrt"? Himmelfahrt erinnert uns daran, daß Jesus nicht auf der Erde geblieben ist. Vierzig Tage nach seiner Auferstehung kehrte er zurück zu seinem Vater. Lukas beschreibt dies in seinem Evangelium so: *"Jesus führte seine Jünger aus der Stadt hinaus nach Bethanien. Dort erhob er die Hände, um sie zu segnen. Und während er sie segnete, entfernte er sich von ihnen und wurde zum Himmel emporgehoben. Sie aber warfen sich vor ihm nieder. Dann kehrten sie voller Freude nach Jerusalem zurück."* (Lukas 24, 50-52)

Von nun an war Jesus nicht mehr sichtbar bei den Menschen. Jetzt ist er bei seinem Vater im Himmel. Von dort regiert er nun über diese Welt. Und von dort wird er am Ende der Zeit auch wieder auf die Erde zurückkommen. Aber er läßt seine Jünger nicht allein. Er sendet ihnen den Heiligen Geist. Dadurch ist Jesus jedem einzelnen ganz nahe. Und dieses Kommen des Heiligen Geistes feiern wir am Pfingstfest.

Himmelfahrt: Ein vergessenes Fest

Viele Menschen wissen heute nicht mehr, was sie mit dem Himmelfahrtsfest anfangen sollen. Zwar ist es in Deutschland ein gesetzlicher Feiertag, aber viele haben ihn zum "Vatertag" umfunktioniert. An diesem Tag machen die Männer einen Ausflug, der oft mit viel Alkohol verbunden ist. Früher gab es auch verschiedene Bräuche an diesem Tag, vor allem unter den Bauern. Man bat an diesem Tag besonders um eine gute Ernte. Gegessen wurde an diesem Tag vor allem "fliegendes Fleisch", so zum Beispiel gefüllte Tauben. Auch vogelförmig gebackene Brote erinnerten daran, daß dieser Tag ein etwas anderer war.

7. Pfingsten: Der Heilige Geist kommt auf die Erde

Am fünfzigsten Tag nach Ostern war es soweit. Der Heilige Geist, den Jesus versprochen hatte, kam auf die Erde. Viele Menschen waren an diesem Tag in Jerusalem versammelt. Sie alle feierten ein fröhliches Fest der Ernte. Man erinnerte sich auch daran, daß Gott Israel die Zehn Gebote gegeben hatte.

Gott erfüllt sein Versprechen

Aus allen Ländern des damaligen römischen Reiches waren die Menschen gekommen. Sie alle wollten mitfeiern. Alle, die zu Jesus hielten, hatte sich in einem Haus versammelt. Und da geschah das seltsame und wunderbare: *"Plötzlich hörte man ein mächtiges Rauschen, wie wenn ein Sturm vom Himmel herabweht. Das Rauschen erfüllte das ganze Haus, in dem die Jünger waren. Dann sah man etwas wie Feuer, das sich zerteilte, und auf jeden von ihnen ließ sich eine Flammzunge nieder. Alle wurde vom Geist Gottes erfüllt und begannen in verschiedenen Sprachen zu reden, jeder wie es ihm der Geist Gottes eingab."* (Apostelgeschichte 2, 2-4)

Und die vielen Menschen, die nach Jerusalem gekommen waren, waren sehr erstaunt. *"Als sie das mächtige Rauschen hörten, strömten sie alle zusammen. Sie waren bestürzt, denn jeder hörte die versammelten Jünger in seiner Sprache reden. Außer sich vor Staunen riefen sie: ,Die Leute, die da reden, sind doch alle aus Galiläa! Wie kommt es, daß wir sie in unserer Muttersprache reden hören?"* (Apg. 2, 6-8) Obwohl die Menschen aus ganz verschiedenen Ländern kamen, *"hörte sie jeder in seiner eigenen Sprache die großen Taten Gottes verkündigen."* (Apg. 2,11b)

Eine gute Nachricht für alle Menschen

Ein großes Wunder war geschehen. Zu Pfingsten erhielten die Jünger den Heiligen Geist, das heißt den lebendigen Glauben, daß Gott Jesus von den Toten auferweckt hat, daß Jesus heute lebt und regiert. Die kleine ängstliche Gruppe von Jüngern stand plötzlich in Jerusalem und erzählte von dem, was Gott Großes getan hatte. Jeder sprach in einer anderen Sprache, die der Heilige Geist geschenkt hatte. Somit konnten die Menschen aus verschiedenen Ländern sie verstehen. Was wollte Gott damit deutlich machen? Von nun an sollten alle Menschen auf der Welt von der großen Liebe Gottes hören. Jeder soll wissen: Durch Jesus ist der Weg zu Gott offen und jeder Mensch kann nun zu Gott kommen. Wenn er dies tut, macht Gott ihn zu seinem Kind und schenkt ihm ein neues Leben. Diese gute Nachricht muß jeder Mensch hören!

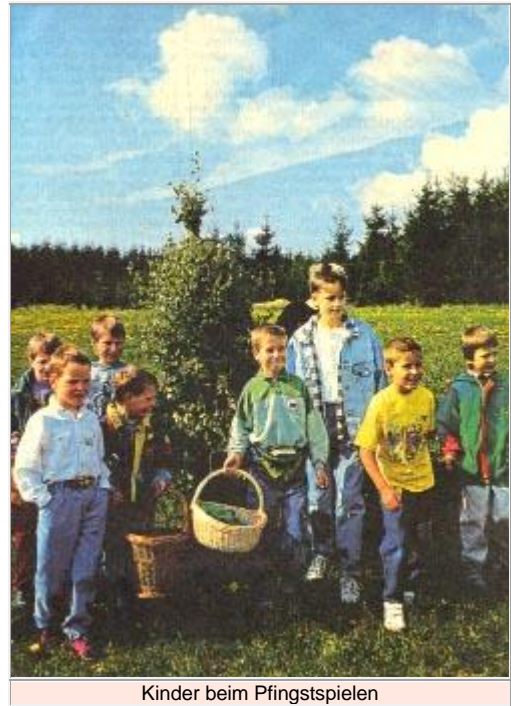
Schnell sprach sich diese gute Nachricht herum. Viele Menschen kehrten ihrem alten Leben den Rücken. Bei Gott konnten sie ihre Schuld loswerden. Sie wollten nun ein neues Leben anfangen. Regelmäßig kamen sie zusammen, um mehr über Jesus zu lernen. Sie feierten miteinander und waren wie eine große Familie. Pfingsten war somit der Geburtstag der christlichen Gemeinde oder Kirche. Aber auch heute noch kann jeder Pfingsten erleben, der an Jesus Christus zu glauben beginnt.

Pfingsten - ein Fest der Freude

Seit dem dritten Jahrhundert wird das Pfingstfest gefeiert. Immer am fünfzigsten Tag nach Ostern. Fünfzig heißt im Griechischen "pentecoste", und von daher leitet sich der Name "Pfingsten" ab. Es ist ein frohes Fest, und es erinnert uns an den Heiligen Geist, der neues Leben schenkt. Fröhlich und besinnlich zugleich ist das Fest auch bis heute geblieben.

In Deutschland ist Pfingsten ein "doppelter" Feiertag. Es gibt den Pfingstsonntag und den Pfingstmontag. An diesen Tagen finden oft Gottesdienste im Freien statt. Man trifft sich in der Natur, denn der Sommer kommt immer näher.

Im Gegensatz zu Weihnachten und Ostern gibt es zum Pfingstfest nur wenige Bräuche. Einige alte Bräuche und Sitten werden aber zum Teil heute noch in manchen Gegenden Deutschlands gepflegt. Kirchen werden mit jungem Birkengrün geschmückt. Es gibt die "Pfingstritte" mit Pferden, an denen meistens nur Männer teilnehmen. Umzüge im Freien, Spiele und Wallfahrten finden statt. Oft geht man auf Pfingstwanderungen, und in manchen Gegenden Deutschlands werden Pfingstfeuer entzündet.

Kinder beim Pfingstspielen

Im dörflichen Leben führte man zu Pfingsten erstmals das Vieh auf die Weide oder trieb es auf die Almen. Jener Hütejunge, der zuletzt auf dem Dorfplatz eintraf, handelte sich dabei den Spitznamen eines "Pfingstlümmels" ein. In manchen Gegenden wird ein "Pfingstlümmel" in grünes Buchenlaub eingewickelt, so daß er nichts mehr sieht und nicht selber gehen kann. So wird er dann durch das Dorf geführt.

Auch der "Pfingstochse" war bekannt. So führten die Metzger einen fetten Ochsen durch das Dorf. Das Tier war mit Blumen und Girlanden geschmückt. Am nächsten Tag wurde er dann geschlachtet. Auch beim Almauftrieb gab es einen "Pfingstochsen". Dies war ein bunt geschmückter Ochse, der die Rinderherde bergauf führte.

Manche alten Bräuche gibt es in der heutigen Zeit nicht mehr oder nur noch selten. Pfingsten aber ist ein bei allen beliebter Feiertag geblieben. Als Fest des Heiligen Geistes ist es auch ein Fest der Hoffnung und der Freude. Und beides können wir auch heute in unserer Welt sicher gebrauchen!

8. Der Johannistag ***

Seit dem 5. Jahrhundert wird der 24. Juni als Geburtstag Johannes des Täufers gefeiert. Früher war dies bei den Germanen, Kelten und Slawen der Tag der Sommersonnenwende [\[1\]](#). Es war eines ihrer größten Feste im Jahreslauf. Die Sonne steht dann am höchsten, und sie dachten, dass sie dann am meisten Macht besitzt. Das machte Ihnen Angst. Sie wollten die Fruchtbarkeit ehren und feierten ein Reinigungsfest, bei dem sowohl Wasser als auch Feuerbräuche eine besondere Rolle spielten. Für das einfache Volk übernahm die

Johannisnacht die Rolle der alten Mittsommernacht, in der altem Volksglauben zufolge Hexen und Dämonen ^[2] los sind und lauter seltsame Dinge geschehen.

Auch heute werden die milden Sommernächte oft zum Feiern genutzt, obwohl es in Deutschland Johannisfeiern kaum mehr gibt. Wo solche Feiern noch stattfinden, ist das Johannis- oder Sonnenwendfeuer weiterhin der Mittelpunkt. Man singt, tanzt und springt über das Feuer. Und manchmal sieht man von den Bergen brennende Räder herabzurollen, die sogenannten „Sonnenräder“.

Das war ein Brauch der Germanen. Aber viele Menschen kennen den Johannistag heute nur noch dem Namen nach. Auf ihn deuten auch die Namen der Johannisbeere ^[3], des Johanniskäfers ^[4], des Johanniskrautes ^[5] oder des Johannisbrotes ^[6] hin.

Sprung über das Johannisfeuer

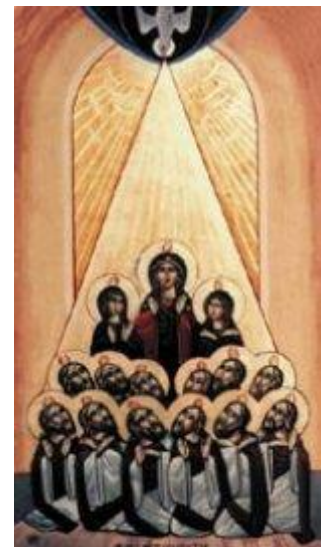
An Johannes den Täufer zu erinnern, ist heute noch genau so aktuell wie früher. Er hat die Menschen seiner Zeit wachgerüttelt und sie zur Umkehr zu Gott aufgerufen. „*Kehrt um! Ändert euer Leben! Es ist Zeit. Gott hat euch eine letzte Frist gesetzt.*“ Diese Worte waren damals nicht beliebt und sind es heute ebenso wenig, aber sie sind immer noch nötig. Johannes hatte den Mut sie auszusprechen und auf Jesus hinzuweisen. In Jesus Christus, dem Licht der Welt, findet die Symbolik dieses Festes ihren wahren Sinn.

9. Feste und Bräuche im Sommer

Pfingsten

Das **Pfingstfest** ist das letzte große Fest im Kalender der Kirche und wird 50 Tage nach Ostern gefeiert.

Eigentlich wird hier der Geburtstag der Kirche oder Gemeinde gefeiert. Nachdem Jesus zu seinem Vater in den Himmel zurückgekehrt ist, schickte er den Heiligen Geist auf die Erde. Durch ihn ist Jesus in der Gemeinde und in jedem, der an ihn glaubt, gegenwärtig. Der Heilige Geist gab den ersten Christen die Kraft und den Mut, auch anderen Menschen von Jesus weiterzusagen. Viele kamen dadurch zum Glauben an Jesus, und es entstanden die ersten Gemeinden. Sehr schnell breiteten sie sich in der damals bekannten Welt aus.

Auch heute feiert die Kirche dieses wichtige Fest. Oft gibt es Gottesdienste im Freien oder größere Treffen. In Deutschland gibt es zwei Pfingstfeiertage, so dass viele auch an diesen Tagen Urlaub machen, in der Natur wandern oder sich zu Hause erholen. Früher gab es viele Pfingstbräuche, die aber heute meistens nicht mehr gepflegt^[1] werden. Manche Pfingstbräuche haben sich auch auf die Maifeier verlagert, wie das Schmücken der Häuser mit Maiengrün, vor allem mit Birkenlaub.

Mai / Juni

Fronleichnamprozession in Donauveschingen

Am Sonntag nach Pfingsten feiern die evangelischen Christen das Fest „**Trinitatis**“. Dies weist darauf hin, dass Gott sich in drei Personen offenbart hat: als Gott, der Vater, als Jesus Christus, der Sohn, und als der Heilige Geist. Alle drei sind Gott, und doch bilden sie eine Einheit.

Die katholischen Christen feiern am darauf folgenden Donnerstag ihr **Fronleichnamfest**^[2]. Es entstand im Mittelalter, als die Menschen nach einem Symbol suchten, das die Gegenwart Gottes sichtbar darstellen konnte. Man fand es in der **Eucharistie**^[3] und nahm dann das Brot als Symbol dafür. Schon früh gab es an Fronleichnam eine **Prozession**^[4], die auch heute noch den Schwerpunkt des Festtages darstellt.^[5]

Im Sommer, wenn die Bauern früher viel arbeiten mussten, gibt es nur wenige Feste. Heute nutzt man diese Zeit unter anderem für **Straßen-, oder Stadtfeste**.

Nach dem Sommeranfang am 21. Juni aber findet am 24. Juni das **Johannisfest** statt, das Fest zur Erinnerung an Johannes den Täufer.^[6] Schon bevor die Menschen Christen wurden, war es ein Fest des Feuers. So sind auch die Bräuche dieses Tages meistens sehr alt. Heute leben manche dieser Traditionen noch in Nord- und Nordosteuropa weiter, während in Deutschland dieses Fest heute so gut wie nicht mehr gefeiert wird.

Auch die Musik spielt bei Straßenumzügen eine wichtige Rolle - hier der Musikverein Bösinggen.

Juli /August

Sommer, die Zeit für Straßenfeste und Umzüge
- hier zur 975 Jahr-Feier von Müsen

In einigen katholischen Gegenden feiert man am 15. August **Mariä Himmelfahrt**. Dieses wichtigste Marienfest hat keinen biblischen Ursprung, sondern ist eine katholische Sonderlehre.

Am 24. August, dem **Bartholomäustag**, feierten früher die Fischer und Schäfer ihr Feste. Auch heute noch gibt es an diesem Tag in manchen Städten Volksfes

10. Herbstbräuche: Erntedank und Kirmes **

A) Ein Dank für die eingebrachte Ernte

Vielen Menschen in den Städten ist es gar nicht mehr bewusst, wie Getreide, Obst und Gemüse reifen und geerntet werden. Das war früher anders. Als noch viele Menschen auf dem Lande arbeiteten, gab es auch viele Erntebräuche.

Nach dem Einbringen der letzten Früchte dankte man Gott für eine gute Ernte und für das gute Wetter. Dabei überreichten die Mägde^[1] und Knechte dem Dienstherren^[2] und seiner Familie Geschenke. Anschließend feierte man ein großes Fest, bei dem gesungen, getanzt und gespielt wurde.

Noch heute ziehen in einigen Gegenden Deutschlands schön geschmückte „Erntedankzüge“ durch die Straßen. Auf den von Pferden oder Traktoren gezogenen Wagen liegen Getreide, Früchte und Gemüse. Kinder und Erwachsene ziehen oft alte Trachten^[3] an und zeigen einige der alten Erntebräuche. Oft bindet man aus Getreidehalmen auch schwere Erntekränze und Erntekronen.

Auch in der Kirche gab es schon früh Erntedankfeste, aber erst im 19. Jahrhundert wurde das Erntedankfest in Preußen ein offizieller Festtag. Normalerweise feiert man diesen Tag am ersten Oktobersonntag. Dann schmückt man die Kirchen mit vielen bunten Sachen aus der Natur. Gemeinsam lobt man Gott, der das Leben schenkt und erhält. Und man denkt neu nach über die oft gedankenlos benutzten Worte: „Gott sei Dank!“

Kirchweihfest und Kirmes ***

Der Oktober ist nicht nur eine Zeit für die Erntefeste. An vielen Orten feiert man ein beliebtes und lange bekanntes Fest, das Fest der Kirchweih. In anderen Gegenden heißt es auch Kirmes (Kirchmesse), Kirta (Kirchweihstag), Kerw(e) oder Kilbe. Es erinnert an den alten Brauch der katholischen Kirche, den Jahrestag der [Einweihung](#)^[4] einer Kirche zu feiern. So ist auch heute noch in manchen Gegenden der gemeinsame Kirchgang am Sonntag ein wichtiger Teil des Festes.

Immer mehr wurde das Kirchweihfest aber zu einem beliebten Volksfest, das oft drei bis vier Tage [dauert](#)^[5], von Samstag bis Dienstag. Eigentlich war es ein Dorf- und auch ein Familienfest. Man aß und trank viel und war vergnügt. Im Freien und auf der [Tenne](#)^[6] wurde getanzt, und man machte viele Spiele und Wettspiele gemeinsam. Von Dorf zu Dorf waren die Traditionen verschieden.

Auch heute noch ist das Kirchweihfest in den Dörfern häufig eine Zeit des gemeinsamen Feierns. In den Städten und größeren Orten aber werden vor allem die jungen Leute von anderen Dingen angezogen. So findet man auf der Kirmes [Karussells](#)^[7], Luftschaukeln, [Autoskooter](#)^[8], [Schießbuden](#)^[9], Verkaufsbuden, [Losstände](#)^[10], Stände mit Essen und Trinken und vielem mehr. Viel Geld kann man in dieser Zeit ausgeben, und viele Eltern geben den Kindern dafür auch besonderes „Kirmesgeld“. Das Fest ist laut, und es wird kräftig gefeiert. Der eigentliche Anlass ist bei dem [Jahrmarktstreiben](#)^[11] jedoch nicht mehr zu erkennen. Die Kirmes ist zu einem Volksfest geworden.

B)Feste und Bräuche im Herbst ***

September/Oktober

Wenn die Erntezeit naht, werden wieder mehr Feste gefeiert. Das Fest der [Kirchweih](#)^[1] oder Kirmes ist auch heute noch ein beliebtes Fest.^[2] Jahrmärkte mit [Karussells](#)^[3], Luftschaukeln, Schießbuden und Imbissbuden bestimmen das Bild. Die Volksfeste werden immer moderner, und man kann immer mehr Geld für die vielen Belustigungen ausgeben.

Das **Erntedankfest**, das meistens am ersten Oktobersonntag gefeiert wird, erinnert an unsere Abhängigkeit von den Jahreszeiten, von Regen und Sonne. An diesem Tag gilt der Dank Gott, der das Leben schenkt. Er hat alles, was uns umgibt, erschaffen und erhält es bis auf den heutigen Tag. Von ihm und seiner [Güte](#)^[4] sind wir jeden Tag neu abhängig.

Erntedankaltar in St. Peter im Schwarzwald

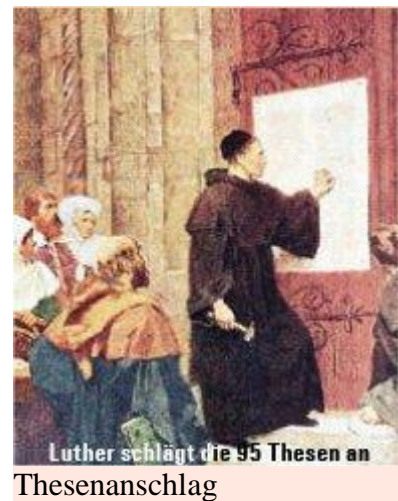

Almabtrieb

Die Kirchen werden reich geschmückt mit Erntegaben, und man denkt auch an die, die wenig oder nichts zu essen haben. Viele der alten, ursprünglichen Erntebrauch gibt es heute nicht mehr. In manchen Gegenden finden noch Erntedankumzüge mit geschmückten Erntewagen statt. In der Alpenregion ist der Almabtrieb^[5] eine Touristenattraktion geworden.

In den letzten Oktobertagen wird in manchen Gegenden Deutschlands, vor allem an Rhein und Mosel, der Wein geerntet. Menschen oder Maschinen ernten die Trauben, damit anschließend der Wein gekeltert^[6] werden kann. In dieser Zeit finden an vielen Orten **Weinfeste** statt.

Der 31. Oktober ist in den östlichen Bundesländern ein Feiertag. Am Reformationstag erinnert man sich an den 31.10.1517, an dem Martin Luther seine 95 Thesen an die Schlosskirche in Wittenberg schlug.^[7] Damit begann eine große Bewegung, die in ganz Deutschland und darüber hinaus große Veränderungen brachte. Luther rief die Kirche zurück zur frohen Nachricht der Bibel und die evangelische (protestantische) Kirche entstand. Luther machte deutlich, dass der Mensch allein durch Glauben an Gott und seinen Sohn Jesus Christus gerettet werden kann und nicht durch gute Werke. Durch sein Wirken veränderte sich die religiöse und politische Landschaft Deutschlands grundlegend.

Luther schlägt die 95 Thesen an Thesenanschlag

In den letzten Jahren ist dem Reformationsfest eine starke Konkurrenz aus Amerika erwachsen. Immer mehr Menschen feiern das Halloween-Fest. Es ist ein sehr altes Herbstfest der Kelten. Sie glaubten, dass in dieser Nacht zum 1. November ein Todesfürst mit bösen Geistern zu den Menschen käme, um sie in sein Reich zu führen. Um ihn abzuschrecken, zogen die Kelten Furcht erregende Masken an und stellten viele Lichter auf. Zugleich legten sie öfter Nüsse und Früchte vor die Türe, um die „Dämonen“^[8] zu besänftigen. Die Kirche lehnte diesen Kult ab und führte im 9. Jahrhundert den 1. November als Fest „Allerheiligen“ ein. Davon leitet sich auch der Name Halloween ab: „*All Hallows Eve*“, Vorabend zu Allerheiligen.

Heute findet man zu dieser Zeit auch in Deutschland an vielen Häusern beleuchtete hohle Kürbisse, und Kinder gehen von Tür zu Tür, um Süßigkeiten zu erbetteln oder Streiche zu spielen. Es finden auch Partys statt, auf denen sich die Menschen als Hexen oder Geister verkleiden. Je mehr die Menschen Gott vergessen, um so mehr kommen die alten, heidnischen Feiern wieder zurück.

November

Der November erinnert uns daran, dass unser irdisches Leben vergänglich^[9] ist. Dazu gibt es verschiedene Gedenktage.

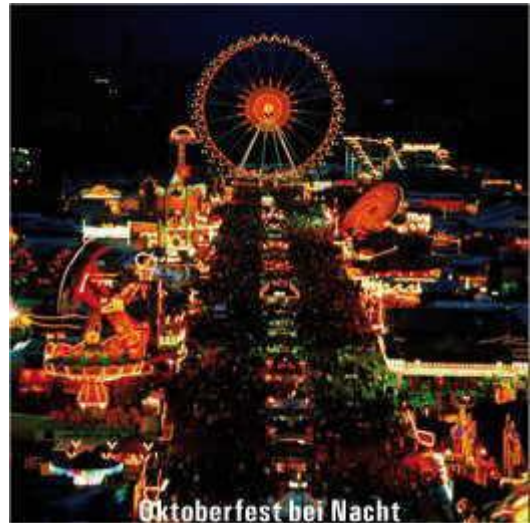
Am 1. November feiert die katholische Kirche das Fest „Allerheiligen“ und am 2. oder 3. November das Fest „Allerseelen“. Sie denkt an ihre Heiligen und die verstorbenen Gläubigen. Auf den Friedhöfen werden die Gräber schön geschmückt und Grablichter [angesteckt](#)^[10].

Am 11. November feiern die Kinder besonders in den katholischen Gegenden Deutschlands das Martinsfest. Es erinnert an den heiligen Martin, der mit seinem Schwert seinen Mantel teilte, um einem frierendem Bettler zu helfen. Mit vielen bunten Laternen, die sie vorher selber gebastelt haben, ziehen sie im Dunkeln durch die Straßen und singen Lieder. Den Zug führt ein als St. Martin verkleideter Reiter an. Am Ende des Zuges warten ein Martinsfeuer und oft auch eine mit vielen Süßigkeiten gefüllte Martinstüte auf die Kinder. Die Erwachsenen freuen sich in dieser Zeit auf die Martinsgans, einen schönen, gefüllten Gänsebraten.

Mit dem [Buß- und Bettag](#)^[11], dem [Volkstrauertag](#)^[12] und dem [Totensonntag](#)^[13] neigt sich der November dem Ende zu. Danach beginnt die Advents- und Weihnachtszeit.

C) Das Münchner Oktoberfest

Das [Münchner](#) Oktoberfest, auch die „[Wiesn](#)“^[1] genannt, ist das größte Volksfest der Welt und findet in diesem Jahr vom 16. September bis 3. Oktober statt. Alljährlich strömen über 6 Millionen Besucher auf das Fest. Auf der „Wiesn“ werden jährlich etwa 6 Millionen [Maß](#)^[2] Bier getrunken, ca. 500.000 Brathendl und ca. 200.000 Paar Schweinswürstl verzehrt; vor allem in den Festzelten der Münchner Traditionsbrauereien. Die Hofbräu-Festhalle mit ungefähr 10.000 Plätzen ist das größte Zelt.

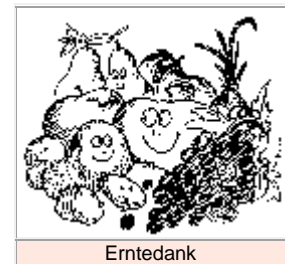

Das erste Oktoberfest im Jahr 1810 fand zu Ehren der Hochzeit des bayerischen Kronprinzen Ludwig mit Prinzessin Therese von Sachsen-Hildburghausen statt. Die Feierlichkeiten begannen am 12. Oktober 1810 und endeten am 17. Oktober mit einem Pferderennen. In den folgenden Jahren wurde das Fest wiederholt, später dann verlängert und zeitlich vorverlegt.

Aber auch fern ab von München wird Oktoberfest gefeiert. Rund 2.000 „Oktoberfeste“ nach Münchner [Manier](#)^[3] werden über den Erdball verteilt veranstaltet. Die größten dabei finden in Blumenau/Brasilien und in Kitchener/Kanada mit jeweils rund einer Million Besucher statt, gefolgt von Frankenmuth/Michigan-USA mit etwa 350.000 Besuchern.

11. Das Erntedankfest **

Wenn der Herbst kommt, dann werden auch die vielen Früchte im Garten und auf dem Feld geerntet. Getreide, Obst und Gemüse sind gereift und werden uns bald schmecken. Für viele Menschen, die in Städten wohnen und keinen eigenen Garten haben, ist dies heute gar nicht mehr zu sehen. Sie gehen in den Supermarkt und kaufen alles ein, was sie brauchen. Aber der Bauer und jeder, der einen Garten hat, weiß, wie lange es dauert, bis aus dem kleinen Saatkorn eine große Ähre^[1] wächst. Und wie lange die Tomate und der Kürbis^[2] wachsen müssen, bis sie reif sind und lecker schmecken.

Alte Erntebräuche

Erntefeste gibt es in vielen Kulturen. Früher hatte man den Naturgöttern gedankt. Heute aber danken Christen Gott, dem Schöpfer. Er allein hält und erhält die Natur und schenkt die Ernte.

Als noch viele Menschen auf dem Lande arbeiteten, gab es viele Erntebräuche. Nach dem Einbringen der letzten Früchte, dankte man für eine gute Ernte und für das gute Wetter. Dabei überreichten die Mägde^[4] und Knechte dem Dienstherrn^[5] und seiner Familie Geschenke, und anschließend feierte man ein großes Fest, bei dem gesungen, getanzt und gespielt wurde.

Noch heute gibt es in einigen Gegenden den „Erntedankzug“. Dann fahren schön geschmückte Wagen durch das Dorf, oft von Musik begleitet. Auf den von Pferden oder Traktoren gezogenen Wagen liegen Getreide, Früchte und Gemüse. Kinder und Erwachsene ziehen oft alte Trachten an und zeigen einige der alten Erntebräuche. Oft bindet man aus Getreidehalmen auch schwere Erntekränze und Erntekronen.

Gott, Geber aller guter Gaben

Schon früh gab es Erntedankfeste auch in der Kirche, aber erst im 19. Jahrhundert wurde das Erntedankfest in Preußen ein offizieller Festtag. Normalerweise feiert man diesen Tag am ersten Oktobersonntag. Dann schmückt man die Kirchen mit vielen bunten Sachen aus der Natur. Äpfel, Birnen, Pflaumen, Kartoffeln, Kürbisse, Rüben^[5], Blumen und vieles andere legt man dann auf und um den Altar^[6]. Auch Brot gehört dazu oder einige Gläser oder Dosen mit eingemachten^[7] Früchten.

Gemeinsam lobt man Gott in der Kirche oder auch in der freien Natur. Gott ist derjenige, der das Leben schenkt und alles, was das Leben enthält. Wir Menschen können zwar vieles tun, aber auf die Natur haben wir noch keinen Einfluss. Ob Regen oder Trockenheit, Sonne, Wind oder Gewitter - wir können nicht bestimmen, welches Wetter es gibt. Deswegen danken wir Gott für seine Geschenke und denken auch an die, denen es nicht so gut geht wie uns. Und wir denken neu nach über die oft gedankenlos benutzten Worte: „*Gott sei Dank!*“

12. Was ist eigentlich Halloween?

In vorchristlicher Zeit teilten die Kelten, die frühen Einwohner Englands und Irlands, das Jahr in zwei Hälften, den Sommer und den Winter. In der Nacht vom 31. Oktober zum 1. November verabschiedeten sich die Menschen vom Sommer (Sinnbild des Lebens) und hießen den Winter (Sinnbild des Todes) willkommen. In dieser Nacht, so glaubten die Menschen bis ins Mittelalter, war die Trennwand^[1] zwischen dem Reich der Lebenden und dem Totenreich durchlässig^[2], so dass die Toten, bzw. ihre Seelen, noch einmal aus dem Fegefeuer^[3] zurückkehren konnten in die Häuser ihrer Angehörigen. Diese sollten Fürbitte^[4] für die Verstorbenen halten, damit deren Seelen aus dem Fegefeuer errettet würden.

Im Jahr 837 bestimmte Papst Gregor IV. den 1. November als Feiertag „Allerheiligen“, den Folgetag als „Allerseelen“. Der Begriff „Halloween“ wurde erst im 16. Jahrhundert eingeführt. Die Bezeichnung erklärt sich aus den englischen Wörtern „hallow“ (altengl. „heilig“) und „eve“ (engl. „der Vorabend“), also: der Abend vor „Allerheiligen“.

Halloween Kürbisse
(Bild: pixelio.de)

Irische Auswanderer brachten die Halloween-Bräuche mit in die USA. Dort verbreitete sich die Tradition des Halloween-Feierns sehr rasch. In vielen amerikanischen Bundesstaaten wurde daraus bereits im 19. Jahrhundert ein richtiges Volksfest. Besonderer Beliebtheit bei den Kindern erfreut sich das sogenannte „trick or treat“ (Süßes oder Saures). Hierbei gehen Kinder, in möglichst schaurige^[5] Kostüme als Hexen, Teufel oder Feen verkleidet und maskiert, von Haus zu Haus und bitten um Süßigkeiten, ansonsten drohen sie mit Streichen („trick“). In den Vorgärten der Häuser, an Haustüren, Fenstern und auf Balkonen sieht man

am Abend vor Halloween einen ausgehöhlten Kürbis mit einem eingeschnittenen Gesicht bzw. einer Fratze^[6], der von innen her durch eine brennende Kerze erleuchtet wird. Der erleuchtete Kürbis soll die bösen Geister abschrecken.

Halloween (Bild: pixelio.de)

In den letzten Jahrzehnten sind die Halloween-Bräuche nach Europa zurückgekehrt und erfreuen sich auch in Deutschland immer größerer Beliebtheit. Junge Leute feiern Halloween-Partys, wobei dem Monster- und Geisterspuk^[7] keine Grenzen gesetzt sind nach dem Motto: je hässlicher und gruseliger, desto besser. Vielerorts nehmen Satanisten^[8] und Esoteriker Halloween in ihren Besitz. Beim Tanz um die grinsende^[9] Kürbisfratze feiern sie einen regelrechten Totenkult.

Da Halloween auch in unseren Schulen und Klassenzimmern Einzug gehalten hat und auf Straßenfesten gefeiert wird, ist es wichtig, auch Kinder schon über den Hintergrund von Halloween zu informieren. Halloween ist meist nicht nur ein harmloser „Kürbis- oder Maskenbrauch“, sondern das Halloween-Feiern lädt mit seinen heidnischen Wurzeln zu einer Begegnung mit dem Okkulten ein und entwickelt sich immer mehr zu einem dämonischen Spektakel.

Christen haben zum Brauch des Halloween-Feierns eine kritische Distanz. Die Bibel verbietet alle okkulten Praktiken, „denn wer das tut, der ist dem Herrn ein Gräuel.“ (5.Mose,18/12)

Jesus Christus hat durch seinen Tod am Kreuz die Macht des Teufels, des Herrschers über den Tod, besiegt, auch die dämonischen Geister hat er besiegt, die durch Halloween wieder Einfluss nehmen sollen auf das Leben junger Menschen. Dafür sei ihm Lob und Dank!

13. Feste und Bräuche im Winter ***

November

Der November erinnert uns daran, dass unser irdisches Leben vergänglich^[1] ist. Dazu gibt es verschiedene Gedenktage.

Am 1. November feiert die katholische Kirche das Fest "Allerheiligen" und am 2. oder 3. November das Fest "Allerseelen". Sie denkt an ihre Heiligen und die verstorbenen Gläubigen. Auf den Friedhöfen werden die Gräber schön geschmückt und Grablichter angesteckt^[2].

Martinsumzug (Bild: Wikipedia Commons)

Am 11. November feiern die Kinder besonders in den katholischen Gegenden Deutschlands das Martinsfest. Es erinnert an den heiligen Martin, der mit seinem Schwert seinen Mantel teilte, um einem frierendem Bettler zu helfen. Mit vielen bunten Laternen, die sie vorher selber gebastelt haben, ziehen sie im Dunkeln durch die Straßen und singen Lieder. Den Zug führt ein Reiter an, der als St. Martin verkleidet ist. Am Ende des Umzuges warten ein Martinsfeuer und oft auch eine mit vielen Süßigkeiten gefüllte Martinstüte auf die Kinder. Die Erwachsenen freuen sich in dieser Zeit auf die Martinsgans, einen schönen, gefüllten Gänsebraten.

Mit dem [Buß- und Betttag](#)^[3], dem [Volkstrauertag](#)^[4] und dem [Totensonntag](#)^[5] neigt sich der November dem Ende zu. Jetzt beginnt die Advents- und Weihnachtszeit.

Dezember

Mit dem ersten Advent beginnt ein neues Kirchenjahr. Advent ist die Zeit des Wartens auf das Wiederkommen von Jesus Christus aber auch des Wartens auf Weihnachten.

In dieser dunklen Zeit brennen viele Kerzen. An jedem Sonntag im Advent zündet man eine Kerze an einem Adventskranz an. Wenn alle vier Kerzen brennen, ist es bald Weihnachten. Um das Warten zu erleichtern, gibt es auch den Adventskalender. An jedem Tag wird ein weiteres Türchen am Kalender geöffnet. Auch viele Feste, Weihnachtsmärkte und musikalische Darbietungen gibt es [während dieser Zeit](#)^[6].

Erfurter Weihnachtsmarkt
(Bild: pixelio.de)

Viele Kinder freuen sich auf das Nikolausfest am 6. Dezember. [Nikolaus](#)^[7] war ein christlicher Bischof, der wegen seiner Freigiebigkeit sehr geliebt wurde. Heute werden an diesem Tag die [Kinder mit Süßigkeiten beschenkt](#)^[8].

Am 24. Dezember ist dann endlich Heiligabend. Unter dem Tannenbaum werden die Geschenke verteilt. Viele Menschen gehen in die Kirche, singen Lieder und hören auf die gute Nachricht, dass Jesus Christus, der Sohn Gottes, auf diese Erde kam und Mensch wurde. Dies wird dann auch [an Weihnachten](#)^[9] gefeiert. Weihnachten ist ein richtiges Familienfest.

Am 31. Dezember ist das Jahr zu Ende. An Silvester feiert man mit Freunden und der Abschluss ist immer ein buntes Feuerwerk. Das neue Jahr hat begonnen!

Januar

Starnsinger (Bild: pixelio.de)

Am 1. Januar ist Neujahr. Man wünscht einander Glück und Segen. Ein anderer Festtag, der vor allen Dingen in Süddeutschland gefeiert wird, ist der Dreikönigstag am 6. Januar. Er erinnert an die drei Weisen aus dem Morgenland, die dem Stern bis nach Bethlehem gefolgt sind. Heute noch sieht man zu dieser Zeit die Starnsinger, verkleidet als die drei Könige. Sie sammeln Geld für arme Kinder in anderen Ländern und bekommen oft etwas zu naschen. Der 6. Januar ist auch bekannt als Epiphania, das Fest der Erscheinung des Herrn, der Tag der Taufe Christi.

14. Das alte Jahr geht - ein neues kommt ***

Die Zeit zwischen den Jahren

Die Zeit zwischen dem Weihnachtsfest am 25.12. und dem Neujahrsfest am 1.1. ist eine besondere Zeit. Der Volksmund ^[1] bezeichnet sie auch als die Zeit „zwischen den Jahren“. Wie aber kommt das?

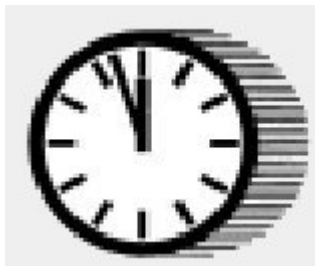
Angefangen hat alles mit der Veränderung des Kalenders. Früher benutzte man den sogenannten „julianischen“ Kalender aus dem Jahre 46 v.Chr., der sich nach dem Gang der Sonne richtete. Bald bemerkte man aber, dass dieser Kalender nicht ganz stimmte, und im Jahre 1582 wurde er von Papst Gregor XIII. verändert. In diesem neuen „gregorianischen“ Kalender wurden zwölf Tage an das eigentlich am 24.12. endende Jahr angehängt. Damit gab es nun zwei Neujahrstage: den alten Neujahrstag am 25.12. und den neuen Jahresbeginn am 6.1. Später wurde dann der Neujahrstag auf den 1.1. vorverlegt ^[2], aber die Zeit zwischen dem alten und neuen Jahresbeginn nannte man lange noch „zwischen den Jahren“.

Diese Zeit des Jahresendes war schon in vorchristlicher Zeit eine Zeit vieler Bräuche und Traditionen. Das Böse sollte vertrieben werden, und es gab bestimmte Dinge, die man nicht tun durfte ^[3]. Die Menschen waren unsicher, und viele wollten wissen, was das neue Jahr bringen wird. Dazu benutzte man Zauberei oder man versuchte durch Bleigießen ^[4] oder Kaffeesatz lesen die Zukunft vorherzusagen. Noch heute sind viele dieser Bräuche bekannt.

Für viele Menschen ist diese Zeit heute aber eine Zeit der Ruhe und Erholung. Sie müssen in dieser Zeit nicht arbeiten, sie besuchen Freunde oder gehen sogar in Urlaub.

Der Silvestertag

Am 31.12. ist der Silvestertag. Er ist nach dem 335 n. Chr. verstorbenen Papst Silvester I. benannt.

Zu seiner Zeit wurde das Christentum zur römischen Staatsreligion. Heute haben an diesem Tag die Geschäfte nur bis Mittag auf. Am Nachmittag bereiten sich viele Menschen auf gemeinsame Feste und Feiern vor. Am letzten Tag des Jahres möchte man gerne mit anderen zusammen sein. Man feiert in fröhlicher Runde, und um 24 Uhr wünscht man sich ein frohes neues Jahr oder stößt bei einem Glas Sekt mit einem „Prost Neujahr“ an. Überall fängt es laut an zu knallen, und auch alle Kirchenglocken läuten. Man sieht oft ein buntes Feuerwerk. Rund 150 Mio. DM werden jedes Jahr dafür ausgegeben. Früher wollte man mit dem Lärmen und Knallen die bösen Wintergeister vertreiben.

Von einer Sekunde zur anderen beginnt ein neues Jahr. Der Name des Monats Januar erinnert an den römischen Gott des Anfangs: Janus, einen Gott mit zwei Gesichtern. Er schaut noch einmal zurück und zugleich nach vorne.

So denken auch viele Menschen in dieser Zeit noch einmal über das alte Jahr nach und fragen sich, was das neue für sie bringen wird. Viele Menschen möchten Dinge im neuen Jahr anders machen. Sie treffen ^[8] „gute Vorsätze“, die aber oft nicht lange halten. Andere hoffen auf alte Glückssymbole, wie das Hufeisen, das vierblättrige Kleeblatt, das Glücksschwein oder den Schornsteinfeger.

Der Neujahrstag

Der erste Tag des Jahres war schon immer ein Feiertag.

Früher besuchte man die Familien und Freunde. Man tauschte Geschenke aus, z. B. Neujahrsgebäck ^[13], und wünschte sich Glück für das neue Jahr. Heute schickt man die Neujahrsgrüße oft mit den Weihnachtsgrüßen durch die Post oder man telefoniert miteinander.

Ansonsten schläft man länger, manche machen einen Neujahrspaziergang oder gehen zu einem Neujahrskonzert. Ein neuer Kalender wird aufgehängt. Das neue Jahr hat begonnen.

Wie gut, dass wir nicht wissen, was kommen wird. Aber wir dürfen Gott bitten, dass er im neuen Jahr mit uns ist. Er allein kennt die Zukunft und an seiner Hand dürfen wir sicher ins neue Jahr gehen.

www.derweg.de

<http://derweg.org/feste/kultur>, 13/12/2008

- **Maibaum**

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Ein **Maibaum** ist ein geschmückter [Baum](#) oder Baumstamm, der in der Regel am [1. Mai](#) – im Badischen und Schwäbischen, und in Tschechien bereits am Vorabend des 1. Mai – aufgerichtet wird. In den meisten Regionen, besonders in Bayern, Baden-Württemberg und Österreich, ist das feierliche Aufstellen eines Baumstammes auf dem Dorfplatz üblich. Das spezielle Brauchtum mit dem damit verbundenen Dorf- oder Stadtfest, das in der Regel am 30. April, am 1. Mai oder an [Pfingsten](#) stattfindet, ist in vielen Teilen [Mittel-](#) und [Nordeuropas](#) verbreitet, in Skandinavien jedoch eher zu [Mittsommer](#) (bzw. am [Johannistag](#)).

Allgemeines

Bei Maibäumen handelt es sich um meist große, hochstämmige verzierte Bäume, die an zentralem Platz im Ort bei einer festlichen Veranstaltung aufgerichtet werden. Je nach Region kann die Gestaltung der Maibäume sehr unterschiedlich aussehen.

Entweder wird der Maibaum jedes Jahr neu gefällt, oder es wird jedes Jahr derselbe Stamm verwendet und ihm eine neue Krone aufgesetzt. In Ostfriesland zum Beispiel wird der Stamm unter Wasser gelagert und jedes Jahr zum Mai wieder hervorgeholt. Meist werden die Stämme geschält und mit bunten Girlanden, Tannengrün oder Krepp-Papier geschmückt. Andernorts sind sie ohne Verzierung oder bleiben sie im Naturzustand mit Rinde belassen. Am oberen Ende wird der Baum meistens von einem Kranz und der grünen Baumspitze gekrönt.

Ein richtig geschnürter (bemalter) Stamm hat in Bayern die Spirale von unten links nach oben rechts gedreht. Als Vorlage dienen dabei die bayerischen Rauten, die den weiß-blauen Himmel darstellen. In Franken sieht man sie jedoch in weiß-rotem Streifendesign.

Am Mittelrhein wird als Maibaum eine Birke geschlagen, während hierfür z.B. in Bayern meistens ein Nadelbaum gewählt wird.

Aufstellung des Baumes

Direkt vor dem Aufstellen wird der Baum je nach Region in einer Art [Prozession](#) durchs Dorf getragen, deren Ziel oft ein zentraler Platz und/oder eine Gaststätte ist und die meistens von Zuschauern und einer [Blaskapelle](#) begleitet wird. Dort findet dann nachmittags oder gegen Abend das eigentliche Aufstellen des Baums statt.

Während sich die Zuschauer meistens mit Bier und Bratwürsten die Zeit vertreiben, mühen sich die jungen Burschen damit ab, den regional auch mit Symbolen verschiedener Berufe geschmückten Maibaum in die richtige Lage zu bringen.

Während der Maibaum früher meistens mit Hilfe langer Stangen aufgestellt wurde, nimmt man heute auch Traktoren, Gabelstapler oder sogar Kräne zuhilfe. In [Niederösterreich](#) verwendet man Seile und Leitern.

Wenn der Baum am Vorabend des 1. Mai aufgestellt wird, dann geht die Veranstaltung meistens in einen [Maitanz](#) über.

Der Maibaum bleibt je nach lokalem Brauch bis zum Monatsende stehen und wird dann wieder umgelegt, abgeschmückt und der Stamm für das nächste Jahr eingelagert. In vielen Teilen Bayerns bleibt er ganzjährig stehen.

Liebesmaien

Daneben gibt es auch den Brauch, dass die jungen, unverheirateten Männer eines Dorfes vor den Häusern aller unverheirateten Frauen kleinere Maibäume sog. „Maien“ (meistens [Birken](#)) als „Gunstbeweis“ aufstellen. In einigen Teilen Deutschlands schließlich, zum Beispiel im [Rheinland](#) und in [Schwaben](#) ist es üblich, dass männliche Jugendliche und junge Männer nur am Haus ihrer Freundin oder Angebeteten einen Baum anbringen. Üblich sind vor allem mit buntem Krepp-Papier geschmückte Birken, wobei die Farbe der Bänder ursprünglich eine Bedeutung hatte. Auch ein sogenanntes Maiherz wird an den Baum angebracht. In diesem Herz, welches aus Holz oder festem Karton besteht, wird der Name der Angebeteten eingraviert und in der Regel auch ein Spruch als Liebesbeweis mit aufgeschrieben. Der Maibaum bleibt einen Monat über, bis zum ersten Juni stehen. Dann holt derjenige den

Maibaum ab, der ihn gestellt hat. Üblicherweise wird dies, wenn die Frau ihn mag, mit einer Einladung zum Essen, und/oder mit einem Kasten Bier belohnt. Es gibt allerdings auch die Tradition, dass der junge Mann, der den Baum wieder abholt, von der Mutter der Frau einen Kuchen, vom Vater einen Kasten Bier und von ihr selber einen Kuss bekommt. In einem Schaltjahr kann es umgekehrt sein: weibliche Jugendliche und junge Frauen stellen teilweise auch ihrerseits Maibäume auf. Das Gegenstück zum Maibaum, dem „Gunstbeweis“, ist die gestellte [Tanne](#), der sogenannte „Schandmaien“, die eine bösgemeinte Heimzahlung darstellt.

Maibaumstehlen

Vor allem das Stehlen des Maibaumes ist ein oft ausgeübter Brauch. In der Nacht vor dem Aufstellen wird der Maibaum meistens von jungen Männern bewacht.

Um das Entwenden des Maibaums zu verhindern, muss nach dem Brauch in [Ostfriesland](#) spätestens bei Annäherung von Fremden einer der Wächter eine Hand am Baum haben. Schaffen es die Gegner, dieses zu verhindern oder die Wächter so abzulenken, dass sie ihre Pflicht vernachlässigen, und dann drei [Spatenstiche](#) gegen den Baum auszuführen, gilt der Baum als gestohlen. Er wird mit einem Schild versehen, auf dem der Sachverhalt vermerkt ist, und entweder gleich oder am folgenden Tag abgeholt und neben dem eigenen Baum der erfolgreichen Diebe aufgestellt. In den meisten Teilen Österreichs gilt ein Maibaum erst dann als gestohlen, wenn er von den Dieben vollständig umgelegt wurde, oder erst wenn er bereits vom ursprünglichen Standort abtransportiert wurde. Es gilt als Regel, dass nur der Maibäume stehlen darf, der auch selber einen aufgestellt hat.

In Bayern muss der zukünftige Maibaum bereits gefällt sein. Ein noch fest verwurzelter Baum, von dem nur bekannt ist, dass er als Maibaum gewählt wurde, darf deshalb nicht entwendet werden. Liegt der Baum nach dem Fällen im Wald bzw. am Waldrand, darf er nicht gestohlen werden, da dies Holzdiebstahl wäre.

Nach der bayerischen [Tradition](#) darf nur in der [Walpurgisnacht](#) selbst geraubt werden, und nur, wenn der Baum sich innerhalb des Ortes befindet, in dem er aufgestellt werden soll. Denn erst jetzt besitzt er die Kraft eines [Fruchtbarkeitssymbols](#).

Legt schließlich während des Klauversuches ein Dorfbewohner seine Hand auf den Baum und spricht die Worte: „Der Baum bleibt da“, dann darf der so geschützte Maibaum von den Maibaumdieben nicht mehr angerührt werden. Wenn der Diebstahl noch während des Abtransportes innerhalb der Gemeindegrenzen entdeckt wird, muss der Baum zurückgegeben werden. Ist der Baum bereits hinter dem Ortsschild, so gilt er als entwendet. Bereits aufgestellte Maibäume können nicht gestohlen werden.

Üblich ist das Auslösen gestohlener Bäume. Dazu begibt sich eine Abordnung der Bestohlenen zu den Dieben und handelt den Preis aus, der üblicher Weise in Naturalien (Getränke und Essen) zu entrichten ist. Scheitern die Verhandlungen und wird der Maibaum nicht ausgelöst, stellen ihn in Bayern die neuen „Besitzer“ als [Schandmal](#) für das Nachbardorf/den Nachbarstadtteil und als zusätzlichen Segensbringer für ihren eigenen Ort auf. Nach einigen Wochen wird die Beute dann zersägt und versteigert. Oft wird an diesem „Schandbaum“ dann eine Tafel befestigt, auf der die Maibaumdiebe ihre Enttäuschung durch Spottverse zum Ausdruck bringen

In einigen Teilen Niederösterreichs und Oberösterreichs darf der Baum die ersten beiden Tage und Nächte nach dem Aufstellen durchgehend gestohlen werden. In der 3. Nacht ist das Stehlen nur noch bis Mitternacht erlaubt. Der Baum gilt dann als gestohlen, wenn die Diebe den Baum um ca. 45° umgelegt haben. Wenn vorher einer der Bewacher oder Dorfbewohner die Diebe erwischt, müssen die Diebe den Baum wieder aufstellen. Wenn der Baum vor dem 1. Mai bereits fertig geschmückt auf seinen großen Tag wartet, darf er ebenfalls gestohlen werden.

In Teilen Österreichs ist es auch üblich, dass sich die Diebe des Maibaums in einem öffentlichem Schauprozess verantworten müssen, und in diesem durch geschicktes Verhandeln die Strafe für ihren [Diebstahl](#) niedrig halten können.

In [Oberösterreich](#) und im [Mostviertel](#) wird der Maibaum bis zu 3 Tage vor dem 1. Mai aufgestellt und dann durchgehend bewacht. In diesem Gebiet ist es nur erlaubt, bereits stehende Maibäume zu stehlen. Die Bäume müssen dabei auf die gleiche Art und Weise wurden umgelegt werden, wie sie aufgestellt. Ein Einsatz eines Traktors oder gar eines [Foresters](#) ist daher nur erlaubt, wenn der Baum auch mittels gleicher Hilfsmittel aufgestellt wurde. Teilweise wird versucht, die Bewachung durch Alarmanlagen oder durch Verstellen der Zufahrtswege mit Kraftfahrzeugen zu ersetzen. In vielen Gemeinden werden dazu die Feuerwehrfahrzeuge verwendet. Trotzdem gelingt es einigen Gemeinden immer wieder, gleich mehrere Maibäume zu stehlen. Diese müssen dann ausgelöst werden. Meist werden als Auslöse einige Fässer Bier verlangt, die dann aber zumeist gemeinsam geleert werden.

Der Maibaumdiebstahl unterliegt Regeln, zu denen zumindest in [Bayern](#) ganz sicher auch gehört, dass die [Polizei](#) in der Verfolgung der „[Straftat](#)“ sehr kulant ist. Wer als Bestohler die Polizei einschaltet, verstößt gegen die örtlichen Sitten und riskiert seine Ehre. In [Linz](#) an der Donau erlangte der Bürgermeister Dr. Franz Dobusch Bekanntheit, weil er sich weigerte, den gestohlenen Maibaum auszulösen. In der Nacht vom 2. auf 3. Mai 2008 war der von der [Salzkammergut](#)-Gemeinde [Obertraun](#) gespendete Maibaum mitten vom belebten Linzer Hauptplatz erneut gestohlen und von den Dieben, der Landjugend [Reichenau im Mühlkreis](#), in ihren Heimatort gebracht worden.

In seiner heutigen hohen Form mit belassener grüner Spitze und Kranz geschmückt ist der Maibaum seit dem 16. Jahrhundert bekannt, allerdings in anderen Funktionen: als Kirchweihbaum, als Ehrenmaibaum für Individuen oder als mit Preisen behängte Kletterstange. Seit dem 19. Jahrhundert kam er (vor allem in [Bayern](#)) auch als Ortsmaibaum für die nun selbstständigen Gemeinden (als Symbol ihres Selbstbewusstseins) auf. Rund um den Maibaum hat sich im Laufe der Zeit allerdings sehr viel lokales [Brauchtum](#) entwickelt, das sich vielfach sogar von Dorf zu Dorf erheblich unterscheidet.

Die Tradition des Maibaumaufstellens mag noch verhältnismäßig „jung“ sein, steht aber in einem weit in die Vorzeit zurückreichenden Zusammenhang. Der Maibaum hatte die kultische Bedeutung eines „Riesen-[Phallus](#)“, der in die lebengebärende Erde gerammt wurde und auf diese Weise die Götterhochzeit versinnbildlichte. Der Maikranz, der an der Spitze angebracht wurde, konnte einerseits Symbol der [Vulva](#), andererseits durch die darin eingeflochtenen jungen Reiser und Heilpflanzen Symbol für neues Leben und Gesundheit sein. Der enge Zusammenhang Maibaum - Erdmutter ist heute noch daraus ableitbar, dass der Maibaum vielerorts auch „Marienbaum“ genannt wird.

Der Phallus war Symbol für die schöpferische lebensweckende Kraft des Himmels, die ja vor allem gerade für das damalige bäuerliche Leben von ungeheurer Wichtigkeit war. Ohne diese Kraft gab es kein Leben und keine überlebenswichtige Fruchtbarkeit. Und mit dem Tanz und dem Verweben und Verknüpfen der Bänder (Bändertanz um den Maibaum) drückte man sowohl ein erotisches Geschehen unter den Geschlechtern aus als auch die Verknüpfung der drei Welten (Himmel, Erde, Anderswelt), die durch den Maibaum auch symbolisiert werden und nun fest in das Gefüge des Lebens selbst eingewoben werden.

Diese Ideen waren zumindest in der Romantik (19. Jahrhundert) sehr verbreitet, heute spricht kaum ein Volkskundler mehr von diesen „Ursprüngen“, die sich so nicht nachweisen lassen. Zudem tauchten die ersten Maibäume in Städten auf, so dass keine Verbindung zu einem agrarischen Bauernkult gefunden werden kann.

www.wikipedia.org , 14/12/2008

- <http://www.oktoberfest.de/de/index.php>, 3/12/2008

Das 175. Münchner Oktoberfest

Von 20. September bis 05. Oktober 2008

Noch 10 Tage, 23 Stunden und 46 Minuten

Endspurt: bald geht's los!

Auf der Münchner Theresienwiese wird fleissig gehämmert, gebohrt, geschraubt und genagelt, denn jetzt geht es in die Endphase des Aufbaus zum Oktoberfest 2008. In den großen Festzelten wird bereits mit der Dekoration begonnen und auch die meisten Schausteller sind inzwischen in München eingetroffen.

Und nun bleiben ihnen nur noch 10 Tage, 23 Stunden und 46 Minuten um ihre Buden, Fahrgeschäfte und Stände aufzubauen, denn schon am 20. September öffnet das 175. Oktoberfest seine Tore.

So hat alles angefangen ...

Hier ist die einmalige Gelegenheit für Sie, am Biertisch so richtig auf die Pauke zu hauen: Wer weiß schon genau wann und wie das größte Volksfest der Welt seinen Anfang nahm? Lesen Sie weiter und werden Sie schlauer.

Gut zu wissen: So hat alles angefangen

Hier ist die einmalige Gelegenheit für Sie, am Biertisch so richtig auf die Pauke zu hauen: Wer weiß schon genau wann und wie das größte Volksfest der Welt seinen Anfang nahm? Lesen Sie weiter und werden Sie schlauer.

Die Idee

Kein König, kein Minister, nein ein bürgerlicher Unteroffizier legte mit seiner Idee den Grundstein für das Oktoberfest. Eben dieser, seines Zeichens Mitglied der bayerischen Nationalgarde, schlug vor, die Hochzeit von Ludwig von Bayern und Prinzessin Therese von Hildburghausen mit einem großen Pferderennen zu feiern. Der Bankier und Kavallerie-Major Andreas von Dall'Armi übermittelte den Vorschlag an König Max I. Joseph von Bayern – dieser war sofort Feuer und Flamme. Am 17. Oktober 1810 war es soweit: Das erste Pferderennen und damit der Vorläufer zum Oktoberfest stieg auf der

© Münchner Stadtmuseum
Pferderennen um 1869

Theresienwiese, damals noch am Stadtrand. Der Name für diese "Wiese" wurde übrigens damals von der Braut Prinzessin Therese übernommen.

Und weiter geht's

Ein Jahr später waren sich alle einig: Das Fest soll weiterhin stattfinden. Veranstalter war diesmal der „Landwirtschaftliche Verein in Bayern“, der Fest und Pferderennen zur gleichzeitigen Präsentation bäuerlicher Leistungen nutzte.

Jahr für Jahr fand daraufhin die Wiesn als privat finanzierte Veranstaltung statt, bis dann 1819 die Münchner Stadtväter die Sache in die Hand nahmen. Künftig sollte das Oktoberfest jedes Jahr und ohne Ausnahme gefeiert werden, unter Leitung der Stadt München.

1850 gab es dann wieder richtig was zu betrinken: Die Wächterin über das Oktoberfest, die Statue der "Bavaria", wurde enthüllt und ein Teil der Ruhmeshalle eingeweiht.

1881 galt es, eine weitere Geburtsstunde zu feiern: Die erste Hendlbraterei wurde eröffnet und das mittlerweile traditionelle Wiesnhendl an die hungrigen Besucher verkauft.

Die Wiesn ohne Bier?

Auf dem Oktoberfest wurde nicht von Anfang an Bier ausgeschenkt. Natürlich gab es auch 1810 schon etwas zu trinken - aber nicht auf dem Gebiet der Wiesn, sondern auf der Sendlinger Anhöhe.

Später ließ die Stadtverwaltung dann auch den Bierverkauf auf der Theresienwiese zu, was dazu führte, dass immer mehr roh gezimmerte Bretterbuden den Platz übersäten.

Zunächst aßen und tranken die Wiesnbesucher also im Freien, aber die Zahl und Größe der Bierbuden nahm ständig zu. Außerdem waren die Wirte zunächst auch Schausteller: Ihre Bierbuden nahmen Kegelbahnen oder Kletterbäume für die Jugend auf und boten weitere Attraktionen wie große Tanzflächen.

Ende des 19. Jahrhunderts wurden aus den Buden dann Bierhallen, und die zusätzlichen

© Oktoberfest.de

Ursprünglich wurde auf dem Oktoberfest kein Bier ausgeschenkt

Attraktionen wurden
ausgegliedert, um mehr
Sitzplätzen und schließlich auch
Musikkapellen Platz zu machen.

Auf dem Weg zum größten Volksfest der Welt

Ab 1880 gab's was zu schauen: Das elektrische Licht hielt Einzug auf der Wiesn. 400 Buden und Zelte wurden beleuchtet und sorgten für das typische Wiesnbild bei Nacht. Bei der nächsten Neuerung teilte sich eher die Begeisterung: Die erste Maß aus Glas feierte 1892 ihren Einzug bei der Wiesn. Viele Traditionalisten hielten fest am steinernen Maßkrug.

Da München früher wesentlich kleiner war, zogen die Wirte und Veranstalter zu Beginn "hinaus" auf die Wiesn. Diese Tradition findet sich heute im Einzug der Wiesnwirte am Samstagvormittag wieder.

Erst 1950 führte Oberbürgermeister Thomas Wimmer eine allseits bekannte Tradition ein: Er sticht am ersten Wiesn-Samstag um 12.00 Uhr das erste Fass Bier an und ruft "O'zapft is'!". Seitdem lässt sich kein Stadtherr mehr das Anzapfen nehmen.

Doch die Wiesn hat auch ihre dunklen Seite: Bei einem Bombenanschlag starben 1980 am Haupteingang 13 Festbesucher, über 200 wurden zum Teil schwer verletzt. 24mal ist die Wiesn übrigens schon ausgefallen.

Gaudi ohne Fahrgeschäfte

Gaudi ohne Fahrgeschäfte

Ja, wie war das damals, so ohne Strom und somit auch ohne Eurostar und Geisterbahn? Ganz einfach: die Münchner haben sich ihren eigenen Schabernack ausgedacht.

Zum einen gab es da das traditionelle Baumsteigen, eine Attraktion die von Wirten in den 1860er Jahren eingeführt wurde: Die Burschen mussten sich an einem glatt geschälten Baum empor hangeln. Oben angekommen, konnten sie sich aus allerlei Kleinigkeiten, die dort befestigt waren, ihren Preis aussuchen.

Neben Schubkarrenrennen und Sacklaufen war auch das Mus-Essen äußerst beliebt. Die beiden Konkurrenten saßen sich mit verbundenen Augen gegenüber und fütterten sich gegenseitig mit Mus. Die Belustigung der umstehenden Zuschauer nahm beim Anblick der verschmierten

Gesichter natürlich kein Ende.

© Münchner Stadtmuseum
Gansviertel-Fangen um 1869

Auch die alten Münchner kannten das "Würstelschnappen" schon. Allerdings fand es auf dem Oktoberfest um 1869 in Form eines Gansviertel-Fangens statt. Die Wettstreiter mussten auf einer beweglichen Walze balancieren. Schafften sie es mit viel Glück bis zum Ende versuchten sie ein an einer Schnur befestigtes Stück Gans zu schnappen und schließlich als Belohnung aufzuessen.

Der Glückshafen - die Erfolgsstory des Loses

Der Glückshafen - die Erfolgsstory des Loses

Ob Volksfest oder Wiesn - die Losstände auf diesen Festen sind meist umringt von Menschen. Es ist ja auch immer wieder aufregend: Zuerst darf man das Los wie ein kleines Überraschungspaket aufmachen und schon während dessen hält man es vor Spannung kaum aus: Lacht einem gleich eine Niete entgegen oder ist doch eine Gewinnnummer abgedruckt?

© Münchner Stadtmuseum
Glückshafen um 1859

Was sich heute ein jeder bei einem ausgiebigen Oktoberfestbesuch leistet, entstand um 1816 als Wohltätigkeit gegenüber den Armen: Zu der Zeit machte eine Getreideteuerung vielen Landleuten schwer zu schaffen.

Die kleinen Finger fleißiger Mädchen machten sich in den Schulen an die Arbeit und stellten Papierlose für die Lotterie her.

Als Hauptpreise dienten z. B. Silber, Porzellan oder Schmuck. Strümpfe, Pfeifenköpfe oder kleine Bildnisse des Königs waren als Trostpreise gedacht. In schlechten Jahren meinte es die königliche Familie besonders gut und kaufte große Mengen von den kleinen Losen, um sie unter Bedürftigen zu verteilen.

Bis heute hat sich der Glückshafen auf dem Oktoberfest, und auf jedem Volksfest gehalten. Die Spannung macht's, denn wer hat nicht als Kind darauf gedrängelt "Gehen wir Lose kaufen?"

Kriege, Bomben und Cholera

Seit seinen Anfängen im Jahr 1810 fiel das Oktoberfest 24 mal aus – oder wurde nur als „Herbstfest“ veranstaltet.

Kriege, Cholera-Epidemien und Hyperinflation in den 1920er Jahren verursachten den Ausfall des Oktoberfestes.

1813 Bayern kämpft gegen Napoleon; die Wiesn muss schon in ihrem vierten Jahr zum ersten Mal abgesagt werden.

1854 München wird von einer Cholera-Epidemie heimgesucht, an der 3.000 Menschen sterben.

1866 Bayern nimmt am Preußisch-Österreichischen Krieg auf Seiten Österreichs teil. Obwohl am 23. August Frieden geschlossen wird, fällt das Oktoberfest in diesem Jahr aus.

1870 Der Deutsch-Französische Krieg, nach dessen Ende das Deutsche Reich gegründet wird, führt zum Ausfall des Oktoberfestes.

1873 Wegen einer Cholera-Epidemie fällt die Wiesn aus.

1914 bis 1918 Während des ersten Weltkrieges findet keine Wiesn statt.

1919 und 1920 Nach dem Krieg feiern die Münchner nur das kleinere "Herbstfest" auf der Theresienwiese.

1923 und 1924 Die Hyperinflation zwingt den Magistrat der Stadt München zur Absage des Oktoberfestes.

1939 bis 1945 Während des zweiten Weltkrieges findet keine Wiesn statt.

1946 bis 1948 Wie nach dem ersten Weltkrieg, findet auch Ende der 40er Jahre nur das "Herbstfest" als Ersatzveranstaltung statt.

Nach dem **Bombenattentat vom 26. September 1980** wurde die Wiesn nicht abgesagt – der Oktoberfest-Betrieb ruhte nur für einen Tag. Diese aus wirtschaftlichen Gründen getroffene Entscheidung sorgte für viel Kritik; der „Münchner Merkur“ stellte sogar am 30. September seine Wiesnberichterstattung ein.

Wiesn-Rekorde und Obskures

Wiesn-Rekorde und Obskures

100 Jahre Wiesn uns soviel Bier wie nie zuvor: 1910 gab es wieder Grund zum ausgiebigen Trinken, die Wiesn feiert ihren 100. Geburtstag. Grund genug den ersten Bierrekord aufzustellen. 12.000 Hektoliter Bier wechselten bei diesem Oktoberfest ihren Besitzer.

Die längste Pause:

In den Jahren 1939 bis 1948 fand kein Oktoberfest statt – 10 Jahre lang keine Wiesn! Zunächst lief wegen des Zweiten Weltkriegs gar nichts, dann Ende der 40er Jahre nur das kleinere „Herbstfest“ als Ersatz.

Die **meisten Besucher** gab es zu einer Jubiläums-Wiesn: Etwa 7,1 Millionen Menschen besuchten das Oktoberfest im Jahr 1985. Warum Jubiläums-Wiesn? Wegen der 24 ausgefallenen Feste war das Oktoberfest von 1985 zwar nur das 151. – die Veranstaltung selbst gab es dann aber genau seit 175 Jahren.

Der **Wiesn-Besucher Karl Sorg** hat sich von 1960 bis 1983 jedes Jahr beim „Fotoschießen“ selbst porträtiert – mit dem Gewehr sozusagen: Bei einem Treffer wird an dieser Schießbude ein Foto des Schützen gemacht.

Seltsam, seltsam: Sowohl das 25. Oktoberfest-Jubiläum 1835 und dann natürlich auch die Jubiläumsjahre 1910 (100 Jahre Wiesn) und 1985 (175 Jahre) fallen mit dem Auftauchen des Halleyschen Kometen zusammen.

Lauter Achten:

Im Jahr 1908 präsentierte Carl Gabriel im Münchner Ausstellungspark die erste Achterbahn Deutschlands, im Jahr darauf Max Stehbeck die erste transportable „Figur-8-Bahn“ auf dem Oktoberfest.

Im Jahr 1880 bewarb sich ein Schausteller mit einer **gelehrten Hundefamilie** für das Oktoberfest. Die Astrachen-Spitze konnten angeblich nicht nur Karten spielen und tanzen, sondern erkannten auch auf Fotografien sämtliche Regenten Europas. Und welcher Hund kann das heute noch von sich behaupten?

Entsetzliches Saufen kommt auf dem Oktoberfest eher selten vor; ein Fall aus dem Jahr 1901 ist allerdings verbrieft. An die Herren I. und M. Hager wurde damals in der Bierbude Lang ein Diplom für das Trinken von zehn Maß verliehen. Wir denken: Zehn pro Person – fünf Maß pro Mann wären

ja lächerlich. Das schafften zu dieser Zeit wohl selbst Kleinkinder, wie Sie gleich sehen werden.

Trinken bis zur Geschlechtsumwandlung:

Auf alten Postkarten zur Wiesn wurden gerne auch Bier trinkende Kinder dargestellt – nicht nur das berühmte Münchner Kindl, sondern auch andere Kleinkinder. Ersteres war übrigens bis in die Dreißigerjahre männlich, dann wurde es zum Mädchen. Offensichtlich war die Medizin damals doch fortschrittlicher als allgemein angenommen.

Ein **urbayerischer Trinkspruch** stammt wohl doch nicht aus München, sondern eher aus dem... Nordosten Bayerns. Das berühmte „Ein Prosit der Gemütlichkeit“ mit seinem „Eins, Zwei, Drei – Gsuffa!“ hat ein Herr Bernhard Dittrich aus Chemnitz verfasst. Auf der Wiesn ist es spätestens 1912 etabliert, wie ein Besucher damals angewidert feststellte.

Der **Anstich**, also das Öffnen des ersten Bierfasses auf dem Oktoberfest, ist eine Tradition - allerdings eine eher junge: Im Jahr 1950 begründete sie der damalige Oberbürgermeister Thomas Wimmer. Und seitdem hat jeder seiner Nachfolger vor dem Anstich wohl mehr Angst als vor dem Wahltag, denn an der Anzahl der benötigten Schläge hängt das Ansehen des „OB“. Unser derzeitiger Amtsinhaber Christian Uhde steht sehr gut da: Sein Rekord liegt bei zwei Schlägen.

Das **größte Wiesn-Bierzelt aller Zeiten** war das Pschorr-Bräu-Rosl-Zelt von 1913, das mit seinen 5.500 Quadratmetern etwa 12.000 Gästen Platz bot. Heute ist die Hofbräu-Festhalle mit ungefähr 10.000 Plätzen das größte Zelt.

- <http://de.wikipedia.org>, 14/2/2009

1. Volksfest in Hessen

Erbacher Wiesenmarkt

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Der **Erbacher Wiesenmarkt** ist eines der größten **Volksfeste** in Süd-**Hessen**.

Das Fest beginnt jeweils in der vorletzten vollen Woche im Juli und dauert 10 Tage. Eröffnet wird der Wiesenmarkt immer freitags. Donnerstags treffen sich Erbacher Bürger bereits zum Feiern auf dem Festgelände, die Aussteller und Gastronomen dürfen aber noch nichts verkaufen. Einer der Höhepunkte ist das am zweiten Sonntag stattfindende **Pferdewettrennen**. Weitere Höhepunkte sind die großen **Feuerwerke** am ersten Sonntag und am Mittwoch. Zusätzlich zu Schaustellern und Gastronomiebetrieben gibt es noch mehrere Messehallen mit

Ausstellern (ca. 200) aus der Region, das Europäische Dorf und das Freigelände „Südhessen Messe“.

Der Wiesenmarkt hieß ursprünglich bis in die 60er Jahre des 20. Jahrhunderts „Eulbacher Markt“ oder „Eulbacher Wiesen(Vieh-)markt“. Er war ein regional sehr bedeutender Vieh-, Pferde- und Bauernmarkt. Bis zum 30-jährigen Krieg war Eulbach eine kleine Handelszentrale: Hier kreuzten sich alte Handelswege, die sich vom schiffbaren Neckar über Beerfelden, vom ehemals hessischen Bad Wimpfen über den Krähhberg auf den Höhenzügen des Odenwalds zum Main hin zogen, nach Miltenberg, Seligenstadt, Obernburg, ins Hanauische und vom Rheintal von Worms und Speyer her kommend die klassische Nibelungenstraße über Eulbach in Richtung Main-Franken nach Böhmen und nach Sachsen. Die Grafen zu Erbach-Erbach besaßen dort einen Tiergarten und ein Jagdschloss. Der Vieh- und Bauernmarkt wurde erst zum Ende des 19. Jahrhunderts oder sogar erst im 20. Jahrhundert (?) von den Grafen von Eulbach nach Erbach verlegt. Bis um 1960 war der Vieh- und Pferdemarkt mit den begleitenden Pferderennen und anderen Pferdesportarten der Hauptbestandteil des „Eulbacher Marktes“. Das am Eingang des „Wiesenmarktes“ gelegene „Schützenhaus“ deutet jedoch darauf hin, dass der „Eulbacher Markt“ zumindest in Teilen bereits Mitte des 19. Jahrhunderts in Erbach stattgefunden haben muss: Hier trafen sich die demokratischen Revolutionäre 1848 und auf dem (heutigen Wiesenmarkt-) Gelände neben dem Schützenhaus fand 1848 die historische Odenwälder Volksversammlung unter der Leitung des Michelstädter Revolutionärs und Rechtsanwalts Ludwig Bogen statt.

Bienenmarkt

Der **Bienenmarkt** in [Michelstadt](#) ist das zweitgrößte [Volksfest](#) im [Odenwaldkreis](#) nach dem [Erbacher Wiesenmarkt](#).

Initiiert wurde das Volksfest 1955 vom damaligen Michelstädter Bürgermeister Erwin Hasenzahl. Es findet jährlich an Pfingsten an der [Bundesstraße 45](#) statt. Es beginnt am Freitag vor [Pfingstsonntag](#) und dauert 10 Tage.

In den zehn Tagen des Volksfestes wird den Besuchern neben vielen Schaustellern, Fahrgeschäften und Gastronomien auch ein attraktives Rahmenprogramm geboten: Radrennen, Stadtlauf, verkaufsoffener Sonntag, großes [Feuerwerk](#), Bienenversteigerung und Blumenkorso sind nur einige Punkte.

Von „<http://de.wikipedia.org/wiki/Bienenmarkt>“

Lullusfest

Lullusfest

Das **Lullusfest** ist eines der ältesten [Volksfeste](#) in Deutschland ^[1]. Es wird auf dem etwa 1,3 Hektar großen Marktplatz und auf Teilen des etwa 0,5 Hektar ^[2] großen angrenzenden Linggplatzes in der Innenstadt von [Bad Hersfeld](#) gefeiert. Das Fest findet jedes Jahr in der Woche des [16. Oktober](#) statt.

In den letzten Jahren wurden durchschnittlich rund 500.000 Besucher gezählt ^[3].

Geschichte

Das Fest hat seinen Namen von [Erzbischof Lullus](#) von [Mainz](#). Er war Nachfolger des [Bonifatius](#) auf dem Mainzer Bischofsstuhl. Er gründete um 769 das [Benediktinerkloster in Bad Hersfeld](#). Am 16. Oktober 786 starb Lullus 80-jährig in Hersfeld.

Am 7. April [852](#) wurde die neue [karolingische Säulenbasilika](#) geweiht. Die Umbettung von Lullus, [Wigbert](#) und [Witta](#) in diese Basilika durch eine Prozession und eine kirchliche Feier fand im gleichen Jahr am 16. Oktober statt. Dies führte dann zu einem jährlich wiederkehrenden [Kirchenfest](#), zu dem viele Gläubige an die Heiligengräber pilgerten. Sie wurden am 16. Oktober vom Geläut der ganzen Stadt zu den Heiligengräbern gerufen. Ab 1038 wurde auch mit der [Lullusglocke](#) geläutet.

Fierche

Auch das Lullusfeuer (*Fierche*) und das Aufstellen einer Holzhütte lassen sich auf die Zeit des Kirchenfestes zurückführen. Die Hütte wurde für die Pilger aufgestellt, die keine Unterkunft mehr gefunden hatten und am Feuer mit Nahrung versorgt wurden.

Es gibt aber auch noch andere mögliche Ursprünge für den Hüttenbau und das Feuer. Das Feuer könnte mit der ersten Holzkirche zu tun haben. Eine weitere Erklärung könnte auch sein, dass das Feuer für vertriebene Christen, aus dem nahen Grenzgebiet zu den noch heidnischen Thüringern und Sachsen, als Signal gedient haben. Sie suchten bei dem Kloster Schutz und fanden in der Hütte Unterkunft.

Die vielen Pilger und Wallfahrer mussten versorgt werden, so gab es zu dem Fest vermutlich von jeher einen Jahrmarkt. Der Markt wurde ab etwa 1373 auf 3 Tage verlängert. Er dauerte

von montagmittags 12:00 Uhr bis donnerstagnachts um 1:00 Uhr. Mit der [Reformation](#) verschwand das Kirchenfest langsam, aber der Jahrmarkt blieb bestehen. So riefen die Glocken nicht mehr zum Kirchenfest, sie signalisierten montags um 12:00 Uhr die „Lullusfreiheit“. Sie gab den Händlern auf dem Markt die Erlaubnis ihre Waren unter freiem Himmel ohne städtische Abgaben zu verkaufen. Der Markt bot über Jahrhunderte eine große Auswahl an Stoffen, Strickwaren, Hüten und Bekleidung sowie Uhren und optischen Geräten. Es gab auch einen großen landwirtschaftlichen Bereich. Mit der Zeit wurde der Markt immer mehr zu einem Krammarkt, bei dem sich die Bevölkerung aus dem ganzen Kreis mit notwendigen Haushaltsutensilien versorgte. Ab dem Jahr 1911 wurde der [Dippenmarkt](#) von Montag bis Sonntag verlängert, wobei es ab 1925 zu dem verkaufsoffenen Sonntag kam. Ab dem 19. Jahrhundert kamen zum Markt Vergnügungs- und Fahrgeschäfte hinzu. Da vor Ort immer mehr Einzelhändler entstanden (später auch Kaufhäuser), die die Bevölkerung das ganze Jahr über mit diesen Waren versorgen konnten, nahm schließlich die Anzahl der Vergnügungs- und Fahrgeschäfte immer mehr zu. Im Jahr 1911 standen auf dem Marktplatz sechzehn Geschäfte und 2008 wird es 50 Geschäfte geben (davon sind 11 Fahrgeschäfte)^[3].

Somit entwickelte sich das Volksfest wie es heute noch gefeiert wird.

Ablauf in der Gegenwart [\[Bearbeiten\]](#)

Das Fest beginnt am Samstagabend mit dem „Lollball“, in der Woche vor dem Lollsmontag. Er wird durch den „Tanzsportclub Rot-Weiß Bad Hersfeld“ in der Stadthalle organisiert.

Festzug Lullusfest 2006, Feuermeister, Bürgermeister und Magistrat

Am folgenden Sonntag findet der Bad Hersfelder Lollslauf statt, eine Laufveranstaltung, bei der mehrere Langstrecken bis zum Halbmarathon gelaufen werden können. Veranstaltet wird er durch den Ski-Club Neuenstein. Am gleichen Abend findet in der Hersfelder Innenstadt der traditionelle Fackel- und Laternenzug mit mehreren Kapellen statt. Im Anschluss folgt in der [Stiftsruine](#) eine feierliche Ansprache des Bürgermeisters und Feuermeisters. Nach dieser Ansprache läutet die [Lullusglocke](#), die älteste Glocke Deutschlands. Danach gibt es seit ein paar Jahren entweder ein Feuerwerk oder eine Lasershow in der Stiftruine.

Der Marktplatz von oben, außerhalb der Hersfelder fünften Jahreszeit. Dahinter die Stiftsruine und der Tageberg

Am Lollsmontag vor 12:00 Uhr hält der Bürgermeister eine Rede und nach einer formalisierten Zwiesprache mit dem Feuermeister entzündet der Bürgermeister um 12:00 Uhr das Feuer, in dem er eine Fackel auf den Holzstapel schleudert. Dabei läuten alle Glocken der Stadt. Damit ist das Lullusfest offiziell eröffnet.

Am Lollsmittwoch findet der große „[Dippenmarkt](#)“ statt, bei dem etwa 130 Händler aus ganz Deutschland ihre Waren anbieten.

Am Lollssonntag ist ein verkaufsoffenerer Sonntag und um 19:00 Uhr wird das Feuer nach einer Ansprache des Feuermeisters gelöscht. Im Anschluss findet seit ein paar Jahren ein Feuerwerk statt, das vom Kirchturm der Stadtkirche abgeschossen wird.

Am Montag wird das Lullusfest mit einer Freiverlosung der Schausteller beendet.

Enner, zwoon, dräi - Bruder Lolls (Der Lollsruf) [\[Bearbeiten\]](#)

Zum Lullusfest, insbesondere zum Fackel- und zum Festzug gibt es verschiedene Ausrufe zu Lullus Ehren. Bis das Feuer angezündet wird ruft man: „Enner, zwoon, dräi - Budewähn!“ (Budenwagen, damit sind die Wagen der Schausteller gemeint). Wenn das Lullusfeuer entfacht wurde ruft man: „Enner, zwoon, dräi - Bruder Lolls!“ Meist leitet jemand diesen Ausruf mit „Attacke!“ ein. Die Anderen rufen dann „Enner zwoon,...“ usw. Wichtig ist hierbei, dass die Sprachmelodie nach „dräi“ deutlich abfällt, wobei die erste der drei nachfolgenden Silben außerdem deutlich in die Länge gezogen wird („Bruuuu-der Lolls“).

Weitere Bilder [\[Bearbeiten\]](#)

Lullusfest 2005

Lullusfest 2006

Lullusfest 2007

Riesenrad auf dem Lullusfest 2006 - Aufgenommen vorm Ordnungsamt

Festzug Lullusfest 2006, vorne der Feuermeister (links) und der

Eingang zum Lullusfest neben dem „Fierche“

Bürgermeister (rechts)

Schlossgrabenfest

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

Der Auftritt von [Juli](#) am 27. Mai 2006

Das **Schlossgrabenfest** ist das größte Innenstadt-[Open-Air](#) Hessens in [Darmstadt](#). Es findet seit [1999](#) jedes Jahr am letzten Maiwochenende rund um das [Residenzschloss](#) statt. Zu Beginn fand das Fest von Freitag bis Sonntag statt, seit 2000 von Donnerstag bis Sonntag. Der Eintritt ist seit jeher frei. Das musikalische Spektrum reicht von [Rock](#), [Pop](#), [Reggae](#) und [HipHop](#) bis hin zu [Soul](#) und [Jazz](#). Im Jahr 2006 besuchten knapp 400.000 Menschen an vier Tagen die Konzerte und Shows von mehr als 60 Bands.

Neben vielen kleineren regionalen und überregionalen Bands treten jedes Jahr deutschlandweit bekannte Musiker auf, beispielsweise [Juli](#), [H-Blockx](#), [Die Happy](#) und [The Capones](#). Jährlich treten somit zwischen siebzig und neunzig Bands auf. Im Jahr 2007 gab es zu den bestehenden drei erstmals eine weitere Bühne, auf der ausschließlich Newcomerbands die Chance bekommen, vor größerem Publikum zu spielen. Bei der zehnten Auflage des Open-Airs 2008 gelang es mit [The Hooters](#) erstmals einen internationalen Topact zu präsentieren.

Im Jahr [2007](#) wurden einige organisatorische Veränderungen beschlossen; so wurde das gesamte Festgelände umzäunt und mit Einlasskontrollen versehen. Das Verbot, eigene Getränke auf das Festgelände mitzunehmen, soll unter anderem Glasbruch verhindern und dadurch die Sicherheit erhöhen. Ebenfalls werden Getränke nur noch in Plastikbechern ausgeschenkt, die man dafür für 2€(2008) bzw. 1€(2007) kaufen muss. Darüber hinaus werden einige Bühnen anders angeordnet, um durch Vermeidung von Engpässen den [Sanitätsdiensten](#) die Arbeit zu erleichtern.

Wilhelmstraßenfest

Das **Wilhelmstraßenfest** in der [hessischen Landeshauptstadt Wiesbaden](#) ist mit geschätzten 250.000 Besuchern an den beiden Festtagen das größte Straßenfest in Deutschland.

Es findet jährlich am zweiten Juni-Wochenende (Freitag und Samstag) auf der Wiesbadener [Wilhelmstraße](#) – von einigen auch "Rue" genannt – und in den angrenzenden Grünanlagen ([Bowling Green](#) und [Warmer Damm](#)) statt.

Seine offizielle Bezeichnung ist „Theatrium“. Dieser Name leitet sich aus der Tatsache ab, dass das Wilhelmstraßenfest erstmals 1978 anlässlich der Wiedereröffnung des [Hessischen Staatstheaters](#) nach dessen Renovierung stattfand. Der Name „Theatrium“ leitet sich danach ab aus „[Theater](#)“ und „[Atrium](#)“ ([lat.](#) für „im Freien“). „Wilhelmstraßenfest“ hat sich aber allgemein eingebürgert.

Das Fest bietet als größte [Freiluft](#)-Veranstaltung der Stadt neben kulinarischen Spezialitäten viel Musik und Showeinlagen auf bis zu sieben größeren und kleineren Bühnen, Fahrgeschäfte, einen Kunsthandwerkermarkt mit 130 Ausstellern sowie ein großes Abschluss-[Feuerwerk](#)

2. Volksfest in Baden-Württemberg

Cannstatter Volksfest

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

Blick auf den Festbetrieb

Cannstatter Volksfest 2008

Blick vom Neckar auf das Volksfest

Das **Cannstatter Volksfest** (umgangssprachlich auch **Cannstatter Wasen** oder **Wasen** genannt) ist ein zweiwöchiges [Volksfest](#), das jährlich von Ende September bis Anfang Oktober auf dem [Cannstatter Wasen](#) in [Stuttgart-Bad Cannstatt](#) veranstaltet wird. Das Pendant zum Volksfest ist das jährliche [Stuttgarter Frühlingsfest](#).

Daten und Fakten [\[Bearbeiten\]](#)

Die Freifläche auf dem Cannstatter Wasen beträgt ca. 35 ha. Das schwäbische Volksfest beginnt normalerweise eine Woche später als das Münchner [Oktoberfest](#).

Das Cannstatter Volksfest gilt nach dem Oktoberfest in München als das zweitgrößte Volksfest der Welt und beansprucht für sich aufgrund der Vielzahl der Schaustellerbetriebe den Titel „größtes Schaustellerfest“ der Welt.

Laut Veranstalter Andreas Kroll, Geschäftsführer der „in.Stuttgart Veranstaltungsgesellschaft“, haben 2006 ca. 4,2 Millionen Menschen das 161. Cannstatter Volksfest besucht, was einer Steigerung gegenüber 2005 um 20% entspricht. 2007 wurde mit 4,5 Millionen Besuchern eine erneute beachtliche Steigerung erreicht und damit der Abstand auf das Münchner Oktoberfest deutlich verkürzt.

Geschichte des Cannstatter Volksfestes

Erstmals gefeiert wurde das Cannstatter Volksfest 1818. Gedacht als „jährlich am 28. September zu [Kannstadt](#) abzuhaltendes landwirtschaftliches Fest“. Der Anlass war die Schaffung einer landwirtschaftlichen Unterrichtsanstalt, als Reaktion auf viele Hungersnöte und Missernten. Diese Unterrichtsanstalt ist heute bekannt als [Universität Hohenheim](#).

Der indirekte Anlass des ersten Volksfestes liegt in Asien. 1815 explodierte der indonesische Vulkan [Tambora](#). Gase und Staub sorgten jahrelang für Klimaveränderungen ([Jahr ohne](#)

[Sommer](#)) und damit auch für die Missernten, die zur Gründung des Volksfestes und der Universität Hohenheim führten.

Bereits im ersten Jahr war das Volksfest ein großer Erfolg. Es wurde von weit mehr als 30.000 Gästen und Mitwirkenden berichtet. Mit der Zeit wurde das Cannstatter Volksfest größer und gewann an Bedeutung. Im 19. Jahrhundert dauerte das Fest zunächst nur einen einzigen, später drei, dann vier, ab den 1920er Jahren schließlich fünf Tage. Zu Beginn der 1950er Jahre wurde der Wasen dann auf zunächst zehn, dann zwölf und schließlich 1972 auf 16 Festtage ausgedehnt. Ab 2007 dauert das Fest 17 Tage, da der Auftakt von Samstag auf Freitag vorverlegt wird.

Zunächst gab es noch wenige so genannte „Volksfest-Buden“ mit Schaustellern und Bierausschank. Sie wurden zugunsten der königlichen Loge und der Honoratioren-Tribünen an den Rand des eigentlichen Festgeländes verbannt.

Bereits 1860 kam es in Folge der zunehmenden Schausteller-Zahlen zu der heute typischen Anordnung in drei Hauptstraßen und zahlreichen Nebenstraßen, um den von Jahr zu Jahr immer größer werdenden Besucherzahlen genügend Platz zu lassen.

Das Cannstatter Volksfest wurde bisher am vorletzten oder letzten Samstag im September (frühester Termin ist der 22. September) um 11 Uhr durch den Stuttgarter Oberbürgermeister mit dem [Fassanstich](#) eröffnet. Im Jahre 2007 öffnete das Volksfest bereits am Freitag um 15 Uhr, der Fassanstich wurde am Freitagabend live im Fernsehen übertragen.

Festzelte

Auf dem Cannstatter Volksfest finden sich neun [Festzelte](#) (davon sieben [Bierzelte](#) und zwei Weinzelte) sowie eine Vielzahl kleinerer gastronomischer Betriebe mit Biergärten. Mittelpunkt sind die drei Brauereizelte (das Festzelt Klaus der Brauerei [Dinkelacker](#), das Festzelt Laub der Brauerei [Schwabenbräu](#) und das Festzelt Hans-Peter Grandl der Brauerei [Stuttgarter Hofbräu](#)), die seit 1982 ihren traditionellen Platz nebeneinander vor der Fruchtsäule haben. Die Anordnung der drei Zelte wechselt dabei jährlich. Das Zelt der federführenden Brauerei (deren Fass beim Anstich durch den Oberbürgermeister zum Zuge kommt) steht dabei immer ganz rechts. Vor 1982 gab es vier etwas kleinere Brauereizelte, die auf beiden Seiten der Fruchtsäule aufgebaut waren. Das vierte Zelt war das Festzelt der [Brauerei Wulle](#), die 1971 von Dinkelacker übernommen wurde und wenig später auch als Marke nicht mehr existierte. [Baurechtlich](#) genehmigt sind in Stuttgart 23.700 Sitzplätze.

Dinkelacker-Festzelt Dieter und Werner Klaus: Das Dinkelacker-Festzelt ist eines der drei großen Brauereizelte. Die Festwirtfamilie Klaus bietet Platz für rund 5000 Menschen an.

Stuttgarter-Hofbräu-Festzelt Hans-Peter Grandl: Das Hofbräu-Zelt vom Festwirt Hans-Peter Grandl verfügt über 5.000 Plätze. Im Grandl-Zelt spielt unter anderem das „Königlich-Württembergische Hofbräu-Regiment“. Die Musiker treten in historischen Uniformen mit Pickelhaube auf.

Schwaben-Bräu-Festzelt Alexander Laub: Zum Volksfest 2006 komplett neu gestaltet und gebaut. Damit ist es nach eigenen Angaben nicht nur das größte unter allen Festzelten auf dem Cannstatter Wasen, sondern es bietet auch 4000 Kubikmeter mehr Raum. Neben 4.700

Sitzplätzen im Innenbereich bietet das Festzelt Laub im Stehbereich weitere ca. 500 Stehplätze.

Fürstenberg-Festzelt Peter Brandl: Von 2000 bis 2004 gab es mit dem 5.000 Besucher fassenden Fürstenberg-Zelt von Festwirt [Walter Weitmann](#) ein viertes Großzelt auf dem Wasen. Der Einzug einer [badischen](#) Brauerei auf dem [schwäbischen](#) Volksfest sorgte zunächst für heftigen Ärger. Seit 2005 wird ein kleineres Bierzelt mit 2.800 Plätzen vom neuen Festwirt Peter Brandl betrieben. Als einziges Zelt auf dem Wasen bietet Fürstenberg eine Empore für ca. 370 Besucher.

Festzelt Göckelesmaier: Der Betrieb des Festwirts Maier ist seit 1938 mit einem Festzelt auf dem Wasen vertreten. Seit 1949 ist der damalige *Maiers Karle* aufgrund seiner Spezialität (frische Hähnchen) als *Göckelesmaier* bekannt. Heute betreibt Göckelesmaier ein Zelt der mittleren Größe, welches 2.500 Besuchern Platz bietet.

Arcadia Erlebniszelt: Erstmals wurde 2005 das neue Erlebniszelt von der Wasenwirtin Sonja Renz betrieben. Mit 1.800 Sitzplätzen bietet sie Shows und Bars mit einem Wasserfall im Zelt. Es gibt eine Bar.

Festzelt Wasenwirt: Als drittes Hofbräu-Festzelt (neben Hans-Peter Grandl und Göckelesmaier) bietet der Wasenwirt seinen Kunden 2.200 Plätze. In Kooperation mit dem Radiosender [bigFM](#) veranstaltet der Festwirt die „bigFM Morgenhans Party“.

Weinzelt Zaiß - Cannstatter Oberamt: Traditioneller kulinarischer Anbieter aus Bad Cannstatt auf dem Volksfest ist das Weinzelt des Cannstatter Weingärtners Dieter Zaiß.

Weinzelt Stamer: Auf dem Wasen gibt es seit vielen Jahren das Weinzelt von Henny und Ernst Stamer.

Dinkelacker-Festzelt

Stuttgarter-Hofbräu-Festzelt

Schwabenbräu-Festzelt

Fürstenberg-Festzelt

Göckelesmaier-Festzelt

Arcadia-Festzelt

Party im Arcadia-Festzelt

Wasenwirt-Festzelt

Weinzelt Cannstatter

Ehemalige Zelte

- Brauereizelt [Wulle AG](#): Viertes großes Brauereizelt. Die Brauerei wurde 1971 von Dinkelacker übernommen. Das Zelt wurde bis 1981 von der Festwirtfamilie Göcklesmaier weiter betrieben, ehe die Neuordnung mit drei Brauereizelten in Kraft trat.
- Plochinger: Kleineres Brauereizelt der [Plochinger](#) Waldhornbräu. Das Zelt wurde nach Übernahme der Brauerei durch Stuttgarter Hofbräu nicht mehr aufgebaut und durch das Erlebniszelt der Alpirsbacher Brauerei (heute Arcadia) ersetzt.
- Schwieberdinger: Kleineres Brauereizelt der [Schwieberdinger Lammbrau](#). Das Zelt wurde nach Stilllegung der Brauerei (Übernahme durch Stuttgarter Hofbräu) nicht mehr aufgebaut.
- Festzelt Wienerwald (zuletzt in den 1970er Jahren).
- Apfelbaum: Erlebnisgastronomie für junge Besucher. Zuletzt im Jahr 2004 aufgebaut.
- Festzelt Betz: Kleineres, privat geführtes Zelt mit Dinkelacker-Bier im Ausschank.

Attraktionen

Zu den großen Attraktionen gehören neben den Festzelten die Schaustellerbuden und Fahrgeschäfte. Aus 1.054 Bewerbungen hat Volksfest-Chef Karl Kübler 2004 333 Attraktionen (Vorjahr: 302) ausgewählt. Zu den größten Attraktionen des Cannstatter Volksfestes gehört seit Jahren das größte transportable [Riesenrad](#) der Welt mit 60 Metern [Durchmesser](#). Allerdings fehlt seit 1998 eine Looping-[Achterbahn](#). Diese war von 1984 bis 1997 die größte Fahrattraktion des Festes. Zum ersten Mal stand 2004 der „[Imperator](#)“ auf dem Wasen. Das größte Flugkarussell der Welt bietet 64 Passagieren Loopingfahrten bis in 35 Meter Höhe. Auch der „Power Tower 2“, ein 66 Meter hoher Turm, feiert Premiere.

Fruchtsäule

Die *Fruchtsäule* ist eine mit Früchten dekorierte 26 Meter hohe und 3,5 Tonnen schwere Holzsäule, die das Wahrzeichen des Cannstatter Wasens ist. Sie wird allerdings heute von zahlreichen Fahrgeschäften überragt.

Schon beim ersten Volksfest 1818 gab es eine Fruchtsäule als Wahrzeichen, die vom damaligen württembergischen Hofbaumeister [Nikolaus Friedrich von Thouret](#) entworfen und erbaut worden war. Nach dem 1. Weltkrieg, mit dem Beginn der ersten deutschen Republik, wurde die Fruchtsäule als „monarchistisches“ Überbleibsel vom Cannstatter Wasen verbannt. Seit 1935, dem 100. Jahrestag, steht sie wieder auf ihrem angestammten Platz.

Die Fruchtsäule, deren Design im Laufe der Jahre immer geändert wurde, wurde bis vor kurzem alljährlich nach Abschluss des Volksfests demontiert. Alle paar Jahre wurde immer wieder eine neue Fruchtsäule mit anderem Design errichtet. Ab 1995 wurde sie versuchsweise einige Zeit lang ganzjährig stehen gelassen und war somit auch auf dem [Stuttgarter Frühlingsfest](#) erstmals zu sehen. Seit ein paar Jahren wird nur noch die Spitze demontiert und der Unterbau, in dem sich einige Informationsstände befinden und der während des Frühlingsfestes die Cannstatter Stadtkanne trägt, stehengelassen.

Fahrgeschäfte und Buden

Im Jahr 2007 standen auf dem Volksfest 73 sonstige Geschäfte: Schieß-, Los- und Wurfbuden und Schaugeschäfte, 95 Verkaufsgeschäfte für Essen usw., ein Krämermarkt mit 60 Marktständen und eine Boxshow. Zum Vergleich: Auf dem Münchner Oktoberfest gab es 2004 41 Fahrgeschäfte, 16 Kinderfahrgeschäfte, 17 Schau- und Belustigungsgeschäfte und 65 gastronomische Kleinbetriebe.

Französisches Dorf

Jahrelang gehörte auch das *Französische Dorf* zum Cannstatter Volksfest, auf dem die Besucher bei landestypischer Musik französische Speisen und Getränke konsumieren konnten. 2004 war es mit 33 Ständen vertreten. 2007 wurde das Französische Dorf von dem sogenannten Almhüttendorf abgelöst.

Volksfestumzug

Traditionell findet ein Festumzug zum Wasen statt – jeweils am ersten Sonntag des Festes. Ein wohl bis heute nicht überbotener Festumzugs-Rekord wurde 1954 aufgestellt, als über 300.000 Zuschauer zwischen Schlossplatz und Wasen die Straßen säumten.

Thementage und Sondertarife [\[Bearbeiten\]](#)

Um Familien mit Kindern anzulocken, werden seit mehreren Jahren zu bestimmten Terminen in manchen Zelten bzw. Fahrgeschäften spezielle Kinder- oder Familientarife angeboten. Mehrere Festzelte bieten tagsüber spezielle Rentnertarife an (u. a. das „Rentnerviertel“).

Seit 2002 gibt es auf dem Volksfest, wie auch auf dem Münchner Oktoberfest, Schwulen-Abende. Seit 2002 veranstaltet das Festzelt „Wasenwirt“ eine „Gaydelight-Party“, seit 2005 findet im Festzelt „Göckelsmaier“ die „Gay-Chicken-Night“ statt.

Feuerwerk

Durch den Anfang Oktober gelegenen [Tag der Deutschen Einheit](#) profitieren die Betreiber seit 1990 von einem zusätzlichen arbeitsfreien Tag während des Volksfestes. Anlässlich des [Nationalfeiertags](#) wurde die alte Tradition des Volksfest-Feuerwerks wiederbelebt.

Krämermarkt

Zusammen mit dem Volksfest findet der Krämermarkt auf dem Cannstatter Wasen statt. Angeboten werden dort Hosenträger, Ledergürtel, Pfannen, Textilien, Gewürze u. a.

Landwirtschaftliches Hauptfest

Alle drei Jahre ist dem Volksfest das *Landwirtschaftliche Hauptfest* angeschlossen – der ursprüngliche Auslöser des herbstlichen Trubels auf dem Wasen. Das Landwirtschaftliche

Hauptfest dauert 9 Tage (erste Volksfest-Woche) und kostet im Unterschied zum Volksfest Eintritt. Ab dem Hauptfest 2006 wird der Rhythmus der Ausrichtung geändert. Die Veranstaltung findet nur noch alle vier Jahre statt.

Betriebszeiten

Die Öffnungszeiten der Zelte und Imbißstände sowie die Fahrzeiten der Fahrgeschäfte von Sonntag bis Freitag sind von 11 Uhr bis 23 Uhr. An Samstagen und vor Feiertagen dauert der Betrieb bis 24 Uhr, allerdings erlischt in den Festzelten um 23:30 Uhr die Musik.

Kinder[karussells](#) und andere Fahrbetriebe für Kinder beenden häufig schon um 22 Uhr den Betrieb.

Philatelie

Bis vor wenigen Jahren wurden Briefe, die in die auf dem Cannstatter Volksfest aufgestellten [Briefkasten](#) gesteckt wurden, mit einem [Sonderstempel](#) der Post versehen. Sie waren begehrte Sammlerobjekte.

Unglücksfälle 1992 wurde einem Fahrgast des Fahrgeschäfts „[Breakdance](#)“ der Arm abgerissen.

- 1997 löste sich vom Fahrgeschäft „Ranger“ eine Leuchtreklame und stürzte in einen Biergarten. Da sich dort wegen schlechten Wetters niemand aufhielt, gab es keine Verletzten.

Termine

- 163. Cannstatter Volksfest 2008: 26. September – 12. Oktober 2008
- 164. Cannstatter Volksfest 2009: 25. September – 11. Oktober 2009
- 165. Cannstatter Volksfest 2010: 24. September – 10. Oktober 2010 mit 98. Landwirtschaftlichem Hauptfest (bis 3. Oktober 2010)

Peter-und-Paul-Fest Bretten

Das **Peter-und-Paul-Fest** in [Bretten](#) ist ein bekanntes Stadtfest, das immer am ersten Wochenende nach dem [kirchlichen Feiertag Peter und Paul \(29. Juni\)](#) stattfindet. Es geht zurück auf ein altes Schützenfest und erinnert an die erfolgreiche Abwehr der Stadtbelagerung [Württembergischer](#) Truppen unter Herzog [Ulrich von Württemberg](#) im Jahr [1504](#). Das Fest erfuhr im Sinne der nationalen Bewegung des 19. Jahrhunderts durch die [Bürgerwehr](#) eine neue Belebung, die Beschäftigung mit dem Mittelalter mündet dabei in das Nachempfinden historischer Kleidung, Bräuche und Sprache. Über 3000 Brettener leben so ihre Geschichte.

Im Jubiläumsjahr [2004](#) wurde als Rekonstruktion der Marsch des schwäbischen Heeres auf Bretten nachgestellt. Im Sinne der [experimentellen Archäologie](#) mussten sich über 500 Teilnehmer an Ausrüstung, Disziplin und militärische Regeln der frühen Neuzeit halten. Die historischen Ereignisse des Aufmarschs in [Illingen](#), die Belagerung [Maulbronn](#), die Einnahme [Knittlingens](#) sowie die Belagerung Bretten wurden auf diese Weise dargestellt. Das Buch "Der Tross" belegt diese einmalige Aktion in Bild und Text.

Das Peter-und-Paul-Fest dauert von Freitag bis Montag. Freitag Abend gibt es am Simmelturm die Schlacht zu erleben, am Samstag Abend findet das Feuerwerk statt, am Sonntag gibt es den historischen Festzug durch die Brettener Innenstadt und Montags gibt es neben dem Schwartenmagenumzug und dem Kinderfest allerlei spontanen Klamauk zu erleben. Die besondere Attraktion dieses Festes ist die Möglichkeit, mittelalterliche Volkstänze auszuprobieren und das Leben um 1504 hautnah von den über 3000 ehrenamtlichen Darstellern vorgelebt zu bekommen. Der Freitag steht nach der Neustrukturierung im Jubiläumsjahr 2004 unter dem Motto „Bretten rüstet sich“, der Samstag unter dem Motto „Bretten wehrt sich“, sonntags und montags steht „Bretten feiert“ auf dem Programm.

Das Peter-und-Paul-Fest geht ungewöhnlich lange in die Nacht hinein, die Sperrstunde ist an diesem Wochenende aufgehoben. Am Beispiel von Peter und Paul lässt sich die zentrale Rolle solch historischer Stadtfeste nicht nur in der Brettener Stadtpolitik, sondern in der "deutschen Kleinstadt" an sich aufzeigen.

Ebenso gilt das Peter-und-Paul-Fest als ältestes Volksfest Süddeutschlands und neben der [Landshuter Hochzeit](#) als authentischste mittelalterliche Veranstaltung in Europa.

Mannheimer Maimarkt

 Haupteingang

Plakat mit Logo

Der **Mannheimer Maimarkt** ist die größte regionale Verbraucherausstellung Deutschlands, die immer am letzten Samstag im April beginnt und elf Tage andauert. Der traditionell letzte Tag ist demnach der Maimarktdienstag.

Geschichte [\[Bearbeiten\]](#)

Der Maimarkt in [Mannheim](#) hat einen langen historischen Hintergrund und steht im Zusammenhang mit den (der damals sechs Jahre alten Stadt) im Jahr 1613 von [Pfalzgraf Johann II.](#) von Zweibrücken verliehenen [Marktprivilegien](#). Zunächst war er in erster Linie ein Markt für Krämer und Viehhändler.

Im 18. Jahrhundert wurde er vom Marktplatz unter die Arkaden des Kaufhauses am Paradeplatz verlegt.

1876 wurde die Schaubudenmesse vom eigentlichen Markt getrennt und auf den Alten Messplatz verlegt.

1892 zog ein Teil des Maimarkts in den neu eröffneten Schlachthof um. Im Jahre 1900 folgte der Rest. Zusätzlich zum alten Vieh- und Pferdemarkt wurden nun auch landwirtschaftliche Geräte, sowie Metzgerei- und Molkereiartikel ausgestellt.

Nach dem [Zweiten Weltkrieg](#) hielt man den Maimarkt 1949 zunächst im Veranstaltungsgebäude [Rosengarten](#), später wieder im Schlachthof ab.

1962 wurde er schließlich von der Mannheimer Ausstellungsgesellschaft auf den Friedensplatz gegenüber dem [Luisenpark](#) verlegt und mit erweiterten Angeboten an seine heutige Form hingeführt.

Seit 1985 ist der Veranstaltungsort das Maimarktgelände im Mühlfeld im Osten der Stadt, nachdem der Maimarkt dem Neubau des [Landesmuseums für Technik und Arbeit](#) weichen musste.

Im Jahr 1989 wurde als erste feste Ausstellungshalle die Maimarkthalle (7500m² Fläche) gebaut, die ganzjährig genutzt wird und bei Popkonzerten bis zu 12.000 Besuchern Platz bietet. Weitere feste Installationen sind das gläserne Studio des [SWR](#) sowie mehrere Verwaltungsgebäude am Haupteingang.

2005 erfolgte im Zusammenhang mit dem Bau der [SAP-Arena](#) der Anschluss an das [Mannheimer Straßenbahnnetz](#).

Infrastruktur [\[Bearbeiten\]](#)

Das Maimarktgelände umfasst eine Fläche von 210.000 m², wovon 130.000 m² infrastrukturell (Wasser, Strom, Telefon, teilweise auch WLAN) erschlossen sind. Im Vorfeld des Maimarktes werden ab Februar jedes Jahr 47 Ausstellungshallen mit einer Fläche von 42.000m² aufgebaut. Die gesamte Ausstellungsfläche beträgt ca. 80.000 m². Mit rund 1500 Ausstellern und um die 400.000 Besuchern jährlich liegt der Mannheimer Maimarkt an der Spitze unter den deutschen Regionalausstellungen.

Verkehrstechnisch gut erschlossen liegt das Gelände am Autobahnkreuz Mannheim und kann über die [A656](#) und [B38a](#) direkt angefahren werden. Der [S-Bahn](#)-Haltepunkt [Rangierbahnhof](#) liegt in ca. 1000 m Entfernung. Der Parkraum umfasst mittlerweile 12.000 Stellplätzen und kann an Sonn- und Feiertagen mit Teilen des benachbarten [Flugplatzes Neuostheim](#) um weitere 8000 Stellplätze vergrößert werden.

Durch den Neubau der [SAP-Arena](#) in 500 m Entfernung erhielt das Gelände seit September 2005 den dringend benötigten Stadtbahnanschluss direkt vor dem Haupteingang sowie weitere 7.000 Parkplätze. Zuvor mussten die Besucher an der Stadtbahnendstelle [Neuostheim](#) in Pendelbusse umsteigen.

Veranstaltungen [\[Bearbeiten\]](#)

Abreitplatz und Reitstadium (hinten).

Open-Air-Konzert: [Marillion](#) mit Sänger [Fish](#) als eine der Vorgruppen für [Queen](#) auf dem Maimarktgelände (1986)

Während des Maimarkts findet das internationale Maimarkt-Reitturnier statt.

Auf dem Maimarktgelände fanden in der Vergangenheit legendäre Open-Airkonzerte statt. U.a. waren [Queen](#), [Genesis](#), die [Rolling Stones](#), [Robbie Williams](#), [Bon Jovi](#), sowie Monsters of Rock zu Gast in Mannheim. Die beliebteste deutsche TV-Unterhaltungssendung [Wetten dass](#) wurde am 13. Dezember 1997 sowie am 5. November 2005 live aus der Mannheimer Maimarkthalle übertragen.

Weitere regelmäßige Veranstaltungen sind die Messe für Arbeit, Aus- und Weiterbildung *Jobs for Future* (Februar/März), die Technoveranstaltung [TDK Time Warp](#) im Frühjahr mit rund 14.000 Besuchern, das Happy-Family-Fest von Rewe im Sommer mit mehreren 10.000 Besuchern, die Veterama (größte Oldtimerausstellung Europas) mit über 50.000 Besuchern und die Jahresversammlung [Jalsa Salana](#) der [Ahmadiyya](#)-Gemeinschaft

3. Volksfest in Berlin

Loveparade

Logo der Loveparade

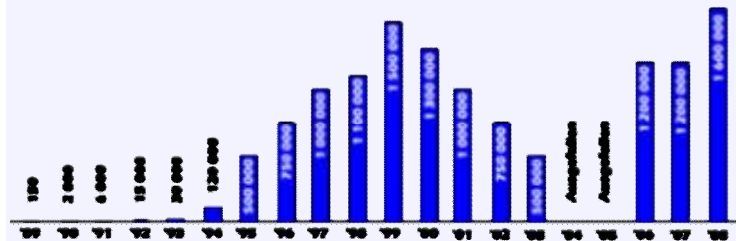
Loveparade 2006 an der Siegessäule

Die **Loveparade** (auch **Love Parade**) ist eine seit 1989 jährlich (außer 2004, 2005 und 2009) veranstaltete [Technoparade](#), die von 1989 bis 2006 in [Berlin](#) stattfand und in den Jahren 2007 bis 2011 im [Ruhrgebiet](#) an wechselnden Orten stattfindet. Mit etwa zwölf Millionen Besuchern seit ihrer Gründung ist sie die größte Tanzveranstaltung der Welt.

Die erste Loveparade wurde im Sommer 1989 von [Matthias Roeingh](#) alias *Dr. Motte* initiiert. Von ursprünglich 150 Beteiligten wuchs die Veranstaltung auf etwa 1,5 Millionen Besucher im Jahre 1999. Nach einer Pause in den Jahren 2004 und 2005 fand die Veranstaltung mit abgeändertem Konzept 2006 wieder in Berlin statt und erreichte nach Angaben der Veranstalter *Loveparade Berlin GmbH* und des Senats erneut ein Besucheraufkommen von über einer Million Menschen. Die nächste Loveparade sollte ursprünglich am 7. Juli 2007 stattfinden, wurde aber im Februar vom Veranstalter abgesagt. Als Grund wurde angegeben, dass, wie im Jahr zuvor, trotz abgeschlossener Planung und gesicherter Finanzierung noch keine Genehmigung durch die Stadt Berlin vorlag. Der Veranstalter suchte europaweit eine neue Partnerstadt und wurde am 15. Juni 2007 fündig. Die Wirtschaftsförderungsgesellschaft

metropoleruhr GmbH teilte mit, dass die Loveparade für fünf Jahre ins Ruhrgebiet umziehe. Am 25. August 2007 fand das Ereignis mit etwa 1,2 Millionen Besuchern in [Essen](#) und am 19. Juli 2008 mit etwa 1,6 Millionen Besuchern in [Dortmund](#) statt. 2010 und 2011 sollen [Duisburg](#) bzw. [Gelsenkirchen](#) die Veranstaltungsorte sein.

Geschichte [\[Bearbeiten\]](#)

Besucherzahlen der Loveparade (Zahlen nach Angaben des Veranstalters.)

1989–1995 [\[Bearbeiten\]](#)

Der Franconia Love Truck am Wittenbergplatz (1995)

Die erste Loveparade entstand 1989 als spontane Idee einer durchfeierten Nacht zum Geburtstag [Roeinghs](#) (Dr. Motte). Unter dem Motto *Friede, Freude, Eierkuchen* wurde diese als politische [Demonstration](#) angemeldet. An dem am 1. Juli 1989 stattfindenden Aufzug nahmen etwa 150 Personen teil. Mit Hilfe eines [Generators](#) sowie einer Anlage auf einem alten VW-Bus zogen diese über den [Kurfürstendamm](#).

Die Loveparade 1991 gilt als erstes überregionales Zusammentreffen der verschiedenen bundesweiten Technoszenen. Erstmals reisten Szeneaktivisten aus mehreren Städten nach Berlin um ihre regionale Technokultur zu präsentieren, wodurch erste Netzwerke und ein bundesweiter Austausch der jungen [Technokultur](#) zustande kamen.^[1]

In den Jahren bis 1995 fand die Parade am ersten Juliwochenende als angemeldete politische Demonstration auf dem Kurfürstendamm statt. Es vervielfachte sich hierbei jeweils die Teilnehmerzahl im Vergleich zum Vorjahr, und es beteiligten sich immer mehr [Clubs](#) und [Labels](#) mit eigenen Wagen. Sehr bald schon wurde neben der eigentlichen Parade ein Rahmenprogramm mit [Raves](#) angeboten.

Mit steigenden Besucherzahlen wuchsen jedoch auch die Proteste der Anwohner und Geschäftsleute am Kurfürstendamm, welcher sich als für die Veranstaltung zu eng erwies. 1995 waren neben der eigentlichen Paradestrecke auch sämtliche Nebenstraßen völlig überfüllt. Da die Parade inzwischen eine kulturelle Institution und ein nicht zu unterschätzender Wirtschaftsfaktor für die Stadt geworden war, wurde für 1996 nach einer Ausweichstrecke gesucht.

1996–2000 [\[Bearbeiten\]](#)

 Liveact [N-SON-X](#) auf dem Franconia Love Truck (1996)

Eine neue Strecke wurde mit dem Verlauf zwischen dem [Ernst-Reuter-Platz](#) über die [Siegessäule](#) bis zum [Brandenburger Tor](#) gefunden. Es gab weitere Probleme mit der Loveparade. Zwar war die Parade stets eine ausnehmend friedliche Veranstaltung mit für eine Veranstaltung dieser Größenordnung vergleichsweise geringen Zahlen an Festnahmen und Verletzten. Bei den stets weniger als 100 Festnahmen ging es insbesondere um Delikte wie offenen Drogenhandel. Bei den Verletzten lagen häufig Kreislaufzusammenbrüche wegen Drogenkonsums oder Sommerhitze vor. Doch das Müllproblem, Verunreinigungen des [Tiergartens](#) sowie die zunehmende Kommerzialisierung der Veranstaltung sorgten für Streit. Die Betreiber der Wagen hatten immer striktere behördliche Auflagen zu erfüllen.

1997 spalteten sich einige der Veranstalter von der Loveparade ab und gründeten eine eigene Straßen-Demonstration: die Hateparade (ab 1998 unter dem Namen [Fuckparade](#) fortgeführt). Die Gründe für die Abspaltung lagen vor allem in der zunehmenden Kommerzialisierung der Technobewegung, insbesondere der Parade, sowie in der Schließung des Berliner Szene-Clubs [Bunker](#). Die eigentliche Loveparade wuchs indessen zu einer Massenveranstaltung mit bis zu 1,5 Millionen Besuchern im Jahr 1999. Die Menschenmassen brachten selbst Berlin mit seiner gut ausgebauten Infrastruktur und dem Naherholungsgebiet im Berliner Tiergarten sehr in Bedrängnis und die Stimmen in der Bevölkerung, die eine Verlegung in weniger stark

besiedelte Gebiete der Stadt forderten, wurden im [Berliner Senat](#) mit noch stärkeren wirtschaftlichen Argumenten bekämpft, so dass letztlich die Parade unter geänderten Bedingungen immer wieder genehmigt wurde.

2001–2003 [\[Bearbeiten\]](#)

[Nature One](#) Truck auf der Loveparade 2002

Seit 2001 wird die Veranstaltung nicht mehr als politische [Demonstration](#) eingestuft, mit der Folge, dass die Veranstalter für die Reinigung und die Sicherheit der Teilnehmer selbst aufkommen müssen. Dies fällt den Organisatoren vor allem deswegen schwer, weil sie zum einen auf großflächige Werbung auf den Fahrzeugen verzichten wollen und zum anderen immer mehr Sponsoren von einer Teilnahme absehen.

Die Parade im Jahre 2002 fand, unter dem Eindruck der [Terroranschläge am 11. September 2001](#), unter dem Motto *Access Peace* statt.

Gerade die [Plattenlabels](#) sahen sich in den vergangenen Jahren wegen ihrer sinkenden Einnahmen gezwungen, ihre Beteiligung an der Loveparade abzusagen. Die Ausstattung eines Fahrzeuges mit Technik, Sicherheitskräften und Logistik für die Parade kostet ca. 50.000 Euro. Nur die Beteiligung der Berliner Messegesellschaft hat in letzter Minute die Veranstaltung im Jahr 2003 noch ermöglicht. Im Gegenzug wurden die Raver an der Strecke von der Berliner Messe exklusiv bewirtet. Eine verstärkte Überwachung der Schwarzhändler sowie eine Einzäunung empfindlicher Grünflächen im Tiergarten ergänzte 2003 die Maßnahmen der Loveparade und erzürnte viele Besucher.

2004–2005

In den Jahren 2004 und 2005 fand keine Loveparade in Berlin statt. Stattdessen fand 2004 eine einwöchige Sonderveranstaltung namens *Love Week* statt, in der mehrere Diskotheken Sonderveranstaltungen organisierten. Außerdem organisierte das Szene-Magazin [Partysan](#) am 10. Juli des Jahres unter dem Motto „*Fight The Power*“ eine Demonstration für den Erhalt der Loveparade, die teilweise über die alte Paradenstrecke am Kurfürstendamm führte. Nach Veranstalterangaben nahmen etwa 20.000 Menschen an dieser Parade teil. 2005 fand die Loveparade wegen Sponsoring-Problemen dann ebenfalls nicht mehr statt.

Trotz dieser Widrigkeiten versuchten die Macher weiterhin, jedes Jahr eine Loveparade zu organisieren. Die Firma Planetcom GmbH beantragte im September 2005 beim Amtsgericht Charlottenburg die Insolvenz, welche mangels Masse am 29. November 2005 abgelehnt wurde. Die angeschlagene Planetcom GmbH wurde dann aber vor einer endgültigen Löschung aus dem Handelsregisterbuch mit einer Finanzspritze der Fitness-Studio-Kette „[McFit](#)“ gerettet und ist nun wieder Inhaberin der Rahmenvereinbarung.

Für 2006 war eine [Berlin Dance Parade](#) geplant, die jedoch nach dem Comeback der Loveparade abgesagt wurde.

2006

Loveparade 2006/Siegessäule

Auf einer Pressekonferenz am 21. Februar 2006, sowie durch eine Presseerklärung kündigte die [Loveparade Berlin GmbH](#) die Rückkehr der Loveparade am 15. Juli 2006 an. Somit fand die Loveparade nach zweijähriger Auszeit wieder statt. Das Motto dieser Loveparade lautete *The Love is Back*. 2006 waren nicht nur [Techno](#), sondern die gesamte Bandbreite [elektronischer Musik](#) vertreten, so wie es die Loveparade ursprünglich schon 2003 für die Jahre 2004 und 2005 geplant hatte. Die Abschlusskundgebung fand ohne die Rede von Dr. Motte statt, der mit dem Konzept der Mitbestimmung seitens der Internetgemeinde bezüglich Wagenauswahl sowie anderen Neuerungen nicht einverstanden war. Dr. Motte schloss sich daraufhin der [Fuckparade](#) an.

Der Hauptsponsor *McFit* beteiligte sich mit einer Summe von drei Millionen Euro (Quelle: McFit, Schaller) an den wesentlichen Kosten. Die Parade hatte mit dem Geld verschiedene Neuerungen eingeführt. So wurden die Kosten für Bereitstellung und Aufbau der insgesamt 38 Wagen, die an dem Zug teilnahmen, erstmals von der *Loveparade Berlin GmbH* getragen. Unabhängig von ihrer Finanzkraft hatten dadurch alle Clubkulturträger die gleichen Chancen, sich zu präsentieren. Die Sponsoren mieteten hierzu beim Veranstalter einzelne Wagen an und stellten sie den Clubs oder DJs zur Verfügung. Die Gestaltung der Trucks oblag den teilnehmenden Clubkulturträgern und den jeweiligen Sponsoren.

Im Gegenzug wurde 2006 die [Werbeflächen](#) der Trucks für die [Sponsoren](#) etwas vergrößert; ein Drittel der Fläche stand den Sponsoren und zwei Drittel den Clubkulturträgern zur Verfügung. Der Hauptsponsor hatte sich auf zwei Wagen visuell präsentiert. Zudem konnten die Raver mittels Voting im Internet über die Teilnahme der DJs, Clubs und Clubkulturträger mit 50-prozentiger Gewichtung mitentscheiden und diese nicht nur, wie bislang, nach der Veranstaltung bewerten. Die anderen 50 % der Gewichtung wurde von einem so genannten *Float-Committee* bestimmt, das sich aus diversen Fachleuten aus der Szene der *electronic-dance-music* ohne Sponsoren zusammengesetzt hatte.

2007 [\[Bearbeiten\]](#)

Die Loveparade 2007 vor dem [Limbecker Platz](#) in Essen in Blickrichtung der [Universität](#).

Die Bühne der Loveparade 2007 auf dem [Berliner Platz](#)

Am 4. Januar 2007 gab der Geschäftsführer der Loveparade GmbH, Rainer Schaller, an, den Termin 7. Juli 2007 für die Parade zu beantragen. Damit würde die Parade eine Woche früher als üblich stattfinden. Am 21. Februar wurde die Veranstaltung allerdings abgesagt, da laut Veranstalter noch keine schriftliche Genehmigung des Berliner Senats vorliege und so die benötigte Planungssicherheit nicht gegeben sei. Der Betreiber äußerte sich jedoch zuversichtlich, dass eine Parade 2007 in einer alternativen europäischen Stadt veranstaltet werden könne. Unter anderem hatte die Stadt Köln bereits Verhandlungen aufgenommen, die sich mit dem Verweis auf langjährige Erfahrungen mit öffentlichen Großveranstaltungen anbot. Im Gespräch waren ebenfalls die Städte Stuttgart und Leipzig sowie das Ruhrgebiet mit Essen und Dortmund.

Am 21. Juni 2007 wurde vom Betreiber und der Wirtschaftsförderungsgesellschaft metropol Ruhr GmbH^[2] offiziell verkündet, was bereits seit einigen Wochen ein offenes Geheimnis gewesen war: „Aus der Loveparade wird die Loveparade Metropole Ruhr! Die Stadt Essen wird am 25. August 2007 unser erster Veranstaltungsort sein.“^[3]

Die Loveparade in [Essen](#) besuchten laut Veranstalterangaben genau wie die im Vorjahr in Berlin veranstaltete Parade rund 1,2 Millionen Besucher.^[4] Während 2006 in Berlin hingegen die Polizei nur 500.000 Besucher zählte, wurden in Essen auch von der Polizei 1,2 Millionen Besucher gezählt.

2008 [\[Bearbeiten\]](#)

Die Loveparade 2008 fand am 19. Juli in [Dortmund](#) auf dem [Rheinlanddamm](#) statt. Auf einem zwei Kilometer langen Teil der [Bundesstraße 1](#) zogen 37 Paradewagen ihre Kreise.^[5] Das Motto dieser Loveparade lautete passend dazu "Highway to Love". Die Strecke mündete an den Dortmunder [Westfalenhallen](#) auf die dortigen Parkplatzflächen, auf denen dann die Abschlusskundgebung stattfand.

Gegen 17:30 Uhr wurde am Rande der Veranstaltung vom Oberbürgermeister [Gerhard Langemeyer](#) eine geschätzte Besucherzahl von 1,6 Millionen Besuchern und Teilnehmern bekannt gegeben.^{[6], [7]} Die Zahl von 1,6 Millionen Teilnehmern wurde durch die Veranstalter und die Polizei bestätigt.^[8] Damit war die Loveparade in Dortmund trotz starken Regens die bisher größte Veranstaltung in ihrer Geschichte.

Loveparade 2008. Highway to Love. Plakatierung am Wegesrand

Float auf der Parade 2008

Menschenmassen unter der Bundesstraße 54

Abschlusskundgebung

2009 [\[Bearbeiten\]](#)

Die ursprünglich in [Bochum](#) geplante Loveparade 2009 wurde am 14. Januar 2009 vom Veranstalter Lopavent komplett abgesagt. Ein Hauptgrund für die Absage der Techno-Veranstaltung ist die mangelnde Kapazität des [Bochumer Hauptbahnhofes](#). Er habe einfach nicht die Voraussetzung, den Ansturm von mehreren 100.000 Besuchern zu bewältigen. Bis zuletzt gab es in Bochum außerdem keine passende Strecke für das Großereignis.^[9]

Organisation [\[Bearbeiten\]](#)

Veranstalter der Loveparade ist die Loveparade GmbH. [Rainer Schaller](#) ist seit Januar 2006 neuer Geschäftsführer und Mitgesellschafter der Firma. Er war auch Hauptsponsor der Loveparade 2006 mit seiner Fitnesskette [McFit](#). Der Geschäftszweck der Loveparade GmbH ist zudem der Schutz des in verschiedenen Ländern rechtlich geschützten Markennamens *Loveparade*. Weitere Gesellschafter waren [Matthias Roeingh](#) alias Dr. Motte, Ralf Regitz, Sandra Mohlzahn, Wilhelm Röttger und Dr. [Andreas Scheuermann](#). Seit dem 31. Oktober 2006 ist Rainer Schaller alleiniger Inhaber und Geschäftsführer der Lopavent GmbH, während die ehemaligen Mitgesellschafter (s.o.) aus der Loveparade GmbH ausgeschieden sind (durch Anteilsaufkäufe bzw. -übernahme).

Organisator der Loveparade war die Firma *Planetcom*. Planetcom hatte mit dem Berliner Senat einen Vertrag über die Durchführung der Loveparade bis zum Jahr 2006 abgeschlossen. Danach wird die Nutzung der [Straße des 17. Juni](#) neu verhandelt; seit dem November 2005 liegen Anträge der Konkurrenz-Parade „B-parade/Berlin Dance Parade“ für die Jahre 2009 bis einschließlich 2020 für die Durchführung dieser Parade am jeweils zweiten Wochenende im Juli beim Senat vor. Eigentümer und Geschäftsführer der Nachfolgefirma von Planetcom „Lopavent GmbH“ ist ebenfalls Rainer Schaller, der die Planetcom GmbH zunächst aus der bestehenden Insolvenz herausholte, um sie dann umzufirmieren.

Kritik [\[Bearbeiten\]](#)

Kommerzialisierung [\[Bearbeiten\]](#)

Loveparade-Installation im [Legoland](#) Bayern

Kritiker werfen den Veranstaltern einen hemmungslosen Ausverkauf vor. So zum Beispiel wurden dem [Privatsender RTL2](#) die Fernsehübertragungsrechte verkauft. Die etwa achtstündige Live-Übertragung wurde jedoch in ein Sendeformat eingebunden, welches unter anderem mit [Wet-T-Shirt](#)-Contests und ähnlichem eher an eine [Ballermannübertragung](#) als an eine [Technoveranstaltung](#) erinnerte. Aber auch andere Kompensationen der Veranstalter, wie zum Beispiel das Soundsystem der Berliner [CDU](#) werden kritisiert. Selbst der [SFB](#) sprang auf diesen Hype mit auf und übertrug mit [Gotthilf Fischer](#) als Moderator von der Loveparade. Damit die Macher der Loveparade nicht dagegen einschreiten konnten, stellte sich der SFB mit seinem Ü-Wagen kurzerhand außerhalb des Geländes auf.

Gleichzeitig zog die Veranstaltung tausende von [Schwarzmarkthändlern](#) an, die zum Teil minderwertige Verpflegung, [Trillerpfeifen](#) oder [T-Shirts](#) mit gefälschten Loveparade-[Logos](#) etc. im Schutz der Büsche neben der Strecke im [Tiergarten](#) verkauften. Durch die Einfriedung des Geländes ging der Schwarzhandel 2006 stark zurück.

Vor allem die tatsächlichen Raver fühlen sich von massenweise Besuchern, die durch penetrantes unmusikalisches Pfeifen im betrunkenen Zustand auffallen, mehr an [Fußballstadien](#) als an ein Fest der Liebe und der Tanzkultur erinnert. Größere Unternehmen, wie zum Beispiel [Lego](#), nutzen die Parade als [PR](#)-trächtiges Motiv für ihre Produkte oder profitieren vor Ort schlicht vom Besucheransturm in der [Gastronomie](#). Diese Entwicklungen hatten in den Augen vieler älterer Raver nichts mehr mit den eigentlichen Zielen der Parade zu tun.

Zudem konnte seit Mitte der neunziger Jahre kaum noch einer der Protagonisten der [Technoszene](#) die Gebühren und Lizenzen für ein eigenes Soundmobil selbst aufbringen. Einige Clubs, Labels und DJs gaben zuletzt oft nur noch ihren Namen für die Wagen, weil sie die hohen Sicherheitsauflagen, die Lizenzgebühren und Vorgaben einiger Sponsoren kaum noch erfüllen konnten. Das gesamte Erscheinungsbild wurde von speziellen Agenturen bestimmt. Diese verkauften insbesondere die Werbeflächen meistbietend an verschiedene [Sponsoren](#). Oft bestimmten die Sponsoren nicht nur über das optische Erscheinungsbild, sondern nahmen Einfluss auf einen möglichst massenkompatiblen Sound. Auf den Wagen tanzten kaum noch [Raver](#), sondern professionelle [Gogo-Girls](#). Andere der heißbegehrten Wagenplätze wurden an Geschäftspartner vergeben oder zu hohen Geldbeträgen verkauft.

Dieser Entwicklung wurde 2006 durch das neue Konzept der Parade weitgehend begegnet. Sponsoren, Werbeflächen und Sendeformate waren dezenter als in den Vorjahren, finanzielle Risiken für die Szene gab es kaum.

Demonstrationsrecht [\[Bearbeiten\]](#)

Andere Kritiker warfen der Loveparade einen Missbrauch des Demonstrationsrechts nach dem [Versammlungsgesetz](#) vor. Auf diese Weise übertrug die Loveparade der Stadt Berlin alljährlich sechsstellige Belastungen für die Einsatzkosten von Polizei, Rettungsdiensten und Reinigungskräften. Für Argwohn auf Seiten der Öffentlichkeit sorgte dabei nicht nur das offensichtliche Fehlen einer politischen Aussage – eigentlich Kern jeder [Versammlung](#) –, sondern die geschäftlichen Aktivitäten rund um die Loveparade. Es dürfte sich um die weltweit einzige Demonstration gehandelt haben, die von extra zu diesem Zweck gegründeten Firmen organisiert wurde und dank eines eingetragenen Markennamens durch vielfältige Lizenzgebühren getragen wurde. Dazu gehörten der Verkauf von Fanartikeln und CDs, Teilnahmegebühren für Fahrzeuge, Standgebühren für Straßenverkäufer und Übertragungsgebühren für Fernsehsender – dies alles geschah auf öffentlichem Grund bei einer öffentlichen Meinungskundgabe.

Erst 2001 wurde diese Frage vom Oberverwaltungsgericht Berlin, bestätigt durch das [Bundesverfassungsgericht](#), vorläufig entschieden und der Loveparade der Versammlungsstatus "aberkannt". Anders als hinsichtlich der [Fuckparade](#) ist damit davon auszugehen, dass es sich bei der Love Parade nicht um eine Demonstration bzw. Versammlung im Sinne des Versammlungsgesetzes handelt.

Müll und Umweltbelastung [\[Bearbeiten\]](#)

Im [Berliner Senat](#) und der lokalen Öffentlichkeit gab es in den Jahren 1998 bis 2001 zahlreiche Auseinandersetzungen (unter anderem mit dem Berliner Zoo) über die Parade, vor allem wegen ihrer Auswirkung auf den Zustand des [Tiergartens](#) als Naherholungszone für die Stadtbevölkerung durch die Raver. Die wirtschaftlichen Interessen der Stadt Berlin, sowie eine geänderte Organisation haben letztlich aber doch immer wieder eine Durchführung ermöglicht.

Die Kosten für Müllbeseitigung am Streckenverlauf und rund um die [Siegessäule](#) sowie die Wiederinstandsetzung der Grünanlagen nach den Veranstaltungen wurden bis zur Statusänderung der Parade von der Allgemeinheit getragen und entsprechend polarisierten die Meinungen in der Öffentlichkeit. Die Einnahmen der Öffentlichen Hand aus dem Umsatz der Berliner Hotel- und Gastronomiebetriebe wurden gegen die Mehrkosten der Folgen gestellt und zum Teil erbittert diskutiert.

Seit der Einordnung der Parade als kommerzielle Veranstaltung trägt die Loveparade die Müllkosten selbst. Ein besonderer Bonus für die eingesetzten Mitarbeiter der [Berliner Stadtreinigungsbetriebe](#) ist ein mittlerweile Kult gewordenes Loveparade-Shirt mit jährlich wechselndem Aufdruck.

- 1999: We kehr for you.
- 2003: Spurensicherung.
- 2006: The Love is back. The [BSR](#) auch.
- 2008: Schau mir auf den Besen, Kleines.

Teilnehmerstruktur [\[Bearbeiten\]](#)

Aufgrund der immer größer werdenden Teilnehmermengen blieb eine Verschiebung der Teilnehmerstruktur nicht aus. Während auf der einen Seite die Technobewegung in ihrem Kern immer weiter verschwand, traten in Berlin immer mehr Touristen und Schaulustige auf, die weder begeisterte Techno-Anhänger waren, noch die der Technoszene eigene Tanzkultur und Kommunikationsgepflogenheiten kannten. In Raver-Kreisen ist es allgemein üblich, freundlich und zuvorkommend mit kleinen Problemen und Enge umzugehen, während szenefremde Besucher begannen, sich zum Teil um die besten Plätze zu prügeln oder als Randalierer aufzutreten. Die Verrohung der Sitten und Pöbeleien von biertrinkenden „Fans“, die in den ersten Jahren der Bewegung undenkbar gewesen wären, haben viele Anhänger der Loveparade in der Folge zu kleineren und authentischeren [Raves](#) und [Technoparaden](#) wie der [Fuckparade](#) oder [Hateparade](#) getrieben.

Loveparade International [\[Bearbeiten\]](#)

Auch in anderen Städten der Welt werden Loveparades und andere Techno-Großevents gefeiert. So wurde die Loveparade auch in [Tel Aviv](#), [Kapstadt](#), [Wien](#), [Mexiko-Stadt](#), [San Francisco](#) und [Santiago de Chile](#) jährlich zelebriert. Das Motto ist dabei immer das Gleiche wie in Berlin. Des Weiteren hat die Loveparade viele Organisatoren inspiriert, eine eigene Parade zu starten. Sie wird auch „Mutter der Paraden“ genannt. So sind viele meist deutlich kleinere Umzüge – mit der Ausnahme der Street Parade in [Zürich](#) mit ebenfalls bis zu einer Million Teilnehmenden – über die ganze Welt verteilt.

 Zwei Frauen auf der Loveparade in [Tel Aviv](#) (2004)

Weitere vergleichbare Veranstaltungen sind:

- [Street Parade](#) in [Zürich](#)
- [Lake Parade](#) in [Genf](#)
- [Generation Move](#) in [Hamburg/Kiel](#)
- [Union Move](#) bis 2001 in [München](#)
- [Karneval der Kulturen](#) in [Berlin](#)
- Future Parade bis 2003 in [Brockhagen](#) bei [Bielefeld](#)
- [Reincarnation](#) in [Hannover](#)
- [Vision Parade](#) in [Bremen](#)
- Nachttanzdemo in [Frankfurt am Main](#)

- Street Move in [Trappenkamp](#) bei Kiel
- "Music Parade" in [Heilbronn](#)

Als Alternativbewegung zur Loveparade entstand 1997 die bis heute stattfindende [Fuckparade](#) in Berlin. In [Zürich](#) findet als Gegenparade zur [Street Parade](#) seit 1996 am selben Tag die *Antiparade* statt.

Mottos der Loveparade [\[Bearbeiten\]](#)

Das jeweilige Motto der Loveparade seit ihrem Entstehen:

Datum	Motto	Hymne	Stadt
01.07.1989	Friede, Freude, Eierkuchen		Berlin
07.07.1990	The Future Is Ours		Berlin
06.07.1991	My House Is Your House And Your House Is Mine		Berlin
04.07.1992	The Worldwide Party People Weekend		Berlin
03.07.1993	Fifth Anniversary		Berlin
02.07.1994	The Spirit Makes You Move		Berlin
08.07.1995	Peace on Earth		Berlin
13.07.1996	We Are One Family		Berlin
12.07.1997	Let the Sunshine In Your Heart	Sunshine	Berlin
11.07.1998	One World One Future	Loveparade 1998	Berlin

10.07.1999	Music Is The Key	Music Is The Key	Berlin
08.07.2000	One World One Loveparade	Loveparade 2000	Berlin
21.07.2001	Join the Love Republic	You Can't Stop Us	Berlin
13.07.2002	Access Peace	Access Peace	Berlin
12.07.2003	Love Rules	Love Rules	Berlin
2004 fällt aus	-	-	Berlin
2005 fällt aus	-	-	Berlin
15.07.2006	The Love Is Back	United States Of Love	Berlin
25.08.2007	Love Is Everywhere	Love Is Everywhere (New Location)	Essen
19.07.2008	Highway To Love	Highway To Love	Dortmund
2009 fällt aus	-	-	Bochum

Internationales Berliner Bierfestival

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

Biermeile 2008

Das **Internationale Berliner Bierfestival** oder auch **Biermeile** ist ein [Volksfest](#), das alljährlich in [Berlin-Friedrichshain](#) stattfindet.

Seit 1996 findet an jedem ersten Augustwochenende (Freitag bis Sonntag) auf der [Karl-Marx-Allee](#) in [Berlin](#) eine „Biermesse für alle“ statt. Zwischen dem [Strausberger Platz](#) und dem [Frankfurter Tor](#) präsentieren sich [Brauereien](#) aus aller Welt. Mit 2,2 km Länge ist sie – laut Eigenwerbung – der größte [Biergarten](#) der Welt.

Biermeile 2008 bei Nacht

Die Biermeile ist dabei in 20 Bierregionen untergliedert. Nach [Sachsen](#), [Nordrhein-Westfalen](#) und [Baden-Württemberg](#) stand die Biermeile 2005 unter dem Motto „Biere aus dem Freistaat [Thüringen](#)“; 2008 wirbt sie mit „1000 Jahre traditionelle [tschechische](#) Bierkultur“. Auf verschiedenen Bühnen wird ein umfangreiches kulturelles Programm geboten.

Ursprünglich sollte dieses Bierfestival auf dem [Alexanderplatz](#) stattfinden, doch stieß man damals beim Bezirksamt [Mitte](#) auf kein Verständnis. 1997 waren 112 Brauereien aus 44 Ländern mit 500 Bierspezialitäten vertreten. 200.000 Besucher wurden damals gezählt. Inzwischen ist das Internationale Berliner Bierfestival im Jahr 2004 bei 240 Brauereien aus 80 Ländern mit 1750 verschiedenen Bierspezialitäten und 600.000 Besuchern angekommen und eine große Touristenattraktion. 2008 konnte man die Besucherzahl nochmals erhöhen; insgesamt strömten eigenen Angaben zufolge fast 800.000 Menschen auf die Biermeile.

Rhein in Flammen

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

Rhein in Flammen 2006 in [Koblenz](#), abgeschossen von der [Festung Ehrenbreitstein](#), im Vordergrund die Spitze des [Deutschen Ecks](#)

Rhein in Flammen 2003 in Koblenz

Rhein in Flammen ist die Bezeichnung von jährlichen [Großfeuerwerken](#), die zu verschiedenen Zeitpunkten an mehreren Abschnitten des [Mittelrheins](#) stattfinden. Dabei fahren an vier Terminen hell erleuchtete [Personenschiffe](#) in [Konvois](#) abends über den Fluss, um ihren Gästen den Ausblick auf das gesamte Feuerwerk zu ermöglichen, das jeweils beim Eintreffen der Schiffe gezündet wird. Bei der Veranstaltung Rhein in Flammen in [St. Goar](#) und [St. Goarshausen](#) fährt der Konvoi nicht, sondern die Schiffe liegen während der Feuerwerke fest zwischen [Burg Maus](#) und [Burg Rheinfels](#). Entlang der Flussufer finden Weinfeste oder [Volksfeste](#) statt, die jedes Jahr hunderttausende Zuschauer anlocken. Das größte Feuerwerksspektakel im Rahmen von „Rhein in Flammen“ findet alljährlich am zweiten Samstag im August in [Koblenz](#) statt.

Die Termine der Veranstaltungen sind:

1. Erster Samstag im Mai jeden Jahres zwischen [Linz](#) und [Bonn](#),
2. Erster Samstag im Juli eines jeden Jahres zwischen [Niederheimbach](#) und [Bingen/Rüdesheim](#) (hier heißt die Veranstaltung *Rhein im Feuerzauber*),
3. Zweiter Samstag im August zwischen [Spay](#) und [Koblenz](#)
4. Zweiter Samstag im September eines jeden Jahres in [Oberwesel](#) und
5. Dritter Samstag im September eines jeden Jahres zwischen [Sankt Goar](#) und [Sankt Goarshausen](#)

Ähnliche Veranstaltungen, die nach dem Vorbild von „Rhein in Flammen“ entstanden sind, jedoch in keinem Zusammenhang dazu stehen, sind die [Kölner Lichter](#) und die [Mittelrhein-Lichter](#).

Strecken

Linz–Bonn

Abschlussfeuerwerk 2008 in Bonn

Neapolitanisches [Blitzschlagstakkatofinale](#) 2008 in Bonn

Am ersten Samstag im Mai eines jeden Jahres findet *Rhein in Flammen* entlang der Linie [Linz–Erpel–Unkel–Remagen–Rheinbreitbach–Bad Honnef](#) (auf der Rheininsel [Grafenwerth](#))–[Bad Godesberg–Königswinter–Bonn](#) statt. Die Veranstaltung fand am [3. Mai 1986](#) nach 25-jähriger Unterbrechung erstmals wieder statt, seitdem gab es *Rhein in Flammen* jedes Jahr. Die größte Einzelveranstaltung findet in der Bonner [Rheinaue](#) statt, wo ein Volksfest mit umfangreichem Rahmenprogramm jährlich rund 300.000 Besucher verzeichnet. 2006 nahmen am Schiffskonvoi zwischen der „Bunten Stadt“ Linz (Rheinkilometer 629) und der Bundesstadt Bonn (Rheinkilometer 653) 52 Schiffe teil. Die im 2. Weltkrieg zerstörte [Brücke von Remagen](#) wurde 2006 mit einer Laserprojektion dargestellt. Das Abschlussfeuerwerk in den Rheinauen dauerte 2006 von 23.06 Uhr bis 23.26 Uhr und 2007 von 23.11 bis 23.33 Uhr. 2007 wurden die Schiffe auch erstmalig durch eine Lichtinszenierung unmittelbar vor dem Feuerwerk begrüßt, die parallel auf beiden Rheinufern stattfand.

Niederheimbach–Bingen/Rüdesheim (*Rhein im Feuerzauber*)

Feuerwerk auf Burg Klopp

Die ca. 50 Schiffe sammelten sich am 1. Samstag im Juli zwischen [Niederheimbach](#) und [Trechtingshausen](#). Bei der 29. Veranstaltung im Jahr 2006 fuhren im ersten Teil des Schiffskonvois 27 und im zweiten Teil 20 Personenschiffe. Das erste Feuerwerk wurde 2006 um 22.24 Uhr am Campingplatz in [Trechtingshausen](#) gezündet. Die [Burg Reichenstein](#) und die Klemenskapelle bei [Trechtingshausen](#) wurden [bengalisch](#) beleuchtet. [Burg Rheinstein](#) war 2006 auch bengalisch beleuchtet. Das nächste Feuerwerk wurde in den Weinbergen von [Assmannshausen](#) gezündet. Gegenüber von Assmannshausen wurde 2006 das dritte Feuerwerk gezündet. In der Rheinkurve auf der Fläche der Landesgartenschau in Bingen wurde das Feuerwerk gegenüber von der Ruine der [Burg Ehrenfels \(Hessen\)](#) und dem [Mäuseturm](#) gezündet, welches von den Schiffen der ersten Hälfte des Konvois gesehen werden konnte. Danach wurde das fünfte Feuerwerk von der [Burg Klopp](#) bei [Bingen am Rhein](#) an [Rhein](#) und [Nahe](#) gezündet, welches aufgrund der Rheinkurve nur von einem Teil des Konvois aus gesehen werden konnte. Diese fünf Feuerwerke waren 2006 um 23.24 Uhr beendet. Erst nachdem auch die letzten Schiffe des langen Schiffskonvois durch das Binger Loch um das Rheinknie gefahren waren, zündete man das sechste Feuerwerk bei [Rüdesheim](#) vom Panoramaweg in den Weinbergen. Das Abschlussfeuerwerk wurde 2006 zentral zwischen den beiden Teilen des Schiffskonvois am Hafen von [Bingen am Rhein](#) von der Rheinfähre Regierungsrat Stahl aus gezündet und war um 23.54 Uhr beendet.

Strecke Spay–Koblenz

Am zweiten Samstag im August jeden Jahres fährt der größte Schiffskorso Europas an bengalisch erleuchteten Rheinburgen und -Schlössern vorbei. Die über 70 Schiffe sammeln sich im [Bopparder Hamm](#) zwischen [Boppard](#) und [Spay](#) und fahren die 17 km lange Strecke mit je zwei Schiffen nebeneinander im mehrere Kilometer langen Konvoi, vorbei an [Spay](#), [Braubach](#) mit der [Marksburg](#), [Brey](#), [Rhens](#), [Koblenz-Stolzenfels](#) mit [Schloss Stolzenfels](#), [Lahnstein](#) mit der [Burg Lahneck](#) und der Lahnmündung nach Koblenz. Den Abschluss bildet das Höhenfeuerwerk von der [Festung Ehrenbreitstein](#) in [Koblenz](#). Bei der ersten Veranstaltung nach dem Krieg 1956 nahmen bereits 30 Schiffe teil. Die Besucherzahl wurde damals auf 150.000 geschätzt. Bei der 50. Veranstaltung von „Rhein in Flammen“ im Jahre 2005 sahen das Spektakel ca. 500.000 Besucher und es gab den größten Schiffskorso Europas. Bei dem [Volksfest](#) sind entlang beider Fluss-Promenaden Verkaufsstände aufgebaut und eine [Kirmes](#) wird gefeiert. Als Vorprogramm gibt es Flugschau und einen spektakulären Fallschirmsprung in den Rhein. Vor dem [Deutschen Eck](#) finden auf einer eigens errichteten Bühne Konzerte statt.

Strecke Loreley–Oberwesel

Die ca. 50 Schiffe sammeln sich 3. Samstag im September zwischen [Sankt Goar](#) mit [Burg Rheinfels](#) und [Sankt Goarshausen](#) mit [Burg Maus](#). Nach Einbruch der Dunkelheit bewegt sich der Konvoi durch viele Rheinkurven entlang der am Fuße an der [B 42](#) bengalisch beleuchteten [Loreley](#) nach [Oberwesel](#). Dort findet dann ein musikalisches Brillantfeuerwerk statt.

Liegeplatz zwischen Sankt Goar und Sankt Goarshausen

Die ca. 55 Schiffe fahren am 3. Samstag im September nicht im Konvoi, sondern liegen zwischen [St. Goar](#) mit [Burg Rheinfels](#) und [St. Goarshausen](#) mit [Burg Katz](#).

Nach Einbruch der Dunkelheit wurden in den Jahren 2005 und 2006 fünf Feuerwerke abgeschossen:

1. von einem Ponton in der Rheinmitte zwischen Sankt Goar und Sankt Goarshausen,
2. von der Burg Katz bei Sankt Goarshausen,
3. von einem Ponton in der Rheinmitte zwischen Sankt Goar und Sankt Goarshausen,
4. von der Burg Rheinfels und
5. das Abschlussfeuerwerk wieder von einem Ponton in der Rheinmitte zwischen Sankt Goar und Sankt Goarshausen.

Die fünf Feuerwerke dauerten in den Jahren 2003 bis 2006 zusammen jeweils ca. 50 Minuten. Sowohl das Wochenende vor, als auch während des Rhein-im-Flammen-Wochenendes ist in St. Goarshausen [Weinmarkt](#).

Sonderzüge

Es gibt auch bewirtete Gesellschaftssonderzüge aus verschiedenen Teilen der Bundesrepublik, oft mit [Dampfloks](#) bespannt, die meist mit verminderter Geschwindigkeit parallel zum Schiffskonvoi am Rhein entlang fahren und eine Alternative zu Anreisen per Auto oder Schiff darstellen

Winterverbrennung

Die **Winterverbrennung**, auch **Stabausfest**, [Sommertagszug](#) oder [Burgfeuer](#), ist eine Tradition, die vor allem in Südwestdeutschland weit verbreitet war und in jüngerer Vergangenheit wieder zunehmend gepflegt wird. Ihr wesentlichster Teil ist das Verbrennen eines [Schneemanns](#) aus Stroh als Symbol des [Winters](#). Üblicher Termin für das Fest ist der Sonntag [Lätare](#), örtlich wird das Fest aber auch anderen Tagen zu Beginn der vorösterlichen [Fastenzeit](#) begangen. Die Winterverbrennung ist eng verwandt und teildentisch mit dem [Todaustragen](#).

Meist wird vorher in einem Schauspiel dem Winter der Prozess gemacht, bevor er mit einem [Bollerwagen](#) zum Richtplatz gefahren und dort verbrannt wird. Die Besucher einer Winterverbrennung erhalten in der Regel so genannte „Sommertagsstöcke“ oder „RiRaRo-Stöcke“ die mit bunten [Kreppbändern](#) verziert sind und an deren Ende eine [Laugnbrezel](#) befestigt ist. Diese Stöcke können ebenfalls ins Feuer geworfen werden. Mancherorts ist die Winterverbrennung auch mit einem Umzug verbunden, der oft von einer Blaskapelle angeführt wird.

In manchen (kleineren) Orten wird der Umzug durch den Konfirmandenjahrgang (in früheren Jahren gleichbedeutend mit dem Abschlussjahrgang der Volksschule) durchgeführt. Hierbei müssen der älteste Teilnehmer in einer Strohpuppe (= Winter) und der jüngste Teilnehmer in einer Efeupuppe (= Sommer) laufen. Die Teilnehmer singen vor jedem Haus das *Sommertagslied* und bitten um eine kleine Gabe. Nach Erhalt der Gabe wird dem Haus und seinen Bewohnern Glück für das kommende Jahr gewünscht (Glück ins Haus, vun unne ah bis owwe naus) bei Verweigerung der Gabe dementsprechend Pech (Dreck ins Haus, de

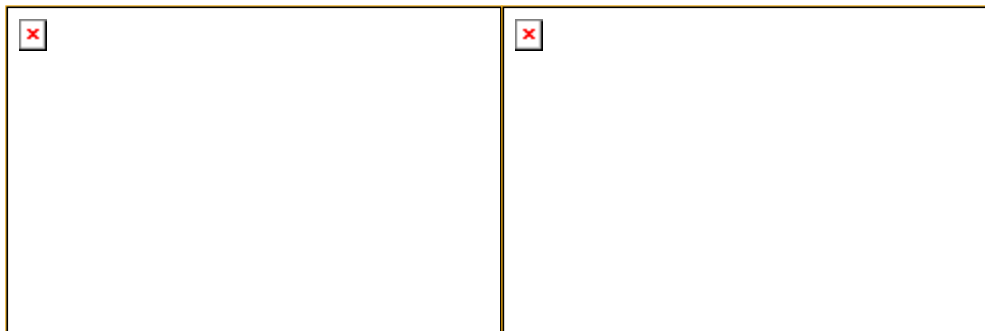
Deiwel guckt zum Schornsche raus). Nach Beendigung des Umzuges gibt es einen kleinen Kampf zwischen Sommer und Winter, den der Winter traditionell verliert.

Die 'Sommertagsstöcke' werden in den Wochen vor dem Umzug gebastelt und zwar in zwei Varianten; die Zugteilnehmer mit Haselnussstöcken, die am oberen Ende mit [Buchs Zweigen](#) und aus Papier gedrehten (Rosen)Blüten verziert sind und in der Art eines [Wanderstockes](#) mitgeführt wird; die anderen Stöcke werden am unteren Ende getragen und sind mit Bändern verziert und haben am Ende eine Hefebrezel und einen Apfel.

Der Sinn der Winterverbrennung liegt auf der Hand, sie soll den Winter endgültig vertreiben und zu einem schönen, langen Sommer führen, auf den eine gute und erfolgreiche Erntezeit folgt.

Die Bezeichnung „Stabaus“ leitet sich eventuell vom Brauch des Putzens nach dem Winter ab, bei dem der „Stab“ (rheinhessisch/pfälzisch für Staub) aus dem Haus gekehrt wird.

- **"Städtlein aus Holz und Tuch"**

Auf dem Nürnberger Hauptmarkt, im Herzen der Stadt, öffnet in jedem Jahr Deutschlands berühmtester Weihnachtsmarkt, der Nürnberger Christkindlesmarkt, seine Buden für Besucher aus der ganzen Welt. Immer am Freitag vor dem ersten Advent eröffnet das Nürnberger Christkind um 17.30 Uhr von der Empore der Frauenkirche aus mit dem feierlichen Prolog seinen Markt. Bis zum Heiligen Abend besuchen jährlich mehr als zwei Millionen Menschen aus aller Welt den Christkindlesmarkt.

Etwa 180 Holzbuden, dekoriert mit rot-weißem Stoff, geben dem Christkindlesmarkt den Beinamen „Städtlein aus Holz und Tuch“. Die gut 200 Händler präsentieren ein bewusst traditionell gehaltenes Warenangebot: Nürnberger Lebkuchen, Früchtebrot, Back- und Süßwaren, typische Weihnachtsartikel wie Rauschgoldengel, Krippen, Christbaumschmuck sowie Kerzen, Spielzeug und Kunstgewerbe. Beliebte Erinnerungsstücke oder Mitbringsel sind die „Nürnberger Zwetschgenmännle“, Figuren aus getrockneten Pflaumen. Für die Stärkung während des Marktbummels dürfen natürlich Nürnberger Rostbratwürste und Glühwein nicht fehlen.

Ein kritisches Auge auf die Buden und die angebotenen Waren haben die

Mitarbeiter des Marktamts. So sind Tannengirlanden aus Plastik ebenso tabu wie eine Dauerberieselung mit Weihnachtsmusik vom Band oder Fahrgeschäfte. Auch die Marktbesucher legen ihren Ehrgeiz in eine stimmungs- und geschmackvolle Gestaltung. Und diese Mühe wird belohnt: Seit 1981 verleiht die Stadt alljährlich für die schönsten Buden den „Zwetschgermoh“ in Gold, Silber und Bronze.

Mit seinem traditionellen Gesicht ist der Nürnberger Christkindlesmarkt auch Vorbild für andere Weihnachtsmärkte. Als malerische Kulisse für Fernsehproduktionen ist das „Städtlein aus Holz und Tuch“ ebenfalls gefragt.

<http://www.christkindlesmarkt.de/index.php?navi=1&rid=1>, 12/5/2009

***Nürnberger Christkindlesmarkt* Budenzauber für Millionen**

Lebkuchen, Spielzeug und das Christkind - die Markenzeichen Nürnbergs sind weltberühmt. Zwar werden auch auf anderen Weihnachtsmärkten Lebkuchen, Glühwein und Co. verkauft, doch hier in der Frankenmetropole sind sie beheimatet - und den Nürnbergern zufolge auch am besten: der original Nürnberger Elisenlebkuchen, der echte Christkindles-Glühwein, das Fruchtbrot, die Nürnberger Bratwurst und natürlich der berühmte "Zwetschgermoh", der glücksbringende Schlotfeger aus Zwetschgen, Feigen und einer Walnuss.

Der Nürnberger Christkindlesmarkt gilt als einer der ältesten Weihnachtsmärkte in Deutschland und ist bewusst traditionell gehalten. Die Holzbuden haben rot-weiße Stoffdächer. Tannengirlanden aus Plastik sind ebenso tabu wie eine Dauerberieselung mit Weihnachtsmusik vom Band. Trotz der internationalen Finanzkrise erwartet die Stadt Nürnberg auch in diesem Jahr wieder im "Städtlein aus Holz und Tuch" über zwei Millionen Besucher aus aller Welt. Der Nürnberger Christkindlesmarkt dauert bis zum Heiligen Abend um 14 Uhr.

***Nürnberger Christkindlesmarkt* Das "Städtlein aus Holz und Tuch"**

Zur Adventszeit schlendern rund zwei Millionen Besucher aus aller Welt über das Kopfsteinpflaster des Nürnberger Hauptmarkts - vorbei an Buden und Ständen mit ihren typischen rot-weiß gestreiften Zeldächern. In der Luft liegt der Duft von Bratwürsten, Lebkuchen, Glühwein und Kräuterbonbons.

Postkutsche und Markt der Partnerstädte

Der Christkindlesmarkt ist jedoch mehr als nur ein Weihnachtsmarkt: Zum Rahmenprogramm des "Städtlein aus Holz und Tuch" gehören Rundfahrten mit einer alten Postkutsche durch die Altstadt, eine Kinderweihnacht auf dem benachbarten Hans-Sachs-Platz und ein

internationaler Markt der Partnerstädte.

Romantik am Abend

Wer auf Romantik steht, sollte den Christkindlesmarkt in den Abendstunden bei festlicher Beleuchtung besuchen. An den Wochenenden ist der Andrang erfahrungsgemäß am größten, viel Platz zum Bummeln gibt es meist an den Werktagen.

Heiß beehrte Marktstände

Der Christkindlesmarkt besteht heuer aus 184 Verkaufsständen, die von 202 Marktbeschickern betrieben werden. Die Buden haben eine Verkaufsfront von 953 Metern, die Verkaufsfläche auf und rund um den Hauptmarkt beträgt etwa 2.500 Quadratmetern.

Von den 184 Marktständen stehen 155 direkt auf dem Hauptmarkt, sieben zwischen Rathaus und IHK-Gebäude und zwei in der Fußgängerzone. Der Markt der Partnerstädte auf dem Rathausplatz beim Gänsemännchenbrunnen umfasst zusätzlich 20 Marktstände. Partnerstädte aus der Türkei, USA, Ukraine, aus Schottland, Südtirol oder China bieten hier landestypische Waren an.

Nürnberger Christkindlesmarkt Kultfigur Christkind

Kult bei Klein und Groß ist das Nürnberger Christkind - das Wahrzeichen des Marktes in goldenem Engelskostüm. Seine Wahl alle zwei Jahre ist ein riesiges Medienspektakel. Dutzende Mädchen stellen sich der Öffentlichkeit zur Wahl. In der finalen Ausscheidung entscheidet sich dann, wer das neue Christkind wird. Vergangenes Jahr hat Rebekka Volland das Rennen gemacht. Noch bis Ende dieses Jahres ist sie Nürnbergs himmlische Botschafterin.

Besuch in Kliniken und Altenheimen

Bildunterschrift: Das Christkind zu Besuch im Pflegeheim

Ein Christkind hat wenig Zeit: Altenheimbesuch hier, Kindergarten dort und drei Mal in der Woche Pflichttermin auf dem eigenen Christkindlesmarkt. Der Terminkalender von Rebekka quillt über. In den vier Adventswochen stehen über 160 Termine auf dem Plan. Darunter auch Interviews, Fernsehauftritte und Stippvisiten auf anderen Weihnachtsmärkten.

Mit dem Christkind Karussell fahren

Jeden Dienstag, Donnerstag, Freitag und Sonntag zwischen 14.30 und 15 Uhr ist das Christkind auf seinem Markt in Nürnberg. Unter anderem lädt es auf dem Hans-Sachs-Platz alle Kinder zu einer Freifahrt auf dem großen Etagenkarussell ein.

Briefe ans Christkind landen in Nürnberg

Für weltliche Dinge wie Schule, Chor, Tanzen oder das Lieblingshobby Lesen bleibt Rebekka in den nächsten Wochen keine Zeit. Neben den vielen Dutzend Terminen muss die 16-Jährige Hunderte Autogramme schreiben und Tausende Wunschzettel entgegen nehmen. Die Wünsche kommen meistens per Post. "An das Christkind" - Post und Briefträger wissen zum Glück die Adresse.

Wie wird man Christkind in Nürnberg?

Bildunterschrift: Rebekka Volland in der Endrunde vor der Jury

In jedem zweiten Jahr und immer in Jahren mit ungeraden Zahlen muss neu gewählt werden, so will es das Reglement. Mit den Bewerberinnen ist die Jury besonders streng: Bewerben können sich nur junge Frauen im Alter zwischen 16 und 19 Jahren, die seit längerem in Nürnberg leben, mindestens 1,60 Meter groß und schwindelfrei sind. Schwindelfrei deshalb, weil das Christkind zur Eröffnung des Marktes hoch oben auf der Empore der Frauenkirche steht. Blonde lockige Haare braucht das Christkind allerdings nicht haben, dafür sorgt eine üppige Perücke.

61 Mädchen im Alter zwischen 16 und 19 Jahren hatten sich 2007 um den Posten des Nürnberger Christkinds beworben. Alle Nürnberger waren aufgerufen, daraus ihre Favoritin zu wählen. Die sechs besten mussten sich einer Jury stellen. In diesem Gremium aus Vertretern von Stadt, Marktamt, Congress- und Tourismuszentrale, Theater Nürnberg, Tageszeitungen und Rundfunksendern fiel schließlich die Wahl auf Rebekka Volland.

Nürnberger Christkindlesmarkt Der Prolog: "Und wer da kommt ..."

•
Bildunterschrift: Das Christkind hält seinen Prolog auf der Frauenkirche.

Wenn alljährlich am Freitag vor dem ersten Advent um halb sechs die Lichter auf dem Hauptmarkt ausgehen, richten sich Zigtausend Augenpaare auf die Empore der Frauenkirche. Dort steht, im Scheinwerferlicht und von Posaunenklängen angekündigt, das Christkind und spricht seinen Prolog.

Seit über 50 Jahren immer derselbe Prolog, mit immer denselben Strophen: Viele Kinder der Stadt, die von klein auf die Eröffnungszeremonie mitfeiern, können ihn schon auswendig. Für alle anderen: die Eröffnungsrede des Nürnberger Christkinds zum Nachlesen:

Eröffnungsrede

Der Prolog des Nürnberger Christkinds

(Text: Friedrich Bröger)

Ihr Herrn und Frau'n, die Ihr einst Kinder wart,
Ihr Kleinen, am Beginn der Lebensfahrt,
Ein jeder, der sich heute freut und morgen wieder plagt:
Hört alle zu, was Euch das Christkind sagt!

In jedem Jahr, vier Wochen vor der Zeit,
Da man den Christbaum schmückt und sich aufs Feiern freut,
Ersteht auf diesem Platz, der Ahn hat's schon gekannt,
Was Ihr hier seht, Christkindlesmarkt genannt.
Dies Städtlein in der Stadt, aus Holz und Tuch gemacht,
So flüchtig, wie es scheint, in seiner kurzen Pracht,
Ist doch von Ewigkeit. Mein Markt bleibt immer jung,
Solang es Nürnberg gibt und die Erinnerung.

Denn alt und jung zugleich ist Nürnbergs Angesicht,
Das viele Züge trägt. Ihr zählt sie alle nicht!
Da ist der edle Platz. Doch ihm sind zugesellt
Hochhäuser dieses Tags, Fabriken dieser Welt,
Die neue Stadt im Grün. Und doch bleibt's alle Zeit,
Ihr Herrn und Frau'n: das Nürnberg, das Ihr seid.
Am Saum des Jahres steht nun bald der Tag,
An dem man selbst sich wünschen und andern schenken mag.
Doch leuchtet der Markt im Licht weit und breit,
Schmuck, Kugeln und selige Weihnachtszeit,
Dann vergesst nicht, Ihr Herrn und Frau'n und bedenkt,
Wer alles schon hat, der braucht nichts geschenkt.
Die Kinder der Welt und die armen Leut',
Die wissen am besten, was Schenken bedeut't.

Ihr Herrn und Frau'n, die Ihr einst Kinder wart,
Seid es heut' wieder, freut Euch in ihrer Art.
Das Christkind lädt zu seinem Markte ein,
Und wer da kommt, der soll willkommen sein.

Zeremonie seit 1933

Bildunterschrift: Der Christkindlesmarkt während der NS-Zeit

Die Eröffnungszeremonie samt Gedicht tauchte zum ersten Mal im Jahr 1933 auf. Ganz im Sinne des nationalsozialistischen Bedürfnisses nach Verklärung stand ein Rauschgoldengel im Mittelpunkt der Feier, begleitet von Kinderchören und Kirchenglocken.

Nach dem Krieg wurde der Rauschgoldengel durch ein Christkind ersetzt. Friedrich Bröger, Chef dramaturg des Nürnberger Theaters, verfasste einen Prolog, der seit 1948 vom Nürnberger Christkind gesprochen wird. Der Text nimmt Bezug auf die Situation und die Umgebung des Marktes im Nachkriegsdeutschland. In den vergangenen fünf Jahrzehnten blieb die Zeremonie nahezu unverändert.

Arbeiterdichter Karl Bröger

Bildunterschrift: Der deutsche Lyriker und Erzähler Karl Bröger (1896-1944)

Friedrich Bröger ist Sohn des Nürnberger Arbeiterdichters Karl Bröger, der mit anderen SPD-Funktionären 1933 verhaftet und für mehrere Monate ins KZ Dachau verschleppt wurde. Dennoch wurden einige seiner Gedichte von der NS-Propaganda ausgeschlachtet. Karl Bröger starb 1944 mit 48 Jahren an Krebs.

Nürnberger Christkindlesmarkt Tradition statt Kitsch - seit 1628

▪
Bildunterschrift: Schon damals ein großes Geschäft: der Christkindlesmarkt.

Ob der Christkindlesmarkt tatsächlich der älteste ist, darüber streiten sich die Experten. Die Wurzeln reichen bis in das 16. Jahrhundert zurück. In dieser Zeit wurde die Bescherung an Weihnachten üblich - die Geburtsstunde des Christkindlesmarkts.

Vermutlich ist er aus einem Nikolausmarkt hervorgegangen und in der Reformationszeit zu dem geworden, was er heute noch ist: für die Besucher eine beschauliche Einstimmung auf die Weihnachtstage und für die Händler der einstigen freien Reichsstadt Nürnberg ein großes Geschäft.

Ältester Nachweis auf einer Spanschachtel

▪
Bildunterschrift: Schachtel von 1628

Der erste offizielle Nachweis des Marktes stammt aus dem Jahr 1628: eine kleine bemalte Holzschachtel. Das Entscheidende ist die Inschrift auf der Unterseite. Auf dem Boden der 19 Zentimeter langen und ovalen Spanschachtel aus Nadelholz steht mit schwarzer Tinte geschrieben: "Regina Susanna Harßdörfferin von der Jungfrau Susanna Eleonora Erbsin (oder Elbsin) zum Kindles-Marck überschickt 1628." Die Schachtel ist heute im Besitz des Germanischen Nationalmuseums in Nürnberg.

Kein Plastik, keine Dauerbeschallung

Das besondere Flair lag den Nürnbergern schon immer am Herzen. So wurden am 22. Dezember 1610 per Ratserlass "unzüchtige Scherzartikel" beschlagnahmt, die ein Drechsler zum "Kindleinsbescheren" anbot. Heute haben Mitarbeiter des Marktamtes ein waches Auge auf die Buden und Stände gerichtet. Tabu sind Tannengirlanden aus Plastik oder Dauerberieselung mit Weihnachtsmusik vom Band.

Verbannt ist auch Plastik- und Einweggeschirr. An den Glühweinständen werden seit 1990 statt Papp- oder Styroporbecher nur noch Keramiktassen ausgegeben. Jedes Jahr wird ein neues Modell gefertigt. Das freut Sammler und Touristen aus aller Welt: Nur rund die Hälfte der jährlich neu gestalteten Tassen werden auch wieder zurückgegeben. Den Rest nehmen die Besucher als Andenken mit nach Hause: Für 2,50 Euro ein gern gesehenes Souvenir.

Traditionelle Weihnachtsstimmung

Bildunterschrift: Immer noch modern: Wachskerzen in allen Farbtönen.

Das Warenangebot ist auch heute noch sehr traditionell gehalten. Neben den kulinarischen Spezialitäten wie Lebkuchen, Früchtebrot und Christkindles-Glühwein verkaufen zahlreiche Händler ihre Erzeugnisse: Handarbeiten aus dem Erzgebirge, Spielzeug aus Blech oder Holz und vor allem Weihnachtskrippen, Krippenfiguren, Christbaumschmuck, Kerzen und Holzschnitzereien.

Nürnberger Christkindlesmarkt Kinderweihnacht für die Kleinen

Weil der Bummel durch die übervolle Budenstadt des "großen" Christkindlesmarkts für kleine Besucher schnell zur Tortur wird, gibt's in Nürnberg einen Kinderweihnachtsmarkt. Hier kommen die kleinen Besucher auf ihre Kosten.

Dampfbetriebene Fahrgeschäfte

Zu den Höhepunkten der Kinderweihnacht am Hans-Sachs-Platz zählen ein prächtiges, in der Dunkelheit leuchtendes Etagen-Karussell, ein Riesenrad und eine Eisenbahn - alles mit Dampf betrieben. Die Fahrt kostet 1,30 Euro, für Gruppen und Klassen gibt es Sonderpreise.

Kinderspaß in Weihnachtsbäckerei und Aktivspielhaus

In einem Spielhaus und anderen aufwändig gestalteten Buden dürfen die Kinder selbst Hand anlegen: basteln, Kerzen ziehen oder Plätzchen backen. Aufregend ist es sicher auch, Sankt Nikolaus in seinem kleinen Haus zu besuchen. Dort nimmt er Weihnachtswünsche entgegen und lässt sich mit den kleinen Besuchern fotografieren. Und wer dem Christkind einen Brief schicken will, kann ihn in der Kinderpost einwerfen - Zustellung garantiert. Alle diese Angebote sind kostenlos, eine Anmeldung ist nicht erforderlich.

Musik, Theater und Geschichten im Sternenhaus

Bildunterschrift: Geschichten vom Christkind im Sternenhaus

Wenn den Kleinen auf dem Kinderweihnachtsmarkt dann doch die Füße zu kalt werden, bietet sich der Besuch des angrenzenden Studienzentrums Heilig Geist an. Dort wartet auf die jungen und jung gebliebenen Gäste ein winterlich geschmücktes "Sternenhaus". Jeden Tag gibt es hier was Neues zu entdecken: Die Programmpalette umfasst Kindertheater-Produktionen des bekannten Nürnberger Kindertheater Rootslöffel. Der Nürnberger Kinder-Rockmusiker Geraldino spielt "Frostige Fetzer", das Ballettförderzentrum tanzt einen "Hauch von Schwanensee" und Zauberer Hagi bekommt ein geheimnisvolles Päckchen und bietet seinen jungen Zuschauern "Zaubertheater Augenblick".

Nürnberger Christkindlesmarkt Nürnberger Spezialitäten selbst gemacht

Bildunterschrift: Wie Sie Nürnberger Lebkuchen, Glühwein und Zwetschgermoh selber machen können.

Sie gehören zum Nürnberger Christkindlesmarkt wie die Krippe zu Weihnachten: die Nürnberger Elisen-Lebkuchen, der Glühwein und der "Zwetschgermoh", das Männlein aus Zwetschgen, Datteln und einer Walnuss. Damit Sie sich den Christkindlesmarkt auch nach Hause holen können, wollen wir Ihnen im Folgenden die Rezepte und Anleitungen für die wichtigsten Zutaten zum Christkindlesmarkt präsentieren.

Backen, Brodeln, Basteln

Rezept : Nürnberger Elisen-Lebkuchen selbst gemacht

▪

Nürnberger Hausfrauen und -Männer sind sich einig: Selbst gebacken schmeckt er am besten. Welche Zutaten Sie für den echten Elisen-Lebkuchen brauchen und wie er gebacken wird, erfahren Sie hier. [\[.mehr\] : Rezept - Nürnberger Elisen-Lebkuchen selbst gemacht](#)

Zubereitung : Der Christkindlesmarkt-Glühwein

▪

Sie wollen den Christkindles-Glühwein einmal selber herstellen? Dann stellen Sie die Glühweinflasche aus dem Supermarkt beiseite und mischen den Weihnachtstrunk selbst zusammen. Das ist ganz einfach und schmeckt besser. [\[.mehr\] : Zubereitung - Der Christkindlesmarkt-Glühwein](#)

- <http://www.gjar-po.sk/~greslikova3c/feste.html>, 19/11/2008

Feste und Bräuche

Feste, Bräuche und Sitte spielen im Leben der Menschen eine große Rolle. Es gibt religiöse und staatliche Feste, es gibt regionale Feste und auch Familienfeste. Außerdem werden auch Berufs- oder Studentenfeste gefeiert. Aber **die größten traditionellen Jahresfeste sind Weihnachten und Ostern**, die im Familienkreis gefeiert werden. Diese Feste werden nach christlichen Sitten begangen.

Vier Sonntage vor dem Weihnachtsfest beginnt die Adventszeit. In den Wohnungen und Kirchen, manchmal auch in Büros hängen Adventskränze mit vier Kerzen. Am ersten Sonntag wird die erste Kerze angezündet, am zweiten eine zweite Kerze dazu usw., am letzten Sonntag vor Weihnachten brennen alle vier Kerzen. Kinder bekommen einen besonderen Kalender mit kleinen Fächern, in denen Schokoladenstücke sind, eins für jeden Tag vom 1. Dezember bis Weihnachten. Während der Adventszeit finden in vielen Städten Weihnachtsmärkte statt.

Am **6. Dezember ist der Nikolaustag**. Am Abend vorher stellen die Kinder ihre Schuhe auf eine Fensterbank oder vor die Tür. In der Nacht, so glauben kleine Kinder, kommt der Nikolaustag und steckt Süßigkeiten und kleine Geschenke hinein. Bei unserer Familie bekomme sowohl ich und meine 24-jährige Schwester, als auch meine Eltern die Nikolausgeschenke. Am 19. Dezember ist bei uns zweite Nikolaustag. Wir nennen ihn der ukrainische Nikolaustag, weil die Kinder in der Ukraine an diesem Tag Nikolausgeschenke bekommen. Als ich klein war, hatte ich lieber der erste Nikolaustag, weil ich mehrere Süßigkeiten bekam. Aber jetzt habe ich lieber der ukrainische Nikolaustag. Nur wenige Leute feiern diesen Tag. Für meine Freunde ist es ein gewöhnlich Tag, aber für mich ist es ein Feiertag, der Nikolaustag.

Weihnachten ist das Fest von Christi Geburt. Es wird am Abend des **24. Dezember**, dem Heiligen Abend, gefeiert. Man schmückt den Weihnachtsbaum und zündet die Kerzen an, man singt Weihnachtslieder. Wir singen nicht, sondern wir hören Kassetten mit verschiedenen Weihnachtslieder an. Man verteilt die Geschenke, die wir für unsere Familienmitglieder und gute Freunde in allen Geschäften suchten, damit sie ihnen gefallen. Für die Kinder ist Weihnachten wohl das wichtigste Fest des Jahres-schon wegen der Geschenke. Im Norden Deutschlands bringt sie der Weihnachtsmann, mit weißem Bart und rotem Kapuzenmantel, mit einem Sack auf dem Rücken. In Süddeutschland kommt das Christkind. In vielen Familein ist es eine feste Tradition, an diesem Tag zum Gottesdienst in die Kirche zu gehen. Ich liebe Weihnachten und diese Atmosphäre. Zwei Wochen vor der Weihnachten habe ich Geburtstag. Ich habe Weihnachten auch in meinem Name. Der Name Natália kommt aus Latein und es bedeutet Weihnachtstag, Christi Geburt.

Der **Silvester** wird festlich, laut und lustig gefeiert. Gäste werden eingeladen, oder man besucht gemeinsam einen Silvesterball. Man isst und trinkt, tanzt und singt. Das Verschicken von Karten mit guten Wünschen für das Neujahr gehört zu den alten Bräuchen. Um Mitternacht, wenn die Uhr zwölf schlägt, das alte Jahr also zu Ende ist, und das kommende Jahr beginnt, füllt man die Gläser mit Sekt oder Wein, prostet sich zu und wünscht sich „ein gutes Neues Jahr“. Dann geht man oft hinaus auf die Straße ein riesengroßes Feuerwerk zu bewundern.

Am **6. Januar ist der Tag der Drei Heiligen Könige**.: Melchior, Kaspar und Balthasar. Nach einer alten Legende, die auf eine erzählung der Bibel zurückgeht, sahen diese drei

Könige in die Nacht, in der Christus geboren wurde, einen hellen Stern. Folgt ihm nach Bethlehem, fanden dort das Christkind und beschenken es. Heute verkleiden sich an diesem Tag in katholischen Gegenden Kinder meistens in den Dörfern als die drei Könige. Sie gehen mit einem Stab, auf dem ein großer Stern steckt, von Tür zu Tür und singt ein Dreikönigslied. Dafür bekommen sie dann etwas Geld oder Süßigkeiten. Aber unsere Familie feiert am 6. Januar ukrainisches Weihnachten. Es ist fast gleich wie am 24. Dezember, aber ohne Geschenke und mit anderem Essen. Ganzen Tag fasten wir und dann kommt das Weihnachtsabendessen mit zwölf Gänge. Von Brot mit Honig und Knoblauch, durch „Borschtsch“. Es ist die Suppe aus der roten Rübe mit Gemüse, Bohnen und wir geben dort auch Teigtaschen mit Pilze. Dann essen wir Fisch, Knaut, „Holubci“-Heidekörner in Krautblätter, Teigtaschen mit Kartoffeln oder Trockenpflaume, „Kut´a“-Weizekörner mit Mohn und Nüssen. Das sind unsere Weihnachtsbräuche.

Im **Februar** feiert man Fasching. Früher wollten die Menschen mit hässlichen Masken und viel Lärm die Geister des Winters vertreiben. Zur Karnevalzeit gehört Singen, Tanzen, Lärm und Masken. In der Slowakei gibt es keinen so großen Karnevalen wie in Deutschland, sondern viele Bälle.

Nach der Fastnachtzeit beginnt für die gläubigen Katholiken die Fastenzeit. Sie fasten volle sechs Wochen bis zum Osterfest und sie gehen zur Beichte. **Ostern** ist der größte religiöse Fest. Die Christen feiern die Auferstehung von Jesus Christus aus seinem Grab. Die Karwoche beginnt am Palmsonntag und endet man am Karsamstag. Sie heißt auch Stille oder Heilige Woche wegen der Erlösung Christi der Menschheit durch seinen Tod. Palmen sind Symbol des Sieges über den Fürsten des Todes. Jetzt werden Palmen durch Weidenkätzchen ersetzt. Karfreitag ist der Kreuzigungstag Christi mit strengem Fasten und Besinnlichkeit. Ostersonntag ist der Tag, an dem man Osterzöpfe und Ostergebäck bäckt. Am Ostersonntag gehe ich mit meiner Mutter in die Kirche das Essen weihen zu lassen. Das Osterspritzen ist eine beliebte Ostersitte. Aber ich denke, beliebte nur bei den Jungen. Die Mädchen sind gesprungen mit dem kalten Wasser oder mit einem schrecklichen Parfum und die Junge bekommen dafür Geld, Eier, Kuchen. Ich bleibe nicht am Ostermontag zu Hause. Entweder mache ich einen Ausflug mit meiner Familie, oder mit meinen Freundinnen. Ich wurde meistens nur von meinem Vater gespritzt. Das Eiersuchen ist ein schönes altes Osterbrauch in den Länder wie z.B. Deutschland, Österreich. Die Schokoladeneier, Hasen aus Schokolade und andere Süßigkeiten werden im Garten versteckt, damit die Kinder sie suchen können. Kleine Kinder glauben, dass der Osterhase für sie die Süßigkeiten gebracht und versteckt hat. Das Ei, das bemahlte Ei ist ein Symbol der Ostern und des Lebens. Das neue Leben beginnt mit den Ostern, im Frühling. Das wichtige religiöse Fest im Juni ist Pfingsten. Man feiert die Ausgiessung des Heiliges Geisten.

Zu den Familienfeste gehört der Geburtstag, der Namenstag, der Hochzeit und Tief. Man feiert mit der Familie und Freunden. Die Partys werden stattgefunden.

- <http://studenti-studentum.blogspot.com/2007/08/feste-und-bruche.html>, 15/8/2008

FESTE UND BRÄUCHE

Silvester wird laut und fröhlich gefeiert, oft mit Freunden. Um Mitternacht trinkt man ein Glas Sekt und man wünscht einander ein gutes neues Jahr. Oft werden kleine Glückssymbole ausgetauscht: ein Hufeisen, ein vierblättriges Kleeblatt oder die Figur eines Schornsteinfegers. Im Deutschland werden Karpfen oder Heringsalad eher zu Silvester gegessen. Der letzte Tag

des Jahres wurde nach Papst Silvester benannt. Er wird entweder im Familienkreis oder mit Freunden im Restaurant gefeiert. Es wird gut gegessen und Alkohol getrunken, getanzt und geplaudert. Häufig wird bilanziert und neue Pläne werden geschmiedet. Die Mitternacht wird t. Das hat seinen Ursprung in alten heidnischenßem Lärm begrüßmit gro Bräuchen, wo der Lärm die üblen Geister vertreiben sollte.

Am 6.Januar (dem Dreikönigstag) im Österrich ziehen in vielen Orten die Sternsinger (drei als Heilige Könige verkleidete Kinder) von Haus zu Haus. Sie singen Leider und wünschen den Hausbewohnen ein gutes neues Jahr.

Fasching, in Bayern genannt, hat auch andere Namen - Karneval oder Fastnacht. Bis zum 16.Jahrhundert wurde Fastnacht in jedem kleinen Dorf gefeiert. Man bezeichnet so die Gesamtheit aller Feierlichkeiten die vom 7.Januar bis in die Nacht vor Aschermittwoch dauern. Dann beginnt die 40tägige Fastenzeit vor Ostern. Dazu beginnt die Zeit des Narrentreibens und gehört das Schweinfest, der Maskenanzug und . Es wird gesungen, getanzt und lustigßnatürlich viel Lärm und Spaß gefeiert. Ein Fastnachtsprinz und eine Fastnachtsprinzessin werden gewählt. Zu den bekanntesten Karnevalen, die auch jenseits der deutschen Grenze berühmt sind, gehören die rheinländischen Karneval, te darunter ist wahrscheinlich der Kölner Karneval. Zurßder große Fastnachtszeit ist die ganze Stadt auf den Beinen.

Im Österreich der 11.Januar (um 11.11 Uhr) ist der Beginn des Fasching. Das Zeit der Bälle, der Maskenumzüge und der Faschingskarpfen (ein im Fett gebratener Kuchen). Viele Berufsgruppen und Vereine veranstalten eigene Bälle. Am berühmtesten ist der Opernball in der Wiener Staatsoper, der am letzten Donnerstag im Fasching veranstaltet wird. Wegen des hohen Preises der Eintrittskarten ist da eine Angelegenheit für die „oberen Zehntausend“. Am Fastabend (Aschermittwoch) wird oft Fisch oder Heringsschmaus gegessen.

Valentinstag ist am 14.Februar, der Tag , Gefühle mit einemßder Liebe, ist vor allem für Verliebte ein Anla auszudrücken.ßbunten Blumenstrau

Ostern ist ein bewegliches Fest. Der Name stammt von der germanischen Frühlingsgöttin Austra. Es wird am ersten Wochenende nach dem Frühlingsvollmond gefeiert, der dem 21. März folgt. Die Christen feiern zu Osten die Auferstehung von Jesus Christus aus seinem Grab.

Ostern war jedoch seit langem das Fest des Frühlings. Auch die Osterbräuche sind schon vor dem Christentum entstanden. Am Ostermontag gehen die Jungen von Haus zu Haus und en sie mit Wasser. Dafürßschlagen die Mädchen mit Osterruten oder begie bekommen sie von ihnen gefärbte, gekochte Eier oder bunte Bänder. In Deutschland bringt der Osterhase bunt bemalte Eier und versteckt sie im Garten, damit die Kinder sie suchen können. Beim Suchen amüsiert sich die ganze Familie und hilft den Kindern mit Worten: klat! lauwarm! ! Um das Ei drehen sich auch verschiedene Spiele, bekannt sind dasßhei Eiertrudeln (die Eier werden einen Hang hinuntergerollt) und das Eierpicken (die Eier werden aneinandergeschlagen). Es gewinnt derjenige, dessen Ei heil bleibt. Sowohl der Osternhase als auch die Ostereier sind alte Fruchtbarkeitssymbole. Die am schönsten bemalte Eier findet man bei den Lausitzer Sorben.

Zu Ostern werden die Wohnungen mit grünen Birkenzweigen, Osterkränzen und bemalte, ausgepusteten Eien geschmückt. Auf dem Tisch dürfen nicht das Osterbrot und das Osterlämmchen fehlen.

Im Österreich - wie in Deutschland - zu Osten suchen die Kinder Osetreier, die der Osterhase gebracht hat. Am Gründonnerstag wird gern etwas Grünes gegessen (z.B. Spinat). Am Karfreitag und Karsamstag gehen die Kinder mit Rachtschen durch die en.ßStra

1. April: Ein verbreiteter Brauch ist das „In-denApril-Schicken“. Man versucht an diesem Tag sich gegenseitig zu überlisten und irrezuführen.

Der 5.Dezember ist der Krampusstag (Tag des Teufels) im Österreich. Verkleidete Burschen

lauern abends den Mädchen auf und schlagen sie mit ihren Ruten.

Am 6. Dezember kommt St. Nikolaus in Österreich, von den Kindern „der Nikolo“ genannt. Es ist ein enßfreundlicher, alter Herr im Bischofsgewand mit einem langen, wei Brat und einer hohen Bischofsmütze. Er beschenkt die Kinder mit Obst, igkeiten und kleinen Geschenken. Manchmal begleitet den St. NikolausßSü auch der pelzige, gehörnte Krampus, von dem sich die Kinder fürchten.

Den Heiligen Abend verbringen die Österreicher meistens im Familienkris zu Hause. Sie schmücken den Christbaum und essen einen Weihnachtskarpfen mit Kartoffelsalat. Nach dem feierlichen Abendessen gibt es die Bescherung. Unter dem Christbaum findet jeder sein Geschenk. Dann sitzt endßman gemütlich im Wohnzimmer und plaudert. Viele Leute gehen anschlie in der Christmette (Gottesdienst zu Mitternacht).

Am Christtag (25. Dezember) bleiben die meisten noch zu Hause. Es gibt ein feierliches Mittagessen. Zu den traditionellen Speisen gehören Geflügel (Gans, Ente, Pute) und viele Kuchensorten.

Am Stephanitag (26. Dezember) macht man oft Besuche oder lädt selbst Verwandte und Bekannte ein.

Am Abend des 5. Dezember im Deutschland kommt Sankt Nikolas. Die Kinder stellen ihre blank geputzten Steifelchen vor die Tür, und die werden igkeiten gefüllt. In manchen Gegender wirdßvom Nikolaus heimlich mit Sü Nikolaus vom Knecht Ruprecht begleitet oder vertreten. Ruprecht trägt einen Ledermantel und eine struppige Pelzmütze, in der Hand hält er eine Rute, die die unartigen Kinder besonders respektieren. Er gibt den igkeiten und bedroht die bösen Kinder mitßKindern Obst, Nässe und Sü dem Stock. Die unartigen Kinder fürchten, dass Ruprecht sie in seinen Sack einpackt und in den Wald entführt.

Im Deutschland zu den schönsten Festtagen des Jahres gehören Weihnachten. Auf das Weihnachtsfest bereitet man sich mit viel Liebe schon vier Wochen zuvor vor. In Städten und Städtchen finden Weihnachtsmärkte statt, man kann dort Geschenke, Spielzeug, aber auch Lebkuchen, Glühwein und igkeiten kaufen. Den Weihnachtsmarkt besucht oft auchßverschiedene Sü der Weihnachtsmann im roten Pelzmantel und beschenkt die kleinen Kinder mit Bonbons.

Im Erzgebirge werden in die Fenster der Häuser bemalte Räuchermännchen, Weihnachtspyramiden und Schwibbögen mit vielen kleien Lichteen gestellt. Auf den Tisch wird der traditionelle Adventkranz aus Fichtenzweigen mit vier dicken Kerzen gestellt. Jeden Sonntag zündet man eine Kerze mehr an, bis um letzten Sonntag vor dem Weihnachten alle vier Kerzen brennen. Die Kinder haben einen Adventkalender, an dem sie ab ersten Dezember jeden Tag ein neues Fensterchen öffnen und die Tage, die zum Heiligen Abend fehlen, zählen. Die erste Adventkalender wurde in München im Jahr 1903 entworfen. Man musste damals kleine Bilder der ersten Seite ausschneiden und über die passenden Sprichwörter auf der zweiten Seite kleben.

Vor Weihnachten bäckt man Kekse, Plätzchen, Weihnachtsstollen und Lebkuchen. Deutscher Lebkuchen wird traditionell mit einer Gewürzmischung aus neun verschiedene Gewützen gewürzt. Weinachtsgebäck gehörte schon im Mittelalter zum Fest. Nürnberger Lebkuchen seit dem Jahr 1300, der Christstollen kam gut 100 Jahre später dazu. Das Zuckerwerk am Tannenbaum oder in Tellern sollte die e von Gottes Gnade darstellen, und natürlich auch eine besondereßSü Leckerei an den Feiertagen sein.

Am Heiligen Abend wird eine schöne Fichte, Kiefer oder Tanne geschmückt. Abends isst man Würstchen oder Buletten mit Kartoffelsalat, damit die Hausfrau nicht viel Arbeit in der Küche hat. Nachdem Essen bekommt jedes Familienmitglied seinen igkeiten. Unter demßbunten Teller mit Gebäck, Obst und Sü Weihnachtsbaum hat der Weihnachtsmann inzwischen eine Bescherung bereitet. Die Geschenke werden erst nach dem Abendessen geholt.

Das ist am 24. Dezember und in Deutschland warten Millionen Kinder aufs Christkind oder den Weihnachtsmann, werden in Millionen Haushalten Kerzen an bunt geschmückten Tannenbäumen angezündet, erklingt aus Millionen Kehlen Stille Nacht, heilige Nacht. An keinem anderen Feiertag des Jahres gestalten wir unser Leben so sehr nach traditionellen Regeln wie am Geburtstag von Jesus Christus. Doch die manche uralteßwenigsten wissen, woher all diese Bräuch stammen und da Überlieferung in Wirklichkeit erst seit wenigen Generationen gepflegt wird.

Der geschmückte Tannenbaum trat ab dem 18. Jahrhundert von Deutschland aus seinen Siegeszug um die Welt an. Doch die allererste burg aufgestellt, in Anlehnung an einenßTanne wurde schon 1539 in Stra uralten Brauch, die Wohnung zur Wintersonnenwende mit frischem Grün zu schmücken. Seit der Reformation bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts galt die Tanne als Weihnachtssymbol der Protestanten, wie die Weihnachtskrippe als das der Katholiken. Die erste natutgetreue Nachbildung des Ortes von Christi Geburt stand 1223 in der Kirche des e Wachsfigur in einer echtenßFranz von Assisi: eine lebensgro Futterkrippe, mit einem lebenden Ochsen und einem Esel dahinter.

Das erste Weihnachtsfest wurde am 25. Dezember des Jahres 354 gefeiert. Bis dahin herrschte Uneinigkeit über das richtige Datum, zumal bis heute, wann genau Jesus Christus auf die Welt kam. PapstßNiemand wei lich den 25. Dezember, weil auf diesen TagßLiberius bestimmte schlie die Wintersonnenwende fiel und die heidnischen Römer das Fest ihres Sonnengottes feierten. Die neueste Forschung errechnete übrigens einen völlig anderen Geburtstag für Jesus Christus den 2. April des Jahres 6 v. Chr.

Der Weihnachtsmann wurde erst sehr viel später zu einer wichtigen Festfigur: Moritz von Schwind malte 1847 einen gutmütigen Vater mit Rauschbart, Pfeife und Pelzmantel und nannte ihn HerrßGro Winter. Richtig Karriere machte die Figur als Santa Claus in Nordamerika. Ungefähr zur gleichen Zeit kam der englische Kunsthistoriker Sir Henry Cole auf die Idee, Weihnachtskarten zu er 1843 drucken und verkaufte sie fürßverschicken. 1000 Stück lie einen Shilling für Stück - der Preis für ein üppiges Abendessen.

Weihnachtsgeschenke bekamen bis ins vorige Jahrhundert nur die Kinder: Spielzeug, Äpfel, Nüsse und Lebkuchen. Für sie wurde auch die Bescherung am Heiligen Abend, der Nacht vor Weihnachten, erfunden - eine Idee von Martin Luter und anderen Reformatoren, die das Weihnachtsfest endlich von heidnischen Winterbräuchen, aber auch von katholischen Zeremonien befreien wollten.

• Feiertage des Jahres 2009 Tag Datum

1. **Neujahrstag** Donnerstag 1. Januar 2009

2. **Heilige Drei Könige** Dienstag 6. Jänner 2009

3. Valentinstag Samstag 14. Februar 2009

4. Faschingdienstag Dienstag 24. Februar 2010

Aschermittwoch Mittwoch 25. Februar 2010

Palmsonntag Sonntag 05. April 2009

Gründonnerstag Donnerstag 09. April 2009

Karfreitag Freitag 10. April 2009

5. Ostersonntag Samstag 11. April 2009

Ostersonntag Sonntag 12. April 2009

Ostermontag Montag 13. April 2009

6. Tag der Arbeit Freitag 1. Mai 2009

7. Muttertag Sonntag 10. Mai 2009

Christi Himmelfahrt Donnerstag 21. Mai 2009

Pfingstsonntag Samstag 30. Mai 2009

Pfingstsonntag Sonntag 31. Mai 2009

Pfingstmontag Montag 01. Juni 2009

Fronleichnam Donnerstag 11. Juni 2009

Vatertag Sonntag 14. Juni 2009

8. Maria Himmelfahrt Samstag 15. August 2009

Nationalfeiertag Montag 26. Oktober 2009

Allerheiligen Sonntag 1. November 2009

Allerseelen Montag 2. November 2009

Erster Advent Sonntag 29. November 2009

9. Nikolaus Sonntag 6. Dezember 2009

Zweiter Advent Sonntag 6. Dezember 2009
Maria Empfängnis Montag 8. Dezember 2009

Dritter Advent Sonntag 13. Dezember 2009
Vierter Advent Sonntag 20. Dezember 2009
10. Heiliger Abend Donnerstag 24. Dezember 2009
11. Erster Weihnachtstag Freitag 25. Dezember 2009
Zweiter Weihnachtstag Samstag 26. Dezember 2009
12. Silvester Donnerstag 31. Dezember 2009

Feste und Traditionen

Österreichische Feste und Feiertage

Feste und Bräuche eines Landes orientieren sich vielfach am Kirchenkalender. So ist es auch in Österreich.

Natürlich können an dieser Stelle nicht alle landes- und regionaltypischen Traditionen aufgezeigt werden, das würde bei weitem den Rahmen sprengen. Aber einige Besonderheiten, die uns als waschechte Westfalen sofort ins Auge gesprungen sind, sind es sicher wert, hier aufgenommen zu werden.

Fängt man den Festereigen im Januar nach Neujahr an, so war uns bislang unbekannt, dass Kinder von Tür zu Tür gehen, um mit einem kleinen Geschenk ein gesundes neues Jahr zu wünschen. Eine nette Geste, die uns sehr gefreut hat.

Ein besonderes Augenmerk sollte man als Nicht-Österreicher auch auf die Faschingszeit werfen, in der in vielen noch so kleinen Orten noch immer Faschingsumzüge veranstaltet werden. Ausgelassen auf der Straße feiert man in Vorarlberg beispielsweise von Bregenz bis tief ins Montafon hinein fast vier Wochen lang. Viel mehr Veranstaltungen wird es sicher auch in den Karnevalshochburgen Köln und Düsseldorf nicht geben. Natürlich ist man hier der alemannischen Fastnachtstradition verpflichtet, die sich durch ganz besondere Bräuche auszeichnet.

Funkenverbrennen

Als nächster Höhepunkt, meist um den ersten Fastensonntag herum, steht das „Funkenverbrennen“ auf dem Plan. Diese Feuerbräuche gibt es hauptsächlich in Westösterreich, in Tirol und Vorarlberg also. Sehenswert ist das Spektakel auf jeden Fall, denn der meterhohe Scheiterhaufen, der jedes Mal von fleißigen Helfern aufgeschichtet wird, brennt wie Zunder. Das Spektakel zieht die ganze Bevölkerung auf die Straße und hat oftmals richtige Volksfeststimmung zur Folge. Selbst in Wien kennt man heute das Funkenverbrennen, denn die Funkenzunft Brederis aus Rankweil lädt Jahr für Jahr unter dem Motto „Vorarlberger Funken in Wien“ auf die Himmelswiese ein. Die Veranstaltung findet jeweils am dritten Fastensonntag ab 17 Uhr statt.

Ostern

Auch die Bräuche rund um die Osterfeiertage sind so vielfältige wie die österreichischen Dörfer selbst. Am Palmsonntag werden Palmstangen in Kärnten und Prangstangen in Niederösterreich geschmückt. Anderorts sind Palmwedel zur Hand, die je nach regionalen Gegebenheiten aus sieben oder neun Kräutern gebunden werden und um die es in manchen Orten Oberösterreichs regelrechte Wettbewerbe nach dem Motto „Wer hat den schönsten Palmbusch“ gibt.

Sicherlich kennt man in Österreich auch das Osterfeuer, aber es wird eben nicht überall entzündet. In Salzburg kennt man die Tradition, dass Kinder das Feuer in die Häuser holen, weil das Segen bringen soll. Im Kärntner Lavanttal brennt man zu Ostern um Mitternacht auf den Hügeln wahre Freudenfeuer ab.

Sonnenwendfeiern

Besonders hervorzuheben sind sicher auch die Sonnenwendfeiern, die zwischen dem 21. und 24. Juni abgehalten werden. Oftmals werden dann Feuer auf den Berghängen entzündet, die weit sichtbar sind.

Während man in Deutschland immer noch einen „negativen Beigeschmack“ hat, wenn man an das Thema Sonnenwendfeiern denkt und sie jedes Mal mit rechtsradikalem Gedankengut in Verbindung bringt, ist man in Österreich frei von solchen Überlegungen. In diesem ganz speziellen Fall kann man sehen, dass in Deutschland die nationalsozialistische Gewaltherrschaft noch bis heute ihren Nachklang findet, denn die Nazis waren es ja, die die traditionellen Sonnenwendfeiern in Deutschland zu stilisierten nationalen Veranstaltungen der „Volksgemeinschaft“ machten, um die Massen ideologisch zu beeinflussen.

Im Dezember bereitet man sich dann auch in Österreich auf das bevorstehende Weihnachtsfest vor. Sicher kennt man auch hier den Nikolaus, den Bischof von Myra, der den Kindern am Nikolaustag kleine Geschenke macht. Allerdings wird der heilige Mann auf seiner Tour durch die Häuser nicht von Knecht Ruprecht begleitet, sondern vom Krampus, einer pelzigen Teufelsgestalt, die tatsächlich furchteinflößend ist. Allerdings gibt es inzwischen Bestrebungen, die Nikoläuse und deren Güte mehr in den Vordergrund zu stellen als das Angstmachen durch den Krampus.

Gesetzliche Feiertage

Wie in Deutschland gibt es auch in Österreich gesetzliche Feiertage, die der arbeitenden Bevölkerung und den Schülern einen freien Tag bescheren.

Neujahrstag am 1. Januar

Dreikönigstag am 6. Januar

Ostermontag

Staatsfeiertag am 1. Mai

Christi Himmelfahrtstag

Pfingstmontag

Fronleichnamstag

Maria Himmelfahrtstag am 15. August

Nationalfeiertag am 26. Oktober

Allerheiligen am 1. November

Maria Empfängnis am 8. Dezember

1. und 2. Weihnachtsfeiertag am 25. und 26. Dezember.

Karfreitag, da werden sich sicher einige wundern, ist in Österreich kein gesetzlicher Feiertag.

Karfreitag gilt in der evangelischen Kirche als höchster Feiertag des Kirchenjahres - allerdings gehören nur fünf Prozent aller Österreicher der evangelischen Kirche an. Für sie ist an diesem Tag aber arbeitsfrei. Die mehrheitlich katholischen Österreicher müssen an diesem Tag tatsächlich zur Arbeit gehen.

<http://www.justlanded.com/deutsch/Oesterreich/Tools/Artikel/Kultur/Feste-und-Traditionen>
[Österreich: Feste und Traditionen, Österreichische Feste und Feiertage, Feste und Bräuche eines Land](#)
Πηγή: www.justlanded.com

Natürlich können an dieser Stelle nicht alle landes- und regionaltypischen Traditionen aufgezeigt werden, das würde bei weitem den Rahmen sprengen. Aber einige Besonderheiten, die uns als waschechte Westfalen sofort ins Auge gesprungen sind, sind es sicher wert, hier aufgenommen zu werden.

Feiertage in Österreich:

1. Januar: Neujahr

Das berühmteste Konzert der Welt, das „Neujahrskonzert der Wiener Philharmoniker“, wird aus dem Wiener Musikvereinssaal via TV in mehr als 40 Ländern in vier Kontinenten übertragen.

6. Januar: Heilige Drei Könige

Die Heiligen Drei Könige (Kaspar, Balthasar and Melchior) besuchen Sie zu Hause und freuen sich über Süßigkeiten und bitten um Spenden für arme Länder!

Ostersonntag und Ostermontag (20.4.2003, 21.4.2003)

Ein Osterbaum (Osterstrauch) aus Palmkätzchen wird mit bemalten Ostereiern dekoriert und ziert die Wohnung zur Osterzeit.

Am Sonntag nach dem ersten Frühlingsvollmond (frühestes Datum 22. März und spätestens am 25. April) versteckt der Osterhase Eier und Schokolade für die Kinder und auch immer öfter für die Erwachsenen.

1. Mai: Tag der Arbeit

Der Internationale Feiertag der Arbeit

Muttertag (11.5.2003)

Am zweiten Sonntag im Mai ist der Ehrentag der Mutter.

Über einen Blumenstrauß oder über kleine Geschenke freuen sich die Mütter.

Christi Himmelfahrt (29.5.2003)

Am Donnerstag 9 Tage vor Pfingsten

Pfingsten (08. + 09.6.2003)

Der fünfzigste Tag nach dem Ostersonntag.

Um diese Zeit finden Firmungen und Erstkommunion statt.

Fronleichnam (19.6.2003)

Der zweite Donnerstag nach Pfingsten

15. August: Mariä Himmelfahrt

26. Oktober: Nationalfeiertag

Staatsfeiertag

Beschluss des Verfassungsgesetzes über die österreichische Neutralität – 1955.

Wanderungen werden an diesem Tage sehr gerne unternommen.

Museen und öffentliche Gebäude sind an diesem Tag frei zugänglich.

1. und 2. November: Allerheiligen und Allerseelen

Allerheiligen: Gedenktag der Heiligen und Besuch der Gräber.

Allerseelen: Gedenktag an Verstorbene, Besuch der Gräber. Blumen und Kerzen werden auf die Gräber gelegt.

11. November: Martinstag

Kein Feiertag! Es ist Tradition, an diesem Tag Martinigansl zu essen!

Der Fasching beginnt am 11. November um 11 Uhr 11 Minuten und dauert bis Ende Februar. Dies ist die Saison der Bälle und Faschingsfeste. Bei Faschingsfesten erscheint man verkleidet und feiert ausgelassen die „Narrenzeit“.

Advent

Der Advent beginnt vier Sonntage vor Weihnachten.

Von Mitte November bis 24.12. können die berühmten Christkindlmärkte besucht werden.

Das traditionelle Symbol dieser Zeit ist der Adventkranz mit 4 Kerzen. Am ersten Adventsonntag darf die erste Kerze angezündet werden. Am zweiten Adventsonntag dürfen zwei Kerzen angezündet werden. Am dritten Adventsonntag drei und am vierten Adventsonntag, dem letzten Sonntag vor Weihnachten, dürfen alle vier Kerzen brennen.

6. Dezember: Nikolaustag

Kein Feiertag! An diesem Tag bekommen brave Kinder kleine Geschenke vom Nikolaus.

Zu schlimmen Kindern kommt der Krampus und bringt eine Rute.

8. Dezember: Maria Empfängnis

Trotz Feiertag sind die Geschäfte geöffnet!

24. Dezember: Heiliger Abend

Geschäfte sind bis nachmittags geöffnet.

Am 25. und 26.12. bleiben die Geschäfte geschlossen.

Das Christkind dekoriert den Weihnachtsbaum und bringt für alle Geschenke. Die Geschenke werden auch an diesem Abend geöffnet. Spät am Abend ist die heilige Messe.

25. Dezember: Christtag

Besuch bei den Verwandten

26. Dezember: Stefanitag

31. Dezember: Silvester

Bei einem Spaziergang durch die Innenstadt (1. Bezirk) erleben Sie Silvester in Wien. Gegen Mitternacht wird es am Stephansplatz durch Raketen mitunter sehr laut.

Die "Pummerin" läutet um 00.00 Uhr das "neue Jahr" ein.

Traditionen: Freunden werden kleine "Glücksbringer" aus Marzipan geschenkt.

Auch kleine "Rauchfangkehrer-Figuren" für die Geldbörse bringen Glück.

Bleigießen: Kleine Bleifiguren werden in einem Löffel über einer Kerze geschmolzen und anschließend schnell in kaltes Wasser geschüttet. Daraus ergeben sich Figuren, anhand derer man die Zukunft deuten kann.

www.well-come-vienna.com

Πηγή: www.well-come-vienna.com

Villacher Fasching

Der **Villacher Fasching** findet alljährlich in [Villach](#) in [Kärnten](#), [Österreich](#) statt.

Der Villacher Fasching fand am [Faschingsdienstag 1867](#) seinen Abschluss mit einer "gelungenen Corsofahrt". Damit ist der Villacher Fasching zum ersten Mal erwähnt worden.

Seit [1910](#) veranstaltete die *Villacher Bauerngman* jährlich einen Bauernball, dessen Erlöse man für wohltätige Zwecke verwendete. [1955](#) hatte der Villacher [Senator](#) Rudolf Horn die Idee, aus dem Bauernball den neuen "Villacher Fasching" entstehen zu lassen. Bereits [1958](#) beteiligten sich über 50 [Lokale](#) an dem "Fasching in ganz Villach". 1961 wurde erstmalig in der Arbeiterkammer die "Villacher Faschingssitzung" durchgeführt. Sie wurde bereits vom

[Rundfunk](#) übertragen. Seit 1963 überträgt das [österreichische Fernsehen](#) die Sitzungen. Aus der Villacher Bauerngman bildete sich 1964 die "Villacher Faschingsgilde". Seit 1972 finden die Veranstaltungen im Villacher Kongresshaus statt. 2001 zogen die Karnevalisten in ihr eigenes, neuerbautes Gildehaus um.

Seinen jährlichen Höhepunkt erreicht der Villacher Fasching jeweils am Faschingsamstag beim großen Faschingsumzug in der Innenstadt. Dabei präsentieren sich nicht nur die Villacher Narren in den ausgefallensten Verkleidungen, sondern es nehmen von Jahr zu Jahr mehr Gruppen aus andern Bundesländern und auch aus anderen europäischen Ländern daran teil.

Im Jahre 1955 wurde das erste Prinzenpaar gewählt und 1967 das erste Kinderprinzenpaar.

Der Villacher Fasching lebt von seinen berühmten, langjährigen [Protagonisten](#) wie [Alexander Telesko](#) (Apotheker), [Hannes Höbinger](#) ("Der Nachzipfer"), [Manfred Tisal](#) ("EU-Bauer"), [Manfred Obernosterer](#) ("Da Noste"), [Tanja Karl](#) ([Barbara Rett](#), [Ingrid Thurnher](#)), Elisabeth Trattinig, Markus Warum ("Wirtschaftsscheiderlein"), Franz Kleinbichler.

Rupertikirtag

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Beim **Rupertikirtag** handelt es sich um das Domkirchweihfest zu Ruperti in [Salzburg](#), welches jährlich um den [24. September](#) in Salzburg abgehalten wird. Veranstaltungsort sind die Plätze in der Salzburger Innenstadt rund um den [Dom](#). Der Rupertikirtag ist eines der traditionellsten [Volksfeste](#) in Österreich und wird jährlich von mehr als 100.000 Menschen, verteilt auf 5 Tage besucht.

Geschichte

Kaiser Otto II. verlieh am 25. Mai 996 der Stadt das Recht einen täglichen Markt (Verleihung des [Marktrechtes](#)) abzuhalten. Unabhängig davon sind im mittelalterlichen Salzburg zwei Jahrmärkte überliefert: der Jahrmarkt in der Fastenzeit (er ist im Stadtrecht des 14. Jahrhunderts genannt) und der noch ältere Herbstmarkt. Diese Herbst-Dult ging aus einem Fest zu Ehren des Heiligen Rupert hervor und wird erstmals 1331 genannt. Der Zeitpunkt für das Fest, der 24. Oktober erinnert an die Überführung der Gebeine des [hl. Rupert](#), dem Gründer der Stadt Salzburg und ersten Abt von St. Peter von diesem Stift in den damals neu errichteten [Dom](#) am [24. September](#) des Jahres 774 durch Bischof [Virgil](#).

Kaiser Friedrich III. legalisierte im Jahr 1481/82 die beiden gewohnheitsrechtlichen Jahrmärkte durch eigene Jahrmarktsprivilegien. Der Rupertitag am 24. September wurde zum wichtigsten Handelstag im Jahreskreis, wo rechtliche und geschäftliche Angelegenheiten, etwa Erbrechts- und Leibgedingsverleihungen, geregelt wurden.

Im Mittelalter beschränkte sich der „Dult“ (das Wort stammt von "dulden") genannte [Jahrmarkt](#) zunächst auf den Dombereich und den Marktplatz. Seit den baulichen Neugestaltungen durch [Wolf Dietrich von Raitenau](#) war räumlich in wechselndem Umfang der Residenzplatz, der Kapitelplatz, der Domplatz, der Universitätsplatz und der Marktplatz oder Teile in die Dult einbezogen.

Ab 1856 wurde der Jahrmarkt für 30 Jahre auf den Mirabellplatz verlegt, von 1886-1896 dann in die Franz-Josef-Straße und die angrenzende Schallmooser Hauptstraße samt deren Nebenstraßen. 1896 wurde die Dult aufgehoben und 1924 wiederbelebt. Nach einer Unterbrechung lebt seit 1946 die Dult in veränderter Form weiter und war dabei zuerst bei der Hofstallkaserne und später im Volksgarten untergebracht. 1977 wurde der Rupertikirtag von Erwin Markl wieder auf die Plätze um den Salzburger Dom zurückgebracht. Großes Augenmerk wird heute auf das historische Vorbild der Dult gelegt. So finden heute ausschließlich alte [Fahrgeschäfte](#), Brauchtum und fast vergessenes Handwerk auf dem Rupertikirtag ihren Platz. Verpönt sind bis heute hydraulisch betriebene Fahrgeschäfte, laute Musik von CDs und übermäßige Werbetransparente.

Aus dem Jahr 1873 findet sich eine detaillierte Schilderung des Rupertikirtags durch den Salzburger Lokalhistoriker Karl Adrian. Jahrmärkte erlebten im ausgehenden [19. Jahrhundert](#) eine Hochblüte, wobei Schaustellungen den größten Andrang erhielten. Dies ist weiter nicht verwunderlich, wenn bedacht wird, dass es zu dieser Zeit weder Kino noch Fernsehen gab. So wurden in Panoptikums etwa Königsmorde nachgestellt, Indianer und Eingeborene mit ihren Kriegern führten wilde Tänze auf und orientalische Vorführungen brachten die arabische Kultur nahe. Besonders beliebt waren zu dieser Zeit Schaustellungen mit wilden Tieren.

Daten und Fakten [\[Bearbeiten\]](#)

Der Rupertikirtag findet jedes Jahr um den 24. September für 5 Tage statt. In dieser Zeit besuchen mehr als 100.000 Besucher das Fest. Die touristische Wertschätzung und Bekanntheit des Rupertikirtags steigt von Jahr zu Jahr, vor allem weil die Veranstaltung durch einzigartige Authentizität besticht. Im Gegensatz zum nahe gelegenen und gleichzeitig stattfindenden [Oktoberfest](#) in [München](#) wird der Rupertikirtag als Familienfest angesehen.

Vom **23. - 27 September 2009** findet der Rupertikirtag wieder auf den Plätzen rund um den altehrwürdigen Dom zu Salzburg statt.

Attraktionen

Historische Fahrgeschäfte

historisches Kettenkarussell, Baujahr 1848 vor dem Dom

Sein besonderes Flair erhält der Rupertikirtag durch die ausschließlich historischen Fahrgeschäfte. Manche von ihnen sind bereits knappe 200 Jahre alt. Zu einem Symbol des Rupertikirtag wurde der [Kettenkarussell](#) mit Baujahr 1848. Dieser wird nur mehr am Rupertikirtag zur Aufstellung gebracht und erfreut seit Generationen die Besucher.

Gastronomie

Die gastronomische Versorgung des Rupertikirtags orientiert sich an traditioneller Hausmannskost. Neben dem Festzelt, welches volksfesttypische Gerichte wie Brathühner und Ochsenbraten vertreibt, bieten andere Gastronomiestände den Besuchern eine nahezu vollständige Auswahl Salzburger Spezialitäten. Erwähnenswert sind hierbei die Salzburger Jägerschaft mit ihrem [Wildbret](#), die [Knödelhütte](#) und die [Steckerlfische](#).

Handwerk [\[Bearbeiten\]](#)

Seit 1982 stellen ca. 30 nahezu in Vergessenheit geratene Handwerksberufe in der Sonderschau „lebendiges Handwerk“ ihre Berufe vor. Viele dieser Berufe sind im Begriff in Vergessenheit zu geraten und werden als selten eingestuft. Beispielhaft seien hier die [Federkielsticker](#), die [Säckler](#) und die [Hutmacher](#) genannt, auch schöpft ein Papiermacher [Büttenpapier](#), das dann mit einem Motiv [bedruckt](#) wird, welches von einem jährlich wechselnden zeitgenössischen Künstler aus Salzburg gestaltet wurde. Teile des Erlöses aus dem Verkauf der „Rupertikirtags-Drucke“ werden gespendet.

Musik und Tanz

Salzburger Hanswurst

Der Rupertikirtag verschreibt sich zu 100% traditioneller Musik. Sämtliche Darbietungen finden im Bereich Brauchtum statt, wobei Volksmusik und Tanz im Vordergrund stehen. Jedes Jahr finden auch Vorführungen ausländischer Brauchtumsgruppen statt. Im Festzelt wird ausschließlich Blasmusik geboten.

Pawlatschenbühne

Ein weiteres Unikum des Rupertikirtags ist die so genannte [Pawlatschenbühne](#). Eigens für den Rupertikirtag nach altem Vorbild rekonstruiert, finden auf ihr verschiedene Theatervorführungen statt.

Salzburger Hanswurst]

Die historische Figur des [Hanswurst](#) kann als Maskottchen des Rupertikirtags bezeichnet werden. Der Hanswurst ist bei allen wichtigen Veranstaltungen präsent und treibt sich auch sonst auf dem Markt herum. Der Hanswurst wurde lange Jahre von [Werner Friedl](#) verkörpert, ihm folgten [Agilo Dangel](#) und [Werner Dürnberger](#).

Sonstiges

Neben den oben erwähnten Attraktionen finden verschiedene Messen im Dom statt um dem eigentlichen Grundgedanken, der Domkirchweih zu Ruperti, gerecht zu werden. Den Salzburger Bauern wird am Rupertikirtag ebenso Platz zugestanden wie den Marktfieranten, der historischen Kirtagsorgel, uvam.

Wiener Kathreintanz

Der **Wiener Kathreintanz** ist im Bereich des [österreichischen Volkstanzes](#) die bedeutendste Volkstanzveranstaltung und bildet am letzten Samstag vor dem ersten [Advent](#)-Sonntag den Abschluss der im Sinne der [Volkskultur](#) „traditionellen“ Tanzsaison. In der Überlieferung war der darauf folgende Advent eine sogenannte [tanzfreie Zeit](#) („*Kathrein stellt den Tanz ein*“).

Geschichte [\[Bearbeiten\]](#)

Zum ersten Mal wurde 1950 in den [Sofiensälen](#) ein Kathreintanz veranstaltet, nach fast 40 Jahren musste die Veranstaltung wegen des Brandes der Sofiensäle ab 1989 in das [Wiener Konzerthaus](#) verlegt werden. Im Jahr 2002 fand der (53.) Wiener Kathreintanz zum letzten Mal im Konzerthaus statt und die Veranstaltung übersiedelte in den [Kursalon Hübner](#).

Die Sofiensäle [\[Bearbeiten\]](#)

Es ist bis jetzt (Dezember 2006) ungeklärt, ob die Sofiensäle erhalten werden können, da es zwischen Eigentümer und Stadt noch Uneinigkeit bezüglich der Finanzierung gibt.

Tanzfolge [\[Bearbeiten\]](#)

Es handelt sich beim *Wiener Kathreintanz* um ein außergewöhnlich großes traditionelles [Volkstanzfest](#), zum Beispiel im Jahr [2002](#) mit über 1000 Besuchern, die aktiv teilnahmen. Meist haben traditionelle österreichische Volkstanzfeste 50 bis 150 Besucher. Die Tanzfolge enthält typische österreichische Volkstänze, gemischt mit Rundtänzen wie [Walzer](#), [Polka](#) oder [Bayrisch-Polkas](#), die Veranstaltung wird daher auch von Nicht-Volkstänzern gerne besucht. Getanzt wird in beiden Sälen des Kursalon.

Goaßlschnalzen

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

[Traunwalchener](#) Goaßlschnalzer in bayerischer Tracht

Goaßlschnalzen ist ein bayrisch-österreichischer Brauch.

Der Name erklärt sich aus der Bezeichnung für die [Fuhrmannspeitsche](#), der Geißel, im bairischen Dialekt „*Goaßl*“. Schnalzen meint das laute und schnelle Krachen oder Knallen mit der Geißel.

In früheren Jahrhunderten wurde von vielen Fuhrleuten bei der Einfahrt in Ortschaften oder anderen Gelegenheiten mit der [Peitsche](#) geknallt. Zur Unterscheidung von anderen [Fuhrwerken](#) setzten die Fuhrleute immer spezifischere Knallfolgen ein. Es entstanden bestimmte Schlagarten wie der Vorhandschlag, der Rückhandschlag und der Doppelschlag, später auch die „Triangel“. Im Laufe der Zeit entstanden so Erkennungsmelodien, einzelne Fuhrleute entwickelten beachtliche Geschicklichkeit und übten auch in ihrer Freizeit mit der Peitsche.

Physik des Goaßlschnalzens [\[Bearbeiten\]](#)

Der Knall einer Peitsche entsteht durch die überschallschnelle Bewegung des Endes der Peitschenschnur. Der Peitschenknall ist somit ein Überschallknall.

Bräuche [\[Bearbeiten\]](#)

- Heute werden Wettbewerbe im Goaßlschnalzen sowohl im Einzel und auch in der Gruppe veranstaltet. [1989](#) wurde das traditionelle „*Miesbacher Goaßlschnalzen*“ zur *Bayerischen Meisterschaft im Goaßlschnalzen*. Für das Goaßlschnalzen selbst gelten die „Miesbacher Richtlinien“.
- Im Rupertiwinkel und angrenzenden Salzburger Flachgau findet um Fasching das so genannte [Aperschnalzen](#) statt.
- Beim [Wolfauslassen](#) im Bayerischen Wald wird ebenfalls mit einer Peitsche geknallt, die jedoch deutlich größer ist als eine Fuhrmannspeitsche.

- In [Bad Tölz](#) bildet den Abschluss der berühmten [Leonhardifahrt](#) das *Leonhardidreschen* (Goaßlschnalzen) in der Tölzer Marktstraße.

Stefanitag

 St. Stephanus von [Hans Memling](#)

Der Stefanitag (auch *Stephanstag* und *Stephanus-Tag* genannt) wird seit dem 5. Jahrhundert am [26. Dezember](#) in Erinnerung an das [Martyrium](#) des Heiligen [Stephanus](#) begangen.

In [katholisch](#) geprägten Gegenden existierten bis weit in das 20. Jahrhundert zahlreiche Bräuche, die am 26. Dezember auf die Person des Heiligen, dessen (überlieferte) Biographie und insbesondere dessen Todesumstände Bezug nehmen. So etwa das „Stephanus-Steinigen“, das bestimmte Trinkrituale vor allem der männlichen Bevölkerung nach dem Kirchgang

bezeichnet. Zum Teil werden diese Bräuche in reduzierter Form auch noch im 21. Jahrhundert gepflegt.

Auch die evangelische Agende sieht die Feier des Stephanstages am 26. Dezember vor. Dies wird aber in der Regel nicht wahrgenommen und das Datum wird als [2. Weihnachtsfeiertag](#) begangen. In der [Evangelischen Landeskirche in Württemberg](#) wird seit dem Jahr 2007 am Tag des Erz-Märtyrers Stephanus (26.12.) der „Gebetstag für verfolgte Christen“ gefeiert.

In der [griechisch-orthodoxen Kirche](#) wird der Stephanus-Tag am [27. Dezember](#) gefeiert.

Von „<http://de.wikipedia.org/wiki/Stefanitag>“

Nationalfeiertag (Österreich)

aus Wikipedia, der freien Enzyklopädie

Wechseln zu: [Navigation](#), [Suche](#)

Der **österreichische Nationalfeiertag** wird seit dem Jahr 1965 jährlich am 26. Oktober begangen. Damals wurde der frühere *Tag der Fahne* in den nunmehrigen [Nationalfeiertag](#) umbenannt. Im Jahr 1967 wurde dieser Tag den übrigen gesetzlichen [Feiertagen in Österreich](#) gleichgestellt und ist seither arbeitsfrei.

Geschichte [\[Bearbeiten\]](#)

Vor 1955 [\[Bearbeiten\]](#)

Der erste Nationalfeiertag in der Geschichte der Republik Österreich wurde am 12. November 1919 begangen, dem ersten Jahrestag der Ausrufung der [Ersten Republik](#) nach dem [Ersten Weltkrieg](#).^[1]

Während der [Einparteiendiktatur](#) des [Ständestaates](#) war ab 1934 der 1. Mai, der Tag der Proklamation der [Verfassung des Ständestaates](#), neuer Nationalfeiertag^[2]. Bei diesem Datum blieb es auch während der [Zeit des Nationalsozialismus](#) von 1938 bis 1945.

Zwischen dem Ende des [Zweiten Weltkriegs](#) im Jahr 1945 und dem Ende der [Besatzungszeit](#) im Jahr 1955 gab es in Österreich keinen Nationalfeiertag.

1955 bis 1964: „Tag der Fahne“ [\[Bearbeiten\]](#)

Am 15. Mai 1955 wurde der [Staatsvertrag](#) unterzeichnet, der [Österreich](#) die [Staatliche Souveränität](#) bringen sollte. Dieser Vertrag musste von allen [Signatarstaaten](#) (Frankreich, Großbritannien, Sowjetunion und Vereinigte Staaten) ratifiziert werden, die letzte Ratifizierungsurkunde wurde am 27. Juli 1955 hinterlegt. Damit begann die vertraglich vereinbarte Frist von 90 Tagen, in der die Besatzungstruppen Österreich zu verlassen hatten.

Der 25. Oktober 1955 war der letzte Tag innerhalb der erwähnten 90-Tage-Frist. Der erste Tag, an dem keine fremden Truppen mehr auf österreichischem Hoheitsgebiet standen, war der 26. Oktober. An diesem Tag beschloss der [österreichische Nationalrat](#) in Form eines [Verfassungsgesetzes](#) die [immerwährende Neutralität](#).

Die Initiative dazu, die Wiedererlangung der Souveränität Österreichs fortan, vorerst in den Schulen, feierlich zu begehen, kam vom [Bundesminister für Unterricht, Heinrich Drimmel \(ÖVP\)](#). In einem Erlass vom 1. Oktober 1955 forderte er die Lehrerschaft dazu auf, den Schülern die Bedeutung des 25. Oktober, des Tages des endgültigen Abzugs der Alliierten gemäß der vorgesehenen 90-Tage-Frist, als Unabhängigkeitstag zu vermitteln und ordnete für diesen Tag eine feierliche Hissung der [Nationalflagge](#) an.

Am 11. September 1956 beschloss der [Ministerrat](#) auf Antrag von Unterrichtsminister Drimmel, den „Tag der österreichischen Fahne“ alljährlich am 26. Oktober zu begehen. Diese Verschiebung um einen Tag kam deshalb zustande, da es der Bundesregierung wichtiger war, die Neutralitätserklärung am 26. Oktober zu betonen als den Abzug der letzten Besatzungssoldaten am 25. Oktober.

Ab 1965: „Nationalfeiertag“ [\[Bearbeiten\]](#)

Siehe auch: [Österreichische Nation#Begriffsverwendung](#)

1965 wurde in Parlament und Bundesregierung beraten, welcher Tag als „Nationalfeiertag“ begangen werden sollte. Zur Auswahl standen:

- der [12. November](#) (Gründung der Ersten Republik im Jahr 1918)
- der [27. April](#) (gemeinsame *Proklamation über die Selbständigkeit Österreichs* durch die Vorstände der (wieder)entstandenen Parteien [SPÖ](#), [ÖVP](#) und [KPÖ](#) in Berufung auf die [Moskauer Deklaration](#) und Bildung einer [provisorischen Staatsregierung](#) im Jahr 1945)
- der [15. Mai](#) (Unterzeichnung des Staatsvertrags im Jahr 1955)
- der [26. Oktober](#) (Beschluss des Bundesverfassungsgesetzes über die österreichische Neutralität)

Die breiteste Zustimmung fand der 26. Oktober und so beschloss es der Nationalrat am 25. Oktober 1965 einstimmig mit einem [Bundesgesetz](#), das tags darauf in Kraft trat^[3]. Seit dem Jahr 1967 gilt an diesem Tag auch die Feiertagsruhe^[4]. Das Nationalfeiertagsgesetz ist eine der wenigen Normen im österreichischen Rechtsbestand, die über eine Präambel verfügen. Dort heißt es:

„Eingedenk der Tatsache, daß Österreich am 26. Oktober 1955 mit dem Bundesverfassungsgesetz BGBl. Nr. 211/1955 über die Neutralität Österreichs seinen Willen erklärt hat, für alle Zukunft und unter allen Umständen seine Unabhängigkeit zu wahren und sie mit allen zu Gebote stehenden Mitteln zu verteidigen, und in eben demselben Bundesverfassungsgesetz seine immerwährende Neutralität festgelegt hat, und in der Einsicht des damit bekundeten Willens, als dauernd neutraler Staat einen wertvollen Beitrag zum Frieden in der Welt leisten zu können, hat der Nationalrat beschlossen:“^[5]

Feierlichkeiten [\[Bearbeiten\]](#)

Aus Anlass des Nationalfeiertags finden verschiedenste Veranstaltungen und Aktivitäten statt.

- In [Wien](#) kann man die im Eigentum des Bundes stehenden Museen („Bundesmuseen“) bei freiem Eintritt besuchen. Außerdem öffnen an diesem Tag das [Parlament](#), die Ministerien und die [Hofburg](#), der Sitz des [Bundespräsidenten](#), ihre Pforten.
- Unter dem Motto *Fit am Nationalfeiertag* finden buchstäblich hunderte Breitensportveranstaltungen im ganzen Land statt, vor allem für Läufer und Wanderer („Fit-Märsche“), aber auch für Radfahrer, Skater oder Walker.
- Das [Österreichische Bundesheer](#) begeht diesen Tag mit [Angelobungen](#) und seit 1995 mit einer Parade auf der [Wiener Ringstraße](#), die ursprünglich auf Bestreben der SPÖ aus Kostengründen „ohne Kriegsgerät“ (Panzer, etc.) durchgeführt werden sollten. 2005 wurden bei der Jubiläumsparade *50 Jahre Bundesheer* aber erstmals auch 640 Fahrzeuge (davon 195 Kettenfahrzeuge) sowie 96 Hubschrauber und Flugzeuge eingesetzt. In den Landeshauptstädten und am Wiener [Heldenplatz](#) gibt es so genannte „Leistungsschauen“, bei denen das Bundesheer seine Waffen, Hubschrauber, Panzer, Sportler und vieles mehr präsentiert.

www.wikipedia.org , 17/2/2009

4. EABETIA

- **Carnival of Basel**

From Wikipedia, the free encyclopedia

Jump to: [navigation](#), [search](#)

The *Waggis*, a traditional carnival costume in Basel

The **Carnival of Basel** ([German](#): *Basler Fasnacht*) is the biggest [carnival](#) in [Switzerland](#) and takes place annually between February and March in [Basel](#). It has recently been listed as one of the top fifty local festivities in Europe.^[1]

The *Basler Fasnacht* starts on the Monday after [Ash Wednesday](#) at precisely 4:00am with the so-called *Morgestraich* ([see below](#)). The carnival lasts for exactly 72 hours and therefore ends on Thursday morning at 4:00am. During this time the old town of Basel is ruled by the *Fasnächtler* (the participants), where they run loose in the streets and restaurants. Basler Fasnacht is often referred to as "die drey scheenschte Dääg" (the three most beautiful days).

Unlike the Carnival celebrations held in other cities on the [Rhine](#) (such as those in [Cologne](#), [Mainz](#) and [Düsseldorf](#)), the Basel Carnival displays a clear separation between participants and spectators.

[\[edit\]](#) Components of the Fasnacht

[\[edit\]](#) Costumes

The approximately 18,000 active *Fasnächtlers* are dressed up in a wide variety of [costume](#) designs, including a [mask](#) known as a *Larve*. Participants are completely covered and remain *incognito* during the festivities; it is considered highly inappropriate to identify oneself. Members of the various Cliques ([see below](#)) wear uniform costumes that fit a specific theme, except for during Morgestraich and Fasnacht Tuesday. It is very common for costumes to

represent famous persons such as politicians, or even comic characters or animals. There are also more traditional masks that are reminiscent of [Napoleonic](#) soldiers, [harlequins](#) (*Harlekin*) and the famous Waggis.

[\[edit\]](#) Cortège

The parades taking place on Monday and Wednesday afternoon are called Cortège and follow two defined ring routes: the inner ring runs clockwise and the outer ring runs anticlockwise. The two routes are sometimes referred to as the blue and the red route because of their colour representation on the route map.^[2]

[\[edit\]](#) Sujet

Most of the groups choose a *Sujet* ([French](#): *theme*) for the Fasnacht. These *Sujets* usually refer to recent events and are presented in a sarcastic manner. These *Sujets* can be seen on lanterns during Morgenstreich and in the costumes worn by Clique members during the Cortège. Most Cliques also distribute *Zeedel* (flyers containing [ironic](#) verse).

[\[edit\]](#) Confetti

According to some local historians, the throwing of [confetti](#) is a typical tradition from Basel that later spread to the rest of the world. While there is no proof for this theory, the amount of confetti used during Basler Fasnacht is huge in comparison to other carnivals.

Originally, sweets in the form of small sugar balls known as *confetti* (an Italian name, similar to the English [confectionery](#)) were given away or thrown at the crowd during the parade. After this practice was prohibited in the 19th century, small shards of paper were used as a replacement. Until it was banned in the second half of the 20th century, it was also common to use straw instead of confetti, although wheat chaff is still sometimes thrown in some of the outlying towns and regions.

In the [Basel German](#) dialect, confetti are called *Räppli* and only single-coloured confetti can be purchased in Basel. Confetti is available in all possible colours, but never mixed. This was decided by the regional confetti manufacturers to prevent the once-common practice of reselling "used" confetti. Throwing mixed confetti is seen as very bad form since you would have picked it up from the street, which is obviously an unhygienic practice.

For spectators there is the ever-present danger of being attacked from behind by a confetti-throwing Waggis, especially if not wearing a Carnival badge ([see below](#)) known as a *Blaggedde* (which sounds similar to "plaquette" to French and English readers). It is an unwritten law that masked and/or costumed participants are not subject to confetti attacks.

By the evening, the routes of the Cortège are ankle-deep in confetti. Even so, Basel's sanitation department succeeds in clearing away this mess within two hours during the night so by the following morning that there is little evidence of the previous day's events.

[\[edit\]](#) Groups

At the Basel Carnival there are five major groups of participants.

[\[edit\]](#) Cliques

One of the oldest formations are the Cliques, who march through the old town playing the [piccolo flute](#) and [basler drum](#). A Clique usually consists of a *Vortrab* (vanguard), the *Pfeifer* (pipers), the *Tambourmajor* (drum major) and the *Tambouren* (drummers). Except on Cortège the Cliques do not follow fixed routes and it is thus very common for different Cliques to cross paths. In that case, one Clique will stop and let the other Clique pass. Spectators on the other hand will be politely guided off the route by the *Vortrab*.

[\[edit\]](#) Gugge (brass band)

A *Gugge* brass band

Marching brass bands playing *Guggenmusik* are another formation present during Carnival. These *Gugge* will not participate on Morgestreich but only at Cortège on Monday, Wednesday, the evenings and especially on Tuesday night where they hold their Gugge-Concerts.

[\[edit\]](#) Schnitzelbank singers

The Schnitzelbank singer is a [bard](#) that sings satirical verses about current events in Basel or from around the world. The verses are sung in Basel German and the singer will show *Helge* (illustrations) to the current verse. Similar verses are also distributed by the various Cliques in flyers known as *Zeedel*. The singers appear regularly in the restaurants and bars on Monday and Wednesday night and in the clique-cellars (local Clique meeting halls) on Tuesday.

[\[edit\]](#) Floats

During the Cortège there are many trucks or tractors with decorated trailers. In these large trailers (*Waage*) are usually Waggis throwing oranges, sweets, flowers or other treats to (or at) the crowd. The Waggis also shower bystanders with copious amounts of confetti. The Waggis are an affectionate spoof on the [Alsatian](#) farmers who, in the distant past, regularly rolled up to Basel markets to sell produce. Some trucks are on display on the Kasernenareal from Monday night to Wednesday morning.

Similar to the *Waage* are the smaller carriages (*Chaise / Schäse*) with only 2-4 people giving away treats. Most of the people in the carriages, generally less rude than the Waggis, are dressed as old ladies and referred to as the *Alti Tante* (meaning "old aunt"), giving them a near-royal feeling.

[\[edit\]](#) Schyssdräggziigli

There are also many non-Clique individuals and small groups known as *Schyssdräggziigli* who wander through the streets. Mostly dressed-up as Waggis, these people are largely responsible for sneaking up on bystanders and attacking them with confetti, either showering people with it, or stuffing it in their clothing.

[\[edit\]](#) Events during the Fasnacht

[\[edit\]](#) Morgestraich

 Morgestraich - Basler Fasnacht 2003

The Morgestraich on Monday morning marks the beginning of the Carnival in Basel. At exactly 4am all the lights in the old town of Basel are turned off and the *Industrielle Werke Basel* (*IWB* in short, the Industrial Works of Basel are the public utility organisation of the city) shuts down the streetlights. The only light remaining comes from the lanterns of the Cliques. There are two major types of lanterns, the large *Zuglaterne* (parade lanterns) that are wheel-mounted or carried by 2 to 4 people in front of the Cliques; and the head-mounted *Kopflaterne* (head lanterns) that every participant wears. Some Cliques have uniform *Kopflaterne* as traditionally on Morgestraich nobody wears uniform costumes.

With the command "*Morgestraich, vorwärts marsch!*" ("Morgestraich, forward march!") from the drum majors, all Cliques begin to march and play their instruments. No *Guggenmusik* is played during Morgestraich.

From 4am on Monday, many restaurants and bars in the old town open their doors and remain open for the following 72 hours. There it is possible to sample traditional Basler carnival specialities, such as [flour soup](#), [Zwiebelkuchen](#) and Käsewähe (a [quiche](#)-like baked dish).

[\[edit\]](#) Gugge Concerts

On Tuesday evening, the area around Marktplatz, Barfüsserplatz and Claraplatz belongs to the Gugge music groups, who play their brass instruments. The pipe groups retreat to the side streets. The groups march through the city centre, then stop and play four to five songs and then move on. It is also typical for the groups to stop in cafés and restaurants and serenade the guests.

[\[edit\]](#) Children and Family Fasnacht

The Children and Family Fasnacht is on Tuesday. On this day there are many parades through the city, but this time it is not the Cliques that take part, rather families with their children. If the people come from different Cliques, it is common to see groups with mixed costumes and masks.

It is not expected that the children, especially the youngest, will wear the heavy traditional costumes and masks. Besides the Waggis, [cowboy](#) costumes for boys and [princess](#) costumes for girls are the most common.

[\[edit\]](#) Lantern Exhibition

 in 2003 [George W. Bush](#) was a famous *sujet* on the lanterns

All lanterns are on display from Monday evening until Wednesday morning on the Münsterplatz (the square in front of the [Basel Münster](#)) and are lit in the evenings. The lantern exhibition is referred to as the largest open-air art exhibition of the world.

[\[edit\]](#) Events around Fasnacht

There are a number of events that occur before and after Fasnacht. This is not a complete list, rather an overview of the larger or more significant events.

[\[edit\]](#) Pre-Fasnacht events

Before Fasnacht starts, various events (*Vorfasnachtsveranstaltungen*) take place. Some of them are used for experiments with the Fasnacht topic, such as Fasnachts-Musicals or

concerts with traditional Fasnacht instruments and crossovers with "classic" instruments. Most of these events also feature Schnitzelbanks or other satiric elements.

Some of the so-called *Vorfasnachtsveranstaltungen* are:

- **Mimösli** at the Hábsetheater
- **Offizielles Preistrommeln und -pfeifen** (the official contest of drummers and flutists)
- **Pfyfferli** at the Theater Fauteuil
- **Charivari** in the Volkshaus
- **Räppli-Serenade** in the Rheinpark (cancelled since 2005)
- **Stubete** in the Restaurant 'Atlantis'
- **Kinder-Charivari** in the Theater Basel
- **Monstre-Trommelkonzert** (aka "Drummeli") in the Messe Basel
- **Fasnachtsbändeli** (for children and families), Theater Arlecchino
- **S Ridicule** in the Helmut Förnbacher Theater Company at [Badischer Bahnhof](#)

[\[edit\]](#) Lantern piping

The lantern piping (*Ladärne yynepfyffe*) is on the Sunday evening before Fasnacht. The lanterns, most of which are still wrapped up from delivery from their respective workshops, are brought to where the parade begins in the city centre. Their arrival is accompanied by the pipers while the drummers leave their drums at home.

[\[edit\]](#) Lantern farewell

The lantern farewell (*Ladärne Verabschiide*) is performed by the Cliques on the final evening of the Fasnacht, normally starting at 4:00am on Thursday but sometimes earlier. Each Clique has a specific ritual for the farewell, most of which involve forming a circle with their lanterns and chanting a particular musical composition. Popular compositions are the *Wettsteinmarsch*, the *Tagwacht*, the *Retraite*, the *Basler Marsch* and "le Lancier". During this chanting, the lanterns are gradually extinguished.

[\[edit\]](#) Kehrausball

On the Saturday after Fasnacht, there are many masked balls, which are together known as the Kehrausball (or "Kehruss" in the local dialect). Many Cliques have their own masked balls in their clique-cellars.

[\[edit\]](#) Sunday stroll

On one of the three Sundays directly following the Fasnacht (known as a *Bummelsonntag* or "stroll-Sunday"), all Cliques and Guggenmusik groups participate in the final act of the Fasnacht. During the day, all groups go on a small trip somewhere outside of Basel, usually including a visit to a restaurant. Later in the evening, all groups return to Basel in normal street clothes (no costumes or masks) and parade one last time through the inner city, particularly along the major street in the city, Freie Strasse.

[\[edit\]](#) Organisation

Since 1911, the organisation of Fasnacht has been arranged by the *Fasnachts-Comité*, which acts as the official contact for all questions and concerns about Fasnacht. The Comité is also charged with giving out Fasnacht badges (*Blaggedde*). These are sold in four versions and cost between 7 and 100 [Swiss francs](#) and the proceeds are given to the Fasnacht groups. It is requested, though not required, that visitors purchase a badge, so that the groups can continue to finance themselves. The saying goes: "He who doesn't have a badge harms the Fasnacht."

[\[edit\]](#) Fasnacht in numbers

In 2004, over 480 units were registered with the Fasnachts-Comité: 141 Cliques, organisations and groups, 141 floats and coaches, 61 Gugge music groups, 86 pipe and drums groups, and 55 individual masks and small groups. In total, there were more than 12,000 *Fasnächtler* who took part in organised groups. In addition, there were approximately 6,000 "wild" Fasnächtler (*Schyssdräggygli*). A total of 185 parade lanterns were carried or pushed on mobile frames.

[\[edit\]](#) History

It remains unclear exactly why Carnival starts one week later in Basel than elsewhere in Switzerland or Germany.

The common explanation is that after the [Reformation](#) in 1520, Basel continued celebrating its Fasnacht while the other regions officially stopped. It is said, that in order to differ from the Catholic customs, Fasnacht was scheduled one week later starting in 1529. There are no documents from this era supporting this theory and the resolutions from 1529 were not quoted until 200 years later.

Historians note that the Catholic carnival date was rescheduled 6 days earlier in 1091 in the Council of Benevent because the Sundays were excluded from the 40-day fasting period before [Easter](#), making Ash Wednesday the first day of [Lent](#). From then until the 16th century, the two carnival dates existed. The first one, ending on Ash Wednesday, was known as the *Herren- or Pfaffenfasnacht* (lords' or priests' carnival) and was observed by those members of the higher echelons of society. The second, one week later at the old time, was known as the *Bauernfasnacht* (farmers' carnival). Afterwards, only this second carnival was celebrated in Basel.

Today the Carnival of Basel is said to be "the only Protestant carnival in the world".

[\[edit\]](#) Noteworthy events

- In 2002 the *Industrielle Werke Basel (IWB)* turned the streetlights off too early at 03:59am. Nonetheless Fasnacht went on until Thursday 4:00am. Therefore the 2002 Fasnacht lasted 1 minute longer than usual.
- During the night before Morgestraich 2006 about 50cm of snow fell within only a couple of hours and blocked the inner city of Basel. It took great effort to free the city from the snow and enable the Fasnacht to take place. Never before has a Fasnacht been celebrated with more snow, and especially not fresh-fallen snow. This 50cm of snow was the third-highest snow level ever recorded in Basel and the highest level of fresh-fallen snow within 24 hours for the city.

www.wikipedia.org , 15/1/2009

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΤΥΧΙΑΚΗ

- <http://ouraniaefemirida.pblogs.gr/2007/11/154922.html>, 19/12/2008

ΓΙΑΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ

Τετάρτη, 12 Δεκεμβρίου 2007 7:06 πμ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πίσω από την επιφανειακή και ίσως ανούσια σήμερα αντιμετώπιση των διάφορων γιορτών που υπάρχουν σ' όλο τον κόσμο, υπάρχει ένα νόημα που χάνεται στα βάθη του χρόνου, γιατί εκεί άλλωστε έχουν την προέλευση τους οι περισσότερες από αυτές. Το μυστικό τους βρίσκεται στον ίδιο το χρόνο, που αν και τον μετράμε γραμμικά, η φύση του δεν μοιάζει να είναι τέτοια. Όπως μας βεβαιώνουν οι φιλόσοφοι, αλλά και οι σύγχρονοι επιστήμονες, ο χρόνος είναι κυκλικός. Κάθε σημείο που τον καμπυλώνει, κάθε σημαντική του στιγμή, συνοδεύεται και από Παραδοσιακές Γιορτές, κοινές απ' ότι φαίνεται σε όλο τον κόσμο, που δεν είναι παρά πύλες που οδηγούν τη συνείδηση σε μεγαλύτερα ύψη, σε μια ένωση με τις Αρχές της, «ιεροποιώντας» έτσι τον Χρόνο.

ΓΙΑΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ;

Περπατώντας στους δρόμους μιας σύγχρονης δυτικής πόλης, εκεί κάπου στις μέρες των Χριστουγέννων, ανάμεσα σε γιορτινές βιτρίνες, σε χρωματιστά λαμπιόνια πάνω στα στολισμένα δέντρα, σε χαρούμενες μουσικές μελωδίες, ανάμεσα σε ανθρώπους φορτωμένους με τσάντες γεμάτες ψώνια, ανθρώπους που, όλως παραδόξως, χαμογελούν πιο εύκολα απ' ότι συνήθως, μπορεί κάποιος ν' αναρωτηθεί ποιο είναι το νόημα αυτής της μεταμόρφωσης.

Οι πιο κυνικοί θα κουνήσουν το κεφάλι και θα μιλήσουν για εμπορική εκμετάλλευση, για την αγγαρεία της οικογενειακής συγκέντρωσης, για την λαιμαργία μπροστά στις λιχουδιές, για την αύξηση των εξόδων τους λόγω των (υποχρεωτικών κοινωνικά) δώρων που θα αγοράσουν, και άλλα τέτοια «ευχάριστα»! Οι πιο ενθουσιώδεις με τις γιορτές, κυρίως τα μικρά παιδιά, θα μιλήσουν για την ομορφιά που φέρνει αυτή η διακόσμηση, για τη χαρά να παίρνουν και κυρίως να δίνουν δώρα, για την ευκαιρία να βρεθούν με αγαπημένα πρόσωπα, για την ξεκούραση που θα τους προσφέρει αυτή η αλλαγή του σκηνικού, και το μόνο τους παράπονο θα είναι ότι οι γιορτές κρατάνε λίγο!

Που βρίσκεται η αλήθεια όμως; Είναι οι γιορτές μια «εφεύρεση» κάποιων δαιμόνιων εμπόρων για να πλουτίσουν, πουλώντας τηνπραμάτεια τους, που διαφέρει ανάλογα με την περίπτωση (χριστουγεννιάτικα στολίδια, αποκριάτικες στολές, πασχαλινά αυγά, πρωτομαγιάτικα στεφάνια, κλπ); Είναι απλά μια ευκαιρία για ξεφάντωμα, με φαγητό, ποτό, ξεκούραση και δώρα;

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ;

Αν ανατρέξουμε στην ιστορία ολόκληρης της ανθρωπότητας, θα δούμε (με έκπληξη μερικοί), ότι σε ΟΛΕΣ τις ανθρώπινες κοινωνίες, από τις πιο πρωτόγονες ως τις πιο εξελιγμένες, από τις αρχαιότερες ως και τις σύγχρονες, δεν λείπουν ποτέ οι ΓΙΟΡΤΕΣ. Υπάρχουν παντού και πάντα και φαίνεται να ακολουθούν τον άνθρωπο από τότε που απόκτησε την ανθρώπινη του υπόσταση, σαν ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης ζωής.

Τις βρίσκουμε στις πιο πρωτόγονες κοινωνίες, με τη μορφή φυσικών τελετών, με το άναμμα μιας φωτιάς, χορούς, θυσίες ζώων, κλπ. Τις βρίσκουμε σε Ανατολή και σε Δύση, σε πολιτισμούς που έγραψαν ιστορία, με τη μια ή την άλλη μορφή, στην Αίγυπτο, στην Αρχαία Ελλάδα, στην Μεσοποταμία, στην Ινδία, στην Κίνα, στην Ιαπωνία, στους Αμερικάνικους πολιτισμούς, τις βρίσκουμε παντού. Τις βρίσκουμε να φτάνουν μέχρι τις μέρες μας, άλλοτε ακολουθώντας τους παραδοσιακούς δρόμους, κι άλλοτε εκφυλισμένες και εκμεταλλευμένες από κερδοσκόπους. Τις βρίσκουμε να επαναλαμβάνονται κάποιες απ' αυτές, στις ίδιες χρονικές στιγμές, ξανά και ξανά, χωρίς να χάνουν τη μαγεία τους για τα μάτια εκείνου που ξέρει να βλέπει.

Είναι πολλοί οι ερευνητές που προβληματίστηκαν και έψαξαν τις ρίζες αυτής της τόσο ανθρώπινης ανάγκης,. Φαίνεται να πηγάζει μέσα από τη σκοτεινή μήτρα του Χρόνου, του Αιώνιου Χρόνου, που με το Μυστηριακό αγκάλισμα του με το Αιώνιο Χώρο, γεννά το εκδηλωμένο Σύμπαν. Στις αέναες σπείρες του χορού του Χρόνου, οι Γιορτές μοιάζουν με φωτεινά σημάδια, που ορίζουν την πορεία της σπείρας. Καταστρέφουν την γραμμικότητα, το άσκοπο ταξίδι στο πουθενά, γίνονται σκαλοπάτια για να πατήσει πάνω τους ο άνθρωπος, να καταφέρει να υψωθεί προς τα αστέρια.

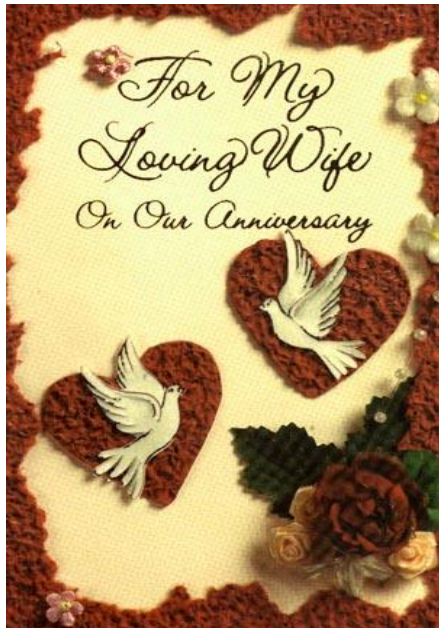
ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Τα σύγχρονα λεξικά ορίζουν τον Χρόνο σαν ένα αποτέλεσμα μέτρησης, μια διάρκεια ενός γεγονότος ή φαινομένου, μια διαδοχική αλλαγή φαινομένων ή καταστάσεων, ανάλογα με τη διάρκεια ύπαρξής τους, παρόλο που γνωρίζουμε πλέον την Σχετικότητα του Χρόνου, όπως διατυπώθηκε από τον Einstein. Η ορθολογιστική αντίληψη του γραμμικού Χρόνου καταρρίπτεται από την σύγχρονη Φυσική, που λέει πως οι φυσικοί νόμοι είναι συμμετρικοί

και αντιστρεπτοί ως προς το χρόνο, αναβιώνοντας την Πλατωνική αντίληψη του στατικού αιώνιου Χρόνου, με την ατελείωτη επανάληψη των ζωών κατά την εποχή του Κρόνου, όπως την ονομάζει, μέχρι να φτάσουμε στην παρούσα ανθρώπινη κατάσταση, την εποχή του Δία, που ταυτίζεται να το ξύπνημα του ανθρώπινου νου και της δυνατότητας του να αντιλαμβάνεται τη τριπλή όψη του χρόνου. Ο S. Hawking πιστεύει πως το θερμοδυναμικό βέλος του χρόνου είναι συνυφασμένο με το ψυχολογικό. Ο χρόνος μοιάζει να είναι μια πλάνη, μια αυταπάτη, που σαν Κρόνος καταπίνει τα θνητά παιδιά του Σύμπαντος, μέχρι εκείνα να αντιληφθούν την Αιώνια φύση τους και να τον υπερβούν. Αναπνέει ρυθμικά, εισπνέει και εκπνέει, εκδηλώνοντας τα όντα και οδηγώντας τα στη φυσική τους φθορά, ξανά και ξανά, γεννώντας ζώα, φυτά, πλανήτες, ανθρώπους, πολιτισμούς, σύμπαντα. Τελικά, ίσως ο Χρόνος δεν είναι παρά ο Χώρος της ανθρώπινης συνείδησης.

Ο «ΜΥΘΙΚΟΣ» ΧΡΟΝΟΣ

Πριν την εκδήλωση του Χρόνου, σαν μια διάσταση του Σύμπαντος, τα όντα «κυοφορούνται» στη μήτρα του Χώρου, πλήρη μα ανεκδήλωτα, εν δυνάμει πλάσματα, τέλεια από τη φύση τους, που όμως πρέπει να την αναζητήσουν και να την πραγματώσουν μέσα στους κύκλους του εκδηλωμένου Χρόνου. Ο Χρόνος ο πριν τον Χρόνο ονομάζεται Μυθικός Χρόνος. Δεν πρόκειται απλά για παρελθόν, αλλά για μια εποχή παρούσα και μελλοντική, τόσο σαν κατάσταση, όσο και σαν περίοδος. Είναι η αρχή, είναι η πορεία, είναι ο τελικός σκοπός. Κι αυτός ο Μυθικός Χρόνος συνεχίζει να ζει μέσα στα όντα, ακόμα κι όταν έχουν μπει πια στους κύκλους της ζωής και του θανάτου. Είναι η πατρίδα τους κι ο προορισμός τους, ακόμα κι αν τις περισσότερες στιγμές δεν τον συνειδητοποιούν.

ΙΕΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Άλλες στιγμές όμως, στιγμές που τις ονομάζουμε Μαγικές, στιγμές που η ροή του χρόνου μοιάζει να σταματάει, μπορούμε να γίνουμε μέτοχοι της Αιωνιότητας. Αυτές οι στιγμές είναι πύλες γι' αυτό που ονομάζεται «Ιερός Χρόνος», αντίθετα με τον καθημερινό, γραμμικό, σκεπασμένο με τα πέπλα της πλάνης «Βέβηλο Χρόνο». Τα όντα βαδίζουν σ' αυτό το βέβηλο χρόνο, που στην πραγματικότητα είναι ακίνητος και δημιουργήμα της δικής μας αντίληψης, του εσωτερικού μας όντος, που είναι το μόνο που κινείται. Η στενή πύλη απ' όπου ο άνθρωπος μπορεί να περάσει στον Μυθικό Χρόνο, στον Παράδεισο, είναι μια στιγμή «μεντεσές», μια στιγμή που σπάει το χωροχρόνο, μια στιγμή που «συναντιώνται η νύχτα με τη μέρα», που ενώνονται τα αντίθετα, μια στιγμή βίωσης του Παράδοξου. Αυτή η στιγμή της Ιεροποίησης του

βέβηλου χρόνου, στις ανθρώπινες κοινωνίες ταυτίζεται με τις Παραδοσιακές Γιορτές. Αυτές δεν είναι παρά Τελετές, που επαναλαμβάνουν ένα τμήμα του αρχικού χρόνου, του Αρχέτυπου, αυτού που χρησιμεύει σαν μοντέλο για κάθε χρόνο, ενώ παράλληλα κλείνουν έναν πρόσκαιρο κύκλο και ανοίγουν έναν νέο, επιτρέποντας την περιοδική Αναγέννηση. Με μια αρχετυπική πράξη ο άνθρωπος εισέρχεται στον ιερό μη-ιστορικό χρόνο. Έχουμε έτσι ένα τρίπτυχο, που αποτελείται από τον Μυθικό Χρόνο των αρχών, τον Ιερό Χρόνο που οδηγεί προς αυτές τις αρχές, με κεντρομόλο ροπή και τον Βέβηλο χρόνο, που διασπά την ενότητα σαν φυγόκεντρη δύναμη οδηγεί προς την περιφέρεια της εκδήλωσης.

Η ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Ο ΡΥΘΜΟΣ

Τα σημεία καμψής, τα σημεία όπου Ιεροποιείται ο Χρόνος, επαναλαμβάνονται περιοδικά, σε στιγμές με μια φυσική σημασία, στιγμές που ενώνουν αντίθετες καταστάσεις ή που ορίζουν την περιοδική μεταβολή μιας κατάστασης ή ενός φαινομένου. Η φύση ακολουθεί έναν αρχέγονο Ρυθμό, ακολουθώντας έναν από τους συμπαντικούς νόμους, όπως αυτοί περιγράφονται στο Κυμβάλαιο: «Το Παν ρέει μέσα και έξω. Κάθε πράγμα έχει τη διάρκεια του. Κάθε πράγμα εξελίσσεται και κατόπιν εκφυλίζεται. Η ταλάντωση του εκκρεμούς εκδηλώνεται σε όλα. Ο χρόνος της αιώρησης του προς τα δεξιά είναι ίσος με το χρόνο της αιώρησης του προς τα αριστερά. Ο ρυθμός είναι σταθερός». Ο ρυθμός αυτός επιτρέπει στο χρόνο να προσδιοριστεί και να έχει διάφορες λειτουργίες.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι διαίρεσης του χρόνου, πολλοί ρυθμοί για την μέτρηση του έτους. Οι βασικοί ρυθμοί, που μπορούμε να διακρίνουμε και που ακολουθούν τους κοσμικούς ρυθμούς, είναι τρεις: ο διμερής, ο τριμερής και ο τετραμερής ρυθμός.

Ο ΔΙΜΕΡΗΣ ΡΥΘΜΟΣ

Σχετίζεται με όλους τους γνωστούς δυαδισμούς, με σημαντικότερο το δυαδισμό Μέρας-Νύχτας. Είναι η συμπληρωματική λειτουργία Ζωής-Θανάτου, Φωτός-Σκοταδιού, Αρσενικού-Θηλυκού. Έτσι έχουμε γιορτές ημερήσιες, της αυγής και του δειλινού, ή γιορτές που σχετίζονται με την Άνοιξη-Γέννηση και το Φθινόπωρο-Ωριμότητα ή τις τελετές ιερογαμίας, που συμβολίζουν την ένωση του Θεού με την Θεά.

Ο ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΡΥΘΜΟΣ

Σχετίζεται με κύκλους Δημιουργίας-Συντήρησης-Αναγέννησης, που στην ανθρώπινη ζωή εκφράζονται με την Τριάδα Πατέρας-Μητέρα-Παιδί. Έχει την έκφραση του κυρίως στο Σεληνιακό Ημερολόγιο, αφού εκφράζει τις τρεις φάσεις της Σελήνης: Νέα Σελήνη-Πανσέληνος-Χάση, ή τις τρεις μυθικές όψεις: Σελήνη-Άρτεμις-Εκάτη, που χρησιμοποιούνται κυρίως στα Γυναικεία Μυστήρια.

Ο ΤΕΤΡΑΜΕΡΗΣ ΡΥΘΜΟΣ

Είναι κάτι παραπάνω από ανάλυση του διμερή ρυθμού, αφού μπορεί να σχετιστεί με τα 4 σημεία του ορίζοντα, τις 4 εποχές, και γενικά την διαίρεση μιας χρονικής περιόδου σε 4 μέρη (π.χ. τα 4 μέρη μιας μέρας). Αυτός ο ρυθμός εκφράζεται και στην πανάρχαια Ινδική αντίληψη για τους κύκλους του εκδηλωμένου σύμπαντος, που ονομάζονται Γιούγκα. Το πρώτο από τα 4 Γιούγκα ισούται με τα 4/10 του Μεγάλου (Μάχα) Γιούγκα και ονομάζεται Κρίτα Γιούγκα, το δεύτερο με 3/10 και ονομάζεται Τρέτα Γιούγκα, το τρίτο με 2/10 και ονομάζεται Ντβαπάρα Γιούγκα και το τέταρτο με το 1/10 και ονομάζεται Κάλι Γιούγκα. Ένα Μάχα Γιούγκα διαρκεί 12.000 θεία χρόνια ή 4.320.000 «θνητά» χρόνια, χρόνια όπως τα μετράμε οι άνθρωποι.

Η πιο χαρακτηριστική πάντως εφαρμογή του τετραμερή ρυθμού είναι φυσικά ο χωρισμός του έτους στις 4 εποχές, που διαδέχονται κυκλικά η μία την άλλη, ενώ κάθε πέρασμα στην επόμενη εποχή χαρακτηρίζεται από κοινής φύσης Παραδοσιακές Γιορτές, σ' όλο τον κόσμο. Πρόκειται για τις στιγμές όπου η Γη, σαν ένα τεράστιο ηλεκτρομαγνητικό δίπολο, αλλάζει προσανατολισμό, που ανανεώνει την ενέργεια που ρέει στον πλανήτη και στις μορφές ζωής που υπάρχουν πάνω του.

ΑΛΛΟΙ ΡΥΘΜΟΙ

Υπάρχουν φυσικά κι άλλοι ρυθμοί, λιγότερο συνηθισμένοι ίσως, όπως ο ρυθμός των 5 χρόνων ή των 12 χρόνων ή των 5 κύκλων από 12 χρόνια καθένας. Το Στόουνχεντζ, σύμφωνα με την Ε. Π. Μπλαβάτσκι, είναι χτισμένο με βάση τέτοιο αστρονομικό κύκλο, όπως και άλλα πέτρινα κυκλικά μνημεία, που φτιάχτηκαν για να μεταφέρουν στους Μυημένους τις γνώσεις τους, αφήνοντας τις κρυμμένες από τα βέβηλα μάτια των αμύητων.

Ο κύκλος των 12 μηνών, είναι ανάλογος με αυτόν των 12 ζωδίων, των 12 θεών σε

διάφορες θρησκείες, όπως η αρχαία ελληνική, των 12 άθλων του Ηρακλή, των 12 μαθητών του Χριστού, κλπ.

ΜΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Εκτός από τις περιοδικές επαναλήψεις, όπου εντοπίζουμε σημεία «καμπύλωσης» του χρόνου, οπότε και βρίσκουμε να παίρνουν ζωή διάφορες Γιορτές-Τελετές, υπάρχουν και οι μη περιοδικές επαναλήψεις, όπου αναβιώνεται ο Μυθικός Χρόνος με την αφορμή μιας πράξης, που αν και φαίνεται να εντάσσεται στον βέβηλο χρόνο, ωστόσο έχει τις ρίζες της στον Μύθο, στην Αιώνια Πραγματικότητα, εκεί όπου όλα γεννιούνται. Έτσι, στιγμές που πρόκειται να ξεκινήσει κάτι σημαντικό για τον άνθρωπο ή για την ανθρωπινή ομάδα, υπάρχει η ανάγκη να ιεροποιηθεί ο χρόνος με μια παραδοσιακή τελετή, εντάσσοντας αυτή την πράξη στην αιωνιότητα (εναρκτήριες γιορτές ή γιορτές λήξης, π.χ. Τελετές έναρξης και λήξης των Ολυμπιακών αγώνων).

Υπάρχουν επίσης οι Γιορτές αναγέννησης του Χρόνου, αυτές που κλείνουν έναν κύκλο και εγκαθιδρύουν ένα νέο, αναγεννώντας το χρόνο και τον ίδιο τον άνθρωπο (Νέο Έτος, επέτειοι, γενέθλια, κλπ). Ιδιαίτερα οι γιορτές για το Νέο Έτος, συχνά εμπεριέχουν την ετήσια επανάληψη συμβολικά της Κοσμογονίας, όπου μέσα από το Χάος προκύπτει ο οργανωμένος με Τάξη και Νόμους Κόσμος, γι' αυτό και συνοδεύονται συνήθως από έθιμα που έχουν σωθεί σαν Αποκριάτικα.

Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

Οι Παραδοσιακές Γιορτές δεν είναι απλά τελετές ανάμνησης. Αν ήταν έτσι θα φθείρονταν και θα εξαφανιζόταν με τον καιρό, ή θα είχαν μόνο περιορισμένες και τοπικές εκφράσεις. Αντίθετα, οι Παραδοσιακές Γιορτές επιτρέπουν στην συνείδηση όσων συμμετέχουν να υπερβεί το συνηθισμένο της επίπεδο και να τοποθετηθεί για μια στιγμή σε μια διαχρονική κατάσταση, να βιώσει το Ιερό, παίρνοντας ενεργό μέρος, σαν πρωταγωνιστής σε ένα Μυστηριακό Θέατρο. Ο καθημερινός άνθρωπος γίνεται για λίγο Ιεροφάντης, δημιουργώντας μια γέφυρα ανάμεσα σ' αυτόν, στους υπόλοιπους συμμετέχοντες και στους Νόμους που διέπουν το Σύμπαν. Γι' αυτό η γιορτή απαιτεί μια προετοιμασία από τον καθένα, για να την βιώσει έντονα. Νηστεία, κάθαρση, περισυλλογή, αλλαγή ενδυμασίας και άλλα τυπικά, είναι συνηθισμένα σαν πρακτικές προετοιμασίας του ανθρώπου για να βιώσει την Γιορτή.

Η ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ

Η Γιορτή, αν και στις μέρες μας είναι ταυτισμένη με μέρες χαράς, συχνά δεν ήταν περίοδοι ευθυμίας αλλά πένθους, που όμως προετοίμαζαν τους ανθρώπους για Γιορτές Αναγέννησης, όπως η μέρα ακολουθεί τη νύχτα. Πάντα όμως είχαν αναζωογονητικό χαρακτήρα, ήταν ένας τρόπος να ξαναβρεί η συνείδηση το κέντρο της και ο άνθρωπος το σκοπό του. Σε κάθε περίπτωση όμως οι Γιορτές έχουν Διονυσιακό χαρακτήρα, μιας και ο Διόνυσος συμβολίζει εκείνη την ενέργεια που ενσαρκώνει την ικανότητα μετατροπής, ανανέωσης και βελτίωσης των πραγμάτων. Αυτή την ανανέωση έρχεται, μετά την γιορτή, να την συντηρήσει, να την βελτιώσει, να ρυθμίσει με την αρμονία του η ενέργεια που αντιπροσωπεύεται από τον αδελφό του Διόνυσου, τον Απόλλωνα. Αν ο άνθρωπος

πολιτισμός «ωθείται» από την Απολλώνια ενέργεια, η δύναμη που του επιτρέπει να αναγεννάται είναι η Διονυσιακή ενέργεια, που εκφράζεται μέσα στις Γιορτές. Φυσικά δεν πρέπει να υποτιμήσουμε ή να αγνοήσουμε και τον κοινωνικό ρόλο της Γιορτής, αφού μπορεί και διοχετεύει τις εντάσεις με δημιουργικό τρόπο, εμποδίζοντας έτσι τη ροπή προς τη βαρβαρότητα και τη ζωώδη κατάσταση.

ΓΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Οι Γιορτές συνδέονται στις περισσότερες περιπτώσεις με θρησκευτικές πρακτικές, χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει ότι κάποια θρησκεία έχει το «μονοπώλιο» κάποιων γιορτής, αφού βλέπουμε να επαναλαμβάνονται Τελετές με διαφορετικά ονόματα, σε διαφορετικά μέρη του κόσμου, αφιερωμένες σε διαφορετικούς «θεούς» ή «αγίους», αλλά με παρόμοια την δυναμική τους, το τυπικό τους και τον τελικό σκοπό τους. Έτσι, αν και συχνά οι Γιορτές θεωρούνται θρησκευτικές εκφράσεις, θα πρέπει να αποταυτιστούν από την έννοια της οργανωμένης θρησκείας και να συσχετιστούν με την έννοια του «θρησκευόμενου» ανθρώπου, που είναι ο άνθρωπος που βιώνει το Ιερό και όχι ο οπαδός μιας συγκεκριμένης θρησκείας.

Ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να είναι θρησκευόμενος ή (συχνότερα) μη θρησκευόμενος (ανεξάρτητα αν η ταυτότητα του τον κατατάσσει στο τάδε θρήσκευμα). Και ενώ ο θρησκευόμενος άνθρωπος μπορεί να βιώσει, σε κάποια περίπτωση, στιγμές «καθαγιασμένες», ιερές στιγμές, που θα τον αναγεννήσουν και θα του επιτρέψουν να ανοίξει νέους κύκλους της ζωής του, για τον μη θρησκευόμενο, ο χρόνος δεν έχει ούτε ρήγμα, ούτε μυστήριο, αυτή η ποιότητα του χρόνου του είναι απρόσιτη. Βέβαια, θα πρέπει να πούμε ότι και ο μη θρησκευόμενος άνθρωπος γνωρίζει μια ασυνέχεια και ετερογένεια στο χρόνο του, ξεχωρίζει τον μονότονο χρόνο της εργασίας του από αυτό των ευχαριστήσεων ή απολαύσεων. Όταν διασκεδάζει, όταν ακούει την αγαπημένη του μουσική, όταν περιμένει κάτι σημαντικό, όταν είναι με αυτούς που αγαπάει, βιώνει μια διαφορετική αίσθηση του χρόνου, έναν άλλο ρυθμό. Δεν μπορούμε να πούμε όμως ότι αυτό τον μεταλλάσσει εσωτερικά ή τον αναγεννά.

ΓΙΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΕΣ

Οι παραδοσιακές Γιορτές συνήθως καθορίζονται από Τελετές που δεν είναι παρά η αναπαράσταση Αρχέγονων Κοσμικών Γεγονότων ή Μύθων και οδηγούν την συνείδηση του ανθρώπου σε ένα ανώτερο επίπεδο, πραγματώνοντας έτσι σ' ένα μικρό επίπεδο ένα είδος Μύησης, ενσαρκώνοντας τον τρίπτυχο ΜΥΘΟΣ ΤΕΛΕΤΗ ΜΥΗΣΗ. Πλαισιώνονται από την χρήση διάφορων στοιχείων, με πιο συνηθισμένα την Φωτιά και το Νερό, αλλά και τη Γη και τον Αέρα (τα 4 στοιχεία). Άλλα στοιχεία που συναντάμε πολύ

συχνά είναι τα λουλούδια, το αυγό, το δέντρο, οι καρποί, κλπ.

ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΕΠΟΧΩΝ

Γιορτές της Άνοιξης

Η εποχή που η φύση ξυπνάει από την χειμερινή της νάρκη, είναι γεμάτη από πολλές και σημαντικές γιορτές σ' όλους τους πολιτισμούς. Σήμερα, στη χώρα μας, και γενικότερα στον Δυτικό κόσμο, έχουν σωθεί οι γιορτές της Αποκριάς, του Πάσχα, της Πρωτομαγιάς, του Άη Γιώργη, και άλλες με μικρότερη σημασία.

Οι Αποκριάτικες γιορτές, ξεκινούν την περίοδο της Άνοιξης, που παλιότερα ήταν και η αρχή του Νέου Έτους, με έκδηλο το Διονυσιακό στοιχείο. Οι άνθρωποι βιώνουν μια

κατάσταση χάους, όπου όλα είναι δυνατά, μέχρι τη στιγμή που ο Καρνάβαλος καίγεται, για να δώσει την θέση του στην Τάξη και την Αρμονία, όλα ξαναμπαίνουν στη θέση τους, έτοιμα για ένα νέο ξεκίνημα. Το έθιμο αυτό, με διάφορες παραλλαγές υπάρχει σε όλη την Ευρώπη. Σε κάποια μέρη έχουμε την «Πυρά του θανάτου», όπου διώχνεται ο Χειμώνας. Αλλού (Β. Ευρώπη) έχουμε την φωτιά όπου καίγεται η «μάγισσα» ή η «γιαγιά του χειμώνα», σηματοδοτώντας την έναρξη της Άνοιξης. Σε πολλές χώρες, όπως Γερμανία, Ολλανδία, Σουηδία, η φωτιά ταυτίζεται με το Πάσχα, τότε που ανάβει η «Νέα Φωτιά» έξω από την εκκλησία για το κάψιμο του Ιούδα-Χειμώνα. Σε μας, είναι γνωστό το έθιμο του σβησίματος των κεριών, και το άναμμα τους ξανά με την ιερή φλόγα, κατά το «Δεύτε λάβετε φως», ορίζοντας έτσι μια εσωτερική και εξωτερική ανανέωση.

Το Πάσχα συνοδεύεται και από άλλα έθιμα, όπως το κόκκινο αυγό, που έχει τις ρίζες του στις Διονυσιακές και Ορφικές γιορτές, αλλά και σε άλλες γιορτές σ' όλο τον κόσμο. Το Αυγό είναι ο ίδιος ο κόσμος, ο οποίος γεννιέται, ξανά και ξανά, κάθε χρόνο. Στην αρχαία Ελλάδα υπήρχε και άλλη γιορτή σχετική με το σημερινό Πάσχα, τα Αδώνια, προς τιμή του θανάτου και της αναγέννησης του Άδωνι.

Η Πρωτομαγιά (πριν ταυτιστεί με το εργατικό κίνημα!) ήταν από τις πιο γνωστές και παραδοσιακές ανοιξιάτικες γιορτές σ' όλο τον κόσμο. Τα έθιμα που τη συνοδεύουν έχουν σχεδόν παντού σχέση με το μάζεμα λουλουδιών, κατασκευή στεφανιών για το κεφάλι ή για τα σπίτια, κάψιμο των ξερών στεφανιών (ή δένδρων), χορός και τραγούδι από νέους, διαγωνισμούς ομορφιάς, άναμμα φωτιάς, και άλλα. Σε μερικά μέρη οι γιορτές αυτές έχουν με τον καιρό ταυτιστεί με άλλες γιορτές, όπως με του Άη Γιαννιού, όπου ανάβονται φωτιές, πάνω από τις οποίες πηδάνε οι νέοι, ή με του Άη Γιώργη, όπου έχουμε τον άγιο να συμβολίζει τον Ήλιο που νικάει το σκοτάδι και το χειμώνα στη μορφή του δράκου.

Γιορτές του καλοκαιριού

Ταυτίζονται συνήθως με άναμμα φωτιάς, κυρίως κατά τη στιγμή του Μεσοκαλοκαιριού, δηλαδή στο Θερινό Ηλιοστάσιο, τότε που ο Ήλιος είναι πιο κοντά στη Γη, και η μέρα έχει τη μεγαλύτερη διάρκεια. Πολλές φορές τα έθιμα αυτά συμβολίζουν την ολοκληρωτική πια νίκη του Φωτός πάνω στο σκοτάδι, έτσι έχουμε και θάψιμο ή κάψιμο παλιών και άχρηστων ή κάποιου συμβολικού ζώου, π.χ. γουρουνιού στην αρχ. Ελλάδα. Σε κάποια μέρη, επιλέγεται ένα δένδρο, απογυμνώνεται από τα φύλλα του, και στολίζεται με κορδέλες, χρωματιστά αντικείμενα, αυγά, κλπ, γύρω από το οποίο χορεύουν οι νέοι. Γενικά είναι γιορτές γονιμότητας, που σηματοδοτούν το θρίαμβο της Ζωής. Στην αρχαία Ελλάδα γινόταν γιορτές προς τιμή του Δία, σε ψηλές κορφές, όπως σήμερα γιορτάζεται ο Προφ. Ηλίας στις ίδιες κορφές.

Γιορτές του Φθινοπώρου

Έχουν κυρίως σχέση με την σπορά, με το ταξίδι του σπόρου στη γη, σε μια μη ορατή πραγματικότητα, όπου θα ζήσει και θα αναπτυχθεί, μέχρι να βγει στο φως την επόμενη άνοιξη. Είναι γιορτές γονιμότητας λοιπόν, σε όλα τα επίπεδα. Αυτή την εποχή βρίσκουμε στην Ελλάδα τις πολύ σημαντικές γιορτές των Ελευσίνιων Μυστηρίων, όπου η Περσεφόνη αποχωρίζεται τη Δήμητρα για να ζήσει στο κάτω κόσμο, και στην Αίγυπτο τις αντίστοιχες γιορτές του θανάτου του Όσιρη. Γιορτές γονιμότητας, που έχουν σαν κύριο αντικείμενο τους σπόρους, και μάλιστα το σιτάρι, που «ιεροποιείται» με κάποιο τρόπο, ώστε να συνεχίσει να δίνει καρπούς και στη νέα χρονιά, υπάρχουν σ' όλο τον κόσμο και στην Ευρώπη. Στις μέρες λίγα έθιμα έχουν μείνει ζωντανά από αυτά, κυρίως στην ύπαιθρο, όπως οι γιορτές του θερισμού ή του τρύγου και είναι πολύ λίγο γνωστά, μιας και η κοινωνία μας είναι πλέον αστική. Ένα τέτοιο έθιμο είναι το στάρι που βράζεται και

μοιράζεται της Αγίας Βαρβάρας. Στο τέλος του Φθινοπώρου βρίσκουμε τη γιορτή του Αγίου Νικολάου να αντικαθιστά τα Ποσειδώνια, προς τιμή του Ποσειδώνα, που είχαν σκοπό να εξευμενίσουν τη θάλασσα από τις τρικυμίες.

Γιορτές του Χειμώνα

Η επικράτηση του Ήλιου, που μοιάζει συνεχώς να αποδυναμώνει, μέχρι το Χειμερινό Ηλιοστάσιο, είναι το σημαντικότερο φυσικό γεγονός του Χειμώνα, και συνοδεύεται από πάρα πολλές γιορτές και έθιμα σ' όλο τον κόσμο, που σήμερα έχουν ταυτιστεί σχεδόν απόλυτα με τα Χριστούγεννα. Σε πολλούς λαούς της Β. Ευρώπης κυρίως, αυτές οι μέρες σχετίζονται επίσης με την προσέγγιση του Κάτω Κόσμου των Νεκρών, γι' αυτό και υπήρχαν έθιμα που έχουν παραμείνει ως σήμερα, το Χόλογουην, που μοιάζει λίγο με τις Απόκριες, αλλά αναφέρεται στην προσέγγιση των δύο κόσμων. Όπως και το Καλοκαίρι, έτσι και τώρα ανάβονται φωτιές, όμως «κρυφές», χωρίς την εξωστρέφεια του καλοκαιριού. Σήμερα ανάβουμε φωτάκια στα δέντρα και στα σπίτια μας, διώχνοντας έτσι το σκοτάδι και το κρύο. Στολίζονται δέντρα, που αυτή την εποχή δεν έχουν καρπούς, προοιωνίζοντας έτσι τον ερχομό της Άνοιξης και της καρποφορίας. Στην αρχ. Ελλάδα τελούσαν τα μικρά Μυστήρια του Διόνυσου, του «Σκοτεινού Ήλιου». Στην σύγχρονη εποχή, πολλά έθιμα των Χριστουγέννων έχουν σχέση με την υποδοχή του Νέου Έτους, με την αναγέννηση του χρόνου, με το άνοιγμα ενός νέου κύκλου, όπως και ο Ήλιος κάνει ένα καινούργιο ξεκίνημα, για τον εαυτό του και για το Ηλιακό μας σύστημα. Τα κάλαντα, τα δώρα, τα γλέντια, έθιμα όπως το αμίλητο νερό, το σπάσιμο του ροδιού ή το ποδαρικό, έχουν τη προέλευση τους στα βάθη του χρόνου.

Από ότι φαίνεται λοιπόν, οι γιορτές δεν είναι ένα φαινόμενο μικρής ή απλά κοινωνικής σημασίας. Αν προσεγγιστούν σωστά, με ανοιχτή καρδιά και μυαλό, και βιωθούν με αμεσότητα και φυσικότητα, μπορούν να γίνουν σημεία αναζωογόνησης, στιγμές συνειδητοποίησης και ιεροποίησης του Χρόνου. Αν καταφέρει ο άνθρωπος να ξαναγεννιέται εσωτερικά κάθε Άνοιξη, ανακαλύπτοντας κρυμμένες δυνάμεις μέσα του και βάζοντας νέους στόχους, αν μπορεί να βιώνει την Ζωή και την δύναμη της ολοκλήρωσης κάθε Καλοκαίρι, αν μπορεί να συλλέγει τους καρπούς των πράξεων του κάθε Φθινοπώρο, ξεκαθαρίζοντας τους γόνιμους από τους άχρηστους, για να μπορέσει να σπείρει ξανά, και αν μπορεί κάθε Χειμώνα να βρίσκει μέσα του το Φως μέσα στα σκοτάδια, τη γνώση μέσα στην άγνοια, την ελπίδα και τη ζωή, τότε πραγματικά ο κάθε Χρόνος που θα περνάει θα είναι ένα σκαλί που θα τον φέρνει πιο κοντά στον Εαυτό του, κι όχι ένα σκαλί προς τη φθορά και το θάνατο. Γιατί «& Στο βάθος όλων των αλλαγών που πραγματοποιεί ο Χρόνος δεν υπάρχει ούτε γήρανση ούτε θάνατος. Υπάρχει αιώνια νεότητα. Η νεότητα είναι η καρδιά του Χρόνου: η νεότητα δεν είναι να διαρκούμε, είναι να ΕΙΜΑΣΤΕ».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «ΤΟ ΙΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΒΕΒΗΛΟ», Mircea Eliade, Εκδ. Αρσενίδη, 2002
- «ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ», Mircea Eliade, Εκδ. Ι. Χατζηνικολή, 1981.
- «ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ», Mircea Eliade, Εκδ. Αρσενίδη, 1994.
- «Η ΝΕΑ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ», Fernand Schwarz, Εκδ. Νέα Ακρόπολη, 1991
- «ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΝ», Η. Ρ. Blavatsky, Εκδ. Ιάμβλιχος, 1991
- «ΤΟ ΚΥΜΒΑΛΕΙΟ» Τρεις Μύστες, Εκδ. Νέα Ακρόπολη, 2002
- «ΙΕΡΕΣ ΤΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΤΕΧΝΗ», Jane Ellen Harrison, Εκδ. Ιάμβλιχος, 1995
- «ΛΕΞΙΚΟ ΕΝΝΟΙΩΝ», Αργύρης Ματακιάς, Εκδ. Πελεκάνος, 1993
- «ΠΛΑΤΩΝ : ΜΥΘΟΙ», Μετάφραση Ηλ. Σπυρόπουλος, Εκδ. Ζήτρος, 2003
- «ΓΙΟΡΤΕΣ ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥΣ», Μαρία Μιχαήλ-Δέδε, Εκδ. Φιλιππότη, 1987
- «Η ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗ Σ ΓΕΩΡΓΙΑΣ», τόμος Γ', Αλ. Λεκατσάς, Θεσ/νίκη 1951

- «ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ», Έσθερ Χάρντινγκ, Εκδ. Αντινέα, 1979
- «ΟΡΦΕΑΣ», Γιώργος Βογιατζής, Ροδολείβος 1991
- «ΒΙΒΛΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΥ», Η. Ρ. Blavatsky, Εκδ. Κέδρος, 1995
- «Ο ΧΡΥΣΟΣ ΚΛΩΝΟΣ», Τόμος Α', Β', Γ', Δ', sir James G. Frazer, Εκδ. Εκάτη, 1990
- «ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ», Γουέην Ντύερ, Εκδ. Γλάρος, 1990
- «ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ», Delia S. Guzman, Εκδ. Νέα Ακρόπολη, 1993

- «Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΟΡΤΩΝ ΤΗΣ ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗΣ ΙΣΗΜΕΡΙΑΣ», Άρθρο του F. Schwarz, στο Περιοδικό ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ, τεύχος 43, 1989
- «ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ», Άρθρο του Διον. Κλαδά, στο Περιοδικό ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ, τεύχος 61, 1993
- «ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ», Άρθρο της Αγ. Χ'μπαλάση στο Περιοδικό ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ, τεύχος 93, 1999

<http://www.nationalgeographic.gr/0100/geographica.html>

Χριστουγεννιάτικα έθιμα

«Τους πρώτους μεταχριστιανικούς χρόνους οι χριστιανοί θεωρούσαν τα Θεοφάνια την πιο σημαντική γιορτή, καθώς αποτελούσε τη φανέρωση του ίδιου του Θεού στη Γη, και, λόγω της εξαιρετικής της σημασίας, συμπεριλάμβανε και όλες τις υπόλοιπες γιορτές» μας λέει ο κ. Βασίλης Αδραχτάς, θεολόγος-θρησκευολόγος. «Τα Χριστούγεννα αρχίζουν και γιορτάζονται τρεις περίπου αιώνες μετά τη γέννηση του Χριστού, όταν οι εκκλησιαστικοί πατέρες θεώρησαν πως η 25η Δεκεμβρίου, που ήταν για τους ειδωλολάτρες η γιορτή του Ήλιου, θα μπορούσε να μετατραπεί σε γιορτή του νοητού Ήλιου, δηλαδή του ίδιου του Θεού».

Όσον αφορά τα χριστουγεννιάτικα έθιμα, εκτός από τον στολισμό της φάτνης, όλα σχεδόν τα υπόλοιπα έχουν ειδωλολατρικές ρίζες και όλα σχεδόν τα αντικείμενα που χρησιμοποιούμε για τη χριστουγεννιάτικη διακόσμηση ήταν κάποτε ειδωλολατρικά σύμβολα. «Τα έθιμα, όμως, αυτά αφομοιώθηκαν και μεταπλάστηκαν από το χριστιανισμό» εξηγεί ο κ. Αδραχτάς. Τα λουλούδια και τα κλαδιά με τα πράσινα φύλλα τα πήραμε από τους Ρωμαίους. Ο κισσός, το πουρνάρι και η δάφνη ανάγονται στους Σάξονες, που τα χρησιμοποιούσαν στις θρησκευτικές τους τελετές. Και οι δρυΐδες, οι αρχαίοι Κέλτες ιερείς, κληροδότησαν στον κόσμο την παράδοση του ιξού –του γνωστού μας γκι, που κρεμάμε τα Χριστούγεννα στην πόρτα μας–, ο οποίος συμβόλιζε την ειρήνη και την ελπίδα.

Το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου προέρχεται από τη Γερμανία και η καταγωγή του βρίσκεται στους πρωτόγονους λαούς που λάτρευαν τα δέντρα. Ειδικότερα τα αειθαλή, επειδή δεν έχαναν τα φύλλα τους το χειμώνα, τα θεωρούσαν σύμβολο της αθανασίας.

Η παράδοση του στολισμού ενός δέντρου στο σπίτι τα Χριστούγεννα κατάγεται από τους Σκανδιναβούς. Οι βόρειοι λαοί ήταν οι πρώτοι που υιοθέτησαν αυτή τη συνήθεια, έχοντας βέβαια ως δεδομένο την αφθονία των δασών στα μέρη τους. Σιγά σιγά και με διάφορες αφορμές, το έθιμο υιοθετήθηκε και από τις υπόλοιπες χώρες, με αποτέλεσμα το στολισμένο δέντρο να είναι σήμερα το αδιαμφισβήτητο σύμβολο των Χριστουγέννων σε ολόκληρο τον κόσμο.

• ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΓΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ

Το Pasah των Εβραίων μεταγλωττίστηκε στα ελληνικά ως Πάσχα. Η λέξη Pasah είναι Αιγυπτιακή και σημαίνει «διάβαση», μπορεί όμως να σημαίνει και πλήγμα. Την εποχή του Μωυσή συνδυάστηκε με τη διάβαση της ερυθράς θάλασσας, δηλ. την απελευθέρωση του εβραϊκού λαού από τη σκλαβιά των Αιγυπτίων. Το χριστιανικό συμβολισμό του Πάσχα καθιέρωσε για πρώτη φορά ο Απόστολος Παύλος. Από την εποχή που οι χριστιανοί άρχισαν να γιορτάζουν το Πάσχα, διατήρησαν ορισμένα χαρακτηριστικά του Εβραϊκού, ενώ ταυτόχρονα προσέθεσαν άλλα. Ο Χριστιανισμός έδωσε ένα νέο περιεχόμενο στη γιορτή : τα πάθη του Κυρίου και την Ανάστασή Του μετά τρεις ημέρες.

Αρχικά δε γιορταζόταν το Πάσχα συγχρόνως σ'όλες τις χριστιανικές Εκκλησίες. Από τον 9^ο αιώνα καθορίστηκε η γιορτή του Πάσχα να τελείται την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας.

Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη γιορτή για τους Χριστιανούς όλου του κόσμου, και είναι λογικό να το γιορτάζουμε ανάλογα. Σε όλη την Ελλάδα λοιπόν ο κάθε τόπος γιορτάζει με το δικό του ξεχωριστό τρόπο το Πάσχα.

Τα Πασχαλινά Σύμβολα

Κατά την λαϊκή δοξασία τα **βάγια** έχουν γονιμοποιό δύναμη, γι αυτό γίνονται **βαγιοχτυπήματα** σε ότι καρπίζει

Τα **κόκκινα αυγά** Πλούσια είναι η παράδοση για τον συμβολισμό των αυγών του Πάσχα. Στα Βυζαντινά χρόνια έφτιαχναν κουλούρα που στην μέση της είχε ένα κόκκινο αυγό. Το αυγό, από το οποίο βγαίνουν τα πουλιά, συμβολίζει την ζωή, ενώ το κόκκινο είναι το χρώμα της ζωής συμβολίζουν τη χαρά για την Ανάσταση του Χριστού. Ο λαός πιστεύει ότι έχουν τη δύναμη να διώχνουν κάθε κακό. Το βάψιμο των αυγών, για λατρευτικούς σκοπούς απαντάται σε διάφορους τόπους του κόσμου.

Το **σοκολατένιο αυγό** είναι ξενόφερτο σύμβολο. Ας θυμηθούμε ότι στη Δ. Ευρώπη τα παιδιά ακούνε παραμύθια που λένε ότι ο λαγός φέρνει αυγά κι άλλα δώρα που κρύβουν οι μάνες σε διάφορα μέρη στο κήπο ή στο σπίτι. Τα παιδιά ψάχνουν να τα βρουν.

Το **τσουρέκι** (λαμπροκουλούρα) ζυμώνεται για το καλό. Οι αγρότες παραχώνουν κομμάτια τσουρεκιού και τσόφλια αυγών στα χωράφια τους για να δώσουν περισσότερο καρπό.

Ο λαός πιστεύει ότι τα **κεριά** και τα **χριστολούλουδα** έχουν θαυματουργική δύναμη.

Οι **κροτίδες** και τα **βεγγαλικά** του Πάσχα προέρχονται από την αρχαία δοξασία ότι οι κρότοι αποδιώχνουν τα δαιμονικά και τα μιάσματα και το **φως** έχει ανανεωτική και καθαρτήρια δύναμη.

Θεωρείται ότι το **λαμπροκέρι** έχει τη δύναμη να αποδιώχνει το κακό.

Το πασχαλινό φιλί της αγάπης είναι το προανάκρουσμα της Δεύτερης Ανάστασης που λέγεται «Αγάπη».

Το αρνί είναι ελληνικό έθιμο που προήλθε από ανάλογο εβραϊκό. [\[TOP\]](#)

Τα κείμενα είναι από το **Διαδίκτυο** και το βιβλίο της κ. Κ. Παπαθανάση - Μουσιοπούλου

" ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ "

Χρήστος Αδαμόπουλος

http://homepages.pathfinder.gr/s_3ds_alimos/pasxa.htm, 1/12/2008

- **Η καθιέρωση των Χριστουγέννων και έθιμα από όλο τον κόσμο**

Τρ 23/12/2003

Χρόνια πριν η 25η Δεκεμβρίου καθιερωθεί ως η γιορτή των Χριστουγέννων, συνηθίζονταν διάφοροι αντίστοιχοι εορτασμοί στα μέσα του χειμώνα, σε διάφορες ημερομηνίες.

Ο Πάπας Ιούλιος ο Α΄, τον 4ο αιώνα, επέλεξε τη συγκεκριμένη ημερομηνία για τον εορτασμό των Χριστουγέννων επειδή συνέπιπτε με τα ειδωλολατρικά τελετουργικά για το χειμερινό ηλιοστάσιο. Η πρόθεσή του ήταν να

αντικατασταθεί ο ειδωλολατρικός εορτασμός με τον Χριστιανικό. Ωστόσο υπάρχουν μαρτυρίες ότι τα Χριστούγεννα γιορτάζονταν στη Ρώμη στις 25 Δεκεμβρίου από το 336, ημερομηνία που συνέπιπτε με την Πρωτοχρονιά.

Πολλά από τα έθιμα που συνδέονται με τα Χριστούγεννα όπως η ανταλλαγή δώρων τα

κάλαντα , το δέντρο έχουν τις ρίζες τους σε παλαιότερες θρησκείες. Σύμφωνα με ερευνητές, οι χριστουγεννιάτικες γενικά δοξασίες και παραδόσεις, αποτελούν ένα μίγμα από κατάλοιπα της λατρείας του Σατούρνου (μιας θεότητας που ταυτίζεται με τον Κρόνο) κι άλλων δοξασιών που αναμίχθηκαν με τις χριστιανικές, για να ξεχαστεί στο πέρασμα των αιώνων η αρχική τους προέλευση.

ΕΘΙΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Στη Σικελία οι χωρικοί βγάζουν τα μεσάνυχτα των Χριστουγέννων νερό από τα πηγάδια και ραντίζουν τα ζώα τους, γιατί πιστεύουν ότι το νερό αυτό είναι αγιασμένο, επειδή την ίδια ώρα γεννιέται και ο Σωτήρας του κόσμου.

Στη Σαρδηνία πιστεύουν ότι όποιος γεννηθεί τη νύχτα των Χριστουγέννων και μάλιστα τα μεσάνυχτα, φέρνει την ευλογία του Θεού όχι μόνο στους δικούς του αλλά και στους γείτονες των εφτά σπιτιών που βρίσκονται πιο κοντά στο δικό του.

Στην Γιουγκοσλαβία οι νοικοκυρές ραντίζουν τα τραπεζομάντηλά τους με κρασί για να μη ντραπούν οι φιλοξενούμενοί τους αν λερώσουν κάποιο.

Στη Ρωσία είχαν τη συνήθεια, τη νύχτα των Χριστουγέννων, να ντύνουν στ' άσπρα μια κοπέλλα του σπιτιού και να τη βάζουν να παριστάνει την Παναγία.

Σε μερικές βρετανικές περιοχές το έθιμο του γλεντιού σε κήπους με μηλιές την παραμονή των Χριστουγέννων είναι μια παραλλαγή μιας ειδωλολατρικής τελετής. Αφού σκοτεινιάσει, οι αγρότες πηγαίνουν στα περιβόλια, σχηματίζουν παρέες γύρω από τα παλαιότερα δέντρα και πίνοντας μύρα τραγουδούν τα κάλαντα. Πυροβολούν στα κλαριά για να διώξουν τα κακά πνεύματα και πριν από χρόνια άφηναν τριγύρω γλυκίσματα για να καλοπιάσουν τα πνεύματα και να εξασφαλίσουν καλή σοδειά.

Στην Σουηδία την αυγή της 13ης Δεκεμβρίου η "Λουτσία" -σύμβολο του φωτός- συνήθως το μεγαλύτερο κορίτσι του σπιτιού, φορώντας ένα μακρύ λευκό χιτώνα και ένα στεφάνι από αναμμένα κεριά στα μαλλιά, πηγαίνει από σπίτι σε σπίτι, προσφέροντας ζεστό καφέ και κουλουράκια, ενώ τραγουδά παλιά κάλαντα με τον σκοπό του λαϊκού ναπολιτάνικου τραγουδιού "Σάντα Λουτσία". Οι θρύλοι της Λουτσίας γεννήθηκαν στις Συρακούσες της Σικελίας περίπου κατά το έτος 300 μ.Χ. Σε μερικές επαρχίες της Σουηδίας οι κάτοικοι των χωριών συνηθίζουν ανήμερα τα Χριστούγεννα να ρίχνουν έξω από τα σπίτια και τα χωράφια τους σιτάρι, για να γιορτάσουν μαζί τους και τα πουλιά.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Στη Βενετία, τον Μεσαίωνα, ο Δόγης κι ο λαός πήγαιναν την νύχτα των Χριστουγέννων στο γειτονικό νησάκι του Αγίου Γεωργίου να προσκυνήσουν το λείψανο του Αγίου Στεφάνου. Στην παραλία του νησιού περίμεναν βενετσιάνικες αρχόντισσες ντυμένες στα μαύρα και στολισμένες με κοσμήματα, για να υποδεχτούν τον Δόγη και να τον συνοδέψουν μέχρι το ναό. Μετά το τέλος της λειτουργίας όλη η λαμπρή συνοδεία έμπαινε στις γόνδολες και διασχίζοντας τα νερά ξαναγύριζαν στην πλατεία του Αγίου Μάρκου, όπου άρχιζε μεγάλο γλέντι, που συνεχιζόταν μέχρι το πρωί.

Στη Βαρκελώνη τον Μεσαίωνα είχαν ένα ωραίο χριστουγεννιάτικο έθιμο: την τελετή του παγωνιού. Τη μέρα των Χριστουγέννων ο βασιλιάς έπαιρνε μέσα σε μια χρυσή

πιατέλα ένα ψητό παγώνι, που θεωρείται ένα από τα πιο σπάνια φαγητά, και το μετέφερε στην τραπεζαρία. Τον ακολουθούσε σ' αυτήν την πομπή ένα πλήθος από ευγενείς, υπηρέτες και σωματοφύλακες. Στην τραπεζαρία μέσα βρισκόταν η βασίλισσα. Ο βασιλιάς της πρόσφερε το παγώνι για να το μοιράσει σε όλους τους παρευρισκόμενους. Όσοι δέχονταν την εξαιρετική αυτή τιμή, ήταν υποχρεωμένοι να ορκιστούν μπροστά στην ομήγουρη ότι θα προσπαθήσουν ν' ανδραγαθήσουν στον πόλεμο ή στις ταυρομαχίες.

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥΣ

Το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου, που είναι η ουσία των Χριστουγέννων, το έφεραν στην Ελλάδα οι Βαυαροί. Για πρώτη φορά στολίστηκε δέντρο στα ανάκτορα του Όθωνα το 1833 και μετά στην Αθήνα. Από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά το δέντρο με τις πολύχρωμες μπάλες μπήκε σε όλα τα ελληνικά σπίτια. Πρόδρομος του είναι το χριστόξυλο ή δωδεκαμερίτης ή σκαρκάνζαλος, ένα χοντρό ξύλο από αχλαδιά ή αγριοκερασιά. Τα αγκαθωτά δέντρα, κατά τη λαϊκή αντίληψη, απομακρύνουν τα δαιμονικά όντα, όπως τους καλικάντζαρους.

Παλιά τοποθετούσαν το χριστόξυλο στο τζάκι του σπιτιού την παραμονή των Χριστουγέννων. Η στάχτη των ξύλων προφύλασσε το σπίτι και τα χωράφια από κάθε κακό. Το χριστόξυλο αντικαταστάθηκε από το χριστουγεννιάτικο δέντρο, το οποίο από τη Γερμανία εξαπλώθηκε και ρίζωσε και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, για να ταξιδέψει στη συνέχεια στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Ο καθηγητής την Χριστιανικής Αρχαιολογίας Κώστας Καλογύρης βάσει ενός συριακού κειμένου που υπάρχει σε χειρόγραφο στο Βρετανικό Μουσείο υποστήριξε ότι το έθιμο του δέντρου δεν έχει γερμανική προέλευση αλλά ανατολίτικη. Το κείμενο αναφέρεται σε έναν ναό που έχτισε το 1512 ο Αναστάσιος ο Α' στα βόρεια της Συρίας και στον οποίο υπήρχαν δύο μεγάλα ορειχάλκινα δέντρα.

Σύμφωνα με μια παράδοση, το στόλισμα του δέντρου καθιερώθηκε από τον Μαρτίνο Λούθηρο, ο οποίος, περπατώντας τη νύχτα στα δάση και βλέποντας τα χειμωνιάτικα αστέρια να λάμπουν μέσα στα κλαδιά, συνέλαβε την ιδέα της τοποθέτησης ενός φωτεινού δέντρου στο σπίτι του, που θα απεικόνιζε τον έναστρο ουρανό απ' όπου ο Χριστός ήρθε στον κόσμο.

Εκτός από το χριστουγεννιάτικο δέντρο, οι νοικοκυρές φροντίζουν και για την παρασκευή των χριστόψωμων. Το έθιμο διατηρείται σε ελάχιστα μέρη της Ελλάδας, κυρίως σε ορεινές περιοχές, αφού τα τσουρέκια βασιλεύουν σε πωλήσεις. Τα χριστόψωμα, σύμφωνα με τον καθηγητή Δημήτριο Λουκάτο, αποτελούν το βασικό ψωμί των Χριστουγέννων και το ευλογημένο, αφού αυτό θα στηρίξει τη ζωή του νοικοκύρη και της οικογένειάς του.

Παραμονές γιορτών και ποιος δεν έχει τραγουδήσει τα κάλαντα όταν ήταν παιδί! Κάλαντα, "αι διαβατήρια επωδαι" κατά τους λαογράφους. Τα φιλοδωρήματα που δίνουμε είναι ένα είδος εξαγοράς των ευχών που μας λένε τα παιδιά. Τα κάλαντα είναι μια πράξη τελετουργική, η οποία –σύμφωνα με τη λαϊκή αντίληψη- έχει αποτέλεσμα την ευημερία.

Κύριο πιάτο την ημέρα των Χριστουγέννων είναι η γαλοπούλα, που έφτασε στην

Ευρώπη από το Μεξικό το 1824 μ.Χ. Ωστόσο, σε αρκετές περιοχές της χώρας μας διατηρείται το έθιμο της κοτόσουπας, και ιδιαίτερα στη Θεσσαλία. Παλαιότερα η κοτόσουπα αποτελούσε το κυρίως πιάτο που έτρωγαν οι Έλληνες όταν επέστρεφαν από την εκκλησία. Σήμερα η βρώση της γαλοπούλας έγινε σύμβολο καλοπέρασης.

Το κόψιμο της βασιλόπιτας είναι από τα ελάχιστα αρχέγονα έθιμα που επιβιώνουν. Σύμφωνα με τον καθηγητή Δημήτρη Λουκάτο αποτελεί εξέλιξη του γνωστού και λαϊκού εθίμου της πρωτοχρονιάτικης πίτας. Στην αρχαιότητα υπήρχε το έθιμο του εορταστικού άρτου, τον οποίο σε μεγάλες αγροτικές γιορτές οι αρχαίοι Έλληνες πρόσφεραν στους θεούς. Τέτοιες γιορτές ήταν τα Θαλύσια και τα Θεσμοφόρια. Χαρακτηριστικό στοιχείο της βασιλόπιτας είναι ότι ο άνθρωπος δοκιμάζει την τύχη του με το κέρμα της, προσπαθώντας να μαντέψει πώς θα του έρθουν τα πράγματα στη νέα χρονιά. Σε όποιον πέσει το φλουρί, αυτός θα είναι ο τυχερός και ευνοούμενος του νέου έτους!

Την Πρωτοχρονιά συνηθίζουμε να παίζουμε χαρτιά είτε στα καζίνα είτε στα σπίτια μας. Η λέξη "τράπουλα" προέρχεται από την ιταλική *trappola*, που σημαίνει παγίδα, δόλο. Τα μεσαιωνικά χρόνια με τη λέξη αυτή ονόμαζαν τη δέσμη με τα παιγνιόχαρτα. Τα χαρτιά τα γνώρισε η Ευρώπη από τους ανατολικούς λαούς. Τα έφεραν οι Αραβες με τις κατακτήσεις τους στην Ισπανία. Στην Ανατολή διεκδικούν την πατρότητα οι Βραχμάνοι, οι Κινέζοι και οι Αιγύπτιοι. Οι Ιταλοί άρχοντες, όμως, ήταν εκείνοι που τα αγάπησαν ιδιαίτερα. Το παιχνίδι γίνεται είτε με μαντική είτε με μαγική διάθεση. Γι' αυτό ο κάθε παίχτης προσπαθεί να κερδίσει όλο τον χρόνο.

Η γιορτή των Θεοφανίων είναι μία από τις λαμπρότερες του έτους, καθώς γιορτάζεται στην αρχή της νέας χρονιάς. Τη μέρα αυτή ολοκληρώνεται το δωδεκαήμερο. Την πρώτη μαρτυρία γι' αυτήν την γιορτή μας την δίνει ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς στις αρχές των μεταχριστιανικών χρόνων. Στην αρχαία Ελλάδα γιορτάζονται τα "Θεοφάνια" στην αρχή της άνοιξης στους Δελφούς. Ο λαός ονομάζει τα Θεοφάνια και "φώτα ολόφωτα", "ξέφωτα", και "φωτόγεννα", επειδή τότε φωτίζεται ο κόσμος και αγιάζονται τα νερά. Στις εκκλησίες ψάλλεται το "Εν Ιορδάνη βαπτιζομένου Σου...". Κατόπιν οι πιστοί παρακολουθούν τη ρίψη του σταυρού στη θάλασσα, στον ποταμό ή σε δεξαμενή, όταν δεν βρίσκονται κοντά σε παραθαλάσσιο ή παραποτάμιο μέρος. Έπειτα οι κολυμβητές πέφτουν στα νερά για να πιάσουν τον σταυρό, τον οποίο παλαιότερα περιέφεραν στα σπίτια.

Αυτές τις ημέρες στη Δράμα οι πιστοί μεταμφιέζονται και φορούν μάσκες με τρομακτική όψη. Φέρουν κουδούνια και περιφέρονται στο χωριό κάνοντας εκκωφαντικούς θορύβους. Είναι τα περίφημα ροκατζάρια, ένα έθιμο που συμβολίζει τον καθαρό και την εκδίωξη των δαιμονικών όντων και των κακοποιών στοιχείων του δωδεκαήμερου.

"Οι έξω από δω" είναι οι γνωστοί σε όλους μας καλικάντζαροι. Πρόκειται σύμφωνα με την παράδοση για δαιμονικές μορφές που ζουν στα έγκατα της Γης και κατά τη διάρκεια της χρονιάς πριονίζουν το δέντρο της Γης για να γκρεμίσουν τον κόσμο. Το δωδεκαήμερο ανεβαίνουν πάνω για να πειράξουν και να μιάσουν τους ανθρώπους. Η ονομασία τους προέρχεται από το επίθετο "καλός" και από το "κάνθαρος". Ο λαϊκός άνθρωπος φανταζόταν τους καλικάντζαρους τριχωτούς με μορφή τράγου που σύχναζαν στα τρίστρατα. Τους εξευμένιζαν καίγοντας αλάτι ή κρεμώντας πίσω από την πόρτα κατωσάγωνα ή πανωσάγωνα χοίρου. Οι καλικάντζαροι εξαφανίζονταν τα Φώτα με τον αγιασμό των νερών.

Οι χριστουγεννιάτικες και πρωτοχρονιάτικες κάρτες, οι οποίες λειτουργούν ως επικοινωνιακοί αγγελιοφόροι χριστουγεννιάτικων και πρωτοχρονιάτικων μηνυμάτων, αποτελούν αναπόσπαστο συμπλήρωμα των εορτών. Στις κάρτες απεικονίζονται κατά κύριο λόγο η γέννηση του Χριστού με τη φάτνη, οι τρεις μάγοι με τα δώρα, άγγελοι και αστέρια... Η χριστουγεννιάτικη κάρτα θεωρείται ότι είναι αγγλική επινόηση. Την πατρότητά της διεκδικεί αρχικά ο Γουίλιαμ Έντλεϊ, ο οποίος φέρεται ως ο σχεδιαστής της πρώτης κάρτας το 1842, που είναι σήμερα έκθεμα του Βρετανικού Μουσείου. Μερικά χρόνια αργότερα η μόδα της κάρτας έφτασε στην Αμερική, στην Αυστραλία, στη Νέα Ζηλανδία. Η Δανία θεωρείται ότι είναι η πιο φημισμένη χώρα στις πωλήσεις των καρτών. Διακινεί κάθε χρόνο 50.000.000 κάρτες. Στην Ελλάδα οι κάρτες παρουσιάστηκαν στις αρχές του 20ού αιώνα από Έλληνες μετανάστες στις ΗΠΑ και στην Αυστραλία.

Πηγή: Μ.Π.Ε.

<http://www.chiosnews.com/cn2312120214.asp>, 5/11/2008

- http://theapostolicfaith.info/el/features/2_2.html, 5/11/2008

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ & ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Στην αρχαία Εκκλησία, την προ την "αποστασία" (Α' Τιμ.,4:1) εποχή οι Χριστιανοί εόρταζαν το Πάσχα, την Πεντηκοστή και τα Θεοφάνια. Το Πάσχα και η Πεντηκοστή κληρονομήθηκαν σαν αναμνηστικές γιορτές από τον "παλαιό λαό" τον Ισραήλ(Ιδέ:Λουκάς 22:1 & Α'Κορ.,16:8). Τα Θεοφάνια όμως αποτέλεσαν μια σημαντική αναμνηστική εορτή δεδομένου ότι υπενθύμιζαν την φανέρωση του Υιού του Θεού στη γη. Τέλος η μνήμη των μαρτύρων είχε ξεχωριστή θέση στη ζωή των αρχαίων Χριστιανών διατηρώντας έτσι ζωντανά στη μνήμη τους τον αγώνα και το παράδειγμα τους.

Τα Χριστούγεννα όμως αποτελούν προϊόν εκκλησιαστικο-πολιτικής σκοπιμότητας και στηρίχθηκαν από πολλούς αποστάτες εκκλησιαστικούς ηγέτες και συγγραφείς μετά από απαίτηση των αυτοκρατόρων που ήθελαν την εθνική ομοιογένεια. Έτσι η 25η Δεκεμβρίου, ημέρα που οι ειδωλολάτρες γιόρταζαν τον Ήλιο -ο Κων/νος Α' ήταν ηλιολάτρης- ορίστηκε και ως ημέρα εορτής του νοητού Ηλίου-Χριστού μολονότι ο Χριστός γεννήθηκε πολύ αργότερα από τον μήνα Δεκέμβριο.

Πέρα από την εορτή αυτή καθ'εαυτή και τα φαινομενικά αθώα "Χριστιανικά έθιμα", εκτός από τον στολισμό της φάτνης έχουν όλα ειδωλολατρική προέλευση. Τα λουλούδια και τα κλαδιά με τα πράσινα φύλλα προέρχονται από τους Ρωμαίους. Ο κισσός το πουρνάρι και η δάφνη προήλθαν από τις ειδωλολατρικές γιορτές των Σαξόνων. Το γκι (ιξός) που κρεμάνε σε πόρτες και παράθυρα δεν είναι τίποτε άλλο από το μαγικό φυτό που συμβόλιζε την ειρήνη και την ελπίδα κατά τους Κέλτες ιερείς, τους Δρυίδες. Το έθιμο του δένδρου προήλθε από την

Γερμανία όπου οι εκεί πρωτόγονοι λαοί λάτρευαν τα αειθαλή δένδρα που δεν έχαναν τα φύλλα τους το χειμώνα και έτσι τα θεωρούσαν αθάνατα... Η παράδοση του στολισμού του δένδρου είναι Σκανδιναβική καθώς οι βόρειοι λαοί είχαν αφθονία δασών. Σιγά-σιγά όλα αυτά αποτέλεσαν τα αδιαμφισβήτητα σύμβολα μιας εορτής που αποτελεί το μεγαλύτερο καταναλωτικό γεγονός κάθε χρονιάς! Γι' αυτό υποστηρίχθηκε από το εμπορικό κατεστημένο και πολλές κυβερνήσεις ακόμη και μη Χριστιανικές όπως η Ιαπωνική. *"Και οι κατοικούντες επί της γης θέλουσι χαρεί...και ευφρανθεί και θέλουσι πέμψει δώρα προς αλλήλους..."*
Αποκάλυψη 11:10

Πέρα από την καταναλωτική γιορτή των Χριστουγέννων με τα ειδωλολατρικά τους έθιμα, μια σειρά κοσμικών "εορτών" που επιβάλλει η "νέα τάξη" έχουν γίνει αποδεκτές από τον κόσμο και υιοθετηθεί από αποστατημένες εκκλησίες. Τέτοιες είναι, η γιορτή της μητέρας, του πατέρα, του παιδιού, της γυναίκας, της οικολογίας, των ζώων, των ναρκομανών, των ομοφυλοφίλων, των ερωτευμένων, των εθνών κ.λ.π. Αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης που προετοιμάζει το έδαφος για ένα παγκόσμια ηγέτη και μιας ενιαίας θρησκείας και έχουν υποσυνείδητα παραμερίσει τις γιορτές στη μνήμη των αγίων και των μαρτύρων που θέσπισε η αρχαία εκκλησία.